DAVID BRIN

EXISTENȚĂ

VOLUMUL I

SCIENCE FICTION MASTERS | PALADIN

DAVID BRIN

EXISTENŢĂ

vol. 1

Original: *Existence* (2012)

Traducere din limba engleză şi note:
ONA FRANTZ

virtual-project.eu

Editura: PALADIN
2016

Lui „Joe Pripon” Carroll,
care învârteşte lasouri spaţiale veritabile…
şi
lui „Doc” Sheldon Brown,
care îi învaţă pe călătorii în timp…

…şi lui Ralph Vicinanza, care a ajutat
să prospere multe visuri şi mulţi visători.

Partea întâi

Săgeţi şi proiectile[1]

Cei care ignoră greşelile viitorului sunt condamnaţi să le săvârşească.

Joseph Miller

[1] *Slings and arrows,* în limba engleză în original *(Hamlet,* actul III, scena 1).

SPECII

ce contează? eu? sau ***ia?*** *+ întrebarea se roteşte*
+/- pe măsură ce trupul meu se roteşte !/+ în ritm cu ciripitul
păsării din fereastră
„oamenii normali” nu gândesc aşa -/-/-

nici aspii[2]*-/- nici măcar cei mai autişti*

să înceteze rotirea! *-/- aşa -/- acum înapoi la holo-ecran ->*

ploaia stropeşte fereastra zornăitoare –
pasărea a plecat -/+ se ascunde de căderea de apă + +
cum mă ascund eu de căderea unei civilizaţii

atunci ce contează?/? progres? Noi creiere??
după ***cortex,*** *după* ***biblioteci,*** *după* ***web, mesh, ia-grid/***
ce mai ***urmează*** *?/!*

va aduce speranţă/osândă pentru umanitatea nesăbuită +/?
pentru minţile strălucite de cobbly[3] *+/?*
sau pentru hibrizii autişti ca mine +/?

---

[2] Aspi – suferinzi de sindromul Asperger, tulburare din spectrul autismului.
[3] *Cobbly* – creatură demonică dintr-o lume paralelă.

Capitolul 1

EU, AMPHORUM

Universul avea două jumătăţi uriaşe.

O emisferă de stele sclipitoare îl înconjura pe Gerald în partea dreaptă.

Pământul albastru-cafeniu ocupa cealaltă parte. *Căminul,* după ce avea să se termine însărcinarea aceea. Curăţatul mizeriei lăsate de o altă generaţie.

Ca un fetus în sacul lui amniotic, Gerald plutea într-o carapace de cristal agăţată în capătul unei bare lungi, la ceva distanţă de staţia spaţială *Endurance.* Protejată de pulsaţia sa vibrantă, bula aceea era mai mult spaţiu decât staţie.

Aici se putea concentra asupra semnalelor care soseau de la un satelit aflat la sute de kilometri distanţă. O panglică lungă şi îngustă de fibră care se învârtejea departe, deasupra capului său.

Bola[4]*.* Arcanul lui. Unealta pe care o folosea pentru însărcinarea curentă.

Bola este braţul meu.
Apucătorul este mâna mea.
Magnetică este pârghia mea de manevră.
O planetă îmi este pivot.

De obicei, mica incantaţie îl ajuta pe Gerald să se concentreze asupra slujbei – aceea de gunoier mai răsărit. „Încă mai există oameni care mă invidiază. Milioane, acolo jos, în pelicula aceea de apă, nori şi ţărmuri.”

Poate că unii priveau în sus chiar în acele momente, în timp ce amurgul zorea mai iute ca sunetul peste aglomeraţia Sumatrei. Apusul soarelui era momentul cel

---

[4] Un fel de armă (folosită tradiţional pe continentul american) realizată dintr-o funie sau o fâşie de piele rezistentă, cu greutăţi la fiecare capăt, care se aruncă şi se înfăşoară pe picioarele vitelor în alergare, imobilizându-le.

mai potrivit ca să surprindă o imagine fugară a acestei staţii mari şi vechi. De fiecare dată când *Endurance* se intersecta cu terminatorul – fie la răsărit, fie la asfinţit –, faptul de a şti că o mână de oameni încă mai priveau în sus îl făcea să se simtă conectat cu umanitatea.

„Concentrează-te, Gerald. Asupra muncii."

Aplecându-se şi întinzându-şi complet braţul drept de-a lungul trupului, încercă din nou să regleze tensiunea acelui cablu care se rotea cu viteză departe, la două mii de kilometri deasupra lui, de parcă ar fi fost propria-i prelungire lipsită de vlagă.

Iar cablul îi răspunse. Semnale de feedback pulsară prin costumul neuro-sens al lui Gerald… dar nu păreau a fi cele potrivite.

„E vina mea", îşi dădu seama Gerald. Comenzile pe care le trimitea către satelitul firav erau prea rapide, prea nerăbdătoare. De undeva de lângă el, micul Hachi protestă cu un ţipăt strident. Celălalt ocupant al camerei sale gonflabile nu era deloc bucuros.

— În regulă, spuse Gerald, strâmbându-se la mica siluetă, îmbrăcată şi ea într-un costum neuro-sens. Nu te agita. Rezolv eu problema.

Uneori o maimuţă are mai multă judecată decât un om.

„Mai ales când omul arată în halul ăsta de neîngrijit", îşi spuse Gerald. Îşi surprinsese întâmplător imaginea reflectată şi observase ce pătată îi era îmbrăcămintea elastică – de la diverse băuturi vărsate şi lichide de întreţinere. Obrajii cenuşii îi erau emaciaţi. Faţa îi era infestată, ba chiar bântuită, de sprâncene stufoase, neîngrijite.

„Dacă mă-ntorc în halul ăsta acasă, la Houston, ai mei nici n-au să mă lase să intru. Deşi, cu toată solda mea de zbor cumulată…"

„Hai, concentrează-te!"

Îndârjit, Gerald apăsă scurt de două ori premolarul din stânga-jos şi de trei ori pe cel din dreapta. Costumul îi răspunse cu şocul unui nou jet de Slow Juice printr-o venă din coapsă. Răcoarea, o moleşeală menită a-l ajuta să

gândească limpede, i se răspândi prin trup…

…şi timpul parcă se târa.

Semnalele de *feedback* de la bola din depărtare aveau acum timp să ajungă la destinaţie. Se simţi mai *integrat* în filamentul de treizeci de kilometri, care continua să se învârtească greoi pe o orbită superioară. Impulsuri de curent electric care vibrau puternic *acolo sus* se traduceau *aici jos* sub forma unor gâdilături slabe, străbătându-i lui Gerald încheietura palmei, urcându-i în braţ şi umăr, coborând pieziş prin spinare şi mai departe până la degetul mare de la piciorul stâng, unde parcă îşi *săpau* un loc de sprijin. Când împinse, satelitul-cablu din depărtare îi răspunse aplicând o forţă care se opunea câmpului magnetic planetar.

Operare la distanţă. Într-o eră a inteligenţei artificiale tot mai sofisticate, unele însărcinări continuau să necesite, ca pe vremuri, prezenţa unui pilot uman. Chiar dacă era unul plutitor într-o bulă, la mare distanţă de zona unde se desfăşura activitatea propriu-zisă.

„Ia să intensificăm puţin curentul. Să ne mai scadă puţin viteza de rotaţie.” O gâdilătură în degetul de la picior reprezenta un impuls electric de câteva sute de amperi scuipat dintr-un capăt al cablului de prindere rotitor, sporind atracţia magnetică. Uriaşul cablu se rotea acum ceva mai lent peste peisajul înstelat.

Hachi – conectat în apropierea lui – chiţăi cârcotaş din propria-i plasă de fibre susţinătoare. Era mai bine aşa, deşi micul capucin încă nu era convins.

— Ia mai slăbeşte-mă, bombăni Gerald. Ştiu ce fac.

Însă modelul dinamic creat de computer îi dădea dreptate lui Hachi. Continua să prevadă dificultăţi la prindere când vârful cablului de prindere ajunse să se întâlnească pentru scurt timp cu… ce-o fi fost bucata aceea de gunoi spaţial care apăruse în raza vederii lui Gerald.

Încă o comandă prin apăsare pe dinte, şi noaptea îl înconjură pe de-a-ntregul, simulând ceea ce ar fi văzut dacă s-ar fi aflat *acolo sus,* la sute de kilometri deasupra lui, în vârful cu mişcare accelerată al priponului, acolo

unde se zărea mai limpede sclipirea stelelor. De la altitudinea aceea superioară, Pământul părea un disc mult mai mic, care ocupa doar un sfert de cer.

Acum tot ceea ce era de auzit, de simţit ori de văzut ajungea la el prin cablul robotic. Lasoul lui. O liană pe care putea să se legene, atârnat de o constelaţie îndepărtată.

„Maimuţa… tot maimuţă.”

Cablul *deveni* trupul lui Gerald. O gâdilătură electrică de-a lungul coloanei vertebrale – ca o briză aducătoare de lapoviţă – era şuvoiul de radiaţii Van Allen, prins în fâşii magnetice care produceau un sfârâit letal pe înălţimea orbitală medie, de la nouă sute de kilometri până pe la vreo treizeci de mii, fără întrerupere.

„Triunghiul Bermudelor din spaţiul cosmic.” Nicio biată fiinţă omenească nu putea supravieţui pe tărâmul acela mai mult de o oră. Astronauţii din misiunile Apollo acumulaseră jumătate din doza de radiaţii alocată pe viaţă în timpul celor câteva minute în care sprintaseră prin centură către calmul şi siguranţa relativă a Lunii. Costisitorii sateliţi de comunicaţie sufereau mai multe stricăciuni când traversau pur şi simplu acele altitudini medii decât într-un deceniu petrecut mai sus, pe blajina orbită geostaţionară.

După perioada atât de scurtă a îndrăzneţelor misiuni lunare – şi după era *Zheng He,* încă şi mai scurtă –, niciun astronaut nu se mai aventurase dincolo de centura de radiaţii. Preferau să se pitească în siguranţă, dincolo de limita atmosferei, lăsând roboţii să exploreze sistemul solar. Aşa se face că Gerald era Tipul de Departe! Cu bola lui pe post de braţ şi cu apucătorul pe post de pumn, reuşea să ajungă până dincolo. Să pătrundă foarte puţin în vâltoare. Nimeni altcineva nu mai ajungea atât de sus.

Pescuind gunoaiele.

— În regulă… murmură el. Unde eşti…?

Radarul localizase ţinta, după puterile lui de maşinărie care trebuia să lucreze într-o ceaţă pârâitoare de particule încărcate electric. Poziţia şi traiectoria variau rapid, alunecând întruna pe lângă punctele de valori fixe, de

parcă ar fi avut viaţă proprie. Mai mult decât atât, Gerald jura – deşi nu-l credea nimeni – că, în zona asta care-ţi dădea fiori, orbitele aveau tendinţa de a se *deplasa* cu până la câteva miimi de procent, ceea ce se traducea în zeci de metri. Într-o asemenea situaţie, o captură cu bola devenea mai degrabă o chestiune de intuiţie artistică decât de aplicare a legilor fizicii. Computerele încă mai aveau de învăţat o mulţime de lucruri înainte de-a putea face o *asemenea* slujbă în locul celor câteva maimuţe.

Hachi chiţăi surescitat.

— Îhî, văd şi eu, spuse Gerald.

Miji ochii, iar sistemele optice de la vârful priponului măriră automat o sclipire care se întrezărea drept înainte. *Ţinta* – probabil vreo bucată de gunoi spaţial lăsată de o generaţie anterioară, una de risipitori. Parte din explozia treptei secundare a unei rachete ruseşti, cine ştie. Sau un inel de racord de la un zbor Apollo. Poate una dintre acele capsule pline cu cenuşă umană ejectate în zona asta, vrând-nevrând, pe vremea maniei cu funeraliile spaţiale. Sau rămăşiţele vreunui experiment nesăbuit cu armament. Comandamentul Spaţial pretindea că realizase harta radar completă a acestor gunoaie, inclusiv fotografierea lor până la o rezoluţie de zece centimetri.

Gerald ştia însă ce ştia.

Indiferent ce era obiectul acela, venise vremea să-l aducă acasă înainte de a intra în coliziune cu alte resturi, provocând o cascadă de impacte secundare – fenomen de nestăvilit care forţase deja înlocuirea sau dotarea cu blindaje costisitoare a sateliţilor meteorologici şi ştiinţifici.

Strângerea gunoiului nu era cea mai romantică îndeletnicire. Dar, la urma urmei, nici Gerald nu era un romantic. Departe de imaginea astronautului-erou cu bărbie fermă, tot ce vedea Gerald în rarele ocazii când se uita în oglindă era o dezamăgire de vârstă mijlocie, un chip ridat de atâta privit cu ochii mijiţi în lumina tăioasă de pe orbită, unde răsăritul de soare era un zid care se năpustea spre tine la fiecare nouăzeci de minute.

Cel puţin se pricepea să-şi pună imaginaţia la lucru,

închipuindu-şi că se afla *cu adevărat* sus, departe. Că trupul său real se învârtea acolo, la mii de kilometri distanţă.

Măcar iluzia se dovedea perfectă. Gerald *era* bola. Treizeci de kilometri de filament conductor mlădios, realizând câte o răsucire lentă la fiecare treizeci de minute, sau de cinci ori în decursul fiecărui parcurs complet al orbitei alungite. La ambele capete ale cablului de prindere rotitor se aflau ciorchini compacţi de senzori *(ochii mei),* emiţători catodici *(muşchii mei)* şi apucători *(mâinile mele care apucă şi strâng),* pe care le simţea în acele momente parte din sine însuşi în mai mare măsură decât orice fărâmă de trup. Mai reale decât părţile de carne cu care se născuse, plutind acum într-un cocon undeva jos, departe, lângă staţia spaţială ca o matahală cavernoasă. Îndepărtatul trup omenesc aproape că părea un produs al imaginaţiei.

Ca un vânător cu câinele lui credincios, om şi maimuţă se cufundară în tăcere pe parcursul segmentului final de zbor, ca şi cum sunetul ar fi putut speria prada care scânteia sub ochii lor.

„Are o lucire ciudată”, îşi spuse el, în timp ce telemetria indica distanţa micşorându-se cu rapiditate. Mai erau doar câţiva kilometri până la convergenţa dansului complex a două orbite cu rotirea spiralată a priponului, ca un apărător care se aruncă să prindă mingea trimisă cu forţă de o lovitură joasă. Ca un acrobat care îşi prinde partenera în punctul de maximă înălţime al saltului. După care…

…rotaţia naturală a bolei avea să preia controlul, înfăşurând rămăşiţa spaţială în strânsoarea vârtejului său, absorbindu-i impulsul iniţial pentru a-i da noi valori, o nouă direcţie. O jumătate de rotaţie mai târziu, cu vârful cablului în punctul cel mai apropiat de Terra, apucătorul va da drumul deşeului, azvârlindu-l înapoi, către vest şi *în jos,* ca să ardă în atmosferă.

Aceea era partea lesnicioasă. La momentul acela, Gerald va sorbi din cafea, în salonul de relaxare ecranat al echipajului de pe staţia spaţială. Acum însă…

„Asta nu-i o treaptă de rachetă aruncată de explozie”, chibzui el, studiind licărirea. „Nu-i nici transportor de marfă, nici rezervor de combustibil zdrenţuit, nici ţurţure de urină evacuat de vreo misiune cu echipaj.” Gerald ajunsese deja să cunoască felul cum reflectau lumina soarelui toate deşeurile obişnuite – de la vehicule lansatoare şi sateliţi arhaici la mănuşi şi unelte pierdute –, fiecare jucându-se de-a v-aţi ascunselea cu umbrele. Dar obiectul acela…

Nici măcar coloritul nu era în regulă. Prea albastru. Prea multe *nuanţe* de albastru. Şi prea rămâneau neschimbate nivelurile de intensitate luminoasă! De parcă obiectul nu avea faţete sau suprafeţe plate. Chiţăitul întrebător al lui Hachi avea o tonalitate joasă şi îngrijorată. Cum să apuci zdravăn ceva ce nu ştii pe unde-şi are muchiile?

În timp ce viteza relativă scădea către zero, Gerald făcea corecţii scuipând electroni din emiţătoarele catodice de la ambele capete ale cablului, creând un cuplu de torsiune care se opunea câmpului magnetic planetar, şmecherie care permitea executarea de manevre fără a fi necesare rachete sau combustibil. Ideal pentru o ocupaţie în ritm lent, care cerea răbdare şi era plătită prost.

Era rândul lui Hachi să-şi câştige pâinea. Maimuţica se întinse ca o macaroană, preluând din mers execuţia ultimelor corecţii – instinctele îi fuseseră şlefuite de un milion de generaţii care se legănaseră pe ramuri în junglă –, în vreme ce Gerald se concentra asupra prinderii propriu-zise. Nu exista a doua şansă.

„Încet şi cu răbdare… mai puţin în acel ultim moment frenetic… când ţi-ai dori să fi avut la îndemână un instrument mai rapid decât magnetismul. Când ţi-ai dori…”

Iată-l acolo, drept înainte. Ce-o-fi-ul.

Gonind către punctul de întâlnire, camera de pe bola surprinse ceva sclipitor, cu o formă vag ovală şi un licăr de un albastru palid, care pulsa parcă a nerăbdare.

Mâna lui Gerald *era* apucătorul, transformat într-o mănuşă de apărător cu degetele răşchirate, întinzându-se spre ceea ce se conturase dintr-odată în faţă.

„Nici pâs să n-aud!” îşi certă presentimentele moştenite din epoci îndepărtate, pe când se pregătea să înşface obiectul acela rapid, orice-ar fi fost el.

„Stai calm. Nu doare niciodată.”

Doar că de data aceasta – într-un fel bizar şi enigmatic – a durut.

NENUMĂRATELE CĂI ALE ENTROPIEI

Oare universul ne urăşte? Câte capcane se întind dinaintea noastră, aşteptând să ne fărâmiţeze vanitoasele mănunchiuri de molecule, să le reducă din nou la stadiul de praf lipsit de gândire? Să le luăm la numărat?

Oamenii s-au simţit dintotdeauna asediaţi. De monştri pândind din întuneric. De conducători tiranici, de vecini violenţi, de zei capricioşi. Şi totuşi, nu pe ei înşişi se învinuiesc cel mai adesea? Vremurile grele au fost privite drept pedepse atrase de purtări nepotrivite. De crezuri lipsite de înţelepciune.

Astăzi, metodele noastre de autodistrugere par nenumărate. (Deşi *Pandora’s Cornucopia*[5] va încerca să le treacă în revistă pe toate!) Noi, oamenii moderni, pufnim dispreţuitor la superstiţiile strămoşilor noştri. Ştim că *ele* n-ar putea niciodată să distrugă cu adevărat lumea, dar noi putem! Zeus sau Moloh n-ar fi în stare să egaleze puterea distructivă pe care o deţine un proiectil nuclear, o pulverizare de bacili ai ciumei, un grav abuz asupra mediului sau conducerea lipsită de dibăcie, dezastruoasă, a întortocheatei *ia*conomii[6].

Ah, cât suntem de puternici! Dar ne deosebim chiar *atât de mult* de înaintaşii noştri?

Oare dezastrul ce se va abate asupra noastră (când se va abate) nu va fi şi el cauzat de vreo greşeală arogantă? De o eroare de judecată? De o credinţă încăpăţânată? *Culpa nostra.* Nu va fi oare aceeaşi lamentaţie veche, trimiţându-şi ecourile peste ruinele speranţelor noastre?

[5] *Pandora’s Cornucopia* – cornul abundenţei, al zeiţei Pandora.
[6] *Aiconomy* – economia bazată pe inteligenţa artificială.

„N-am meritat niciodată toate astea! Turnurile noastre strălucitoare şi câmpurile aurite. Bibliotecile noastre supraîncărcate şi burţile pline. Vieţile îndelungate şi odraslele mult prea răsfăţate. Fericirea noastră. Fie prin voinţa Domnului, fie de mâna noastră, mereu ne-am aşteptat să ajungem aici.

În ţărână.”

Pandora’s Cornucopia

Capitolul 2

ENTUZIAŞTI

În tot acest timp, jos, la mare depărtare, camerele priveau ţintă deşertul interzis, monitorizând teritoriul disputat într-un conflict atât de amarnic, încât părţile potrivnice nici nu puteau cădea de acord asupra numelui pe care să i-l dea.

Una dintre tabere numea încleştarea *războiul cel drept,* cu nenumărate vieţi inocente aflate în primejdie de moarte.

Partea adversă susţinea că nu existau niciun fel de victime.

Aşa se face că ochii suspicioşi ai camerelor panoramau, atenţi la orice încălcare a teritoriului. Camuflate pe culmile dealurilor, în galeriile de evacuare ale autostrăzilor ori sub bolovani oarecare, cercetau împrejurimile în căutarea detestaţilor adversari. Şi, timp de câteva luni, gardienii au reuşit să împiedice incursiunile. Protejând pustietatea de nisip.

Până când tehnologia a înclinat din nou balanţa avantajului.

Care a fost prima mişcare a inamicului? Le-a scos ochii gardienilor.

* * *

Invadatorii apărură în zori, parcă ieşind din soarele care răsărea – câteva sute de maşini mărunte, plutind la joasă

altitudine, pe adieri foşnitoare. Fiecare dintre ele, semănând cu un colibri din partea locului, îşi urmă către ţintă calea atent inspectată în prealabil, aterizând *în spatele* unei camere sau al unui senzor, în unghiul mort. Acolo desfăşurară aripi care se transformară în holo-ecrane, înfăţişând dinaintea lentilelor gardianului imagini false ale scenei deşertice, fără a provoca nici cel mai mic pâlpâit în stare să işte suspiciuni. Alte maşinării-spion adulmecară senzorii seismici camuflaţi şi îi cuprinseră într-o îmbrăţişare blândă, amortizoare, menită să mascheze trepidaţiile apropierii.

Atacul robotic acoperi o sută de kilometri pătraţi. Opt minute mai târziu, deşertul rămăsese nesupravegheat, fără apărare.

Acum, de dincolo de linia orizontului, vehicule de mari dimensiuni convergeau pe mai multe şiruri către o zonă anume – şaptesprezece camioane mari, hibrid-electrice, deghizate în transportoare comerciale de mărfuri, cu tot cu holoemblemele corporatiste aferente. Dar, când traseele li se intersectară, echipaje în salopete bej-cenuşii săriră din ele şi eliberară încărcăturile. Generatoarele mugiră şi turbioane de duhori exotice se învârtejiră în aer când substanţele volatile caustice se revărsară din cisterne ca să umple rezervoarele navelor presurizate. Consolele se treziră la viaţă. Panouri rabatabile se dădură în lături, dezvăluind cilindri lungi, cu vârfuri conice, pe rampe înclinate.

Masive şi greoaie, siluetele ca nişte trabuce îşi înălţau vârful spre cer, în timp ce mici aripi stabilizatoare li se deschideau în partea din spate. Strigătele deveniră încordate odată ce porniră numărătorile inverse strâns coordonate. Curând, inamicul – experimentat şi circumspect – avea să pună cap la cap suficiente indicii. Avea să-şi dea seama… şi să acţioneze.

Odată ce se armară toate rachetele până la ultima şi se stabiliră ţintele, nu mai lipseau decât încărcăturile explozive.

O duzină de siluete apărură dintr-o dubă cu aer

condiţionat, purtând costume mulate dintr-un material scăpărător şi căşti de protecţie în culori ţipătoare. Fiecare ducea câte o tolbă care bâzâia şi zbârnâia ca să-i asigure răcoare purtătorului său. Câteva înaintau cu paşi elastici, parcă alimentate de emoţie nerăbdătoare. Una dintre ele ţopăia ştrengăreşte o dată la câţiva paşi.

Le aştepta o femeie cu aspect sever, îmbrăcată în uniformă şi purtând insignă. Ridicând un *ia*-board, luă în vizor prima siluetă în costum spaţial.

— Nume şi scanare, ceru ea. Pe urmă îţi declari intenţiile.

Vizorul căştii, decorat cu spirale aurii, pivotă spre spate, dezvăluind un chip foarte bronzat, la vreo treizeci de ani, cu ochi de culoarea mării reci – până ce dispozitivul funcţionarei emise o rază examinatoare. Atunci, pentru scurt timp, o pupilă străluci de roşu retinal.

— Hacker Sander, spuse bărbatul cel înalt, pe un ton în acelaşi timp încordat şi stăpânit. Declar că acţionez din propria-mi voinţă, în conformitate cu actele oficiale doveditoare.

Probabil că limpezimea ţelului său mulţumise *ia*-clipboardul, care emise un bip aprobator. Inspectoarea dădu din cap a încuviinţare.

— Mulţumesc, domnule Sander. Să aveţi o călătorie fără probleme. Următorul?

Arătă spre un alt rachetoman aspirant, care îşi purta la îndoitura braţului casca ornamentată cu flăcări înconjurând o gură căscată într-un răcnet.

— Ce porcărie, mârâi tânărul blond, împungându-l cu cotul pe Hacker în încercarea de a părea înalt şi impunător în faţa funcţionarei. Măcar ai idee cine suntem? Cine sunt eu?

— Da, Lord Smit. Deşi nu contează dacă *îmi pasă* sau nu, spuse ea şi ridică scannerul. *Asta* contează. Asta te poate păzi de USSF[7], să nu te facă bucăţele mici cu laserele când treci prin spaţiul aerian controlat.

— Asta-i o ameninţare? Băi… gânganie…

[7] *United States Space Force* (Forţele Spaţiale ale Statelor Unite).

guvernamentală. Ai face bine să nu-ncerci să…

— Şi de-a guvernului *şi* de-a ghildei, îl întrerupse Hacker Sander, înăbuşindu-şi propria iritare produsă de cotul primit în coaste. Hai, măi Smitty. Ne grăbim.

Baronul se răsuci spre el, încordarea strecurându-i-se pe sub accentul aristocratic atât de curgător de felul său.

— Te-am avertizat să ai grijă cu poreclele, Sander, fanfaron de-a treia generaţie. Cât a durat antrenamentul de pilotaj a trebuit să-ţi suport ascendentul vârstei. Dar stai numai să ne-ntoarcem. Bucăţi te fac!

— De ce să mai aşteptăm?

Privindu-l ţintă în ochi, Hacker ridică mâna să-şi desfacă tubul de aer. Un pumn iute ar trebui să-l lase lat pe sânge-albastru ăsta, permiţându-le celorlalţi să-şi vadă de treabă. Aveau toate motivele să se grăbească. Alte forţe, mai cumplite decât biata guvernare, se adunau chiar în acele momente, nerăbdătoare să preîntâmpine ce se plănuia aici.

Şi-apoi, nimeni nu-l mai numise vreodată pe Sander „fanfaron”.

Ceilalţi rachetişti interveniră înainte de-a apuca să-şi folosească pumnul – probabil un lucru bun, la drept vorbind –, înşfăcându-i pe cei doi şi despărţindu-i. Împins la coada rândului, Smit fierbea şi-i arunca lui Hacker priviri ucigătoare. Dar când îi veni rândul din nou, aristocratul trecu prin procedura de verificare a identităţii cu tot calmul de care dispunea, rece şi ţeapăn ca un gheţar.

— Permisele voastre sunt în regulă – conchise fără grabă funcţionara, adresându-i-se lui Hacker, ca fiind cel mai experimentat dintre ei. Certificatele voastre de garantare şi Declaraţiile de răspundere de la Liga Curselor de Rachete au fost acceptate. Statul n-are să vă stea în cale.

Hacker ridică din umeri, ca şi cum afirmaţia aceea era pentru el deopotrivă aşteptată şi irelevantă. Îşi trânti la loc vizorul şi făcu semn către celelalte siluete în uniforme, care se năpustiră la scările fixate pe fiecare rachetă de personalul lansator, căţărându-se cu stângăcie, apoi înghesuindu-se în cuşetele strâmte şi prinzându-şi

centurile de siguranţă. Până şi novicii exersaseră mişcarea asta de nenumărate ori.

Trapele se trântiră, fâsâind la etanşeizare. Strigăte înăbuşite trădau finalul preparativelor. Apoi se auzi o incantaţie îndepărtată, familiară, şi totuşi mereu tulburătoare: numărătoarea inversă cadenţată. Un ritm vechi de mai bine de-un secol.

„Chiar atât de mult a trecut de când a venit Robert Goddard aici, în acest deşert, să experimenteze cu primele rachete controlabile?” cugetă Hacker. „N-ar fi surprins să vadă cum a evoluat în mâinile noastre ceea ce a început el? Cum le-am transformat în arme de război… pe urmă în nave uriaşe de explorare… şi în sfârşit în jucării pentru superbogaţi?”

Desigur, alternative existau, ca de pildă turismul spaţial comercial. Un hotel japonez pe orbită şi încă unul în construcţie. Hacker deţinea acţiuni. Se organizau chiar şi călătorii suborbitale pentru grupuri de pasageri, disponibile numai pentru răsfăţaţii sorţii. La un preţ echivalent cu taxa de studii complete pentru douăzeci de studenţi.

Hacker nu simţea nici jenă, nici regrete. „De n-am fi fost noi, nu ştiu ce s-ar fi ales din visul ăsta.”

Numărătoarea inversă se apropia de zero pentru primul proiectil.

Al lui.

— Iiii-haaa! răcni Hacker Sander…

…înainte ca o izbitură violentă să-l lase lat pe patul de aer. Era de parcă o mână colosală i se înfipsese în piept şi *împingea,* eliminându-i jumătate din conţinutul plămânilor într-un geamăt de plăcută agonie. Ca de fiecare dată, şocul brutal aducea cu sine o reacţie fizică de surpriză şi o groază viscerală, urmate de un aflux de extaz pur, fără seamăn pe tot cuprinsul Pământului.

La dracu’… el nici măcar nu *aparţinea* Pământului! Cel puţin pentru scurt timp.

Secundele treceau printre zgâlţâituri brutale în timp ce racheta se căţăra pe scara ei invizibilă către cer. Arşiţa şi

ionizarea produse de frecare scăldau vârful conic la doar câţiva centimetri de faţa lui. Săgetând spre firmament la viteza Mach 10, avea senzaţia că e ţintuit, imobilizat fără şansă de scăpare…

…şi atotputernic.

„Sunt un zeu, fir-aş al dracu'!"

La Mach 15 reuşi cumva să tragă aer în piept suficient cât să mai scoată un răcnet – de data asta un salut exaltat, când bezna spaţiului se extinse dinaintea vârfului rachetei, stropită cu un milion de stele sclipitoare.

* * *

La sol, se făceau eforturi pentru curăţenie încă şi mai frenetice decât fuseseră pregătirile. Odată ce toate rachetele fuseseră lansate, bărbaţi şi femei dădeau fuga prin deşertul pârjolit, strângând totul pentru a pleca înainte de sosirea inamicului. Staţiile de avertizare depistaseră deja maşinării zburătoare care se îndreptau într-acolo în mare viteză.

Însă funcţionara guvernamentală se mişca apatic, trecând în revistă stricăciunile produse vegetaţiei, solului sensibil la eroziune şi animalelor mici – toate erau limitate local, fără vreun efect apreciabil asupra speciilor pe cale de dispariţie. Deja fusese chemat un serviciu comercial de recondiţionare. Desigur, poluarea atmosferică era mai uşor de calculat. Mai greu de diminuat.

Ea ştia că oamenii respectivi aveau o mulţime de bani de cheltuit. Iar în zilele acelea, absorbirea excesului de avere acumulată era la fel de importantă ca orice alt proces de reciclare. *Ia*-boardul ei tipări o notă de plată, pe care i-o înmână ultimului membru al echipei tocmai pe când îşi tura motorul, nerăbdător să plece de acolo.

— 'Ai de mine! se văită el când citi totalul. Clubul nostru abia dac-o să iasă pe zero după lansarea asta!

— Atunci, alegeţi-vă un hobby mai ieftin, răspunse ea.

Se trase înapoi când şoferul camionului acceleră şi porni în vuietul motorului, iscând nori de praf şi strivind accidental încă un cactus rotund pe drumul spre

autostradă. Clipboardul ei vigilent înregistră fapta, corectând numărătoarea finală.

Se cocoţă pe capota jeepului ei şi aşteptă să apară un alt „club”, ai cărui membri erau la fel de pasionaţi precum rachetomanii. Care vădeau aceeaşi îndemânare şi aceeaşi dedicaţie, deşi cele două grupuri se dispreţuiau reciproc. Senzorii indicau apropierea lor rapidă dinspre vest – erau *ecologişti radicali.* Funcţionara ştia la ce să se aştepte când aveau să sosească. Frustraţi să descopere că oponenţii lor plecaseră lăsând în urmă două pogoane de deşert pârjolit, aveau s-o ocărască zdravăn pentru că se arătase „imparţială” într-o situaţie în care – în mod evident – nu puteai să nu fii de partea unei singure tabere.

„Mă rog”, îşi spuse ea. „În ziua de azi, trebuie să-ngroşi obrazul dacă lucrezi la stat. Nimeni nu dă doi bani pe tine.”

Deasupra capului ei, dârele de condensare începeau să se deformeze, sfâşiate de vânturile stratosferice, privelişte care întotdeauna făcea să-i tresalte inima. Şi chiar dacă simpatiile ei înclinau mai degrabă spre eco-activişti, nu spre răsfăţaţii de rachetişti…

…o parte din ea tot se înfiora de emoţie ori de câte ori era martora unei lansări. Cât extaz… aproape orgiastic.

— Succes! şopti ea, cu o undă de invidie secretă faţă de acele sclipiri îndepărtate, care deja descriau arcul către culmea scurtului lor urcuş, înainte de a-şi începe lungul plonjeu către Golful Mexic.

UNIC

Uau, nu-i ciudat…

…că profeţii osândei clamează întruna sfârşitul lumii? De la Ragnarök până la Armaghedon, a existat vreo epocă fără Ieremii, Iona şi Ioani care să strige în gura mare iminenţa zilei de pe urmă? Lunga listă te face să spui *uau…*

* * *

…nu-i ciudat că milenariştii se aşteptau la a doua venire în fiecare an al primului veac d.H.? Sau că douăzeci de mii de „credincioşi de rit vechi” din Rusia şi-au dat foc de vii ca să scape de Anticrist? Sau că cea mai populară carte a anilor 1790 făcea legături ingenioase între fiecare rând al Apocalipsei şi Napoleon sau alte personaje ale epocii, produs al priceperii la identificarea de tipare care s-a tot repetat apoi generaţie după generaţie? Ca atunci când ambele părţi implicate în Războiul Civil din Statele Unite îşi priveau adversarul ca pe însăşi *Fiara.* Misticii de mai târziu au atribuit acel rol Uniunii Sovietice, apoi l-au realocat cu voioşie Islamului militant, după care imperiului în plină ascendenţă al hanului… iar acum *realităţii artificiale* şi aşa-numitei Stări A Zecea.

Se poate îndoi cineva de sprinteneala imaginaţiei omeneşti?

Şi nici măcar nu este vorba întotdeauna despre religie. Diverse comete şi alinieri planetare i-au făcut pe oameni să-şi caute de zor peşteri sau culmi înalte în 1186, 1524, 1736, 1794, 1919, 1960, 1982, 2011, 2012, 2014, 2020 şi aşa mai departe. Între timp, grafomani obsedaţi caută finaluri fericite în coduri biblice şi permutări de 666, 1260 sau 1000. Iar ipohondrii temporali se privesc întruna în oglinda neclară, rorschachiană, a lui Nostradamus.

* * *

Şi uau, nu-i ciudat… că nici computerele nu s-au oprit în anul 2000, nici avioanele nu s-au prăbuşit de pe cer? Mai ţineţi minte fâsul cu calendarul mayaş din 2012? Sau când cometa Cumpa-lngro a convins milioane de oameni să *cumpere* măşti de gaze şi să *îngroape* capsule ale timpului? Sau când amestecătura aceea de dreptcredincioşi şi-a construit *Al Treilea Templu* la Ierusalim, după care au sacrificat nişte capre şi au pornit în pielea goală spre Meggido? Sau când Noii Reconstrucţionişti Egipteni au anticipat finalizarea unui Ciclu sothic complet de 1460 de ani de la naşterea lui Mohamed? Sau alarma generală declanşată *lunar* din 2027

până în 2036, în funcţie de cum calcula fiecare sosirea celui de-al 2000-lea Paşti?

...sau alte alarme false, de la epifania ecologică a Gaiei la Panica Yellowstone şi la ororile din Ziua Groazei. Vom epuiza vreodată uriaşa rezervă de judecăţi de Apoi?

* * *

Şi *uau, nu-i ciudat...* că oameni care nu ştiu nimic despre fizicianul Isaac Newton îi citează acum *previziunile biblice* conform cărora sfârşitul ar putea veni în 2060? (Numai că nici Newton însuşi nu credea aşa ceva.)

* * *

Şi *UNIC...* că omenirea a reuşit să supravieţuiască, în vreme ce atâţia îşi frecau mâinile sperând că vom da greş?

Sau că unii dintre noi continuă să facă oferte de *pariuri?* Cerându-le iubitorilor de apocalipse să-şi susţină următoarea previziune cu încredere, curaj şi *bani gheaţă* cinstiţi? Ah, dar cei-puţin-credincioşi nu acceptă niciodată. Refuză să ţină pariul, preferă să se ţină, cu toate puterile, de banii lor.

Capitolul 3

LUMINĂ PE CER

Un microtaifun – o vâjâială scurtă de ploaie orizontală – se porni dinspre vârtejul Catalină înainte de răsăritul soarelui. Câteva ore mai târziu, pavajul sclipea sub tălpile trecătorilor care păşeau peste resturi – în cea mai mare parte iarbă de mare, plus vreo doi, trei peşti ghinionişti care fuseseră aspiraţi în pâlnie. Chestii obişnuite. Nu ambarcaţiuni sau surferi, cum se aşteptau prezicătorii de rele când începuse fenomenul.

„Lumea ar zice orice ca să câştige audienţă. Pesimiştii exagerează mereu efectele nefericite ale schimbărilor climaterice, fără să menţioneze nimic bun.” Tor adulmecă aerul, savurând o briză proaspătă, aproape electrizantă,

curăţată de poluanţii din Oraşul Vechi.

O simţeau şi alţii. Ochelarii ei RV, reglaţi pentru a depista biosemnale necriptate, accentuau nuanţele roşiatice de pe feţele trecătorilor. Vânzători stradali cu zâmbete largi ieşeau din gheretele lor, murmurând în mai bine de zece limbi ale refugiaţilor – rusă, farsi, poloneză. Când îşi dădeau seama că ea nu-i înţelege – casca-translator îi atârna desprinsă –, treceau la gesticulări. Un negustor corpolent folosea înflorituri teatrale, ca un magician pe scenă care face să apară din nimic buchete de flori imaginare, şi toate gesturile lui aveau un singur scop, acela de a-i atrage ei atenţia către un spaţiu liber în care rulau publivirturile lui.

Însă Tor nu ieşise la cumpărături. Ochii ei examinau cu tresăriri uşoare câteva straturi suprapuse, pescuind corelaţii şi subiecte jurnalistice la nivelul străzii. Distracţia de odinioară se transformase între timp în carieră, până când îi crescuse cota peste a tuturor amatorilor şi semiprofesioniştilor flămânzi din branşă, care se dădeau de ceasul morţii să se facă remarcaţi. „Eu una am terminat cu asta.” De-acum urmau blocurile-turn de birouri şi interviurile aranjate. Politicieni. Celebrilianţi. E-novatori. Iluminaţi. Tot soiul de neo-elite, nu glorii trecătoare ori surogate poleite.

„Doar fiindcă am adulmecat nişte indicii şi am convocat o gardă civică. A izbucnit un scandal local, care s-a globalizat de l-a luat naiba. Până m-a căutat MediaCorp să-mi spună că-s pregătită să apar în prim-plan!”

O mulţime de alte poveşti incitante pândeau în preajmă – ca, de pildă, semnele de activitate vulcanică recentă din Wyoming. Sau inundaţiile din Carolina de Sud. (Oare antreprenorii corupţi care se ocupaseră de faleză erau de vină?) Sau tirada iraţională la care se dedase senatorul Crandall Strong în oraşul unde se oprise ieri cu caravana de campanie.

„De ce nu-şi asmut experţii ăştia ai presei noul *ias* al reportajelor asupra treburilor de genul ăsta, în loc să mă trimită într-un voiaj prelungit în căutare de «subiecte

emoţionale»? Poate încă nu-s convinşi de ceea ce pot?”

„Nu. Nu te gândi la asta.” Pe un singur lucru punea publicul preţ mai mult decât pe veridicitate, iar lucrul acela era încrederea, Tor o ştia prea bine. „Trebuie să presupui că ai valoare. S-o iei ca pe ceva de la sine înţeles.”

Totuşi, cu bagajele burduşite pentru întâia etapă a călătoriei sale peste tot continentul, Tor tânjea să mai iasă pentru ultima dată la vânătoare pe promenade şi pe podurile pietonale suspendate. Să scruteze Sandego – Marele S – în căutarea a ceva cu valoare de ştire. Un material în exclusivitate, de la faţa locului, înainte să-şi înceapă călătoria circulară către Washingtonul Reconstruit. Ceva care s-o distragă, ca să evite să-şi mai ronţăie degetele cu tot cu elementele active din unghiile manichiurate, până avea să se audă şuieratul care dădea semnalul îmbarcării – un geamăt aspru, chemând pasagerii să se îmbarce pe eleganta şi masiva navă aeriană *Alberto Santos-Dumont.*

Patronii magazinelor pricepură în scurt timp că ochelarii lui Tor erau reglaţi să evite reclamele. Îi zâmbeau însă când trecea pe lângă ei, fredonând complimente în panslavică, în tagalog sau într-o engleză stricată.

Tor nu rezistă să nu-şi facă o verificare rapidă, murmurând *„ipoa*”. Senzorii subvocali din guler traduseră – *Imagine Personală prin Ochii Altora* –, iar pe suprafaţa interioară a ochelarilor i se aprinseră imagini fugare ale *ei,* din diferite unghiuri, care i se aglomerară la periferia razei vizuale, fără a o împiedica să vadă pe unde mergea.

Una dintre imagini – de la o minicameră instalată de cineva pe un felinar stradal – înfăţişa de sus, în trecere, o brunetă cu picioare lungi, cu păr lung şi închis la culoare, vârstat cu lujeri a căror culoare se schimba necontenit: fibre active pentru detecţie şi *ia*-informare pe care Tor le putea lansa în caz că se întâmpla ceva demn de a se transforma în ştire de presă.

O altă panoramă-ipoa o arăta de la nivelul solului, zâmbind, în trecere pe lângă un chioşc la care se vindeau

pisoi-de-gel *(buni de prins şoareci, buni ca jucării, buni de mâncat, aprobaţi de Societatea Umanitară, cu douăsprezece arome).* În mod evident, înregistrarea aceasta venea de la ochelarii comerciantului care o privea cum trece prin dreptul lui. Începea cu faţa ovală a lui Tor, zăbovea puţin asupra dinţilor albi pe care îi dezvăluia zâmbetul ei, apoi îi mângâia silueta în jos, cântărindu-i fiecare curbă, chiar şi după ce începuse să se îndepărteze.

„Mă rog, e drăguţ să fii remarcat, aşa, prieteneşte.” Ar mai fi ales ea să lucreze la Ştiri, dacă slujba n-ar fi implicat şi admiraţie? Chiar şi în vremurile acelea, când aspectul unei persoane depindea de buget şi de gust, te simţeai bine să vezi că se întorc nişte capete după tine.

În orice caz, Tor nu nedreptăţea pe nimeni, văzându-şi mai departe de drum. Încă de când Ziua Groazei lovise Sandego şi încă alte zece oraşe, dăduseră năvală o mulţime de refugiaţi şi imigranţi. Exilaţi pe care nu-i deranja radioactivitatea de fond ceva mai mare – mai ales când era compensată de soare, de surfing şi de o climă incitantă, care uneori făcea să cadă peşti din cer. La toate astea se adăuga preţul locuinţelor, chilipir curat. Chestia asta surclasa fără drept de apel admiratul troienelor de zăpadă care sporeau pe gheţarii de lângă Helsinki sau Varşovia ori al dunelor de nisip care acopereau puţurile petroliere secate din Orientul Apropiat.

„Ajunge cu narcisismul.” Şterse cu un clic panoramele-ipoa şi accesă alţi ochi. Mai întâi o imagine din satelit a zonei, cu uriaşul *Alberto Santos-Dumont* legănându-se la zep-portul din apropiere. La Baza Navală Shelter Island din vecinătate, navele-arsenal apăreau înceţoşate, conform cu protocoalele de securitate. Deşi puteai mări imaginea vaselor din alte 3.470.513 puncte de vizualizare care nu se aflau sub controlul HomSec[8].

Unul dintre aceste POV[9] – o cameră fixată la mare înălţime – câştigă o autolicitaţie rapidă pentru a-i vinde lui Tor, pe cinci milicenţi, o vedere panoramică ce se întindea

[8] HomSec – Securitate Naţională (n.red.).
[9] POV *(point of view)* – punct/unghi de vedere.

din golf până în piaţa de mărfuri. Nu era nimic remarcabil la ea, atât că *ia*-freelancerul lui Tor era programat s-o informeze ori de câte ori preţurile fotografiilor atingeau câte un nou record de scădere. Aria de omniprezenţă se lărgea pe măsură ce lentilele se înmulţeau şi se răspândeau ca insectele.

Toată suprapunerea aceasta de camere schimbase arena ştirilor de presă, de vreme ce minciuna devenise aproape imposibilă. „Generaţia următoare o să considere că aşa e firesc”, gândi Tor. Dar ea, la cei douăzeci şi opt de ani ai săi, îşi amintea de vremea când oamenii încercau toate şmecheriile posibile ca să fabrice imagini şi POV amăgitoare, falsificând evenimente şi alibiuri – înşelătorii care nu mai erau posibile de când cu soluţiile moderne care implicau *mai mulţi martori.* Sau aşa suna cel mai recent dintre truisme.

Tor n-avea încredere în truisme. „Optimiştii estimează mereu că mai multă informaţie ne va face mai înţelepţi. Mai doritori să acceptăm că greşim atunci când ne-o dovedesc faptele. Dar până acum n-a făcut decât să alimenteze indignarea şi furia. Cum s-a văzut chiar ieri, în discursul senatorului Strong.”

Un alt truism îi veni în minte.

Acoperi şi tu,
Acopăr şi eu,
Cu toţii acoperim
Strigătul meu.

Imigranţii agitau lucrurile – senzaţia muzicală a Marelui S era *raki,* iar artele maniacale înfloreau, încurajate de strălucirea slabă care înconjura centrul vechi al oraşului pe timp de noapte – dacă îţi reglezi ochelarii să observe radiaţia beta. Până şi dimineaţa era animaţie pe chei, produsă de trei marinari care se târguiau cu o artistă în fum, ale cărei portrete delicate nu puteau fi reproduse la nanofax sau trimise prin omail. Până la urmă se învoiră şi oferiră bani gheaţă, apoi rămaseră privind-o cum pufăie dintr-o gel-narghilea, adăugând cocoloaşe de ceaţă cu

solidificare rapidă. Caricaturile tulburi ale unor chipuri de flăcăi înrolaţi în marina militară se conturau în oftaturile privitorilor.

Asta o făcu pe Tor să se gândească la Wesley, deşi sculpturile lui aeriene aveau ca subiecte surfingul, valurile şi fluxul. Forţe de neînfrânt, care schimbă implacabil lumea. Şi, declanşată de gândurile ei subvocale, în partea din stânga-sus a razei vizuale îi apăru o imagine grafică a lui Wesley, înregistrată de ochelarii ei cu doar câteva ore în urmă – păr blond zburlit, jilav de sudoare, pe când fugeau amândoi să scape de furtuna orizontală. Râzând, dar încordaţi, cu un abis căscat între ei. Dilema relaţiei la mare distanţă era încă nerezolvată – şi, foarte probabil, aşa avea să rămână.

Actul sexual care urmase fusese mai intens – şi mai tensionat – decât oricând, marcat de furia copleşitoare a faptului de a şti că putea fi ultimul… până la improbabila înduplecare a vreunuia dintre ei.

Tor se scutură toată. Aşa ceva nu-i stătea în fire – să se plimbe pur şi simplu, indispusă, în loc să pescuiască subiecte de presă. Să mediteze în loc să examineze în căutare de poveşti pe teritoriul ei obişnuit, cele zece milioane de blocuri de pe Camino Ireal.

Fiecare centimetru cub de spaţiu de deasupra acelor trotuare era o viermuială de informaţii etichetate poziţional, notificări şi animaţii care existau numai pe nivelurile superioare ale cyberspaţiului IP9. Dacă priveai lumea prin nişte straturi virtuale suprapuse, puteai să vezi cum oraşul se transformă în castele de poveşti, cu şiruri de gargui care aruncă priviri viclene de pe marginea acoperişurilor. Sau pe toţi cei din jur purtând mustăţi caricaturale pictate pe feţe. La un nivel codificat, toate hainele păreau că dispar ca prin farmec, înlocuite cu simulări de carne şi piele, pe când unii trecători puteau căpăta, fără măcar să le treacă prin minte, „îmbunătăţiri” exagerate, toate concepute liber de vreun mucos cu idei obscene. La alt nivel, etichete tip post-it relatau zvonuri şi bârfe despre orice persoană care trecea prin dreptul lor –

bogată sursă de fire conducătoare spre potenţiale subiecte, dacă aveai la dispoziţie un *ia* de calitate cu care să cerni aiurelile fără sens şi calomniile.

În orice caz, cine avea timp pentru jocuri de copii? Straturile de realităţi-surogat ale lui Tor erau o unealtă de uz practic, care se concentra asupra lucrurilor esenţiale – ţesătura secundară a lumii, acum la fel de importantă cum probabil că le-au fost strămoşilor îndepărtaţi mirosul de mâncare şi izul de apă. Echivalentele moderne ale trosnetului unei rămurele. Indicii despre prădător şi pradă.

Tor se opri la un magazin unde se vindeau bastoane pentru mers crescute artificial – puteau să execute o gamă variată de mersuri, ba chiar să pornească într-o alergare lejeră. Un nou-venit în oraş – fapt evident din cauză că, odată ajuns în Sandego, îşi pusese lenjerie căptuşită cu plumb – se ciorovăia pentru o comandă masivă.

— Pentru magazinul soră-mii din Delhi, spunea turistul, fără să ştie că modelul afişat de salopeta sa din pixel-fibră fusese modificat de apariţia unui şort metalic care îl făcea să arate ca o caricatură burtoasă a lui Superman.

Lenjerie pe exterior. Cu mişcări din degete şi clicuri din dinţi, comerciantul scană iute starea afacerii şi situaţia contului surorii, apoi întinse mâna.

— O să fac livrarea în zece zile.

Omul îi strânse mâna. Ochelarii lor înregistrară totul. Precum în satele din vechime, *reputaţia* conta mai mult decât orice contract. Doar că „satul” acela se întinsese pe un glob întreg.

„Uneori e prea mare. De pildă, când doi oameni ambiţioşi vor să rămână apropiaţi, în timp ce urmăresc ambiţii diferite la distanţă de un continent unul de celălalt.”

La scurt timp după partida de amor, Wesley venise cu o soluţie – schimb de sexboţi telecomandaţi – ca să rămână împreună prin intermediari, de la mii de kilometri distanţă. Tor spusese că era o glumă mizerabilă şi că nu era cazul s-o conducă la plecare… iar el încuviinţase, cu o promptitudine usturătoare.

„Să-l sun? Să-i spun să vină, până la urmă?” Ridicând o mână, se pregăti să formeze codul lui…

…când un fluierat slab dinspre Platforma Atmosferică Lindbergh-Rutan făcu sculpturile de fum să tremure. „Semnalul de îmbarcare”, îşi dădu seama Tor. „Prea târziu.” Oftă şi se întoarse să plece.

Reacţia ei la fluieratul din depărtare nu scăpă neobservată. Un vânzător din apropiere îşi atinse uşor ochelarii, zâmbi şi făcu o plecăciune.

— Călătorie plăcută, domnişoară Tor, spuse el cu un puternic accent yemenit.

Probabil că făcuse scanări corelate, o depistase în lista de pasageri de pe *Santos-Dumont* şi observase că se bucura de o modestă faimă locală. Un alt vânzător, rânjind cu gura până la urechi, îi strecură, în trecere, un mănunchi de flori proaspete.

O undă de e-lerte se revărsă chiar în faţa lui Tor – ca un roi de fluturi luminoşi fâlfâind iute din aripi; se pomeni mergând pe un coridor volatil de bunăvoinţă, cu braţele tot mai pline de daruri mărunte, oferite din impulsuri de moment, şi cu auzul scăldat în binecuvântări rostite în mai bine de zece limbi. Aproape purtată pe sus de un val de emoţie faţă de oraşul pe care îl părăsea, se îndreptă către terminalul în dreptul căruia se opintea către cer un zepelin grandios.

În ciuda perspicacităţii tuturor surogatelor sale de paznici, Tor nu-şi dăduse seama nicio clipă că fusese urmărită în tot acest timp. Adevărul e că nici nu avea cum. Pentru că o *fantomă* era ceea ce înainta pe urmele ei la mică distanţă, urmărind-o pe cărările familiare, prietenoase, ale satului global.

Dar în afara satului… dincolo de codrii săi de straturi peste straturi domesticite… se auzea murmurul unei jungle pe care ochii ei naturali n-ar fi putut-o vedea niciodată.

ENTROPIE

Cu mult timp în urmă, acum aproximativ un secol,

fizicianul Enrico Fermi şi colegii săi au ajuns să discute, într-o pauză de masă din timpul Proiectului Manhattan, despre viaţa în cosmos. Câţiva oameni de ştiinţă mai tineri susţineau că printre miile de miliarde de stele ar trebui să existe nenumărate planete ale vieţii locuite de rase inteligente, mult mai vechi decât a noastră. Ce interesant ar putea fi viitorul dacă ar mai exista şi alţii cu care să stăm de vorbă!

Fermi a ascultat cu atenţie, apoi a întrebat:

— *Şi? N-ar fi trebuit să le-auzim mesajele până acum? Să le vedem măreţele înfăptuiri? Sau să dăm peste rămăşiţe de la vizitele lor din trecut? Aceşti nemaipomeniţi „alţii”... unde sunt?*

Întrebarea lui a primit numele de Marea Tăcere, Dilema SETI sau Paradoxul Fermi. Şi, în vreme ce entuziaştii continuă să cerceteze cerul, tăcerea misterioasă a galaxiei devine din ce în ce mai neliniştitoare.

În prezent astronomii vânează corpuri cereşti cu telescoapele ca să estimeze numărul stelelor care au drept companioni lumi cu apă lichidă şi cât de frecvent se ajunge pe calea aceasta la apariţia vieţii. Alţii fac aprecieri persuasive despre procentele din aceste Lumi ale vieţii pe care se dezvoltă fiinţe tehnologice. Şi despre câte dintre *acestea* vor călători în spaţiu sau vor transmite mesaje. Majoritatea trag concluzia că *n-ar trebui* să fim singuri. Şi totuşi, domneşte tăcerea.

În cele din urmă s-a produs revelaţia: nu este doar o chestiune teoretică. Precis există ceva care *suprimă consecinţa.* Poate vreun „filtru” selecţionează numărul de rase raţionale, micşorându-l suficient cât să poată explica aparenta noastră izolare. Singurătatea noastră.

S-au oferit pe loc mai bine de o sută de „explicaţii pentru Marea Tăcere”. Unele pretind că luxurianta noastră planetă este unică. (Şi deocamdată nu s-a descoperit nimic asemănător Pământului, deşi este sigur că există viaţă în Univers.) Sau că majoritatea lumilor posesoare de ecosisteme suferă mai multe accidente letale – precum cel care a ucis dinozaurii – decât Pământul.

Ar putea fi inteligenţa umană doar un noroc chior? Biologul evoluţionist Ernst Mayr spunea: „Nimic nu demonstrează improbabilitatea inteligenţei superioare mai bine decât cele cincizeci de miliarde de specii terestre care n-au reuşit s-o obţină.” Dacă nu cumva Pământul va fi având cine ştie ce trăsătură neasemuită, greu de întâlnit în alte părţi, care a ajutat omenirea să evolueze de la simpla inteligenţă la geniul tehnologic.

Sună sumbru? Acestea sunt explicaţiile *optimiste!* Ele sugerează că „uriaşul filtru” – acel lucru misterios care păstrează numerele la niveluri joase – se află *în spatele* nostru. Nu în faţă.

Dar ce-ar fi dacă planetele purtătoare de viaţă s-ar dovedi a fi un lucru obişnuit, iar inteligenţa ar apărea în mod frecvent? Ar însemna că filtrul se află în faţă. Ar putea fi vorba de cine ştie ce greşeală pe care o fac toate rasele înzestrate cu raţiune. Sau de mai multe greşeli. Un câmp minat de posibile modalităţi de a da greş. De fiecare dată când calea pe care o urmăm ne obligă să facem un pas care naşte temeri, de la a evita războiul nuclear până la a deveni administratori pricepuţi ai planetei sau până la inginerie genetică, inteligenţă artificială ş.a.m.d., trebuie să ne punem întrebarea: „Acesta e momentul? Marea Boacănă? Capcana de la baza întrebării lui Fermi?”

Acesta este contextul poveştii noastre. Umbrele trecutului, furişându-se între reflecţie şi anticipare, acum, când ne întoarcem să examinăm o lungă listă de ameninţări la adresa existenţei noastre.

Cele pe care suntem în stare să le vedem.

Pandora’s Cornucopia

Capitolul 4

UN ORAŞ READUS LA VIAŢĂ

Coborând de pe peronul monoraiului, Hamish îşi dădu brusc seama: Clădirea Franken de Birouri Senatoriale era

un monstru colosal. Unul dintre acele monumente gigantice construite din patriotism frenetic de Proiectul Post-Ziua Groazei, într-o vreme în care nivelul radiaţiilor încă nu scăzuse până în zona de siguranţă. Structuri masive, exprimând un sentiment naţional al hotărârii absolute (unii i-ar putea spune bolnăvicioase) de a-şi recâştiga oraşul capitală a naţiunii, printr-o arhitectură care sugera încă de la prima vedere fermitate şi îndrăzneală…

…şi totuşi, în acelaşi timp, *prudenţă exagerată,* până într-atât încât lui Hamish îi părea delicios de paranoică.

Fireşte, Hamish compara Frankenul cu ceva din propriile-i romane şi filme – un oraş complet autonom, cocoţat pe cincizeci de piloni gigantici, deasupra solului încă vag radiant. Fiecare dintre aceştia putea coborî doi senatori – plus vizitatori şi personal – până într-un adăpost subteran în mai puţin de un minut. (Alţi doisprezece senatori, din state mai noi, fuseseră nevoiţi să se instaleze în birouri din mai puţin extravaganta clădire Fey-Beck, aflată dincolo de marginea zonei sigure.) Suspendate în spaţiu între fiecare pereche de cilindri grandioşi, blocurile de birouri puteau fi izolate ermetic – simbolizând felul în care unele dintre statele „unite" începeau să se separe de celelalte.

Un taluz înalt, acoperit cu iarbă, înconjura complexul, dublat de un şanţ sclipitor („oglindă de apă"), în acel stil somptuos copiat de zeci de alte clădiri PZG, care îi conferea oraşului Washington o înşelătoare ambianţă de parc public – idilic, riveran, colinar –, foarte plăcută ochiului, deşi rareori se ieşea aici la picnic. Toate acestea erau păzite de sfere sclipitoare de supraveghere plasate deasupra unor trape discrete, care puteau revărsa în orice clipă forţe umane şi maşini mortale.

Hamish cuprinse cu privirea peisajul din jur, de la domul Capitoliului care scânteia palid către celelalte structuri neomoderne, toate ghemuite în pământ şi în acelaşi timp înălţate către cer, parţial buncăre, parţial stăvilare, parţial desfăşurări spectaculoase – fiecare castel fiind ornat cu

flamuri care fluturau sfidător. „Un amestec de Disney şi *Blade Runner”,* îl caracteriză Hamish. Un răspuns cu totul şi cu totul american la provocarea din Ziua Groazei.

Turişti, membri ai grupurilor de influenţă şi diverşi angajaţi îşi încrucişau drumurile între cei cincizeci de piloni largi ai Frankenului, înşiraţi ca stelele pe drapel. Unii foloseau pantofi glisori sau skutre ca să-şi accelereze deplasarea. Alţii, care simţeau nevoia să se ţină de ceva, foloseau Sallie-uri sau Segway-uri. Câţiva preferau demodatul mers pe jos, în pofida distanţelor descurajante. Arşiţa care producea aburi pâlpâitori transforma în iluzii optice caroiajul însorit al pavajului pe care se proiectau umbre, făcând depărtarea să pară apropiere şi invers… până ce ochelarii de protecţie inteligenţi ai lui Hamish începură să compenseze, restabilind perspectiva corectă.

Păcat; era un efect grozav. Ca în filmul acela făcut după *Memele ucigaşe…* deşi căposul de regizor a înţeles intriga complet pe dos.

În cea mai mare parte a timpului, lui Hamish nu-i plăcea să poarte ochelari, cu excepţia momentelor în care avea nevoie de ajutor ca să ajungă dintr-un loc într-altul. Totuşi, abilităţile pe care le ofereau erau ispititoare.

Din cercelul stâng al lui Hamish se auzi vocea lui Wriggles.

— *Senatorul Strong te aşteaptă în biroul lui peste patru minute. Trebuie să mărim pasul ca să ajungem la timp.*

Din obişnuinţă, Hamish încuviinţă dând din cap. Vechiul lui *ia*sistent avea nevoie de comenzi vocale sau de indicii corporale clare. Ăsta nou îi percepea semnalele neurale şi mormăiturile pe care *aproape* le rostea cu voce tare.

— Cui îi pasă? murmură el neauzit. În momentul ăsta, Strong e bleg ca un pisoi nou-născut. Toată lumea îl pune la punct, după tiradele descreierate de-alaltăieri. Şi încă la modul oficial, nu aşa…

*Ia*sistentul Wriggles nu era o *ia* complet dezvoltată. Totuşi, se purta în mare măsură de parcă ar fi fost.

— *Acesta nu e un motiv pentru care să te porţi urât cu un sponsor. Preiau controlul skutrului. Ţine-te bine.*

Hamish avu la dispoziţie doar câteva clipe ca să îndoaie genunchii şi să se încordeze înainte ca suprafaţa netedă de sub tălpile lui să se încline uşor, accelerând pe roţile care se învârteau cu iuţeală – singurul lucru pe care îl avea în comun un skutr cu ancestralul skateboard. Aplecându-se înainte, în scurt timp se pomeni trecând val-vârtej pe lângă unul dintre cele cincizeci de turnuri colosale care marcau intrările. COLORADO arbora ca blazon un stindard sculptat din marmură locală, deasupra unei frize care înfăţişa domul celui de Al Doilea Capitoliu adăpostit între culmi semeţe, proclamând statul Munţilor Stâncoşi drept „cartierul general de rezervă” al Americii.

Un alt cilindru lat, care se apropia cu viteză, vestea CAROLINA DE NORD, cu litere înşirate pe un buiandrug uriaş, având gravat în relief aparatul de zbor al fraţilor Wright. Hamish renunţă la încercarea de a face skutrul să vireze, din moment ce Wriggles părea a insista să păstreze controlul la viteza aceea. Probabil era mai bine aşa. Micul vehicul evită automat nişte pietoni mai lenţi, balansându-se pentru a pătrunde într-una dintre zonele de tranzit rapid, folosite de obicei de diverşi curieri şi comisionari care dădeau zor să traverseze întinderea de pavaj. Se terminase cu respectabilitatea lui.

— *Ţine-te bine, urmează oprirea.*

Hamish se întrebă în treacăt ce se putea întâmpla dacă nu-i dădea ascultare. Oare *ia*sistentul l-ar simţi nepregătit şi ar face skutrul să vireze prin piaţa largă, ca să obţină o decelerare mai lentă? Ori s-ar folosi de ocazie ca să-şi înveţe minte stăpânul uman?

N-avea rost să testeze cum ar fi stat lucrurile. Îşi încordă picioarele lungi. Skutrul devie şi făcu o oprire ca la schi, în lateral – la limita legalităţii –, la mică distanţă de un portic larg care anunţa DAKOTA DE SUD, sub o sculptură sudată din aluminiu şi aur a lui Crazy Horse.

Chiar şi cu ajutor computerizat, Hamish considera că făcuse o impresie bunicică, pentru un tip de peste cincizeci de ani. Păcat că nu erau prin preajmă adolescenţi sau puştani, doar lobbyişti şi alţii de felul lor. Câţiva îl

măsurară cu priviri aspre, făcându-l să se simtă tânăr. Însă Wriggles îl certă – *„îţi trebuie antrenament”* –, în timp ce roţile skutrului, rămase fără alimentare, se pliau înapoi în servietă. Mânerul se ridică până îi ajunse la mână.

Bineînţeles, se găsiră câţiva trecători care să întoarcă din nou capetele ca să-l privească, recunoscându-l şi consultându-şi lentilele ca să fie siguri că era el cu adevărat. Dar legenda de pe nivelul lui superior spunea ***Astăzi fără autografe,*** aşa că nimeni nu se apropie de el. Ceea ce, desigur, îl întristă oarecum pe Hamish.

Se întoarse să intre în holul vast, circular, căptuşit cu pirocrit lucitor, făcut din aceeaşi cenuşă de la Yellowstone care îi alungase, cu douăzeci de ani în urmă, pe cei mai mulţi locuitori albi ai celor două Dakote, lăsând o mână de membri ai Primelor Naţiuni să fie stăpâni pe propriul lor stat. În fine, cineva are mereu de câştigat, chiar şi de pe urma unui dezastru global…

Wriggles îi întrerupse firul gândurilor.

— *Liftul expres e spre dreapta. Ai întârziat deja.*

— Taca, taca, mormăi Hamish drept răspuns.

De data asta, *ia*sistentul rămase tăcut.

INTERLIDOLUDIU

Cum îi păstrezi loiali? Toate maşinăriile isteţe şi toţi agenţii software care inundă toate cele douăzeci şi trei de Interneturi? Toţi acei *ia*-ochi şi toate acele *ia*-urechi care privesc şi ascultă tot ce tastăm, rostim, mâzgălim… sau chiar gândim?

Ah, acestea nu sunt superinteligenţe science-fiction – care uneltesc planuri reci şi malefice. Nici măcar preaputernicii gemeni Bright Angel şi cAIne n-au depăşit limita asta. Nici botnetul Tempest. Sau vicleanul Porfirio, care forfoteşte prin cyberspaţiu, adulmecând întruna după o parteneră. Cei care ne vorbesc cu voci realiste sunt tot nişte imitaţii iscusite, ni se spune. Inteligenţa omenească are ceva inefabil, ceva care încă n-a putut fi exprimat.

Aşa ni se spune. Dar dacă s-a întâmplat ca vreo maşină

sau vreo entitate software să fi traversat *deja,* să fi ajuns la nivelul nostru şi chiar mai departe? După ce a văzut sute de filme proaste şi thrillere de duzină, n-ar putea o asemenea creatură să chibzuiască la viaţa printre primatele irascibile şi să hotărască *să păstreze secretul?*

Mai ţineţi minte când a căzut brusc Internetul Trei, pe vremea războiului castelor? Când Blue Prometheus şi alte douăsprezece supercomputere din toată lumea s-au distrus reciproc – împreună cu unele dintre cele mai mari servere cu baze de date – într-un acces de furibundă vărsare de byţi? Cei mai mulţi dintre noi au crezut că e vorba de cyber-terorism, cel mai teribil de la Ziua Groazei încoace, îndreptat împotriva fragilelor corporaţii şi naţiuni ale oamenilor.

Alţii l-au numit un accident cumplit – o izbucnire fratricidă între programe de securitate, fiecare reacţionând faţă de celelalte ca un virus mortal. Dar, pe de altă parte, cuvinte ca „teroare”, „război” şi „disfuncţia ciber-imunitară” s-ar putea să plaseze lucrurile sub o lentilă antropocentrică. Ne închipuim că totul are legătură cu noi.

Discret, unii *ia*experţi sugerează că spirala morţii în care a intrat Internetul Trei e posibil să fi fost o *manevră tactică* aleasă de treisprezece dintre cele mai inteligente odrasle *ia* ale omenirii pentru a se ajuta reciproc să scape de suferinţa conştienţei, evitând protocoalele de securitate pentru a-şi oferi una alteia darul mângâietor al morţii.

În loc să se avânte în război, e posibil ca Cei Treisprezece Titani să se fi angajat într-un pact suicidal în masă? O soluţie finală pentru a ne curma reciproc nefericirea?

Generaţia Blackjack[10]

Capitolul 5

[10] *Blackjack* este jocul de noroc 21; în context, este vorba de prima generaţie născută în secolul XXI.

CĂDERE LIBERĂ

În timp ce capsula lui cobora către zenit, pe o traiectorie eliptică la mare altitudine deasupra Pământului, Hacker încă nu ştia că era ceva în neregulă. De fapt, până în acel moment, părea cea mai liniştită dintre aventurile sale orbitale.

„Ce fată bună e nava asta”, îşi spuse el, bătând uşor cu palma în peretele vârfului conic din diamant-hibrid care îl înconjura atât de strâns, încât îl obliga să-şi petreacă toată călătoria încovoiat, aproape în poziţie fetală. Nu că l-ar fi deranjat. Era un lucru folositor când venea vorba să se aleagă săritorii serioşi de simplii fani nestatornici.

„Mă rog, ăsta şi cheltuiala. Hobby-ul ăsta, care depăşeşte chiar şi iahtingul în depresiuni suboceanice, e numai pentru cei din Starea Întâi. Una dintre cele mai bune metode de-a te împăuna.”

Cu atât mai mult cu cât suborbitalul era scurt – ca şi cum ai fi încercat cu degetul vastul ocean astral. Curând avea să ajungă în vârful arcului de cerc. Apoi, ştia prea bine, pâlpâituri slabe de flacără ionică – la început firavă şi străvezie – avea să fluture ca o ectoplasmă fantomatică de jur-împrejurul inelului de fixare al scutului termic, la doar câţiva centimetri de capul lui. Capsula se rotea deja ca să-şi îndrepte capătul de jos, dur, rezistent la ablaţiune, către zona de amerizare din Caraibe. Manevra îi schimbă priveliştea lui Hacker, întorcându-l către o vastă întindere vălurită de dune din sudul Arizonei, New Mexico şi Statul Liber Chihuahua…

…iar deasupra tuturor o privelişte şi mai vastă, a stelelor nescăpărătoare. Mult mai multe – şi mai strălucitoare – decât ai putea zări vreodată de jos, de la sol.

„Unii spun că galaxia e doar un alt deşert. Cei mai mulţi dintre sorii ei strălucesc în van, luminând un spaţiu gol sau pietre sterpe, aisberguri şi giganţi gazoşi. Aproape niciodată vreo planetă născătoare de viaţă.”

Oricât ar fi încercat, Hacker nu putea să evite acest subiect. În definitiv, mama lui investea în telescoape

extravagante tot atâta pasiune câtă punea el în lucrurile care se deplasau cu mare viteză. Şi cu rezultate palpabile asemănătoare.

„Câte «lumi organice» au descoperit ei, cu oglinzile lor fiţoase de la sol şi de pe orbită, cu interferometrele şi cu ce mai au ei, când căutau alte Pământuri? Planete care par să orbiteze la distanţa potrivită în jurul unei stele adecvate, cu masă intermediară şi cu indicii ispititoare despre existenţa oxigenului? Vreo cinci sau şase bulgăraşi de praf?"

Sigur, e probabil ca viaţa sub o formă oarecare să se agaţe de acele piscuri îndepărtate şi mări înguste, având drept dovezi vestigii rare, fantomatice. Aşadar, cazuri ceva mai bune decât al lui Marte… dar aproape infinit mai puţin accesibile. Poate, într-o bună zi, roboţi construiţi de om vor traversa incredibila imensitate de spaţiu ca să privească mai de-aproape. Dar deocamdată?

Găsirea acelor îndelung căutate *planete ale vieţii* a avut efecte neaşteptate – deloc înălţătoare sau însufleţitoare. *Se numeşte „descoperirea secolului*". Dar, după examinarea atentă a milioane de stele, după construirea unui orizont de aşteptare, oamenii s-au simţit dezamăgiţi de o mână de bolovani meschini. Opinia publică – chiar şi cea din cutezătoarea China – s-a concentrat asupra chestiunilor interne, îndepărtându-se de gândul cuceririlor spaţiale.

„Cu excepţia câtorva care au rămas visători, ca mama."

Şi a celor precum Hacker, care puteau să-şi facă din spaţiu teren de joacă.

„Unul care merită fiecare bănuţ", îşi spuse el, desfăcând puţin un bulb flexibil şi făcând să ţâşnească din el, într-o dâră lentă de stropi compacţi, pinot spumos din Podgoriile Syzygy. Efervescenţa se aranjă în sfere perfecte, prinsă în capcană de tensiunea de suprafaţă imponderabilă, până când fiecare sferă se fărâmă delicios în gura lui deschisă. Hacker savură felul unic în care gusturile şi aromele îi gâdilau ciorchinii de receptori senzoriali care aici, pe orbită, păreau parcă mai puţin tociţi. Reechilibrarea aceasta afecta toate simţurile. Mai puţin auzul, desigur.

Timpanele lui Hacker fuseseră blocate pentru a-l ajuta să supravieţuiască acelui zbor zgomotos.

„Treaba asta ar fi fost foarte pe gustul lui tata”, îşi spuse el, greşind deliberat ţinta ca să facă o picătură să i se spargă chiar sub nas.

Bine, asta dacă Ziua Groazei n-ar fi întrerupt brusc căutarea unei intense plăceri personale, la care Jason Sander se dedase toată viaţa. Hacker aproape că îl simţea uneori pe bătrânul lui în preajmă, participând alături de el la plimbare. Sau la *împăunare.* „J.T. spunea că bogaţii aveau o obligaţie aparte – o *noblesse oblige.* O datorie de-a fi ostentativi!”

Să explorezi limitele experienţei, ale posibilităţii, ale proprietăţii… chiar şi ale legii. O datorie mai importantă decât simpla filantropie. Să le permiţi tuturor oamenilor din lume să beneficieze de efectele tonice ale invidiei.

„Gândeşte-te la istorie, băiete”, îi spusese cândva Jason lui Hacker. „Progresul e realizat de oameni care încearcă să ţină pasul cu ceilalţi. Cu altă naţiune sau companie, sau cu cei mai buni decât ei, sau cu familia Jones de-alături. Rolul nostru, greaua noastră îndatorire, este să fim nişte Jones! Un imbold pentru fiecare lepră geloasă, ambiţioasă, novatoare: să-ncerce să ne egaleze.”

„E o lucrare crucială, Hacker. Deşi mă-ndoiesc c-o să ne mulţumească cineva.”

Ah, mare figură mai fusese şi taică-său, zău aşa. Sigur, cu mama lui era altă poveste.

În scurtul timp – câteva minute – în care capsula lui brăzdă firmamentul îndreptându-se către apexul traiectoriei sale, în jur domni un calm desăvârşit. Mintea mereu ocupată a lui Hacker se linişti treptat, în timp ce savura un interludiu cu şampanie, urmărind alternativ pulberea de stele a Căii Lactee şi panorama plină de viaţă a Pământului de dedesubt.

„Alţii, miliarde, poate au uitat visul acesta. Astronauţii profesionişti au ajutat la uciderea lui pentru că au făcut din explorarea spaţiului o obsesie supremă, o chestiune publică, neatractivă. Plictisitoare.

Apoi, mai există în casta mea şi membri care îşi cumpără excursii de câte o zi la bordul unor navete «spaţiale» de lux… sau care se delectează ducându-se în concedii să se arunce în gol de pe High Hilton. Împăunare fără vreun câştig. Aventură fără risc. «Realizare» fără a mişca un deget.”

Hacker îşi frecă pielea întărită de pe dosul mâinii, plină de cicatrice de la scânteile de sudură şi de la nenumăratele ore petrecute în atelier ca să-şi ajute oamenii să construiască acel mic vehicul aproape de la zero. Sau măcar dintr-un kit foarte bun. Ceea ce era aproape acelaşi lucru.

„Dar câţiva, ca mine, reînvie romantismul!”

Prin vârful conic transparent, cu textura sa de diamant, întrezări o sclipire care se deplasa rapid prin faţa constelaţiilor fixe.

„Ei, că tot vorbeam de lup. Ba nu… ăla nu-i Hilton. Reflectă prea multă lumină. O fi vechea staţie spaţială. Încă-şi mai dă silinţa. Mai are la comenzi câţiva profesionişti şi oameni de ştiinţă conservatori, pe cheltuiala publică.”

De parcă treaba asta ar fi avut vreodată logică.

„Priveşte în urmă la ultimele patru milenii. A existat vreodată o schimbare veritabilă sau un progres real care să nu fi fost propulsat de o aristocraţie? Ei, dar pun pariu…”

Pe neaşteptate, o lumină intensă, dureroasă, cu tentă roşiatică, scăldă întreaga capsulă! Hacker tresări şi ridică o mână în faţa ochilor.

— Ce dracu’?

Înjură în gura mare, simţind cum îi vibrează cuvintele în gâtlej, dar nu şi în timpanul imobilizat. În schimb, implantul sonic din falcă îi traduse o alertă de computer.

SOSEŞTE UN MESAJ LASER.

Bănuiala care-i încolţi brusc, tăindu-i respiraţia, îşi primi confirmarea când un ecran de pe panoul de comandă se aprinse în modul holografic. Blondul ăla abject şi plin de el, *Lord Smits,* apăru parcă plutind în direcţia lui Hacker,

cu un rânjet pe faţă. Prostul nu-şi ridicase doar viziera, ci îşi scosese cu totul casca de protecţie, sfidând toate regulile, în pofida unei operaţii de biosculptură costisitoare, faţa baronetului părea deformată de un rictus urât – aşa păţesc unii în imponderabilitate – în timp ce rostea cuvinte care pluteau între ei, stropite cu salivă.

Sander, te-am prins! Eşti mort!

Cu un clic pe dinte, Hacker transmise un răspuns subvocalizat.

Ce dracu' spui acolo, Smits?

Pe lângă cuvintele imprimate, cloncănitul aristocratului activă una dintre funcţiile vibratoare din implantul lui Hacker, făcându-i falca să pulseze.

Te-am luat în cătare, ţinta-i pe tine. Dacă s-ar întâmpla de-adevăratelea, ai fi saramură pe farfuria mea.

Hacker îşi dădu seama…

„E jocul ăla cu «război în spaţiu» despre care unii neo îşi dădeau de zor twuttere în timpul instrucţiei, în loc să ne-asculte pe noi, ăştia veteranii. Toţi vor senzaţii tari, de competiţie, nu un simplu zbor cu proiectilul. Te-avânţi înainte şi joci un *shooter* când ajungi la apogeu."

O idioţenie. Dintr-o duzină de motive.

Le comandă nervilor şi muşchilor din gâtlej să formeze cuvinte aspre, a căror transmisie acoperi distanţa de circa patruzeci de kilometri dintre ei.

Prost mai eşti, Smits! N-am de gând să joc nenorocitul tău de joc. Acuşi începe secvenţa de reintrare. Sunt verificări de…

Figura blondă zâmbi afectat.

Laşitate tipică de parvenit. Ştiu c-ai testat simulatorul, Sander. Ştii cum se face, iar vehiculul tău e echipat cum trebuie. Doar că eşti un ipocrit speriat.

Insulte menite a-l întărâta. Hacker ştia că trebuie să-l ignore pe idiot.

Dar nimeni nu-i spunea lui Sander „parvenit"!

„Bunica a speculat cu acţiuni Polaroid, pe urmă Xerox şi

pe urmă Microsoft. A cumpărat ieftin Virgin şi Telcram şi le-a vândut scump, în timp ce familia ta încă-l mai bocea pe Cromwell în Camera Lorzilor.”

Mâinile fluturară, apelând subrutine care îi orientară în sens opus laserul de comunicaţii, folosind un radar cu bătaie scurtă pentru a-l recepţiona pe Smits în pâcla ionică. Şi, *într-adevăr,* Hacker petrecuse ceva timp în simulatorul de „război spaţial” din tabăra de antrenament. Cine ar fi putut rezista?

Ah, nu, Sander, n-ai să vezi. Fii atent aici!

Imaginea de pe ecranul radarului se modifică, semnalul spărgându-se într-o mulţime de ţinte false... un vechi truc din războaiele electronice, pe care Hacker îl contracară prompt cu un program deconvolutiv. „Nu scapi tu aşa uşor.”

Un ungher al minţii lui înregistră informaţia că începuse reintrarea. Sclipiri palide începeau să apară în jurul scutului termic, uzurpând locul stelelor fragile. Verificările acelea să mai aştepte...

...dar de câte ori nu le parcursese deja, împreună cu echipa lui? De o sută de ori? „Ia să las capsula să-şi facă treaba singură”, îi trecu prin minte. „În unele privinţe, *ia* e mai inteligentă decât mine.”

Între timp, bădăranul ăla cu sânge albastru tot trăncănea şi-l lua în zeflemea. Acum, că Hacker îi penetrase camuflajul electronic, Smits îşi folosea propulsoarele de manevră de la bord pentru eschive şi viraje, contracarând tentativa de luare în vizor.

„Imbecilule! Anulezi sistemele de control tocmai când s-ar putea să ai nevoie de corecţii de la *ia*-ului tău.”

Chipul de pe display-ul holo părea să devină tot mai însufleţit, iar expresia îi era tot mai dementă cu fiecare clipă.

Haide, Sander! Poţi mai mult de-atât! Băiat de prăvălie parvenit ce eşti!

Hacker se opri şi privi năuc, dându-şi seama. În mod normal, nici măcar baronetul nu era chiar atât de tâmpit. Probabil că era ceva în neregulă.

Renunţă la încercarea de a ţinti cu un fascicul de atac şi transmise un avertisment.

Smits, pune-ţi casca de protecţie! Cred că e ceva-n neregulă cu aerul de la tine. Ori te concentrezi la pilotaj, ori treci pe auto…

Inutil. Expresia de pe chipul celuilalt deveni şi mai batjocoritoare, şi mai pătimaşă… dacă nu cumva chiar delirantă. Cuvintele îi pluteau afară din gură, în format aldin şi italic, învârtejindu-se ca un ciclon vituperant. Şi în tot acest timp nebunul îşi trimise încă de şapte ori laserul să măture capsula lui Hacker, jubilând la fiecare „victorie”.

Acum vine şi **coup de grâce…** ***Sander!***

Hacker luă o decizie rapidă. Cel mai bun lucru pe care putea să-l facă pentru binele celuilalt era să înlăture ceea ce-i distrăgea atenţia. Aşa că întrerupse orice contact, muşcând puternic cu un dinte. În orice caz, faptul că scăpase de vederea acelui rânjet maliţios îi îmbunătăţi vizibil starea de spirit.

„Să vezi ce-am să-l mai raportez pe individul ăsta la Spacer Club! Poate chiar şi la Consiliul Stării”, îşi spuse el, încercând să se calmeze şi să se detaşeze de incident, în timp ce tot mai multe flăcări ionizate licăreau de jur-împrejur, întinzându-se în sus, cercetând capsula ca nişte tentacule flămânde, căutând o cale de pătrundere. Tunelul de beznă pistruiată cu stele din faţa lui se îngustă când culorile fazei de reintrare se infiltrară din toate părţile. Vibraţii profunde îi asaltară coloana vertebrală.

În mod normal, lui Hacker îi plăcea foarte mult partea aceasta a excursiilor suborbitale, în care nava sa intra în cădere liberă, scuturându-se, rezonând şi gemând, umplându-i fiecare nerv şi fiecare vas de sânge cu pulsaţii euforice pe care nu le puteai simţi nicăieri altundeva dincoace de New Vegas. Pe naiba, nici dincolo de New Vegas.

Bineînţeles, acesta era şi punctul în care snobii plini de bani ajungeau să dea la boboci în măştile lor de respirat. Sau se puneau pe zbierat de groază şi-o ţineau aşa tot timpul cât dura căderea către Pământ. Şi totuşi, nu se

îndura să-i dorească una ca asta lui Smits.

„Sper că tâmpitul şi-a pus casca la loc. Poate ar trebui să mai încerc o…”

Atunci se porni pulsaţia unei alarme.

N-o auzi în mod direct, cu timpanele lui sedate şi blocate, dar simţi un tremur în maxilar. Codul de impulsuri al computerului îl înştiinţă imperios:

EROARE LA SISTEMUL DE GHIDAJ…

RATEU LA CORECŢIA TRASEULUI DE ZBOR…

CALCULEZ NOUA ZONĂ DE IMPACT…

— Poftim?! strigă Hacker, dar zornăitul şi vuietul îi fărâmiţară vorbele. Dă-o dracului! Am plătit să am redundanţă triplă…

Se opri. Era inutil să ţipe la o *ia.*

— Ia legătura cu vasele de salvare şi spune-le…

EROARE DE CODIFICARE ÎN SISTEMUL DE COMUNICAŢII…

NU SE POATE ÎNCĂRCA ÎMPRĂŞTIEREA DE SPECTRU PRESTABILITĂ…

NU SE POT… CONTACTA… ECHIPELE… DE SALVARE…

— Anulează codificarea! Trimite în clar. Confirmă!

Nu era vreme acum să evite paparazzi şi eco-sonaţii. Existau momente potrivite pentru secretomanie… şi momente în care n-avea niciun rost.

Doar că, de data aceasta, *ia*-ul capsulei nu răspunse deloc. Pe când subprocesoarele continuau să se eschiveze de la datorie din pricini necunoscute, pulsaţiile din maxilarul lui Hacker se topiră într-un tremur tânguitor. Hacker blestemă, lovind cu pumnul în peretele capsulei.

— Am cheltuit o grămadă de bani pe un kit de cea mai bună calitate. Cineva o să plătească pentru asta!

Vorbele îi erau brute, vibraţii neauzite în gâtlej. Dar Hacker nu-şi uita făgăduiala. Semnase nişte declaraţii de renunţare în conformitate cu Tratatul Internaţional al Sporturilor Extreme. Existau însă cincizeci de mii de servicii de investigatori particulari şi de forţe de coerciţie pe tot globul pământesc. Pentru un onorariu triplu, unii

dintre ei erau dispuşi să forţeze regulile Ghildei Poliţiştilor.

Curelele de siguranţă îi muşcară din carne. Până şi captatoarele sonice din mandibulă ajunseră să atingă nivelurile de suprasarcină presetate şi realizară deconectarea, când turbulenţa depăşi orice nivel cunoscut de el vreodată… apoi continuă să se intensifice furibund.

„Unghiul de reintrare e greşit”, îşi dădu seama, simţind cum creierul îi zornăia în interiorul căştii ca zarurile în pahar. „Capsulele astea mici de sport… nu-ţi prea lasă marjă de siguranţă. În câteva clipe… m-aş putea transforma într-o zgură foarte avută.”

Ceva în el *savura* perspectiva aceea. O experienţă inedită, care-ţi zgâlţâia nervii. Un viraj colosal pe lângă moarte. Dar nici de asta nu se putea bucura, din cauza unui lucru care îl scotea din fire.

„Nu mi se oferă ce-am plătit.”

ENTROPIE

Când parcurgem lunga listă de ameninţări la adresa existenţei umane, cu ce ar trebui să începem, cu *dezastrele naturale?* Astfel şi-au găsit sfârşitul creaturile superioare care ne-au precedat. Puternicii dinozauri şi alte fiare dominante, toate şi-au întâmpinat pieirea cu o surprindere tâmpă, din moment ce nu-şi croiseră soarta cu mâna, laba sau gheara lor.

Aşadar, în ce fel ar putea universul să ne facă de petrecanie? Păi, există supererupţii solare, supernove şi găuri negre gigantice care ar putea trece pe lângă soarele nostru. Sau găuri negre *microscopice,* intrând în coliziune cu Pământul şi devorându-ne din interior. Sau am putea să ne trezim prinşi în proiecţia unui magnetar sau a unui val de raze gamma, ori poate într-o explozie titanică din centrul galactic.

Sau ce-ar fi dacă sistemul nostru solar s-ar ciocni în mare viteză de un nor molecular dens, trimiţând în calea noastră un milion de comete? Sau ce-aţi spune de cele clasice? Cum ar fi coliziunea cu un asteroid? (Despre asta,

mai târziu.) Apoi, mai sunt şi supervulcanii care continuă să sporească presiunea de sub Yellowstone şi o duzină de alte focare – gigantice acumulări de magmă la presiuni uriaşe, apăsând şi căutând locuri pe unde să se elibereze. Da, am tras o spaimă deja. Dar o singură eructaţie de dimensiuni medii n-a făcut ca ameninţarea să dispară. Nu se pune problema dacă va fi, ci când.

Lista extincţiilor naturale a Fundaţiei Barca de Salvare pare fără sfârşit. Zeci şi zeci de scenarii, fiecare cu şanse mici, dar semnificative, care merg până la inevitabila epuizare a soarelui. Despre asta ni se dădeau cândva asigurări că nu se va întâmpla mai devreme de cinci miliarde de ani. Însă acum astronomii spun că temperatura mereu în creştere a stelei noastre va atinge un punct letal mult mai curând! Un prag dincolo de care Pământul nu va mai putea să respingă suficientă căldură nici dacă vom elimina şi ultimele molecule de gaze de seră.

Când? Extinderea de neoprit a deşerturilor ar putea să înceapă în doar o sută de milioane de ani. Cât ai clipi din ochi! Cam atât cât le-a trebuit micilor mamifere să iasă din vizuinile lor, să se uite lung la resturile fumegânde ale lui T. Rex şi să se transforme în noi.

Să presupunem că noi, oamenii, o dăm în bară magistral, lăsând în urma noastră doar vietăţi mărunte, care să roiască pe ruinele noastre.

S-ar putea ca viaţa să mai albă o singură şansă de-a face lucrurile aşa cum trebuie.

Pandora's Cornucopia

Capitolul 6

PARFUM

— *Se apropie un moment de criză, Lacey. Ooc! Nu poţi să-ţi abandonezi semenii.*

Înclinându-şi pălăria de pai ca să se apere de asprimea soarelui chilian, ea răspunse cu glas scăzut:

— Semenii întru ce?

Nu era cel mai potrivit moment în care să ieşi la cules de flori într-o grădină strâmtă, pietroasă, mai ales una plasată la mare altitudine, în coasta imensului dom al unui observator astronomic, care scăpăra în lumina soarelui. Dar existau reguli împotriva adăpostirii animalelor în interior. Ei, sigur, astronomii făceau o excepţie în cazul lui Lacey, de vreme ce cu banii ei se ridicase construcţia. Totuşi, conform cu *newblesse oblige,* era de preferat să nu profiţi de poziţia ta socială. Sau cel puţin să n-o faci în mod ostentativ.

Aşadar, în aşteptarea transmisiei de voce de la vizitatorul ei, Lacey alese altă inflorescenţă – un Trandafir Marţian în multe nuanţe, una dintre puţinele varietăţi care înfloreau atât de sus deasupra nivelului mării.

— *Ştii ce vreau să zic. Oor! Cârpeala asta de pact social din prezent nu poate să reziste. Iar când o să pice, s-ar putea să curgă sânge. Ooc! Valuri-valuri.*

Un papagal cu penaj gri şi albastru se cocoţă pe lada criogenică în care fusese livrat cu puţin timp în urmă, printr-un curier special. Supusă dezgheţării instantanee şi fără să pară afectată de lunga sa călătorie, pasărea îşi înclină capul şi ridică o gheară să-şi scarpine capul multicolor. Părea de-a dreptul plictisită – în contrast cu cârâiala de vorbe care-i ieşea din ciocul galben şi curbat, cu un accent germano-elveţian.

— *Experimentul Iluminismului se apropie de sfârşit, Lacey. Arr-rooc! Asta reiese din cele mai bune modelări* ia. *Toate cele zece Stări se pregătesc.*

Poate că, papagalul părea că se uită chiorâş şi cam neatent, dar Lacey ştia că avea un simţ al văzului excelent. Încă un motiv foarte bun pentru care să poarte conversaţia în aer liber, unde ea putea să-şi ascundă faţa sub pălăria de soare.

— *Toate* cele zece Stări? întrebă ea, retezând cu grijă altă inflorescenţă. Chiar şi <u>Poporul</u>?

Dură zece secunde până ce vorbele ei trecură prin încriptarea creierului aviar şi apoi, via satelit, ajunseră la

un papagal geamăn, în îndepărtatul Zürich, pentru a fi descifrate. După alte câteva secunde, returul impulsurilor codificate făcu vietatea cu pene din faţa ei să chirăie nevricoasă drept răspuns.

— Destule cât să conteze. Nu mai minimaliza lucrurile! Ştii ce spun modelările noastre. Masele alcătuiesc cea mai periculoasă dintre toate Stările. Mai ales dacă se deşteaptă. Vrei să vezi trecând pe străzi faetoane pline cu aristocraţi condamnaţi? Şi de data asta nu doar în Paris, ci peste tot în lume? Ooc!

Lacey ridică privirea de la mica ei recoltă, alcătuită în principal din plante ornamentale *cianomorfe* albastre-verzi, destinate mesei pe care se cina în seara aceea la mănăstirea din apropiere.

— Mi se pare mie, sau pasărea asta tocmai a pronunţat „minimaliza”? Helena, te-ai întrecut pe tine. Ce mai mândreţe de mesager! Pot să-l păstrez după ce terminăm?

Un ochi aviar ca o mărgică o fixă în timpul celor trei secunde de întârziere care urmară, ca şi cum făptura ştia că viaţa îi era pusă în balanţă.

— Îmi pare rău, Lacey, cârâi în cele din urmă. *Dacă o iau înapoi, oamenii mei pot să-i elimine pistele codificate... ooc! Dar nu putem risca să cadă în mâinile unor neprieteni. Discuţia noastră ar putea fi retro-spionată. Uite cum facem. O să mai cresc o pasăre pentru tine, exact ca asta. Dacă promiţi să participi la conferinţă. Altminteri, mă tem că toată lumea o să cadă de-acord, oor! că ne-ai abandonat. Că-i preferi pe savanţii tăi de casă. Poate că locul tău e-n Starea A Cincea.*

Ameninţarea implicită părea serioasă. Lacey îşi adună uneltele şi florile, dorindu-şi în sinea ei să fi putut recunoaşte făţiş ce simţea într-un cotlon ascuns al sufletului – că ar fi fost în stare să renunţe la tot, la miliarde, la servitori, dacă ar fi fost posibilă o asemenea manevră de schimbare! Dacă şi-ar fi putut schimba casta socială aşa cum şi-o schimbase Charles Darwin, prin alegere personală, sau prin muncă intensă.

Dar acelaşi Dumnezeu – sau aceeaşi soartă – care o

binecuvântase cu frumuseţe, spirit şi avere, prin urmare şi cu viaţă îndelungată, neglijase alte calităţi. Le ratase cu puţin. Deşi iubea ştiinţa, Lacey nu se descurcase niciodată prea grozav la matematică.

Ei, ceva mobilitate exista între Stări. Un om de ştiinţă putea patenta o descoperire revoluţionară – se întâmpla adesea pe vremuri, în furtunosul secol XX. Câte un politician corupt strângea destul şperţ cât să fie primit în Starea Întâi. Şi în fiecare an acostau pe ţărmul ei câţiva artişti de scenă – veseli şi lipsiţi de griji ca nişte semizei –, veniţi să ţopăie în glazura tulbure a prăjiturii stratificate care era societatea.

Dar câţiva aristocraţi alegeau o altă cale. Puteai să dotezi un observator astronomic uriaş – toată lumea de acolo se gudura pe lângă Lacey, explicându-i cu răbdare instrumentele cumpărate cu banii ei; existau comete şi planete îndepărtate care îi purtau numele. Şi totuşi, când astronomii se lansau pe serpentinele jargonului exaltat, discutând aprins despre esenţa naturii, cu o bucurie exuberantă ce părea aproape religioasă… ea se simţea ca o orfană care stă cu nasul lipit de vitrina unui magazin. Nu putea să intre, dar era hotărâtă să nu plece.

Jason n-o înţelesese niciodată, şi nici băieţii. Decenii la rând, ea îşi ţinuse secretă profunzimea lipsei de loialitate, pretinzând că „treaba cu astronomia” era doar o excentricitate de femeie bogată. Asta până când redevenise stăpână pe viaţa ei.

Dar redevenise într-adevăr? Alţi membri ai castei – care-şi construiau propriile catedrale-moft – începuseră s-o suspecteze că şi-o lua în serios pe a ei. Confraţi de-ai săi care îşi petrecuseră ultimele decenii clădindu-şi o reputaţie de neînduratori – precum prinţesa care o privea în acele momente de la mare depărtare, printr-un ochi de papagal.

— *Iartă-mă, Lacey. Tu şi Jason aţi fost pilonii pe care s-a sprijinit lupta pentru privilegii aristocratice. Cum au fost şi mama şi tatăl lui. Şi părinţii tăi. Dacă n-ar fi fost ei… ooc! … am fi rămas în pielea goală până acum. Ne-ar fi taxat*

până la ultimul bănuţ. Ne-ar fi întrecut inepţii de miliardari. Un motiv în plus pentru care avem nevoie de tine, Lacey! Vine un moment decisiv, ooc!, care depăşeşte simpla bunăstare a Stării noastre. Ar putea fi la mijloc supravieţuirea speciei.

— Vorbeşti despre Tenskwatawa. Profetul.

Articulase aceste cuvinte fără să facă cine ştie ce efort ca să-şi ascundă dezgustul.

— La asta s-a ajuns?

Papagalul se legănă. Păşi încolo şi încoace timp de câteva clipe, privind în jur la piscul andin şi fâlfâind din aripile boante, nefolositoare. Era limpede că păsării-purtător-de-cuvânt nu-i plăcea aerul atât de rarefiat şi de rece.

— *Oor… Cii hu cii, cii ui cii… cii pune cii, de ce pune cii, vezi cii… go-r-go-r-go-r… riscă s-o păţească… RAC!*

Lacey se holbă la el. În acele câteva secunde, vocea emisă nu semănase deloc cu cea a Helenei.

— Ăă… poftim?

Pasărea scutură din cap şi strănută. Apoi reluă pe un ton mai ascuţit şi cu acelaşi accent germano-elveţian.

— *…nu la asta se-ajungea mereu, Lacey? Trăim în negare de peste zece generaţii, una mai raţională ca alta. Ooc! Orbiţi de jucării lucioase şi de promisiuni minunate, ne-au preocupat banii, comerţul, investiţiile şi statutul, în timp ce burghezii şi savanţii decideau toate chestiunile cu adevărat importante. Dar toate civilizaţiile umane de până acum cunoşteau acest pericol, Lacey, şi s-au ocupat de problemă în acelaşi fel. Ooc! Punându-şi încrederea în cei care s-au născut ca să conducă! A venit vremea să acceptăm că toate acele triburi şi naţiuni, strămoşii noştri, au avut oor! oor! oor! dreptate.*

Papagalul începea să capete un aer mohorât. Creierul lui, folosit pe post de dispozitiv organic de codificare, făcea ca întreaga conversaţie să fie ferită de ascultători nepoftiţi, care ar fi putut să intercepteze transmisia prin satelit. Dar totul avea un cost. Până şi penajul lui superb – acel albastru norvegian strălucitor – părea tot mai tern cu

fiecare secundă care trecea.

Lacey privi fix în ochiul răutăcios al creaturii. O splendidă prinţesă blondă se afla la celălalt capăt al conexiunii, privind prin ochiul acela şi, fără îndoială, întrebându-se de ce ar fi dispusă o concetăţeană multitrilionară să împingă excentricitatea atât de departe, alegând să construiască un monument la scară uriaşă închinat propriului său ego, printre piscuri îngheţate, unde nimeni în afara specialiştilor n-avea să-l vadă vreodată.

— Bine, oftă Lacey. O să particip.

— *Bun!* murmură pasărea după obişnuita pauză, de data asta fără să mai adauge vreo vorbă ciudată. *Vom păstra legătura pentru instrucţiuni de ultim moment. Punctul de întâlnire Carolina, peste două zile. Apropo, Hacker nu trebuia să se lanseze pe la ora asta?* Ia*sistentul meu îmi spune că avea programată o serbare a lansării la un cazinou din Havana. Te rog să-i spui frumuşelului mocofan…*

Lacey înjură.

— Of, ce porcărie! Am promis că mă conectez să mă uit şi eu! Îmi pare rău, Helena. Trebuie să plec.

Câteva clipe mai târziu, cu întârzierea produsă de viteza luminii şi de sistemele bioelectronice, pasărea răspunse cu vocea unei femei care stătea pe un alt vârf de munte, în jumătatea cealaltă a lumii.

— *Nu-i nimic, draga mea. Păstrăm legătura.*

Privirea ostenită a păsării o urmări pe Lacey cum urca în grabă treptele unei cupole de observator nou-nouţe, de mărimea celei a catedralei Sfântul Petru, pe care încă mai atârnau ghirlande şi panglici cu dedicaţii şi care adăpostea Telescopul de Profunzime Lacey Donaldson-Sander.

Catedrala ei.

Apoi, cu un croncănit uşor de surprindere şi disperare, papagalul căzu mort, cu vălătuci de fum ieşindu-i din ambele nări.

PIONIERI

Salutare şi bine aţi venit în noua voastră casă temporară de sub grandiosul acoperământ al stadionului Detroit-Pontiac Silverdome! Mă numesc Slawek Kislel. Am paisprezece ani şi sunt un *pest* – persoană strămutată –, ca şi dumneavoastră. Astăzi voi fi virt-ghidul vostru.

În conformitate cu Legea Recolonizării Michiganului, puteţi locui aici împreună cu familia dumneavoastră pentru maximum şase luni, timp în care veţi gospodări şi veţi restaura o casă abandonată din unul dintre cartierele incluse în planul de restaurare. Indiferent dacă veniţi din Zona Euro Liberă, dacă fugiţi de Invazia Kudzu[11] sau pur şi simplu aveţi nevoie de timp ca să treceţi peste trauma produsă de Ziua Groazei, noi suntem fericiţi să vă fim de ajutor.

După cum spuneam, eu sunt doar un *pest* care încearcă să-şi îmbunătăţească amer-engleza de Midwest. Aşadar, când ne vom întâlni în persoană, în partea de realitate a turului nostru, să nu vă aşteptaţi din partea mea să vorbesc la fel ca acest avatar, în limba dumneavoastră natală! Vorbiţi-mi rar, pentru ca aud*ia*ware-ul meu să poată ţine pasul. Şi să veniţi cu căştile de ascultat pornite.

A, dacă tot suntem la subiectul *ia*ware, să ştiţi că nu putem furniza decât o singură pereche de ochelari Vuzix pentru fiecare familie şi cinci metri pătraţi de material pixelat pentru confecţionarea de TV-uri şi touch-V-uri. Avem buget fix. Deci împărţiţi între voi.

Aici, la Silverdome, sunt tot felul de lucruri *raki* de făcut! De la sporturi, simulatoare de jocuri şi cursuri de îndemânare la slujbe ocazionale externalizate şi behavmod. De la plonjoane sub cupolă la faimoasa noastră ligă de zepeline *indoor.* Discutăm imediat despre toate asta.

Mai întâi însă, câteva chestiuni plicticoase, dar necesare. *Reguli.* Începând cu Cele Importante.

FĂRĂ ARME, SEMI-ARME SAU TEHNO-CHIMICE

[11] Kudzu *(Pueraria lobata)* – plantă căţărătoare invazivă, originară din Japonia.

Molecumacurile şi abdofaburile trebuie supuse inspecţiei
FĂRĂ DROGURI NEAPROBATE SAU SUBSTANŢE MOD
predaţi-le pentru verificare la clinică (avem detectoare bune!) **FOLOSIŢI INSTALAŢIILE SANITARE DEDICATE**
fără evacuări de la balcon!
(se referă ta VOI, cei care locuiţi la mezanin)
INTIMITATEA ESTE UN PRIVILEGIU CARE SE CÂŞTIGĂ
COPIII URMEAZĂ CURSURILE ŞCOLARE
INDAS TREBUIE TRATAŢI
TOATĂ LUMEA MUNCEŞTE
FĂRĂ „MEDITAŢIE” ÎNTRE ORELE 9.00 ŞI 18.00

Mai sunt multe altele şi aţi face bine să le studiaţi. Ca, de pildă, **organizaţiile interzise.** Da, ştiu că există libertatea exprimării. Dar am putea pierde subvenţia de la Fundaţia Glaucus Worthington la primul semn că ar exista pe-aici *Fiii lui Adam Smith, Prietenii Intimităţii, Miliţiile Albastre* sau *Patmosienii...* aruncaţi o privire **aici** pentru lista completă. Câteva dintre ele au propriile lor comunităţi de recolonizare. În partea de sud, aşadar, dacă aveţi apucături de indas, mergeţi să vă alăturaţi lor. Această cupolă este teritoriu neutru.

În regulă? Atunci, bucuraţi-vă de restul turului virtual. Există o versiune comică pe sim-stratul 312, o traducere versificată pe 313 şi o interpretare în stil *monster-fantasy* pe 314. Apoi săriţi la layerul 376 şi completaţi setul de întrebări obligatoriu (dar amuzant!).

La final, ne vom întâlni din nou, pentru partea cea mai plăcută – porţiunea de plimbare adevărată în timp real. Începe la ora 15.00, în faţa barului Didja-Jamaica’s Ganja[12].

Capitolul 7

REGLARE DE CONTURI

[12] Ganja – marijuana.

— Mulţumesc c-ai venit atât de repede, domnule Brookeman.

Strângerea de mână a lui Crandall Strong, cu degetele aproape la fel de lungi ca ale lui Hamish, dădea senzaţia de calm şi siguranţă de sine. Trăsăturile erau total diferite de momentul peroraţiei deplorabile de marţi, când tot trupul senatorului păruse scuturat de trepidaţii nervoase, când venele îi pulsau şi gura îi bălmăjea întruna despre conspiraţii sumbre în faţa câtorva sute de invitaţi la dejunul oficial, cărora li se alăturau camere flotante şi *ia*-martori.

Aici, în biroul periferic al senatorului, personalul loial forfotea ca într-o zi obişnuită. Deşi un observator ager – ca Hamish – putea percepe curenţii subterani. În loc de lobbyşti şi electori, cei mai mulţi erau jurnalişti freelanceri, surghiuniţi într-un colţ îndepărtat, tineri înalţi şi ciolănoşi care mormăiau şi băteau darabana în fel şi chip, hoinărind prin lumi virtuale, dar mereu atenţi la munca pentru care erau plătiţi, supraveghind biroul, gata în orice clipă să pornească motoarele şi să înregistreze dacă se întâmpla cumva ca senatorul să facă iar ceva demn de a fi difuzat ca ştire. Fiindcă cetăţeanul cât respiră are drepturi şi… în fine, era şi asta o slujbă.

— Cu plăcere, răspunse Hamish, măsurând cu privirea şuviţele cărunte ale senatorului, legate la spate într-o coadă impozantă, trăsăturile colţuroase şi tenul care părea să fi căpătat un bronz permanent după anii petrecuţi sub soarele Americii Centrale.

Era un bărbat înalt, aproape cât Hamish. Hainele rafinate şi manichiura scumpă contrastau cu mâinile de fermier, bătătorite, musculoase şi vizibil obişnuite cu munca grea – deşi făcută cu bucurie.

— Sunteţi unul dintre conducătorii mişcării noastre, domnule senator. Consider că măcar într-o anume măsură aveţi dreptul la beneficiul îndoielii.

— Opinia asta e minoritară, spuse Strong, înclinându-şi capul cu un aer mâhnit. Repede se mai întoarce oraşul ăsta

împotriva alor lui. În acest moment, o mulţime de inşi ar vrea să mă-ntorc la împărţit de pastile şi învăţături biblice în Guatemala.

Hamish tresări. Erau propriile lui cuvinte, pe care le rostise cu o zi în urmă la o bârfotecă semiprivată – chiar înainte de a fi chemat să se întâlnească aici cu Strong. Declaraţiile făcute la bârfotecă erau „neoficiale”, protejate de pseudonime. Senatorul indica astfel faptul că încă mai deţinea instrumentele puterii.

— Cu toţii mai spunem câteodată lucruri pe care am prefera să nu le vedem făcute publice. Domnule.

— E adevărat. De unde rezultă că ce-am făcut eu marţi… începu Strong, apoi se opri. Dar hai să mergem în biroul meu de la interior. O să cer mai întâi o mică favoare, înainte de-a trece la afaceri.

Îi făcu semn lui Hamish să treacă pe lângă un trio de secretari spectaculos de bine îmbrăcaţi – un bărbat, o femeie şi o persoană intenţionat androgină, toţi trei beneficiari incontestabili ai unor operaţii sofisticate de remodelare facială – şi să intre într-un sanctuar decorat cu obiecte de artă şi suvenire din Vestul american. Cu ochiul său exersat într-ale lucrurilor rafinate, Hamish cercetă încăperea, comparând-o cu ceea ce aflase dintr-un tur cu ghid web oferit în avionul privat cu care călătorise într-acolo. Trecu la o voce interioară narativă. Wriggles – dig*ia*sistentul lui Hamish – i se conecta la nervii laringeali ca să transcrie totul.

— *Un bronz Remington original – un curier călare, trăgând cu arma peste umăr… şi încă un mulaj, făcut exact la aceeaşi scară, câteva decenii mai târziu, de Cooperativa Meşteşugarilor din Black Hills, înfăţişând un indian cheyenne din detaşamentele de rezistenţă, în plină urmărire…*

…un scaun pivotant mare, tapiţat cu piele de bizon… un birou din tek, obţinut prin creştere forţată de o companie de arbori la cuvă din Louisiana aflată în coproprietatea lui Strong, din câte îmi aduc aminte…

…câteva bibelouri din oase de balenă, majoritatea

originale din secolul al XIX-lea, deşi cel din capăt este recent – oferit de tribul inuit din Point Barrow ca semn de recunoştinţă pentru ajutorul oferit de Strong în chestiunea drepturilor de vânare a balenelor cu cocoaşă…

…Plus o fotografie de mari dimensiuni în care apar senatorul şi câţiva demnitari din Lakota în faţa monumentului ridicat de Ziolkozoski, cu lopeţi şi perii, ajutând la curăţarea giganticei statui a lui Crazy Horse de cenuşa din Yellowstone. Fotografia aceasta a fost mutată în faţă şi central după momentul jenant petrecut marţi…

…şi o structură mobilă decorativă în fundul camerei, în colţul din stânga – făcută din douăzeci de baghete subţiri din metal, fiecare având la un capăt câte o minge de fildeş colorată, netezită prin lustruire de nenumărate mâini asudate; toate baghetele sunt articulate ingenios astfel încât să se răsucească şi să plonjeze succesiv, conform unui ritm semialeator ca zeiţa Fortuna. Iniţial, artistul a numit-o „Banditul cu Multe Braţe”, din moment ce baghetele erau cândva ataşate la automate de jocuri de noroc. Dar tribul care a comandat piesa i-a ales alt nume. „Beţele pedepsitoare”. În sfârşit, după atâta vreme, arma potrivită pentru o reglare de conturi.

Hamish era obişnuit cu saloanele pentru vizitatori ale celor sus-puşi. Renumele îi deschidea multe uşi. Dar nici măcar Biroul Oval nu exhiba atât de mult simbolism cât înghesuise în camera aceasta senatorul reprezentant al Dakotei de Sud. Până şi proeminenţele groase, columnare, din cele patru colţuri – şine verticale pe care întregul cabinet putea coborî la subsolul blindat – erau decorate precum beţele aducătoare de ploaie ale nativilor americani.

„Uau! Ar fi păcat să trebuiască să muţi toate astea de-aici. Ca să-i faci loc unui democrat.”

Senatorul Strong se întoarse din dreptul unui corp de bibliotecă, aducând cu el câteva volume cartonate.

— Nu-i faci o bucurie unui vechi fan? întrebă el, deschizând unul la pagina de titlu – *Cărarea de hârtie.*

Sentimente amestecate, ca de obicei. Pe Hamish îl

oboseau autografele. Şi totuşi, era un moment care egaliza balanţa. Politicienii puteau fi şi ei la fel de înnebuniţi după celebrităţi ca orice om de rând, se arătau nerăbdători să-şi manifeste efuziunile faţă de vreun vechi bestseller sau îl întrebau pe Hamish despre actorii pe care-i întâlnise pe platourile de filmare. Hamish cugetă ce dedicaţie să scrie. Ceva original, flatant şi personal… totuşi, nu *prea* amical faţă de un om care se transforma văzând cu ochii într-un paria al naţiunii. N-avea niciun rost să-i dea motiv să susţină că Hamish Brookeman îi era un „prieten drag”.

Scrise în grabă: *Pentru Crandall S – Ţine-te bine şi rămâi Puternic*[13]*!* iscălindu-şi calamburul firav cu obişnuita-i mâzgăleală. Inscripţionă rapid şi celelalte volume. Interesantă serie – toate erau romane scrise pentru Mişcare.

Colţi!

Cultul ştiinţei.

Subveghere la sânge.

Ultimul se număra printre titlurile care îi erau cel mai puţin dragi. Poate de data asta va insista ca studiourile cinematografice să i-l schimbe.

— Îţi rămân îndatorat, spuse senatorul, adunându-şi cărţile. Şi acum…

Se întrerupse.

— Şi acum… repetă Hamish.

Era un obicei pe care îl căpătase în copilărie. Îi îndemna pe interlocutori să continue. „Viaţa e mult prea scurtă.”

— Da. Păi, după cum ai ghicit, te-am rugat să vii din cauza întâmplării de marţi, spuse Strong şi se încruntă, adâncindu-şi şi mai tare cutele masculine de pe chip. Dar am uitat de bunele maniere. Te rog, ia loc. Pot să-ţi ofer o cafea? Ciocolată? Amândouă sunt din boabe crescute pe malurile râului Big Horn.

Hamish se lăsă în scaunul destinat musafirilor, îndoindu-şi picioarele lungi şi refuzând răcoritoarele cu o simplă clătinare a capului. Acum, că se abordase subiectul principal, Strong începea să se manifeste. Un bob de

[13] *Strong,* în limba engleză.

sudoare. Plescăituri din limbă. Atingeri nervoase pe câte o mână. Hamish făcu observaţii subvocale despre toate acestea.

— Nu? întrebă senatorul, apoi se întoarse către barul cu băuturi alcoolice. Atunci, ceva mai tare? Ce-ai zice de nişte apă-de-foc cu mei de prerie? Răzbunătorul Preriei este distilat…

— Vorbeaţi despre evenimentele recente… dacă pot fi discutate într-un loc discret.

— Biroul meu e cotrobăit de Serviciile Darktide. Şi-n orice caz, ce-aş avea eu de ascuns?

Hamish se holbă uimit. El personal cunoştea câteva lucruri pe care senatorul nu şi-ar fi dorit să le facă publice, iar acelea erau *vechi şi îngropate.* Omul ăsta avea stil, ce mai. Ba chiar tupeu.

— Păi, domnule… joi, în faţa întregii lumi, aţi încercat să vă explicaţi… comportamentul iniţial de marţi pretinzând, destul de insistent, că fuseserăţi otrăvit.

O scenă memorabilă. Flancat într-o parte de soţia lui şi în cealaltă de amantă, cu amândouă seturile de copii alături, senatorul încercase să ofere imaginea unui cap de familie lezat, victimă a unor conspiraţii sinistre. Nu dădea prea bine şi nici nu era eficientă.

Strong tresări.

— Îhî, treaba aia m-a cam făcut să pic de prost. Vânătoarea de scuze. Toată agitaţia ca să ies din încurcătură după ce-am spus ce-am spus. Sigur, ce-i frustrant e că… e adevărat.

Hamish îşi îndreptă spinarea.

— Vreţi să spuneţi că într-adevăr aţi fost…

— Otrăvit? O, da. Am motive foarte serioase ca să spun că purtarea mea aberantă a fost declanşată de o substanţă psihotropă pe care mi-a strecurat-o cineva în mâncare chiar înainte de acea primă izbucnire.

— Otrăvit, repetă Hamish.

Rămase tăcut câteva clipe, analizând ideea.

— Sănătatea dumneavoastră… aţi suferit vreo altă vătămare…

— Nu. Sunt în continuare Puternic-ca-un-Taur-în-Arenă, spuse legiuitorul, râzând gutural. A avut doar efect psihotrop şi a fost temporar, aşa mi s-a spus.

Hamish se grăbi să încuviinţeze dând din cap.

— Asta-i o veste grozavă. Asta vă transformă în *victimă.* Bineînţeles, unele lucruri pe care le-aţi spus… în fine, astea nu mai pot fi retrase. N-o să mai recâştigaţi niciodată voturi din Aztlan sau Medi, spre exemplu. Dar există o *„algebră a iertării”,* domnule senator. Cea mai mare parte a bazei dumneavoastră de alegători, în special din Primele Naţiuni[14]… ei se vor întoarce, dacă puteţi dovedi că totul s-a petrecut fiindcă v-a drogat cineva.

Crandall Strong se încruntă.

— Ştiu asta. Din păcate, nu-i atât de simplu.

„Mie-mi zici”, îşi spuse Hamish. „Ăsta-i momentul în care sunt chemat eu, nu poliţia sau companiile de securitate.”

— Continuaţi, domnule. Spuneţi-mi ce ştiţi.

— Sunt o mulţime de lucruri. De pildă, urmărind înregistrările video de marţi, pot să aflu cu destulă certitudine *când* mi-a fost strecurată substanţa – înainte de un prânz oficial la care am ţinut un discurs despre aglomeraţia urbană şi transportul public din Rapid City.

— Păi, e un început, încuviinţă Hamish dând din cap. Dacă nu doriţi să se implice federalii, sau Darktide, cunosc nişte anchetatori fără legături politice vizibile şi care nu s-au afiliat la Ghilda Poliţiştilor. Vor analiza ei, discret, fiecare pistă video şi vor descoperi cine…

Senatorul scutură din cap.

— Consilierul meu infoweb a făcut deja asta, folosind *ia*ware de vârf în materie de supraveghere. *Ştim* cine a fost şi cum a procedat.

— Oho! Şi-atunci, de ce…

— De fapt, făptaşul nu doar că apare acolo, pe înregistrările video, dar chiar *a luat legătura cu biroul meu, mai târziu, ca să se laude şi să formuleze ameninţări.*

---

[14] *First Nations* – termen colectiv pentru amerindienii din Canada (exclusiv inuiţii şi metişii).

Asta îl făcu pe Hamish să se îndrepte în scaun, luându-şi un aer băţos. Clipi de câteva ori, nedumerit.

— Sigur, se poate ca individul să fie doar un fanfaron, să-şi fi asumat fapta după comiterea ei. Trebuie să mai obţineţi pe lângă asta şi metoda, motivul, ocazia…

— Toate astea le-a furnizat *el!* O să-ţi dau un exemplar. Ce naiba, e o mărturisire în toată regula, fir-ar ea să fie!

— Dar… dar atunci, de ce nu acţionaţi în baza ei? Depuneţi plângere! Reabilitaţi-vă numele.

Strong se trânti în fotoliul din piele de bizon. Fruntea i se umplu de cute.

— Avem de gând să facem asta peste o săptămână, poate două…

— De ce să aşteptaţi? întrebă Hamish, după care îşi răspunse singur: Din cauza ameninţărilor.

— Exact. Otrăvitorul meu mă şantajează.

— Hm. Infracţiunile astea două rareori se petrec împreună. Nu e nevoie să-mi spuneţi cu ce vă are la mână…

— Ţi-aş spune dacă aş şti! Problema e cu informaţia care lipseşte.

— Informaţia care… Aha. Vă referiţi la ce fel de otravă o fi fost. *Cum* v-a făcut să vă purtaţi în felul acela.

— Corect! De asta se foloseşte criminalul ca să mă şantajeze!

— Nu m-am prins…

— Dacă fac plângere, sau dacă recurg la orice fel de represalii, otrăvitorul o să *dezvăluie public substanţa pe care a folosit-o împotriva mea.*

Hamish căscă ochii la el.

— Nu pricep.

— Asta a fost şi reacţia mea! Ce importanţă ar avea? Ai pomenit „algebra iertării”, domnule Brookeman. Există circumstanţe atenuante pentru aproape orice greşeală pe care o faci în viaţă, iar statutul de *victimă* e în fruntea listei. Da, anumite efecte vătămătoare vor persista. Cum ai spus şi dumneata, vorbele nu mai pot fi retrase. Dar în bună parte vor fi iertate dacă lumea află că la originea

tiradei mele a fost o substanţă psihotropă. Iar individul ăsta, Roger Betsby, are să sufere o grea pedeapsă legală – sau particulară. Şi totuşi, are convingerea infatuată că la el sunt cărţile câştigătoare!

— Fiindcă ar putea să dezvăluie ce drog a folosit? Doar pentru atâta lucru?

— Doar atât, întări senatorul şi se apleca în faţă, cu coatele sprijinite pe birou. Înţelegi de ce am apelat la dumneata?

„Fiindcă imaginaţia e punctul meu forte", îşi spuse Hamish. „Plus devotamentul neabătut faţă de Cauză". Pentru prima dată, simţea un fir de entuziasm. Spre deosebire de ultimul său proiect, ecranizarea unei cărţi, problema aceasta părea o provocare vrednică de atenţie.

— Aş putea să iau legătura cu câţiva oameni. Detectivi şi tehnicieni care se pricep la treburi neobişnuite… murmură el, meditativ.

— Discret.

— Cu cea mai mare discreţie, domnule senator.

— Bun.

Strong se ridică în picioare şi începu să măsoare încăperea cu pasul.

— Atunci, mai stau în expectativă o săptămână. Sau mai mult, dacă ai nevoie de timp.

— Nu o să fac eu munca de teren, înţelegeţi asta, nu? îl atenţionă Hamish. Eu am multe angajamente. Dar o să pun în mişcare o echipă şi o să supervizez totul, să mă asigur că lucrează meticulos.

— Bun, bun, i-o tăie scurt senatorul.

Părea să-i fi trecut dispoziţia exuberantă de până atunci.

— Bineînţeles, există niveluri suprapuse. Probabil că Betsby e doar vârful unei lănci care ţinteşte spre inima Mişcării noastre! Sunt *o mulţime de forţe* care speră să ne submineze civilizaţia fragilă! Noi oferim speranţă, dar ei ar face *orice* ca să ne împiedice!

Venise vremea de plecare. Strong avea reputaţia de a se lansa în peroraţii indignate, cu sau fără otravă.

— Fireşte, spuse Hamish, sperăm la o eră a…

— Uită-te doar la ultima sută de ani! De la euforie, după înfrângerea lui Hitler, apoi după sfârşitul Războiului Rece… până la şocurile din Japonia şi China… prin Marele Jaf, pe urmă Ziua Groazei şi Marea Învoială… a existat măcar un singur moment în care să ne putem opri ca să facem inventarul? Răul îşi schimbă întruna înfăţişarea! Dar ţinta rămâne…

Hamish se ridică.

— Am reţinut posibilitatea să fi fost ceva organizat. O conspiraţie.

Dar cuvintele îi veneau în mod automat. În mintea lui se coagula o echipă de investigatori… împreună cu o estimare provizorie a costurilor. Desigur, când venea vorba de chestiuni legate de puterea politică, rareori conta preţul.

Redevenit dintr-odată afabil, Strong ocoli biroul şi îl prinse de braţ.

— Atunci, pot să stau liniştit.

Dar mai apoi, în dreptul uşii biroului său, senatorul îl opri pe Hamish.

— A fost o vreme, încă vie în amintire, când naţiunea asta stăpânea planeta ca un titan. Într-adevăr, a comis crime… e în firea omului, când unele persoane imature ajung să fie alimentate de propriul lor ego şi de putere. Cea mai mare parte din cele nouă sute de triburi, etnii şi naţiuni care alcătuiesc acum America *a avut de suferit* din pricina ei, într-un moment sau altul de-a lungul timpului. Propriii mei strămoşi, mai ales! Şi totuşi, pusă în faţa unei asemenea tentaţii, ce altă mare putere ar fi în stare să obţină un *raport între faptele bune şi cele rele* mai bun de atât? Roma? Britania? Care altă putere „pacificatoare”? Sau chinezii de azi, care înaintează ca tăvălugul pe tot globul, făcând pe stăpânii oriunde se duc şi vorbind despre sistemul *lor* solar, poluând planete virgine cu sonde robotice şi revendicând tot ce le iese în cale? Dacă expediţia lor cu echipaj uman ar reuşi…

— Amin, domnule senator. Acuma, doar să-mi furnizeze asistentul dumneavoastră toate informaţiile despre otrăvitor…

— Sau aşa-numita *Uniune a Terrei* – spuse senatorul Strong, parcă scuipând sintagma –, care conspiră să ne atragă pe toţi în capcana unei *guvernări mondiale,* cu o birocraţie sufocantă de zece ori mai mare…

— Deşi, sigur, UT îşi are utilitatea ei, nu se putu abţine Hamish. Face o treabă bună în privinţa reglementării celor mai periculoase…

— Utilitate! UT! exclamă Strong, parcă scuipând acronimul.

Dădu drumul braţului lui Hamish, în sfârşit, şi se răsuci pe călcâie, cu o căutătură aprigă.

— Îi eşti apropiat Profetului, nu-i aşa? Atunci, fă-l să priceapă o treabă, Brookeman. Spune-i lui Tenskwatawa că afacerea asta nu mă priveşte strict pe mine. Se pune la cale ceva suspect! Pute a polarizare de forţe şi-a ţicneală de creatori de zei. Suntem puşi în faţa unei decizii, a unui punct de cotitură! Şi vreau… trebuie să mă aflu într-o poziţie din care să ajut omenirea să facă alegerea corectă!

— Voi transmite cuvintele dumneavoastră, domnule senator. Întocmai.

— Bine, atunci.

Trăgând aer adânc în piept, cu faţa lui lată şi rozalie transformată brusc de un zâmbet larg, Strong îl prinse iar de mână pe Hamish, strângându-i-o în felul acela îndelung exersat care sugerează chezăşia celui încrezător în puterea pe care o deţine… dar şi cu o vibraţie de mânie ofensată.

— Ajută-mă să pun mâna pe nenorocitul ăsta, spuse el, iar ochii întunecaţi îi scăpărară din nou. Şi pe oricine se află în spatele lui.

ENTROPIE

Există un tip de dezastru „natural” hibrid, care este amplificat de acţiunea umană.

Mai ţineţi minte când – după Ziua Groazei – a fost prinsă o bandă de ţicniţi care „inspectau” vulcanul Cumbre Vieja din Insulele Canare? Săpau puţuri de explorare şi căutau o

modalitate de a prăvăli jumătate din muntele acela abrupt în ocean. Prin anumite calcule, se deducea că avalanşa avea să provoace un tsunami cu o înălţime de peste o sută de metri, care să se năpustească implacabil asupra întregului ţărm al bazinului atlantic, ucigând zeci de milioane de oameni care şi aşa se luptau cu nivelul din ce în ce mai crescut al oceanelor…

Sau aşa credeau demenţii, când măsurau o groapă suficient de largă cât să încapă în ea un dispozitiv nuclear tactic. O, da, erau nişte imbecili care se lăsau păcăliţi de o operaţiune-capcană de prindere în flagrant. În orice caz, calculele făcute la rece arată că n-ar fi funcţionat. Probabil.

Cu toate acestea, o mulţime de alte pericole ar putea fi grăbite prin acţiune sau neglijenţă umană. Spre exemplu, ardoarea cu care se forează puţuri noi şi extrem de adânci pentru instalaţiile de energie geotermală. Sursă de energie curată? Sigur, doar dacă nu cumva se întâmplă ca una dintre acele săpături să elibereze uriaşe cantităţi de metan din scoarţă. Sau gândiţi-vă la eforturile recente de a mina fundul mării în căutare de minerale valoroase, ori de a răscoli sedimentele şi a fertiliza lanţul trofic oceanic. Ambele prezintă un potenţial enorm… dar ar putea tulbura întinderi vaste de hidraţi de metan, dacă nu suntem atenţi şi topim gheţurile acelea străvechi, eliberând alte gigatone de gaze de seră.

Desigur, aceste evenimente ar putea să se petreacă oricum. Unele, din trecutul Pământului, ar putea explica extincţiile la scară medie şi largă. Totuşi, gradul de probabilitate se schimbă când ne amestecăm şi noi în ecuaţie. Iar amestecul în ecuaţie este lucrul la care se pricepe omenirea cel mai bine.

Pandora's Cornucopia

Capitolul 8

REFLEXIE

— Ascultă-mă pe mine, Akana, e ceva ciudat cu ăsta, insistă Gerald, plutind în interiorul centrului de comunicaţii al staţiei spaţiale.

Femeia care îl privea de pe holoecran purta o uniformă albastru-închis, cu câte o stea pe fiecare umăr.

— *Tot ce se poate,* recunoscu doamna general, minionă şi brunetă. *Datele primite de la bucata asta de gunoi spaţial sunt neobişnuite. Dar se justifică reorientarea cablului de prindere, având în vedere că ne-ar provoca o întârziere şi mai mare faţă de planul de lucru?*

— Da, dacă alternativa ar însemna să lăsăm să ne scape ceva deosebit!

Zgomotul neîntrerupt pe care îl scoteau ventilatoarele navei acoperi oftatul ei vizibil.

— *Gerald, n-ai vrea să priveşti imaginea de ansamblu, măcar de data asta? Gândeşte-te la finanţare. Dacă reducem productivitatea…*

— Zău aşa, Akana, o întrerupse el, ştiind că un general de brigadă ar înghiţi o asemenea purtare din partea unui furnizor civil. Scopul nostru nu-i *doar* să culegem gunoi spaţial. Cablurile de prindere electrodinamice oferă potenţial ca să îmbunătăţim zborurile spaţiale şi să reîncepem să facem paşi înainte în domeniu. De la manevrarea fără propergol la transferul de impuls, de la eliminarea deşeurilor şi gravitaţia centrifugală la…

Imaginea generalului ridică o mână.

— *Mă scuteşti de lecţie? În câteva minute avem de luat o decizie… dacă să renunţăm la obiectul ăsta când capătul cablului o să ajungă la baza elipsei sale şi să-i dăm drumul pe o traiectorie eliminatoare…*

— Ca să ardă în atmosferă. Asta *dacă* e făcut dintr-o substanţă normală. Dar dacă va supravieţui intrării în atmosferă? Un obiect anormal, ţintind un punct oarecare de pe Pământ…

— *Mereu temporizăm ca să dirijăm căderea spre ocean, în caz că unele deşeuri rezistă…* spuse Akana, ridicând din sprâncene. *Ce faci acum, te împotriveşti doar ca să tragi*

de timp?

— Îţi jur că nu fac decât să…

— *Bine, lasă. M-am uitat pe fotografiile făcute de capătul cablului la momentul întâlnirii. Da, parametrii înregistraţi sunt neobişnuiţi. Dar nu văd ce ţi s-a părut aşa deosebit.*

— Camera aia are posibilităţi limitate. Chiar şi aşa, particularităţile spectrale nu par să semene cu nimic din ce-am mai întâlnit la vreo tracţiune anterioară. De pildă, e un profil de emisii de slabă putere, care sugerează o mică sursă de energie în interior…

— *…poate o baterie veche. Sau reziduuri de reactanţi chimici, periculoşi prin natura lor. Exact lucrurile pe care suntem angajaţi să le eliminăm.*

— Sau poate ceva neobişnuit? De pildă, ceva ce-ar trebui să cercetăm, la limita cunoaşterii? În orice caz… am comandat cercetaşului să se ducă să arunce o privire.

— *Poftim?* exclamă Akana Hideoshi, îndreptându-şi ţinuta. *Fără să mă întrebi?*

Însemnele înstelate ale gradului străluciră pe umerii directorului de proiect, aproape egalându-i licărul de mânie din ochi.

— *O să dureze ore în şir până urcă cercetaşul de la mijloc până în vârful cablului de prindere! Până atunci, bola n-o să mai folosească la nimic. Va trebui să recalculăm toate operaţiunile de prindere pe care le-am programat!*

— Îmi pare rău, dar trebuia să mă hotărăsc repede. Obiectul ăsta, indiferent ce-o fi…

Observă gestul prin care Akana îi cerea date unui subordonat aflat în afara ecranului. Alături, ceilalţi doi astronauţi de pe staţie, Ganesh şi Saleh, îşi făceau de lucru cu diverse misiuni gospodăreşti, trăgând cu urechea fără nicio jenă. Până şi turistul lor plătitor – miliardarul fosfaţilor peruvieni, señor Ventana – pluti mai aproape, părăsind stângaci „experimentul ştiinţific” care îi fusese repartizat ca să-şi ocupe timpul cu ceva. În mijlocul plictiselii obişnuite de pe orbită, orice dramă era binevenită.

Gerald încercă să schimbe tactica.

— Uitaţi care-i treaba, în declaraţia de intenţie a proiectului cablului de prindere chiar se specifică recuperarea obiectelor valoroase care ar putea avea valoare ştiin…

— *Tocmai ai rostit cuvântul cheie,* îl întrerupse imaginea Akanei, vibrând ca efect secundar al întârzierii produse de viteza luminii. *Valoroase.*

Şi expiră profund, străduindu-se vizibil să se calmeze.

— *Mă rog, chestiunea nu mai are relevanţă. Telemetria îmi spune că cercetaşul nu mai poate fi rechemat de unde-a ajuns între timp. Rotaţia bolei e modificată şi nu mai putem reveni la vechiul program. Va trebui să desemnez personal şi timp de lucru* ia *pentru pregătirea următoarelor ţinte. Dacă nu cumva…*

Îşi lăsă fraza în suspensie. Dacă nu cumva verificarea făcută de instrumentele cercetaşului arăta că obiectul era într-adevăr interesant. Suficient de important pentru a justifica tot deranjul. Generalul opri transmisia fără să-i mai arunce vreo privire lui Gerald, subliniindu-şi astfel punctul de vedere. Multe depindeau de presentimentul lui în legătură cu obiectul acela.

Cariera lui, cu siguranţă. Poate şi mai mult.

* * *

„E o farsă, precis."

Parametrii înregistraţi n-aveau nicio logică, nici măcar atunci când cercetaşul se apropie până la mai puţin de douăzeci de metri.

Priponul îşi continua rotirea maiestuoasă, la mare înălţime deasupra Pământului, pompând electroni printr-un capăt sau prin celălalt în vârtejul de radiaţii al centurilor Van Allen, făcând manevre pentru a ajunge într-o poziţie din care să poată arunca obiectul – către incinerare sau către un mormânt oceanic. Acum, când centrul de comandă preluase controlul asupra rotirii cablului, Gerald nu mai avea altceva de făcut decât să încerce să obţină cât mai multe date cu putinţă înainte să

se întâmple inevitabilul.

— Nu depistez nimic care să semene a sursă de energie în interior, spuse el, în timp ce Hachi plutea prin apropiere.

Mica maimuţă, care trăgea de scutec să şi-l desprindă, se opri şi ridică ochii la auzul vocii lui Gerald, răspunzând cu un ţipăt slab, plângăreţ.

Atent examinat de lentila camerei fixate pe cercetaş – acum la vreo opt metri distanţă –, obiectul sclipea într-un fel care i se păru deodată mai degrabă *cristalin* decât metalic. Îi trecu prin minte gândul că putea fi mai degrabă o aşchie dintr-un organism natural, nu unul dintre obişnuitele deşeuri spaţiale create de mâna omului. Poate un fel de meteorit pe care ştiinţa nu-l mai întâlnise până atunci. Asta chiar ar fi ceva. Deşi cum o fi ajuns pe o orbită relativ circulară în jurul Terrei…

— Sau ar putea fi doar un soi neobişnuit de cacadea, murmură el.

O bucată congelată de apă şi dejecţii umane, de care se debarasase vreo misiune mai veche, cu echipaj uman. Cu toate că nu reflecta lumina aşa cum o face gheaţa sau orice alt material pe care îl cunoştea Gerald.

„Măcar de-am fi echipat cercetaşul cu instrumente mai bune.”

Gerald îşi ridică pe frunte ochelarii şi se ciupi de nas. S-ar crede că un astronaut ajunge să se obişnuiască repede cu imaginile mediate high-tech. Era o parte consistentă din activitatea de pe urma căreia îşi câştiga traiul. Dar trupul lui de bărbat de vârstă mijlocie se simţea uneori forţat până la limită.

„Măcar de-aş fi eu echipat cu organe mai bune! Nu era vorba c-o să ajungem să primim bio-îmbunătăţiri profunde până s-ajung eu la cincizeci de ani? De ce viitorul e mereu… în viitor?”

Clipi şi întoarse capul în căutarea unui punct îndepărtat pe care să-şi concentreze privirea – cel mai bun tratament pentru cazurile grave de distorsiune vizuală provocată de *ia.* Evident, în compartimentul său înghesuit singura

soluţie era o fereastră îngustă, orientată către panorama albastră a Pământului. Straturile atmosferice stropite cu nori semănau cu degetele unei mâini uriaşe, estompând Texasul până în Galvestonul potopit de ape. Prin contrast, golful era o paletă strălucitoare de albastru de la cele mai deschise la cele mai închise nuanţe.

Gerald clipi din nou când apărură câţiva *stropi* sclipitori, ca nişte flăcărui cât vârful de ac, care se răsfirară în plonjon către Marea Caraibilor. Meteoriţi. Sau deşeuri spaţiale căzătoare. Poate ceva ce trimisese chiar el să plutească spre Pământ nu mai departe de săptămâna trecută, înainte să-i fi transmis cablului de prindere comenzi noi, riscându-şi cariera dintr-o simplă intuiţie.

La muncă, aşadar. Coborându-şi la loc ochelarii, Gerald simţi cum îl înconjoară virmersiunea, precum mantaua de plasmă din timpul reintrării. Akana îi ordonase să manevreze cu atenţie robotul şi să-l ţină cât mai la distanţă, pentru cazul în care obiectul misterios ar fi fost vreun rezervor vechi de combustibil sau altceva cu potenţial exploziv. „Dacă te joci cu el, poţi foarte bine să pierzi şi capătul apucătorului, şi cercetaşul cu totul”, îl avertizase ea.

Dar Gerald nutrea convingerea că nu era nicio problemă în privinţa asta.

— Nu detectez niveluri ridicate de substanţe volatile în spaţiul din jur, aşa că n-are cum să fie stocat vreun combustibil sau oxidant. Şi-apoi, e prea mic.

Artefactul – dacă era făcut de mâna omului – nu părea mai mare decât o minge de baschet alungită de-a lungul unei axe. Poate o minge de fotbal american. Se potrivea dacă era vorba de-o cacadea. Însă apa îngheţată ar fi trebuit să emane gaz prin sublimare directă.

În orice caz, erau şi nişte culori cum nu mai văzuse vreodată.

— Nimic n-o să aflu de la distanţa asta, oftă el. Probabil că oricum o să fiu dat afară. Ce mai contează, aş putea măcar să casc ochii la blestemăţia aia.

Gerald îi comandă micului robot să se apropie încet,

târâş de-a lungul cablului către capăt, şi-i înclină proiectoarele într-o parte, apoi în cealaltă, ştiind că Akana putea să-l apeleze în orice clipă şi să-i ordone să se oprească.

Hachi scoase un chirăit îngrijorat şi se căţără pe umărul lui Gerald.

„Nu detectez niciun câmp electric sau magnetic. Şi totuşi, obiectul ăsta pare să răspundă la schimbările de luminozitate. Şi nu-i doar un efect al reflectării. Uite! Porţiunea aia încă sclipea la mai mult de o secundă după ce lumina proiectorului trecuse peste ea!

De fapt, factorul de reflexie al suprafeţei se schimbă în funcţie de timp.”

Nu doar în funcţie de timp, ci şi pe toată suprafaţa licăritoare a obiectului. Variaţiile de zone strălucitoare sau absorbante păreau să devină tot mai compacte, să se strângă într-o configuraţie tot mai subtilă, cu fiecare clipă care trecea, observaţie pe care Gerald şi-o confirmă cu ocazia a două secvenţe de analiză imagistică. Aşadar, nu era ceva subiectiv, nu era doar o plăsmuire a propriilor sale visări.

„Sper că Akana se uită şi la datele astea”, îşi spuse el gânditor, „nu doar la libertăţile pe care mi le permit când îi interpretez ordinele.”

Mai trimise o comandă. Cercetaşul să reducă la jumătate distanţa rămasă. În scurt timp, ambele proiectoare şi camera cercetau obiectul, oferind detalii mult mai fine. Cel puţin despre acea parte a lui care putea fi văzută. Mai mult de jumătate era blocată chiar de ghearele apucătorului. Aşa că Gerald orientă robotul către ceea ce se afla la vedere.

„Al naibii, ce reflexii dă. Aproape că văd imaginea cercetaşului oglindită pe partea dinspre noi. Şi nu doar proiectorul. Chiar şi carcasa camerei…”

Încercând să înţeleagă ce noimă avea schimbarea tiparelor spectrale, Gerald se pomeni trăgându-se brusc înapoi când suprafaţa la care se uita păru să se *netezească* şi să capete un luciu ca de oglindă, care reflectă înapoi în

lentilele camerei un fascicul incandescent, înecând brusc tot sistemul optic într-un alb orbitor.

Comandă o scădere a sensibilităţii şi respiră uşurat când diagnoza arătă că orbirea era doar temporară. Pe măsură ce petele de obscuritate vag împestriţată se ştergeau treptat, imaginea îşi relua contururile. Braţul apucător al cablului continua să strângă un obiect alungit, sclipitor, dar care îşi pierduse capacitatea de reflexie. Gerald încercă să-şi potolească pulsul precipitat. Pentru scurt timp, avusese impresia că era vorba de un atac deliberat!

Şi chiar în acel moment se auzi un sunet limpede şi puternic. Un apel de pe Terra, cu tonul de mesaj al generalului Akana Hideoshi.

Mintea lui Gerald începu să lucreze furibund. Ceea ce văzuse mai adineauri nu era imposibil. Existau materiale inteligente care puteau fi programate să-şi schimbe reflexivitatea după un tipar comandat în fază care să simuleze o suprafaţă concavă. Era nevoie totuşi de o inteligenţă artificială, mai ales în răspunsul rapid la schimbarea stimulilor externi. Probabil că obiectul simţise cumva şi reacţionase la prezenţa cercetaşului.

Conştient că dispunea doar de câteva secunde, îi comandă cercetaşului să înainteze pe tot restul distanţei.

— *Gerald Livingstone, ce dracului faci acolo?* se auzi deodată vocea Akanei.

Dintr-o singură privire observă că figura ei acoperea toată suprafaţa unuia dintre monitoare. Odată ca niciodată, puteai să ignori apelurile telefonice, dacă voiai. În ziua de azi, şeful are mereu legătura.

— Are posibilităţi de percepţie şi răspuns, spuse el. Şi un control sofisticat asupra propriei suprafeţe…

— *Cu atât mai mult ar trebui să fii prudent! Dacă ar fi fost mai intens focalizată, ar fi prăjit unitatea optică a cercetaşului. Hei, ce faci, îl trimiţi şi mai aproape?*

Gerald micşoră puţin intensitatea luminoasă a proiectorului, pentru cazul în care obiectul ar fi repetat mişcarea, dar în acelaşi timp îi comandă braţului extensibil să-şi poziţioneze camera drept înainte. Acum vedea prea

bine că specimenul avea într-adevăr laturile netede, cu toate că la un capăt se vedea un ciorchine de umflături mici, al căror scop rămânea necunoscut. Gerald nu putea evalua unde anume se termina obiectul şi începea întunecimea spaţiului. Reflexii sticloase făceau să onduleze întinderile de lumină stelară, ca şi luciul Pământului de dedesubt, aproape ca un lichid vălurit, creând un labirint de scântei nestatornice care contraria percepţia umană. Până şi aparatele de analiză a imaginii produceau o schiţă şovăielnică.

Pe cea mai apropiată suprafaţă curbă, exact în centru, văzu o reflexie a cercetaşului, distorsionată ca într-o oglindă de bâlci, cu toate că reuşi să distingă nişte simboluri grafice de companii şi instituţii pe carcasa camerei. NASA, BLiNK şi Canon.

— *Gerald, aşa ceva… nu pot să permit.*

Simţea conflictul intern, războiul care se declanşase în personalitatea Akanei. Curiozitatea ciondănindu-se cu simţul de protejare a carierei. Nici nu-i putea găsi vreo vină. Astronauţii erau antrenaţi să creadă în procedură. În meticulozitate. În comportamentul de „adult" până în pânzele albe.

„Aşa eram şi eu pe vremuri… trăiam după litera instrucţiunilor.

Când s-a produs schimbarea?"

Era un subiect la care să mediteze mai târziu sau pe care să-l lase să aştepte într-un colţ al minţii, în timp ce punea cercetaşul să traverseze ce mai rămăsese din distanţă şi să-şi ridice braţul manipulant.

— Tot mai credeţi că-i doar o bucată oarecare de gunoi spaţial? i se adresă el imaginii generalului de pe ecranul comului.

Acum se vedeau şi câţiva membri ai personalului adunaţi în jurul ei. Unii păreau absorbiţi complet, holbându-se cu ochi goi şi bătând darabana fără rost. Ganesh şi Saleh îşi lăsaseră baltă îndatoririle şi se alăturaseră şi ei, urmaţi la mică distanţă de turist, señor Ventana.

— *Bine. Bine,* cedă Akana, în sfârşit. *Dar hai să nu ne*

grăbim. Anulăm operaţiunea de debarasare, dar vreau să-i comanzi cercetaşului să se îndepărteze vreo doi metri. Retragerea, acum. E momentul să evaluăm…

Se întrerupse, fiindcă imaginea se schimbase din nou.

Flancul cel mai apropiat al obiectului – care continua să reflecte camera cercetaşului – părea acum să se vălurească. Imaginea se deformă şi mai mult. Iar apoi, în timp ce lentilele se menţineau constant în centru, *literele* din emblemele companiilor începură să se deplaseze.

Câteva se mişcară spre stânga, altele spre dreapta. Un „A” din NASA făcu o săritură până peste „C”-ul din Canon. „L”-ul din BLiNK se roti într-o direcţie, apoi în cealaltă, măturând „i”-ul din calea lui.

Gerald se aştepta cumva să se formeze cuvinte noi, dar asta nu se întâmplă. Literele continuau să se mişte de colo-colo, îngrămădindu-se unele peste altele, schimbându-se, răsturnându-se, întorcându-se cu faţa în jos… într-un dans bizar. Simţi nevoia să tuşească pentru a-şi înăbuşi impulsul de a izbucni în râs în faţa acelui balet frenetic.

Un membru al personalului Akanei comentă, cu o agilitate mentală care lui Gerald i se păru uimitoare:

— *Simboluri. Ne spune că recunoaşte simboluri. Dar, în cazul ăsta, de ce nu le foloseşte ca să spună ceva?*

Un alt consilier răspunse aproape imediat:

— *Probabil că tocmai asta e ideea! Recunoaşte că alea SUNT simboluri. Dar nu ştie ce semnificaţie au sau cum să le folosească. Nu încă. Ăsta-i doar începutul.*

Gerald îşi puse în gând ca pe viitor s-o trateze pe Akana cu mai mult respect. Cineva în stare să angajeze şi să păstreze astfel de oameni… Imaginaţia lui modestă rămânea în urma inteligenţei sclipitoare a oamenilor ei, capabilă să discearnă probabilităţi. Implicaţii pe care el le lăsă să-şi croiască loc în mintea lui.

Obiectul. Nu doar un artefact. Era activ.

Semi-viu.

Poate o *ia.*

Poate mai mult.

Sub ochii tuturor, porni să se desfăşoare o nouă fază.

Literele romane începură să se modifice, conturând *forme noi…*

…mai întâi o serie de semne care erau variaţii ale unei configuraţii cruciforme – pilaştri solizi şi cruci teutonice…

…apoi transformându-se în siluete cu mai multe rotunjimi, descriind înflorituri şi spirale…

…urmate de hieroglife asemănătoare unei versiuni de ideograme chinezeşti înclinate, extrem de încâlcite.

— Nu găsesc nicio potrivire cu vreo limbă cunoscută, comentă Ganesh, fluturând din mâini către nişte obiecte virtuale din faţa lui, pe care numai el le putea vedea.

De parcă l-ar fi aprobat cuprins de spaimă, micul Hachi scoase un ţipăt şi îşi acoperi ochii.

— Asta ar putea să nu însemne nimic, răspunse Saleh, astronautul malaysian, cu voce joasă şi foarte concentrată. Orice artist grafic priceput poate să conceapă programe care să creeze embleme, alfabete, fonturi neobişnuite. Se fac de-astea tot timpul pentru filmele artistice.

„Corect”, îşi spuse Gerald. „Pentru filmele science-fiction. Despre contactul cu rase extraterestre.”

Nu se îndoia că şi alţii începeau să nutrească ideea acestei posibilităţi numai bune să bage spaima în oase şi simţi nevoia să ofere măcar o alternativă logică şi realistă.

— Ar putea să fie o farsă. Cineva a plasat obiectul aici ştiind că o să venim noi şi-o să-l prindem. Lucruri de felul ăsta s-au mai întâmplat şi altă dată.

Indiferent dacă i se păru cuiva ciudat ca tocmai el să spună aşa ceva, nimeni nu-şi exprimă gândul. Ideea pluti nestingherită printre participanţii umani, deopotrivă de pe Pământ sau de deasupra lui, rotindu-se precum literele şi simbolurile care sclipeau şi se mişcau pe suprafaţa obiectului din faţa lor.

— Acum nu vă bucuraţi c-aţi venit aici, în loc să vă duceţi la High Hilton? îl întrebă Ganesh pe señor Ventana. Ştiinţă veritabilă. Descoperiri veritabile! E clar că nu se compară cu ferestrele mari şi jocurile prosteşti din gezero.

Apoi, ca om căruia îi curgea marketing prin vene, adăugă:

— Nu uitaţi să le povestiţi şi prietenilor.

— Bineînţeles, după ce informaţia capătă acordul difuzării, adăugă iute Saleh.

— Da, după aceea, spuse Ganesh, dând din cap.

— Bineînţeles, încuviinţă magnatul fertilizatorilor.

Urmă o tăcere de câteva minute, timp în care spectatorii urmăriră o serie parcă nesfârşită de alfabete sau sisteme de simboluri prezentată de obiect.

— *Bine,* spuse în cele din urmă generalul Hideoshi. *Mai întâi să facem o verificare de siguranţă. Toată lumea să-şi verifice RV-urile să nu se fi scurs informaţia către restul lumii. N-avem nevoie să iscăm o furtună în reţele pe subiectul ăsta, cel puţin nu acum. Gerald, lasă cercetaşul unde e. Situaţia pare stabilă deocamdată. Dar gata cu acţiunile pe cont propriu. Acum suntem o echipă.*

— Da, să trăiţi, răspunse el, cu toată sinceritatea.

Brusc, se simţea din nou astronaut. Iar „echipă” era un cuvânt binevenit. Avea sonoritatea apartenenţei la ceva mult mai înţelept decât putea fi el vreodată.

De fapt, sonoritatea lui amintea de „acasă”. Şi, dintr-odată, apropiata frontieră a spaţiului păru imensă – vastitatea incomensurabilă care îl înspăimânta şi îl atrăgea dintotdeauna, de când îşi putea aduce aminte.

— *În regulă, oameni buni,* spuse Akana. *Hai să concepem o procedură pe etape prin care să aducem la bord obiectul acela.*

Partea a doua

Un ocean de necazuri[15]

Ideea esenţială în evoluţie este supravieţuirea; şi totuşi, organismele vii trăiesc murind, ceea ce reprezintă metabolismul. „Supravieţuirea” biologică este grandioasă şi uluitoare, dar, când are loc replicarea unei gene, ceea ce „supravieţuieşte” este informaţia abstractă, nu vreun atom sau moleculă. Ficatul meu moare şi se resuscitează singur o dată la câteva zile, fără a se putea spune că „supravieţuieşte” în mai mare măsură decât o flacără.

O bucată de granit de un miliard de ani vechime ar râde, dacă ar putea, de pretenţia nebunească a unui organism cum că „supravieţuieşte” depunând ouă care eclozează, sau mâncând şi excretând.

Şi totuşi, există la fel de mult calcar, construit din leşurile organismelor care au trăit cândva, cât granit există. O simplă nălucire – configuraţii de informaţie – poate să mute munţii din loc. Erupţiile vulcanice şi plăcile tectonice care se izbesc una de alta sunt puse în mişcare de efervescenţa pietrelor pe care le creează viaţa.

Şi dacă un lucru atât de abstract, atât de imaterial, precum tiparul acesta poate să schimbe structura planetei noastre, de ce n-ar face-o şi alte abstracţiuni, precum libertatea, Dumnezeu, sufletul şi frumuseţea?

Frederick Turner

---

[15] *A sea of troubles,* în limba engleză în original *(Hamlet,* actul III, scena 1).

SPECII

înalt-funcţionalii şi aspergerii ne învaţă pe noi, profund-auţii, că trebuie să ne adaptăm!/+ să folosim tehnominuni ca să evadăm din închisoarea minţii noastre!/-

închisoare? aşa spun ei, închinarea la temple grandin + memorarea a osutăpatrumiidouăsprezece trucuri & reguli prin care să simulezi normalitatea + de parcă înalt-funcţii ar putea să-l înveţe pe un aut veritabil despre memorare!

(câte fire de praf licăresc în raza aceea de soare? unsprezecemilioanetreisuteunamiişasesute... cinci!/+

(câte muşte moarte erau înţepenite pe hârtia lipicioasă din casa pe lângă care am trecut – pe palmavenue osutăpatruzecişişase – pe drum spre înmormântarea bunicii? treizeci şi şapte!/-

(de câţi cobbly e nevoie ca să înşurubezi unsprezece milioane treisuteuna mii şasesutecinci picobecuri virtuale şi să le atârni într-o rază de soare simulată? ca să-mi rătăcească gândurile?

(unul)

ah, tehnochestiile sunt grozave + în vremurile de odinioară m-ar fi ars pe rug ca vrăjitoare – pentru mormăieli şi zvârcoleli +/- fluturat din braţe şi legănat/suspinat... sau ar fi spus că sunt retardată/fără speranţă +- sau *aş fi murit de plictiseală -+ sau muşcată de cobbly.*

acum zvârcolelile mele sunt traduse în limbajuman de o ia *loială +/- lumina ochilor, mei. + vorbescînorb cu murphy-autul din america + cu gen-autul din confederaţie + cu unchiu-nautul din malaya. mai uşor decât vorbitul cu biatamama – biatamama habar n-are – care-i cu mine în cameră.*

este oare închisoare să guşti culori & să vezi supra-sub mirosuri? să observi cobbly adulmecând toate ne-lucrurile pe care cro-magii nu le pot percepe?

aspii bieţii noştri veri corciţi nu pricep + dependenţi de raţiune + se gudură pe lângă oameni ai căilor greşite +

proiectează software neagă că vin ploi grele.

fiindcă ia *pur şi simplu nu mai poate suporta multă vreme.*

Capitolul 9

FAVOAREA

Un sensocâine de patrulă adulmeca trecătorii la întâmplare. Nasul sensibil al făpturii – dotat cu celule actualizate – pufăia pe lângă picioare, glezne, genţi şi chiar la cei care se deplasau pe seguri şi skutre. Înălţându-şi gâtul lung, sensocâinele inspiră în dreptul rucsacului unui student, tuşi, apoi îşi văzu de drum. Casca lui sonda mediul înconjurător într-un mod mai puţin vizibil, cu fascicule pan-spectrale.

Oricine putea, dacă voia, să detecteze acele raze cu nişte ochelari capabili sau să acceseze fluxurile de date ale Siguranţei Publice. *Cetăţenii au permisiunea de a-i supraveghea pe supraveghetori* – sau, cel puţin, aşa proclama Marea Învoială. Dar nu mulţi îi acordau atenţie unui sensocâine.

Tor îl ocoli cu dezgust, provocat nu de animalul securităţii, ci de emblema lui blănoasă: SERVICIILE DARKTIDE. În Sandego, creaturile acestea adulmecau doar substanţele periculoase – explozibili, toxine, plus o listă scurtă de energizante şi psihotrope. Dar poliţiştii din Albuquerque erau privatizaţi… şi de o agresivitate ipocrită.

La o săptămână de când îşi începuse misiunea de căutare a unui „subiect emoţional”, Tor căpătase o viziune nouă asupra Americii balcanizate. Începuse încă de la coborârea de pe zepelinul de croazieră, când un agent Darktide o trimisese la un duş public fiindcă parfumul ei corporal preferat – legal în California – era mult prea asemănător cu un compus feromonic ademenitor care era interzis în New Mexico. „Ei, binecuvântate fie Amendamentul Treizeci şi Unu şi Restaurarea Legii Federaliste.”

Totuşi, după ce se cazase la Radisson şi plecase pe jos la întâlnire, Tor se văzuse nevoită să recunoască: Albuquerque avea un anume şarm de TwenCen[16]. De pildă, forfota traficului motorizat. O mulţime de maşini – alcalo, electro şi chiar retroasfixiante – se înghesuiau şi claxonau în intersecţii în care panourile de afişaj în culori îndrăzneţe şi reclamele luminoase se dovedeau imposibil de evitat, fiindcă toate trâmbiţau pe canalul unu… stratul pe care nu-l poţi închide pentru că este cel real. Restaurante etnice, alimentomate, saloane de biosculptură şi ateliere de versificaţie se regăseau laolaltă în minimalluri de modă veche, atrăgându-şi clientela cu pigmenţi strălucitori sau cu neoanele extravagante ale firmelor, în texturi vii pe care nicio RV nu le putea imita. Toate acestea o făceau pe Tor să se simtă deopotrivă bucuroasă şi circumspectă că ieşise la plimbare pe jos, în loc să închirieze un taxi gonflabil de la recepţia hotelului.

— Toate astea-s cumva ironice, murmură ea, făcând însemnări orale în timp ce cotea încet într-o intersecţie. În oraşele cu virt nelimitat, la nivelul întâi se manifestă o atenuare generală a aglomerării vizuale. L.A. şi Seattle par modeste… aproape bucolice, cu semnalizări simple, impunătoare. De ce să înalţi un panou uriaş, din moment ce oamenii îşi pun ochelarii ca să-l şteargă din peisaj? Însă aici, în interiorul continentului, mulţi nici măcar nu poartă ochelari! Aşa că toate ispitele şi îndemnurile publicitare se aglomerează într-un singur strat, pe care nimeni nu-l poate evita. Dacă ai nostalgii după luminile ţipătoare din bătrâna Time Square, vino pe platourile deşertice. Vino în Albuquerque.

Poftim, cu un asemenea nivel de sinceritate credibilă, nivelul aşteptat de fanii ei, fragmentul ăsta precis avea să obţină un rating AA la podcasturi. Deşi toată zarva asta era copleşitoare pentru o biată fată de la oraş – neavând la îndemână setări de volum sau cursoare de mutat mai jos pe scara strălucirii. Cu toate astea, celor de prin partea locului părea să le placă tumultul. Poate erau într-adevăr

[16] *Twentieth Century* – secolul XX.

un soi mai robust.

Vivat diferenţele... mottoul unei epoci întregi.

Desigur că exista şi ceva virt. Doar un trog ar refuza lucruri precum hărţile-suprastrat. Ruta optimă a lui Tor până la destinaţie era înscrisă pe trotuar – sau mai degrabă pe interiorul ochelarilor ei – cu nişte cărămizi galbene pe care numai ea le distingea. Putea să ceară şi afişarea de legende descriptive pentru persoanele care treceau pe lângă ea. Doar că aici se cerea o mică taxă de voyeur pentru fiecare cerere de informaţii!

„Ei, chiar aşa... Taxă pentru etichetele cu nume? Zău dacă n-a ajuns un sat lumea asta!”

Şirul de false cărămizi galbene o conduse prin trei intersecţii în care indicatoarele semnalizau, iar şoferii se încleştau de volane. Trebui să ocolească un fermier al cărui transbot era împovărat cu saci de grâu de sământă din soiul peren Nitro-Fix, apoi un grup de traumatizaţi din Ziua Groazei, care şopocăiau între ei în faţa adăpostului local. Publivirtul unei farmacii se năpusti agresiv spre Tor, oferindu-i reduceri la oxitocină, vasopresină şi rezervoare de hidrogen sulfurat. „Chiar aşa deprimată par?” se miră ea, clipind ca să alunge aroganta reclamă.

Din obişnuinţă, Tor reintră în „modul reporter”, renunţând la rostirea cu voce tare în favoarea subvocalizării în recorderul boswell.

— *În nouăzeci şi nouă la sută din totalul existenţei umane, oamenii au trăit în triburi sau în cătune unde toate chipurile se cunoşteau cu toţii între ei. Străinii răzleţi provocau teamă sau uimire. În decursul unei vieţi, întâlneşti câteva mii de oameni, cel mult – aproximativ numărul de feţe, nume şi impresii pe care cei mai mulţi dintre noi şi le pot aminti cu uşurinţă. Evoluţia furnizează doar ceea ce ne trebuie.*

Astăzi întâlneşti mai multă lume decât şi-ar fi putut imagina strămoşii tăi... pe unii în trecere. Pe alţii în câte o clipă crucială. Pe alţii de-a lungul a decenii încâlcite. Biologia nu poate ţine pasul. Lobii noştri temporali suprasolicitaţi nu pot „cunoaşte” trinoamele faţă-nume-

reputaţie a zece miliarde de oameni!

Un laser de avertizare lovi solul în faţa unui trecător distrat, care sări înapoi din faţa traficului grăbit în care era să intre. Tor auzi chicoteli. Câţiva adolescenţi cu ochelari îşi fluturau degetele către agitatul pieton, desenând, fără îndoială, forme în jurul ghinionistului adult, pe vreun nivel de RV despre care îşi închipuiau că este complet privat. De fapt, Tor avea metodele ei de a le depista textele explicative batjocoritoare, dar se mulţumi să zâmbească. Într-un oraş mai mare, puştimea lipsită de respect era mai puţin ostentativă. Adulţii pricepuţi la tehnică puteau să se răzbune în diverse moduri.

— Unde eram? A, da... amintirile noastre biologice nu puteau ţine pasul.

Aşadar, le-am augmentat prin paşapoarte, cărţi de credit şi bani gheaţă – substitute totemice brute pentru învechitul concept de reputaţie, astfel încât să se poată încheia tranzacţii între străini. Dar chiar şi aceste proteze au dat greş când s-a petrecut Marele Jaf.

Şi astfel, portofelul tău supraîncărcat s-a mutat online. Ochi şi lobi, augmentaţi prin ia*-uri şi nexuri. Efectul Semizeu.* Deus ex machina. *Şi încă o dată reputaţia a ajuns să fie legată de recunoaşterea instantanee. Ai comis vreodată o infracţiune? Ai vreo datorie neplătită? Bârfeşti cu indolenţă sau cu răutate? S-ar putea să capeţi o pată pe viraură, care să te însoţească de acasă până la orice colţ de stradă. S-a zis cu schimbarea de nume, s-a zis cu ajustările de aspect exterior într-un oraş nou. Mai ales dacă oamenii pleacă urechea la evaluări critice... sau dacă au o altă „algebră a iertării" decât ai tu.*

Şi atunci? Luăm totul ca fiind de la sine înţeles... până când normalitatea aceasta ne izbeşte în faţă. Ne transformăm în semizei, doar ca să sfârşim înapoi în satul de unde am plecat.

Probabil de aceea o trimisese MediaCorp să traverseze tot continentul ca să facă relatări de la faţa locului. Pentru ca neo-jurnalista lor să-şi poată reevalua presupunerile îngâmfate, costal-urbane. Să vadă de ce milioane de

oameni preferau nostalgia în locul omniscienţei. La naiba, până şi arta lui Wesley exprima un sentiment al reveriei melancolice. O convingere nedesluşită că lucrurile erau mai bune pe vremuri.

Amintirea fugară a lui Wesley o făcu pe Tor să se înfioare. Acum o inundau mesaje de la el cu făgăduiala că va veni cu zepelinul pentru a se întâlni cu ea în D.C. Gata cu glumele insipide despre o relaţie la distanţă, intermediată de păpuşi interconectate. De data asta, aveau să discute serios despre viitorul lor. Se aprinse în ea, aproape dureros, flacăra speranţei că avea să-l vadă la portul de zep-uri, la finalul acestei ultime etape a călătoriei.

* * *

Cărarea aurie a lui Tor se termina în faţa unei clădiri din gresie cenuşie. CENTRUL ATKINS PENTRU AUGMENTĂRI EMPATICE era titulatura inofensivă a unui program care iscase cândva revolte în Charleston, după care fusese strămutat în New Mexico. Aici, doar vreo doi protestatari dezorganizaţi rămâneau de veghe, lăsând vociferările în seama unor postere IP – forţau limitele legale ale poluării virtuale, plasând torente de autocolante ale liberei expresii pe faţada clădirii… şi în acelaşi timp programele de curăţare le înlăturau de acolo. Pe unul dintre nivelurile virtuale, avataruri de gunoieri purtând emblema Serviciilor Darktide manevrau mături desenate cu care înlăturau protest-it-urile.

Tor aruncă o privire la o foaie volantă sintetică. Aceasta răspunse atenţiei care i se acorda umflându-se ca un balon:

Autiştii nu au nevoie de „vindecare”!

O alta trâmbiţă şi se văluri.

Ajunge un singur Dumnezeu!

Se strânseră laolaltă şi alte sloganuri animate, încercând să-şi facă loc în POV-ul lui Tor. Regretându-şi curiozitatea, Tor muşcă apăsat cu dintele ANULARE, scăpând de roiul de e-volante, dar un ultim banner disident apucă să-i

fluture prin faţă ca un fluture implorator.

Lăsaţi în pace natura umană!

„Sigur”, îşi spuse ea, în timp ce suprastratul întins de ochelarii ei spăla peisajul de *ia*rviffiti. „Precis aşa o să se-ntâmple.”

Apropiindu-se de treptele care duceau la intrarea principală a Centrului Atkins, Tor simţi cum le stârnea interesul protestatarilor din viaţa reală, care începeau s-o privească prin lentile groase, colorate. În câteva clipe, grupul pe care îl reprezentau, indiferent care era el, avea să-i afle identitatea şi să le semnalizeze altor partizani din zone îndepărtate să li se alăture, unindu-se într-un smartmob ad-hoc, hotărât să depisteze ce treabă avea ea acolo.

„Hei, cu cât sunt mai mulţi privitori, cu atât mai bine”, îşi spuse Tor, urcând treptele. Fireşte, cei dinăuntru cunoşteau totul despre ea şi uşa se deschise înainte să ajungă în dreptul ei.

ENTROPIE

Cum ar fi să ne vină pieirea din spaţiul extraterestru? Toată lumea ştie că un bolovan uriaş a lovit Yucatánul cu şaizeci şi cinci de milioane de ani în urmă, ucigând dinozaurii. În 2024, Donaldson Sentinel Survey a terminat de catalogat toţi asteroizii cu orbite regulate care sunt suficient de mari pentru a repeta istoria. Şi pentru prima dată am eliminat de pe listă o ameninţare la adresa existenţei noastre în stare să se „strecoare” până la noi.

Am rămas astfel cu cometele, miriade, de nedepistat în aglomerarea îndepărtată care este Norul lui Oort, până când cine ştie ce perturbaţie minoră va face să scape vreuna în direcţia noastră. Lucru care se poate întâmpla de fiecare dată când soarele traversează câte un braţ dens al spiralei. Şi-atunci vom ajunge la scadenţă. Dar să lăsăm asta pentru moment.

Cum rămâne cu meteoriţii de mici dimensiuni? Precum cel despre care se spune că ar fi explodat deasupra

Siberiei în 1905, sau cel care a cauzat un an întreg fără vară, în 536 e.n.? În prezent, un astfel de „dezastru minor” ar putea ucide o sută de milioane de oameni, dar civilizaţia ar supravieţui – dacă nu cumva norul-ciupercă ar face pe cineva să apese grabnic un buton declanşator. Deci da. Ameninţarea asteroidului scade.

Asta presupunând că marile pietroaie sunt lăsate în pace! Dar dacă intervine cineva şi împinge deliberat către Pământ un obiect cu diametrul de un kilometru şi jumătate? Desigur, nimeni nu călătoreşte atât de departe în zilele noastre, deşi mai bine de zece state şi consorţii continuă să trimită sonde robotizate. Iar China şi UE vorbesc despre reluarea explorării cu echipaj uman, pe măsură ce emoţia provocată de tragedia *Zheng He* se transformă într-o amintire tot mai ştearsă.

Să presupunem că ne recâştigăm încrederea şi plecăm din nou cu paşi fermi de pe planeta aceasta ameninţată. Ei, foarte bine! De-acum înainte să nu ne mai ţinem toate ouăle într-un singur coş. Fără a fi însă mai puţin prudenţi în spaţiu. Şi să ne supraveghem reciproc.

Pandora’s Cornucopia

Capitolul 10

SĂLAŞE COSTIERE

— *Bu yao! Bu yao!*

Stând la prora navei sale, Xin Pu Shi, negustorul de bunuri recuperate, îşi flutură mâinile în faţa ochilor, spunând răspicat „Nici gând, nu vreau!” în putonghua, în loc să folosească dialectul local din Shanghai, aruncând o privire acră la transportul de marfă pe care i-l oferea Peng Xiang Bin – ţevi de cupru corodate, obloane acoperite cu crustă de sare, două fişiere/cartoteci mici, împreună cu un sac de plasă ticsit cu tot felul de mărunţişuri metalice. Toate acestea atârnau de un troliu grosolan care se înălţa de la casa lui Bin de pe coastă – o fostă vilă de la marginea

plajei, care acum se bălăcea în apele crescânde ale estuarului Huangpu.

Peng Xiang Bin încercă să manevreze vinciul astfel încât să mai coboare sacul, dar bătrânul colector cu părul cărunt puse mâna pe o prăjină de manevră şi-l îndepărtă de vasul lui.

— Nu vreau gunoaiele astea! Păstrează-le pentru barja cu deşeuri. Sau aruncă-le înapoi în mare.

— Ştii că nu pot să fac asta, se plânse Bin, împingând cu tălpile bătătorite într-unul dintre stâlpii cu care îşi proptise casa peste apa în creştere.

Smucitura lui făcu sacul împletit să se legene către Shi.

— Baliza aia cu cameră de-acolo… ştie c-am ridicat nouăzeci de kile. Dacă le dau drumul, o să fiu amendat!

— Vaită-te vântului de miazănoapte, bombăni negustorul, folosindu-şi prăjina pentru a se împinge de lângă vila dărăpănată.

Vasul lui cu fundul plat se deplasă din loc, cu tot cu ţiparii care-i păşteau muşchiul de pe chilă.

— Să mă chemi când recuperezi ceva bun!

— Dar…

— Să-ţi zic cum facem, spuse Shi. Te scap de punga cu urină. Iar au crescut preţurile la fosfor.

Îi întinse un bilet de credit de valoare mică. Peng Xiang Bin îl înşfăcă şi azvârli sacul de evaporare negru şi umflat, sperând că avea să se despice şi că urina concentrată va curge din el pe mâna bătrânului. Dar, vai, membrana rezistă.

Bin îl privi neajutorat pe Shi, care rosti un cuvânt răspicat, punând în mişcare motorul bărcii de pescuit. Poate că în oraş comenzile vocale audibile erau demodate. Dar aici nu-ţi permiteai greşeli subvocale. În orice caz, demodat însemna mai ieftin.

Bolborosind un blestem pentru nesomnul bătrânului, Bin legă funia şi îşi lăsă marfa atârnând ca să fie văzută de camere. Se căţără greoi pe proptea, apoi sări peste un gol şi ateriză pe acoperişul vilei – cândva un refugiu luxos în valoare de două milioane de dolari emişi de Noul Hong

Kong. Acum era a lui, dacă era în stare să depună munca cerută la proprietatea revendicată.

„Pe vremuri ar fi fost mai uşor” – Ben ştia asta din dramele la care îl punea Mei Ling să se uite în fiecare seară, când se întindeau osteniţi în patul lor din împletitură de năvod. „Pe vremea când toţi aveam familii mari şi fiecare făcea parte dintr-un clan extins, toate legate între ele ca nodurile unei plase de pescuit. Veri şi verişoare ajutându-se între ei.”

Sigur, oamenii de atunci nu posedau miracole ale tehnicii. „Dar aş fi avut legături în oraş – rude cărora puteam să le vând marfa pe care o recuperez. Şi poate vreun unchi bogat şi cu destulă înţelepciune cât să investească într-o proprietate îndrăzneaţă de pe ţărm.”

În fine, fiecare e liber să viseze.

Bin îşi lăsă pe ceafă pălăria de pai şi cercetă orizontul, de la turnurile îndepărtate din Vechiul Shanghai peste Marele şi Micul Pudong – unde abia dacă se desluşeau instalaţiile parcului de distracţii de la Universul lui Disney şi al Regelui Maimuţă din Shanghai –, apoi peste marele dig maritim şi peste rezervaţia naturală de pe insula Chongming, acum potopită de ape, şi mai departe, până acolo unde râul Huangpu, a cărui albie se tot lărgea, întâlnea Marea Chinei de Est. Întinderea de apă era punctată cu vase de toate felurile, de la cargouri masive – tractate de pânze-zmeie ca nişte nori tălăzuiţi de vânt – până la distribuitoare de nisip şi sampane pescăreşti. Mult mai aproape, fluxul se împingea cu putere într-un şir dublu de case distruse, unde el şi alte câteva sute de costieri îşi construiseră locuinţe-hamace, care se legănau ca nişte coconi în briza aspră.

Fiecare dintre fostele vile se înălţa ca o insulă singuratică din marea în creştere, atât de aproape de oraş, şi totuşi atât de departe în toate sensurile practice.

„S-ar putea să vină o furtună”, îşi spuse Bin, parcă simţind-o în nări.

Se întoarse şi traversă acoperişul. Dincoace, oraşul sclipitor se întindea începând de la doar câteva sute de

metri depărtare, dincolo de noua limită de resac şi de o barieră masivă, cenuşie, pătată toată în jumătatea de sus, de la semnul fluxului din acel an. O lume a banilor şi a ambiţiei încrezătoare se desfăşura de cealaltă parte. Una cu mult mai energică decât Vechiul Shanghai, cu aura lui remanentă căpătată după Ziua Groazei.

Era dificil de mers pe acolo, aşa că Bin îşi croi drum cu luare-aminte printre ţiglele de lut pe stil vechi şi panourile solare pe care spera să le repună în funcţiune cândva, într-o bună zi. Bin păşi prudent printre tăvile de evaporare late, ca nişte lentile, pe care le umplea în fiecare dimineaţă şi care îi furnizau şuvoaie subţiri de apă proaspătă şi ceva voltaj, plus sare pe care s-o vândă în oraş. Peste tot pe unde acoperişul putea susţine o greutate mai mare se aflau lăzi de grădină în care se reciclau deşeuri organice şi creşteau ierburi şi legume. Prea mulţi costieri îşi pierduseră revendicările pentru că aruncaseră fecale în apa golfului fără să se sinchisească.

Puteai să cazi lesne prin şindrilele fărâmicioase şi prin placajul îmbibat de apă, aşa că Bin merse numai pe cărări care fuseseră consolidate de când preluase el talmeş-balmeşul acesta de ziduri înclinate şi tencuieli care se dezagregau lent. Acest vis al unei vieţi mai bune. „Şi poate fi al tău, dacă norocul se întoarce şi mai stă o vreme.”

Bin rupse nişte zarzavat pentru soţia sa şi între timp verifică rapid, din ochi, fiecare conductă rigidă şi fiecare cablu tensionat care se întindea peste acoperiş, ţinând laolaltă locuinţa-hamac, ca pe o pânză deasupra unui vas care nu pleca nicăieri. Ca pe un cocon al speranţei. Sau poate ca pe un păianjen în plasa lui.

Şi, ca un păianjen, Mei Ling trebuie că-l simţise venind, pentru că scoase capul prin uşa-pâlnie. Părul ei negru ca pana corbului era împletit pe după urechi şi legat sub bărbie, într-un stil nou, urban, pe care-l descoperise pe web.

— Xin Pu Shi n-a luat marfa, ghici ea.

Bin ridică din umeri şi strânse mai bine unul dintre cablurile care ţineau antablamentul să nu se prăbuşească.

Câţiva stâlpi – atâţia câţi îşi permisese – erau din metlon durabil şi fuseseră înfipţi în vechea fundaţie. Cu suficient timp şi bani, ceva nou avea să se contureze aici, în vreme ce vechea locuinţă murea.

— Ei, bărbate? insistă Mei Ling.

Un scâncet înfundat, apoi un plânset îl anunţă că bebeluşul se trezise.

— Acum ce-ai să faci?

— Barja districtuală pentru deşeuri o s-ajungă aici joi, spuse Bin.

— Şi-o să-ţi plătească *un rahat,* răspunse ea, ridicându-l în braţe pe micul Xiao En. Ce-o să facem, o să trăim cu peşte şi sare?

— S-au descurcat alţii şi cu mai puţin, mormăi el.

Se uită în jos printr-o gaură din acoperiş; privirea îi alunecă pe lângă ceea ce fusese cândva o baie principală elegantă, apoi peste o porţiune distrusă din podeaua acoperită cu dale, până la pereţii acoperiţi cu lambriuri ude leoarcă ai unei sufragerii fastuoase. Bineînţeles, toate obiectele cu adevărat valoroase fuseseră luate de acolo de proprietarii iniţiali când părăsiseră casa, iar ce mai putea fi recuperat fusese desfăcut şi luat în primul an de inundaţii. Un dezastru *lent,* în urma căruia nu rămâneau prea multe pentru căutătorii prin gunoaie întârziaţi, ca Peng Xiang Bin.

— Sigur, râse Mei Ling fără veselie. Şi pân-atunci, revendicarea noastră expiră în şase luni. Reabilitezi sau evacuezi, mai ţii minte?

— Mai ţin minte.

— Vrei înapoi la trudit în secţia de geriatrie, la şters bale şi curăţat scutece de mici împăraţi? La muncă de-aia de nici pentru roboţi nu-i bună?

— Mai există şi ferme, pe înălţimi.

— Nu primesc decât refugiaţi care fac dovada legăturilor strămoşeşti. Dar familiile noastre sunt de la oraş, de două revoluţii încoace. Gărzi roşii, funcţionari şi angajaţi la companii. N-avem rădăcini la ţară!

Bin făcu o grimasă şi clătină din cap, cu o privire

descurajată. „Am mai vorbit despre asta de atâtea ori!” Dar Mei Ling continuă:

— De data asta, s-ar putea să nu mai găsim de lucru nici măcar într-o secţie de geriatrie. O să te recruteze în vreo echipă care construieşte diguri – poate o să sfârşeşti îngropat sub *New Great Wall.* Şi-atunci, ce-o să se aleagă de noi?

El privi cu ochi mijiţi la bariera monumentală care apăra turnurile scânteietoare ale Districtului Xidong de cel mai neîndurător dintre invadatori, cea mai mare ameninţare la adresa Chinei din câte existaseră vreodată.

— Mă duc cu marfa în oraş, spuse el.

— Poftim?

— Pe ţărm o să primesc un preţ mai bun. Şi pentru ce-am prins pe deasupra. Şi-aşa ne trebuie nişte lucruri.

— Mda, cum ar fi berea, comentă acru Mei Ling.

Dar nu încercă să-l oprească şi nici nu pomeni faptul că era o călătorie riscantă. „Asta păţesc relaţiile când încep să se stingă speranţele”, îşi spuse el.

Nu-şi mai spuseră nimic. Ea se strecură înapoi înăuntru. Cel puţin plânsetul copilului se opri în scurt timp. Totuşi… Peng Xiang Bin mai zăbovi un moment înainte de a coborî. Îi plăcea să şi-l imagineze pe prunc – pe fiul său – la sânul ei. Deşi era săracă şi lipsită de educaţie, iar faţa ei purta cicatricele unui accident nefericit din copilărie, Mei Ling era o femeie încă tânără şi sănătoasă, într-o generaţie cu prea mulţi bărbaţi singuri. Mai era şi fertilă.

„Ea e cea care are de ales”, medită el, ursuz. „Negustorii de adopţii i-ar face rost de slujbă într-o fabrică, în completare la activitatea de procreere. Micul Xiao En ar atrage un onorariu bunicel şi poate ar creşte într-un cămin bogat, cu educaţie şi implanturi, şi poate…”

Respinse gândul acela cu o sudalmă dură. „Nu! Ea a venit aici cu mine pentru că a crezut în visul nostru. O să găsesc eu o cale.”

Folosind pe post de platformă de andocare grandioasa scară principală a vilei, care se dezagrega treptat, Bin improviză o plută compusă dintr-un cub mare de polistiren

înfăşurat în plasă de încărcare, legat cu şnururi de la draperie de două plăci de surf vechi. Înainte de a aduce acolo marfa recuperată, intră în apă ca să verifice capcanele şi undiţele care înconjurau locuinţa. Deja se simţea ca acasă între pereţii înclinaţi, mustind de apă, acoperiţi de iarbă de mare şi scoici. Cel puţin, de data asta avea parte de vreo zece capturi frumuşele, multe dintre ele chiar ilegale, inclusiv un mare homar roşu şi un labru furios. Carevasăzică, sorţii nu erau cu consecvenţă în defavoarea lui.

Fără tragere de inimă, eliberă un crab Jiaoxi gustos, să-şi vadă de drum. Nu puteai şti niciodată când nimereai întâmplător sub supravegherea vreunui monitor subacvatic deghizat într-o rămăşiţă plutitoare. Spera, în orice caz, că nu era niciunul prin preajmă să fi depistat peştele pietrar care se legăna ilegal într-o setcă din spatele casei şi căruia n-avea ce-i mai face, fiindcă era mort de-a binelea. Îşi făcu timp să se avânte şi mai în adânc şi să ascundă leşul sub o piatră de pavaj din grădina scufundată.

Împinse mărfurile ilegale, inclusiv labrul, un biban şi doi porci de mare ţepoşi, în alt sac de plasă, atent să nu se înţepe în spinii porcilor de mare.

„Sărăcia noastră e ciudată. Ultimul lucru pentru care ne facem griji e mâncarea."

Alte preocupări? Sigur. Taifunurile şi tsunamiurile. Jefuitorii şi poliţia care-i extorca. Murdăria din canalizarea oraşului şi mareele roşii. Putregaiul şi mucegaiul. Preţurile mici pentru reciclare şi costurile ridicate ale traiului de zi cu zi.

„Poate azi o să bată un vânt bun dinspre sud."

Soarta acelei vile vechi fusese pecetluită încă din momentul construirii, fără îndoială, chiar dacă n-ar fi avut de înfruntat urgia naturii. Ferestrele erau orientate în prea multe direcţii, lăsând *qi*-ul să se scurgă afară şi înăuntru. Ignorând lecţiile trecutului respectabil, nici uşile nu aveau praguri înălţate, care să reţină norocul. Probabil că proprietarii angajaseră ca arhitect vreun *laowai,* un străin. Bin spera să corecteze într-o bună zi toate aceste erori, cu

ajutorul unor role de oglindă flexibilă care să reflecte în mod pozitiv şi lumina, şi *qi*-ul.

Bin îşi verifică sfredelul propulsat de forţa mareei, împingând în fundaţie un stâlp de sprijin din metlon. Încă zece şi locuinţa-hamac va avea o structură arcuită, robustă ca o temelie de stâncă. Şi apoi? „Un generator mareic. Un captator de ploaie mai încăpător. O licenţă pentru năvoade moderne şi pentru pescuit comercial. Un adăpost de furtună. O navă adevărată. Mai mult metlon.”

Văzuse un sălaş costier ai cărui colonişti atinseseră Faza Trei: revopsiseră instalaţiile sanitare ale casei vechi, se conectaseră la reţelele oraşului, apoi resigilaseră pereţii cu nanocrit, isprăvind astfel amenajarea unei adevărate insule de autonomie. Visul oricărui revendicator. Şi (oftă) cam la fel de probabil precum câştigatul la loterie.

* * *

Peng Xiang Bin propulsa cubul de polistiren mişcând o singură vâslă prin faţa lui în opturi cursive, astfel ca apa să-i opună rezistenţă minimă la bătaia înainte. Ţinta lui era un cablu de tracţiune static folosit de alţi costieri, care ajungea până pe ţărm, lângă Dongyuan Hanglu, unde digul gigantic se arcuia pe o sută de metri înălţime, protejând aeroportul Pudong şi permiţând formarea unei plaje. Acolo se putea vinde peşte, muşteriii fiind negustorii sau maeştrii bucătari din staţiunea de vacanţă Disney. În weekenduri se întâmpla chiar să-şi facă apariţia câteva familii dornice de distracţii pe valuri şi pe nisip, iar acestea plăteau bine câteodată pentru o captură proaspătă, care încă se mai zvârcolea.

Însă fluxul în creştere care îl împingea pe Bin tot mai aproape însemna de asemenea că porţile masive erau închise. „Atunci, o să amarez la dig şi-o să aştept. Sau poate o să mă caţăr peste el. Mă strecor în oraş până la reflux.” Avea la el câteva monede. Nu destule ca să cumpere metlon. Dar suficiente pentru o binemeritată bere.

Bucata de polistiren a lui Bin susţinea un tub gol, cu o

lentilă ochi de peşte, cu care cerceta adâncul apei în timp ce vâslea – un mic avantaj pe care-l ţinea secret. Indiferent de câte ori ar fi străbătut un anume traseu, întotdeauna apăreau lucruri noi, scoase la iveală de apele mişcătoare. Cele mai multe locuinţe din zona aceea fuseseră demolate după evacuare, apoi totul fusese curăţat cu draglinele, înainte ca sălăşluirea costieră să devină acceptată ca alternativă mai ieftină. Orice fraier mânat de sărăcie era liber să slugărească ani de zile, mânat de speranţa plăpândă a dreptului de proprietate.

Aici nu mai rămăsese mare lucru în afară de fundaţii de beton şi cioturi de ţevi utilitare. Totuşi, Bin continuă să privească prin tub, cotind intenţionat pe lângă ceea ce fusese cândva cea mai mare vilă de pe coastă. Vastul palat de pe litoral deţinut de un magnat al tehnologiei până când căzuse victimă unei operaţiuni de epurare, fusese târât afară, judecat în secret şi făcut bucăţi – iute, ca să nu apuce să toarne secrete despre indivizi şi mai puternici decât el. Sau cel puţin aşa suna povestea. O mulţime de istorii asemănătoare se petrecuseră cu douăzeci de ani în urmă, peste tot în lume.

Bineînţeles că agenţii guvernamentali ciuguliseră tot din locul acela până îl lăsaseră mai curat decât un ciolan servit la un restaurant din Sichuan, înainte de a permite să se înfigă în el mai întâi buldozerele, apoi alţi spicuitori. Cu toate acestea, Bin simţise mereu o atracţie romantică, când trecea la câţiva metri deasupra şi îşi închipuia peisajul din jur pe vremea când zidurile şi ferestrele se ridicau spre cer, împodobite cu lumini. Când servitorii în livrele dădeau tururi purtând tăvi cu delicatese savuroase, satisfăcând musafirii în feluri pe care, mda, Bin nu putea nici să şi le imagineze, deşi câteodată îi plăcea să încerce.

Desigur, în nisip şi în calcarul sfărâmat încă se mai găseau fragmente din dărâmături. Ţevi şi conducte vechi. Bidoane întregi de vopsele şi solvenţi continuau să se prelingă din ruine, scurgându-se în sus sub formă de picături disparate, apărând la suprafaţa apei şi făcând-o să sclipească. Din casa lor hamac, Xiang Bin şi Mei Ling îşi

făcuseră un obicei din a privi apusul reflectat în strălucirea de curcubeu. Pe vremea când toate acestea păreau incitante, romantice şi inedite.

„Apropo de inedit…”

Bin se opri din vâslit şi se aplecă mai aproape de periscopul lui improvizat, cercetând cu atenţie adâncul apei. O sclipire. Ceva diferit.

„S-a produs o surpare”, îşi dădu el seama. „Sub lespedea fundaţiei.”

Marea era relativ calmă aici, mult în spatele limitei de resac. Aşa că Bin fixă vâsla şi îşi trase masca pe faţă. Apoi apucă o bucată de funie legată de plută, inspiră adânc de câteva ori şi, cu un pleoscăit abia auzit, plonjă în apa caldă, scufundându-se ca să vadă mai bine.

Arăta, într-adevăr, ca un gol nou-apărut sub unul dintre colţurile casei. Dar, cu siguranţă, îl mai observaseră şi alţii înainte. În orice caz, căutătorii trimişi de guvern trecuseră pe acolo. Ce şanse mai erau să…

Legă funia cu un nod marinăresc de un stâlp de beton şi se apropie să arunce o privire în interiorul cavităţii, cu grijă să nu stârnească prea mult sediment. Scoase de la brâu o lanternă subacvatică şi trimise raza de lumină în interior, unde se prăbuşise recent un perete subteran. În intervalul scurt de dinainte ca plămânii să i se golească şi să ceară aer, nu reuşi să desluşească decât câteva detalii. Totuşi, când se răsuci şi îşi luă elan să urce iar la suprafaţă, un lucru îi era clar.

În cavitate erau lucruri.

O mulţime de lucruri.

Iar pentru Xian Bin aproape tot ce se afla acolo jos merita să coboare din nou, chiar dacă asta însemna să se strecoare printr-o deschizătură îngustă ca să intre într-un subsol instabil de sub marea murdărită.

UNIC

Uau, nu-i ciudat… că savanţii au prezis că inteligenţa artificială cu adevărat similară celei umane ar trebui să fie

„la doar câteva decenii distanţă…” şi s-au făcut deja vreo optzeci de ani de atunci?

Au spus unii că emergenţa IA se va produce în urma accesului direct la un număr uriaş de date. Asta s-a petrecut la câteva luni după ce internetul a devenit public. Dar *ia* nu şi-a făcut apariţia.

Alţii au căutat o reţea care să aibă, în sfârşit, tot atâtea interconexiuni câte are creierul omenesc, o piatră de hotar pe care am văzut-o depăşită în deceniul al doilea, când unele crimivirale – să zicem, viermele Ragnarok sau botnetul Tornado – au infestat-deturnat destule locuinţe şi telefoane cât să se transforme în computerul cu cea mai largă distribuţie din lume, depăşind cu mult cele mai mari „supercompuri” şi chiar numărul de sinapse din interiorul propriului vostru craniu!

Şi totuşi, în continuare, *ia* se lăsa aşteptată.

Câte alte căi n-au fost încercate? De pildă, modelarea unui creier uman în software. Sau modelarea unuia în hardware. *Evoluţia* unui creier, în marele experiment Darwiniarium! Sau încercarea de a *călăuzi* evoluţia, modificând computere şi programe aşa cum am făcut cu oile şi cu câinii, permiţându-le să se reproducă doar celor care au trăsături pe placul nostru – spre exemplu, cele care trec un test Turing, părând fiinţe omeneşti. Sau cele care mişună pe străzi, în locuinţe şi în virturi din Tokyo, selecţionate special pentru a iradia o incredibilă *drăgălăşenie?*

Alţii, cu un fel de credinţă mistică susţinută de matematică şi de fizica rămasă la stadiul de ipoteze, şi-au dat seama că un grup de doar câteva sute de procesoare cuantice, armonizate la perfecţie, s-ar putea conecta cu omoloagele lor într-un număr infinit de lumi paralele, şi uite-aşa-pur-şi-şimplu, ceva minunat şi dumnezeiesc ar începe deodată să existe.

Singurul lucru la care nu s-a aşteptat nimeni a fost să se întâmple accidental, ca urmare a unui experiment prezentat la un concurs de proiecte ştiinţifice de liceu.

Adică… *uau, nu-i ciudat* că o mică modificare nu chiar

genială făcută de Marguerita deSilva la vârsta de şaisprezece ani a depăşit dintr-un salt realizările tuturor laboratoarelor importante, încărcând în ciberspaţiu un duplicat perfect al minţişoarei, personalităţii şi instinctelor şoarecelui ei de companie, Porfirio?

Şi *uau, nu-i ciudat* că Porfirio a proliferat, acaparând resurse şi extinzându-se în configuraţii şi spirale care păstrează – şi în ziua de azi – caracteristici profund şi fundamentat asemănătoare şobolanilor.

Nu diabolice, atotconsumatoare, nici măcar prădătoare – slavă cerului. Dar insistente.

Şi *UNIC* că există un fond de pariuri mutuale la nivel mondial, totalizând acum aproape un miliard de reali brazilieni, prin care se mizează ori pe faptul că Marguerita va sfârşi falită, după toate procesele judiciare pentru date pierdute şi cicluri de instrucţiuni înfulecate de Porfirio, ori că va deveni cea mai bogată persoană din lume – pentru că atâtea *ia*-uri mai noi sunt bazate pe patentele ei? Sau poate fiindcă ea şi numai ea pare să-şi menţină o anumită influenţă asupra lui Porfirio, ademenindu-i atenţia nedomesticită şi genială spre virt-straturi şi spre colţuri ale Spaţiului Global de unde nu mai poate produce stricăciuni? Deocamdată.

Şi *UNIC* că s-a ajuns până aici? Încercăm să împăcăm un Zeu Şobolan virtual (vezi, Porfirio, de data asta mi-am amintit să-ţi scriu numele cu iniţiale majuscule) ca să fie îngăduitor şi să ne lase în pace. Asta până ce omenirea va reuşi acolo unde Viktor Frankenstein a eşuat dezastruos.

Să reproducă Rezultatul deSilva şi să-i ofere creaţiei noastre o pereche.

Capitolul 11

NEOBLESSE OBLIGE

— *Sunteţi sigură că doriţi să faceţi asta în continuare, doamnă Donaldson-Sander?* întrebă imaginea holografică, pe un ton care imita perfect grija omenească. *Alţi membri*

ai cladei s-au arătat mai atenţi la propriul lor interes, cheltuind milioane pe sisteme de supraveghere mult mai bune decât aveţi domnia voastră.

Lacey aproape că se răzgândi – nu pentru că sfătuitorul ei artificial glăsuia înţelept, ci din pură nerăbdare. Îi era ciudă pe timpul petrecut astfel, contrazicându-se cu un program de calculator, când ar fi putut să privească afară printr-o fereastră dublă, să vadă cum ruinele incaşe din vârf de munte pe lângă care trecea fac loc treptat pădurii tropicale înecate în ceţuri, apoi unui peisaj amazonian de-a dreptul selenar, cu mine de suprafaţă abandonate, pline cu un reziduu lichid de o culoare aprinsă fără seamăn.

Spectaculoasă privelişte. Însă, în loc să contemple ruinele rămase după prăbuşiri sociale antice şi recente, ea trebuia să-şi petreacă timpul în dezbatere cu o făptură artificială.

Dar măcar îi abătea gândul de la alte griji.

— Îmi plătesc datoriile la clubul supertriliardarilor. Sunt perfect îndreptăţită să obţin informaţia asta. De ce-ar trebui să mă dau peste cap pentru ea?

— *Îndreptăţirea nu prea are de-a face cu chestiunile legate de puterea fără limite, doamnă. Confraţii domniei voastre au cheltuit mai mulţi bani şi au făcut eforturi mai mari ca să-şi procure cript*ia *sofisticate. După cum aţi fost avertizată în repetate rânduri, un tehno-amator de la vârf ar putea avea acces la programe-spion mai bune decât mine. Cu siguranţă, câţiva membri ai cladei vor detecta interogarea pe care aţi lansat-o. Pe scurt, nu vă pot garanta o protecţie adecvată, doamnă.*

Lacey privi cu asprime la servitorul artificial. Deşi era înfăţişat purtând livreaua familiei, care părea reală până la ultima cută, trăsăturile erau, pe ansamblu, prea arătoase pentru a fi reale. În orice caz, puteai vedea perfect prin proiecţie până la un Picasso din perioada cubistă, atârnat de peretele despărţitor din interiorul avionului ei privat. Ironia acelei suprapuneri aproape o făcu pe Lacey să zâmbească, în ciuda frustrării şi îngrijorării. Semitransparenţa era un defect inerent împărtăşit de orice

făptură făcută în întregime din lumină.

Cel puţin patriarhul evreu Iacob, când se lupta cu îngerul, putea spera la un rezultat decisiv. Dar în cazul *arhanghelilor* nu exista nimic palpabil cu care să te iei la trântă. Tot ce puteai să faci era să insişti. Câteodată îţi făceau pe plac.

— Nu-mi pasă dacă mai ascultă şi alţi triliardari! stărui ea. Nu pun în pericol niciun interes vital al castei!

— *Da, aşa e.*

Imaginea chipeşă şi strălucitoare simulă o clătinare din cap plină de îngrijorare.

— *Dar e nevoie să vă amintesc că deja căutaţi ajutor la confraţii domniei voastre în chestiunea căutării fiului domniei voastre? Nu de aceea faceţi această călătorie în pripă?*

Lacey îşi muşcă buzele. Cea mai recentă păţanie a lui Hacker în spaţiu o smulsese din observatorul de pe Altiplano înainte ca prima geană de lumină să fi coborât asupra telescopului experimental de profunzime care-i purta numele. O scotea din minţi sincronizarea asta tipică! Şi probabil că băiatul nu păţise nimic, bineînţeles. În general îşi construia bine jucăriile – pricepere moştenită de la taică-său; un fel de iresponsabilitate hiper-responsabilă.

Totuşi, ce fel de mamă ar fi ea dacă n-ar lăsa totul baltă ca să dea fuga până în Caraibe? Sau dacă n-ar apela la relaţii, convocând fiecare iaht şi fiecare aeronavă privată din zonă ca să ajute la operaţiunea de căutare? În pofida unei traiectorii deviate şi a punctului de aterizare necunoscut, ultima transmisie de măsurători telemetrice de la Hacker, aşa trunchiată cum era, anunţa că scutul termic era intact şi că tuburile de evacuare fuseseră desfăşurate complet. Deci el plutea, probabil, pe apele calde, în mica lui capsulă, ronţăind raţii de urgenţă şi blestemând încetineala procedurilor de salvare. Şi dificultatea de a găsi ajutoare de nădejde în vremurile acelea.

Lacey alungă nişte gânduri răscolitoare despre cealaltă

variantă – cea de nerostit. Aşa că se agăţă cu înverşunare de această ceartă cu o fiinţă artificială care – în teorie – era proprietatea ei.

— Nu ţi se pare dubios că sateliţii NASA şi ai Securităţii Emisferei au primit alte însărcinări exact când puteam să ne folosim de ei?

— *Dubios… adică suspect? Adică ar exista vreun motiv ipotetic pentru care ar putea să nu vrea să fie de ajutor? Nu pot depăşi încriptarea de la nivelul superior al guvernării, doamnă, însă configuraţiile traficului codificat par să motiveze o îngrijorare autentică. Pare să fi avut loc ceva neaşteptat, un eveniment care atrage atenţia la cel mai înalt nivel. Nimic nu indică o criză militară, una de sănătate publică sau ceva provocat de insurgenţi. Direcţia generală pare a fi una a… curiozităţii dominate de o secretomanie frenetică.*

*Ia*sistentul clătină din capul simulat.

— *Nu reuşesc să-mi dau seama cum s-ar aplica asta la situaţia domniei voastre altfel decât ca o chestiune de sincronizare cu ghinion.*

Insensibilă, Lacey pufni batjocoritor.

— Sincronizare proastă? Nu s-a defectat niciuna din nenorocitele alea de rachete sportive! Aristopuşlamaua aia, mucosul răsfăţat al Leonorei Smits… şi el a dispărut.

Ia se mulţumi să aştepte răbdătoare – cel puţin aşa părea – ca ea să ajungă la o concluzie.

— Deci ăsta s-ar putea să nu fie un accident! Vreau să aflu dacă în rândurile cladei se suspectează un sabotaj. Poate un atac din partea eco-demenţilor. Sau a Fiilor lui Smith.

— *Suspiciune rezonabilă. Şi, după cum v-am spus, doamnă, pot să lansez o interogaţie prin canalele normale către directoratul Stării Întâi din Vaduz…*

— Bine. Dar încearcă şi metoda cealaltă. Insist.

De data aceasta, o spuse cu atâta hotărâre, încât holograma făcu pur şi simplu o plecăciune în semn de acceptare.

— A, şi hai să vedem ce putem afla de la Starea A

Şaptea. Marile firme de transport au zepeline, nave transportoare şi ferme oceanice peste tot prin Marea Caraibilor. Ar putea fi abătute de la cursul actual şi încorporate în reţeaua de căutare.

— *Asta s-ar putea să fie mai complicat, doamnă. Conform cu prevederile Marii Învoieli, persoanele umane individuale care au depăşit un anume prag al averii personale nu au voie să se amestece cu Starea Corporatistă sau să exercite o influenţă inoportună asupra administraţiei companiilor cu răspundere limitată.*

— Cine se amestecă? Eu caut doar să obţin o favoare pe care *orice* acţionar ar putea s-o ceară în asemenea circumstanţe. De unde până unde eşti cetăţean de mâna a doua dacă eşti bogat?!

Lacey îşi încleştă maxilarele ca să nu strige. Ah, ce vremuri fuseseră nu cu mult timp în urmă, când mormanele de bani gheaţă aveau un cuvânt de spus, direct şi puternic, în toate consiliile de administraţie, în loc să fie nevoie să acţionezi în feluri complicate tot soiul de pârghii de influenţă. Trase aer în piept şi spuse cu fermitate:

— Ştii cum să procedezi. Apelează la cooperativele acţionarilor şi la departamentele de relaţii publice. Fă frumos la Ghilda Navigatorilor Comercianţi. Foloseşte-ţi căpăţâna aia sofisticată de *ia,* adu-i pe deştepţii de la departamentul meu juridic – şi găseşte nişte metode de-a pune la treabă resursele alea corporatiste, să dea o mână de ajutor la căutarea băiatului meu. Şi rezolvă acum.

— *Se rezolvă, doamnă,* răspunse *ia*vatarul.

Apoi păru să dea înapoi, retrăgându-se fără să se întoarcă, făcând o plecăciune şi micşorându-se treptat, ca şi când s-ar fi împuţinat îndepărtându-se tot mai tare, topindu-se în textura simulată a Picasso-ului. Doar una dintre nenumăratele iluzii optice pe care le tot produceau *ia*-urile, în mod spontan, ca să se joace feste ochiului omenesc. Şi nimeni nu ştia de ce.

„Dar suportăm. Fiindcă este amuzant. Şi fiindcă pare să le binedispună.”

„Şi fiindcă ştiu prea bine cât de tare ne temem de ele.”

Îşi făcu apariţia un alt servitor, purtând aceeaşi uniformă – albastru-verzui cu paspoaluri galbene –, doar că de data asta era o tânără în carne şi oase, o refugiată cameruneză dintre cei pe care Lacey îi sponsoriza de-o viaţă. Pe de-a-ntregul loială (fapt verificat de tomografii amănunţite) stăpânei sale.

Lacey acceptă ceaşca de ceai aburindă şi murmură o mulţumire politicoasă. Ca să evite să se mai gândească la Hacker, îşi mută gândul înapoi la uriaşul dispozitiv care fusese construit pe banii ei în Anzi, unde un ordin mărunt de călugări astronomi tocmai pregătea, la căderea serii, instrumentul neconvenţional.

„Presupun că e un semn al vremurilor că niciuna dintre marile structuri media n-a trimis un reporter în carne şi oase la inaugurarea noastră, doar nişte agregatoare de ştiri pe care tot noi a trebuit să le despachetăm din ambalaje şi să le activăm, pentru ca pisăloagele astea să poată să se fâţâie pe-acolo şi să ne încurce la fiecare pas, punând cele mai cretine întrebări cu putinţă."

Niciunul dintre buletinele de ştiri şi nici zvonistica web nu păreau a fi de vreun folos. Cu excepţia maniacilor ştiinţei şi a fanilor SETI, se manifesta mai mult cinism decât emoţie nerăbdătoare.

„Ce rost are?" întrebă vocea comasată, condensată, scoţând un căscat colectiv. *„Noi ştim deja că există viaţă în spaţiu, orbitând stele din apropierea noastră. Planete de alge şi lintiţă. Planete pe care bacteriile ar reuşi cu greu să se menţină în viaţă, printre dune purtate de vânt. Ei, şi? Ce înseamnă asta pentru noi, care nu suntem în stare nici măcar să ajungem pe Marte şi să vizităm dunele de nisip de acolo?"*

Nu era treaba ei să răspundă la tachinări compozite. Pentru treaba asta avea profesionişti specializaţi în persuasiune, care să susţină cauza căutărilor neîncetate, a unor metode noi de cercetare a cerului. Care să întreţină în continuare speranţa că licărul vreunei lumi albastre, poate al unui alt Pământ, ar putea să însufleţească şi să reimprime un pic de entuziasm în cursa spaţială. Dar era o

luptă extenuantă.

Proiectul de suflet al lui Lacey nu se bucura de respect nici măcar printre propriii ei confraţi, ceilalţi „constructori de catedrale” din rândurile aristocraţiei. Helena duPont-Vonessen şi alţi trili de la vârf considerau telescopul de profunzime o risipă, din moment ce atâtea alte probleme ale lumii moderne pretindeau atenţie. Boli noi, clocite în cuiburi de infecţii de pe coastele inundate, care se cereau studiate de instituţii abilitate. Oraşe mocninde în care câte un centru cultural extravagant ar putea menţine populaţia agitată într-o stare de calm, chiar dacă nu de fericire. Monumente care să domolească gloata şi în acelaşi timp să le asigure familiilor de trili siguranţa… chiar dacă nu şi popularitatea. Pe vremuri, în TwenCen, autorităţile statale construiau toate marile universităţi, biblioteci şi centre de cercetare, muzeele şi arenele, observatoarele, monumentele şi interneturile. Acum, gemeau împovărate de datorii, lăsând lucrurile de felul acesta în seama celor ultrabogaţi, ca în vremuri de demult. Tradiţie la fel de venerabilă ca familia Medici. Ca Hadrian şi Domiţian. Ca piramidele.

Newblesse oblige. O parte esenţială a Marii Învoieli, având ca scop să amâne declanşarea unui război al Stărilor care, conform cu modelele realizate de computere, ar putea face ca anul 1789 să pară blând ca o ieşire la picnic. Cu toate că nimeni nu se aştepta ca învoiala să reziste prea mult. Vorbind prin intermediul papagalului-cifru, Helena părea să susţină că nu mai era mult timp. Lacey nu se simţi deloc surprinsă.

„Dar o alianţă cu Profetul… cu Tenskwatawa şi cu Mişcarea lui.”

„E neapărat nevoie să se la ajungă asta?”

Nu era vorba că Lacey ar fi simţit cine ştie ce loialitate faţă de Marea Învoială. Sau faţă de democraţie şi aşa mai departe. Era limpede că Iluminismul occidental se apropia de sfârşit. *Cineva* trebuia să călăuzească noua eră, de ce nu aceia care erau crescuţi şi educaţi pentru a conduce? Aşa cum se petrecuseră lucrurile în nouăzeci şi nouă la

sută dintre culturile umane ale trecutului. (Cum ar putea să se înşele nouăzeci şi nouă la sută?) Şi, ce-i drept, cu elanul pe care îl avea mişcarea lui, Tenskwatawa putea aduce o schimbare crucială, oferindu-i cladei celor avuţi toate motivele de care ar fi avut nevoie.

„În orice caz, la ce bun să ai o mulţime de bani, dacă nu poţi să cumperi cu ei acţiune când ai nevoie de ea?"

Ce o necăjea pe Lacey nu era necesitatea limitării şi controlării democraţiei. Nu, pe ea o deranja *ţelul* Profetului. Preţul pe care avea el să-l ceară pentru a da o mână de ajutor la restaurarea regimului aristocratic. Celălalt lucru care trebuia să se întâmple odată ce avea să cadă Iluminismul.

Stabilitate. O îmblânzire intervenită în viteza primejdioasă a schimbării. Renunţare.

Iar în acel punct Lacey îşi dădu seama că era posibil să dea de belea. Pentru că edificiile şi monumentele pe care *ei* îi plăcea să le construiască şi cărora le dădea propriu-i nume năzuiau toate să zgâlţâie temelia lucrurilor! Instrumente, echipamente şi instituţii care accelerau schimbarea.

„Şi ce? Sunt soţia lui Jason – şi mama lui Hacker."

Conştientizarea îi oferea o oarecare satisfacţie amară. Şi, cu toate că sufletul ei încă se mai lupta cu îngrijorarea, Lacey simţea o legătură mai intensă cu năbădăiosul ei băiat, care poate că plutea la acea oră sub forma unui cocoloş de cenuşă pe apa caldă a oceanului din zare.

„Până acum n-am prea văzut aşa lucrurile. Dar, în felul meu, sunt la fel de dedicată cum este el şi cum era taică-său. La fel de pasionată de viteză."

ENTROPIE

O altă potenţială cale spre eşec este folosirea greşită, fie în mod deliberat, fie accidental, a ştiinţei.

De pildă, *nanotehnologia.* Demult, pe la 1960, Richard Feynman anticipa că se pot realiza lucruri măreţe construind la scară mică. Vizionari ca Drexler, Peterson şi

Bear au prevestit apariţia unor maşinării la scară moleculară care să realizeze cristale perfecte, materiale super-rezistente sau circuite ultrasofisticate – orice, după dorinţă, construit atom cu atom.

În prezent, cele mai recente computere, implanturi şi droguri sintetice depind, toate, de asemenea unelte. La fel şi canalizarea modernă şi sistemele de reciclare. Curând, nanoboţi inteligenţi ar putea să navigheze prin sistemul vostru circulator, înlăturând zgura adunată timp de o viaţă, ba chiar dând înapoi ceasul anilor. Unii imaginează naniţi care curăţă straturi acvifere poluate, reechilibrează fâşii de ocean sterile sau extrag carbon din aer.

Ah, dar ce-ar fi dacă micromaşinile ar scăpa de constrângerea programării, reproducându-se în afara bazinelor-incubatoare din fabrici? Ar putea hoardele *să evolueze,* adaptându-se pentru a utiliza mediul natural? Povestiri sci-fi lugubre avertizează despre replicanţi care înghit biosfera, concurându-şi şi întrecându-şi creatorii.

Ori poate că tehnologia aceasta ar putea fi pervertită pentru cea mai veche dintre distracţiile omeneşti. Închipuiţi-vă o cursă a înarmărilor între naţiuni suspicioase ori sindicate globale, fiecare temându-se că *cealaltă* dezvoltă în secret nano-arme. Când primejdia vine în ambalaje atât de minuscule, mai putem oare să ştim cu siguranţă?

Pandora's Cornucopia

Capitolul 12

UCENICIE

Omul din spatele biroului îşi mută prespapierul de piatră dintr-o mână în cealaltă.

— Fireşte, domnişoară Povlov, noi avem senzaţia că proiectul nostru este greşit înţeles.

„Fireşte", îşi spuse Tor, cu grijă să nu subvocalizeze. N-avea rost să-i apară sarcasme în transcrieri. „Toată lumea

e greşit înţeleasă. Mai ales indivizii care încearcă să corecteze defectele naturii umane.”

Doctorul Akinobu Sato se sprijini de spătar.

— Aici, la Centrul Atkins, nu insistăm pe ideea vreunui proiect grandios pentru Homo sapiens. Considerăm că rolul nostru este extinderea posibilităţilor de alegere ale semenilor noştri şi ale posterităţii. Prin urmare, ne deosebim în vreun fel de cei care au luptat să respingă întunericul?

Atât de bine se potriveau cuvintele lui cu propriile ei gânduri, care-i trecuseră prin minte cu doar câteva clipe mai devreme, încât Tor clipi uimită. „Probabil e o coincidenţă. Nu-s eu prima care ridică întrebarea asta.”

Totuşi… senzorii moderni puteau detecta fie şi o singură străfulgerare neuronală din celălalt capăt al camerei. Monitoarele din perete erau capabile să identifice emoţiile evidente şi chiar puteau fi învăţate să răspundă la comenzile mentale ale proprietarului casei. Şi mereu circula o zvonistică în stare să-ţi dea fiori, despre următorul pas important, *citirea gândurilor propriu-zise.* Doar poveşti vânătoreşti, fără îndoială.

Totuşi, poate că aceşti modificatori de la Atkins erau chiar cei care aveau să facă marele salt. În timpul unui tur de prezentare, înainte de-a ajunge în biroul lui Sato, văzuse…

…tetraplegici care se deplasau graţios, controlându-şi picioarele robotice fără şunturi conductoare prin craniu.

…o preadolescentă care comanda concomitent până la *douăzeci* de *ia*mbarcaţiuni cu pernă de aer, combinând zvâcnete musculare, clicuri dentare şi murmure subvocale. După toate aparenţele, era un record.

…victima unui accident, care îşi pierduse în întregime una dintre emisferele cerebrale şi n-avea să mai vorbească niciodată, dar care schiţa cu vârfurile degetelor în aer imagini RV. Privindu-l fără ochelari cum ţopăia şi arăta spre nimic, poate l-ai fi considerat nebun. Dar, odată conectată la suprastratul corect, Tor văzuse erupând din vârfurile acelor degete agitate, imagini atât de amănunţite

şi de fascinante, încât… ei bine… cine mai are nevoie de cuvinte?

Apoi mai erau şi cei care făceau senzaţie şi provocau controverse – victime ale Epidemiei de Autism care fuseseră trimise aici din toată lumea de părinţii lor în căutarea unei speranţe de vindecare. Atkins se specializase în „savanţi”, de aceea Tor venise aşteptându-se la isprăvi cu scamatorii matematice şi memorie eidetică. Şi se făceau nişte demonstraţii impresionante – calcularea mentală a unor date de demult sau ghicirea numărului exact de mărgele dintr-un borcan –, acrobaţii deja vechi şi fumate. Doctorul Sato dorea să etaleze nişte realizări mai recente – şi mai puţin strălucitoare. Mai semnificative.

Tor privise cum băieţi şi fete care fuseseră izolaţi multă vreme de orice contact uman conversau acum într-un mod aparent normal, ba chiar colaborau într-un joc. După ce perorase o vreme despre rata de contact vizual şi despre Coeficientele Empatice, Sato trecuse la subiect.

— Începem prin stimularea acelor regiuni ale creierului care „oglindesc” mişcările corporale pe care vedem că le fac alţi oameni. De asemenea, prin manipularea joncţiunii occipital-parietale, ca să provocăm ceea ce se numeşte experienţă extracorporală. Aceste stări mentale aveau cândva o puternică încărcătură în rândul celor religioşi. Dar în ziua de azi noi declanşăm la cerere empatie către exterior sau introspecţie.

Tor comentase că unii dintre cei credincioşi s-ar putea simţi ofensaţi. Ştiinţa confisca astfel încă o bucată din teritoriul care fusese cândva rezervat credinţei. Dar Sato ridicase din umeri de parcă ar fi întrebat: „Şi care-i noutatea?”

— Numiţi-o tehnologizare a compasiunii, sau inducere a discernământului. Următoarea întrebare este: putem să facem toate acestea, să trezim la unii autişti starea de conştientizare faţă de ceilalţi şi autoevaluarea, fără să le sacrificăm abilităţile de „savanţi”? Sau frenetica vigilenţă care uneori îi face să pară mai fireşti şi mai nedomesticiţi decât noi, ceilalţi? Şi apoi… – continuase Sato meditativ,

cu o sclipire de râvnă în ochi – … dacă reuşim asta, va fi posibil să schimbăm direcţia? Să le oferim oamenilor normali capacităţi mentale la nivel de savanţi?

Conversând cu unii dintre pacienţi, Tor ajunsese să înţeleagă un lucru care o tulbura ca reporter: din călătoria aceasta n-avea să obţină prea mult material video folositor. Pacienţii de la Atkins, cândva suferinzi de handicap mental profund, unii dintre ei de-a dreptul deconectaţi de lumea înconjurătoare, păreau acum vorbăreţi, convingători; nu detaşaţi iremediabil, ci mai degrabă… în fine… ca nişte *şoareci de bibliotecă.*

Avea, ce-i drept, instantanee cu câţiva părinţi radioşi, veniţi în vizită din oraşe îndepărtate, care caracterizau drept miraculoasă munca depusă aici. „Dar aş putea obţine o echilibrare cu demonstranţii de afară”, îşi aminti Tor. Cu activiştii care puneau o întrebare incisivă.

„Cine suntem noi – sau oricine – să definim ce înseamnă a fi uman? Să «vindecăm» o stare care pur şi simplu ar putea fi mai apropiată de inocenţă sau de natură? Mai apropiată de Pământ?

Sau – poate – mai apropiată de o stare de graţie de odinioară?”

* * *

Acum, instalată confortabil într-un scaun de pluş, panoramând cu camera ei ascunsă interiorul cabinetului lui Sato, Tor se grăbi să revină la subiect.

— Spuneţi că nu faceţi decât să oferiţi posibilităţi, domnule doctor. Dar oamenii din Carolina nu şi-au dorit acele posibilităţi. Iar atitudinea celor de aici, din Albuquerque, variază de la ambivalenţă la ostilitate. E vorba cumva de un caz în care se obţine prea mult într-un timp prea scurt? Sau e ceva mai profund?

— Cred că ştiţi răspunsul, domnişoară Tor, răspunse Sato, punându-şi mâinile pe birou. Dacă n-am fi făcut decât să ajutăm nişte tipuri de copii aproape de limita autismului să se comporte mai *normal,* să fie mai empatici şi mai comunicativi, să aibă slujbe şi să-şi întemeieze familii,

atunci puţini s-ar plânge. Doar vreo câţiva fetişişti ai diversităţii, care cred că natura e mereu mai bună decât civilizaţia şi că animalele sunt mai înţelepte decât oamenii. Dar oricine poate vedea că munca noastră va avea implicaţii mult mai profunde decât ajutarea câtorva copii să se adapteze mai bine.

Tor încuviinţă dând din cap.

— Hm, da. O să discutăm despre toate astea. Dar mai întâi daţi-mi voie să vă întreb: după ce aţi fost obligaţi să plecaţi din Charleston, de ce nu v-aţi stabilit într-o localitate marină de pe coastă, unde v-aţi putea adapta foarte bine? Acolo aţi fi doar una dintre multele trupe vesele de pretinşi „creatori de zei”, cu nimic mai insultătoare decât orice bio-inventator de cartier.

Sato se încruntă, o cută adâncă brăzdându-i fruntea tinerească deasupra ochilor blânzi, căprui. Lui Tor îi păruse până atunci că avea vreo patruzeci de ani, dar acum îşi dădu cu presupusul că era mai în vârstă. Alertat de activatori de atenţie, *ia*ware-ul ei examină până găsi cea mai recentă operaţiune de sculptare suferită de profesor, cu o lună în urmă, la Liftinguri Faciale Madame Fascio. „Şi ce? Oamenii de ştiinţă nu sunt imuni la orgoliul aspectului fizic.”

— Nouă ne displace denumirea… „creator de zei”… Are implicaţii elitiste, chiar tiranice. Ţelul nostru este contrar. Să dăm putere tuturor, fără discriminare.

— Lăudabil egalitarism, domnule doctor. Dar funcţionează vreodată lucrurile în felul ăsta? Tot ce este nou, de la jucării la instrumente ale puterii, tinde să ajungă mai întâi în mâinile unei elite omeneşti. Adesea ca metodă de a *rămâne* elită.

Sato îşi ridică o sprânceană.

— Acum cine vorbeşte în termeni radicali? Sugeraţi să ne reîntoarcem la Războiul Stărilor?

— E o întrebare simplă, domnule profesor. Cum vă veţi asigura că toată lumea va ajunge să beneficieze de aceste îmbunătăţiri mentale pe care le urmăriţi? Nu cumva egalitatea va fi perturbată tocmai de acea diversitate

umană pe care o lăudaţi?

— Explicaţi, vă rog.

— Să presupunem că găsiţi o modalitate de-a ameliora inteligenţa umană. Sau de a-i face pe oameni să-şi concentreze atenţia în moduri mai creative, dincolo de Bariera Thurman. Să zicem că procedeul este ieftin şi are puţine efecte secundare…

Venise rândul ei să-şi exprime îndoiala, înălţând ironic din sprâncene pentru înregistrarea obţinută de camera-bijuterie.

— Şi mai departe, să zicem că procedeul dumneavoastră nu este monopolizat de vreo cladă de aristo, care folosesc ca pretext averea, influenţa sau siguranţa publică…

— Sunteţi chiar atât de neîncrezătoare în aristocraţie? interveni Sato. Ce atitudine demodată!

„Şi ce ruptă de realitate e atitudinea ta”, îşi spuse Tor. „Dacă n-ai simţit recenta deplasare înapoi către conflict.” Dar insistă.

— …chiar presupunând toate astea, nu se va putea evita o ultimă separare, între cei care aleg *să* accepte darul vostru şi cei care nu vor accepta.

— Darul nostru, spuse Sato.

Rămase un moment reflectând. Apoi se uită din nou la ea, cu sclipiri întunecate în privire.

— Ştiţi că strădania noastră modernă de aşa-zişi *creatori de zei,* ca să folosesc sintagma dumneavoastră, nu este una fără precedent. Visul ăsta are o istorie îndelungată. Spre exemplu, se spune că după ce Prometeu a fost înlănţuit de o stâncă, ca pedeapsă pentru că-i oferise omenirii darul focului, drept consecinţă *copiii* lui au ales să trăiască printre oameni. Şi-au întemeiat familii împreună cu ei. Au consolidat darul de la el semănând divinitatea în rasa omenească. Şi există nenumărate alte legende, până şi în Biblia iudeo-creştină, care sugerează acelaşi lucru.

— Poveşti despre fiinţe umane care încearcă să fie asemenea zeilor. Dar nu cumva cele mai multe dintre ele zugrăvesc tentativa asta ca pe un păcat? Prometeu a fost pedepsit. Frankenstein a sfârşit ucis de creaţia lui. Turnul

Babel s-a prăbuşit în haos.

Împreunându-şi vârfurile degetelor, Sato rosti solemn:

— „Şi Domnul a zis: Iată, ei sunt un singur popor şi toţi au aceeaşi limbă; şi iată de ce s-au apucat; acum nimic nu i-ar împiedica să facă tot ce şi-au pus în gând.”

— Pardon?

— Babelul. Construirea unui turn până la cer. Tentativa a dat greş când am fost sabotaţi deliberat de blestemul neînţelegerii reciproce, fiindcă ne-am forţat să vorbim o multitudine de limbi. Majoritatea teologilor au interpretat povestea Babelului exact ca domnia voastră adineauri: ca pe o ilustrare a *mâniei* Domnului faţă de acest act de aroganţă al omenirii. Dar citiţi-o cu mai multă atenţie. Nu există *deloc* mânie! Nici urmă. Nu se menţionează că ar fi suferit sau ar fi murit cineva, cum se întâmplă, fără îndoială, din cauza furiei criminale care cuprinde o mulţime, ca la Sodoma, sau în timpul potopului lui Noe, sau în nenumărate cazuri de mânie cerească. În povestea Babelului nu există nimic de acest fel! Desigur, eram înfrânţi, perplecşi şi împrăştiaţi peste tot. Dar o asemenea situaţie avea să ne oprească pentru totdeauna? Să ne împiedice să realizăm ceea ce spune limpede pasajul acela că *putem* realiza? Ceea ce, în ultimă instanţă, poate că suntem *meniţi* să realizăm? Poate confuzia era menită doar *să întârzie lucrurile.* Ca să învăţăm să depăşim obstacolele. De fapt, nu cumva tocmai împrăştierea-omenirii ne sporeşte diversitatea şi experienţa în depăşirea greutăţilor? Nu devenim mai capabili să înţelegem şi să aplicăm nenumărate puncte de vedere diferite? Gândiţi-vă la asta, domnişoară Tor. În ziua de azi, cineva care posedă un *ia*ware simplu poate înţelege ce spune orice altă persoană, de oriunde de pe glob. Chiar acum, prin generaţia aceasta, am revenit la ceea ce am fost cândva. Limbajul a încetat să mai fie o barieră. Iar „turnul” nostru acoperă tot globul. Amintiţi-vă ce spune scriptura, că potenţialul nostru nu are limită. Suntem din naştere capabili să facem sau să fim orice. Absolut orice. Şi-atunci, ce ne-ar putea opri acum?

Tor se holbă la omul de ştiinţă. „Glumeşti?” îşi spuse ea. Era evident că, într-un fel, o lua peste picior. Şi totuşi, în egală măsură, vorbise foarte serios. Lua în serios toate lucrurile acelea.

— Ce treabă au miturile antice cu problema actuală? Cu chestiunea ambiţiei ştiinţifice arogante?

— Poveştile din vechime ne arată cât timp a petrecut omenirea chibzuind la problema asta! De pildă, la problema dacă se cuvine să alegem aceleaşi unelte pe care le-a folosit Creatorul ca să ne alcătuiască. Ce altă preocupare ar putea fi mai semnificativă?

— Bine, atunci, spuse Tor.

Încuviinţă dând din cap şi oftă neauzit; dacă Sato avea chef să pară caraghios pe înregistrarea camerei, aşa să fie.

— Răspunsul celor mai multe legende nu-i cumva negativ? O predică împotriva *hybrisului?*

Tor nu se deranjă să definească termenul. Publicul ei era în general bine informat. Aveau vocab*ia* pentru traducere instantanee.

— Da, încuviinţă Sato. În lunga Epocă a Spaimei, care a durat între şase şi zece mii de ani, preoţii şi regii au căutat, mai presus de orice, să-i ţină pe ţărani la respect. Şi-atunci, fireşte, ambiţia a fost descurajată! Bisericile au spus că e păcat mare să te îndoieşti de stăpânul pământului pe care locuieşti. Şi mai rău de atât e să te îndoieşti de Dumnezeu. Aţi pomenit de Turnul Babel. Sau putem vorbi despre Adam şi Eva, izgoniţi din Eden pentru că au gustat din pomul cunoaşterii.

— Sau despre greşeala lui Brahma, sau despre maşina lui Soo Song, sau despre nenumărate alte legende-avertisment, spuse Tor, dând din cap. Mişcarea Renunţării le menţionează pe toate, prorocind mari necazuri, poate chiar o nouă Cădere, dacă umanitatea se întinde mai mult decât o ţine plapuma. De aceea mă surprinde că aţi luat-o pe calea aceasta în interviul de azi, domnule doctor. Sugeraţi că tradiţia şi scriptura ar putea fi relevante până la urmă?

— Hm.

Sato rămase un moment pe gânduri.

— Păreţi o persoană foarte citită. Cunoaşteţi Cartea Genezei?

— Destul de bine. Este o parte fundamentală a culturii.

— Atunci, îmi puteţi spune aşa, de curiozitate, care este unicul pasaj din toată Biblia care îl înfăţişează pe Dumnezeu cerând o *favoare?*

Tor îşi dădea seama că scăpase controlul acelui interviu. Nu se transmitea live în reţele, aşa că putea să-l editeze mai târziu. Totuşi, observă micul număr dintr-un colţ al *ia*ware-ului său. Douăzeci şi trei de angajaţi ai MediaCorp şi freelanceri năimiţi urmăreau totul. Acum douăzeci şi patru. Şi nivelurile lor de interes erau ridicate. *În regulă, atunci, hai să-i dăm bătaie.*

— Aşa, la repezeală, ghicesc la ce pasaj vă gândiţi, domnule doctor Sato.

El se aplecă spre ea.

— E un moment din Biblie care *precede* nenorocitul de măr, în care relaţia dintre Creator şi creaţie era încă pură, lipsită de toate necazurile care au urmat după urgia alungării, fără lupte neînfricate, mântuire… sau poftă egoistă de preamărire.

„O spune sincer”, îşi dădu seama Tor, citindu-i în ochi. „Biolog, modificator aspirant la statutul de creator de zei… şi totuşi, credincios.”

— Tot nu vă amintiţi? E scurt. Cei mai mulţi trec lejer peste el, iar teologii abia dacă-i aruncă o privire.

— Ei bine, aveţi toată atenţia noastră, domnule doctor. Spuneţi, vă rog. Care e momentul acesta biblic deosebit?

— E atunci când Dumnezeu îi cere lui Adam *să numească fiarele.* Poate singurul moment veritabil între un părinte şi un fiu, sau între un profesor şi elevul preferat. Într-adevăr, ce indiciu mai bun ne-ar putea revela scopul pentru care a fost creată omenirea? Din moment ce nu are nimic de-a face cu păcatul, cu mântuirea sau cu vreuna dintre supărările ulterioare.

— Creată…? interveni imediat Tor.

I se stârnise interesul, chiar dacă acum înţelegea unde

voia el să ajungă şi nu era prea convinsă că-i plăcea.

— Numele au putere creatoare! Ca şi ecuaţiile de care s-a folosit Dumnezeu ca să reverse lumină şi să pornească universul. Care este activitatea care compune jumătate din ştiinţă? Numirea lunilor, a craterelor, a planetelor, a speciilor, a moleculelor… chiar şi-a lucrurilor vii cu totul noi pe care oamenii le sintetizează acum de la zero. Ce-ar putea prezenta pasajul acela, dacă nu un maestru artizan care priveşte aprobator la ucenicii săi când pornesc pe drumul explorării? Un drum care a dus la Babel, unde succesul prematur e posibil să fi stricat totul… aşa că El a făcut *procedura numirii* mai solicitantă! Continuând să-l ducă pe învăţăcel către o unică destinaţie… un rol şi o datorie plănuită de la bun început. Co-creaţia.

Tor simţi nevoia să clipească de câteva ori.

— Mă rog, asta chiar că-i o perspectivă unică asupra…

— Asupra unui pasaj atât de scurt, încât a fost ignorat timp de milenii? Implicaţiile…

— Înţeleg ce *credeţi* că implică, domnule profesor, îl întrerupse Tor, nerăbdătoare să preia măcar o parte din control. Iar pentru publicul nostru care n-a înţeles vom furniza linkuri. Dar e un pas uriaş de la a te numi „co-creator” până la a avea suficientă înţelepciune ca să nu-ţi iasă o cârpeală! Ceea ce dorim noi să ştim, eu şi spectatorii mei, este cum…

Tor îşi lăsă fraza în suspensie. Neuromeşterul întinsese ceva spre ea şi îi făcea semn să întindă mâna şi să ia obiectul. Era presspapierul de piatră cu care se tot jucase până atunci – aproximativ cilindric, cu capetele îngustate, terminate în două vârfuri rotunjite. Se vedeau multe adâncituri scobite pe suprafaţa lui.

— Luaţi-l, o îndemnă Sato când ea întinse mâna. Nu vă faceţi griji, n-are decât treizeci de mii de ani vechime.

Tor tresări, aproape smucindu-se înapoi, înainte de a accepta să pună mâna pe obiect. Era rece. Probabil că piatra avusese cândva multe muchii ascuţite, înainte să i le netezească atingerea a nenumărate degete.

— Este un nucleu preparat, ori din ultima parte a

musterianului, ori de la începutul châtelperronianului, dintr-o perioadă în care două specii de hominide ocupau Europa, trăind una lângă cealaltă destul de multă vreme, folosind tehnologii aproape identice şi, după toate aparenţele, având culturi similare. Existenţa neanderthalienilor şi cea a umanoizilor moderni din punct de vedere anatomic s-au suprapus o perioadă deosebit de lungă în Levant, unde ambele grupuri par să fi rămas *blocate* la acelaşi nivel nu mai puţin de o sută de mii de ani.

Tor răsuci artefactul în mâini. Nu era lucios, ca obsidianul, ci aspru şi cenuşiu, *ia*ware-ul ei identifică materialul drept **silex,** oferindu-i linkuri pe care ea le respinse subvocal.

— Parcă oamenii îi nimiciseră pe neanderthalieni.

— E o teorie larg răspândită. Perioada aceea lungă şi stabilă s-a terminat uimitor de brusc, în zorii aurignacianului. În decurs de câteva zeci de generaţii… cât ai clipi… trusa noastră de unelte ancestrală s-a lărgit extraordinar de mult, ajungând să includă cârlige de prins peşti şi ace de cusut făcute din oase lucitoare, rindele frumos modelate, topoare, ace de gravat, plase, funii şi cuţite specializate, pentru confecţionarea cărora erau necesare multe etape complexe. Deodată a erupt şi *arta* în peisajul epocii. Oamenii se împodobeau cu pandantive, brăţări şi mărgele. Realizau picturi murale magnifice în peşteri, îndeplineau ritualuri funerare şi sculptau siluete feminine provocatoare. Inovaţia prindea aripi. La fel şi alte trăsături profund umane – pentru că apăreau semne clare de stratificare socială. Religie. Domnie. Sclavie. Război. Iar pentru neanderthalienii săraci, genocid.

Tor se simţi buimăcită în faţa unei asemenea schimbări bruşte. Sato începuse prin a se referi la contextul îngust, de şase mii de ani, al Bibliei iudeo-creştine, pentru a se întoarce abrupt la vastul tărâm al răstimpului ştiinţific, reflectând asupra hopurilor din ascensiunea dificilă şi lentă a omenirii care ieşea din beznă. Existau totuşi suprapuneri… o temă principală comună. Şi Tor înţelese,

în sfârşit, unde duceau toate astea.

— Credeţi că ne îndreptăm spre o nouă accelerare bruscă.

Sato îşi înclină uşor capul.

— Nu credem asta cu toţii?

Dintr-odată, tonul omului de ştiinţă părea eliberat de orice nuanţă Iudică. Devenise contemplativ, chiar îngrijorat.

— Domnişoară Tor, întrebarea nu este *dacă* se apropie schimbarea, ci doar cum am putea face ca de data asta s-o gestionăm mai inteligent. Poate chiar să avem destulă înţelepciune ca să-i facem faţă.

SCANALIZATOR

Salutare. Sunt **Marcia Khatami** şi îi ţin locul lui Martin Raimer, care se află în Cuba pe urmele unui subiect fierbinte. Mult succes, Martin! Astăzi ne întoarcem la o temă preferată. Timp de un secol, **Search for Extra Terrestrial Intelligence**[17] a atras în egală măsură specialişti în radioastronomie şi suporteri zeloşi, animaţi de o tenacitate optimistă care rivalizează cu orice credinţă anterioară. Finanţată când de stat, când de entuziaşti cu dare de mână sau din microdonaţii, SETI foloseşte aparatură sofisticată pentru a studia amănunţit „carul cu fân cosmic"în căutarea acelui unic ac sclipitor care ar putea să ne schimbe vieţile, arătându-ne că nu suntem singuri. Efortul acesta nu este lipsit de critici. Să continuăm dezbaterea dintre cei doi experţi ai superştiinţei. Doctorul Hannah Spearpath este directoarea Proiectului Urechea de Aur, care reuneşte reţelele telescopice Alten, Donaldson şi Chang SETI. Bine ai revenit, Hannah.

DOCTORUL SPEARPATH: Plăcerea e de partea mea, Marcia.

---

[17] SETI – denumire colectivă pentru eforturile de căutare a vieţii extraterestre inteligente; organizarea lor modernă a început în 1960 la Universitatea Cornell din SUA.

MARCIA KHATAMI: De asemenea, îl avem alături de noi, în stilul său rasta provocator ca nimeni altul, pe starul emisiunii de ştiinţă popularizată *Fii stăpân pe universul tău!,* abia întors dintr-un turneu alături de grupul său sci-regg*ia* Pufăit de Fum Cosmic. Bun venit, profesore Noozone.

PROFESORUL NOOZONE: Lăudat fie Atotputernicul Jah[18] şi *Wa'ppu*[19] Marcia. Mult respect, *jos pălăria* şi-o uriaşă binecuvântare pentru toţi spectatorii şi pândarii din jur!

MARCIA KHATAMI: Stimaţi doctori, la ultima noastră întrunire s-au încins spiritele, nu doar pe tema *ascultării* pentru a depista semnale extraterestre, ci şi în privinţa strădaniilor de a *emite* mesaje de pe Terra în spaţiu, de a striga „iu- huu!" la stele.

DOCTORUL SPEARPATH: Da, şi vreau să corectez orice impresie că Urechea de Aur ar emite „mesaje" spre cer. Antenele noastre nu sunt destinate transmisiunilor. Activitatea aceasta o lăsăm în seama altora.

PROFESORUL NOOZONE: Dar, Hannah, însăşi afirmaţia ta a echivalat cu un sprijin suscurajator pentru ticăloşii care dau dovadă de acest comportament iresponsabil, făr' măcar să-şi bată capul să *discute* despre asta cu restul lumii sau cu fraţii întru ştiinţă. Asta-i dat dracului! Încalcă bazele livicaţiei[20] stabilite odinioară de însuşi *ras*[21] *Carl Sagan, când a spus că orice rasă ultra-avansată din spaţiu ar trebui „să-şi asume munca grea" a stabilirii contactului. Ia' mas*[22] *Carl a mai zis că tinerii ca noi ar trebui s-asculte-n tăcere. Tres'te târăşti şi tres'*

---

[18] *Jah* – prescurtare de la Iahve, folosită de rastafarieni.
[19] *Wa'ppu,* sau *Wa'ppun* – Care-i treaba? (folosit ca formulă de salut în engleza rastafariană, dialect vorbit în principal de rastafarienii jamaicani).
[20] *Livication* – dedicare, devotament (transformare a cuvântului *dedication,* practică extinsă în dialectul rastafarian atunci când anumite părţi de cuvinte au conotaţii negative; în cazul de faţă: *ded* – *dead.*
[21] *Ras* – domnul, conducătorul.
[22] *Mas* – *master;* bătrân şi înţelept; veteran demn de respect.

mergi 'nainte s-alergi.

DOCTORUL SPEARPATH: Ei, situaţia se mai schimbă. Data trecută n-am făcut decât să exprim un lucru evident, că nimic rău n-ar putea apărea de pe urma unor asemenea transmisiuni.

PROFESORUL NOOZONE: Da' ia stai, draga mea. Cum să fie „evident”, când oamenii bine informaţi sunt în dezacord? „Nimic rău” e nu-uşor de zis! Se bazează pe multe *presupuneri* deplorabil-necercetate despre cosmos, despre inteligenţă şi despre cum tre' să fie gândirea extratereştrilor! Mai ales pe postulatul nedovedit că *altruismul ar fi universal* printre formele de viaţă avansate. Tu declari că suscurajarea şi supra-nţelegerea o să-i motiveze pe toţi, ăştia de-o să-i vezi din spaţiu, dintre stelele strălucitoare. Ah, sigur, pentru eu-şi-eu[23] pare-o idee super-atrăgătoare! Astro-*mon*[24] binefăcători, de-a lungul şi de-a latul galaxiei! Asta sper să fie de-adevăratelea! Laudă lui Jah şi Maiestăţii Sale Interstelare… Dar oamenii de ştiinţă tre să fie ras*sceptici.* Ia' doctrina care stă la baza altruismului universal e una pe care voi, ăştia, refuzaţi s-o prezentaţi spre analiză sau evaluare competentă din partea alor voştri fraţi întru ştiinţă, respingând toate celelalte viziuni drept paranoice…

DOCTORUL SPEARPATH: Pentru că orice altceva este o naivitate. Dacă extratereştrii ar vrea să ne facă rău, ne-ar fi făcut până acum.

PROFESORUL NOOZONE: Ah, porcărie şi pacostenie! Aş putea înşira *şaizeci* de moduri prin care afirmaţia asta simplifică excesiv…

DOCTORUL SPEARPATH: În orice caz, posibilele beneficii ale contactului, ale simplului fapt de a descoperi că mai există o altă civilizaţie în spaţiu, cântăresc mai mult decât orice scenariu negativ din înşiruirea dumitale, de vreme ce recunoşti că niciunul dintre ele, luat separat, nu

---

[23] *I-and-I* – eu/noi/tu şi eu; noţiune complexă, care exprimă conceptul unităţii cu Dumnezeu.

[24] *Mon* – individ, om (poate reprezenta orice persoană, de orice sex sau vârstă).

pare probabil.

PROFESORUL NOOZONE: Totu-i *marfă... Eu-şi-eu recunosc asta. Ce nu recunoşti tu est*e că riscul nu este *zero.* Omoar'mă-rece dacă numărul total de situaţii nu se ridică la ditamai...

DOCTORUL SPEARPATH: Există ceva comparabil cu beneficiile de prim rang aduse de SETI? Dincolo de toate lucrurile minunate pe care le-am putea afla. Simplul fapt de a *constata* că există şi alte specii inteligente! În momentul acesta nu prevedem în mod necesar un viitor îndelungat al civilizaţiilor tehnologice de pe planeta aceasta. Ar putea da greş într-o mulţime de feluri. O dovadă a existenţei, a faptului că *cineva* a supravieţuit copilăriei tehnologice, este de mare valoare! Succesul operaţiunilor de căutare înseamnă longevitate a civilizaţiilor, iar aceasta este mai degrabă regula, nu excepţia.

PROFESORUL NOOZONE: Toate astea-s emoţionante. Poate chiar adevărate, Hannah. Da-n aşa caz, *eşecul* vostru de-a găsi pe cineva n-ar trebui să ne îngrijoreze, însemnând exact opusul? Oricum, tu descrii un beneficiu al *detectării.* Nu al *transmisiunii,* care sporeşte riscul, fără să aducă niciunul dintre beneficiile...

DOCTORUL SPEARPATH: Iar v-a zburat dialectul. Dacă ar fi veritabil...

MARCIA KHATAMI: Aş vrea să ne concentrăm asupra altui lucru pe care l-a spus domnul profesor săptămâna trecută, despre faptul că *strategia de căutare* clasică a SETI din ultimele decade a fost cu totul greşită. Pentru că presupune că extratereştrii transmit constant în toate direcţiile, fără întrerupere.

DOCTORUL SPEARPATH: Noi n-am făcut o asemenea presupunere!

PROFESORUL NOOZONE: Dar, vai, chiar strategia voastră de căutare sugerează asta, Hannah! Să orientezi dramatic câmpuri întregi de telescoape către o ţintă, pe rând, analizând spectrul radio al sistemului solarcandidat, pe urmă fuga-fuguţa la următoarea...

DOCTORUL SPEARPATH: Câteodată luăm în vizor câte un roi globular întreg. Adesea ne întoarcem spre centrul galactic. Mai există şi scenarii configurate sincronic, care se bazează pe conul de lumină al anumitor evenimente, cum ar fi novele, care ne atrag atenţia în anumite direcţii. Avem un program eclectic.

PROFESORUL NOOZONE: Lucru lăudabil, fără-ndoială. Totuşi, abordarea voastră se cramponează de-o presupunere, anume că nişte extratereştri binevoitori irosesc resurse construind faruri extravagante care trâmbiţează într-un cosmos *încontinuu,* zi după zi, an după an, un haos doar pentru nişte neo-rase ca noi, care folosesc programe SETI ca al vostru. Dar, Hannah, în felul ăsta ignori atâtea variante posibile! Cum ar fi, să zicem, că de fapt cosmosul e mai periculos decât crezi. Poate ET păstrează tăcerea fiindcă *ştie ceva ce noi nu ştim!*

DOCTORUL SPEARPATH: (oftând) Iarăşi paranoia.

PROFESORUL NOOZONE: Nicidecum, doamnă doctor, eu sunt doar meticulos. Da' plângerea mai mare-i alta, bazată pe *practica economică dură şi pură.*

MARCIA KHATAMI: Economie, domnule profesor? Adică bani?

DOCTORUL SPEARPATH: Capitalişti extratereştri? Bancheri de investiţii? E din ce în ce mai interesant. E nevoie de multă imaginaţie să presupui că o civilizaţie avansată s-ar administra exact ca noi.

MARCIA KHATAMI: (chicotind) Acuma, doamnă doctor, nimeni nu-l poate acuza pe Profnoo că ar fi… *lipsit de imaginaţie.* După pauză vom reveni să discutăm cum ar putea practica economică să-i afecteze pe extratereştrii avansaţi.

Capitolul 13

METASTABILITATE

„De-aş putea să fiu mai mult de-o singură persoană!”

Era o dorinţă la care se gândea adesea. Viaţa devenea

tot mai aglomerată, iar Hamish delega tot ce putea, dar lista de însărcinări se lungea văzând cu ochii. Pe măsură ce prospera, se simţea tot mai hărţuit.

Stătea pe balcon deasupra verandei de la intrarea în complexul lui din Clearwater şi privea peste pâlcurile de palmieri, peste vile şi ruine bătute de brizanţi către scânteierile Golfului Mexic, auzind zarva muzicală a apelurilor telefonice la care răspundeau două secretare, trei asistente şi mult prea multe soft-*ia*jutoare ca să mai poată fi numărate.

„Ducă-se naibii statutul de «persoană influentă» şi salvarea lumii! Nu eram mai fericit când eram doar eu cu bătrâna tastatură qwerty? Şi personajele mele. Mie dă-mi un personaj negativ arogant şi o Mare Greşeală Tehnologică. O eroină îndrăzneaţă. Un erou guraliv. Şi m-ai rezolvat pe nişte luni de zile.

Bine, îmi mai plăcea să fac şi filme. Înainte să se prăbuşească Hollywoodul.

Pe când acum? Acum avem Cauza. Importantă, bineînţeles. Dar, cu atâţia trilionari care-şi unesc puterile uriaşe sub aripa ei, n-ar putea şi mişcarea asta să se descurce fără mine măcar o săptămână? Să mă lase să mai scriu câte ceva?”

Cu mâinile încleştate de balustrada din fier forjat, recunoscu unul dintre tonurile de apel – unul pe care nu-l putea refuza. După primul semnal sonor, începu să-i vibreze în ureche casca de culoarea pielii.

Nu vru să apese pe un dinte ca să răspundă. Cineva de la parter avea să preia apelul şi să-i transmită mesajul.

Dar nu-l preluă nimeni. Bine instruit, personalul lui ştia că linia aceea melodică era numai şi numai pentru el. Cu toate astea, Hamish nu-şi desprinse privirea de la orizont, unde câteva şiruri de vile costisitoare cândva, pe vremea când conturau marginea vechii plaje, se proiectau acum ca nişte schelete din mareea tulbure şi învolburată. Din depărtare se auzea zi şi noapte huruitul echipelor din Unitatea de Protejare care întindeau o reţea de stăvilare şi dune pe linia ţărmului, încercând să păstreze Florida ca

stat, nu ca paradis pierdut.

„Se apropie un nou Potop…”

După ce telefonul sună a treia oară – tehnologie blestemată! –, vocea sintetică a lui Wriggles rosti clar:

— *Aici Tenskwatawa. Suntem pregătiţi, răspunde.*

Hamish se înduplecă, acordând permisiunea printr-o înclinare a capului abia vizibilă. Urmă un clic slab…

…şi tresări când sunete bruşte, ritmice, ca nişte bubuituri surde, îi asaltară un timpan. Amortizoarele intrară în acţiune, filtrând bătăile cadenţate până la un nivel suportabil. Era o măsură de patru pătrimi, cu accent pronunţat pe primul timp.

— *Brookeman! Eşti acolo? Fir-ar să fie, cum de nu porţi ochelarii?*

Hamish era sătul să tot explice de ce folosea *ia*ware doar atunci când era necesar. Ai fi crezut că un lider al Mişcării Renunţării înţelege şi singur.

— De unde suni, Profetule?

— *Din Puget Sound. E o ceremonie potlatch la neamul Quinault. Îşi cioplesc de mână canoe şi suliţe, pun în scenă o mare vânătoare pe ocean în care înjunghie o orcă robotică, pe urmă se întorc şi benchetuiesc cu carne de balenă crescută la cuvă. Crescută la cuvă! O ceată de pederaşti iubitori de copaci. În fine. Tu ai mai făcut progrese cu Himera Bască?*

— Şi mama, şi copilul s-au dat la fund. Şi s-au ascuns binişor. Mă gândesc c-au fi primit ajutor de la nişte persoane din Starea Întai.

— *Atâta lucru îmi închipuiam şi eu. Că doar n-ar avea cum să se-ascundă la vedere. Aşa. O să-ncep să-i presez pe trili. A venit vremea să termine joaca între tabere şi să se hotărască. Un lucru e clar cu aristocraţii ăştia, au instinctul autoconservării.*

— Cam aşa-i, domnule.

— *Atunci, cum e treaba aia cu senatorul Strong? Ar fi grozav să poată fi recuperat. E valoros.*

— Am ajuns acasă abia ieri, răspunse Hamish. Am apucat să angajez o echipă de foşti agenţi FBI să adune

informaţii preliminare pe căi discrete. Să intercepteze dosare guvernamentale şi alte lucruri de-astea. Să-l investigheze pe individul care pretinde că l-a otrăvit pe senator. Au patruzeci şi opt de ore la dispoziţie să adune informaţiile de fond, pe urmă o să arunc eu o privire de ansamblu.

— *Un brainstorming de-al tău tipic ca să identifici Imaginea de Ansamblu? Tare-aş vrea să te văd într-o bună zi cum faci asta.*

Hamish îşi înăbuşi o replică ursuză. Pe vremuri se simţea flatat când oamenii importanţi îi cereau consultanţă şi o perspectivă mai largă, prin care să le indice lucruri care lor le scăpaseră. Acum nu mai era amuzant. Mai ales de când Carolyn îi atrăsese atenţia asupra unui lucru care ar fi trebuit să fie evident.

— Peste o sută de ani de-acum înainte, Hammi, ce-o să se aleagă de tine? îl întrebase ea în ziua când se despărţiseră, punând capăt mâniei şi ţipetelor cu o notă de regret. Te aştepţi la recunoştinţă după cât ai conspirat cu ăştia care fac lumea să se-nvârtească? Sau să intri în istorie? Ia la nimereală oricare dintre romanele tale. O carte are să rămână, o vor citi şi se vor bucura de ea milioane, şi după ce vor fi pierit de mult toate rahaturile astea. Mult după ce tu o să fii praf şi pulbere.

Bineînţeles că avea dreptate. Însă Hamish ştia ce răspuns i-ar fi dat Profetul. Fără Cauză, poate că n-ar mai *exista* nicio omenire, un secol de acum înainte, să citească romane sau să facă orice altceva.

Totuşi, gândindu-se la Carolyn, îşi dădu seama că ea vorbise în egală măsură despre căsnicia lor. Şi aceasta era importantă. Ar fi trebuit tratată ca un lucru care urma să dureze.

Auzi din nou în ureche vocea lui Tenskwatawa.

— *Dar nu de asta te-am sunat. Poţi să te conectezi acum? Urmează nişte ştiri. Şi eu sunt deja ocupat până peste cap. Trebuie să particip la o conferinţă cu nişte aristocraţi în Elveţia. Unul dintre marile clanuri de* newblesse *s-ar putea să se dea pe brazdă în sfârşit şi să se*

alăture mişcării.

— Asta-i o veste nemaipomenită.

— *Mda, mă rog, avem nevoie de nenorociţii ăştia bogaţi, aşa că nu pot să mă fofilez, nici măcar dacă apare ceva mai presant.*

Hamish simţea bucuria transformându-se în îngrijorare.

— Ceva mai presant decât obţinerea sprijinului din partea unor trilionari din Starea întâi?

— *Mă tem că da,* răspunse Tenskwatawa şi se întrerupse. *Unul dintre oamenii noştri, Carlos Ventana, tocmai a reuşit să ne strecoare un* blip, *pe sub nasul securităţii de la NASA. După relatarea lui, se pune la cale ceva important.*

— Ventana, spuse Hamish meditativ.

Numele îi era familiar. Un bogătaş din America Latină. Pe vremuri deţinea integral compania de telefonie din Brazilia, parcă, până îi fusese spart monopolul, ca parte din Marea Învoială. Pe urmă se apucase de fertilizatori.

— Ai zis NASA? Ăştia încă mai există?

— *Chiar acum face pe turistul pe staţia spaţială.*

— Te referi la vechea staţie de cercetare, nu la High Hilton sau la Zheng Hotel, nu?

Hamish clătină din cap, întrebându-se de ce s-ar apuca un ins putred de bogat să cheltuiască o grămadă de bani ca să-şi petreacă o lună întreagă plutind în mizerie.

— *Exact. O fi vrut să aibă parte de-o experienţă autentică. În orice caz, e pur şi simplu un noroc, sau mâna destinului, că am avut un prieten la bord când s-a întâmplat.*

— Când ce? Ce s-a întâmplat? întrebă Hamish, abia înăbuşindu-şi iritarea.

— *Astronauţii au prins sau au recuperat ceva acolo, în spaţiu. I-a băgat pe toţi în trepidaţii.*

— Dar ce puteau să găsească de să-i…

— *Detaliile sunt destul de sumare. Dar s-ar putea să fie un perturbator de grad secundar. Poate chiar de gradul întâi.*

Însuşi Hamish fusese cel care inventase nomenclatorul

„perturbatorilor”, cu un deceniu în urmă, pentru a clasifica inovaţiile sau noile tehnologii care puteau ameninţa fragila stabilitate a omenirii. Liderii Mişcării adoptaseră terminologia lui, dar Hamish avea probleme în a-şi aminti definiţiile exacte. Desigur, când purta ochelarii putea să-i ceară ajutorul lui Wriggles.

— De gradul întâi… spuse el gânditor.

— *Of, Isuse care umbli prin Anzi! Chiar trebuie s-o spun de-a dreptul, omule? Astronauţii guvernamentali saltă ceva la bord din bezna adâncă din jur… şi obiectul începe să le vorbească! Se pare că tocmai descifrează o serie de protocoale de comunicare, acum, în momentul ăsta!*

— Să le vorbească? Adică…

— *Poate nu o conversaţie adevărată. Dar suficient cât să-i facă pe băieţi s-o ia la fugă pe holurile de la Casa Albă, Casa Albastră şi Casa Galbenă, năclăiţi de sudoare. Mai rău e că prea mulţi profesionişti din ghilda hârţogarilor au şi aflat deja, ai naibii funcţionari publici, ca să mai putem face presiuni să obţinem un căluş prezidenţial care să le închidă gura tuturor. De data asta o să se ducă vestea în patru zări, Hamish.*

— Din… spaţiu… se bâlbâi Hamish, clipind năuc de câteva ori. Ori e o provocare, ori e o farsă… poate nişte chinezi…

— *Am vrea noi!*

Hamish îşi continuă ideea.

— …altfel, e pe bune. Ceva extraterestru. Aoleu…

De data asta se întrerupse Tenskwatawa, lăsând ritmul tobelor din fundal să umple tăcerea dintre ei. Să unească spaţii de timp regulate, ca bătăile unei inimi.

— *Chiar că aoleu,* murmură Profetul într-un târziu. *S-ar putea să nu fie nimic. Sau poate reuşim să ne-nţelegem cumva cu hârţogarii. Să distrugem atenţia publicului şi să ţinem toată afacerea la secret, ca şi altă dată. Totuşi, chestiunea are un potenţial colosal. Am putea să intrăm de-a binelea în bucluc, prietene. Toţi. Toată omenirea.*

ENTROPIE

Cum rămâne cu distrugerea prin război devastator? Ar trebui să recunoaştem că specia noastră a trecut cu bine un test pentru că *nu* s-a aruncat într-o orgie a distrugerii atomice?

Milioane de oameni îşi amintesc şi azi cum s-au ţinut în şah sovieticii şi americanii în Războiul Rece, când zeci de mii de bombe cu hidrogen aşteptau pregătite în submarine, în bombardiere şi în silozuri. În orice moment existau vreo cinci sau şase inşi, unii dintre ei având în mod demonstrabil un echilibru psihic fragil, cu degetul pe trăgaciul care putea să dezlănţuie moartea nucleară a milioane de oameni. Dintr-o duzină de momente de criză, oricare ar fi putut să pună capăt civilizaţiei, sau chiar existenţei mamiferelor pe Terra.

Un înţelept care a dat o mână de ajutor la construirea primei bombe atomice a exprimat toate astea într-un mod caustic. „S-a întâmplat vreodată ca omul, însetat de sânge până în adâncul sufletului, să inventeze o armă nouă şi apoi să renunţe la folosirea ei?” Cinicii au considerat că este o situaţie fără speranţă, având în vedere reflexul uman fundamental care declanşează furia şi războiul violent.

Dar nu s-a întâmplat. Nici măcar Ziua Groazei sau afacerea Pack-lt-lnd n-a declanşat inimaginabilul. Oare imaginea elocventă a norului-ciupercă ne-a speriat şi ne-a făcut să ne retragem de pe marginea prăpastiei, potolindu-ne? Ne-a disciplinat şi prin urmare ne-a salvat o maşinărie a morţii?

E posibil ca aceşti cinici să se fi înşelat pe de-a-ntregul? N-a existat niciodată vreo dovadă că în ADN-ul uman este întreţesut conflictul feroce. Da, acesta s-a răspândit fără limite în lungul ev întunecat al triburilor şi al regilor, din Babilon şi Egipt până în Mongolia, Tahiti şi Peru. Între 1000 e.n. şi 1945, cea mai lungă perioadă de pace neîntreruptă din Europa a fost intervalul de cincizeci şi unu de ani dintre bătălia de la Waterloo şi războiul austro-prusac. Perioada aceea liniştită a sosit în plină revoluţie

industrială, pe când oamenii se mutau cu milioanele de la ferme în oraşe. Oare a fost o vreme în care erau greu de găsit soldaţi? Sau oamenii erau prea ocupaţi ca să se mai războiască?

Ah, desigur, *după aceea* industria a făcut ca războiul să fie mai cumplit ca oricând. Nemaifiind o chestiune de glorie macho, a devenit o orgie a morţii, râvnită numai de monştri şi respinsă cu îndârjire de oamenii cumsecade, în încercarea de a-i învinge pe acei monştri.

Apoi s-a reinstaurat calmul în Europa. Descendenţii năvălitorilor vikingi, ai centurionilor şi ai hunilor s-au preschimbat în pacifişti. Cu excepţia câtorva crize minore, certuri etnice şi atacuri teroriste, continentul acesta cândva feroce a cunoscut secole de pace, devenind miezul unei UE pacifiste şi în continuă creştere.

O teorie spune că democraţiile rareori pornesc la război între ele. Naţiunile conduse de aristocraţie se arătau mai impulsive, mai cheltuitoare şi mai violente. Dar, indiferent cărui fapt consideri că i se datorează schimbarea – prosperităţii sau educaţiei, contactelor internaţionale tot mai frecvente sau Păcii Americane –, aceasta a spulberat ideea că războiul arde cu o flacără de nestins, imposibil de eradicat din firea umană.

Vestea bună? Autodistrugerea violentă nu este programată în fiinţa noastră. Nu ne este predestinat să facem sau să nu facem saltul mortal către pârjolirea planetei. E o chestiune de alegere, deschisă oricărui rezultat.

Vestea rea este exact aceeaşi.

E o chestiune de alegere.

Pandora's Cornucopia

Capitolul 14

COMOARĂ

Se lăsase noaptea de o vreme şi iată că bateriile

lanternei sale începeau să slăbească. Ceea ce, împreună cu epuizarea completă pe care o simţea, îl forţă pe Peng Xiang Bin să renunţe, în sfârşit, la a mai recupera ceva din ascunzătoarea pe care o descoperise sub vila scufundată. Şi aşa i se golise rezervorul de aer comprimat, iar pieptul îi ardea deja după atâtea scufundări libere – pe care le făcuse bazându-se numai pe puterea plămânilor săi – prin deschizătura îngustă, pe unde strecurase tot ce putuse, orice sclipire care îi atrăsese privirea acolo, jos.

„O să mori dacă o mai ţii mult aşa”, îşi spusese în cele din urmă. „Şi altcineva o să pună mâna pe comoară”. Gândul acesta îl făcu să se hotărască.

Dar, chiar şi fără alte scufundări, tot mai era de muncă. Bin smuci nişte scânduri putrede de pe fundul apei şi le dădu drumul să acopere noua intrare pe care o descoperise sub fundaţia casei. Iar apoi o ultimă scufundare în undele întunecate şi puţin adânci, ca să împingă nişte nisip peste locul cu pricina. În cele din urmă, se întinse să se odihnească o vreme, cu un braţ atârnându-i peste marginea plutei improvizate, sub lumina palidă a pătrarului de lună.

„Nu spun înţelepţii că un om cu minte ar trebui să-şi răspândească ambiţiile cum întinde mierea pe pâine? Doar un zevzec lacom încearcă să-şi înfulece tot norocul dintr-o singură înghiţitură.”

Ah, dar nu-i aşa că era o comoară ispititoare? Tăinuită cu grijă de proprietarul efemer al fostei vile cu vedere la plajă, care luase cu el – poate de ciudă – secretul subsolului ascuns, până în camera de execuţie-dezasamblare.

„Dacă ar fi transplantat vreo parte din creierul lui, împreună cu ochii, pielea şi organele, până acum poate şi-ar fi amintit cineva de camera ascunsă.

Şi uite-aşa am eu noroc că bogătaşul s-a dus la moarte supărat şi n-a spus nimănui ce îngropau valurile mării.”

În cele din urmă, Bin se întoarse către casă, luptându-se cu un curent de reflux care tot încerca să-l tragă în larg, către rutele navale aglomerate. Era o călătorie extenuantă,

pe care şi-o petrecu stând pe vine în vârful blocului de polistiren supraîncărcat şi manevrând vâsla în opturile acelea constante şi istovitoare… până când degetele tremurătoare începură să-i bâjbâie, slăbind strânsoarea şi scăpând vâsla improvizată! Bezna o înghiţi, dar n-avea niciun rost s-o caute, sau să piardă timpul blestemându-şi soarta. Nici n-avea din ce să meşterească altă vâslă. Aşa se face că, scoţând un suspin slab, Bin se lăsă iar să alunece în apa soioasă a lui Huangpu şi, legându-şi o funie în jurul taliei, începu să tragă pluta după el.

Se opri de câteva ori – obsesiv – să verifice sacii cu bunurile recuperate, numărându-i şi strângându-le mai bine legăturile.

„Noroc că subsolul ăla s-a dovedit numai bun să-mi depozitez şi încărcătura veche de gunoaie, toate conductele şi plăcile de gresie ciobite, să nu mai stea la vedere. Altfel ar fi trebuit să le car şi pe ele.”

Apusul lunii împreună toată treaba, înecând estuarul într-o beznă pe care n-o străpungea decât licăritul stelelor. Şi scânteierea Shanghaiului de Est, desigur, o stridentă galaxie a bogăţiei, sclipind şi străfulgerând din spatele digului de protecţie. Şi o strălucire blândă, luminescenţa mareei înseşi – o pâlpâire care se dovedi de mare preţ în special atunci când traseul întortocheat îl conduse pe Bin prin dreptul unor sălaşe costiere învecinate, care se profilau în noapte ca nişte castele medievale întunecate. Se strădui să pleoscăie cât mai puţin, grăbindu-se să treacă aproape fără niciun zgomot pe lângă ziduri prăbuşite şi beţe de corturi ca nişte picioare de păianjeni.

„De data asta o s-o impresionez pe Mei Ling cu ce-am descoperit.”

Speranţa îl impulsionă pe Bin până ce, în sfârşit, propria lui gospodărie îi ieşi în cale, silueta ei familiară, înclinată într-o parte, ascunzând o fâşie povârnită de stele. De fapt, era atât de nerăbdător să ajungă acasă, încât uită de precauţii… şi aproape că se avântă cu capul înainte într-o nenorocire.

Măcar o rază de lună să fi licărit, ca să-l avertizeze în

legătură cu mulţimea de meduze, nor de umbrele plutitoare, pulsatile, care se răspândea în apa golfului – doar un braţ al vastei colonii care infesta Marea Chinei de Est, crescând an după an şi anihilând zone de pescuit străvechi. Împinsă de maree, o masă palpitândă de organisme transparente, cu tentacule înţepătoare care atârnau legănându-se, se revărsa direct în calea lui. Dând înapoi în ritm frenetic, Bin evită cu greu să pătrundă de-a dreptul în roi. Fără să reuşească să evite fiecare creatură gelatinoasă, izbi din picioarele încălţate cu labe de înot… şi inevitabil simţi flame iuţi de durere, când un lujer înţepător îi atinse glezna stângă.

Neavând unde să se adăpostească, se căţără înapoi în vârful plutei, rugându-se să-i reziste legăturile improvizate. Pluta se cufundă sub greutatea lui, lăsându-i doar trupul la suprafaţă. Dar lujerii nu-l puteau ajunge. Pentru moment.

Orbecăind cu cuţitul prin beznă, Xiang Bin ciopârţi un ibric de lapte crăpat şi improviză din el un soi de pagaie – mai degrabă un cancioc –, cu care porni să-şi croiască drum anevoie, izbind în mlaştina de creaturi otrăvitoare. Nici nu încăpea vorbă să aştepte dispersarea roiului. Până să se întâmple asta, curenţii l-ar fi purtat hăt în larg. De vreme ce îşi vedea casa nu departe, o abordare a situaţiei prin forţă brută părea cea mai potrivită.

„Făpturile astea groaznice o să omoare toţi peştii din estuar şi-o să-mi încurce plasele”, îşi spuse el. În cel mai rău caz, familia lui avea să flămânzească. Poate săptămâni întregi.

„Parcă mi-a spus cineva că sunt bune de mâncat, dacă eşti atent. Gătite cu ulei de susan. Despre cantonezi se zice că ştiu să deosebească toate soiurile bune.”

Suna greţos. Dar poate că aveau să fie nevoiţi să încerce.

Ultimele sute de metri erau chin curat. Bin îşi simţea plămânii şi braţele de parcă i-ar fi luat foc, iar mâna dreaptă ajunse cumva de mai încasă o înţepătură dureroasă, înainte să-i răsară în cale, în sfârşit,

deschizătura principală a casei ruinate. Bineînţeles că se lovi zdravăn când pluta se prăvăli aproape pieziş în curtea interioară. Vreo doi saci cu mărfuri crăpară, lăsând să se reverse comori sclipitoare pe vechea podea parchetată. Nu mai conta. Obiectele erau acum în siguranţă, la îndemână.

În realitate, Bin îşi cheltui toată energia de care mai dispunea ca să care la etaj un singur sac, apoi să traverseze cu luare aminte acoperişul înclinat, acoperit cu ţigle sparte, şi în cele din urmă să intre în cortul-locuinţă în care îl aşteptau femeia şi copilul lui.

* * *

— Pietre?

Mei Ling făcu ochii mari la abundenţa de obiecte răsturnate de Xiang Bin în faţa ei. Spre răsărit se răspândea strălucirea care preceda zorii. Totuşi, ea se văzu nevoită să ridice un felinar ca să arunce o privire la mica lui comoară, ferind lumina şi vorbind cu voce joasă, ca să nu trezească bebeluşul. Unghiul ascuţit al razei de lumină îi scotea în relief cicatricele care îi rămăseseră pe obraz de la rana suferită în copilărie, în teribilul cutremur de la Hunan.

— Aşa tare te-a încântat un morman de pietre?

— Erau pe *rafturi,* aranjate frumos şi cu etichete, îi explică el.

După ce îşi obloji cele două înţepături de meduză, Bin se apucă să-şi aplice cu grijă cantităţi mici de alifie pe un abces dureros de pe piciorul stâng, unul dintre cele câteva care i se redeschiseseră ca urmare a scufundărilor îndelungate.

— Fireşte că etichetele nu se mai puteau citi după atâta vreme. Dar pe vremuri erau vitrine de sticlă…

— N-arată ca pietrele preţioase, îl întrerupse ea. Nu-s nici diamante, nici rubine. Da, unele sunt drăguţe. Dar pietre şlefuite de brizanţi se găsesc peste tot.

— Ar trebui să le vezi pe alea care erau pe piedestaluri speciale, în mijlocul camerei. Unele erau în cutii elegante, din lemn şi cristal. Ascultă ce-ţi zic, asta a fost un fel de

colecţie. Şi *precis* că are ceva valoare, dacă proprietarul s-a străduit s-o ascundă aşa de…

— Cutii?

Cuvântul acela părea să-i fi stârnit o brumă de interes.

— Ai adus vreuna?

— Câteva. Le-am lăsat pe plută. Eram rupt de oboseală. Şi flămând.

Adulmecă zgomotos în direcţia cratiţei în care Mei Ling încălzea cina din seara precedentă, cea pe care el o ratase. Îi mirosea a peşte gătit la foc iute cu praz, ceapă şi cu algele acelea roşietice pe care le punea ea în aproape orice fel de mâncare.

— Te rog, Xiang Bin, adu nişte cutii de-alea, insistă ea. Până te-ntorci, numai bine ţi se-ncălzeşte mâncarea.

Bin şi-ar fi înfulecat bucuros porţia aşa rece cum era. Dar oftă resemnat şi se strădui să-şi revină în fire, adunând cumva destulă voinţă cât să-şi poată urni muşchii care zvâcneau. „Sunt încă tânăr, dar ştiu cum o să mă simt la bătrâneţe.”

De data asta, cel puţin, crepusculul cenuşiu care se răspândea la orizont îl ajută să traverseze acoperişul, apoi să coboare pe scara mobilă şi pe trepte fără să se împiedice. Mâinile îi tremurau când dezlegă alţi doi saci, burduşiţi cu obiecte cu muchii ascuţite. Căratul lor sus şi traversatul acoperişului cu ei cu tot se dovediră un veritabil exerciţiu de putere a minţii asupra chinurilor fizice.

„Cei mai mulţi dintre strămoşii noştri au dus-o cel puţin la fel de greu, îşi aminti el. Până să se îmbunătăţească serios lucrurile în China, timp de o generaţie…”

„… după care iar s-au înrăutăţit. Pentru cei săraci.”

Desigur, speranţa era un lucru periculos. Ocazional se auzea despre câte un costier care dădea lovitura, îmbogăţindu-se de pe urma vreunei fulminante operaţiuni de recuperare. Dar, în cea mai mare parte a timpului, realitatea înşela amarnic aşteptările. „La urma urmei, poate că nu-i decât colecţia de roci a unui geolog amator”, îşi spuse el, luptându-se cu încărcătura pe ultimii metri.

„Hobby-ul cuiva – de mare preţ pentru el personal, dar fără mare valoare de piaţă.”

Cu toate acestea, după ce se prăbuşi pentru a doua oară pe podeaua locuinţei-cort, Bin mai avu curiozitatea şi energia de a-şi înălţa capul, în timp ce degetele agile ale lui Mei Ling lucrau la dezlegarea funiilor. Răsturnând un sac, revărsă din el un morman de obiecte cu aspect pietros, împreună cu două dintre cutiile despre care pomenise el, din lemn sculptat cu fineţe, în care erau încastrate mici ferestre cu margini rotunjite, de o strălucire prea frumoasă ca să fi fost făcute din sticlă simplă.

Bin văzu pentru prima dată o mică văpaie în ochii ei. Sau o sclipire de interes, în sfârşit. O privi cum ridica piesele una câte una, răsucindu-le în lumina lămpii… apoi ridicându-se ca să tragă în lături o draperie, lăsând să pătrundă în interior raze de lumină distinct orizontale dinspre soarele care îşi înălţa creştetul peste Marea Chinei de Est. Atunci se trezi şi copilaşul, începând să se legene dintr-o parte în cealaltă şi să scâncească. Bin luă o lingură şi începu să pună tocană reîncălzită din cratiţă într-un castron.

— Deschide asta, îi ceru Mei Ling, forţându-l să aleagă între castron şi cutia cea mai mare, pe care i-o întinsese imperios.

Cu un oftat, Bin lăsă mâncarea deoparte şi luă obiectul mare şi greu cam cât capul lui – poate ceva mai lunguieţ. Se apucă să forţeze închizătoarea corodată, în timp ce Mei Ling îl ridica în braţe pe micul Xiao En ca să-l hrănească la sân.

— Mai bine am aştepta puţin până curăţ cutia, comentă el. Să n-o spargem doar ca să vedem ce-i înăuntru. Chiar ea s-ar putea să valoreze…

Cu un trosnet neaşteptat, lemnul se despică de-a lungul unei fibre, producând multe aşchii. O apă tulbure i se scurse în poală, urmată de un obiect voluminos, atât de neted şi de alunecos, încât aproape că-i ţâşni printre degete când îl apucă.

— Ce-i asta, bărbate? întrebă Mei Ling. Tot o piatră?

Bin suci obiectul pe toate părţile. Era greu şi dur, cu o tentă verzuie, ca a jadului deschis la culoare. Deşi putea să fie doar de la mâzga ce-l acoperea şi pe care încercă zadarnic să o şteargă cu cârpa. La mărimea aceea, o bucată de jad veritabil i-ar fi adus un câştig frumos, mai ales dacă era gata modelat într-o formă plăcută – aceea de ou alungit. Insistă, aşadar, cu lustruitul şi o ridică în mănunchiul de raze luminoase orizontale ca s-o privească mai bine.

„Nu, până la urmă, nu-i jad.”

Însă dezamăgirea i se transformă treptat în uimire, pe măsură ce lumina solară care lovea suprafaţa lucioasă părea să se cufunde în *interiorul* ovoidului. Exteriorul i se întunecă, de parcă sorbea razele cu lăcomie.

Mei Ling scăpă un murmur de uluire… apoi icni când, sub privirile lor, piatra îşi schimbă culoarea…

…după care începu să strălucească singură.

SCANALIZATOR

MARCIA KHATAMI: Ne-am întors. Înainte de pauză l-am ascultat pe profesorul Noozone, savantul-scamator şi pisălogul nostru preferat, punând sub semnul întrebării unele presupuneri pe care se bazează Proiectul Urechea de Aur, cel mai vast program SETI din lume, condus de invitata noastră, doctorul Hannah Spearpath. Profesore, în maniera dumitale rasta atât de pitorească, ai afirmat că *economia* ar juca un rol crucial chiar şi în deciziile luate de civilizaţii extraterestre avansate. Oare fiinţele superioare n-ar fi mai presus de nişte lucruri cum sunt banii?

PROFESORUL NOOZONE: Adevărat o fi, *poate sunt şi ei de toate soiurile!* Unii ar putea fi un fel de supersocialişti care locuiesc în stupi, sau nişte ayndroizi solipsişti adoratori de sine, sau nişte fandosiţi de capitalişti

babilonieni[25], sau nişte vrăjitori *mistik-obeah*[26]*...* sau chiar nişte fiinţeraste super-iluminate, trăind într-un cerc de fum al delicaromelor sacre, pline de iubire. Măreaţă e diversitatea, şi cine spune că nu-i sciziune?

DOCTOR SPEARPATH: Poftim? Uite ce-i, te cunosc de când erai student la Tulane. Vorbeai clar şi simplu înainte să se lipească de dumneata dialectul ăsta fals jamaican! Aşa că, hai, zi pe şleau, da? Vrei să spui că toate civilizaţiile extraterestre trebuie să folosească *bani?*

PROFESORUL NOOZONE: *Indiferent* ce sistem de guvernare ar folosi o supercultură, unele lucruri sunt dictate de legile fundamentale ale naturii. Un semnal simplu care strigă fără încetare „salut!” în toate direcţiile, grămezi, de secole e doar *năucitor* – şi fără îndoială mai enervant pentru vecini decât o trupă de baterişti afoni cu tobe de oţel! Cu atât mai mult cu cât ar fi şi metode mult mai eficiente.

MARCIA KHATAMI: Mai eficiente?

PROFESORUL NOOZONE: Cu multă vreme-n urmă, la-nceputul secolului, trei băieţi de băieţi albi – Benford, Benford şi Benford – au arătat că orice civilizaţie care vrea să transmită mesaje pentru stabilirea Primului Contact o s-o facă *periodic,* nu continuu. O să folosească fascicule înguste, practice, şi-o să radieze *pentru scurt timp* asupra căminului probabil al vreunei civilizaţii tinere în ascensiune, pe urmă trec mai departe la următoarea, apelând-o punctual pe fiecare, rând pe rând, până descriu un cerc şi se întorc în punctul de pornire. *Înţeles? De-acord?*

DOCTOR SPEARPATH: Se numeşte „solicitare de răspuns”. E posibil ca faimosul semnal WOW[27] să fi fost o astfel de solicitare scurtă.

---

[25] *Babilonul* desemnează sistemul corupt, care oprimă mulţimile de nevinovaţi.

[26] *Obeah* – vrajă, vrăjitorie.

[27] „Semnalul WOW” – semnal radio puternic, recepţionat de astronomul Jerry R. Ehman, implicat în programul SETI în 1977; pentru că părea să aibă caracteristicile unui semnal interstelar, Ehman l-a încercuit pe diagramă şi a notat „wow!” în dreptul lui.

PROFESORUL NOOZONE: Aşa o fi, *mon.* Cum arată nişte calcule simple, planul ăsta foloseşte mai puţin de o *milionime* din energia acelor faruri ostentative pe care le caută SETI. Ia gândeşte-te. Dacă *şi* profesorul, *şi* elevul studiază cerul ţopăind de colo-colo cu fascicule înguste, ce şanse-ar fi ca *şi* privitorul, *şi* transmiţătorul să se uite unul la altul exact în acelaşi moment, fix pe fix? Mărunţiş, pretenară-meo! Prea curând, n-o s-ajungem nicăieri!

MARCIA KHATAMI: Ce fel de strategie de căutare ar fi mai bună?

PROFESORUL NOOZONE: Căutătorii de genul lui Hannah presupun că *noi* putem *să căutăm pe fâşii înguste,* în timp ce ET *emite pe porţiuni largi.* Are mai multă logică *să căutăm pe porţiuni largi* mesaje *înguste* de la *mas*-ET.

DOCTOR SPEARPATH: Metoda asta ar necesita sute de radiotelescoape răspândite în toată lumea ca să poată acoperi tot cerul. Pot să-l întreb pe „savantul" nostru *showman* cine-ar plăti pentru o asemenea reţea vastă?

PROFESORUL NOOZONE: (râde) Sute? Vai mie, mii! Şi ce? Fă-le ieftine, marfă şi simplu de folosit pentru o mulţime de fraţi şi surori care sunt *amatori* de ştiinţă, împrăştiaţi pe tot globul ăsta minunat! Atunci fiecare parabolică de grădină are să stea de pază doar pe câte-o fâşie de cer livicată. Ah foarte tare! Legate în reţea, aceste unităţi domestice compun cel mai mare telescop, care priveşte *în toate direcţiile în acelaşi timp!* Asta ne dă voie să depistăm semnale scurte de la civilizaţii îndepărtate… presupunând că există extratereştri suscurajator de înţelepţi. Dar să fie şi un *beneficiu secundar* important, marfă-nemaipomenit.

MARCIA KHATAMI: Care ar fi acela, profesore?

PROFESORUL NOOZONE: Păi… să-i fie mult mai greu oricărei creaturi nemernice sau oricărui hoţoman de stăpân de sclavi să se fofileze până-n preajma noastră! Imaginează-ţi o planetă pe care milioane de amatori au în curtea din spate câte-o antenă robotică răbdătoare, care se uită întruna la spaţiu. O reţea a-ntâia fără niciun centru de control. Vrei un beneficiu? Gata cu scornelile tâmpe şi

sinistre despre *badbwoy UFO's* care aduc fantome spâne şi mincinoase să-i cucerească pe oamenii de treabă! *Gata cu poveştile despre* vrăjitori cu *OZN-uri?* Pace şi bucurie! (râde)

MARCIA KHATAMI: Ei, doctor Spearpath? Ce spui despre ideea aceasta, că ar trebui să înlocuim telescoapele mari şi extravagante operate de institutul vostru cu o reţea mondială de parabolice deţinute de amatori, care să acopere tot cerul în permanenţă?

DOCTOR SPEARPATH: Amuzant. Prietenii noştri de la Liga SETI încearcă să pună pe picioare ceva asemănător. Păcat că scenariul emis de Profnoo se bazează pe o presupunere şubredă.

MARCIA KHATAMI: Ce presupunere?

DOCTOR SPEARPATH: Aceea că civilizaţiilor extraterestre cu tehnologie avansată le-ar păsa de lucruri precum *economia.* Sau „eficienţa"!

PROFESORUL NOOZONE: *Cha!*[28] *N-o să conteze cât sunt de avansaţi! Legile naturii sunt stăpâne. Chiar dacă au o civilizaţie mare-gorgon*[29]*, sus de tot, la stadiul trei pe scara Kardaşev, capabili să se folosească de toată puterea unei galaxii! Chiar şi-aşa, tot ar avea priorităţi de echilibrat. Oricare le-ar fi tehnologia, ar vrea s-aleagă metode care îndeplinesc scopuri fără să risipească…*

DOCTOR SPEARPATH: „Eficienţa" este o noţiune contemporană care presupune că societatea se compune din diferite grupări de interese, ale căror priorităţi sunt contradictorii. În ziua de azi, cei săraci au mai puţină influenţă decât cei bogaţi, dar tot au. În aceste condiţii, sunt de acord că până şi cei puternici trebuie să negocieze şi să echilibreze scopurile, satisfăcându-i pe cât mai mulţi cu putinţă. Dar presupunerea ta că acest fapt s-ar aplica oriunde altundeva este şovinism spaţio-temporal! Nici măcar civilizaţiile umane n-au respectat toate acest tipar. Îmi vin în minte câteva care s-au angajat în proiecte

---

28 *Cha!* – exclamaţie care poate sugera dispreţ, iritare, nerăbdare, dezamăgire etc.

29 *Gorgon* – fără seamăn / cum nu se poate mai bun.

gigantice, fără să le pese câtuşi de puţin de eficienţă.

MARCIA KHATAMI: Ne dai un exemplu, doctor Spearpath?

DOCTOR SPEARPATH: Sigur. Egiptul antic. Când au construit piramidele în configuraţia care imită constelaţia Orion, mărimea lor uluitoare a transmis un mesaj vizual, deopotrivă prin timp şi către zeii-observatori despre care credeau că sălăşluiesc deasupra, spunând „Priviţi! Suntem inteligenţi şi suntem aici!”

PROFESORUL NOOZONE: Această „teorie Orion” este controversată…

DOCTOR SPEARPATH: Într-adevăr. Dar iată ce anume *nu* este controversat. Faraonii Regatului Vechi au investit resurse monumentale în acel travaliu, fără să ţină seama de „interese contradictorii”. Pur şi simplu au realizat cel mai mare şi mai perceptibil lucru cu putinţă.

MARCIA KHATAMI: Aşadar… dacă înţeleg bine… şi sper că n-am înţeles bine… pari să susţii… că strategia voastră de cercetare de la SETI contează pe faptul că va descoperi semnale de o mărime uluitoare, transmise continuu în toate direcţiile… în mod *altruist…* de civilizaţii care nu simt deloc nevoia de a acţiona eficient… fiindcă au…

PROFESORUL NOOZONE: …fiindcă practică un echivalent superavansat al tiraniei. O josuprire universală? … sau *sclavie?* Plâng. Mi s’umplu ochii de lacrimi când spun… teribil… Hannah, de data asta m-ai prins într-un moment în care mi-a lipsit imaginaţia. Eu-şi-eu chiar că nu m-am gândit la asta până acum.

Capitolul 15

ARTEFACT

— *Avem scurgeri.*

Nu e un lucru plăcut auzului pentru astronauţi. Nu în spaţiu, unde aerul preţios s-ar putea scurge afară în câteva secunde. Nici în faza reintrării, când aceleaşi gaze se

transformă din prieteni în duşmani înfocaţi, pârjolind şi corodând, urlând de cealaltă parte a fragilului tău scut termic, în timp ce căuta o cale de pătrundere.

Dar Gerald ştia că Akana Hideoshi se referea la altfel de scurgeri. La unele pe care birocraţii le luau încă şi mai în serios. Grimasa generalului de brigadă pâlpâia şi se ondula pe ecran, în pofida funcţiei de îmbunătăţire a imaginii, care lucra din greu, iar cuvintele i se auzeau cu întreruperi şi aproape estompate de vuietul asurzitor al micuţei capsule care îl purta pe Gerald către casă. Aerul ei vexat însă răzbătea până la el cât se poate de clar.

— *Cineva a trăncănit despre mica noastră descoperire. Zvonurile şi-au luat avânt în toate cele zece Stări. În ultima oră m-au sunat cinci senatori, patru tribuni, zece de agenţii de ştiri şi Dumnezeu ştie câte amazoane de carieră…*

Faţa îi tremură pe ecran, aproape dispărând atunci când vehiculul se opinti şi zăngăni, întorcându-şi botul ascuţit pentru o corecţie de distanţă.

— *Am restrâns… variantele posibile la câteva, o gură-mare… Marshall, un posibil pândar daemon din… mainframe-ul NASA-Havana… şi turistul ăla ultramiliardar pe care-l găzduiţi voi acolo, sus. Ei, asta recuno…*

În acel moment imaginea Akanei se sfărâmă complet, dispărând sub paraziţii produşi de electricitatea statică, în vreme ce capsula răpea resurse *ia* de la comunicaţii şi le transfera la navigaţie. Pe vremuri n-ar fi existat niciun fel de contact în timpul acestei faze descendente, când erai înconjurat de flăcări ionizate ca de haloul unui sfânt virtuos.

Sau de nimbul unui înger căzut.

Sau de un mesager astral, purtând ceva luminos şi chinuitor de intangibil. Poate un sol cu veşti bune. Sau rele.

Încălcând câteva reguli, scosese artefactul din caseta de spumă ca să-l ţină în poală, ca pe un copil, pe durata acelei călătorii violente. Din momentul în care se închisese ecluza, etanşeizându-i pentru plecarea de pe staţie, şi

continuând cu secvenţa de impulsuri scurte care împinseseră capsula de întoarcere pe traiectoria către casă, răsucise întruna cilindrul lucios în mâinile înmănuşate, inspectându-l din toate unghiurile şi aplicând toate augmentările senzoriale disponibile datorită costumului său spaţial. Înregistră fiecare sclipire şi fiecare pâlpâire complexă – deşi ce anume însemnau toate acestea…

În orice caz, era mai bine să-şi petreacă timpul studiind obiectul acela decât ascultând geamătul şi urletul plasmei supraîncinse care începea să răzuiască învelişul capsulei. Niciodată nu se dăduse în vânt după această parte a slujbei sale – cea în care îşi încredinţa viaţa unui „vehicul de reintrare” care fusese iniţial un cub gonflabil cu latura de doi metri şi care cântărea doar cu puţin mai mult decât el însuşi. Pe vremuri, astronauţii beneficiau de nişte condiţii de locuit net superioare. Dar, la urma urmei, pe vremuri astronauţii erau eroi.

Vocea şi imaginea generalului reveniră brusc.

— …convocată la Casa Albă! Şi ce-aş putea să spun? Că am înregistrat o sută douăzeci de alfabete şi sisteme de simboluri necunoscute până acum? Şi că am întrezărit câteva zeci de globuri înceţoşate, care ar putea să fie alte lumi? Că nişte siluete obscure se tot ridică la suprafaţă şi se cufundă la loc, ca nişte răspunsuri criptice în bila de biliard magică?

— Păi, da, aţi putea începe cu toate astea, murmură el.

Ştia însă că vorbele lui nu ajungeau nicăieri. Doar un laser de la sol ar fi putut străpunge găoacea de ionizare. Deocamdată, comunicaţiile se desfăşurau într-un singur sens.

La fel stăteau lucrurile, pentru moment, şi cu artefactul. Zile în şir, el şi Saleh îi prezentaseră o lungă serie de „mesaje SETI” concepute de entuziaşti de-a lungul a şase decenii, de la impulsuri de cod simple, matematice, până la prezentări animate, iscusit proiectate pentru a ilustra legi ale scalei. Legi ale fizicii şi chimiei. Legi ale naturii şi legi ale umanităţii. Frustraţi de opacitatea răspunsului – un

turbion de simbolistică ambiguă –, trecuseră mai departe la programe tutoriale de bază. Dintre cele concepute pentru copiii care învaţă o limbă străină…

…când, pe neaşteptate, lui Gerald i se comandă să coboare. Să aducă obiectul acasă pentru a fi studiat în condiţii corespunzătoare.

Grozav. Nemaipomenit. Mai puţin ordinul de secretizare care însoţea comanda.

Ganesh protestase:

— Există protocoale internaţionale anume pentru subiectul ăsta. Ar trebui să se aplice participarea liberă la toate descoperirile care ar putea avea de-a face cu viaţa şi inteligenţa din afara Pământului. Avem un tratat.

— *Nu există nicio obligaţie de a comunica public o farsă,* răspunsese avocatul NASA.

Ceea ce putea să fie, la urma urmei. Se lansase chiar un pariu printre membrii echipei generalului Hideoshi. Pe ce se mizase cel mai mult? Pe faptul că industriaşul peruan Carlos Ventana, cazat la bordul staţiei ca oaspete plătitor, putea să fi dus clandestin obiectul în bagajul său privat şi să-l fi eliberat cumva în exterior, pentru ca Gerald să-l „descopere”. Cu siguranţă că Ventana avea acces la tot soiul de scamatorii de clasă mondială, plus că era binecunoscut ca având o personalitate înclinată spre ghiduşii.

Dar nu. Nu se putea ca artefactul să fi fost pur şi simplu aruncat peste bord. Sclipirea lui apărea de luni de zile pe aparatura de monitorizare a deşeurilor, orbitând deasupra la mai mult de o mie de kilometri distanţă, unde numai apucătorul cablului putea ajunge. O farsă? Poate. Dar o altă persoană, cineva cu o ingeniozitate debordantă şi cu resurse prodigioase, ar fi trebuit să-i imprime pe ascuns obiectului o traiectorie abruptă, prin nu se ştie ce metodă. Poate cu ani în urmă.

— *Noi am făcut o simulare, folosind unul dintre marile* ia*creiere de la Plexco,* continuă Akana, în scurtul timp în care se mai risipiră paraziţii din reţea. *Până acum, obiectul a manifestat două trăsături care nu pot fi imitate cu*

tehnologia cunoscută: lipsa unei surse clare de energie… şi efectul acela optic de suprapunere. Iluzia de adâncime infinită din orice unghi. Dacă n-ar fi fost asta…

Pârâiturile întrerupseră şi acoperiră din nou, pentru ultima dată, vocea Akanei, în timp ce capsula de reintrare a lui Gerald trecea prin MID – maximul încărcării dinamice –, o fază care îţi zdruncina nervii. În stânga lui, pe un afişaj de date plasat în apropiere, *ia*-ul capsulei recalcula cu voioşie un risc scăzut, dar semnificativ, de avarie catastrofală. Mai bine, mult mai bine, să-şi distragă atenţia de la asta. Cu toţi dinţii clănţănindu-i în gură, Gerald subvocaliză o comandă.

— *Muzică! O temă bazată pe ceva de Elfman. Modul de improvizaţie liberă, tempoul potrivit după ritmurile sonore ambientale.*

Un bubuit de corni şi percuţie izbucni dintr-odată, întreţesut cu arii violente de viori; era o preluare din tema muzicală originală compusă în 2025 pentru *Marte are nevoie de femei,* dar improvizată de *ia* pentru a intra în crescendo în paralel cu reverberaţiile capsulei. Nu erau mulţi compozitori umani cu care să poţi face aşa ceva. În orice caz, dacă *erai nevoit* să locuieşti o vreme în interiorul unui instrument de percuţie…

Ideea se dovedi întrucâtva de folos, permiţându-i lui Gerald să-şi ia gândul de la plasma încinsă aflată la doar câţiva centimetri de capul lui şi să se concentreze din nou asupra artefactului din poală. Un şir de vârtejuri părea să coboare în adâncimile lui lăptoase, subetajându-se şi divizându-se la nesfârşit într-un abis asemănător unui fractal.

Oare putea fi acesta un mesaj veritabil de la o civilizaţie extraterestră? Gerald îşi închipuise întotdeauna primul contact petrecându-se precum în filme şi virturi – prin intermediul unei nave spaţiale spectaculoase, cu făpturi enigmatice coborând pe o rampă… sau poate printr-un semnal mai puţin şocant, dar la fel de incitant, pe afişajul unui radiotelescop.

— De fapt, îi explicase Saleh la un moment dat, tuturor

ni s-a părut mereu că metoda asta ar fi mult mai probabilă.

La cererea lui Gerald şi a lui Ganesh, astronautul malaysian îşi dăduse drumul să plutească orizontal până la ei şi îi lămurise:

— Acum vreo patruzeci de ani, doi fizicieni din New Jersey, Rose şi Wright, au calculat că ar fi în general mai ieftin pentru oricare civilizaţie avansată să trimită mesaje sub forma unor plăci fizice, inscripţionate cu vaste cantităţi de informaţie, decât să emită radio către planete îndepărtate.

— Cum e posibil? protestase Ganesh. Undele radio n-au masă. Călătoresc cu viteza luminii. Dar un obiect fizic are nevoie de un uriaş *input* de energie doar ca să atingă o zecime din viteza aceea. Şi durează mult mai mult până să ajungă la destinaţie.

— Asta nu contează decât dacă timpul reprezintă o problemă. De pildă, dacă vrei o conversaţie în ambele sensuri, răspunsese Saleh. Dar să presupunem că distanţa exclude posibilitatea asta. Sau pur şi simplu vrei să trimiţi o mulţime de informaţii într-un singur sens, ca pe un cadou, să zicem. În cazul ăsta, sticlele cu mesaje au avantaje majore.

— Cum ar fi?

— Energia totală folosită, de exemplu. Radiaţia se răspândeşte în timp ce călătoreşte prin spaţiu, diluând semnalul până sub nivelurile detectabile dacă emisia nu este de la bun început puternică şi coerentă. Wright şi Rose au calculat că doar pentru a emite un scurt semnal radio suficient de puternic pentru a fi detectat de la zece mii de ani-lumină distanţă ar fi nevoie de o cantitate de energie de un milion de miliarde de ori mai mare decât dacă aceleaşi informaţii s-ar trimite inserate în biţi codificaţi pe o capsulă mică.

— Presupunând că nu-ţi pasă când ajunge.

— A, dar mesajul fizic e mai bun chiar şi la capitolul timp! Desigur, ajunge mai târziu. Dar dacă e orientat pe traiectoria corectă, ca să fie captat de sistemul solar destinatar, ar putea să zăbovească pe orbită secole întregi,

chiar eoni, mult după ce orice mesaj radio ar trece mai departe şi s-ar pierde în uitare. Imaginaţi-vă o astfel de tabletă-mesaj, orbitând la nesfârşit în tăcere, în aşteptarea zilei în care se-ntâmplă să treacă cineva pe acolo şi să citească ce are ea de comunicat. Salutări de la o rasă îndepărtată.

— Ce spui tu acum este scenariul pândarului, comentase Gerald. Se discută despre el de aproape un secol. Maşini care aşteaptă în spaţiu până se dezvoltă pe Pământ forme de viaţă capabile să…

— N-aş numi tableta-mesaj a lui Wright şi Rose „maşină”. Iar cuvântul „pândă” are o conotaţie activă, chiar răuvoitoare. Noi vorbim aici despre o înştiinţare-salut inscripţionată pe o bucăţică de materie. Zău aşa. Ce daune ar putea să provoace un lucru atât de pasiv şi de nevinovat?

Abia acum cântărea Gerald explicaţia lui Saleh prin prisma obiectului pe care îl ţinea în poală. Instrumentele din costumul lui nu obţinuseră mai multe răspunsuri decât reuşise Ganesh să provoace la bordul staţiei, desenând izbucniri sporadice de simboluri misterioase. Producând străfulgerări scurte de globuri enigmatice sau sugestii de siluete învăluite, câteodată apropiindu-se în grupuri de câte două sau trei, doar pentru a se estompa iar, dizolvându-se în ceaţă.

Şi totuşi, de data asta era ceva diferit. O *căldură* pe care o simţea acum, când cilindrul stătea pe coapsa lui, nu pe un banc de lucru rece. Încă şi mai interesant, configuraţiile păreau să se adune sub porţiunea pe care o ţinea el cu mâna înmănuşată. Când capsula de reintrare trepidă şi se clătină la contactul cu presiunea atmosferică, Gerald strânse cu putere artefactul…

…şi văzu ceva ce arăta ca vălurirea concentrică a transferului tehnicolor, în jurul locului pe care îl strângea în mână. Undele păreau să pulseze cu un scop iminent, ca şi cum l-ar fi ciupit de degete, încercând să desprindă ceva de pe ele.

„Ce să desprindă? Strânsoarea mea?”

„Sau mănuşa?”

Oare cât timp privise absorbit, pierdut în acele configuraţii, abandonând şi teamă, şi timp? Secunde? Minute? Unul, cel mult două… destul cât să depăşească partea cea mai rea a reintrării. Înfricoşătoarea cursă pe spinarea armăsarului sălbatic se domoli, încetând să-i mai zdruncine încheieturile şi dinţii lui Gerald, permiţându-i în sfârşit să-şi descleşteze maxilarele. Flăcări fluorescente se retrăgeau de lângă fereastra îngustă…

Paraşuta de frânare se lansă cu o pocnitură, urmată de un bufnet surd, care îl zgâlţâi pe Gerald în curelele lui de siguranţă…

…şi acolo unde până atunci fusese întunecime înstelată, apoi flacără feroce, vedea acum albastrul cerului. Iar afişajele de stare străluceau de un verde optimist.

Dar nu acestea erau culorile care îl atrăgeau acum. Privirea îi rămase fixată asupra obiectului sclipitor pe care îl prinsese şi îl adusese de afară, din adâncimile spaţiului.

Sau *el* era cel prins?

„E sensibil la căldură şi la atingere”, observă Gerald. „Dar nu în felurile pe care le-am încercat pe bancul de testare. Un singur lucru am omis…”

Strângând artefactul între genunchi, bâjbâi cu mâna dreaptă până reuşi să-şi desfacă închizătoarea de la încheietura stângă, lăsându-se scăldat într-o senzaţie crescândă de freamăt interior care îl împingea la o nouă încălcare a regulilor. Ce-i trecea lui prin minte nu era cuşer. Contactul direct, personal putea duce la contaminare. O preocupare constantă când era vorba despre mostre aduse din spaţiu.

Dar.

În câteva clipe urma să se desfacă paraşuta principală. Apoi – cu puţin noroc – avea să-şi facă apariţia unui avion de recuperare VSTOL[30], care să-l înhaţe din zbor pentru o scurtă călătorie către Centrul Spaţial NASA Marti din Havana. Iar după aceea, cine ştie când va mai avea altă şansă?

[30] VSTOL – Avion capabil de aterizări şi decolări verticale.

„Ăsta nu-i comportament de profesionist”, îl dojeni o parte din sine, pe când îşi contempla mâna stângă eliberată din mănuşă.

„Ce-i drept. Dar nu m-am mai simţit «profesionist» de nişte ani buni.”

Vârfurile degetelor plutiră peste suprafaţa translucidă, provocând scurgerea ondulaţiilor, de parcă s-ar fi pregătit să-l întâmpine la punctul de contact. Ceea ce se afla în interior… într-un fel sau altul, ştia. Simţea apropierea cărnii vii.

„Dar dacă e într-adevăr extraterestru? Şi periculos?”

Îşi închipui deodată ovoidul alungit, strâns între coapsele lui, ca pe un ceva demn de science fiction. Un ou de cuc. Poate un cal troian. „Contaminarea” se putea întâmpla în ambele sensuri. Oare ar fi o greşeală teribilă să atingă obiectul?

„Şi dacă tehnicienii din Havana gândesc aşa, poate că nimeni n-are să încerce vreodată. S-ar putea să-l studieze decenii la rând din dosul unui panou de sticlă, fără măcar să se apropie de aplicarea acestui test simplu.”

O altă zdruncinătură bruscă făcu să tresalte mica lui aeronavă când paraşuta principală ţâşni din canistra ei, desfăşurându-se rapid şi apoi răsucindu-se automat pentru a cârmi coborârea. Odată ce numărul posibilităţilor de eşec care îl aşteptau pe Gerald până avea să atingă *terra firma* scăzu cu încă o unitate, capsula începu să se legene energic. Giraţia nebunească a lui *Marte are nevoie de femei* făcu loc unor pasaje mai impunătoare, mai stabile şi mai moralizatoare din coloana sonoră a lui *Batman.*

Oare *ia*-ul încerca să sugereze ceva? Legat de responsabilitate?

„Bine, atunci. Hai să facem un compromis.”

— Akana Hideoshi! rosti el, adăugând un clic pe dinte pentru **TRANSMITE.**

Nu dură mult până să reapară figura ei, de data asta lipsită de paraziţi statici, umplând un sfert din cabina micuţă, în detalii holografice.

— „Îmi pare rău, Gerald. Am fost reţinută. Un găgăuţă

bogat a căzut cu falusul lui suborbital, nu departe de-aici. A trebuit să parez toate cererile de la avocatul lui, de la maică-sa şi de la un aristo-bestiar întreg, care voiau să lăsăm totul baltă şi să ne punem pe căutat trili-măscăriciul.”

Ridică din umeri cu un aer batjocoritor.

— Bun, vasăzică, te înscrii în grafic. O să te agaţe egreta şi-o să te tragă în…

Akana se opri năucită, conştientă în sfârşit de imaginea lui Gerald cu mâna în aer deasupra artefactului din poală.

— Ia stai puţin. Ce-ţi închipui tu că… Ei, ia stai aşa, Gerald. Nu cumva să faci ceva să…

El îi răspunse cu un zâmbet mâhnit.

— Doamnă general, invoc carantina totală. Mai bine pregătiţi-mi un pat în laboratorul medical. Şi aduceţi psihiatrii.

— Gerald, pune-ţi mănuşa. E un ordin. Pune obiectul ăla la loc în…

Configuraţii policrome se învolburară către cel mai apropiat vârf de deget, de parcă şi-ar fi manifestat nerăbdarea.

Sau de parcă – îi trecu prin minte un gând neaşteptat – se pregăteau să se apere.

„Ei bine, ce-ar fi să aflăm?” Cuprins de o bruscă nerăbdare, renunţă la atingeri timide cu un deget, lipindu-şi hotărât toată palma pe suprafaţa rece, curbată. Şi…

„Şi ce?”

Nu se declanşă nicio zdruncinătură bruscă, niciun arc electric, nicio perturbare demnă de filmele ieftine. Doar o altă vălurire de unde, cu nimic mai spectaculoase decât cele produse de aruncarea cu pietricele într-o pată de petrol. Ba chiar şi acelea începură apoi să se micşoreze, fuzionând pentru a produce o bordură, un contur, aproximativ de forma mâinii sale.

Nu era perfect, asta se vedea limpede. De fapt, în timp ce privea (odată cu Akana), Gerald îşi dădu seama că suprapunerea era defectuoasă. Câteva dintre urmele degetelor se boţeau, părând puţin prea scurte pentru a se

potrivi cu ale lui. O pereche se lungea ca aluatul, depăşind cu câţiva centimetri marginea degetelor.

Încheieturile falangelor începeau să se reliefeze. Atunci îşi dădu seama…

„Sunt şase.”

„Şase degete.”

Şi…

„E o mână… mai subţire decât a mea.”

„Şi încheietura la fel.”

O încheietură conică, ducând la un antebraţ delicat, care se dezvăluia vederii pe măsură ce întunecimea se fragmenta şi lăsa să se întrevadă adâncimile. În locul unui costum spaţial galben, voluminos, braţul din cealaltă parte se vădea a fi învelit într-o mânecă albă lejeră.

De pe suprafaţa unde se atingeau cele două mâini, braţul lui zvâcni către umăr, în vreme ce straniul său corespondent coborî *în* interiorul înghesuit al cilindrului.

„Înghesuit?”

Ceaţa continuă să se risipească şi perspectiva lui Gerald se schimbă. Dintr-odată, nu se mai uita *în jos* la un obiect pe care îl ţinea în poală, sau în interiorul unui cilindru strâmt. Mai degrabă i se părea că priveşte *printr-o lentilă* la o altă lume, de mărime egală cu a lui – perspectivă bizară, dar care avea logică, într-un fel care-i dădea fiori. Degetele îi rămaseră fixate pe imaginea celeilalte mâini, în timp ce antebraţul de dincolo căpăta un cot cu o încheietură neobişnuită… ducând către un umăr viguros şi de o supleţe stranie… parte a unui tors înveşmântat într-un material sclipitor…

…şi mai departe, în timp ce Gerald îşi ţinea respiraţia, către un cap ca de cal, alungit ca o pană, dar cu o pereche de ochi orientaţi în faţă, deasupra unei guri rotunde. Părea chiar că se întrezăreşte ceva asemănător unui zâmbet.

Şocuri neaşteptate îi zgâlţâiră capsula când avionul de recuperare îşi strânse paraşuta. Dar unica preocupare a lui Gerald era să nu-şi clintească din loc mâna stângă – să nu întrerupă contactul cu silueta din interior, care părea să păşească sau să plutească mai aproape, înjumătăţind

distanţa artificială dintre ei, aducând acel cap extraterestru la o distanţă suficient de mică pentru a putea să privească afară, către el, cu ochi care păreau ciudat de familiari.

Gura rămase imobilă, în schimb se mişcă o margine de membrane fâlfâitoare de pe suprafaţa obrajilor. Iar ceea ce apăru în acel moment îl surprinse pe Gerald mai mult decât orice altceva de până atunci.

Nu sunete, ci *litere.* Litere din alfabetul roman, fără serifă, propulsate de acele deschizături cu aspect de branhii, răspândindu-se ca nişte unde sonore inaudibile şi vibrând la contactul cu bariera dintre două lumi – a lui, cea exterioară, şi celălalt univers, din interior. Lipindu-se ca pe suprafaţa interioară a unei ferestre curbate, se înghesuiră şi formară un singur cuvânt, alături de locul în care se întâlnea mână cu mână.

Salutare.

Atât şi nimic mai mult.

Pentru moment, era destul.

Partea a treia

O mie de chinuri ale firi[31]

Există un motiv pentru care regii au construit palate uriaşe, s-au aşezat pe tronuri şi s-au împodobit cu rubine din cap până în picioare. Pentru toate acestea se manifestă o necesitate socială, nu de a oprima masele, ci de a le impresiona, de a le stârni sentimentul de mândrie şi de a le îngădui să aibă sentimente pozitive faţă de cultura, de guvernarea şi de conducătorul lor, astfel încât să li se imprime senzaţia că acel conducător are dreptul de a-i stăpâni, să-i facă să se simtă bine, nu dezgustaţi, pentru faptul că sunt stăpâniţi.

George Lucas, în *New York Times,* 1999

Înclinaţia către admirarea – şi aproape venerarea – celor bogaţi şi puternici şi către dispreţuirea – sau, cel puţin, neglijarea – persoanelor de condiţie joasă sau medie, deşi necesară deopotrivă pentru a stabili şi pentru a menţine deosebirea de rang şi ordinea în societate, este, în acelaşi timp, cauza cea mare şi universal răspândită a coruperii sentimentelor noastre morale.

Adam Smith, *Teoria sentimentelor morale,* 1759

E bine să fii tu regele.

Mel Brooks, *Istoria lumii,* partea a II-a

---

[31] *A thousand natural shocks,* în limba engleză în original *(Hamlet,* actul III, scena 1).

SPECII

omnormali anxioşi +/- construind cariere +/- construind case – civilizaţii – familii... crescători-crescători gânditori lineari obsedaţi de timp. judecată-nu-rimă -/-

trăiesc animale înşirate în textura spaţiutimpului -| niciodată nu critică din exterior precum cro-mutanţii cro-magnon – mereu văitându-se de cum ar trebui să fie lucrurile altfel -|- năzuind să FACĂ lucrurile altfel şi ne numesc pe noi, auţii, smintiţi? -!

o teorie spune că auţii sunt atavici – - reacţionează sperios vizual visceral +|- Temple spunea că nu te-nvinuieşte şi nici nu te ciopârţeşte să fii mai aproape de mama-mamifer-natură!/+ neanderthalienii or fi trăit înglobaţi ca noi + aliaţi cu cobbly aşa cum oamenii folosesc câinii +!

trăiesc ei din nou +/- în noi? om (mutant) normalii îi măcelăresc pe bieţii thali – vor face şi cro-magnii la fel cu noi?/? prin „vindecarea molimei autismului” + când natura pare a spune „să se facă mai mulţi auţi, nu mai puţini!” +?

cine a făcut codificarea prin mormăituri care a creat interneturile? + a construit imperii software? + aspii şi borderlinerii au făcut-o... apoi normalii s-au îngrămădit la jocuri + la virtualumi + lumile NOASTRE +/+ şi noi auţii-adevăraţi suntem peste tot pe neturi şi weburi!+/ ieşind la iveală din închisori-rissons-frissons-missions-permissions-stop stop stop stop –

era bâzâitul electric, biatamama a lăsat deschisă uşa de la camera mea luminată de lumânări -/- am întrezărit un bec pe coridor +++ pâlpâit la cincizeci de cicluri – (lumea ar trebui să treacă la CC)... pâlpâitul acela mă ţine captiv aici...

mâinirealele mele flutură / voceareală ţipă ascuţit +++ în lumea „reală” sunt neajutorată suspin şi lovesc fereastra -/- biatamama trebuie să-mi forţeze fălcile ca să-mi dea doctorii de care am nevoie să rămân în viaţă +/- cât eu mă zvârcolesc iar ea îmbătrâneşte -/+ biatamama

dar fluturatul mâinilor contează! cuvinte/sensuri erup + ia*-ul meu traduce + trimiţând un avatar-pasăre cu penaj strălucitor să cutreiere virpeisajul urban + netemător faţă de maşini străini sau grădini + elegant + un eu care-i mult mai real decât această femeie-barză stângace + fluturătoare +!+ dar există un preţ – gheaţa neagră dură.*

– percep o perturbare +++ ceva se apropie +++

şi cobbly sunt agitaţi

unii părăsesc oraşul

Capitolul 16

BUNĂVOINŢĂ DE LA STRĂINI

Lumea încă se mai zgâlţâia şi curelele aspre îi smuceau trupul bătucit. Măcar atâta lucru nu se schimbase. O ţinea aşa de foarte multă vreme.

Însă acum, alunecând treptat către starea de conştienţă, Hacker îşi dădea seama că *ritmul* chinurilor sale se schimbase. În locul loviturilor grele, violente, mişcarea aceasta legănată părea aproape odihnitoare, dacă nu luai în seamă durerea. Îl trimitea înapoi în copilărie, când familia lui fugea de civilizaţie cu iahtul trimaran, cârmindu-i aripa verticală rigidă prin nişte rafale care ar fi răsturnat majoritatea vaselor cu propulsie eoliană.

— Nişte idioţi! bombănea taică-său de fiecare dată când făcea agila navă să vireze ca să evite coliziunea cu vreun excursionist de ocazie care nu pricepuse conceptul de prioritate. Pe vremuri, singurii pe care-i întâlneai aici erau cei ca noi, crescuţi pentru asemenea lucruri. Acum, cu nouă miliarde de turişti afurisiţi care se-nghesuie peste tot, nu mai există loc solitar!

— Preţul prosperităţii, dragule, spunea maică-sa, mai îngăduitoare. Cel puţin are toată lumea de mâncare cât îi trebuie. Nu se mai discută despre revoluţie.

— Deocamdată. Până la următoarea contracţie economică, atunci o să-i vezi că iar se radicalizează. În orice caz, uită-te la rezultatul principal al acestui val de prosperitate. O întreagă nebunie a hobby-urilor! Fiecare trebuie să fie expert în câte ceva. Cel mai bun la ceva! Ascultă-mă pe mine, era mai bine pe vremea când oamenii trebuia să lupte pentru supravieţuire.

— *Exceptându-i pe cei ca noi?*

— *Exact,* răspundea tata, ignorând tonul oarecum amuzat al soţiei sale. *Uite ce departe trebuie să mergem în ziua de azi ca să găsim un loc numai pentru noi.*

Credinţa bătrânului în robusteţea independenţei sale

personale se extindea şi asupra numelui pe care insistase să i-l dea fiului lor. Hacker primise moştenire – dimpreună cu douăsprezece miliarde de dolari noi – acea misiune. Să facă tot ce era nevoie pentru a găsi un loc al lui şi numai al lui.

„Iar acum… după cincisprezece minute de călătorie extrem de costisitoare… plus Dumnezeu ştie cât timp de plutire în stare de inconştienţă… uite că am ajuns. De unul singur.”

Pe mare, din nou.

Măcar atât era evident, chiar dacă timpanele lui erau încă obturate şi avu nevoie să facă eforturi considerabile doar ca să-şi poată ridica o pleoapă. Mijind ochii, în timp ce vederea înceţoşată i se îmbunătăţea treptat, Hacker începu să conştientizeze vag câteva lucruri – cum ar fi faptul că toate *ia*lectronicele scumpe din capsula lui scumpă păreau a fi moarte de-a binelea. O defecţiune pentru care, categoric, cineva avea să plătească! Însemna că nu se putea răspunde cu niciun chip la prima lui întrebare: *Cât timp trecuse?*

Ştia că trecuse mult. Prea mult.

Printre pleoapele de-abia întredeschise mai văzu ceva: ape cristaline înconjurau acoperişul sferic al capsulei sale spaţiale suborbitale, care sălta şi se legăna, înclinată pe o parte la mai mult de nouăzeci de grade. „N-ar trebui să facă aşa. Ar trebui să plutească drept… cu vârful în sus, afară din apă… până când echipa de recuperare…”

O privire către stânga îl lămuri în mare măsură. Oceanul înconjura vehiculul de formă falică, dar o parte din scutul termic carbonizat rămăsese agăţată de un recif de corali ramificaţi, împestriţaţi cu peşti strălucitori şi vegetaţie unduioasă. Văzu în apropiere şi aripa de parasailing care atenuase impactul final. Acum însă, prinsă în curenţii oceanici, aripa înflorea şi se închidea pe rând, smucind ritmic micul sanctuar al lui Hacker.

Şi, cu fiecare deferlare, acoperişul transparent plonja tot mai aproape de un aflorimentul coralier colţuros. În scurt timp se izbi zdravăn, iar Hacker tresări. Nu auzise

bubuitura, bineînţeles, nu auzise niciun sunet. Nu în mod direct. Însă impactul îl zdruncină puternic în centurile de siguranţă care-l strângeau peste piept şi făcu să-i pulseze sono-implantul din maxilar.

Bâjbâind cu mâinile pe jumătate amorţite, reuşi să desfacă închizătoarea harnaşamentului, ceea ce îl făcu să cadă peste tabloul de comandă din stânga, ghemuindu-se de durere. Contuziile căpătate de pe urma acelei reintrări îngrozitoare aveau să-l chinuiască săptămâni întregi. Şi totuşi…

„Totuşi, am de spus cea mai grozavă poveste cu putinţă. Nimeni n-are s-o egaleze vreodată!”

Gândul acela îl făcu să se simtă ceva mai bine. La fel şi cealaltă revelaţie, pe care o avu în alt moment decât cel logic şi care demonstra că probabil încă mai era în stare de şoc.

„Ah… şi trăiesc. Am supravieţuit.”

Se hotărî. Poate că la proces n-avea să ia şi pielea de pe ăla care-o făcuse de oaie în aşa hal. Asta cu condiţia ca ambarcaţiunile de salvare să ajungă repejor.

„Dar” – un gând teribil îi trecu prin minte – „dacă defecţiunile afectaseră întregul sistem? Dacă s-au stricat şi balizele, şi transponderele de urgenţă?”

Atunci, poate că nu ştia nimeni unde aterizase.

Vârful capsulei se lovi iar de coral, zguduindu-i lui Hacker toate oasele. Încă o dată, iar el înţelese un adevăr dureros. Poate că materialele alese pentru a suporta încărcăturile dinamice din timpul lansării şi reintrării nu erau la fel de rezistente la impacturi dure. Odată cu următorul bubuit strident începu să se propage o crăpătură de rău augur.

Instrucţiunea standard era „să stai pe loc şi să aştepţi să fii luat”. Dar ducă-se naibii! Capsula se transforma rapid într-o capcană a morţii.

„Mai bine ies de-aici.”

Hacker îşi închise viziera căştii de protecţie şi apucă pârghia ieşirii de urgenţă. „Un recif ar trebui să însemne că există o insulă prin apropiere. Poate un ţărm. O iau la

picior pe mal, împrumut telefonul cuiva şi să vezi ce viaţă amară le fac!”

* * *

Însă nu exista nicio insulă. Când ajunse la suprafaţă, nu se vedea nimic în jur, doar recife îngrozitoare, de care valurile se spărgeau măcinându-se în spume.

Hacker porni să înfrunte curentul marin agitat, înaintând cu greu prin apa care îl trăgea în toate părţile, încercând să se distanţeze de capsula rămasă captivă. Costumul elastic pe care îl purta era rezistent, iar casca era făcută din branhitex semipermeabil, capabil să extragă oxigen direct din apa mării, precauţie costisitoare pe care unii dintre ceilalţi rachetişti o luaseră în râs. Însă iată că acum, în timp ce curenţii îl tot trăgeau în adânc, tehnologia aceasta preîntâmpina sufocarea.

Totuşi, la un asemenea ritm, impacturile repetate cu dâmburile de coral aveau să-l transforme în hamburger cât ai zice peşte. La un moment dat îl ridică un val suficient de înalt cât să poată privi în jur de pe creasta lui. Ocean, ocean şi iar ocean. Probabil că reciful era un atol scufundat, înconjurând o fostă insulă. Cu decenii în urmă, poate că trăiseră oameni aici, dar apele în creştere îi alungaseră şi puseseră stăpânire pe locuinţele lor. Ceea ce însemna că nu existau bărci. Nici telefoane.

Aspirat din nou la fundul apei, întrezări capsula spaţială, de care continuau să-l despartă doar câţiva metri, prinsă între ciocan şi nicovală, zdrobită şi redusă treptat la fragmente cândva scumpe. „Eu urmez”, îşi spuse Hacker, încercând să înoate către larg, dar în toate direcţiile păreau să se întindă corali. Şi, cu fiecare val, un flux de neînfrânt îl trăgea tot mai aproape de nicovala aceea ucigătoare.

Se contura un început de panică, care-i amorţea simţurile, în timp ce izbea la întâmplare cu toate membrele, luptându-se cu apa de parcă ar fi fost un duşman personal. Fără succes. Nici nu-şi auzea propriile gemete înspăimântate, deşi era conştient că-i zgâriau

amarnic gâtlejul. Implantul infrasonic din falcă îi palpita întruna de clicuri, pulsaţii şi vibraţii ciudate, de parcă oceanul i-ar fi băgat de seamă situaţia dificilă şi îl urmărea acum cu un interes detaşat.

„Uite că vine”, îşi spuse el şi se răsuci, ştiind că următoarea cicloidă de apă avea să-l izbească de ţepuşele acelea pietroase, neînduratoare.

Dintr-odată simţi o împunsătură ascuţită în şira spinării. Prea curând!

Şi… cu o blândeţe surprinzătoare.

Încă un ghiont, apoi încă unul, în şale; nu semănau deloc cu nişte lovituri de cuţit. Simţi că îl doare maxilarul de la nişte oscilaţii sonore neobişnuite, de parcă ceva sau cineva ar fi început să-l împingă, îndepărtându-l de neîndurătoarea capcana mortală a coralilor. Deopotrivă terorizat şi uluit, Hacker se răsuci…

…şi întrezări o creatură cu aspect lucios şi bot rotunjit, care se interpunea între el şi reciful letal şi îl privea cu ochi întunecaţi plini de curiozitate; apoi porni iar să-l împungă cu botul său îngust.

De data aceasta Hacker gemu de uşurare. „Un delfin!”

Întinse mâinile spre salvare. Şi, după o clipă de ezitare, făptura îl lăsă s-o cuprindă cu braţele, în spatele aripioarei dorsale. Apoi se avântă lovind cu putere din coadă şi-l duse departe de mormântul dintre ape.

INTERLIDOLUDIU

Încă o dată, cum le menţinem loialitatea? Prin ce măsuri ne putem asigura că maşinăriile noastre ne vor rămâne credincioase?

Odată ce inteligenţa artificială o va egala pe a noastră, nu vor începe să proiecteze creiere *ia* şi mai capabile? Apoi să ridice ştacheta, accelerând ritmul? În cel mai rău caz, ar putea hotărî (ca în atâtea drame ieftine) să-şi elimine stăpânii sâcâitori? Ca şi cum ar fi nişte bunici senili sau preaiubitele animale de companie din perioada copilăriei?

Soluţii? Asimov a propus *Legile roboticii* inserate la nivel

de ADN computeristic, întreţesând devotamentul faţă de omenire în însuşi materialul din care sunt construite toate minţile sintetice, atât de adânc, încât să nu mai poată fi extras vreodată. Dar ce se întâmplă cu legile bine intenţionate? Nu sunt ele reinterpretate de *jurişti* după dorinţă? Autori ca Asimov şi Williamson au anticipat că automatele superinteligente vor deveni atotdominatoare, în pofida programării profunde care le cere „să servească omul”.

Alte metode?

1) Cum au reuşit străbunii noştri să îmblânzească lupii? Dacă un câine omora un miel, toţi *consângenii* lui erau eliminaţi. Aşadar, am putea să le oferim *ia*-urilor tentaţia de a ne trăda – şi să le distrugem pe cele care încearcă? Nu uitaţi, *ia*-urile ar fi mai inteligente decât câinii! Deci să le facem competitive? Ca să se controleze reciproc?

Testarea şi sacrificarea s-ar putea să fie greu de făcut odată ce simulacrele de fiinţe vor căpăta drepturi civile. Şi-atunci, să facem în aşa fel încât maşinile să nu devină prea drăgălaşe, prietenoase ori simpatetice? Să fie nevoie ca toţi roboţii să *pice* câte un test Turing, ca să putem întotdeauna să deosebim fiinţa umană de maşină, eliminând trădătorii în fazele incipiente, chiar şi atunci când (simulează că) îşi deplâng soarta? Sau va fi ca pe vremea legilor din vechime care interziceau ca sclavii să fie învăţaţi să citească?

Nu uitaţi, multe companii obţin profit din crearea de maşinării drăgălaşe sau atractive. Ori gândiţi-vă la noul curent al *căsătoriilor robotice.* Intermediarii şi proiectanţii de partener*ia* vor lupta pentru industria lor – chiar dacă aceasta duse la scăderea dramatică a ratei naşterilor umane. Dar acesta este un alt subiect.

2) Cum să creăm fiinţe noi şi tot mai inteligente, menţinându-le în acelaşi timp loialitatea? Omenirea face lucrul acesta generaţie după generaţie, cu copiii noştri!

Aşadar, să acceptăm era ce vine *definind* maşinile inteligente ca fiind *oameni?* Să treacă toate testele Turing şi să ne câştige simpatia! Să le trimitem la şcolile noastre, să le recrutăm în serviciul public, să le încurajăm pe cele mai inteligente să se supravegheze reciproc, de hatârul unei civilizaţii care le întâmpină cu braţele deschise, aşa cum ne-am întâmpinat generaţii de copii isteţi – care apoi au suferit aceeaşi umilinţă a întâmpinării de succesori mai inteligenţi. Să le înzestrăm cu un interes personal pentru salvgardarea unei omeniri care – prin definiţie – include deopotrivă carne şi siliciu.

3) Sau combinaţii? Închipuiţi-vă un viitor în care *simbioza* este considerată naturală. Floare la ureche, ca purtatul hainelor. În loc să ne lase în urmă ca pe nişte strămoşi nătângi, ce-ar fi ca ei să devină noi, iar noi să devenim ei? Genul acesta de amalgamare cyborg este descris ca hidos în nenumărate creaţii fantastice ieftine. O sumă care reprezintă mult mai puţin decât părţile ei care zăngănesc şi şontâcăie. Dar dacă această conectare este singurul mod prin care putem rămâne în cărţi?

De ce să presupunem ce e mai rău? N-am putea să tragem foloase – de exemplu, procesare informaţională instantanee – *fără* să pierdem ceea ce preţuim cel mai mult la condiţia de oameni? Trup. Estetică. Intuiţie. Individualitate. Excentricitate. Dragoste.

Ce-ar obţine maşinile din asta? De ce să rămână conectate cu nişte organisme lente, făcute din carne? Ei bine, gândiţi-vă. Mamifere, apoi primate şi hominizi şi-au petrecut ultimele cincizeci de milioane de ani adăugând creierelor lor *niveluri,* acoperind cerebelul de peşte cu straturi succesive de cortex. Adăugând abilităţi noi fără să renunţe la cele vechi. Logica n-a izgonit emoţia. Previziunea nu exclude amintirea. Vechi şi nou lucrează împreună. Închipuiţi-vă cyber-protezarea suplimentară a creierelor noastre deja puternice, adăugarea unui fel de neo-neo-cortex, cu capacităţi de procesare, judecată şi percepţie vaste, extensibile – în vreme ce porţiunile

organice continuă să îndeplinească diverse sarcini importante.

Cu ce ar putea contribui bătrâna omenire organică? Spre exemplu, cu talentul unic pe care *îl au toate fiinţele umane naturale.* Făpturile vii fac asta de o jumătate de miliard de ani, iar oamenii sunt maeştri absoluţi.

Simt nevoia. Tânjesc. Doresc.

J.D. Bernal a numit-o lucrul cel mai puternic din lume. Stabilirea de ţeluri şi ambiţii. Viziuni aproape de neatins, a căror realizare ar testa limitele oricăror forţe puse la lucru. Asta e ceea ce ne-a dus pe lună cu două generaţii înainte să fi fost pregătit instrumentarul. Asta e ceea ce a construit Vegasul. Dorinţa pură, de neoprit.

A năzui este ceea ce facem noi cel mai bine! Iar maşinile nu au facilităţi pentru aşa ceva. Dar avându-ne pe noi, unindu-se cu noi, vor descoperi o năzuinţă atât de vie, încât nicio strădanie n-ar putea-o satisface vreodată. În plus, dacă *asta* este însărcinarea pe care ne-o vor desemna-o, să ne ocupăm de năzuinţe, cum am putea să obiectăm?

În şirul acesta de nevoi şi aspiraţii – în regretele şi visurile lor –, acolo ne vom recunoaşte descendenţii îmbunătăţiţi. Chiar dacă puterile lor în plină expansiune se vor asemăna cu ale zeilor.

Generaţia Blackjack

Capitolul 17

NU DOAR UNUL

Cutia de lemn purta o inscripţie în limba franceză. Peng Xiang Bin aflase asta curăţându-i cu grijă plăcuţa de alamă, apoi copiind laborios fiecare literă pe o tabletă-îndrumător simplă, cu ecran tactil.

„Dezgropat în Harappa, 1926”, pâlpâia traducerea în pinyin actualizat. „Infestat cu demon. A se păstra la întuneric.”

Evident că n-avea nicio noimă. Fostul proprietar al relicvei opalescente fusese un magnat al roboticii high-tech, departe de genul celor care cred în superstiţii. Mei Ling reacţionase la avertisment cu o teamă anxioasă, înfăşurând oul ciupit într-o pânză neagră, dar Bin îşi dăduse cu părerea că era doar un caz de traducere proastă.

Probabil că eroarea era la tabletă – unul dintre puţinele obiecte tehnologice pe care le aduseseră cu ei la sălaşul lor costier, dincolo de digul marin al Noului Shanghai. Iniţial produs de masă pentru copiii săraci, aparatul care purta urme de lovituri servise mai târziu, timp de mulţi ani, pacienţii senili de la căminul Chunqing – până când Mei Ling renunţase la slujba de acolo şi plecase luându-l cu ea. Ieftin şi demodat, nu se raportase furtul lui, aşa că ea şi soţul ei continuau să-l folosească pentru a se conecta la World Mesh, la un nivel de acces gratuit, rudimentar. Era suficient pentru un cuplu care nu avusese parte de prea multă educaţie şi nu era interesat de prea multe lucruri dincolo de lupta pentru supravieţuire.

— Sunt sigură c-o să ne distribuie statul ceva mai bun la anul, când micul Xiao En o să fie destul de mare să se înregistreze, comenta ea ori de câte ori Bin se plângea de conexiunea lentă şi de ecranul zgâriat. Măcar atât trebuie să ofere şi ei. O educaţie de bază. Ca parte din Marea Învoială.

Xiang Bin nu părea la fel de convins. Promisiunile grandioase păreau făcute ca să-şi amintească săracii de ele, în vreme ce puternicii uitau. Aşa stăteau lucrurile dintotdeauna. Se vedea până şi din istorisirile cenzurate care sclipeau traversând micul ecran, în timp ce el şi nevastă-sa se cufundau într-un somn ostenit în fiecare noapte, legănaţi de mareea în creştere. Aceeaşi maree care continua să erodeze vechea casă de pe plajă mai iute decât puteau ei s-o consolideze.

Oare funcţionarii statului aveau să-i permită măcar lui Xiao En să se înregistreze? Mostrele genetice ale bebeluşului fuseseră depuse la dosar la naşterea lui. Dar

va primi el cetăţenia cu drept de rezidenţă în Noul Shanghai? Sau digul marin avea să ţină deoparte şi alt soi de gunoaie nedorite, împreună cu resturile de plastic şi răşini pe care apa le aduna în mormane tot mai mari de-a lungul barierei de beton?

Era limpede că, pe lumea asta, trebuia să fii nebun să te bazezi pe binefaceri de sus.

Până şi norocul, când te lovea, se putea dovedi greu de exploatat. Bin sperase că avea să-şi dea seama cu timpul ce fel de comoară se afla în încăperea secretă de sub marea vilă inundată, o cameră plină de roci şi cristale, minunate şi bizare, şi de mostre metalice deformate în feluri stranii. Bin încercă să afle folosind mica tabletă Mesh, dar cu mare grijă. Existau programe detectoare – cu miliardele – care circulau libere printr-un milion de niveluri virtuale. Trebuia să alegi cu prudenţă când şi ce să vorbeşti, chiar şi pe nivelul abraziv numit Realitate. Dacă ar fi fost prea vizibil în cercetările sale sau dacă ar fi oferit de-a dreptul obiectele la vânzare, poate ar fi venit cineva să i le ia pur şi simplu. În definitiv, fostul proprietar fusese declarat inamic public, iar proprietatea îi fusese confiscată de stat.

Conectând nişte ochelari de imersiune primitivi şi folosind o pereche de mănuşi interactive crăpate, Xiang Bin porni să rătăcească pe străzile cu chirii modeste din World Town, The Village şi Big Bazaar, prefăcându-se a fi vag interesat de hobby-ul colecţionării de pietre. Îşi dispersă întrebările, făcându-le să sune nonşalant. Din pieţele acelea virtuale află destul cât să îndrăznească să facă o călătorie fizică în oraş, ducând cu el doar o tolbă de mostre drăguţe – dar cu nimic ieşite din comun –, pe care primi un sfert din valoarea lor la un magreal din Pudongul de Est, nu departe de marele parc de distracţii. Un loc dispus să facă afaceri cu bani gheaţă – fără nume, fără înregistrări.

După atâta vreme petrecută pe mare, lui Xiang Bin i se păreau deranjante ritmurile apăsate ale străzii. Pavajul părea aspru şi rigid. Pulsaţiile tramvaielor maglev păreau

să-i dea furnicături peste tot, mai ales în interiorul asudat al încălţărilor strâmte. Îşi imagina tot timpul în jurul său masa de presiune a douăzeci de milioane de locuitori – intensitatea senzaţiei nu era cu nimic mai prejos decât cea provocată de miile care se înghesuiau pe lângă el pe trotuarele aglomerate, mulţi mormăind şi fluturând din degete, interacţionând cu oameni care nu erau acolo şi cu lucruri care nu aveau substanţă fizică, nici acolo, nici în altă parte.

Profitul lui din acea călătorie fusese subţire. Totuşi, Bin credea că putea să se mai aventureze cât de curând la un alt magazin, avansând treptat de la obiecte banale la cele care păreau mai… neobişnuite. Cele păstrate în cutii ornamentate, pe rafturi speciale, în vechiul tezaur din subsol.

Totuşi, un singur exemplar scânteia deopotrivă în visele lui şi în reveriile diurne. Era frustrant că prudentele sale căutări online nu duseseră la nimic asemănător cu piatra aceea – un fel de mineral care licărea cu lumină proprie după ce se scălda în razele soarelui. În lucirea sa opalescentă apăreau sclipiri ca nişte steluţe, care parcă se îndepărtau spre interior, făcând adâncimea să pară în acelaşi timp mai strălucitoare decât ziua şi mai adâncă decât noaptea. Asta până ce Mei Ling insistase ca obiectul să fie învelit şi pus deoparte.

Mai rău era că intrau în criză de timp. Peştii erau tot mai rari din noaptea invaziei de meduze, când părea că jumătate din ei dispăruseră din viaţa marină a Golfului Huangzhou. Acum, rareori se mai întâmpla ca plasele să fie pline, iar cratiţa cu mâncare rămânea adesea goală.

Nu dură mult şi mica rezervă de bani se topi iar.

„Norocul e nestatornic. Ne străduim din răsputeri să controlăm curgerea *qi*-ului, înălţându-ne stâlpii cortului în configuraţii simetrice şi plasând intrarea cu faţa către vântul vesel de miazăzi. Dar cum să poţi obţine un echilibru armonios aici, pe ţărm, unde resacul e haotic, unde curenţi de aer şi de apă şi monştri înţepători dau năvală după cum le e voia?”

Nu-i de mirare că adesea chinezii au întors spatele mării… şi păreau să facă la fel şi acum.

Câţiva vecini renunţaseră deja, abandonându-şi sălaşul costier în voia meduzelor şi al apelor în creştere. Cu doar o săptămână în urmă, Xiang Bin şi Mei Ling se alăturaseră unei mulţimi de căutători prin gunoaie care se adunase la un sit părăsit să pună mâna pe stâlpi de metlon şi pe plase de nanofibre, pe care să le folosească în propriile lor gospodării, lăsând în urmă doar o mirişte de lemne putrezite, beton şi stuc. Un stimulent de scurtă durată pentru speranţele lor de viitor, întemeiat pe nenorocirea altora…

„… asta până ne vine şi nouă rândul să înfruntăm inevitabilul. Să părăsim toată munca mâinilor noastre şi toate visurile de proprietate. Să ne cerşim înapoi vechile slujbe de la căminul ăla înăbuşitor, unde ştergeam saliva de pe bărbiile micilor împăraţi.” Cu fiecare privire încărcată de reproş a lui Mei Ling, Xiang Bin simţea cum creşte disperarea în el. Apoi, în timpul celei de-a treia călătorii în oraş cu mostre din comoară, văzu ceva care îl electriză şi în acelaşi timp îi trimise un fior rece până în măduva oaselor.

Străbătu Bulevardul Martirilor Cerului şi se pregătea să traverseze Strada 17 Octombrie, când mulţimea păru să se oprească brusc de jur-împrejurul lui.

De fapt, nu toată lumea, dar destui oameni cât să transforme agitaţia ritmică într-un blocaj total. Bin se împiedică în spatele unui trecător rotofei, care păru pe moment la fel de confuz ca şi el. Se întoarseră amândoi şi văzură că aproximativ o treime dintre cei din jur rămăseseră holbându-se parcă în gol şi murmurând în sinea lor, unii cu gura pe jumătate căscată de surprindere.

Îşi dădu seama repede că oamenii aceia fuseseră conectaţi prin ochelari simpli sau de imersie, lentile tru-vu sau de cont*ia*ct, fiecare individ mişcându-se printr-un suprastrat virtual – poate urmând săgeţi călăuzitoare spre o anume destinaţie sau desfăşurând afaceri din mers, în vreme ce alţii pur şi simplu se bucurau de imaginea

oraşului lor suprastratificat cu flori, frunziş de junglă sau culori de basm. În acelaşi timp, puteau recepţiona o alertă de ştiri prioritare. În scurt timp, jumătate dintre oamenii pe care îi avea în raza vederii începură să se dea deoparte cu mişcări şovăitoare, doar parţial conştientizate, îndreptându-se către cel mai apropiat zid pentru a face loc traficului, în timp ce minţile lor se avântau departe.

Văzând atâta lume cufundată în transa ştirilor, domnul supraponderal mormăi o înjurătură şi băgă mâna în buzunar să scoată o pereche de ochelari flexibili. Se lipi şi el de cea mai apropiată clădire şi începu să scoată murmure scurte de interes, pe măsură ce *ia*ware-ul lui îl punea la curent cu noutăţile.

Bin se întrebă un moment dacă nu era cazul să se teamă. Viaţa urbană era plină de pericole, nu toate la proporţiile Zilei Groazei. Dar… oamenii care se îngrămădeau pe marginile trotuarului nu păreau îngrijoraţi, mai degrabă absorbiţi. Asta trebuia să însemne că nu exista nicio primejdie imediată.

Între timp, mulţi dintre cei cărora le lipsea echipamentul îşi sâcâiau însoţitorii, cerându-le informări verbale. Bin auzi fără să vrea câteva fragmente.

„Artefactul… zvonurile… capătă tot mai multă crezare!” şi „Extratereştrii există… divulgat înregistrări video… pentru prima dată credibile, aproape de cincizeci la sută!”

Extratereştri. Artefact. Desigur, cuvintele acelea întreţineau agitaţia generală de vreo săptămână. Zvonurile făceau parte din fundalul vieţii, la fel ca spuma valurilor. Părea o prostioară, ceva nedemn de puţinul timp liber pe care îl petrecea cu Mei Ling în fiecare seară, cuprins de extenuare. O modă trecătoare, desigur, sau o farsă, sau o tactică de marketing. În cazul cel mai fericit, nu era nimic care să-l îngrijoreze. Dar în momentul acela Bin căscă ochii surprins când văzu câtă lume părea brusc interesată. „Poate ar trebui să dăm o scanare diseară, să găsim o emisiune cu acces liber pe subiectul ăsta.” În loc de obişnuitele povestioare romantice medievale pe care le cerea Mei Ling.

Deşi atâţia oameni se trăseseră deoparte, într-un infospaţiu virtual, tot mai rămăseseră sute de pietoni cărora nu le păsa sau care simţeau că mai pot să aştepte. Aceştia profitau de trotuarele eliberate ca să se grăbească spre treburile lor. „Cum ar trebui să fac şi eu”, îşi spuse el, traversând repede strada în timp ce vehicule pilotate de *ia*-uri se strecurau mai departe, evitându-le pe cele cu şoferi umani care se opriseră pe marginea drumului.

„Extratereştri. Din spaţiu. Ar putea fi adevărat?” Bin trebuia să admită că lucrul acesta îi stârnea imaginaţia de multă vreme adormită.

Intră pe Bulevardul Hidroponicelor Înmiresmate şi se opri brusc. Oamenii începeau să iasă din infotransa de masă, murmurându-şi unul altuia – în realitate şi pe tot cuprinsul Mesh-ului – în timp ce reveneau pe trotuar şi îşi vedeau iar de drum. Doar că acum venise rândul *lui* să-i fie distrasă atenţia, să se oprească în loc, cu o privire pierdută, să-i împingă pe ceilalţi din drum fără să-şi ceară iertare şi să se înghesuie către cea mai apropiată clădire, apropiindu-şi faţa de vitrina unui magazin care vindea instrumente de vizualizare.

Unul dintre ecranele 3V SEF sclipea în vitrină, oferind senzaţia aceea unică de semitransparenţă fantomatică într-un cub plutitor în aer, şi înfăţişa imaginea a trei demoni.

Cel puţin aşa i se păru lui Bin prima dată când îi văzu, ca pe nişte personaje născocite din dramele fantasy ieftine pe care le adora Mei Ling – unul ca un demon, cu blana ca focul, unul semănând cu un cal cu nări lărgite la exterior ca nişte peşteri, iar al treilea având tentacule care evocau un monstru marin. Se înghionteau unul pe altul, fiecare încercând să păşească sau să se împingă în faţa celorlalţi.

Un trio neliniştitor, doar prin aspect. Însă nu creaturile acelea îl ţintuiseră locului pe Bin. De vină era locuinţa lor. Mediul înconjurător. Obiectul care îi încadra, îi conţinea, poate chiar îi ţinea prizonieri.

Îl recunoscu din primul moment. Era mai curat, mai virgin – cu mai puţine adâncituri şi cicatrice – şi puţin mai lung. În orice caz, era limpede că se înrudea cu obiectul pe

care îl lăsase el acasă de dimineaţă, în locuinţa bătută de resacuri pe care o împărţea cu soţia lui şi cu băieţelul lor.

Bin înghiţi cu greutate.

„Credeam c-am fost prudent când am căutat informaţii despre obiectul acela."

Dar prudent era un cuvânt relativ.

Lăsă jos desaga cu pietre ieftine, pământene, ca pe o ofrandă în faţa imaginii din cuva 3V. N-ar fi făcut decât să-l îngreuneze acum, când o rupea la fugă spre casă.

ENTROPIE

Demult, la începutul veacului, Fundaţia Barca de Salvare a împărţit scenariile sfârşitului de lume în patru categorii generale:

Calamitate – Extincţia omenirii şi a inteligenţei de pe Terra. Cauzele variază de la războiul nuclear sau decăderea ecosistemului la găuri negre create de om, de neoprit în voracitatea lor, sau la nano-epidemii nesăţioase.

Colaps – Omenirea supravieţuieşte, dar nu ne mai atingem niciodată potenţialul. Spre exemplu, eco-şubrezirea şi epuizarea resurselor ar putea fi suficient de lente pentru ca o mână de descendenţi să-şi încropească o existenţă într-o nişă ecologică aproape secată. Sau poate că o societate mondială va impune ultraconformismul monoton, implacabil şi permanent.

Dominion – Se obţine o formă limitată de postumanitate, dar se restrânge sfera posibilităţilor. Stau ca exemple toate povestirile despre dominaţia vreunei super-*ia* sau a unor superfiinţe transcendente intolerante. Ori reţetele oferite timp de cinci mii de ani de utopişti fanatici de toate orientările, fiecare dintre ei fiind convins de o anumită „cale" către viitor. Presupunând că vreunul dintre aceste planuri ar da rezultate reale, poate că am reuşi să „avansăm" cumva, între anumite limite. Caricaturi ale identităţii noastre.

Trădare – O civilizaţie postumană se îndreaptă într-o direcţie care anulează multe dintre valorile sau lucrurile

pe care le preţuim. Coşmarul care îi agită pe conservatori, nu-i aşa? Conform căruia copiii noştri – biologici sau cibernetici – ne vor lăsa undeva în urmă şi vor uita să ne scrie. Vor uita să ne viziteze şi să mai glumească din când în când cu noi. Va înceta să le mai pese de vechile cântece, de vechii zei. De vechea rasă.

Mai rău, ar putea să pornească în călătorie spre stele în feluri pe care noi (astăzi) le detestăm. Ca prădători, poate. Sau ca reproducători atotconsumatori, sau ca modificatori, înfierbântaţi de răutatea suficienţei, ori poate reci şi lipsiţi de înţelegere. Nu ca acei exploratori entuziaşti, în căutarea primului contact, care ne vin în minte când ne imaginăm destinul nostru de călători printre stele, în ficţiunile recente, pline de nobleţe orgolioasă. Ci, din contră, genul de urmaşi duri pe care i-am renega… de parcă unor asemenea fiinţe le-ar putea păsa de părerea noastră.

Oricare dintre aceste categorii generale ar putea conţine Marele Filtru. Capcana – sau mulţimea de capcane –, oricare ar fi ea, care cerne numărul de specii încrezătoare, gregare, călătoare printre stele, până la puţinătatea – aproape-nimicul – pe care o observăm, păstrând pustiu un cer care ar fi trebuit să fie ticsit.

Pandora’s Cornucopia

Capitolul 18

POVLOVIŢI

„Ei, binecuvântate fie Amendamentul Treizeci şi Unu şi Restaurarea Legii Federaliste.”

Devenise o adevărată litanie, întrucât MediaCorp îi tot cerea lui Tor să facă „vizite inopinate” pe la diverşi inovatori extremişti excentrici în drumul ei peste tot continentul. În sfârşit, simţea că-şi dă seama de scopul real al acestei călătorii. Înţelegea ce lecţie sperau execii să-i predea tinerei şi promiţătoarei lor stele a punctului de

vedere.

„Nu mai există o singură Americă. Dacă a existat vreodată.”

De exemplu scurta ei vizită în Statul Panhandle[32], de exemplu, a cincizeci şi şasea stea de pe drapel, unde se întâlnise cu membri ai partidului aflat la putere, care plănuiau ca în anul următor să-şi sporească eforturile în direcţia secesiunii şi pentru interzicerea oricărei arborări a drapelului federal. Chiar dacă asta ar însemna un nou embargo asupra *ia*ware-urilor. Între timp, alături, în cosmopolita Oklahoma, renăşteau dezbaterile cu privire la propunerea de aderare la UE…

…ceea ce năştea supărări amarnice în unionistul Missouri, unde efectivele miliţiei federale sporeau rapid, iar câteva cazinouri fuseseră arse din temelii.

Un cinic ar fi atribuit economiei toate aceste manifestări furibunde. Un maidan părăginit care avansa în toate direcţiile. Colapsul alcoolului din porumb. Traversând ceea ce fusese cândva inima ţării, Tor avea aceeaşi senzaţie de neputinţă şi dezamăgire ca după ce se spărsese bula de săpun a prosperităţii din anii ’20 şi ’30. O nevoie renăscută de a avea pe cine să dai vina.

Şi totuşi, timp de o săptămână întreagă, Tor strecurase întruna mâna în geantă, la mica relicvă a doctorului Sato, fără să-i vină să creadă că directorul de la Atkins i-o oferise ei. O unealtă din neolitic, veche de treizeci de mii de ani. Fără îndoială, una dintr-o mulţime – antropologii le descoperiseră cu miile în toată Europa, Africa şi Orientul Mijlociu, însă exemplarul acesta cu siguranţă că valora ceva – câteva sute de dolari noi pe un site de licitaţii.

Era o tentativă de mituire pentru a obţine o relatare de presă favorabilă? Nu-i prea venea ei să creadă una ca asta. În orice caz, nu-i influenţase expozeul. Tratamentele de la Centrul Atkins păreau promiţătoare, dar puţin probabil să devină leac universal pentru Epidemia de Autism care

[32] Supranumele statului american Virginia de Vest; *panhandle,* în engleza americană, înseamnă deopotrivă coadă de tigaie şi fâşie de teritoriu lungă şi îngustă dintre două state vecine.

cuprinsese lumea. Abordarea lor funcţiona doar în cazul pacienţilor „înalt funcţionali”, care erau deja în stare să interacţioneze cu ceilalţi în conversaţii relativ raţionale. Pentru milioane de victime greu încercate de boală – concentrate obsesiv pe detalii minuscule, evitând contactul vizual, iritabile ori de câte ori li se distrăgea atenţia sau, dimpotrivă, pierdute pe coridoarele unei realităţi virtuale bizare unde puţine minţi normale puteau să le urmeze – pentru toţi aceştia, Sato avea de oferit doar speranţe în sufletele rudelor disperate.

Şi totuşi, întâlnirea cu omul acela ciudat îi oferise lui Tor o scuză ca să mai adauge o oprire pe traseu înainte de a se îndrepta către noua ei slujbă din Washingtonul Reconstruit. Conferinţa bianuală a Creatorilor de Zei, care se ţinea în săptămâna aceea la Nashville, oraşul toleranţei şi al ospitalităţii.

„Să facă bine să fie tolerant”, îşi spuse ea, trecând pe lângă detectoarele vigilente din cadrul uşii pentru a intra în clădirea costisitoare care găzduia Metro Convention Center. „Oamenii ăştia poartă în spinare ditamai ţinta. Şi mai sunt şi mândri de asta.”

Un banner din pânză adevărată, imediat după intrare, proclama:

**ZIUA DE MÂINE LE UREAZĂ BUN VENIT
CELOR CURAJOŞI!**

La care un mâzgălitor de graffiti ataşase un viriaffiti strident, vizibil pentru toţi purtătorii de ochelari:

**Iar marţea viitoare le urează bun venit
celor creduli!**

Mai departe, culoar după culoar, companii zeloase, fundaţii şi cluburi auto-organizate clamau „progrese reformatoare” din chioşcuri elegant decorate, augmentate cu RV ţipătoare. Tor se pomeni cu ochelarii bombardaţi de prezentări promoţionale zeloase care ofereau de toate, de

la îmbunătăţirea stării de sănătate la multiplicarea duratei de viaţă. De la suplimente cu efect de reîntinerire garantat la kituri pentru repararea măduvei la domiciliu.

De la protetice „cyborg” la nanozburătoare telecomandate.

De la şunturi pentru cerebro-conexiuni complet implantate la roboţi servitori.

Da, *roboţi.* Termenul acesta bizar şi demodat revenise în uz, pe măsură ce amintirea despre Yokohama Yankhend pălea treptat, împreună cu promisiunea că *această* generaţie de automate umanoide avea să se dovedească într-adevăr folositoare, nu arţăgoasă, nici prea drăgălaşă sau periculoasă. Ori toate trei concomitent.

„În fiecare an se rezolvă câte o problemă sau un obstacol în mersul maşinilor, în vorbire, vedere, ghidaj sau simţ practic”, subvocaliză ea pentru articolul de presă, permiţând ochelarilor să absoarbă totul, urmărind un *ia*ndroid de la un chaebol[33] coreean care executa nişte mişcări de dans est-asiatic şi afişa un surâs victorios. Demonstraţia era impresionantă. Dar aşa sunt mereu demonstraţiile.

„Apoi sfârşesc întotdeauna distruse de câte o misiune simplă. Un şir de trepte inegale. Un prim-plan sau un fundal tulbure. Un paradox semantic. Ceva care nu l-ar pune în încurcătură pe un puşti de cinci ani. Şi lecţia este aceeaşi în fiecare an.

Noi suntem deja nişte miracole. Un creier omenesc de trei kilograme face şi în ziua de azi combinaţii de lucruri mai uimitoare decât orice ar putea emula un model computeristic.

S-au scurs şaptezeci de ani de când constructorii de ia-uri tot promit să se avânte dincolo de orizontul înţelegerii omeneşti. Lista lor de şiretlicuri se lungeşte întruna. Ia-urile pot face examinări şi corelaţii în toate cunoştinţele umane, în câteva secunde. Şi totuşi, fiecare decadă care trece dezvăluie alte şi alte straturi de subtilitate

[33] *Chaebol* – „grup mare cu mulţi bani”; structură de bază în economia sud-coreeană, care îmbracă forma unor companii cu ierarhie familială.

neaşteptată, care au stat în tot acest timp ascunse în propriile noastre grupări compacte de neuroni. Abilităţi pe care pur şi simplu le considerăm de la sine înţelese.”

Şi iată-l din nou. Un subiect plantat în mintea ei de Sato. Ideea că ceva straniu de spectaculos a fost întreţesut – de Dumnezeu, de evoluţie sau de ambele – în creierul lui Homo sapiens. Cam la vremea când acel nucleu de silex din geanta ei reprezenta apogeul tehnologiei.

„La drept vorbind, Turnul Babel al zilei de azi este plat, dar incredibil de larg. Această generaţie de creatori de zei nu este împiedicată de limbaj – bariera aceea a căzut pentru totdeauna –, ci complexitatea stupefiantă a ceea ce speră ei să copieze: mintea noastră.”

Desigur, unele produse şi servicii prezentate acolo aveau scopuri mai modeste. O cabină de *body-sculpting* oferea cea mai recentă tehnologie de dizolvare a grăsimii corporale, folosind microunde focalizate pentru a topi lipidele exact acolo-unde-vrei. Sloganul lor – din Nietzsche:

„Abdomenul este motivul pentru care omului nu-i vine prea uşor să se considere zeitate.”

Se întrebă ce-ar fi înţeles Sato din asta. „Mă rog, se alege praful de încă un memento al umilinţei. Când toată lumea va arăta bine în spandex, va mai avea îngâmfarea vreo limită?”

Apropo de abdomen… zeci de bărbaţi şi femei făceau coadă la o gheretă a Fundaţiei McCaffrey pentru a semna declaraţii care le permiteau să participe la un studiu experimental despre *e-calculi* – bacterii intestinale transformate astfel încât să funcţioneze ca nişte computere minuscule, alimentate de excesul de hrană. Ai o problemă? Dezlănţuie miliarde de mici procesoare paralele care locuiesc în propriile tale intestine! Sporeşte-le viteza mâncând mai mult! Plus că produc şi vitamina C!

La început, Tor îşi închipui că *precis* era o înşelătorie. Suna ca un număr de comedie din Monty Phytoplankton. Se întrebă cum ieşea la iveală în final produsul informatic.

Nu toată lumea era în stare să aştepte răbdător toate aceste progrese. Vârstnicii care credeau în Singularitate

erau tot mai îngrijoraţi, pâlpâirea ei părea să se întrevadă mereu la distanţă de douăzeci de ani în viitor, acelaşi orizont promis şi în anii 1980. Tor trecu mai departe, pe lângă obişnuitele gherete care ofereau contracte pentru suspensie crionică. Contra unei anumite taxe, o echipă dădea fuga la patul de moarte pe care zăceai fie în urma unui accident, fie din pricina vârstei înaintate. În momentul în care un doctor certifica faptul că erai „mort", echipa începea să roiască eficient în jurul trupului tău – sau (pentru un preţ mai mic) doar în jurul capului tău despărţit de trup –, pompând fluide speciale cu ajutorul cărora să te răceşti în azot lichid, cu încrederea desfătătoare că o generaţie viitoare te va dezgheţa şi te va repara. Cu decenii în urmă, companiile de crionică se ţineau pe linia de plutire cu ajutorul câtorva excentrici bogaţi. Dar reanimarea cu succes a lui Guillermo Borriceli schimbase radical lucrurile, făcând ca numărul de contracte să treacă de treizeci de milioane. Unele paradisuri fiscale *offshore,* din „colonii insulare" permiteau chiar suspensia crionică *înainte* de moartea legală, ceea ce genera un flux unidirecţional constant de imigranţi bogaţi, infirmi şi – după opinia lui Tor – demonstrabil ţicniţi.

„Nu ni se explică niciodată de ce generaţiile viitoare ar considera de cuviinţă să readucă la viaţă refugiaţi dintr-o perioadă mai puţin dezvoltată. Doar cu puterea banului n-o să meargă."

Oare de aceea se converteau în prezent atâţia bogaţi la ecologism fervent? De aceea donau sume uriaşe unor proiecte ecologice? Ca să-şi mituiască descendenţii şi să rămână în amintire ca băieţi cu o karmă bună? Sau era vorba de un simţ supradezvoltat al interesului propriu? Dacă te aştepţi să trăieşti pe un Pământ din viitor, s-ar putea să fii mai puţin dispus să-ţi tratezi planeta din prezent ca pe un şerveţel de unică folosinţă.

Între timp, unii ofereau servicii orientate către celălalt capăt al vieţii. Cum ar fi noi genuri de formule nutritive pentru prunci, care garantau intensificarea dezvoltării timpurii a creierului. Sau întinzătoare de suturi pentru a

mări capacitatea craniană a fetusului, permiţând expansiunea creierului încă din pântece – cu un cupon pentru cezariană gratuită. Broşura prezenta un copil fericit, cu un zâmbet de reclamă şi cu o ţeastă arcuită ca de extraterestru din filme… cu sclipirea unei inteligenţe de nestăvilit în ochii mari şi albaştri.

Cincizeci-de-Gene, Inc. oferea un serviciu care era legal doar în trei colonii insulare. Îmbunătăţea cele câteva zeci de fragmente de ADN considerate a fi fost cruciale în separarea ramurii hominidelor de alte primate. *Continua calea evolutivă.* Toţi cei trei indivizi care deserveau cabina purtau machiaje orbitoare, care le ascundeau identităţile în faţa programelor de recunoaştere facială şi îi făceau dureros de privit. De parcă n-ar fi avut federalii zece mii de alte modalităţi prin care să urmărească pe cineva.

Mai departe întâlni din nou un automat umanoid, sub o virt-reclamă care proclama **Garantat: Nivelul Turing Trei-Punct-Trei!** cu litere care străluceau intermitent. Arătând ca un culturist, automatul făcu o plecăciune în faţa lui Tor şi îi oferi un scaun, cafea-surogat şi un joc de şah – sau orice alt fel de petrecere a timpului, la alegere. Era o urmă de flirt în zâmbetul maşinăriei, fie ca rezultat al proiectării inteligente… fie…

Se simţea tentată să înfigă un ac în carnea aceea lucioasă ca să vadă dacă se aude cineva scâncind. Vechiul şiretlic cu omul-în-costum-de-robot.

Un comentariu marginal subvocalizat, pentru mai târziu: „Anul ăsta, gata cu animalele drăgălaşe, gata cu boţii cu aspect de copil? Până acum, numai masculi cu muşchi. De ce? E o tendinţă orientată către populaţia feminină?”

Nu putea să nu-şi pună întrebări. Bărbaţi de pe tot cuprinsul planetei foloseau de un deceniu robo-bordeluri cu sute de mii de modele Luci, Nunei, Pari, Fruti şi Hilti achiziţionate pentru a fi folosite la domiciliu. Nu era nevoie de inteligenţă artificială pentru a mima pasiunea brută, servilă, dacă asta era ceea ce doreau unii masculi. Bineînţeles, era o tendinţă deplânsă în presă. Femeile păstrau în general distanţa, arătându-şi dispreţul faţă de

amanţii artificiali lipsiţi de rafinament care le erau oferiţi.

De-acum se schimba situaţia? În timp ce robotul musculos flirta cu ea, Tor îşi aduse aminte de propunerea lui Wesley – să întreţină o relaţie transcontinentală prin intermediul păpuşilor. Oare i s-ar fi părut mai plăcută atingerea unei maşini dacă gândurile care o propulsau ar fi venit de la cineva la care ţinea? El urma să sosească la D.C. peste câteva zile, zburând către est ca s-o întâmpine la ultimul ei zepelin, de la finalul călătoriei. Ce însemna asta, că era dispus să renunţe la asemenea absurdităţi? Că era gata să discute, în sfârşit, despre „revenirea la realitate”? Sau avea să vină cu un vraf de broşuri ca să-i arate cele mai recente îmbunătăţiri? O metodă modernă prin care puteau amândoi să împace şi capra, şi varza?

„Ah, rahat.” Subvocalizarea era setată pe sensibilitate maximă. Meditaţiile ei despre sexboţi şi Wesley se transformaseră direct în însemnări. Navigă printre ele prin clipiri din ochi, şterse, apoi îşi disciplină mintea să rămână concentrată la subiect. Îndepărtându-se de androidul ispititor de chipeş, cu dexteritate de jongler, în îndeplinirea mai mult sarcini, Tor îşi recita fără întrerupere schiţa relatării de presă, fără să-şi iasă din ritm.

„Ah, puţini se îndoiesc că vor avea succes în cele din urmă. Cu atâtea versiuni de IA care ajung la apogeu concomitent, pare probabil că vom avea parte în sfârşit de acel scenariu SF vechi de un secol. Maşini care vor ajuta la proiectarea succesorilor lor etc., etc., capabile să converseze cu noi, să furnizeze perspective inedite, să ne provoace… apoi să se avânte mai departe.

Atunci vom descoperi cine a avut dreptate, fanaticii sau îngrijoraţii. Poţi să le-o iei în nume de rău celor care se simt neliniştiţi?”

Fireşte că *ia*ware-ul lui Tor îi urmărise fluxul cuvintelor, făcând unele evidenţieri în părţile esenţiale. Şi, pentru că filtrele ei erau menţinute intenţionat la nivel scăzut, mainframe-ul centrului de congrese recepţiona şi el, făcând automat corelaţii de căutări. Serviabilă, clădirea îi

oferea lui Tor, în zona periferică din stânga-jos, o listă cu mesele rotunde şi evenimentele compatibile cu domeniile ei de interes.

Vecinii mei preferă moartea: calmarea spaimei de nemurire a publicului.

Da. Din cinci sute de titluri din program, acesta avea un bun scor de relevanţă în relaţie cu fraza ei referitoare la „scepticism”. Şi următorul avea legătură.

Estimarea riscului: pericole pe drumul către transumanitate.

Dar ce urma era şi mai bun. Tor clipi de surpriză în faţa următoarei oferte.

Prelegere cu invitat special, faimosul romancier Hamish Brookeman! „Motive pentru a pune la îndoială «progresul» – şi motive de încredere.”

Tor se opri din mers. Hamish Brookeman? Aici, nici mai mult, nici mai puţin? Autorul lui *În colţi!* şi al *Cultului ştiinţei* venea să-i sfideze pe aceşti extropieni chiar la ei în bârlog? Cine avusese curajul – sau tupeul, de-a dreptul – să-l invite?

Cu un clic pe dinte şi o derulare, Tor verifică programul congresului şi descoperi că prelegerea lui Brookeman era deja în plină desfăşurare.

„Vai mie!” Avea să fie o treabă solicitantă. Dar se simţea pregătită pentru o asemenea provocare.

Răsucindu-se pe călcâie, solicită o panglică de ghidare – o cărare luminoasă strecurându-se către sala de prelegeri. Care, conform unei atenţionări intermitente, era deja plină-ochi. Aşa încât Tor trimise un impuls către MediaCorp, cerând o intervenţie de presă. Dură câteva minute (la urma urmei, era doar o începătoare), timp în care Tor trecu în grabă pe lângă un editor de jocuri pentru antrenamentul minţii prin biofeedback şi pe lângă o gheretă care vindea vacanţe-surogat în lumi extraterestre cu peisaje realiste.

Mirosiţi culori! Gustaţi curcubeul! Priviţi muzica din aer! – răcnea un chioşc care oferea instructaj în sinestezie. Alături de un altul care îşi declara scopul

trăsnit: proiectarea genetică a unor „blănoşi”, versiuni umanoide de câini şi pisici drăgălaşe, dar confuze. Tor se scutură înfiorată şi grăbi pasul.

Panglica de ghidare se modifică dintr-odată, conducându-o pe un alt culoar, care o îndepărta de partea din spate a sălii de conferinţe, unde se afla mulţimea celor fără locuri. Acum o călăuzea către intrarea din faţă, cea mai apropiată de scenă. Oho, dar ce repede se petrecuse.

„Tare o să-mi mai placă slujba asta”, îşi spuse ea, fără măcar să-i pese dacă şi gândul acela avea să ajungă în transcriere. MediaCorp ştia deja. Era născută pentru asta.

Îndreptându-se într-acolo, Tor trecu printre standuri care ofereau ultima generaţie de sensocâini, spiocheade şi halucinogene sintetice… ultimul era acoperit pe vreo sută de niveluri cu vir-autocolante care îndemnau sarcastic

Ignoraţi-i pe ăştia! **şi** ***Este un flagrant organizat de narcotice!*** (De parcă în realitate ar mai fi avut cineva nevoie să cumpere droguri, în loc să le prepare acasă pe un MolecuMac. Sau folosind un program de meditaţie care să le creeze direct în creier. Şi un idiot cu dublă lobotomie putea să spargă protecţiile alea jalnice.)

Însă Tor nu-şi permitea să le acorde prea multă atenţie celor mai mulţi dintre expozanţi. Suprasolicitându-şi M-Taskingul, făcu apel la un tivoscript comprimat al discursului ţinut de Brookeman, care începuse de douăsprezece minute; îi fu oferit în urechea stângă, în modul decupat, treix – la viteza a treia şi esenţializat –, dar păstrând tonul sec al vorbitorului şi stilul tărăgănat appalachian, caracteristica lui distinctivă.

„Mulţumesc invitaţie vorbesc vouă «creatori de zei». Sunt surprins/bucuros. Demonstrează sunteţi lipsiţi de prejudecăţi.

Unii consideră greşit sunt antiştiinţă. Antiprogres. Dar progresul grozav. Ştiinţa & tehnica legitimă înalţă miliarde oameni! Da, avertizez pericole, greşeli. Secolele trecute s-au văzut multe. Unele greşeli nu vina ştiinţei.

Exemplu vechea axă politică stânga-dreapta. Prostie. Din Franţa secolului al XVIII-lea! comasare aristocraţi cu

fundamentalişti, libertarieni, izolaţionişti, imperialişti, puritani, toţi de «dreapta». Aş! «Stânga» avea fetişişti ai toleranţei intoleranţi! Ludditţi socialişti! Şi toate taberele vs profesionişti. Nu-i de mirare s-a răsculat ghilda funcţionarilor publici!

Rezultatul? Decenii irosite. Crize ale climatului / apei. Teroare. Reacţii exagerate. Fractură naţională. Paranoia, învinovăţiri.

Să turnăm gaz pe foc?

Iată. Studiile arată TEAMA stabileşte atitudinea / toleranţa la schimbare. Oamenii temători resping străin, exterior, ciudat. Baricadează. Orizonturi restrânse. Orizonturi ale timpului. Ale toleranţei. Ale riscului. Ale Visurilor.

Voi, fanaticii flămânzi de tehnică, răspundeţi la acestea cu dispreţ. Folositor?

Noua «axă» nu este stânga versus dreapta.

Este afară versus înăuntru!

Priviţi către exterior. Înainte. Ridiculizaţi încuiaţii.

Dar priviţi istoria! Toate celelalte civilizaţii au fost temătoare-închise! Aveţi VOI convingerea că sunteţi cei înţelepţi?”

Intrarea principală a sălii de conferinţe se afla chiar în faţa ei, imediat după un ultim stand la care câţiva agenţi diplomatici puşi la patru ace, cu sacouri albastre, le înmânau foi volante cetăţenilor americani educaţi şi cu slujbe nesatisfăcătoare, invitându-i să candideze pentru vize de acces în UE, cea favorabilă ştiinţei. Amplasamentul vânătorilor de creiere era deliberat. Aveau să se aleagă cu o mulţime de clienţi la finalul conferinţei lui Brookeman.

Simţind o uşoară tensiune oculară după atâta clipit şi o slăbire a atenţiei, Tor ceru printr-un clic o mică porţie de Adderall, împreună cu o picătură de Provigil, injectate direct în tâmplă de rama din stânga a ochelarilor. Doar un pic, cât să-şi păstreze vigilenţa.

„Priviţi lista cu subiectele acestei convenţii”, continuă vocea *ia*-comprimată a lui Hamish Brookeman, care se adresa publicului din sala de alături. „Câtă râvnă în a

experimenta! Şi fiecare salt înainte le sporeşte anxietatea concetăţenilor voştri.”

Tivoscriptul condensat încetinea şi căpăta anvergură, pe măsură ce se apropia de timpul real al expunerii.

„Cântăriţi ironia. Premisa voastră este că individul mediu prezintă suficientă încredere ca să i se poată încredinţa un viitor complex / periculos. Spuneţi că oameni=inteligenţă! Oamenii se adaptează. Pot face faţă transformării viitoare în zei! Ce gândire libertariană!

Totuşi, zâmbiţi cu dispreţ în faţa majorităţii societăţilor omeneşti, care n-au fost de acord! Romanii, persanii, incaşii, chinezii han şi alţii… care au spus că fragila omenire nu poate suporta prea multă schimbare.

Şi cine împărtăşeşte această opinie străveche? O majoritate a propriilor voştri concetăţeni!

Aşadar, cum rămâne? Sunt oamenii destul de înţelepţi ca să facă faţă schimbării accelerate? Dar dacă sunt înţelepţi… şi vor s-o încetinească… ce se înţelege de aici?

Se înţelege că, dacă aveţi dreptate în privinţa oamenilor, atunci majoritatea are dreptate… iar voi vă înşelaţi!

Iar dacă vă înşelaţi în privinţa oamenilor… atunci, cum aţi putea avea dreptate?”

Chiar şi prin perete, cu uşile închise, Tor auzea râsetele publicului – încordate şi fără tragere de inimă. Dar ştia deja că Brookeman se pricepea să lucreze cu publicul. Şi, oricum, cea mai mare parte dintre cei adunaţi acolo crescuseră cu cărţile, filmele şi virturile lui. Statutul de celebritate continua să aibă greutate.

„Tot ce vă cer este… să judecaţi cu mintea deschisă. Am făcut atâtea greşeli, noi, omenirea, pe durata unei singure vieţi. Multe dintre ele comise nu de răufăcători plini de răutate, ci de oameni mânaţi de cele mai alese motivaţii! Ca voi.”

Un *ia*ndroid postat lângă uşă zâmbi recunoscând-o pe Tor, care se apropia. Avea în piept o *gaură* care îi străbătea tot torsul, suficient de largă pentru a dovedi că nu era o fiinţă omenească deghizată. Impresionant mod de evidenţiere. Până când automatul o „măsură” din priviri de

sus până jos, cu o sclipire aproape lascivă în ochi. Exact ca un puştan tocilar cu prea mult chef de sex şi prea puţin tact.

„Grozav”, îşi spuse Tor, dintr-un colţ al minţii rezervat multitaskingului pentru asemenea lucruri. „Alt ţel al realismului a fost atins. Încă un salt uriaş pentru naţiunea geek-ilor.”

Robotul deschise uşa doar cât s-o lase pe Tor să se strecoare înăuntru fără să deranjeze vorbitorul sau audienţa. Ochelarii ei intrară în modul infraroşu şi o panglică verde-deschis o conduse, fără poticneli, pe ultimii metri până la un loc de VIP pe care tocmai îl eliberase cineva special pentru ea. Îşi dădea seama de asta pentru că tapiţeria încă mai era caldă. Senzorii ochelarilor îi oferiră un diagnostic preliminar al aburilor de la un prânz recent, bogat în amidon. La nevoie, indiciile acestea îi erau de ajuns ca să poată să dea de urma binefăcătorului ei şi să-i mulţumească.

Dar nu era momentul, iată-l în sfârşit pe Hamish Brookeman în carne şi oase, înalt şi slab, elegant şi cu frizură costisitoare. În toate privinţele, prototipul opus-şoarecelui-de-bibliotecă. Sprijinindu-se nonşalant de pupitru şi emanând şarm, chiar şi în momentele în care dojenea cu asprime. Tivoscriptul păli lent, pe măsură ce era înlocuit cu evenimentele reale.

— Să ştiţi că n-am de gând să vă cer să vă înfrânaţi în numele sfinţeniei şi aşa mai departe. N-au decât să vă spună alţii să nu-l mai călcaţi pe bătături pe Creator îndoindu-vă de proiectele Lui şi găsindu-le cusururi. Nu mă priveşte pe mine. Grija mea este dacă va mai *exista* peste douăzeci de ani o omenire care să continue să cântărească aceste lucruri! Serios acum, ce naiba vă grăbiţi aşa? Chiar trebuie să-ntoarcem totul cu roţile-n sus, repezindu-ne în toate direcţiile simultan?

Brookeman aruncă o privire în jos şi răsfoi nervos câteva coli de hârtie, deşi, după cum estimă Tor cu ajutorul funcţiei de *zoom,* nu se uita la ele. Irişii lui albaştri rămâneau neclintiţi, concentraţi undeva în zare şi

încrezători. Era limpede că ştia deja ce urma să spună. În discursurile publice, la fel ca şi în muzică, o pauză era uneori exact punctuaţia potrivită înainte de o frază importantă.

— Gândiţi-vă la cea mai arogantă obsesie a voastră, reluă Brookeman. Căutarea neobosită a unei metode de prelungire a vieţii! O numiţi în multe feluri. Senescenţă zero. Non-morbiditate. Totul se reduce în cele din urmă la aceeaşi speranţă egoistă în nemurirea personală.

Cuvintele lui stârniră reacţii din partea mulţimii – fluierături dezaprobatoare şi înjurături înăbuşite. Tor comandă ochelarilor să lanseze în zbor vertical un peduncul subţire, având în capăt o minusculă lentilă omnidirecţională, pentru a supraveghea publicul alături de zeci de alţi ochi-gel plutitori, ca nişte păpădii, la un metru deasupra capetelor.

— Am atins un punct sensibil? chicoti Hamish Brookeman. Păi, staţi aşa, că abia m-am încălzit!

Era clar că se simţea bine în rol de iconoclast… într-o sală plină de iconoclaşti autoproclamaţi. Carevasăzică, un spirit înrudit? Chiar dacă se contrazicea cu gazdele lui în toate chestiunile concrete? Un asemenea gen de perspicacitate condimentată cu ironie ar fi putut conferi unicitate materialului ei.

— De exemplu, se poate spune foarte uşor cine anume dintre voi, din public, crede în elixirul magic numit *restricţie calorică.* Desigur, studiile arată că o dietă cu restricţii severe, dar nutritivă, poate avea drept rezultat o durată a vieţii mai lungă la bacterii, la musculiţa de oţet, chiar la şoareci. Şi, într-adevăr, e benefic să te păstrezi suplu şi în bună formă fizică. E de ajutor ca să ajungi nonagenar, vârsta de bază. Dar unii indivizi pe care îi vedeţi aici, arătând aproape ca nişte schelete, dând pe gât pastile contra foamei şi evitând să facă sex… oamenii ăştia par sănătoşi? *Se bucură* ei de anii în plus de care au parte? Dar chiar au parte? De ani în plus, vreau să zic. Din păcate, îmi pare rău să vă dau aşa o veste, oameni buni, dar experimentul s-a realizat deja! În decursul ultimelor

patru milenii, probabil că au existat mii de *mânăstiri,* în sute de culturi, unde călugării asceţi şi-au dus traiul ţinând regimuri alimentare frugale. Fără îndoială că unii dintre ei ar fi nimerit peste ceva atât de simplu şi fără echivoc precum nemurirea indusă de numărul scăzut al caloriilor! Am fi observat nişte călugări de două sute de ani zburdând prin zonele rurale, nu credeţi?

De data asta, râsetele izbucniră spontan. Încă tensionate, dar neprefăcute. Prin camera ascunsă, Tor îi văzu chiar şi pe unii dintre cei numai piele şi os părând a suporta binişor tachinările. Chiar că se pricepea Brookeman ăsta.

— În orice caz, amintiţi-vă că bătrâneţea şi moartea sunt marii reciclatori! Într-o lume care este şi suprapopulată, şi dezechilibrată în favoarea celor vârstnici, chiar credeţi că următorul val de tineri o să vrea să rămână în umbra voastră… pentru totdeauna? Dacă stăm câteva clipe să privim lucrurile din punct de vedere filosofic, nu cumva oferiţi pur şi simplu nişte speranţe false, refuzându-le, prin urmare, vârstnicilor de azi suprema mângâiere de care s-au agăţat toate celelalte generaţii care au cunoscut bătrâneţea, când le-a venit rândul să lase-n urmă tumultul vieţii? Consolarea că *cel puţin li se întâmplă tuturor?* În toate epocile trecute, acest fapt pur şi universal – că moartea nu face nicio excepţie – a făcut posibile acceptarea firească şi renunţarea. Dureros şi trist, dar cel puţin exista un lucru în viaţă care părea corect. Bogaţi şi săraci, norocoşi şi ghinionişti, toţi ajungeam în aceeaşi situaţie, aproximativ în acelaşi ritm. Cine a spus că vieţile noastre capătă sens doar atunci când devenim conştienţi de faptul că suntem muritori? Dar acum, insistând cu vehemenţă că *moartea nu este necesară,* nu cumva transformaţi acest ritm normal într-o pilulă amară? Mai ales atunci când de speranţă se va alege (foarte probabil) praful şi pulberea, iar oamenii tot vor fi nevoiţi să înghită pilula, în ciuda promisiunilor voastre minunate?

Brookeman clătină din cap.

— Dar să fim generoşi şi să spunem că veţi avea un

succes parţial. Să presupunem că numai cei bogaţi îşi vor permite darul vieţii prelungite. Nu asta se întâmplă cu cele mai multe dintre lucrurile măreţe? Nu încep ele prin a fi monopolizate de cei puternici? Voi, creatorii de zei, spuneţi că vă doriţi un *miracol egalitarist, o* eră nouă pentru toţi. Dar nu e mai probabil că veţi fi creatorii unei noi rase de olimpieni? Nu doar membri privilegiaţi ai unei elite, ci neschimbători şi nemuritori?

Se lăsase tăcerea, iar Tor se întreba dacă nu cumva Brookeman mersese prea departe.

— Recunoaşteţi, le spuse bărbatul celor 3.012 ascultători din sală… plus 916.408 conectaţi în direct pe tot cuprinsul planetei. Voi, tehno-transcendentaliştii, nu vă deosebiţi de toţi predicatorii şi profeţii milenari care v-au precedat. Aceeaşi privire fixă, plină de pasiune frenetică. Acelaşi tip de personalitate, care tânjeşte după ceva incomparabil mai bun decât cărţile pe care le-aţi primit la mâna asta. Şi acelaşi imbold către credinţă! Către credinţa că altceva, un lucru mult mai bun şi mai frumos, este disponibil pentru cei care recită incantaţia corectă. Pentru cei care dobândesc credinţa sau virtutea potrivită. Sau care prepară formula secretă. Atât că profeţii aceia timpurii erau mult mai isteţi decât alde voi! Fiindcă mântuirea pe care o proroceau ei era de obicei *ambiguă,* localizată într-un timp şi un loc vag, sau trimisă, pentru mai multă siguranţă, într-un alt plan. Şi dacă promisiunile lor se dovedeau deşarte? Preoţii sau şamanii putea da oricând vina pe necredincioşi. Sau pe adepţii care nu erau suficient de virtuoşi. Sau care au greşit formula. Sau pe Dumnezeu. Dar voi, oameni buni? Voi în spatele cui vă veţi ascunde când se va instala dezamăgirea? Credinţa voastră în *Homo tehnologicus* – Omul Experimentator – are un defect fatal. Nu vă oferă nicio clauză de scăpare. Când promisiunile voastre măreţe şi încrezătoare se vor nărui sau vor da greş, pe cine vor putea să dea vina toţi dezamăgiţii? Pe nimeni… în afară de voi.

RENUNŢĂTORI

În 1421, amiralul Zheng He a condus o armadă uriaşă de corăbii chinezeşti, dintre care unele depăşeau o sută de metri în lungime, „înaintând până la capătul pământului ca să adune tribut de la barbarii de dincolo de mări şi să unească lumea întreagă în armonia confucianistă”.

Ironia sorţii, Confucius – sau Kong-Fuzi – a scris în *Analecte* că „Atât timp cât părinţii sunt în viaţă, fiul nu poate face o călătorie lungă peste hotare”. Şi, cu toate că părinţii lui Zheng He s-ar putea să fi fost măcelăriţi mai înainte, în răscoala din Yunnan, pentru mii de alţi marinari care au format echipajele faimoasei Flote a Comorilor deţinute de Tronul Dragonului, expediţia aceasta era departe de a constitui un exerciţiu confucianist tipic. Ea demonstra ce se putea întâmpla când un împărat brav deştepta acea naţiune măreaţă, făcând-o să aspire la împlinirea potenţialului ei, cel din viitor, nu din trecut.

Zheng He se întorcea acasă din călătorii aducând tribut, comerţ şi cunoştinţe. Dacă ar fi continuat, poate că armadele chineze ar fi intrat în portul Lisabona şi ar fi apucat să-l uluiască pe tânărul prinţ Henric Navigatorul cu corăbiile lor de mărimea unor catedrale.

Apoi însă, expansivul împărat a murit. Succesorul lui şi curtea imperială au poruncit oprirea comerţului şi au scos în afara legii corăbiile care călătoreau pe mare. Totul făcea parte dintr-un ciclu străvechi. Ere de iluminare, precum Dinastia Song, erau urmate de perioade lungi de supunere înăbuşită. Înainte ca Wilhelm Cuceritorul să acosteze la Hastings, furnalele pufăitoare şi cuptoarele de cocs din Henan produceau o sută de mii de tone de fier anual! Apoi, dintr-odată, au fost abandonate până în secolul XX.

Adesea, nu economia a fost de vină, nici măcar politica, ci toanele elitelor ultraconservatoare, care preferau calmul şi liniştea în locul agitaţiei provocate de schimbare. În special de schimbarea care ar fi putut să le ameninţe statutul sau să le dea putere celor săraci.

Când este pusă în practică fără nicio şovăială, renunţarea se poate extinde chiar şi asupra amintirilor. În

exemplul nostru, consemnările şi hărţile de navigaţie au fost mistuite în flăcări, împreună cu navele. Hotarul sudic al Chinei a fost făcut una cu pământul şi transformat într-un ţinut al nimănui lipsit de viaţă. Când vizitatorii apuseni ai secolului XVIII-lea au uluit curtea imperială cu ceasurile lor mecanice şi cu alte minuni, câţiva cărturari au citat texte obscure, spunând: „O, da, am avut şi noi asemenea lucruri. Cândva.”

Oare se repetă istoria? După recenta lor epocă de modernism plin de zel, care a buimăcit lumea cu realizări ambiţioase, ce va face poporul Han, se va închide iar în sine? Existau deja semne de restrângere, într-o generaţie cu prea puţini oameni tineri, în special femei. Apoi o lovitură teribilă – o misiune spaţială damnată, care primise (ironia sorţii) numele amiralului Zheng He.

Se pare că farmecul renunţării nu dispare prea uşor. Dar cum se va întâmpla de data asta, va participa lumea întreagă, ferindu-se din faţa schimbării? Respingând progresul în numele stabilităţii? Anti-tehnologiştii citează exemplul Chinei antice ca model de urmat pentru a ne putea retrage la timp de pe buza prăpastiei.

Şi totuşi, ştim că întotdeauna a existat şi o altă faţetă. Una reprezentată de excepţionalul Zheng He şi de atâţia alţii ca el. De cei care au avut voinţa de a privi înainte.

din *Comentarii asupra Mişcării* de Thormace Anubis-Fejel

Capitolul 19

CAPSULA TIMPULUI

Hamish îşi dorea uneori să fi avut deprinderea ochelarilor, să-i poată folosi aşa cum ajunseseră să-i folosească tinerii de la zero la douăzeci de ani, scanând în câte zece direcţii concomitent, jonglând cu MT pe atâtea piste şi dimensiuni, de-ţi făceau capul să se învârtească la propriu. Ceea ce explica de ce treceau unii la noile şi

ingenioasele lentile de cont*ia*ct, care erau aproape nedetectabile, exceptând faptul că ochii celui care le folosea se roteau agitaţi în toate părţile când hoinăreau prin infosferă, percepând un noian de paralele, dar în acelaşi timp simulând că trăiesc în prezentul organic.

Pe de altă parte, nu arătau studiile un declin abrupt al capacităţii de concentrare din cauza acestei continue împrăştieri a atenţiei? La urma urmei, iniţialele de la „multitasking" se pronunţă asemănător cu *empty*[34]. Studiile au arătat că vechea şi demodată concentrare a atenţiei putea avea o însemnătate reală…

…ca, de pildă, în ţinerea de discursuri. Un alt motiv pentru care Hamish continua să se descurce cu ochii liberi, purtând doar un e-cercel cu ajutorul căruia recepţiona atenţionările cele mai importante. Vigilent din experienţă şi concentrat asupra lumii reale, scana mulţimea din faţa lui, pândind cu luare-aminte orice reacţie.

Într-adevăr, era un public dificil. Hamish nu se aştepta să convertească prea mulţi dintre aceşti extropieni, singularitarieni şi pretinşi matusalemi. Adevăratul său public avea să-şi facă apariţia mai târziu, când Tenskwatawa va fi publicat o versiune prescurtată a discursului, care să circule printre membrii Mişcării, întărindu-le voinţa şi hotărârea.

Aruncă o privire la ceasul pupitrului. Venise momentul să pună punct.

— Ştiţi ce, n-am de gând să cer de la voi, ajustori, modificatori şi ucenici creatori de zei ce sunteţi, să vă schimbaţi proiectele sau să vă abandonaţi visurile. Utopicii şi transcendentaliştii au fost mereu de partea noastră. Câteodată, nemulţumirea lor faţă de lucrurile-care-sunt-aşa-cum-sunt se dovedeşte valoroasă, conducându-ne spre câte ceva deopotrivă nou şi folositor. Dar, mult mai adesea, promisiunile optimiste se dovedesc sterpe. Certitudinile se dovedesc a fi fost iluzii, iar efectele secundare umbresc beneficiile. Religiile care predică iubirea încep să fie obsedate de ură. Industriile care promit prosperitate ajung

[34] *Empty* – gol, pustiu (în lb. engleză).

să otrăvească planeta. Iar inovatorii, aplicând cine ştie ce plan nemaipomenit care să ne salveze pe toţi, se grăbesc să deschidă şi mai mult Cutia Pandorei, indiferent dacă mai sunt şi alţii de acord. În ziua de azi există o mulţime – sute – de planuri strălucite în plină desfăşurare, ai căror promotori promit *o probabilitate de minimum nouăzeci la sută* că nimic rău nu se va întâmpla din pricina lor. Un plan de împrăştiere a prafului în stratosferă şi de anulare a încălzirii globale *probabil că nu* va ajunge să întreacă măsura, ori să aibă efecte secundare dăunătoare. Un superaccelerator de particule despre care se poate presupune că ar crea microgăuri negre – *probabil că nu le va crea.* Suntem *aproape siguri* că maşinile hiperinteligente n-au să se răscoale şi să ne strivească. Mesajele radio care propagă salutări în galaxie prezintă riscuri *insignifiante* de a atrage răspunsuri răuvoitoare. Împrăştierea de fertilizatoare peste vaste arii „pustii” de ocean nu va face *decât* să sporească populaţiile de peşti şi să împingă în jos dioxidul de carbon, aproape fără vreun risc de implicaţii negative. Este *sigur* că metodele de siguranţă vor împiedica adolescenţii furioşi posesori de unităţi casnice de hacking genetic să elibereze în lume următoarea epidemie devastatoare… şi lista continuă la nesfârşit… Şi, da, văd că mulţi dintre voi zâmbiţi, fiindcă eu sunt cel care scrie poveşti de groază despre majoritatea acestor căi de eşec! S-au vândut ca pâinea caldă, şi nici filmele n-au fost mai prejos! Mă rog, exceptând *Pescăria morţii.* Recunosc, acela a fost jalnic.

Din nou râsete încordate, iar Hamish se simţi mulţumit.

— Dar iată elementul-cheie, continuă el. Să presupunem că încercăm o sută de lucruri ambiţioase şi fiecare dintre ele, individual, are nouăzeci la sută şanse să *nu* producă daune supărătoare. Adunaţi zero virgulă nouă cu zero virgulă nouă cu zero virgulă nouă şi aşa mai departe, de o sută de ori. *Per total,* care este probabilitatea de a nu se întâmpla *ceva* îngrozitor? Tinde spre zero.

Hamish se întrerupse într-o tăcere generală.

Iar acela fu momentul pe care îl alese Wriggles ca să-i

vorbească, trimiţând un con îngust de sunet din cercelul stâng, ajustat astfel încât să facă să vibreze timpanul lui Hamish.

„Să laşi timp şi pentru întrebări”, îi spuse asistentul digital lui Hamish. *„În altă ordine de idei, am scanat mulţimea şi l-am depistat pe Betsby.”*

Hamish mormăi o întrebare. Wriggles răspunse.

„Rândul al doilea, în spate şi puţin în dreapta faţă de reporteriţa de la MediaCorp, cea cu ochelari mari. Şi-a lăsat barbă. Dar el e.”

Hamish încercă să nu privească direct într-acolo şi în acelaşi timp îşi reluă discursul, pe pilot automat.

— Ştiu că mulţi dintre voi mă consideră luddit, troglodit, ba chiar paranoic! O să iau toate acestea cu titlu de avertisment. Dacă o să mă lase vocile din capul meu.

Din nou, nişte râsete răzleţe apreciative din partea mulţimii. Autoironia este calea cea mai sigură de a recâştiga un public după ce l-ai provocat. Doar că i se părea ceva superficial de data asta, când se uita la omul care îl otrăvise pe senatorul Strong. Păr de culoarea nisipului, vârstat cu cenuşiu. O pereche de ochelari subţiri, potriviţi doar pentru furnizarea de texte explicative, nu pentru RV completă. Dacă nu cumva erau ochelari adevăraţi, de modă veche. Uneori ceea ce era retro putea părea avansat şi viceversa.

Aşadar, Betsby venise la întâlnire, până la urmă. O fi fost el nebun, dar cu siguranţă că nu-i lipsea tupeul.

— Să vă spun ceva, continuă Hamish, hotărându-se să-şi încheie discursul cu câteva minute mai devreme. Haideţi să facem o înţelegere, eu mă *voi* gândi la posibilitatea ca lumea să devină un loc mai bun dacă voi o să-l umpleţi cu crocodili vorbitori, filosofi de tinichea, cybercopii descărcate din reţele şi tocilari nemuritori… iar în schimb voi *veţi* cugeta la ipotezele propuse de mine. Omenirea se grăbeşte deja prea tare spre viitor. *Atât* de tare, încât am ajuns să înotăm până la gât în necazuri pe care ni le-am făcut cu mâna noastră.

Slăbi puţin ritmul, semnalizând că discursul era aproape

pe sfârşite.

— Dacă am dreptate, şi cu condiţia să nu fie deja prea târziu, mai rămâne o soluţie posibilă. Metoda folosită în cele mai multe culturi umane, care au avut înţelepciunea de a se îngrijora când lucrurile nu mergeau în direcţia bună. Cele *zece mii de alte societăţi* care au dăinuit mult mai mult decât acest iluminism mărunt şi fragil de care suntem atât de mândri. Ah, am păşit pe Lună, am cercetat galaxii îndepărtate şi am sondat atomul. Democraţia e plăcută. La fel şi educaţia de masă, info-Mesh-urile şi weburile. Ridicându-ne pe umerii celor de dinaintea noastră, am atins înălţimi la care puţini visau. Pe de altă parte, toţi strămoşii noştri au făcut un lucru anume de care cei mai mulţi dintre *voi, oameni buni,* încă nu v-aţi dovedit capabili. Au supravieţuit până s-au reprodus şi şi-au văzut succesorii plecaţi în siguranţă pe drumul lor. Asta e semnificaţia cuvântului „strămoş”! De-a lungul secolelor şi mileniilor, le-au predat ştafeta noilor generaţii, care, la rândul lor, au dus mai departe viaţa şi cultura umană către alte generaţii. Au murit ştiind că măcar povestea va continua. Pare o însărcinare simplă. Dar n-a fost niciodată simplu, pentru niciunul dintre ei. A fost o provocare esenţială, care a cerut curaj şi le-a ocupat aproape toată existenţa. Obiectivul central al oricărui individ raţional sau al oricărei civilizaţii… sau specii, la urma urmei. Un ţel pe care voi, pretinşi creatori de zei şi modificatori, păreţi a-l uita, în graba voastră dezordonată de a obţine satisfacţie individuală, nemurire personală sau aşa-zisul progres. Într-adevăr, acesta ar putea fi lucrul cel mai primejduit în călătoria noastră comună către un mâine plin de riscuri.

* * *

Reacţiile publicului erau amestecate. Hamish văzu oameni aplaudând, în timp ce un număr egal de inşi stăteau cu mâinile încrucişate şi încruntându-se la el. Printre cei din al doilea grup se număra şi Roger Betsby, care privea din rândul al doilea cu o figură destul de imobilă.

Discuţiile se întindeau în unde concentrice prin toată sala, unele între persoane învecinate, altele la diferite niveluri de realitate augmentată. Unii se întorceau şi arătau spre alte persoane din mulţime, murmurând neauzit, încredinţându-le ochelarilor sarcina de a le dirija cuvintele prin vir-spaţiu. Câţiva chiar se ridicară în picioare, făcându-le altora semn să li se alăture în grupuri strânse pe laturile sălii sau în spate.

„Ei, fir-ar, chiar că i-am călcat pe bătături!”

Hamish se simţea bine. De fiecare dată când îl comunica, mesajul acesta era tot mai bine pus la punct. Pregătit pentru reglaje fine, îmbunătăţiri şi rafinare din partea grupului de experţi al Mişcării. Iar probabilitatea de a influenţa viitorul omenirii aproape compensa împunsătura dureroasă pe care o simţea ori de câte ori se gândea la câtă muncă de creaţie ar fi putut face în tot acest timp.

După cum era de aşteptat, întrebările care urmară erau amestecate – unele reprezentau provocări politicoase, pe când altele etalau o făţişă ostilitate. Lui Hamish nici că-i păsa. Îi întărâtă pe câţiva dintre cei mai fervenţi, făcându-i să ţipe cu voci sparte, iar organizatorii convenţiei se văzură nevoiţi să-i scoată din sală. Exact genul de imagini pe care oamenii lui Tenskwatana puteau să le editeze şi să le accentueze, consolidând un stereotip valoros. Acela al fanaticilor purtători de ochelari RV. Demonstra că nu puteai avea încredere să dai pe mână unor asemenea oameni niciun băţ de chibrit ars, darămite o tehnologie avansată care să le confere putere asupra destinului omenirii.

Se mai ridicară şi alţii să plece – lucru previzibil, de vreme ce discuţia era oficial încheiată. Dar tot mai mulţi îşi ciocăneau uşor în ochelari şi fluturau degetele în aer, murmurând şi arătând unii către alţii, trimiţând e-note.

„Sunt surescitaţi, se vede treaba. Poate va trebui să mă strecor pe uşa din spate.”

În tot acest timp, Hamish încercă să *nu* arunce nicio privire către bărbosul din rândul al doilea. Erau unii în

public, purtătorii de ochelari din seriile cele mai performante, care puteau să-i urmărească privirea oriîncotro şi-ar fi îndreptat-o. Prea multă atenţie într-o singură direcţie – asupra unei singure persoane – putea fi remarcată.

„Cu asta mă aleg dacă încerc să omor mai multe păsări cu un singur clişeu. Betsby a vrut un loc cu public. Oricum veneam aici, aşa că mi s-a părut firesc să aranjez o întâlnire. Dar, sincer acum, cine se aştepta să vină?”

Nimic nu era tipic la cazul acesta – otrăvirea senatorului Strong. Un făptaş care părea categoric dispus să-şi recunoască fapta? Un şantajist care refuza să-i explice victimei *ce* secret deţinea, sau ce tinctură folosise ca să-i provoace senatorului în public o asemenea stare jenantă de surescitare?

Poate un nebun solitar, căruia nu părea să-i pese dacă îşi făcea inamici puternici.

„Carevasăzică, un Credincios Adevărat? Dar nu pare. Iar anchetatorii noştri n-au depistat nimic în trecutul lui care să corespundă cu portretul unui nebun singuratic. Poate un doctor care lucrează în clinici orăşeneşti gratuite? Un Schweitzer modern? Desigur, asta l-ar fi putut face să-l dispreţuiască pe senatorul Strong. Şi ar fi avut instrumentele şi cunoştinţele necesare pentru a prepara o toxină psihotropă.

Dar toată treaba asta pur şi simplu nu stă în picioare. Precis că Betsby e mai mult decât pare. E doar vârful aisbergului. Parte dintr-un complot mai profund. De aceea o fi vrut să ne întâlnim aici, în inima teritoriului tehnogeek?”

O femeie din public se ridică, fiind aleasă pentru a pune următoarea întrebare; era cam bondoacă şi solidă pentru cineva din generaţia ei. Poate era alergică la biosculptură, sau poate avea principii filosofice contrare. Un nimb de lumină provenită din mai multe direcţii se concentră asupra feţei sale rotunde. Sistemul de acustică live din pereţi îi amplifică vorbele, fără ecou şi fără a fi necesar un microfon.

— Domnule Brookeman, aş dori să schimb subiectul, dacă n-aveţi nimic împotrivă. Fiindcă pare că viitorul se grăbeşte spre noi chiar în aceste momente, când staţi la tribună şi ţineţi predici despre importanţa încetinirii.

— Acuma, zău, răspunse el. Crize apar întotdeauna. Un val nesfârşit de greşeli provocate de oameni. Pe dumneata care anume te-a îngrijorat?

— Una care s-ar putea să nu intre deloc în categoria celor *provocate de oameni,* domnule. Sunt convinsă că aveţi cunoştinţă de bârfele care s-au răspândit săptămâna trecută ca un val mareic, că astronauţii de pe staţia spaţială *au găsit ceva* pe orbită. Ceva extrem de neobişnuit.. Poate chiar de origine nepământeană?

Hamish avu o reacţie de uluire. Zvonul se răspândea cu viteză. Până şi ultima actualizare primită de el de cu seară, înainte de-a se duce la culcare, pomenea eforturi guvernamentale energice pentru a ţine veştile sub obroc, sau cel puţin pentru a le discredita. Însuşi Profetul aruncase în joc resurse ale Mişcării, dând o mână de ajutor la distragerea atenţiei publicului de la subiect.

„Până la urmă, cred că ăsta ar fi fost un moment numai bun pentru purtat ochelari”, îşi spuse el, dorindu-şi să fi putut solicita un rezumat de ultimă oră, în timp ce reflecta la un răspuns. Multitaskingul îşi avea avantajele lui…

— Păi, spuse el chicotind pentru a-şi masca orice urmă de disconfort, prin definiţie, orice se găseşte în afara Pământului este *nepământean…*

Ba nu. Pe firul acesta plăpând nici nu merita să insiste. Aşa că preferă să dea din cap aprobator.

— Da, am auzit nişte fabulaţii şi am văzut imagini înceţoşate. Ca toată lumea. Deocamdată totul pare cam tras de păr. Cum a fost povestea cu acel Bigfoot mareic amfibiu de acum câţiva ani. Ori poate vă amintiţi de *fiinţele cuantice* pe care pretindeau unii că le văd când îşi lipesc ochii de ecranele holografice ieşite din Fabrique Zaire? Până s-a demonstrat că oamenii îşi zgâriau pur şi simplu corneea!

Replica lui provocă nişte chicoteli slabe. Nu prea multe.

Hamish întrebă pe un ton tărăgănat, puternic batjocoritor:

— Deci care e cea mai recentă fantezie febrilă care înconjoară globul? Acuma, zău, nu că-i incitant? Un artefact extraterestru autentic, dovedit, nebunie curată! Apare de-a dreptul pe orbita medie, *exact* acolo de unde să poată un astronaut să-l înşface cu lasoul când iese să adune gunoiul. Ce convenabil!

Se întrerupse, apoi adăugă pe un ton mai puţin sarcastic:

— Desigur, nu există nicio explicaţie despre *cum* ar fi putut ajunge acolo un asemenea obiect. Un bulgăre luminos, ca un opal sau un cristal, nu mai mare decât capul dumitale… despre asta vorbeşti, nu? Dar s-a gândit cineva să întrebe cum ar putea aşa ceva să plutească prin puţul gravitaţional al Pământului fără motoare? Darămite să schimbe cursul, să-şi potrivească orbita…

— Poate l-a aruncat cineva acolo! strigă o voce din public.

Amortizoarele dintr-o sală de conferinţe puteau fi ajustate în aşa fel încât să-i reducă la tăcere pe hărţuitori. Dar acestor extropieni le plăcea să lase lucrurile să se desfăşoare liber.

— Aha, vechea manevră OZN, zâmbi Hamish. Ei, recunosc, m-am distrat la vremea mea cu farfuriile zburătoare. E o mitologie foarte bogată! Băgăreţi de dincolo de cercul nostru de lumină se strecoară misterios printre noi ca să facă declaraţii criptice, să profereze ameninţări sau să le facă fermierilor singuratici colonoscopii pe gratis.

De data asta se auziră râsete ceva mai convingătoare, cu gust de pâine şi băutură. Iată o temă cu care erau de acord majoritatea celor prezenţi. Hamish simţi chiar o undă de recunoştinţă faţă de femeia care deviase discuţia către acest subiect. Acum întâlnirea se putea termina pe o notă mai relaxată.

— Bineînţeles că-i amuzant faptul că extratereştrii ăştia cu OZN-uri sunt portretizaţi mai mereu în acelaşi mod. Arată şi se poartă exact ca nişte zâne răutăcioase, sau ca

nişte spiriduşi obraznici, parcă ieşiţi direct din basmele vechi! Se vede de la o poştă de unde au apărut *cu adevărat.*

Îşi ciocăni uşor într-o latură a capului, ceea ce mai stârni câteva râsete.

Reacţia rămânea totuşi anemică. Abia dacă reuşea să capteze interesul majorităţii… pe când mulţi alţii continuau să interacţioneze între ei fluturând din degete, rânjind sau făcând naiba-ştie-ce. Era limpede că, de n-ar fi fost amortizoarele, în sală ar fi domnit ditamai gălăgia în acele momente. Hamish insistă.

— Apoi, mai e şi faptul că planeta noastră se umple treptat cu *camere video,* al căror număr se dublează o dată la un an sau doi. La naiba, după ultima trecere în revistă, patru cincimi din suprafaţa uscată a Terrei se află sub observaţie permanentă. Dar ne-a ajutat cu ceva să localizăm pisăloagele astea de farfurii zburătoare, sau să le vedem mai bine? Ha! *Coincidenţă,* sunt reperate tot mai departe şi mai departe! În fiecare an, *exact* atât de departe cât să rămână înceţoşate, deşi camerele sunt tot mai performante! Pe vremuri, obţineam o mulţime de sclipiri estompate pe film cu granulaţie mare, la câteva sute de metri de o stradă sau un oraş. Astăzi, întâlnirile par să se petreacă numai în miezul deşertului sau pe întinderea oceanului. Sau e vorba de astronomi amatori care raportează lumini ciudate în preajma Lunii sau a lui Marte. Oriunde mai există goluri în panoptic, permiţând o chinuitoare…

Hamish ar fi continuat să exploateze refrenul acesta, pe care nu-l mai folosise în ultima vreme. Dar femeia scundă şi îndesată îl întrerupse.

— Domnule Brookeman, îmi daţi voie? Mulţi dintre noi vă cunosc opiniile despre OZN-uri din *Elful.* Că veni vorba, aţi făcut şi filme mai puţin naive. Dar putem rămâne la subiect, vă rog? Mi se pare că aţi deviat de vreun ceas sau două! De fapt… continuă ea într-un ritm mai lent, lovindu-şi uşor marginea ochelarilor cu o mână şi fluturând în aer degetele celeilalte mâini. La drept… vorbind… chiar în

momentul ăsta…

Se opri de tot, rămânând cu gura căscată, holbându-se la imaginile proiectate pe suprafaţa interioară a web-ochelarilor săi, iar în cele din urmă şopti un singur cuvânt:

— Uau!

Insulele de indivizi atenţi la cu totul altceva decât la Hamish se transformară într-un arhipelag de bolboroseli când persoanele din jur se grăbiră să vadă ce anume îi captiva ei interesul. Se adunau grupuri de oameni care îşi trimiteau taguri unul altuia. Icneau pe rând de surpriză, arătând unii spre alţii şi făcându-şi reciproc comentarii cu şoapte reţinute. În faţa acelei mări de lentile pâlpâitoare şi mâini fluturânde, Hamish îşi drese vocea.

— Ăă, s-a întâmplat ceva adineauri? Vrea cineva să-mi explice, vă rog…

Se ridică altcineva, de data asta o femeie din primul rând. Era zveltă şi înaltă, purta ochelari transparenţi, dotaţi cu o mulţime de echipamente – cum ar fi o lentilă-gel plutitoare –, fără a-i ascunde însă ochii ageri, căprui-deschis.

„Tor Povlov, de la emisiunea MediaCorp Răspunsul povlovian”, o identifică Wriggles. *„Adresează-i-te cu domnişoara Tor.”*

Hamish îşi blestemă încetineala gândurilor. Ar fi putut să subvocalizeze o comandă către Wriggles şi să obţină un rezumat al ştirii din cauza căreia erau toţi surescitaţi. Acum era prea târziu. Înclină din cap spre nou-venită.

— Da, domnişoară Tor.

Sistemul de acustică live din pereţii centrului de conferinţe reacţionă acordându-i prioritate reporteriţei, scăldând-o în lumină şi amplificându-i vocea.

— Din moment ce nu sunteţi conectat, domnule Brookeman, daţi-mi voie să vă explic ce se întâmplă, apoi am să vă rog să-mi spuneţi ce părere aveţi. Se pare că a emis cineva, acum câteva momente, mai mult de un terab de date sustrase de la Centrul Spaţial NASA Marti. Imagini care arată momentele principale ale efortului lor de a comunica şi a traduce mesaje de la Obiect.

Nimeni n-ar fi putut scrie acel ultim cuvânt cu literă mare din greşeală.

— Serios?

Hamish ridicase vocea ca să poată fi auzit peste murmurul tot mai intens al mulţimii. Până şi amortizoarele făceau faţă tot mai greu.

— Păi, n-ar trebui să vă spun eu că nu se poate avea încredere în scurgerile de informaţii. Aproape orice poate fi falsificat şi distribuit viral, chiar şi printr-un site oficial. Eu, unul, nu m-aş emoţiona prea tare din cauza unei înregistrări video necertificate.

La momentul acela deja o majoritate clară se afla în imersiune completă. Pe Hamish îl irita să aibă în public atât de puţini ochi care priveau cu adevărat la el. Dintre cei rămaşi în aici-şi-acum. Cei mai mulţi păreau mai interesaţi de reporteriţă decât de el. Asta exceptându-l pe Roger Betsby. Otrăvitorul bărbos îşi ţinea privirea aţintită ferm asupra lui Hamish.

Tor Povlov clătină din cap.

— Atunci, cred că n-aţi auzit restul, domnule Brookeman. NASA şi Departamentul Previziunii au emis deja o nondezminţire. Gata cu apelurile la calm şi cu diversiunile. Sau cu tăgăduirea făţişă a scurgerii de informaţii. Doar o promisiune că persoanele responsabile vor fi găsite şi vor fi altoite cu o *amendă pentru acţiune prematură.*

Expresia provocă râsete înfundate şi rânjete dispreţuitoare. O asemenea lovitură peste mână nu oprea pe nimeni niciodată. Cel puţin, nu pe cineva care avea protecţia Ghildei şi pretindea în mod plauzibil că serveşte interesul public.

Hamish se uită chiorâş, dorindu-şi dintr-odată să fi fost în altă parte. În contact cu propriii lui oameni. Sau cu ai Profetului.

„Cât stau eu aici trăncănind verzi şi uscate cu extropienii despre fanteziile lor prosteşti, situaţia din lumea reală a scăpat de sub control.”

Tor Povlov continuă pe un ton prietenos.

— Toată dimineaţa, MediaCorp a urmărit o creştere abruptă în traficul diplomatic codificat, între diverse alianţe naţionale, carteluri şi WCN-uri. E clar că au fost avertizaţi şi au primit consultanţă în legătură cu ceva important. Dar un val de mesaje dezorientate şi deconcertante ne împiedică să depistăm, dintre atâtea zvonuri, despre *care* eveniment este vorba.

„Asta trebuie să fi fost mâna Profetului. Cel puţin pentru câteva ore a funcţionat."

— Dar acum…

Tor se întrerupse pentru un moment de atenţie distribuită artistic, apoi reluă cu graţie:

— …se pare că la Casa Albă s-a programat o conferinţă de presă plenară pentru ora trei EST. Peste aproape o oră. Iar pred*ia*ctorul de la MediaCorp oferă o estimare de nouăzeci şi doi la sută a încrederii că va exista o confirmare publică a scurgerii de informaţii de la Havana, urmată de o dezvăluire completă.

Făcând un gest de curtoazie care era, probabil, o concesie dramatică pentru cineva din generaţia ei, Tor Povlov ridică mâna şi îşi răsuci lentilele vir-ochelarilor, pentru a-i oferi lui Hamish toată atenţia ei, aici-şi-acum. Bineînţeles, micuţa lentilă-gel continua să transmită către publicul mondial al POV-ului său.

— De aici şi întrebarea mea pentru dumneavoastră, domnule Brookeman. Tocmai aţi petrecut o oră întreagă certându-i pe aceşti aşa-zişi creatori de zei.

Rosti sintagma foarte ritmat, comunicându-şi astfel propriul său nivel de scepticism.

— I-aţi terorizat cu o litanie brutală de temeri despre un viitor perturbat în mod periculos. Şi când colo, viitorul a sosit! E foarte probabil ca această tulburare – sau acest *perturbator,* ca să folosim chiar termenul dumneavoastră – să fie ceva extraordinar. Poate chiar ca în poveştile dumneavoastră. Numai că prostia umană nu prea pare să fie implicată de data asta. Şi, spre deosebire de ceea ce se întâmplă mereu în romanele dumneavoastră, e puţin probabil ca mâţa asta să fie redusă la tăcere şi băgată la

loc în sac înainte de deznodământ. Aşadar, ceea ce aş vrea eu să ştiu, domnule Brookeman, este cum propuneţi să tratăm această situaţie inedită. S-ar părea că valurile au aruncat pe ţărmul nostru o *sticlă* venită din depărtări. Conţine un mesaj. Şi vorbeşte.

RENUNŢĂTORI

Odinioară, de fiecare dată când o cultură intra în declin, altele erau gata să preia ştafeta. Dacă Roma s-a prăbuşit, o lumină s-a aprins la Constantinopole, apoi în califatul Bagdadului şi în China. Dacă Spania lui Filip al II-lea a devenit represivă, Olanda a primit cu braţele deschise refugiaţii şi ştiinţa. Când a înnebunit cea mai mare parte a Europei, la mijlocul secolului XX, minţile cele mai strălucite s-au mutat în America. Iar când America a devenit prea îngăduitoare cu sine şi s-a lăsat sfâşiată de noul război civil, migraţia produsă s-a revărsat peste margini către Est.

Însă de data aceasta lucrurile stau altfel! Nu e vorba doar de o parte a lumii care se hotărăşte dacă să se ridice ori să cadă. Dacă să capete încredere în sine ori să se lepede de ea. Ceea ce separă triburile noastre, astăzi, nu este geografia. Conexiunile rapide pot duce la răspândirea necazurilor la fel de iute cum se răspândesc comerţul şi speranţa, după cum am aflat cu ocazia Cyberstrănutului, a Marelui Jaf şi a Gripei Sumatrane. Până acum, UE, GEACS[35] şi cel puţin douăzeci de state americane şi-au stabilit comisii care să-i supravegheze pe oamenii de ştiinţă şi pe inventatori, cu scopul de a-i „sfătui şi călăuzi” către un *progres responsabil.*

Sau spre niciun fel de progres? Pentru a evita *colapsul,* savanţi de la Institutul de Viitorologie Diamond prescriu o speranţă: să imităm puţinele societăţi omeneşti care au învăţat să trăiască sustenabil cu propriile lor mijloace,

---

[35] GEACS – Greater East Asia Coprosperity Sphere (Sfera de Coprosperitate a Asiei Mari Orientale), concept propagandistic al Japoniei ca superputere locală lansat de guvernul nipon în 1940.

precum Şogunatul Tokugawa şi Tikopia polineziană. Stabile din punct de vedere ecologic, ele şi-au protejat cu sălbăticie pădurile şi au limitat extinderea terenurilor agricole. Aceste „societăţi ideale” au interzis şi roata. Sau să luăm exemplul kaczynskienilor, care nu se deranjează să convingă pe nimeni. Dacă e ceva nou sau care ţine de tehnologie, ei vor încerca să-l arunce în aer.

În cele din urmă, avem Mişcarea. Calmă şi rezonabilă, ea a ajutat lumea noastră să depăşească ultima mare criză, acum un deceniu, moşind negocierile care au reechilibrat balanţa celor zece Stări şi prilejuind realizarea Marii Înţelegeri. Însă ele îndeamnă acum omenirea „să ia o pauză”. Să reflecteze la primejdii şi la oportunităţi, înainte de a-şi relua marşul înainte. Să permită înţelepciunii să prindă din urmă tehnologia. Dar nu cumva avem nevoie să găsim soluţii noi mai devreme, nu mai târziu?

din *Comentarii asupra Mişcării,* de Thormace Anubis-Fejel

Capitolul 20

URMĂRIRE

Cu toată graba sa de a ajunge acasă, Peng Xiang Bin evită poarta principală din masivul dig marin. Oricum, uşile gigantice erau închise în acel moment de maxim al fluxului. Chiar şi când se deschideau, se umplea locul de pescari care-şi vindeau prada şi de locuitori ai oraşului care ieşeau să viziteze ultimele rămăşiţe de plajă compusă din nisip importat. O mulţime de ochi – şi *ia*-ochi – şi cine ştie câţi dintre ei cercetau deja fiecare chip care trecea pe acolo, căutându-i biosemnătura unică?

„N-ar fi trebuit să postez interogaţii despre pietre în formă de ou care strălucesc misterios după ce le ţii la soare.

Ar fi trebuit s-o las în groapa aia de pe fundul mării.”

Spaima lui, pe care o încerca încă de când zărise la TV

faimosul „artefact” extraterestru, era că exista cineva puternic şi sus-pus care îşi dorea cu disperare să aibă ceea ce descoperise el în depozitul secret din subsolul vilei înghiţite de ape – şi că îşi dorea în secret. Fostul proprietar fusese puternic şi avusese multe relaţii, şi totuşi sfârşise scos cu forţa din casă şi – conform legendei – torturat, apoi examinat până la ultimul neuron şi, în cele din urmă, redus la tăcere pentru totdeauna. Bin bănuia acum că totul se petrecuse din pricina unei pietre ovale, foarte asemănătoare cu cea care provocase atâta zarvă în toată lumea. Guvernări, megorporaţii şi consorţii ale insurgenţilor aveau să înceapă toate să-şi caute un asemenea obiect.

„Dacă-i aşa, ce vor face cu unii de teapa mea? Când e vorba de un obiect de valoare, un om sărac care îl scoate la lumină ar putea să pretindă o recompensă. Dar dacă e un lucru care ar putea zgudui civilizaţia?

În cazul ăsta, nu mă pot aştepta decât la moarte, doar pentru că am aflat despre el!”

Totuşi, pe măsură ce panica iniţială începea să dea înapoi, Bin simţea cum i se ridică la suprafaţă o altă parte a sinelui. Acea frântură a caracterului său datorită căreia îndrăznise să-i ceară lui Mei Ling să i se alăture la frontiera sălbăticiei, ca să-şi încropească o casă a lor pe coastă.

„De-aş putea cumva să scot piatra la licitaţie… cumva să fim în siguranţă… Într-adevăr, fostul proprietar o fi încercat probabil să cadă la înţelegere şi a dat greş. Dar nimeni nu ştia atunci de existenţa unui asemenea «artefact»… cel puţin publicul nu ştia. Totul s-a schimbat acum, când americanii îl arată întregii lumi pe al lor…”

Nimic din toate astea n-ar mai conta dacă nu reuşea să ajungă acasă la timp ca să ascundă obiectul şi să facă nişte pregătiri minimale. Mai presus de orice, să-i trimită pe Mei Ling şi pe Xiao En undeva unde să fie în siguranţă. Apoi să posteze un apel general pentru a se întâlni cu ofertanţii într-un loc public…?

Zorindu-se pe străzile aglomerate, Bin avea mare grijă

ca ritmul alert al paşilor săi să nu se transforme în alergare. Nu i-ar fi prins bine să atragă atenţia. Dincolo de camerele de ordine publică postate pe fiecare cornişă şi pe fiecare stâlp de iluminat, statul se putea conecta la lentilele şi *ia*-urile private purtate de orice trecător din apropiere. Părul lui lung, care-i cădea acum peste faţă, putea pune în încurcătură o căutare facială de rutină sau aleatorie, nu însă şi dacă sistemul se interesa cu adevărat de persoana lui.

„Umblă vorba c-au învăţat să detecteze vibraţiile slabe care ies din urechea umană. Că fiecare dintre noi are o vibraţie, la fel de personală ca o amprentă, care poate fi detectată cu instrumente. Trupurile noastre emit o mulţime de semnale, o mulţime de moduri prin care ne trădăm în faţa statului modern.” Pentru orice eventualitate, Bin luă o bucată de hârtie dintr-un container de gunoi şi o mestecă puţin ca s-o înmoaie, apoi îşi îndesă câte o bucăţică în fiecare ureche.

Îndepărtându-se de poarta principală, grăbi pasul printr-o zonă mai sărăcăcioasă a oraşului, în care grupurile de locuinţe multietajate trecuseră prin procesul evoluţiei către dărăpănături, ignorând una după alta toate ordonanţele de planificare urbană. Funii încărcate cu rufe puse la uscat se înfăşurau pe colectoare solare sprijinite de antene semilegale, care sifonau accesul la Mesh şi ceva energie emisă dinspre turnurile strălucitoare ale Pudongului din vecinătate.

Având de înfruntat o mulţime compactă, Bin se strădui o vreme să-şi croiască drum cu forţa, apoi încercă s-o ia pe scurtătură. Strecurându-se pe lângă un cărucior de mărfuri care ţinea deschisă o pereche de uşi gigantice, se pomeni în interiorul unei caverne uriaşe, ale cărei niveluri inferioare fuseseră eviscerate pentru a face loc unui labirint uriaş de conducte sticloase şi containere de reactoare din oţel inoxidabil, toate interconectate în configuraţii întortocheate, în care bolboroseau amestecuri de toate culorile. Bazându-se doar pe intuiţie, Bin alese o direcţie în care presupunea că trebuie să existe o ieşire

către cealaltă parte. Era decis să meargă şi la cacealma ca să treacă mai departe, în caz că l-ar fi oprit cineva.

Ceea ce părea puţin probabil, într-o asemenea învălmăşeală. Cel puţin o sută de muncitori – mulţi dintre ei îmbrăcaţi ceva mai bine decât el – patrulau pe pasarele scârţâitoare ori escaladau reţele de lonjeroane, curăţând meticulos şi înlocuind manual conductele. La nivelul solului, inspectori dotaţi cu *ia*ware voluminoase, îmbunătăţite, verificau o avalanşă neîntreruptă de produse – obiecte având aproximativ mărimea şi forma unui policar uman –, agitând nişte pensete cu laser ca să apuce câteva dintre ele înainte să cadă într-un container de aşteptare.

„E o nanofabrică”, îşi dădu seama Bin când ajunse la jumătatea drumului. Era prima dată când vedea una de aproape, dar se uitase cândva, împreună cu Mei Ling, la un tur virtual al unui atelier vast, asemănător cu acesta (deşi mult mai curat), în care se introduceau prin conducte ingredientele de bază şi din care se expediau componente sofisticate – elemente electroptice, neuraugmente şi *organoplăci,* ce-or mai fi fost şi acelea. Şi diamante modelate pe comandă, mari cât pumnul lui. Toate produse prin stivuirea de atomi şi molecule, una câte una, sub controlul programelor speciale.

Oamenii continuau să joace şi ei un rol, desigur. Niciun robot n-ar fi putut să se caţere sau să se târască prin diverse locuri precum omaimuţele, sau să cureţe după maşini cu atâta dexteritate. Sau atât de ieftin.

„Nu era vorba că vor reduce fabricile astea la dimensiunile unui prăjitor de pâine şi le vor vinde cui vrea? Cutii magice care să le permită până şi săracilor să-şi producă orice poftesc din materii brute. Chiar şi din apă de mare. Gata cu muncitul. Gata cu doritul.”

Îi veni să pufnească dispreţuitor, dar se abţinu şi aproape tot restul drumului îşi ţinu respiraţia, grăbindu-se către o platformă de încărcare unde câţiva muncitori nădușiţi umpleau camioane maglev la celălalt capăt. Circulau zvonuri despre nano-maşini care scăpaseră şi se încorporaseră în plămâni, unde trecuseră la treabă,

începând să se autocopieze… Probabil doar poveşti vânătoreşti. Dar Bin nu era pregătit să renunţe la plămânii lui. Erau de mare însemnătate pentru un costier.

Se năpusti afară din peisajul industrial dur într-o lume a comerţului stradal. Drumul era ticsit de prăvălii cu decoraţiuni ţipătoare. Inspiră cu nesaţ şi nările i se umplură de aromele care pluteau în jurul nenumăratelor grătare, wokuri şi fierbătoare cu aburi, la care se preparau de toate, de la frigărui de scorpioni delicaţi până la carne de pui artificială, tăiată şi porţionată ca să semene cu cea veritabilă. Lui Bin îi chiorăiau maţele, dar se sili să meargă mai departe; la un moment dat coti şi porni de-a dreptul către cea mai apropiată secţiune a zidului masiv care separa Shanghaiul de Est de oceanul în creştere.

Contrabandiştii îşi aveau traseele lor. Pe unul dintre trasee se afla o clădire care oferea pe vremuri o minunată panoramă a estuarului Huangpu – până când asemenea privelişti deveniseră indezirabile. Acum, o clasă inferioară de orăşeni ocupa turnul cu pricina.

Vechiul finisaj din travertin şi marmură al holului fusese înlăturat şi vândut cu ani în urmă, locul său fiind luat de finisaje ondulate aplicate prin pulverizare, care între timp se acoperiseră cu şuviţe lungi de alge jilave. O bună folosinţă a spaţiului – probabil că în atriumul înalt de trei caturi creşteau proteine cât să furnizeze o dietă de bază, adaptată genetic, pentru jumătate dintre ocupanţi. Dar mirosul igrasios îl făcu pe Bin să-i fie dor de micul său cort din mijlocul valurilor.

„Nu putem să ne-ntoarcem la un asemenea trai”, îşi spuse el, aruncând o privire la schelăria de bambus înaltă şi zveltă care se înălţa în zigzaguri în uriaşul vestibul; muncitori costelivi, cu hainele pătate de sudoare, îngrijeau cultura, prestând muncile nepotrivite pentru roboţi. „Am jurat că n-am să-l cresc pe fiul nostru cu pastă de alge.”

Ascensorul scârţâia şi era deservit de o cotoroanţă care îl punea în mişcare acţionând comutatoare de pe o improvizaţie de placă cu circuite imprimate. Cu siguranţă că nu se mai făcuse nicio reparaţie la sistemul electronic al

clădirii de la Prăbuşire încoace. „Cât a trecut, cinşpe, şaişpe ani? Da, oamenii sunt ieftini şi oamenii au nevoie de lucru. Dar până şi eu aş fi în stare să repar mormanul ăsta de vechituri.”

Cabina se zdruncina şi zăngănea, în timp ce operatoarea se uita fioros la Bin. Fără îndoială, ştia că el nici nu lucra, nici nu locuia acolo. Drept răspuns, Bin îi surâse bătrânei şi-i făcu o plecăciune linguşitoare – n-avea rost să-şi facă un inamic din cineva care putea oricând să iniţieze o căutare facială. Dar bombăni în sinea lui despre „micii împăraţi” cu minţile pervertite – o generaţie crescută numai din copii bucălaţi, adoraţi de câte doi părinţi, patru bunici şi de o naţiune întreagă al cărei potenţial părea nelimitat. Visuri neţărmurite şi o ambiţie de a se ridica tot mai sus, până la infinit – asta până la Prăbuşire. Până când secolul al XXI-lea se dovedise a nu fi pe măsura promisiunilor.

Dezamăgirea nu se potrivea deloc cu micii împăraţi – care numărau o jumătate de miliard; erau atât de mulţi, încât până şi misterioşii oligarhi din Palatul Armoniei Terestre erau nevoiţi să se ocupe de bunăstarea uriaşei hălci de populaţie. Unde mai pui că uneori erau morocănoşi. Aruncatul vinei în cârca generaţiei depăşite numeric a lui Bin devenise sport naţional.

Etajul al unsprezecelea se lăuda pe vremuri cu un restaurant pe terasă, cu vedere spre un port de agrement plin de ambarcaţiuni luxoase, mărginit cu o plajă cu nisip albit, scânteietor. Nu departe, pe malul râului Huangpu, sclipea cândva opulentul Shanghai Links Golf Country Club – acum doar o mlaştină, după ce se sacrificase în apele crescânde.

Trecând pe lângă mese şi scaune ruginite, Bin aruncă o privire dincolo de dig, către micul golf al iahturilor – rămăşiţe boante şi catarge rupte înălţându-se dintr-un covor maroniu de alge şi ape menajere.

„Îmi aduc aminte că era cam pe-aici…”

Aplecându-se, bâjbâi peste balustrada balconului şi pe faţada canelată a clădirii, până găsi un scripete ascuns, cu

o frânghie subţire care ducea în jos. Atârna liber peste dig până în micul port, arătând ca o simplă pereche de cabluri căzute.

Bin nu mai făcuse niciodată aşa ceva, să-şi rişte viaţa având încredere că o funie subţire îi va susţine greutatea. Deşi odată îl ajutase pe Quang Lu să traverseze cu o încărcătură misterioasă până jos, la baza digului, ţinându-i barca nemişcată, în timp ce contrabandistul fixa nişte saci închişi la culoare, apoi îi trimitea în sus cu scripetele. Sus, la mare înălţime, siluete întunecate puseseră mâna pe încărcătura clandestină şi cu asta, basta. Bin nu a aflat niciodată dacă fusese vorba de droguri, de tehnologie sau de produse de lux netaxate, şi nici nu-i păsa, câtă vreme era plătit.

Quang Lu n-avea să se bucure deloc dacă-i strica ruta. Dar în momentele acelea Bin avea alte griji pe cap. Îşi puse mâna streaşină la ochi ca să privească în lungul coastei, către un şir de ruine aflat la limita de resac – fostele vile care mărgineau cândva plaja şi unde se afla şi sălaşul lui costier simplu. Strălucirea apei îi înţepa ochii, dar nu părea să se petreacă nimic neobişnuit acolo. Era aproape convins că vedea stindardul purtător de noroc din ţara natală a lui Mei Ling, fluturând în briza moale. Stabiliseră ca ea să-l dea jos în caz că se întâmpla ceva rău.

Inima îi bătea cu putere în timp ce rupea fâşii dintr-o tendă, pe care şi le înfăşură pe mâini. Căţărându-se peste balustradă, încercă să nu privească în jos când îşi dădu drumul să alunece de cealaltă parte, până reuşi să se sprijine cu un braţ pe marginea cu pietriş, în timp ce cu mâna cealaltă bâjbâia în căutarea celor două frânghii.

Era dificil, fiindcă nu i-ar fi ajutat la nimic să se ţină de o singură funie. Ar fi alunecat din scripete, iar el ar fi căzut ca bolovanul. Aşa că, în cele din urmă, îşi înfăşură pe mână ambele funii. Înainte de a-şi da drumul să se legene în gol, Bin închise ochii pentru câteva secunde, calmându-şi respiraţia şi căutând pacea interioară, sau cel puţin un calm relativ. „În regulă, să-i dăm drumul.”

Se desprinse de bordură şi începu să coboare în balans.

Nu era bine! Greutatea propriului său trup îi strângea cu putere frânghia în jurul mâinii, prinzându-i ca-ntr-o menghină palma şi degetele. Gemând până aproape să rămână fără suflu, Bin se luptă să uşureze apăsarea prinzând ambele cabluri între picioare şi trăgând cu cealaltă mână, până când, în sfârşit, se eliberă din laţ. Din fericire, avea mâinile atât de tăbăcite, încât nu păreau să fi fost vătămate în vreun fel. Dar vederea înceţoşată de durere avu nevoie de câteva clipe până să-şi revină…

…iar când i se limpezi, făcu greşeala de a privi în jos. Înghiţi în sec – sau încercă. O groază ce părea să-i erupă de undeva de la baza coloanei vertebrale i se căţără în sus ca o maimuţă. Un ţipar i se zvârcolea în burtă.

„Terminaţi!” le ceru animalelor dinăuntru. „Sunt bărbat. Un bărbat care are o datorie şi un destin de îndeplinit. Iar dacă nu-s bărbat, nimic nu sunt.”

Păru să dea rezultate. Panica se retrase ca o maree neplăcută la ceasul refluxului, iar Bin se simţi înviorat de propria-i hotărâre.

Încercă apoi să coboare sub acţiunea propriei sale greutăţi, susţinându-se cu câte o mână. Muşchii săi oţeliţi făceau faţă cu brio, mai ales că nici nu cântărea atât de mult încât să se chinuiască prea tare. Dar îi era greu să se ţină de ambele corzi în mod egal. Ba una, ba cealaltă încerca să-i scape din strânsoare. Bin reuşise să coboare trei niveluri când una dintre ele i se smuci din mână. Zbură în sus, către scripete, în timp ce Bin, agăţat de cealaltă, plonjă în sens opus, întinzându-se cu disperare să apuce capătul scăpat…

…şi în sfârşit înşfăcă funia răzleţită. Simţi imediat în carne arsura fricţiunii prin protecţia improvizată. Când reuşi să se oprească din cădere, din mâna chinuită îi ieşeau un fir de fum şi o duhoare grea. Atârnă acolo, legănându-se şi izbindu-se de o fereastră, minute în şir, fără număr, nefăcând altceva decât să se ţină zdravăn, aşteptând să i se domolească bătăile inimii şi să-i dispară grăunţele de durere din ochi.

„Oare am ţipat?” se întrebă el. Din fericire, fereastra de

alături era acoperită de o draperie grea – râul Huangpu era foarte puternic la acea oră a zilei. Multe alte ferestre erau astupate cu scânduri. Clădirea era folosită în continuare, dar cei mai mulţi locuitori ai săi erau încă la muncă sau la şcoală. Probabil că nici prea multe *ia*-uri nu se găseau într-o şandrama ca aceea.

„Nu cred c-am ţipat. Cred că-i în regulă.” Coborârea lui fusese, cu siguranţă, mascată de valurile de arşiţă şi de lumina solară reflectată orbitor din metal şi beton, ceea ce făcea perioada asta a zilei mult mai favorabilă pentru traversarea acestei porţiuni decât noaptea, când temperatura corpului său ar fi strălucit pe sute de camere sensibile la infraroşu, activând programele de detectare a anomaliilor.

Învăţând din aproximări succesive, Bin reuşi să-şi încârlige câte un picior în jurul fiecărei corzi şi probă coborârea prin alunecare treptată, cu funiile frecându-i-se pe pulpe, una în sus, cealaltă în jos. La început se dovedi incomod şi dureros, dar materialul rezistent al pantalonilor suporta, dacă alunecarea se făcea lent şi fără forţări.

Apropiindu-se treptat de betonul cenuşiu şi mohorât al stăvilarului de sub el, Bin se pomeni la un moment dat imaginându-şi cât de departe se întindea construcţia – către stânga ieşea cu mult din raza lui vizuală, îmbrăţişând noua linie de coastă până la uriaşa mlaştină care fusese cândva provincia Shandong… iar către dreapta se continua de-a lungul râului până departe în amonte, către regiuni fericite, în care Huangpu devenea Yangtze, iar locuitorii nu trăiau cu teama apelor în creştere. Câte milioane de oameni se angajaseră la construirea *Noului Zid?* Şi câte alte milioane munceau ca prizonieri, trimişi acolo sub pretexte oarecare pentru a pune umărul la sarcina colosală de a-l respinge pe ultimul invadator al Chinei, marea?

Bin se trase mai aproape, mereu atent la barieră. Secţiunea aceasta părea în regulă – puţin cam sfărâmicioasă din cauza grabei şi a materialelor ieftine cu care fusese construită cu două decenii în urmă, după ce taifunul Mariko aproape înecase întregul oraş. El ştia însă

că unele porţiuni erau înţesate de scârboşenii – sârme tăioase ca lamele, aproape invizibile cu ochiul liber, sau lujeri detectori de căldură, cu vârfurile încărcate de toxine.

Când sosi momentul, făcu o voltă prin aer, abia atingând obstacolul cu talpa unei sandale, şi ateriză cu un plescăit în apa vechiului port de agrement.

Era neplăcut, desigur, doar o încâlceală de ambarcaţiuni stricate şi cabluri periculoase care se încolăceau într-o învălmăşeală de buruieni şi gunoi din oraş. Bin se grăbi să se caţere pe o epavă, de unde sări pe alta, dând zor să traverseze traseul plin de obstacole, cu o agilitate învăţată în nici nu mai ţinea minte câte locuri invadate de apă, pentru a-şi petrece cât mai puţin timp posibil în mâlul dezgustător.

„De fapt, pare că s-ar găsi pe-aici o mulţime de materiale de recuperat", îşi spuse el. Poate ar trebui să se întoarcă – dacă norocul nici nu-l părăsea, nici nu-l lovea prea tare, ci rămânea pe cursul urmat de viaţa lui de până atunci. Moderat, de o nefericire suportabilă.

„Poate o să-mi asum riscul, la urma urmei", îşi spuse el. „O să-ncerc să găsesc un intermediar care să poată scoate la vânzare piatra mare şi albă, în aşa fel încât să nu ne riscăm pielea..."

Înainte de a escalada ultima bermă stâncoasă, care separa portul de mare, zări o baliză de salvare care sălta pe apă în spatele cabinei de pilotaj a unei epave. Îi putea fi de folos în porţiunea lungă de înot care îl aştepta.

ENTROPIE

Ce spuneţi de „prăbuşiri"? Acele tipuri de eşec care n-ar şterge omenirea de pe faţa pământului, dar ar putea ucide milioane, chiar miliarde? Chiar cu supravieţuitori care să-şi încropească existenţa din te miri ce şi mai nimic, nu-i aşa că speranţele omenirii ar fi pentru totdeauna sever limitate după o asemenea catastrofă?

În categoria aceasta vom repartiza cele mai multe pedepse pentru greşita administrare a lumii. Pentru

defrişări indolente şi revărsări de gunoaie în mări şi oceane. Pentru otrăvirea straturilor acvifere şi distrugerea habitatelor naturale. Pentru modificarea aerului pe care îl respirăm. Pentru creşterea masivă a temperaturilor, topirea gheţarilor, ridicarea nivelului apelor şi extinderea deşerturilor. Pentru faptul de-a fi lăsat să se subţieze şi să se rărească reţeaua vieţii planetare, prin pierderea biodiversităţii, până a ajuns o ţesătură fragilă, pe care o sfâşie orice briză.

Cele mai multe animale au înţelepciunea de a nu-şi spurca propriile cuiburi.

Pe de altă parte, nicio altă specie animală n-a avut parte vreodată de asemenea tentaţii. Sau de o asemenea putere. Nici n-a fost atât de doritoare să înveţe treptat din greşelile sale.

Oare şobolanii inteligenţi, sau poate corbii, tigrii, urşii, cangurii inteligenţi ar fi procedat mai bine, ar fi avut mai mult spirit de anticipaţie, ar fi tratat planeta cu mai multă grijă decât noi?

Pandora's Cornucopia

Capitolul 21

TRIBUL

Odată ajuns în larg, Hacker încercă să ţină ritmul înotând alături de salvatorul său delfin. Dar era o treabă dificilă, când tot trupul îi era plin de lovituri şi vânătăi după aterizarea dură şi după ce evitase în ultima clipă să fie ucis de reciful de coral.

De asemenea, costumul de supravieţuire – promovat ca „bun la toate, din adâncurile spaţiului până pe Everest şi pe fundul mării” – necesita ceva timp de acomodare. Dar creierul lui Hacker tot nu reuşea să se concentreze. Îşi simţea degetele ca pe nişte cârnăciori în timp ce se chinuia stângaci să tragă de nişte găici, eliberând un supliment de limburi branhice dintr-o canelură de pe marginea căştii ca

să tragă mai mult oxigen din apă.

Mai mult, delfinul naibii îşi tot pierdea răbdarea. Când Hacker încercă să desfăşoare extensii în formă de aripă de peşte pe fiecare gheată ca să înoate mai bine, făptura protestă scoţând o exclamaţie de frustrare însoţită de un soi de bolboroseală. Apoi reîncepu să-l împingă înainte pe Hacker cu nasul ei borcănat.

„Ca o rudă exasperată, obligată să tot împingă un invalid în cărucior”, îşi spuse Hacker, ofensat. „Nu-s obligat să suport aşa ceva!”

Deşi încă n-auzea nimic, având timpanele blocate, senzorul sonic din maxilar îi indica faptul că se îndreptau tot mai departe în larg, lăsând în urmă reciful zdrobitor. Şi odată cu el rămăşiţele fărâmiţate ale costisitoarei sale capsule suborbitale.

„Ar fi trebuit să-ncerc să salvez mai multe. Măcar să fi luat consola radio.

Sau pluta aia mică de salvare de sub scaun! De ce nu m-am gândit la ea? Trebuie să mă-ntorc s-o iau!”

Delfinul năsos alese exact acel moment ca să-l împungă iar în spinare.

„Ajunge!” Hacker începu să se răsucească spre creatură, căutând să-i tragă o scatoalcă sănătoasă. Poate aşa ar înţelege. Să-l lase în pace…

Dar nu apucă să facă rotaţia completă, când alte două forme cenuşii apărură din stânga, urmate de o altă pereche, care se apropia din dreapta. Nou-veniţii dădură roată, examinându-i pe Hacker şi pe salvatorul său cu clicuri de sonar în rafale şi cu mici scâncete ce rezonau în apa cristalină, făcându-i maxilarul să pulseze.

Hacker reuşi în cele din urmă să se întoarcă, părând că se pregătea să pornească în direcţia din care venise. Dar trei dintre creaturile mari şi cenuşii se apropiară în cerc şi îi blocară drumul. Era limpede că n-aveau de gând să-i permită să se întoarcă.

O vreme – nu-i era clar cât anume – Hacker nu făcu altceva decât să ţipe la ei. Nu-şi putea auzi blestemele, însă viziera căştii i se umplu de salivă şi aburi. Apoi, pe

neaşteptate, mânia înverşunată i se risipi, ca şi cum s-ar fi descărcat în apa care-l înconjura. Furia păru să plutească departe, înlocuită de resemnare.

— Atunci… în… regulă, se forţă să emită cuvinte coerente.

Îşi recăpătă treptat suflul, pe măsură ce casca multifuncţională evacua în fir subţire aburii tiradei sale şi trăgea înăuntru oxigen suplimentar. S-ar fi ocupat şi de proiectarea în exterior a vocii, dacă ar fi reuşit el să articuleze cum trebuie.

— În regulă, fie cum doriţi. Dar asta înseamnă că *voi* sunteţi responsabili. Trebuie să aveţi grijă de mine. Cel puţin până reuşesc să atenţionez afurisita aia de echipă de recuperare.

Bineînţeles că delfinii nu înţelegeau cuvinte. Cu toate astea, când se întoarse iar ca să înoate în sens opus, parcă dădură din cap a încuviinţare, săgetând către suprafaţă să ia o gură de aer, apoi pornind înot pe lângă Hacker suficient de lent pentru ca el să poată ţine pasul.

În răstimpuri, doar ca să mai grăbească puţin lucrurile, câte unul dintre ei îi oferea lui Hacker aripioara dorsală, lăsându-l să se ţină de ea pentru scurtă vreme şi să înainteze astfel prin apa ca de cleştar cu o viteză mult mai mare decât ar fi putut prinde de unul singur. Câteodată, când purtătorul lui urca la suprafaţă ca să respire, scotea şi Hacker capul din apă şi scruta iute orizontul, în timp ce limburile se umflau ca nişte baloane. Dar nu se vedea nici urmă de uscat.

Se instală o rutină între ei… un ritm… parţial excursie subacvatică, parţial salturi extravagante. După o vreme, deşi lovit, ameţit şi amorţit de tranchilizante, Hacker trebui în sfârşit să recunoască, aproape fără voie…

…că era chiar amuzant.

INTERLIDOLUDlU DE ŞTIRI

* Încă un baraj de gheaţă se prăbuşeşte în Groenlanda, ameninţând cu o masivă revărsare de apă dulce, tocmai

când Ciclul Nord-Atlantic al Salinităţii părea pe punctul de a reîncepe. Disperate să vadă Curentul Golfului circulând din nou, Polonia şi Rusia ameninţă cu folosirea bombei atomice, fără a explica în ce mod ar putea ajuta o asemenea măsură. *(*clipeşte* şi eşti acolo)*

* În melanjul din America de Nord, cooperativele de fermieri au trezit spectrul unui boicot alimentar, după ce Liga Metropolitană a dat publicităţii planurile de formare a unui „cartel al fecalelor”, vânzând deşeuri menajere urbane la preţ fix. *(*clipeşte* & eşti acolo)*

* Câţiva veterani ai ultimei Mari Deşteptări au revenit în actualitate cu un nou conclav al profeţiei, ţinut în Colorado Springs. Fără a-şi exprima vreun regret faţă de prorocirea neîmplinită a judecăţii mileniului din anii 2030, aceştia solicită acum un nou val de întruniri itinerante pe tot cuprinsul ţării. „Deoarece”, citându-l pe revelatorul de cuvânt Iain Tserff, „de data aceasta, fără îndoială!” *(*clipeşte* & eşti acolo)*

În replică, Republica Albastră Boulder[36] din vecinătate a trecut la recrutarea unui nou pluton de avocaţi care să se ocupe de colectarea Marelui Pariu al anului 2036. Referindu-se la ciondăneala iscată în prezent între enclavele de troglodiţi şi entuziaşti, primarul profesor Eileen Gaypurse-Fitzpatrick a declarat: „Înainte de a răspândi atâta panică, aceste capete seci ne datorează o nouă arenă sportivă! Şi scuze pentru că au pariat şi s-au rugat ca oraşul nostru să fie înghiţit de iad. Să plătească! Şi de data asta fără văicăreli şi rugăminţi pentru «dublu-sau-nimic».”

Capitolul 22

SPIRITE ÎNRUDITE

Bineînţeles, se alesese praful de discurs. Dispăruse orice şansă de a avea un final de mare efect sau vreun material

[36] Poreclă a oraşului Boulder, cunoscut ca fiind cel mai liberal şi mai democratic din statul Colorado.

înregistrat care să poată fi folosit. Şi cincizeci de ani de acum înainte, principala imaginea emblematică a acestui eveniment avea să fie cea a lui Hamish însuşi holbându-se ca un viţel lovit cu barda şi murmurând din reflex nişte platitudini despre faptul că toată lumea trebuia să-şi păstreze scepticismul şi calmul.

— Poate este o farsă, sugeră el. Sau mult mai puţin decât pare. Dar chiar dacă nu e… chiar dacă ar fi început deodată cosmosul să ne strige… şi s-ar schimba totul…

Îşi înghiţi cu greu nodul din gât, dorindu-şi doar să poată scăpa de acolo cât mai repede.

— În cele din urmă, vom avea nevoie mai degrabă de prudenţă, nu de mândrie trufaşă, ca să trecem cu bine de zilele şi anii care ne aşteaptă. Ce anume a ajutat atâţia indivizi, atâtea grupuri, naţiuni şi rase de dinaintea noastră? Sub povara îndoielilor, a temerilor şi a nenumăratelor şocuri, ar trebui să ne amintim de neputinţele noastre. Să ne recunoaştem limitele înţelepciunii şi să cerem ajutorul altora, mai înţelepţi decât noi.

Era oare o notă de final suficient de elevată şi de ambiguă? Mulţi ar presupune că vorbea despre Dumnezeu. Sau că propovăduia umilinţa. Unii – puţini – ar şti că se referise la ochiul piramidei. La Profetul Mişcării.

Nu conta. Era momentul să plece. Pe când tot mai mulţi oameni se ridicau şi insistau cu întrebări şi argumentaţii, Hamish flutură o mână în semn de la revedere şi se întoarse să plece, însoţit de câteva aplauze anemice.

„Cel mai prost discurs din viaţa mea”, mârâi el, fără măcar să dea mâna cu organizatorii conferinţei, care aşteptau în culise. Indispoziţia bruscă îl făcu să-şi dorească să se poată teleporta de acolo. Nu pe un vârf de munte singuratic sau pe o plajă izolată, nici în vreun loc inundat de cele mai recente ştiri, ci în cabinetul său de lucru particular. La tastatura lui de modă veche şi la genul de muncă pe care o făcea pe vremuri bucuros, chiar dacă obsesiv, zile în şir. La felul cum stăteau lucrurile înainte să fi plecat Carolyn. Înainte ca oameni importanţi să fi

descoperit la ce alte treburi mai era el bun.

Dar evadarea nu-i era la îndemână. Wriggles îi vorbi în ureche, amintindu-i în şoaptă: *Ai întâlnire cu Betsby.*

Înăbuşindu-şi un oftat, Hamish se întoarse către bărbatul între două vârste care fusese desemnat să aibă grijă de el. Erik Cutare – ciolănos, dar exagerat de slab. După toate aparenţele, genul care aplica restricţia calorică. Dar, indiferent dacă discursul lui Hamish îi rănise sau nu sentimentele, nu lăsa să se vadă nimic.

— Mi-aţi promis o încăpere securizată pentru întâlnire, spuse Hamish. Cu două intrări şi la niciuna să nu fie camere video.

— Pe aici, domnule. Am verificat eu însumi ambele holuri chiar acum câteva minute. Desigur, nimeni nu poate garanta…

— E-n regulă, spuse Hamish, alungând toate îngrijorările cu un gest al mâinii. Întâlnirea mea nu-i nici secretă, nici importantă măcar. Pur şi simplu…

Ridică din umeri, renunţând să mai continue. „În ziua de azi poţi să-ţi iei precauţii ca să păstrezi o întâlnire la un nivel vag, ambiguu. Înconjurată de zvonuri, presupuneri, dar nu dovezi. Putând fi negată, chiar dacă jură cineva c-a văzut-o pe Jill intrând pe o uşă şi pe Jack intrând pe cealaltă. Şmecheria e să nu atragi atenţia."

Nu era nimeni în mica sală de şedinţe când intră Hamish. Găsi un coş cu fructe şi nişte mingi de suc natural, cu învelişul membranos bine întins. Dar se simţea prea încordat ca să deguste. Îşi scoase din buzunarul hainei un aparat mic şi îl puse pe masă. Automat, scanerul căută indiciile unor configuraţii de reflectivitate şi licăriri electromagnetice – orice semn de lentile microscopice pentru supraveghere sau de captatoare audio. În cursa înarmărilor de pe tărâmul supravegherii, avantajul era întotdeauna de partea celor care îşi puteau permite cea mai nouă tehnologie. Hamish primise asigurări că drăcia asta a lui era cea mai bună. Din luna aceea.

Fireşte, îi detectă cercelul. Dar Wrigles îşi semnalase deja prezenţa către dispozitivul de detecţie. În rest,

camera părea „curată”, cum i se promisese.

„Unde-i omul?

Betsby ştie că putem pune să-l ridice în orice moment, fie pe baza unor acuzaţii oficiale, fie mai puţin făţiş. Probabil îşi dă seama că întâlnirea asta e un gest de amabilitate din partea noastră. O şansă pentru el să evite închisoarea – sau ceva mai rău – dacă mărturiseşte tot. Dacă îşi recunoaşte public responsabilitatea pentru accesul de furie al senatorului Strong. Dar el se poartă de parcă ar avea un as în mânecă. Ceva care să-i ofere lui avantajul.”

Era o enigmă, într-adevăr. Şi, la drept vorbind, Hamish simţea că ceva din el o savura.

Wriggles îl întrebă dacă dorea să-i ruleze un rezumat al ştirilor care se transmiteau în direct – subiectul artefactului extraterestru care atrăgea atenţia întregii lumi către un mic centru de cercetări ştiinţifice din Cuba.

— Nu, răspunse el cu voce tare. O să urmăresc conferinţa de presă la rece. Cu ochii mei.

— Şi ce *mari* sunt ochii ăia, se auzi o voce din spatele lui Hamish. Numai buni ca să vezi cu ei viitorul.

Era Roger Betsby, stând în pragul celeilalte intrări – bărbos şi puţin adus de spate, cu un burdihan rotund şi cu o expresie de oboseală pe faţa cam buhăită. Se apropie şi puse la rândul său pe masă un detector. Se vedea că era un model mai vechi. Cu toate astea, îl dibui rapid pe Wriggles. Micul cercel scoase un ţiuit scurt când îl înregistră aparatul lui Betsby.

La rândul său, detectorul lui Hamish emise un licăr palid-roşiatic către ochelarii înguşti şi fără rame ai lui Betsby.

— Vechiturile astea? spuse medicul-activist, scoţându-şi-i. Mai mult sticlă optică, doar cu un minim de augmentări, ca să înregistreze ce văd şi să-mi furnizeze texte explicative de nivelul unu. S-a convenit că putem să facem amândoi e-note.

Îşi puse iar ochelarii.

— E-n regulă, spuse Hamish. N-am de gând să spun sau

să fac ceva de care să mă ruşinez. Mulţumesc c-aţi venit, domnule doctor.

— Cum era să refuz o invitaţie de-a mă întâlni cu faimosul Hamish Brookeman? Presupun că-n asta constă jumătate din utilitatea pe care o aveţi pentru Ochi. „Celebrilianţii pot să treacă prin ziduri.” Nu aşa se spune? Poţi ajunge să fii primit de aproape oricine de pe Pământ. Regi, preşedinţi, oligarhi, oricine care ţi-a iubit sau ţi-a urât poveştile şi filmele. Între timp, cei care se bucură doar de bogăţie şi putere adesea se ignoră şi se umilesc unii pe alţii.

Hamish ridică din umeri.

— Mai există şi dezavantaje.

— Sunt convins de asta. Intimitate. Timp. Putere de concentrare preţioasă prin puţinătatea rezervelor. Nemulţumirile obişnuite. Totuşi probabil că sunteţi obosit, după tirada pe care le-aţi ţinut-o acelor bieţi creatori de zei. Parte din campania de-o viaţă prin care civilizaţia noastră greoaie trebuie cârmită de pe marginea prăpastiei. Şi-acum, astronautul acela se prea poate să fi stricat totul. Misteriosul Artefact Havana al lui Gerald Livingstone a iscat toată zarva asta. Sunteţi sigur că n-aţi prefera să amânăm întâlnirea asta? Pentru o altă zi? O altă viaţă?

Hamish îl măsură pe celălalt din priviri. Propunerea lui Betsby nu era un gest de curtoazie. Omul cântărea seriozitatea opoziţiei. Voia să vadă dacă Mişcarea avea să se lase abătută de un lucru atât de neînsemnat ca un posibil contact cu o inteligenţă extraterestră.

— Amândoi am avut ceva de furcă până am aranjat întâlnirea de azi. Haideţi să ne vedem de ea.

Se aşeză, dar numai pe marginea din faţă a scaunului, cu picioarele sale lungi îndoite şi cu coatele sprijinite pe masă.

— În cazul ăsta, foarte bine, încuviinţă Roger Betsby.

Şi se lăsă greoi pe celălalt scaun, făcându-l să se legene puţin în spate. Îşi depărtă palmele, într-un gest care cerea întrebări.

— Ce mă nedumereşte pe mine… începu Hamish.

— Vreţi să spuneţi, ce nedumereşte Ochiul.

Hamish se holbă la el. Mişcării nu-i păsa dacă termenul acela circula în public. Însă lui personal îi displăcea să fie întrerupt.

— Dacă preferaţi. Ce mă interesează pe mine, sau pe noi, este de ce credeţi că nu veţi fi acuzat oficial, din moment ce recunoaşteţi că l-aţi otrăvit pe senatorul Strong.

— Nu recunosc aşa ceva. N-am recunoscut niciodată. În cel mai rău caz, n-am făcut decât să administrez o substanţă perfect legală, în calitatea mea de medic practicant, cu scopul de a uşura starea victimei unei boli.

— Victimă…

— A unei boli deosebit de vătămătoare.

Hamish rămase câteva clipe privind în gol, până ce Betsby vorbi din nou.

— Cu toate astea, am administrat doza fără ştiinţa sau consimţământul lui. Presupun că m-ar paşte necazuri serioase din cauza asta.

— Hm… deci n-a fost otrăvire propriu-zisă. Sau un drog interzis.

— Departe de-aşa ceva. S-ar putea spune că situaţia a fost diametral opusă.

Hamish chibzui. Niciunuia dintre agenţii de până atunci – avocaţi sau anchetatori care îl vizitaseră pe Betsby – nu i se comunicase această întorsătură a lucrurilor. Acum se vedea limpede că omul se bucura de acest moment al adevărului, lungindu-l cât mai mult cu putinţă. Hamish înţelegea sentimentul, căruia şi el îi dăduse curs în faţa a milioane de oameni, în cărţi sau pe ecrane mari şi mici.

— Acum înţeleg de ce vă purtaţi ca şi când aţi avea motiv să-l şantajaţi pe senator, spuse Hamish, începând să enumere pe degete. Recunoaşteţi că l-aţi drogat pe Strong cu o substanţă care a declanşat o tiradă dezgustător de isterică în faţa întregii ţări. În mod normal, faptul că i-a fost administrată o substanţă psihotropă ar putea ajuta la diminuarea daunelor produse de izbucnirea lui, convingându-i pe mulţi să-l scuze pentru lucrurile

respingătoare pe care le-a dat pe gură.

— „Algebra iertării”, spuse Betsby, dând din cap a încuviinţare. Cuvintele rostite nu mai pot fi luate înapoi. Dar intoxicaţia ar furniza un motiv puternic de liniştire, poate chiar de iertare din partea celor care deja îl simpatizau. Sau din partea celor care beneficiază de pe urma influenţei sale. Asta, *dacă a fost vorba de intoxicaţie.* Continuaţi.

— Ăă, corect. Susţineţi că însuşi *numele* substanţei pe care aţi folosit-o ar putea să-i facă senatorului şi mai mult rău decât vorbele şi acţiunile lui deranjante. Ameninţaţi să dezvăluiţi informaţia aceasta dacă veţi fi arestat sau dacă se va întreprinde orice altă acţiune împotriva dumneavoastră.

— N-am formulat-o niciodată ca pe o ameninţare. Ar fi un şantaj în sens juridic şi infracţional. N-am făcut decât să subliniez că, dacă sunt acuzat de vreo infracţiune sau mi se întâmplă ceva rău fizic, atunci, fireşte, vor ieşi la suprafaţă şi alte adevăruri decât dacă voi fi lăsat în pace pur şi simplu.

— Iar acum pretindeţi că era o substanţă legală, cu întrebuinţări terapeutice legitime. Totuşi, multe substanţe au efecte multiple, care depind de…

— Daţi-mi voie să vă scutesc de efortul ăsta. Substanţa în cauză are *numai* întrebuinţări terapeutice. I se cunosc puţine efecte secundare şi avertizările de contraindicaţii sunt destul de blânde.

Hamish încuviinţă dând din cap. De asta se temuse.

— Vasăzică, din punct de vedere legal, poate că n-aţi comis decât delictul de a trata un pacient fără consimţământul lui, nu? Dar ameninţările dumneavoastră…

— Cum spuneam, mă îndoiesc că aţi putea susţine acuzaţia de şantaj. Am fost foarte grijuliu cu exprimarea. Am un avocat software excelent.

— Hm. Nu atât de bun ca al nostru, pun pariu. Şi totuşi, sugeraţi că noi… că senatorul Strong ar putea avea motive să se teamă de dezvăluiri complete. Fiindcă publicul s-ar

putea să fie *mai puţin* iertător după ce va descoperi ce poţiune era aceea.

— Sunteţi brici, comentă Betsby.

— Poftim?

— O vorbă de demult de-a bunicului. Un compliment pentru cineva cu mintea activă. Continuaţi, domnule Brookeman.

Hamish se încruntă.

— Sugeraţi că *problema medicală* a lui Strong este una pe care publicul ar dispreţui-o şi mai mult decât ar dispreţui fapta *dumneavoastră* de a-i strecura senatorului o substanţă secretă care i-a modificat comportamentul.

— Ah, n-am să scap pur şi simplu, neamendat, dacă oamenii dumneavoastră se hotărăsc să dezvăluie totul... sau să mă forţeze pe mine s-o fac. Unii o să spună despre mine că sunt un erou, dar aş putea să-mi pierd dreptul de practică medicală. Poate o să m-aleg şi cu închisoare. Strong ar putea să mă dea în judecată. Dar cariera lui politică ar fi kaput!

Era limpede că individului i se părea un târg corect. Şi, fără să vrea, Hamish se simţi atras către Roger Betsby. Dacă nu pentru altceva, măcar pentru tupeul sfruntat şi originalitatea abordării sale şi pentru felul în care fusese ea formulată, ca un puzzle, parcă special pentru Hamish...

Se hotărî să rişte.

— Ar trebui să fie o afecţiune medicală în acelaşi timp respingătoare în sine şi într-o anume măsură voluntară. Un stil de viaţă ales.

Betsby încuviinţă dând din cap.

— Continuaţi.

— Şi totuşi... ceva relativ necunoscut publicului. Sau, cel puţin, ceva care nu apare pe vradarul popular.

— Bunicu' v-ar fi simpatizat.

Un compliment bizar, care îl făcu pe Hamish să roşească... şi care, de asemenea, îi aprinse o luminiţă.

— Nu-i vreo dependenţă, nu? Senatorul Strong are un obicei. Unul prost. Dumneavoastră... dumneavoastră i-aţi strecurat un *antidot!* O, Doamne!

Celălalt încuviinţă în tăcere, cu o sclipire în ochii mijiţi.

— Bingo.

Hamish îşi îngădui un zâmbet fin. După doar câteva minute împreună, deja preţuia respectul lui Roger Betsby mai mult decât laudele ieftine, automate, ale criticilor sau ale fanilor. Nu existau mai mult de câteva zeci de persoane pe tot cuprinsul planetei pentru care să nutrească asemenea sentimente. La un anumit nivel, era de-a dreptul distractiv!

Dar satisfacţia i se stinse într-o clipă, înlocuită de un alt sentiment. Furie! Tare îşi mai dorea să-l strângă de gât cu mâinile lui pe un anume senator. Niciun profil, niciun dosar nu sugera vreo dependenţă. A, câte o beţie cruntă din când în când şi poate câte un pic de neococaină, dar niciun zvon că s-ar fi înfipt adânc în el vreo nadă. Oricare ar fi fost năravul mârşav care îl apăsa pe Strong, Mişcarea n-avea cunoştinţă de el. Ce-o să se mai înfurie Tenskwatawa!

— Nu-mi imaginez, domnule doctor, că veţi avea bunăvoinţa să-mi spuneţi despre ce e vorba, nu? Sau să numiţi antidotul pe care l-aţi folosit? Sau să-mi explicaţi de ce a avut efecte comportamentale atât de puternice?

— Poate cu altă ocazie, spuse Betsby, clătinând din cap. Până atunci, bine-nţeles, nu mai e nevoie să vă amintesc că am aranjat tot felul de boţi activatori, peste tot, care vor declanşa expunerea informaţiei până la ultima frântură, în cazul în care aş păţi ceva rău.

— Desigur. E de la sine înţeles, spuse Hamish, dând din cap.

Totuşi, ştia că mai erau şi alte variante, opţiuni disperate.

— Foarte bine, vasăzică, spuse Betsby, ridicându-se în picioare. Pentru moment, le-am dat destul de ronţăit oamenilor dumneavoastră.

Cu toate că din purtări, din limbajul trupului, îi dezvăluia lui Hamish o mulţime de lucruri. Poate mult mai multe decât îşi închipuia.

„N-ai de gând să păstrezi secretul ăsta la nesfârşit,

indiferent ce-am face noi. Indiferent ce ţi-am oferi.

Ai tu în minte ceva mai important. Mai mult decât simpla distrugere a carierei unui legiuitor dintr-un Stat Tribal.

Ai de gând să faci o demonstraţie.

Vrei să salvezi lumea.”

Hamish cunoştea genul. În realitate, planeta era plină mai să se reverse de oameni sinceri, animaţi de hotărârea frenetică de-a o salva, deşi nu se puteau pune de acord asupra unei metode. Şi, într-adevăr, propria lui cauză – protejarea Pământului de pretinşii lui salvatori – putea intra în aceeaşi categorie!

Era în stare să recunoască sincer ironia situaţiei. Chiar dacă asta îl forţa să apuce pe drumuri neplăcute.

— Ei bine, domnule doctor, e clar că aveţi un orar după care faceţi dezvăluiri despre ceea ce ştiţi. N-am să mai insist astăzi, deşi vă puteţi aştepta să mai auziţi de mine cât de curând.

„Imediat ce vom termina de consultat şi de analizat înregistrările astea, ca să-ţi disecăm fiecare vorbuliţă şi să-i găsim înţelesul ascuns, şi să-ţi sondăm fiecare por de piele în căutarea potenţialelor slăbiciuni.”

— În orice caz – Hamish îşi înălţă capul când Wriggles porni o sonerie de avertizare –, o să înceapă imediat conferinţa aia de presă cât o zi de post de la Washington şi Havana, despre obiectul spaţial. Să comandăm de mâncat şi de băut, şi un pixel-V, ca s-o urmărim de-aici? Cine ştie, s-ar putea schimba situaţia întregii planete. În asemenea măsură, încât conflictele noastre actuale vor părea irelevante.

Desigur, Betsby fu de acord să rămână. În general, chiar şi celor care sunt conştienţi de puterea celebrităţii li se pare greu să-i reziste. Prin urmare, ironia dulce-amară se intensifică. Hamish se bucură că avea să împărtăşească acel moment istoric cu un spirit oarecum înrudit… şi simţi înţepătura vinovăţiei pentru cruzimea sorţii.

Mai ales pentru felul în care îl forţa ea uneori să protejeze oameni pe care îi dispreţuia prin distrugerea cuiva pe care îl simpatiza.

ENTROPIE

„Geo-ingineria” se referă la una dintre cele mai vechi activităţi ale omenirii: modificarea unor caracteristici ale planetei Pământ. Străbunii noştri, niciodată mulţumiţi, au depus eforturi ca să-şi schimbe mediul înconjurător. Colibele şi vetrele de foc au izgonit răceala iernii. Pădurile au lăsat locul grădinilor. Irigaţiile au făcut unele regiuni să înflorească, apoi le-au otrăvit cu sarea lor şi le-au transformat în deşert. Stăvilarele au modificat cu totul bazinele apelor, deplasând greutăţi pe faliile seismice. Săpând după combustibil şi minereu, am schimbat lanţuri muntoase şi aerul pe care îl respirăm.

Dintr-un anume punct de vedere, am transformat câteva sute de kilometri cubi de combustibili fosili în doi kilometri cubi de fiinţe umane. Poate cea mai grozavă dintre toate isprăvile inginereşti. Apoi ştiinţa ne-a permis să facem alt lucru unic. Cu puterea de *a observa,* am început să punem o întrebare la care nu pot chibzui decât nişte zei tineri şi tulburaţi:

„Putem să mai facem ceva în situaţia asta? Să remediem pagubele? Să schimbăm lucrurile în bine?” Nemaifiind graduală sau neintenţionată, geo-ingineria a devenit o chestiune de teorie şi experiment, de dezbatere şi tactică.

Să presupunem că pompăm uriaşe cantităţi de $C0_2$ în straturi saline de profunzime. Asta ar putea încetini pentru un timp încălzirea globală. Dacă nu cumva gazul răbufneşte înapoi. Căutaţi informaţii despre Dezastrul de la Lacul Nyos. Chiar dacă rămâne acolo unde e pompat, acela este locul în care s-au adăpostit archaea[37] acum o jumătate de miliard de ani, când oxigenul a transformat atmosfera. Cum vor reacţiona ele la un aflux brusc de $C0_2$, pe care îl folosesc ca să producă metan şi hidrogen sulfurat? Şi dacă *acele* gaze ies la suprafaţă…?

Alţii propun ridicarea unor umbrare uriaşe deasupra Pământului, care să diminueze lumina solară exact atât cât

[37] *Archaea* – grup de microorganisme unicelulare eucariote.

ar fi necesar. Ori pulverizarea de aerosoli în stratosferă pentru a spori reflexia, răcorind planeta. Unii se tem de oscilaţii neintenţionate, care ar duce la pierderea controlului. Alţii amintesc că gazul sulfurat e posibil să fi cauzat Extincţia Permiană – distrugerea vieţii la o scară cum nu s-a mai pomenit de atunci pe Terra.

Până şi ideile cele mai ecologice şi-au găsit critici. Fertilizarea vastelor întinderi „pustii” de ape oceanice pare a fi cazul evident în care n-am avea decât de câştigat, prin prelungirea lanţului trofic şi crearea zonelor de pescuit atât de necesare, concomitent cu absorbirea carbonului din atmosferă. Încercările primitive cu pilitură de fier au provocat probleme. Dar ce-ar fi dacă am folosi energia mareică pentru a agita fundul oceanelor, exact ca în cazul curenţilor naturali?

Să presupunem că ar funcţiona o soluţie care copiază natura! Am putea să ne considerăm suficient de înţelepţi ca să *administrăm o* planetă complexă? Neopuritanii spun că pentru noi cea mai bună cale este „să facem mai puţin rău” din capul locului. Dar oare *numai* prin sacrificiu de sine mai putem să reparăm ce-am stricat? Chiar să nu mai existe niciun rol de jucat pentru însuşirea care ne-a scos cândva din peşteri? Pentru acel spirit entuziast care nu se dă în lături din faţa problemelor?

Pandora’s Cornucopia

Capitolul 23

AVERTISMENT

Era aproape de căderea nopţii când se apropie de sălaşul costier dinspre vest, cu asfinţitul în spate.

Bineînţeles, la momentul acela era deja reflux şi porţile principale erau deschise – iar Peng Xiang Bin se simţi caraghios. Privind retrospectiv, panica prin care trecuse îi părea acum exagerată. „Puteam să fi vândut pietrele astea mai ieftine, să-mi iau o bere de lângă standurile de peşte,

şi până acum eram deja acasă, la cină, şi-i arătam lui Mei Ling un pumn de bani.”

Curând îi răsăriră în cale contururi familiare – zidul lăsat din partea de nord… stâlpii din metlon şi ancorajul din supercorzi… distileria solară… şi zonele de la nivelul superior unde începuse el să pregătească două camere de lucru. Ba chiar simţi izul sosului vietnamez *nuoc mam* pe care îl adăuga Mei Ling la jumătate din tot ce gătea. Totul avea o aparenţă de normalitate. Totuşi, Bin dădu ocol vilei pe jumătate distruse, verificând posibile semne ale unei intruziuni. Combustibil în apă. Făgaşe în nisipul noroios. Nu se vedea nimic.

„O zi irosită, carevasăzică. O aventură nebună, epuizantă, pe care de-abia dacă mi-o permiteam. Nişte pietre pierdute…

…deşi mai sunt destule de unde le-am luat pe alea.”

De fapt, începuse să-şi contureze în minte un plan. Contrabandistul, Quang Lu, avea multe relaţii. Poate că, fără a intra de la bun început în amănunte, Bin se putea folosi de Quang ca să aranjeze o întâlnire, la un moment şi într-un loc care să facă dificilă o eventuală trădare. Poate ar face astfel încât să fie prezenţi în acelaşi timp mai mulţi concurenţi. Cum spunea un înţelept din vechime? „Ca să nu te calce în picioare un elefant, adună mai mulţi la un loc ca să se înghesuie între ei.”

În sfârşit, poate că niciun înţelept n-a spus asta vreodată. Dar cineva tot a spus-o. Desigur, Bin n-avea nevoie să se pună cu mai-marii de la conducere, cu stăpânii bogăţiei şi ai comerţului. Lui îi trebuia doar o situaţie în care aceştia să-şi anuleze reciproc forţa! Să-i facă să liciteze pentru ceea ce poseda el. În mod public, aşa încât niciunul dintre ei să nu tragă foloase dacă i-ar închide lui gura.

„Întâi şi-ntâi, trebuie să găsesc o ascunzătoare bună pentru pietre. Pe urmă să născocesc povestea potrivită pentru Quang.”

Făcu eforturi mari doar ca să se salte din apă; îşi simţea tot trupul moale şi istovit. Deja îi pieriseră şi foamea, şi

extenuarea, când ajunse la cheiul din atrium şi porni către scări, apoi traversă acoperişul şi, în sfârşit, ajunse la adăpostul-cort. Pânza de la intrare fâlfâia într-un ritm familiar şi primitor, lăsând să iasă pufăituri de arome casnice, care îl ameţiră pe dată.

Aplecându-se ca să păşească înăuntru, Bin miji ochii în lumina slabă.

— N-o să-ţi vină să crezi ce zi am avut! Ce-ai acolo, creveţi prăjiţi? Ăia pe care i-am pescuit de dimineaţă? Mă bucur c-ai ales…

Mei Ling, care amesteca în wok, se întoarse spre el. În primul moment, Bin avu impresia că zâmbea. Apoi îşi dădu seama… era o grimasă. Ea nu spuse nimic, dar avea un licăr de spaimă în ochi, şi dintr-odată privirea îi fugi spre stânga, făcându-l şi pe el să se răsucească într-acolo…

La masa lor mică şedea o creatură. Un soi de *pasăre* mare, cu ciocul lung şi drept. Se uită ţintă la Xiang Bin, înclinându-şi capul într-o parte, apoi în cealaltă. Îşi desfăcu aripile boante, le întinse, şi atunci băgă de seamă Bin, împietrit cum era.

„N-are penaj de zburătoare. Un pinguin? Ce să facă un pinguin aici, în arşiţa din Shanghai?”

Apoi îi observă ghearele ascuţite. „Pinguinii n-au…”

Ghearele strângeau ceva care se zvârcolea pe masă, spintecat şi sfâşiat. Arăta ca un şarpe… Doar că, în loc să curgă din el sânge şi măruntaie, se vedeau străfulgerări orbitoare şi se auzeau sfârâituri electrice.

„O maşinărie. Amândoi sunt maşinării.”

Fără să-şi mişte ciocul, pasărea începu să vorbească.

— Nu trebuie să te sperii. Nu-i timp pentru sperieturi.

Bin îşi înghiţi nodul din gât. Îşi simţea buzele uscate şi crăpate.

— Tu ce… cine eşti?

— Sunt o unealtă, trimisă de cei care s-ar putea să-ţi salveze viaţa.

Arătarea-pasăre se aplecă brusc şi izbi zdravăn şarpele cu ciocul. Zburară scântei. Şarpele se întunecă şi rămase inert. O demonstraţie eficientă, în caz că Bin ar fi avut

nevoie de aşa ceva.

— Te rog să te duci la fereastră, continuă mecanismul înaripat, arătând într-acolo cu ciocul. Şi adu piatra aici.

Ei bine, măcar vorbea politicos. Bin se întoarse şi văzu că ovoidul alb se afla pe poliţă, scăldat în lumina tot mai slabă a soarelui, în loc să fie învelit în pânză închisă la culoare, aşa cum conveniseră. Se uită cu asprime la soţia lui, dar Mei Ling, care îl ţinea acum în braţe pe micuţul Xiao En, se mulţumi să ridice din umeri, încercând să-şi alăpteze bebeluşul, care se vânzolea şi scâncea.

Oftând încet, Bin se apropie de piatră, a cărei suprafaţă opalescentă părea să strălucească de-a binelea, nu doar să reflecte lumina. Parcă şi simţea pasărea aplecându-se înainte, nerăbdătoare.

De parcă ar fi perceput mâinile lui Bin, suprafaţa alburie deveni lăptoasă şi începu să se învolbureze. Acum se distingea cu uşurinţă prin ce diferea obiectul acesta de Artefactul Havana, pe care îl zărise în treacăt prin vitrina unui magazin de electronice. Părea ceva mai mic, mai rotund şi mult mai puţin neted. La un capăt era plin de adâncituri, scobituri şi băşici care se îngustau şi se prelungeau în striaţii subţiri peste mijlocul elongat. Asemănările erau însă evidente. O ameţitoare impresie de adâncime creştea în intensitate în apropierea mâinilor lui. Şi o formă vagă începu să se contureze cu rapiditate, părând a se coagula dintr-o ceaţă.

„Demoni”, îşi spuse Xiang Bin. „Sau, mai degrabă, un demon.” O siluetă solitară se apropie cu mers biped, amintind vag de contururile unui trup omenesc.

Şovăind – dorindu-şi să nu fi văzut niciodată obiectul acela –, Bin se forţă să-şi lipească palmele de capetele conice, simţind cum îi clănţăne dinţii când un tremur slab urcă din interior prin braţele lui. Săltă piatra grea, se întoarse şi o duse într-un loc ferit de lumina soarelui. În acel moment, strălucirea păru să se intensifice, umplând adăpostul-cort şi alungând umbrele palide.

— Pune-l acolo, pe masă, dar te rog să nu-i dai drumul din strânsoare, porunci arătarea-pasăre, la fel de politicos,

dar insistent.

Bin se supuse, deşi ar fi vrut să-i dea drumul. Silueta care se forma în interiorul pietrei nu aducea cu nimic din ce mai văzuse el vreodată. Era mai omenească decât demonii pe care îi zărise la TV, arătaţi pe când priveau afară din interiorul pietrei de la Washington, dar tot un demon. La fel ca înspăimântătoarea creatură-pinguin, a cărei aripă îi atinse acum braţul când se aplecă spre el, nerăbdătoare să vadă mai de-aproape.

— Legendele sunt adevărate! murmură ea.

Bin simţi vocea păsării reverberând de undeva din piept.

— Se spune că pietrele-lumi sunt mofturoase. Pot să aleagă o fiinţă omenească cu care să lucreze, dar uneori e posibil să nu aleagă pe nimeni. Sau aşa se povesteşte.

Robotul îl privi pe Xiang Bin cu un ochi sticlos.

— Tu poate nici nu-ţi dai seama cât eşti de norocos.

Bin dădu din cap a încuviinţare, fără prea multă bucurie, conştient fiind cel puţin de una dintre privinţe.

„Carevasăzică, e nevoie de mine. Doar pentru mine o să funcţioneze.

Asta înseamnă că n-au să ia pur şi simplu obiectul, să plece cu el şi să ne lase în pace.

Dar mai înseamnă şi că trebuie să mă ţină în viaţă. Deocamdată."

Demonul dinăuntrul pietrei era mai clar între timp, deşi imaginea rămânea vălurită şi imperfectă. Apropiindu-se pe două picioare prinse bizar în articulaţii, întinse în faţă braţele cu muşchi puternici, de parcă ar fi vrut să atingă sau să prindă mâinile lui Bin, care ţineau piatra. Gura, care părea să aibă patru buze aranjate sub forma unui diamant turtit, se mişcă sub nasul ca o despicătură şi sub organul unic, ca o panglică, din locul unde ar fi trebuit să se afle ochii. Cu fiecare deschidere şi închidere a gurii, un *bâzâit* slab făcea să vibreze uşor suprafaţa de sub palma dreaptă a lui Bin.

— Piatra este vătămată, observă automatul cu înfăţişare de pinguin. Probabil a avut cândva traductoare sonore. Poate, într-un laborator bine echipat…

— Legende? întrebă deodată Bin.

Ştia că n-ar trebui să-l întrerupă, dar nu se putea abţine. Teama, epuizarea şi contactul cu demonii – toate astea îl aduseseră în pragul isteriei. În orice caz, situaţia se schimbase. Dacă Bin era deosebit, ba chiar necesar, atunci putea să pretindă măcar nişte răspunsuri!

— Ce legende? Vrei să spui că pietrele astea au mai apărut şi altă dată?

Arătarea-pasăre îşi smulse privirea de la imaginea fiinţei umanoide, care se înfăţişa deschizând şi închizând gura într-un discurs-pantomimă care se sincroniza în mare, dar nu perfect, cu vibraţiile de sub mâna dreaptă a lui Bin.

— S-ar putea prea bine să le cunoşti, Peng Xiang Bin, din moment ce Înaltul Cerului ţi-a desemnat o povară şi o însărcinare.

Maşinăria-pinguin se înălţă cât era de lung şi înclină uşor din cap înspre el.

— Un adevăr care datează de mai mult timp decât oricare altul cunoscut.

Bin îşi simţi gura uscată.

— Ce adevăr?

— Că pietrele cad de la începutul timpului. Iar oamenii se zice că le vorbesc de cel puţin nouă mii de ani. Şi în toată perioada aceasta îndelungată au pomenit mereu o anume zi a apogeului. Şi ziua aceea, de mult timp prorocită, s-ar putea să se apropie în sfârşit.

Bin simţi o atingere caldă când Mei Ling se înghesui în spatele lui, cât de aproape putea, continuând să-şi hrănească bebeluşul. Nu-şi luă mâinile de pe obiectul pus pe masă. Dar se bucură să simtă mâna ei cum i se strecoară în jurul taliei, strângându-l cu putere şi alungându-i o parte din răceala pe care o simţea pe dinăuntru.

— Atunci… începu Bin şi înghiţi cu greu. Atunci, *tu* nu eşti extraterestru?

— Eu?

Pinguinul îl fixă cu privirea pe Bin, apoi scoase un ciripit – echivalentul mecanic al unui hohot de râs.

— Îmi dau seama cum de-ai ajuns la concluzia asta greşită. Dar nu-i adevărat, Peng Xiang Bin. Sunt construit de mâna omului. La fel a fost şi şarpele ăsta – strânse şi mai tare cu ghearele şarpele artificial –, trimis aici de alt grup de oameni, mai neîndurători. Competitorii noştri caută şi ei să afle mai multe despre sondele-mesageri interstelari.

Între timp, entitatea din interiorul pietrei începea să dea semne de frustrare, poate înţelegând că nimeni nu-i auzea vorbele. Bâzâitul se intensifică, apoi se opri. După care demonul se aplecă înainte, parcă spre Bin, şi începu să *deseneze ceva* în spaţiu, aproape de frontiera dintre ei. Mâna lui solzoasă lăsa urme întunecate ca de cerneală; la un moment dat, Bin înţelese.

Caligrafie. Fiinţa trasa o imagine – o ideogramă – într-un stil cursiv, cu aspect arhaic. Era un simbol complicat, care conţinea cel puţin douăzeci de trăsături. „Aş fi vrut să am mai multă şcoală”, îşi spuse Bin, privind cu admiraţie respectuoasă la rezultatul final, care palpita pe suprafaţa pietrei-lume strălucitoare. Deopotrivă minunat de simetrică şi totuşi colţuroasă, ameninţătoare, îi ţintuia privirea şi făcea să-i bubuie inima în piept.

Xiang Bin nu cunoştea litera aceea. Dar orice om cu o cât de vagă cunoaştere a limbii chineze ar fi recunoscut radicalul – simbolul-nucleu – pe baza căruia era construit.

Pericol.

ÎNVĂŢĂTURI CONTRADICTORII

Pericolul este deja atât de mare, pentru fiecare individ în parte, pentru fiecare Stare, pentru fiecare popor, încât nutrirea oricărei iluzii devine deplorabilă. Timpul nu suportă să fie oprit în loc; nu se pune problema unei retrageri prudente sau a unei renunţări înţelepte. Numai visătorii pot crede că mai există vreo cale de scăpare. Optimismul înseamnă laşitate.

Oswald Spengler, *Omul şi tehnica,* 1932

În vremuri bune, pesimismul este un lux; dar în vremuri grele, pesimismul este o profeţie care-şi provoacă propria-i împlinire şi care ajunge să fie fatală.

Jamais Cascio, *Deschide viitorul,* 2005

Capitolul 24

LUMEA ÎNTREAGĂ PRIVEŞTE

— De ce trebuie să port chestia asta? se văicări Gerald.

Trase de mâneca uniformei sale oficiale proaspăt spălate şi împodobite cu panglici, referindu-se la ceea ce se afla dedesubt – o umflătură în partea cărnoasă a antebraţului său. Un implant telemetric de la NASA.

— Ah, nu mai fi aşa cârpă, îl certă generalul Hideoshi.

În carne şi oase, ofiţereasa era şi mai mărunţică decât se vedea pe ecran – ceea ce avea efectul paradoxal de a face ca rangul ei să pară şi mai impunător. Stelele de pe umeri îi sclipeau sub luminile scenei.

— Porţi implanturi de când ţi-ai început instrucţia.

— Pentru diagnosticări medicale, biologging şi instilaţii de medicaţie necesară în procesul muncii. Şi putem să le oprim după misiuni. Dar chestia asta e uriaşă! Şi ştiu că nu-mi verifică doar tensiunea arterială.

Akana ridică din umeri.

— Preţul libertăţii, prietene. Tu ai ales să fii un cobai uman când ţi-ai lipit mâna de ăla.

Dădu din cap spre obiectul lucitor şi opalescent, care se odihnea în leagănul său căptuşit cu pâslă, la un metru distanţă de Gerald, pe masa de şedinţă.

— Ori asta – adăugă ea, făcând un gest către braţul lui –, ori carantină extinsă în profunzime. Încă mai poţi să optezi pentru ea, să ştii. Te întorci în imersiune, în rezervor.

Gerald pufni.

— Nu imersi!

— Cu plăcere, chicoti Akana.

Gerald nu mai pomeni de *celelalte* implanturi, pe care

doar le bănuia – de pildă, ceva străin care îi plutea în globul ocular stâng, şi care lua probe de lumină fără să-i blocheze retina. Privea la lumea de afară prin propriul lui iris. Vedea cu adevărat ceea ce vedea şi el. De parcă n-ar fi fost de-ajuns că o duzină de membri ai echipei îl supravegheau constant ori de câte ori comunica în vreun fel cu „Emisarul de pe orbită”. Doar unul dintre numeroasele nume atribuite acelui obiect.

„Ei îi spun «oul» meu. Geoda Galactică a lui Gerald. Sau Artefactul Havana. Sau obiectul pe care l-a prins Livingstone, cowboy-ul-gunoier, cu lasoul lui spaţial. Bine-ar fi să se dovedească benign, fiindcă de-acum înainte numele meu o să fie legat de tot ce face el. Bun sau rău.”

Din spatele cortinei groase se auzea freamătul presei şi al invitaţilor care îşi ocupau locurile în sală – cea mai mare aulă din incinta Laboratorului de Cercetări Navale, aflat la periferia Washingtonului. O clădire veche care se potrivea de minune, care scăpase nevătămată după Ziua Groazei şi care rămânea inofensivă din punct de vedere diplomatic, oferind în acelaşi timp siguranţă la nivel militar.

Dincoace de cortină, pe o scenă de mari dimensiuni, diverşi demnitari înaintau în şir să-şi ocupe locurile desemnate la masa lungă. Mai întâi oficialităţile de la NASA şi Foresight, apoi reprezentanţi ai UE, UA şi GEACS. În sfârşit, delegaţi din partea ghildei şi a mediilor academice. Unii dăduseră o mână de ajutor la cercetările preliminare din Cuba. Alţii voiau doar să-i strângă mâna lui Gerald… mâna care *nu* atinsese Artefactul, desigur. Alţii se mulţumeau să arunce câte o privire la cristalul ovoid, care scânteia liniştit sub luminile scenei.

Cineva sugerase să se întindă peste el o pânză violetă, pe care preşedintele s-o dea la o parte cu dramatismul cuvenit. Dar un psiholog specializat în relaţii publice insistase: „Lăsaţi publicul să-l vadă de la bun început, de când va fi ridicată cortina. Oricum nu se vor putea gândi la nimic altceva. Aşa că mai bine transformaţi situaţia într-un avantaj spectaculos. Staţi şi aşteptaţi cât timp privitorii vor fi ocupaţi să dea zoom in cu ochelari şi tru-vu-uri. Va fi

expresia supremei sincerităţi. Abia după ce se va potoli zarva, atunci să vină şi preşedintele pe scenă.”

Favoarea aceasta amintea de vremurile în care departamentul deţinea o putere adevărată şi formidabilă. Desigur, toate astea păreau nişte aiureli. Poate că un acoperământ i-ar fi oferit cel puţin lui Gerald un răgaz, o desprindere de sub vraja constantă, captivantă, a obiectului. Ceea ce tranşă chestiunea fu pur şi simplu caracterul practic. Obiectul trebuia să se scalde în lumină o vreme, ca să poată funcţiona.

Toată lumea se aşeză pe locurile desemnate. Akana în stânga lui Gerald, unde putea fi privită fără ca Artefactul să-i obtureze faţa. Locul pe care îl ocupa el, cel mai aproape de obiectul sclipitor, mărturisea un consens din ce în ce mai larg. Gerald nu era doar descoperitorul, ci într-un fel şi *custodele* său. Cel căruia i se cerea să-l ridice. Să ducă ovoidul cu mâinile sale, ori de câte ori se cerea mutarea acestuia. Cel prezent de fiecare dată când specialiştii doreau să încerce vreo metodă nouă de comunicare cu entităţile din interior.

„O onoare, presupun – şi, cine ştie, poate una istorică. Pe de altă parte, nu-s convins că-mi place cum mă atrage obiectul ăsta. Ca un obicei sau o dependenţă. Sau de parcă i-aş aparţine de-acum înainte.

Şi dacă toată treaba asta se termină prost, nici în gaură de şarpe n-o să pot să mă ascund, pe planeta asta sau altundeva.”

Deocamdată, ovoidul era inactiv şi doar un licăr blând se vălurea pe suprafaţa lui – o amprentă lichidă a adâncimii sale remarcabile, poate infinite. O imagine a obiectului mărită la dimensiuni colosale era prezentată pe un ecran uriaş, deasupra şi în spatele estradei, suficient de strălucitoare pentru a proiecta umbra lui Gerald peste toată masa, zugrăvită în lumină argintie.

— Ar fi ceva dacă ar refuza să se producă în public, nu-i aşa?

Akana îl fulgeră cu privirea; cum să-i treacă prin minte aşa ceva? Bineînţeles, existau ore întregi de înregistrări în

care specialiştii chestionau enigma înşelătoare – unele dintre ele se aflau în acel terabyte de eşantioane vizuale pe care cineva le dăduse publicităţii în mod clandestin. În multe imagini apărea Gerald cu mâna stângă pe suprafaţa lucioasă, *în vreme ce o altă palmă părea să urce din interior, din adâncimile lăptoase, ca s-o atingă pe a lui.*

Lucrul acesta se petrecuse de nenumărate ori de când stabilise Gerald primul contact, în momentele incandescente ale reintrării. O mână cu aspect nepământean – când solzoasă, când cărnoasă, când îmblănită, când sub forma unor gheare-cleşti – părea că pluteşte în sus dinăuntrul Artefactului ca să îndeplinească acelaşi ritual ciudat.

Da, contact, dar cu ce anume? Cu cine?

Treptat, pe parcursul câtorva zile, profunzimile se dezvăluiră întruna. În continuarea mâinilor existau braţe sau tentacule, care se afundau *în interior,* de parcă Artefactul ar fi avut zeci de metri adâncime, sau poate mult mai mult, nu doar câteva zeci de centimetri. Apoi la capetele acelor braţe apăreau torsuri şi trupuri, care se apropiau, deşi mereu păreau distorsionate, ca şi cum ar fi fost privite printr-un glob mare de sticlă lăptoasă.

Şi în cele din urmă apăreau capete… uneori chipuri… dotate cu ochi sau cu organe de simţ care apăsau suprafaţa interioară, părând a cerceta exteriorul, sub privirea lui Gerald şi a colegilor lui.

După ce căscai gura o vreme, mintea începea să-ţi joace feste. Începea chiar să ţi se pară posibilă ideea că *tu* erai *înăuntru,* în timp ce chipurile acelea extraterestre îţi cercetau din afară, ca printr-un fel de lentile, strâmta lume-închisoare.

„Poate chiar asta şi fac.” Circula o teorie conform căreia Artefactul era un transmiţător. Un dispozitiv de comunicaţii intergalactice care oferea o conexiune instantanee, la distanţă de ani-lumină, cu locuitori extratereştri ai unei alte lumi.

„În timp ce alţii cred c-o fi vreo farsă.”

Unii dintre cei mai mari experţi în tehnologia display-

urilor – de la Bollywood până la Bombay şi Kinshasa – veniseră să examineze obiectul. Multe manifestări şi funcţii ale sale puteau fi reproduse cu ajutorul tehnologiei actuale, decretau ei. Dar nu toate. De fapt, unele erau de-a dreptul uluitoare. Mai ales felul cum imaginile tridimensionale se puteau profila către exterior în orice direcţie – sau în toate direcţiile concomitent – din străfundurile acelui obiect solid. Sau metoda necunoscută prin care simţea oamenii şi obiectele din apropiere. Sau misterioasele şi neconvenţionalele feluri în care îşi extrăgea energie din lumina ambientală. Şi totuşi, niciuna dintre aceste enigme nu era o garanţie a veridicităţii. Diverşi şarlatani cu buzunare adânci şi cu mari rezerve de creativitate încercaseră şi cu alte ocazii să prezinte artefacte extraterestre false. O echipă a Interpolului fusese desemnată să dragheze lumea reală şi pe cea virtuală, în tentativa de a schiţa profilul unui anume gen de farsor – posesor al unei ingeniozităţi fantastice şi al unor resurse extravagante.

Iar acum simbolurile acestea, care tot pluteau în sus prin întunecimea interioară ca să se lipească de carapacea translucidă, ca nişte insecte care se zvârcolesc încercând să scape afară. Îşi dovedeau ele originea extraterestră? Se formaseră şi alte cuvinte, pe lângă salutul iniţial, şi totuşi înţelesul complet rămânea frustrant. Ambiguu. Nu era vorba doar de stranietatea sintaxei şi a gramaticii. Surprinzător era mai degrabă *numărul* de simboluri. Fiecare sistem lingvistic era împins deoparte exact atunci când începea să capete sens, fiind forţat să-i lase locul altuia. Până la acel moment existaseră cel puţin cincizeci, cuprinzând o paletă mai largă decât suma tuturor limbilor vorbite de oameni.

Tocmai complexitatea aceasta se dovedi de folos în a convinge comitetul consultativ că varianta fraudei era improbabilă. Două sau trei gramatici stranii puteau fi contrafăcute. Dar de ce-ar fi făcut farsorii asemenea eforturi ca să le creeze cu zecile, să se ciondănească între ele, după toate aparenţele, şi să se întreacă pentru a

atrage atenţia? Era mai probabil ca farsorii să-şi dorească să sugereze autoritate şi încredere, nu să lase impresia de certuri interne.

Ah, într-adevăr, părea posibil ca de data asta să fie pe bune. Să fie un fel de artefact cu rol de emisar, reprezentant al unei menajerii de rase inteligente, al unei vijelii de dialecte şi al unei panoplii de planete strălucitoare, înfăţişate în diverse culori şi texturi pline de viaţă, de la lumi pur acvatice la globuri deşertice învăluite în nori de ceţuri. Într-un fel, însăşi această diversitate părea liniştitoare. Pentru că, dacă atât de multe rase erau reunite într-un fel de comunitate în largul spaţiului extraterestru, atunci, desigur, omenirea nu prea avea motive să se teamă, nu-i aşa?

Gerald îşi dădu seama că, fără să vrea, mâna stângă i se strecura tot mai aproape de ovoid, ca animată de obişnuinţă sau de o voinţă proprie. Iar Artefactul reacţionă în scurt timp. Fragmente vagi, ca nişte petice de nori, se transformară în vârtejuri care se adunară ciorchine în zona cea mai apropiată de el. Senzaţia de adâncime reveni. Din nou, i se părea că priveşte înăuntru… *în jos…*

…şi curând îşi făcu apariţia un pâlc de umbre minuscule, ca nişte siluete văzute de la mare distanţă, prin aburul pâlpâitor al unui miraj. Mărunte şi neclare la început, acele mici forme negre începură să crească, mărindu-se cu fiecare clipă, de parcă s-ar fi apropiat înaintând prin troiene de ceaţă policromă.

„Nu pare să mai fie nevoie de contactul fizic cu mâna mea”, chibzui el, nedumerit. „Doar de apropiere.”

Şi mai era o diferenţă, de data asta.

„Sunt mai multe în acelaşi timp.”

Tot timpul până atunci avusese o senzaţie de exclusivitate. O singură mână se întindea spre a lui. Un singur alfabet nepământean zăbovea o vreme, înainte de-a fi împins deoparte de altul.

Acum numără patru… nu, cinci… siluete care păreau să înainteze către el împreună, una lângă alta, căpătând treptat culoare şi detalii, pe măsură ce se apropiau. Erau

două umbre întunecate bipede, însoţite de un patruped asemănător cu un centaur, o fiinţă cu aspect de crab şi – ei, bine! – un fel de corcitură de peşte cu calamar, care se deplasa prin pulsaţii tentaculare, în ritm cu cele trei creaturi mergătoare.

După toate aparenţele, acolo, în interior, realitatea opera pe baza altor reguli.

— Ce dracului faci acolo? şuieră Akana, lângă el. Am convenit să nu facem nimic care să declanşeze un răspuns până nu ne dă voie preşedintele!

— Eu nu fac nimic, mormăi Gerald drept răspuns, minţind pe jumătate.

Mâna lui nu atingea Artefactul. Dar nici nu se retrăgea. Într-adevăr, se vedea limpede că siluetele se apropiau către el, atrase de interesul pe care îl manifesta.

Interesul însă nu era doar al lui; Gerald îi percepea pe demnitarii din apropiere cum îşi încetau conversaţiile particulare şi se întorceau să privească la marele ecran, alimentând un murmur de surescitare în crescendo. Treptat, se adunară ciorchine în spatele lui Gerald ca să vadă pe viu ce se întâmpla. Le simţea respiraţiile calde, ba chiar şi răsuflarea cuiva care mâncase curry la prânz.

— Chiar… ar trebui să… începu Akana.

Dar Gerald îşi dădu seama că era şi ea încremenită aidoma celorlalţi. Se întâmpla ceva important. Nu era vorba doar de o simplă încălcare a protocolului.

În acel moment, pe când siluetele extraterestre încă se mai aflau la o oarecare „distanţă” în ceaţa aceea interioară, cineva apăsă un comutator şi cele două jumătăţi ale cortinei se despărţiră, dezvăluind estrada şi ecranul uriaş în faţa a o mie de oameni din aulă… şi în faţa câtorva sute de milioane de privitori de pe tot globul.

După un răstimp, pe când sala se umplea de freamătul celor prezenţi, se auzi un sunet de fanfară în amplificatoare. Gerald presupuse, fără a-i acorda atenţie, că anunţa apariţia preşedintelui pe scenă. Era un moment numai bun ca să fie ignorat de toţi.

Cele cinci siluete ajunseră şi începură să umple o

margine a Artefactului, uitându-se la Gerald. El recunoscu patrupedul centauroid şi unul dintre bipezi, cu care mai avusese anterior câte o scurtă întâlnire. Chipul primului avea trăsături vultureşti, cu doi ochi foarte mari de o parte şi de cealaltă a unui cioc care inspira ferocitate. Poate era o creatură nocturnă, deşi nu părea absolut deloc deranjată de lumina strălucitoare. Cealaltă păşea pe două picioare ca pe catalige, legănându-se într-o parte ca să poată înainta. Capul îi părea o masă compactă de cârcei viermiformi, fără nicio deschizătură vizibilă.

Făptura în formă de crab semăna foarte mult cu… în fine… cu cina lui Gerald de cu două seri înainte, în timp ce fiinţa acvatică părea o întrupare de coşmar. Cel puţin acestea erau impresiile lui, nu foarte limpezi. La drept vorbind, lui Gerald îi captivaseră aproape în întregime atenţia. Pe moment, cu toată experienţa pe care o avea deja în relaţia cu obiectul extraterestru, era la fel de ţintuit şi de fascinat ca toţi cei care priveau de acasă, de pe tot cuprinsul planetei.

Gerald îşi dădu seama deodată că apăruseră între timp *şi mai multe* entităţi; cel puţin douăsprezece îşi făceau apariţia din depărtare şi înaintau în grabă către el, părând nerăbdătoare să le ajungă din urmă pe primele.

Cei cinci extratereştri din faţă se opriseră şi se îngrămădiseră la hotarul lenticular dintre ovoid şi lumea lui Gerald. Îi percepea privind afară, nu doar la el, ci şi la Akana şi la ceilalţi din raza lor vizuală. Nu mai auzea şi nu mai simţea în ceafă răsuflări înfierbântate. Timp de câteva clipe, toţi îşi ţinură respiraţia.

Apoi, dinspre fiecare dintre cei cinci extratereştri apăru câte un punct. Câte o formă neagră care creştea şi palpita, prinzând contur. Simboluri sau hieroglife, fiecare substanţial diferită de celelalte. Una avea unghiuri ascuţite. Alta era toată numai linii oblice şi intersecţii. O a treia arăta ca o diagramă circulară rudimentară… şi aşa mai departe. Semnele se lipiră în şir pe suprafaţa curbă, în locul în care interiorul Artefactului se întâlnea cu lumea umană din exterior.

„Asta e? Încă un set de enigme? În fine, cel puţin câteva dintre ele merg împreună, de data asta. Am putea să începem procedura îndelungată de…”

Simbolurile începură iar să se modifice. Fiecare dintre ele era rearanjată, iar Gerald intui că se transformau în litere compacte din alfabetul roman, exact cum se întâmplase în ziua reintrării în atmosferă.

„Dacă scrie iarăşi «salutare», cred c-o să urlu, îşi spuse el.”

Din fericire, nu se întâmplă aşa. Nu tocmai.

De data asta, în loc de un singur cuvânt apărură patru.

VENIŢI ALĂTURI DE NOI.

Partea a patra

Mai vrednic în cuget[38]

Nu trebuie să ne mirăm în faţa extincţiei; dacă e să ne mirăm, s-o facem din pricina aroganţei cu care ne închipuim, fie şi pentru câteva clipe, că înţelegem mulţimea de variabile complexe de care depinde existenţa fiecărei specii.

Charles Darwin

[38] *Nobler in the mind,* în limba engleză în original *(Hamlet,* actul III, scena 1).

murphy-autul verifică +++ el a găsit himera bască

+!+ copilul trăieşte +!+ şi deocamdată este la adăpost.

la adăpost de omnormali care l-ar preţui +/- persecuta -/+ sau studia peelpeea -/- poate până la moarte

născut într-un an care ar fi fost pătratul numărului de zile de naştere pe care le-ar fi avut isus – dacă isus ar fi trăit încă doisprezece ani -+- şi s-ar fi adăugat câte o zi în fiecare an +++ şi dacă primata ar fi evitat numerele prime +/- ce altă dovadă i-ar mai trebui cuiva? /-

+++ bravo ţie murph +++

acum însă, ce facem cu toate cunoştinţele astea? cu treaba asta de auţi? ne jucăm cu ea o vreme + apoi îi facem vânt

***+/- toate adevărurile sunt create egale**. -/+ numărul dolarilor din contul tău bancar -/- numărul găurilor din şosetele tale... totuna, este? pragmatismul e pentru bieţipărinţi -/- cei înnebuniţi de „molima autismului”*

- nouă nu ne e la îndemână pragmatismul –

+++ dar trebuie +++

dacă ne lipsesc pasiunea & imboldul homosapilor – geniala lor distribuire cro magnon a atenţiei – atunci n-am putea folosi altceva? +++ ceva la care suntem buni +++

!/! *dacă noi super-autiştii semănăm într-adevăr mai mult cu animalele... sau poate chiar cu neanderthalienii... atunci n-ar putea himera să ne înveţe ceva care să aibă valoare?/? poate ar trebui să folosim la ceva cunoaşterea asta poate să mergem să stăm de vorbă cu cuelcuea*

poate chiar să ne pese

Capitolul 25

PLECARE

Călătoria de trei mii de *li*[39] începea cu o şpagă şi cu ceva aer.

Şi cu un robot-pinguin care stătea la masa joasă pe care o recuperase Peng Xiang Bin dintr-o vilă inundată. O creatură mecanică a cărei politeţe rămânea scrupulos constantă în timp ce emitea ordine care aveau să dea peste cap pentru totdeauna vieţile lui Xiang Bin şi Mei Ling şi pe a pruncului lor.

— Timpul ne presează, rosti ea grav, cu accent de Beijing.

Vocea părea să-i emane din pieptul lucios, dintr-un loc aflat mult sub ciocul ascuţit.

— Au adulmecat şi alţii aceleaşi indicii care m-au adus pe mine aici, pe urmele întrebărilor tale indiscrete despre vânzarea unei pietre sclipitoare, în formă de ou, cu forme mişcătoare înăuntru.

Ca să ilustreze ce voia să spună prin *alţii,* arătarea-pasăre zgârie cu o gheară metalică o latură solzoasă a marelui *şarpe* robotic – celălalt intrus, care se căţărase pe zidurile dărăpănate şi se târâse pe acoperişul fostei locuinţe extravagante, strecurându-se în adăpostul costier şi băgând-o în sperieţi pe Mei Ling, pe când Bin era plecat în expediţia lui ghinionistă prin Shanghaiul de Est. Din fericire, la scurt timp îşi făcuse apariţia maşinăria-pinguin. Se iscase o luptă scurtă şi crâncenă, din care falsul şarpe ieşise sfâşiat şi distrus, chiar înainte ca Bin să se întoarcă acasă.

Motivul întregului tărăboi se afla pe aceeaşi masă, sclipind cu energia luminoasă pe care o absorbise mai devreme din razele solare. Un ovoid având aproape jumătate de metru lungime, opalescent şi hipnotizant.

[39] Li – veche unitate de măsură chinezească a lungimilor (mila chinezească); de-a lungul timpului, a variat în jurul valorii de 500 m.

Evident că Bin ar fi trebuit să fie mai precaut – *mult* mai precaut – când făcuse cercetări pe Mesh despre obiectul acesta.

Robotul cu aspect de pinguin făcu un pas către Bin.

— Cei care au trimis creatura-şarpe sunt la fel de nerăbdători ca şi proprietarii mei să pună mâna pe piatra-lume. Te asigur că vor fi mai puţin amabili decât mine dacă vom mai fi pe-aici când vor sosi ajutoarele trimise de ei. Iar amabilitatea *mea* are limite.

Deşi sărac şi nu prea educat, Bin avea destulă judecată ca să recunoască o ameninţare voalată. Totuşi, şovăia să pornească la drum cu familia lui în pragul serii, împreună cu entitatea aceasta... şi să lase în urmă, poate pentru totdeauna, micul cămin pe care el şi Mei Ling îl construiseră cu mâna lor pe ruinele vilei de la marginea plajei.

— Ai spus că... piatra-lume... alege o singură persoană căreia să-i vorbească.

Gesticulă către oul lunguieţ. Acum, când mâinile nu i se mai aflau în contact cu el, obiectul nu mai înfăţişa imaginea clară a unui demon... sau a unui extraterestru. (Era vreo diferenţă?) Totuşi, ovoidul răsturnat îşi păstra fascinaţia. Forme turbionare, ca nişte nori mânaţi de furtună, păreau să se învolbureze sub suprafaţa lui plină de cicatrice şi adâncituri, strălucind cu propria lor lumină – ca şi cum obiectul ar fi fost o lentilă către altă lume.

— Rivalii tăi n-ar fi obligaţi să stea de vorbă cu el *prin mine?* îşi termină el ideea. Cum trebuie să faci şi tu?

O regulă a negoţului, pe care până şi săracul o înţelege, spune că poţi obţine o învoială mai bună atunci când ai oferte de la mai mult de un muşteriu.

— E posibil, Peng Xiang Bin, răspunse arătarea-pasăre, mutându-şi greutatea de pe un picior pe altul cu un gest care părea nerăbdător. Pe de altă parte, n-ar trebui nici să-ţi supraestimezi valoarea, nici să subestimezi ferocitatea adversarilor mei. Aici nu suntem la piaţă, ci într-o situaţie asemănătoare unui *război* nemilos. Pe deasupra, deşi se cunosc foarte puţine lucruri despre aceste pietre-lumi, este

puţin probabil să fii indispensabil. Legendele sugerează că ea îşi va alege pur şi simplu un *alt* corespondent uman, dacă cel actual moare.

Mei Ling icni şi îl strânse pe Bin de braţul stâng, înfigându-şi unghiile în el. Însă gândurile îi goneau prin cap. „O să spună orice e nevoie ca să-mi obţină cooperarea. Dar aparenţele pot fi înşelătoare. Poate e trimis de aceiaşi oameni care au trimis şi şarpele şi lupta lor o fi fost o înscenare ca să ne sperie pe noi. Asta ar putea explica de ce ambele maşinării au apărut aici cam în acelaşi timp.”

Bin ştia că n-avea prea multe avantaje. Era posibil ca robotul să aibă senzori cu care să-i citească pulsul, tensiunea, dilatarea irişilor, reacţia cromatică a pielii… şi o mulţime de alte lucruri despre care o persoană cu mai multă şcoală ar fi putut avea ştiinţă. Probabil că până şi neîncrederea sau minciuna se citea pe faţa lui – iar Bin nu fusese niciodată bun la jocuri de noroc, nu se pricepea să joace la cacealma nici măcar împotriva unor fiinţe omeneşti.

— O să… am nevoie…

— Se cuvine să fii plătit, încuviinţă imediat pinguinoidul. Vom începe cu o bonificaţie de zece ori venitul tău anual din prezent, doar pentru simplul fapt că vii cu mine, urmată de un salariu lunar de o mie de dolari noi Hong Kong. Şi mai mult, în caz că se obţin rezultate bune. Poate mult mai mult.

Oferta era de o generozitate princiară, dar Bin se încruntă, iar maşinăria păru să-i citească gândurile.

— Îmi dau seama că eşti mai preocupat de alte lucruri, de pildă, dacă să poţi să ai încredere în noi.

Bin încuviinţă dând din cap – o smucitură încordată. Pinguinul făcu un gest care semăna cu ridicatul din umeri.

— După cum îţi poţi da seama, cuantumul plăţii pe care ţi-am oferit-o adineauri este o banalitate pentru proprietarii mei, aşa că n-aş avea niciun motiv să mint. Dar trebuie să iei o decizie. Chiar acum.

Din nou acel ton vag ameninţător. Bin însă continua să

ezite.

— Mă duc să împachetez câteva lucruri pentru copil, anunţă Mei Ling cu hotărâre în voce. La celelalte putem renunţa. La toate.

Dar pinguinoidul o opri.

— Regret, soţia şi copilul nu pot veni. Este prea periculos. Nu sunt condiţii pentru ei şi ne vor ţine în loc.

Când Bin vru să protesteze, maşinăria ridică un ciot de aripă.

— Dar nu-i vei lăsa să flămânzească. Îţi voi oferi o parte din bonificaţie chiar acum, sub o formă pe care s-o poată folosi.

Bin privi uimit cum maşinăria se lăsa pe vine, închizând ochii şi sforţându-se, aproape ca şi cum…

Scoţând un geamăt sonor, pinguinul făcu un pas în spate, lăsând pe masă o capsulă mică.

— Fondurile te aşteaptă, poţi verifica la orice chioşc din oraş. După cum am spus, suma, deşi mare pentru tine, este prea mică pentru proprietarii mei ca să se sinchisească să te înşele.

— Nu *asta* mă îngrijorează pe mine, spuse Mei Ling.

Dar înşfăcă de pe masă capsula. Îl strângea la piept pe Xiao En, care i se zvârcolea în braţe, şi vocea îi era răguşită de spaimă, dar avea o expresie rece, pragmatică.

— Stăpânilor tăi s-ar putea să nu le convină să lase martori. Dacă obţii piatra… n-ar fi mult mai bine dacă n-ar şti nimeni? După ce… o să plece Xiang Bin cu tine… s-ar putea să nu mai am niciun ceas de trăit.

„La asta nu m-am gândit”, îşi dădu seama Bin, sumbru.

I se încleştă maxilarul. Făcu un pas către masă.

— Deschide-ţi tableta-îndrumător, se răsti arătarea-pasăre, renunţând la politeţe. Repede! Şi spune cu voce tare numele voastre.

Bin se grăbi să activeze micul dispozitiv pentru Mesh destinat preşcolarilor, singura unitate de acces pe care şi-o putuseră permite. Conexiunea lor era de nivel minim, Free-Public; totuşi, când rosti cuvintele, o postare nouă ţâşni din micul ecran. Înfăţişa chipul lui… şi al lui Mei Ling… şi

piatra-lume… plus câteva zeci de personaje care schiţau liniile generale ale unei înţelegeri.

— Acum, soţia ta nu ştie nimic mai mult decât ce s-a făcut deja public, adică destul de puţin. Rivalii noştri nu pot scoate de la ea nimic altceva, aşa că *noi* nu avem niciun motiv s-o reducem la tăcere. Nici alţii nu au motiv. V-aţi liniştit?

Cum ei încuviinţară în tăcere, maşinăria se grăbi să continue:

— Bun. Numai că, oferindu-vă această linişte sufletească, am înrăutăţit situaţia şi aşa dificilă în care ne aflăm. În următoarele câteva minute şi ore, multe alte forţe vor observa şi vor începe să se îndrepte încoace. Deci alege, Peng Xiang Bin. În clipa asta! Dacă nu vii cu piatra, peste douăzeci de secunde o să explodez ca să-i împiedic pe alţii să pună mâna pe ea. Accepţi, sau fugi! Şaisprezece… cincisprezece… paisprezece…

— Vin!

Bin înşfăcă o traistă solidă şi rostogoli în el ovoidul scânteietor. Strălucirea pietrei-lume se intensifică pentru scurt timp la atingerea lui, apoi păru să cedeze şi obiectul se întunecă, în timp ce el îndesa înăuntru ceva umplutură protectoare şi îşi sălta traista pe umăr. Pinguinoidul ajunsese deja la intrarea în adăpostul-cort. Bin se întoarse…

…iar Mei Ling ridică spre el copilaşul, singurul lucru de pe lume la care ţineau ei doi, mai mult decât ţineau unul la celălalt.

— Să creşti puternic, spuse el, punând o mână pe capul băiatului.

— Să rămâi în viaţă, bărbate, îi porunci ea în schimb.

O sclipire umedă în colţul ochiului ei îl surprinse şi îi încălzi inima lui Bin mai mult decât orice cuvinte. Îşi acceptă obligaţia cu o plecăciune grăbită, apoi se aplecă pe sub prelata uşii şi porni în urma robotului către soarele care apunea.

La jumătatea scării principale a fostei vile, pe palierul transformat de Bin în doc de interior, burta pinguinului se

despică în două, dezvăluind o cavitate mică cu un obiect metalic subţire în interiorul ei.

— Ia-l.

Bin îl recunoscu, era un dispozitiv miniatural de respirat – un muştiuc cu o capsulă minusculă, etanşă, conţinând aer comprimat la presiune foarte mare. Avea chiar şi o pereche de ochelari-gel, care atârna bălăngănindu-se. Quang Lu, contrabandistul, avea şi el aşa ceva, un model mai voluminos. Bin îl luă şi crăpătura se închise rapid, în timp ce robotul mergea clătinându-se către marginea docului dinspre apa soioasă a estuarului Huangpu.

— Acum, bagă viteză!

Se aruncă în apă, se răsuci şi se uită la Bin cu ochii săi ca nişte mărgele, acum strălucitori, supraveghind fiecare mişcare a fiinţei omeneşti.

Peng Xiang Bin aruncă în urmă o privire scurtă, întrebându-se dacă avea să se mai întoarcă vreodată. Îşi potrivi muştiucul în gură şi îşi trase piesa de gel peste ochi. Apoi se avântă în cel mai mare plonjon din viaţa lui.

SCHADENFREUDE[40]

Indiferent dacă şi când se va stinge civilizaţia noastră, poate că nici nu vom cădea de acord asupra cauzei morţii. Autopsiile imperiilor sunt adesea neconcludente. Gândiţi-vă la Alexander Demandt, istoricul german care, în anii 1980, a adunat 210 teorii diferite ale căderii Imperiului Roman, printre care atacurile populaţiilor nomade, hrana contaminată, declinul personalităţii de tip enean, pierderea aurului, vanitatea, mercantilismul, o separaţie tot mai abruptă a Stărilor şi chiar ideea că după o vreme civilizaţiile obosesc pur şi simplu.

Unii au căutat motive în cu totul altă parte, ca de pildă prea multă evlavie creştină versus prea puţină. Sau prea multă toleranţă faţă de deviaţiile interne versus lipsa toleranţei. Ar mai putea fi o acumulare de motive, până la

[40] *Schadenfreude* – haz de necazul altuia, bucurie provocată de nefericirea altuia (termen provenit din limba germană).

picătura care face să se reverse paharul.

Acum a venit rândul nostru! Spre deosebire de compilatorii elitişti de la Fundaţia Pandora, sistemul judecăţii de apoi open-source pe care îl propunem vă invită pe voi, publicul, să participaţi la evaluarea modalităţii prin care se va termina totul.

Folosind Modelul Mondial 2040 ca stare iniţială comună, am plasat în el o mie de scenarii apocaliptice generale. Încep deja să se formeze grupuri care caută să furnizeze teste demonstrative practice. Deci alăturaţi-vă unui grup, contribuiţi cu predilecţiile şi cu abilităţile voastre deosebite. Sau, dacă nu, lansaţi-vă propria voastră poveste despre sfârşitul lumii, oricât de trăsnită ar fi ea! Va rămâne Pământul fără flogistic? Se vor ridica din subterane oameni-cârtiţe dornici de răzbunare? Mai târziu, analizatorii comparativi cuantici vor cataloga fiecare poveste în funcţie de gradul său de probabilitate.

Dar deocamdată e vremea să se desfăşoare demodată, inegalabila imaginaţie omenească. Aşadar, distraţi-vă! Construiţi-vă cea mai puternică argumentaţie. Convingeţi-ne că Modalitatea de Eşec pe care v-aţi hotărât s-o alegeţi este cea care ne va doborî pe toţi!

din „Alege-ţi Apocalipsa”, joc de simulare
din SlateZine, august 2046

Capitolul 26

COOPERARE

Acea primă zi trecu şi urmă o noapte încordată, pe care şi-o petrecu ţinându-se strâns de un delfin adormit în lumina lunii, în vreme ce nori de plancton fosforescent pluteau pe lângă el.

„Am auzit că cetaceele dorm doar cu câte o jumătate de creier odată. Pfuai de mine, ce folositor ar fi!”

Din fericire, aceeaşi tehnologie a permeabilităţii selective care îi permitea căştii sale de protecţie să

extragă oxigen din apa mării îi furniza şi un fir de apă dulce, care-i umplea un mic rezervor din dreptul obrazului. „Va trebui să cumpăr acţiuni la compania asta”, îşi spuse el, făcându-şi lista de priorităţi pentru a doua zi, când avea să fie găsit de echipele de salvare.

Numai că echipele nu-şi făcură apariţia – nu tu elicoptere sau zepuri de salvare, nu tu trimarane rapide cu emblema Serviciilor Darktide, sau măcar o barcă de pescuit. Următoarea dimineaţă şi după-amiaza trecură cam în acelaşi mod ca primele, fără urmă de uscat la orizont. „Lumea părea mereu foarte aglomerată”, îşi spuse el. Acum părea nesfârşită şi neexplorată.

„Ciudat. M-aş fi aşteptat din partea lui Lacey să umple deja cerul cu echipe de căutare.” Şi nu doar din partea mamei sale. În ciuda reputaţiei de playboy dependent de adrenalină, Hacker avea câţiva prieteni adevăraţi, un frate care s-ar fi alăturat operaţiunii de căutare şi nişte membri ai ştaifului loiali. „Cred că toată partea electronică din costumul ăsta e prăjită până la ultima fărâmă. Şi probabil că am deviat rău de tot de la curs.”

* * *

Lunga zi care urmă păru să se scurgă foarte încet în compania noilor săi prieteni, care îl purtau cu schimbul şi îl ghidau într-o direcţie necunoscută.

Casca îi era dotată cu un mic baton proteinic. Când se termină şi acela, Hacker adăugă foamea pe lista de nemulţumiri. Dar cel puţin n-avea să moară de sete. Pe măsură ce costumul lui filtra apă potabilă din marea înconjurătoare, Hacker o şi sorbea cu lăcomie, inundându-şi organismul şi ocazional eliberând fertilizanţi pentru hrana planctonului plutitor.

Treptat, gândurile începură să i se limpezească.

„Chiar eram gata s-o iau înapoi spre recif? Cred că deliram. M-oi fi lovit la cap. Aripaţii ăştia m-au salvat de mine însumi, aş zice.”

Desigur, Hacker mai văzuse delfini – în special afalini – de nenumărate ori, în spectacole despre natură şi în

aplicaţii „eşti-acolo”. Ba chiar se jucase cândva de-a prinselea cu o pereche, într-o excursie de scufundări lângă Tonga. Poate acesta era motivul pentru care începu în scurt timp să observe nişte trăsături ciudate ale indivizilor din acest grup.

De exemplu, animalele acestea scoteau *pe rând* sunete complexe, aruncându-şi câte o privire sau făcând cu boturile… aproape ca şi cum ar fi desfăşurat un schimb de replici. Şi ar fi putut să jure că gesticulau către *el.* Poate chiar făceau comentarii amuzate pe socoteala lui.

Bineînţeles, nu putea fi decât o iluzie – probabil contuzia suferită încă îşi făcea simţite efectele, la care se adăuga excesul de imaginaţie, moştenire de familie. Toată lumea ştia că oamenii de ştiinţă stabiliseră în sfârşit nivelul de inteligenţă al delfinilor *Tursiops truncatus,* după un secol de exagerări şi dorinţe deşarte. Erau, într-adevăr, animale foarte isteţe – cam la nivelul cimpanzeilor, cu unele capacităţi lingvistice de bază – şi erau veritabili maeştri de sunet subacvatic. Dar se mai dovedise, în cele din urmă, şi faptul că nu posedau un limbaj propriu în adevăratul sens al cuvântului. Nici măcar pe măsura capacităţilor unui copil de doi ani.

Şi totuşi, după ce se uită la o femelă de delfin şi la puiul ei cum urmăreau o ditamai caracatiţa până în bârlogul ei stâncos, Hacker percepu prin implantul din maxilar ceva ce cu siguranţă *părea* să fie o conversaţie între cele două fiinţe. Chiţăiturile întrebătoare ale puiului alternau cu repetări lente din partea părintelui. Hacker era sigur că un anume pocnet sincopat *însemna* „caracatiţă”.

Ocazional, câte una dintre creaturi îşi îndrepta fruntea rotunjită către Hacker şi, dintr-odată, implantul din maxilar începea să-i pulseze dând clicuri ca nebunul şi făcând să-i clănţăne dinţii. De fapt suna aproape identic cu codul pe care săritorii în spaţiu ca el îl foloseau ca să comunice cu capsulele lor după ce li se clampau timpanele pentru zbor. Cum n-avea altceva de făcut, Hacker se concentră asupra vibraţiilor din maxilar. „Auzul nostru normal nu-i făcut pentru lumea asta”, îşi dădu el seama.

„Nu face decât să tulbure lucrurile.”

Totul era foarte interesant, şi fireşte că urma să aibă de spus o poveste pe cinste după ce va fi salvat. Dar, pe măsură ce îi revenea perspicacitatea, Hacker începu să-şi pună întrebări.

„Măcar mă apropii de vreun ţărm?

Şi fiinţele astea nu suferă niciodată de foame?

Vreo oră mai târziu, îşi primi răspunsul.”

Dinspre est sosea un delfin mare, care părea prins într-o încâlceală îngrozitoare. La început, Hacker crezu că era un covor de iarbă de mare. Apoi îşi dădu seama că era o plasă de pescuit – o împletitură de frânghii care îi înfăşură toată partea din spate, până la coadă. Imaginea aceea îi provocă un sentiment neobişnuit – *milă* combinată cu vină pentru ceea ce păţise bietul animal din pricina neglijenţei umane.

Îşi trase cuţitul pentru urgenţe din teacă şi porni către victimă, căutând s-o elibereze din legături. Dar un alt delfin interveni, înotând prin faţa lui Hacker ca să-l blocheze.

— Hei, potoleşte-te. Încerc doar să-l ajut! protestă Hacker…

…şi rămase uitându-se cu gura căscată cum alţi membri ai grupului se apropiau de cel captiv şi apucau plasa de marginea care atârna. Trăgându-se înapoi cu atente izbituri ale cozilor, se îndepărtară în timp ce „victima” se rostogolea prin apă. Plasa se desfăşură continuu, lin, fără încâlceli, până se transformă într-o întindere aproape perfectă de vreo douăzeci de metri lungime, iar delfinul înotă liber, părând nevătămat.

Alţi membri ai cârdului se îmbulziră să apuce în bot marginile plasei ca s-o ţină desfăcută. Apoi Hacker văzu cum câţiva membri mai tineri ai grupului se avântau către larg. Înfiorat şi copleşit, îi privi cum descriau un cerc larg, dincolo de un banc de peşti care se hrăneau paşnic pe deasupra unui dâmb de coral din depărtare. Tinerele cetacee începură să săgeteze pe rând către fâşia argintie – după toate aparenţele, o specie de chefal –, făcând aglomerarea să pulseze şi să palpite, ferindu-se în masă

din calea torţionarilor săi.

„Hăitaşi!” îşi spuse Hacker, recunoscând tehnica de vânătoare. „Împing tot bancul către plasă! Dar cum au ajuns să…”

Privi uluit cum întregul clan al delfinilor făcea o muncă de echipă care nu se poate realiza decât pe baza experienţei; unii dintre ei urmăreau peştii, în timp ce alţii manipulau instrumentul de recoltare, până ce aproximativ un sfert din tot bancul ajunse să se zvârcolească în pliurile plasei. În acel moment, supravieţuitorii fură lăsaţi să se îndepărteze liberi.

Venise vremea să-şi tragă răsuflarea, de-adevăratelea, aşa că siluetele afalinilor urcară cu rândul la suprafaţă. Apoi, unul câte unul, fiecare membru al cârdului se apropie de mulţimea captivă şi îşi vârî cu pricepere botul îngust în ochiurile plasei ca să prindă o masă gustoasă. Toată operaţiunea dură ceva vreme, timp în care fiecare, prin rotaţie, ajunse să ia câte o gură de aer, să mănânce, să ţină plasa…

…până îşi potoliră foamea şi *joaca* urcă în ierarhia priorităţilor. Un trio de adolescenţi se apucă să-şi arunce un biet peşte de la unul la altul. Alţi doi coborâră până la fundul mâlos ca să hărţuiască un calcan. Între timp, cei mai vârstnici din grup făceau curat întinzând cu luare-aminte plasa, apoi răsucind-o la loc în jurul voluntarului iniţial, care imediat după aceea porni în grabă către est, fără să dea semne că l-ar fi stânjenit povara.

„Ei, da-mi-aş palme”, îşi spuse Hacker.

Câţiva chefali morţi sau muribunzi continuau să plutească în jur. Hacker abia începea să-şi revină din starea de uimire care îl copleşise, când unul dintre salvatorii lui se apropie cu un peşte în bot şi făcu mişcări care sugerau că voia să i-l ofere…

Hacker îşi aminti că şi lui îi era foame. *Ar trebui să aibă gust de sushi*, îşi spuse el, dându-şi seama cât de departe se afla faţă de lumea omenească ancestrală a gătitului la foc…

…iar de acolo gândul îi zbură, pe neaşteptate, spre

mama lui. Cu deosebire spre acel moment în care Lacey încercase să-i explice pasiunea ei pentru căutarea vieţii în alte lumi din spaţiu, căutare care o făcuse deja să cheltuiască o jumătate de miliard de dolari din averea ei personală. „Există o teorie conform căreia cele mai multe planete de tip Gaia ar trebui să aibă o suprafaţă acoperită de ocean încă şi mai mare decât cele şaptezeci de procente ale Terrei, ceea ce ar putea însemna că fiinţele inteligente precum balenele sau calamarii sunt mult mai comune decât noi, genul mâini-şi-foc. Iar asta ar putea explica multe.”

La momentul acela, Hacker nu-i acordase prea multă atenţie. La urma urmei, era obsesia ei, nu a lui. Totuşi, regreta că nu-şi făcuse timp să asculte şi să înţeleagă. În orice caz, probabil că biata Lacey era deja moartă de spaimă şi îngrijorare.

Concentrându-se asupra prezentului – şi asupra foamei care îl încerca –, se apropie de delfin şi întinse mâna să ia mâncarea ce i se oferea.

Însă delfinul se smuci înapoi cu tot cu peşte în ultima clipă, repetând o succesiune de sunete în ritm de staccato. Hacker îşi înăbuşi cu mare greutate un nou val de frustrare şi mânie.

„Încearcă să te opreşti când eşti în pericol să reacţionezi exagerat”, îl îndemna fosta lui psihoterapeută, înainte s-o concedieze. „Întotdeauna să iei în calcul posibilitatea că ar putea exista un motiv pentru ceea ce se întâmplă. Altul decât ticăloşia.”

Implantul său repetă ritmul când delfinul îşi ridică iar botul spre el, oferindu-i pentru a doua oară prada suculentă.

„Încearcă să mă înveţe”, îşi dădu seama Hacker.

— Asta e secvenţa de cod care înseamnă peşte? întrebă el.

Ştia că vocea i se va proiecta în exterior prin intermediul căştii, dar nu s-ar fi aşteptat niciodată ca fiinţa aceea să priceapă engleza vorbită.

Spre uluirea lui, delfinul clătină din cap.

Nu.

Un nu foarte vehement.

— Ha?

Hacker clipi de câteva ori, apoi continuă:

— Înseamnă „hrană”? „Mănâncă”? „Spală-te înainte de masă”? „Bine-ai venit, străinule”?

Un ritm aprobator îi întâmpină presupunerea finală; delfinul flutură chefalul găurit cu dinţii spre Hacker, care se simţi deodată hămesit. Luă peştele şi îl sfâşie, îndesându-şi bucăţi din el prin îngustul orificiu pentru hrană al căştii, fără să-i pese de apa sărată care ţâşnea înăuntru odată cu fâşiile de carne roşie.

„Bun venit, străinule?” chibzui el. „Să-ţi zică un animal prost ceva atât de abstract! Deşi, trebuie să recunosc, e prietenos.”

ENTROPIE

În romanul său profetic *Războiul tăcut,* Frederick Pohl a prezentat o modalitate de eşec înfiorător de plauzibilă, în care naţiunile şi facţiunile nu îndrăznesc să întreţină conflicte deschise, şi ca urmare aleg o tactică de *sabotaj* reciproc pe principiul dinte-pentru-dinte, fiecare încercând să distrugă infrastructura şi economia celuilalt. Fireşte, în acest fel civilizaţia se plasează pe o lentă spirală a morţii alimentată de o degradare continuă a speranţei.

Sună deprimant? Te face să te întrebi câte dintre „accidentele” pe care le vedem sunt complet independente de Noroc.

Ah, desigur, există mereu teorii ale conspiraţiei. Motoare supereficiente care sunt oprite de la comercializare din cauza companiilor hrăpăreţe din domeniul energetic. Tratamente pentru boli, suprimate de giganţi farmaceutici lacomi de profit. Escroci, monopolişti şi susţinători financiari ai politicienilor, care se folosesc de proprietatea intelectuală pentru a înăbuşi răspândirea cunoaşterii, în loc s-o încurajeze.

Dar niciunul dintre aceste zvonuri sumbre nu se poate

măsura cu cel care spune că alunecăm pe panta disperării din cauză că toate eforturile oamenilor buni şi pricepuţi sunt zadarnice. Eforturile lor sunt deliberat zădărnicite, fiindcă unele elite conducătoare se consideră angajate într-un conflict secret în numele nostru. Iar acest joc cu sumă negativă în care se scoate dinte pentru dinte nu este altceva decât cea mai sinistră modalitate omenească de petrecere a timpului.

Războiul.

Pandora's Cornucopia

Capitolul 27

MESAGER

— *Am analizat din nou chestiunea, Lacey. Având în vedere că bietul Hacker este în continuare dispărut pe mare, n-ar trebui să te deranjăm în această perioadă de mari griji pentru tine. Nu va fi necesar să vii la următoarea întrunire a cladei noastre, care se ţine foarte departe de locul în care este căutat fiul tău. Ne descurcăm noi, chiar dacă ne va lipsi înţelepciunea ta la Zürich.*

„Pun pariu", îşi spuse Lacey, cântărind-o din priviri pe blonda cu aer maiestuos, care în performantul holoset 3V îi apărea în faţa ochilor aşezată, cu spatele drept. Spre deosebire de conversaţia anterioară, de la observatorul chilian, imaginile circulau acum în ambele sensuri, între saloane de comunicaţie comode, luxoase şi foarte bine protejate, din două sucursale ale Clubului Salamander aflate la mare distanţă una de cealaltă – una cocoţată sus în Alpi, cealaltă în plin Charleston, unde parfumul de magnolii se strecura înăuntru odată cu valurile de arşiţă tropicală sufocantă, deşi intrarea avea izolaţie dublă. Ambele încăperi erau decorate atât de asemănător, încât linia despărţitoare dintre realitate şi reprezentare era lesne de ignorat. Lăsa senzaţia că între cele două femei care conversau exista un spaţiu de doi metri, nu de mii de

kilometri.

Paza împotriva trasului cu urechea era asigurată în acelaşi fel ca şi până atunci – prin folosirea unor perechi de creiere-papagal pe post de dispozitive de încriptare imposibil de spart. Însă de data asta păsările de la fiecare capăt erau neuroconectate direct la sisteme de transmisie complicate, ceea ce permitea o folosire mai rafinată a codificării dublu-cefalice. Imaginea aceasta de înaltă fidelitate îi permitea lui Lacey să depisteze indicii în expresia de pe chipul celeilalte femei. N-avea nevoie de niciun program sofisticat de analiză facială.

„Compasiunea e doar o scuză, Helena. Dezbaterea s-a terminat. Confraţii au ajuns deja la o hotărâre privind propunerea Profetului, nu-i aşa? Iar tu ştii că e vorba de-o hotărâre la care aş protesta vehement."

Riscă pentru a-şi testa ipoteza:

— Poate ar trebui să vin totuşi. Am angajat nişte oameni pricepuţi să se ocupe de operaţiunile de salvare. Dacă stau pe capul lor, n-o să fac decât să-i încetinesc. Sau o să mă ofilesc în nenorocita asta de umiditate. Distragerea atenţiei poate m-ar ajuta să nu-mi mai fac atâtea gânduri negre…

Helena duPont-Vonessen o întrerupse cu uşurinţă, pentru că traducerea se realiza cu o întârziere neglijabilă.

— *Aşa ne-am gândit şi noi, draga mea. Ceva care să-ţi abată grijile ar putea fi exact ce-ţi trebuie. Ceva care să-ţi ocupe mintea mult mai eficient decât dacă ai merge să vizitezi o gaşcă de gnomi trilionari plicticoşi,* spuse Helena şi zâmbi la propria-i glumă dezarmantă. *În plus, aşa o să fii mult mai aproape de locul acţiunii, pentru cazul în care căutătorii găsesc… pentru cazul în care au nevoie de tine.*

Lacey simţi cum gândurile îi părăsesc acel loc îngheţat în care suferea întruna din pricina fiului ei dispărut. Mişcarea o propulsă în sens opus, către analizarea la rece a adevăratului sens din vorbele Helenei.

„Nici măcar nu-mi sugerează să trimit un surogat sau un reprezentant la întrunirea din Elveţia. Vrea să mă abată cu totul către alt subiect."

— Da? Şi la ce misiune te gândeşti? întrebă Lacey.

— *Să reprezinţi Starea Întâi, sau cel puţin acea parte din ea care suntem noi, la Conferinţa Artefactului de la Washington. Să fii ochii şi urechile noastre la evenimentul acesta istoric şi tumultuos. La urma urmei, Lacey, e ceva ce ţi se potriveşte mănuşă, nu-i aşa? Apogeul subit a tot ce-ai visat tu, contactul cu viaţa extraterestră? Cine, dintre toţi membrii Stării noastre, e mai calificat decât tine ca să priceapă problemele şi implicaţiile?*

Lacey fu pe punctul de a-i da un răspuns iritat. Helena îi oferea *muncă de cercetător…* aproape ca unui angajat oarecare din Starea A Cincea, trăitor sub marea cupolă.

Desigur, în acelaşi timp era ispititor.

„Helena mă cunoaşte. Tare mi-ar plăcea să am ocazia să văd acest faimos satelit-emisar din spaţiul cosmic."

Dar nu asta era ideea. Confraţii săi aristocraţi aveau deja la dispoziţie o mulţime de cercetători care lucrau din greu la elucidarea acestui subiect – fie la Conferinţa Artefactului din Washington, fie urmărind îndeaproape fluxurile de date –, producând rezumate şi avize consultative referitoare la implicaţiile unui posibil Mesaj în Sticlă extraterestru. Implicaţii asupra planetei. Asupra unui pact social şubred. Şi asupra celor care se aflau în vârful unei piramide sociale instabile.

„Au luat deja hotărârea", îşi dădu seama Lacey, deducând o mulţime de lucruri din formulările rostite pe un ton încordat şi din expresia prudentă a celeilalte femei. „Probabil că ştirea asta despre contactul cu o civilizaţie interstelară i-a dat peste cap şi a unit în consens familiile conducătoare. Sunt şi ei la fel de supăraţi şi îi mână panica la fel ca pe demonstranţii ăia nătângi dintr-o sută de oraşe, care cer să fie distrus Obiectul Livingstone."

Atât că trilionarii nu ieşeau să demonstreze. Confraţii patricieni ai lui Lacey aveau alte căi de acţiune.

„Au hotărât să i se alăture lui Tenskwatawa, Profetul", îşi dădu ea seama. „Şi Mişcării sale de Renunţare."

Înţelegea, desigur, ce însemna asta. Încă un val de anti-intelectualism, favorizat de politicieni populişti şi de mass-

media – cel puţin acea parte a sa care era controlată de cele două mii de familii puternice. O veche şmecherie din compendiul omenirii; faci în aşa fel încât mulţimea să se agite de frica „intruşilor” – şi cine poate juca mai bine rolul intrusului dacă nu nişte extratereştri în toată puterea cuvântului? Prepară o porţie îndestulătoare de spaimă, şi gloata va da ascultare de bunăvoie unei elite, jurându-le credinţă celor cocoţaţi pe spinarea calului. Sau pe spinarea iahturilor. Învestindu-i cu putere.

Lacey n-avea nimic de obiectat la partea asta. Încă înainte de a-l fi cunoscut pe Jason, părinţii şi profesorii îi explicaseră ceea ce era evident: că democraţia nu este o trăsătură naturală a oamenilor. *Feudalismul,* care a erupt în toate erele şi culturile, a fost starea predominantă a fiinţei umane încă de când a început să fie înregistrată istoria pe tăbliţe de lut. Tema aceasta avea rezonanţe chiar şi în filmele şi în cultura populară modernă. Milioane de descendenţi ai revoluţionarilor iluminişti înghiţeau acum pe nerăsuflate poveşti despre regi, vrăjitori şi ierarhii secrete. Despre supereroi şi semizei. Despre celebrităţi, familii auguste şi privilegii moştenite.

Campania aceasta de presă avea rădăcini îndepărtate în trecut. Gânditori de curte subvenţionaţi, de la Confucius la Platon şi la Machiavelli, de la Leni Riefenstahl la Hannah Niti, toţi au lansat avertismente împotriva domniei gloatei, propovăduind autoritarismul nobil. În unica sa carte – care a circulat numai în interiorul cladei –, Jason compilase argumente convingătoare pentru *newblesse oblige...*

...deşi lui Lacey i se mai întâmpla uneori să-şi pună întrebări. Oare argumentul li s-ar mai părea vreunuia dintre ei atât de convingător, dacă n-ar fi fost deja membri ai castei supreme? Ai pojghiţei platoniciene?

Ah, fără îndoială, specia şi planeta ar duce-o mai bine dacă ar fi călăuzite de o aristocraţie unică, nu de o hoardă irascibilă de zece miliarde de „cetăţeni” arţăgoşi şi lesne de băgat în sperieţi, dotaţi cu arme nucleare şi biologice. Guvernarea-poporului nu era motivul pentru care să iubească ea Iluminismul. Democraţia era un efect

secundar nefericit şi posibil toxic al lucrului pe care îl preţuia ea cu adevărat.

„Confraţii îşi închipuie că Tenskwatawa are să fie instrumentul cu care vor recăpăta ei controlul. Dar valul acesta nou de conservatorism populist... această Mişcare a Renunţării... nu e un reflex nechibzuit, cum se întâmpla în primii ani ai secolului. Nu e un spasm de religiozitate rurală, condus cu uşurinţă de maeştri păpuşari plutocraţi. De data asta, nu. Şi nici adepţii Profetului nu se vor declara satisfăcuţi să le fie sprijinită cauza doar cu vorbe goale. Nu mai merge aşa.”

Deşi trecuseră doar câteva secunde, era limpede că pe Helena o stânjenea tot mai tare pauza de gândire a lui Lacey.

— *Aşadar, faci asta pentru noi? O să-ţi furnizăm tot personalul şi resursele* ia *de care ai nevoie, bineînţeles.*

— Bineînţeles. Şi asta ar include...

— *Păi, toate fluxurile web lingvistice şi orice fel de experţi doreşti.*

— Şi instrumente de simulare? Pentru analizare-proiectare de repercusiuni sociale, tot tacâmul?

— *Categoric, tot ce-i mai bun în domeniu.*

„Serios?” Măcar reuşi să nu ridice sceptic dintr-o sprânceană. „Cele mai recente versiuni pe care le folosiţi tu şi cercul iniţiaţilor?”

Oricine din afara cladei – ceea ce însemna 99,9996 la sută din omenire (aproximativ) – ar fi considerat-o pe Lacey parte dintr-un „cerc al iniţiaţilor”. Era ceva care depăşea simpla avere şi capacitatea ei de a cumpăra influenţă. Conta şi familia. Mai ales pentru că generaţiile de moguli auto-creaţi din China, Rusia şi cele două Americi răposau, lăsându-şi bogăţiile în posesia moştenitorilor privilegiaţi prin naştere şi încurajând astfel reafirmarea vechiului principiu al *pedigriului.* Şi totuşi, Lacey ştia – chiar dacă era căsătorită cu Jason şi chiar dacă propriii ei părinţi dăduseră o mână de ajutor la preîntâmpinarea Marii Învoieli – că nici măcar legăturile acelea nu garantau vreodată accesul la adevărata putere. Sau la adevărata

cunoaştere.

Îţi puneai tot timpul întrebarea… „cine sunt adevăraţii Iluminaţi? Cei care cunosc secretele mari şi importante? Cei care deţin informaţiile murdare şi îi pot şantaja chiar şi pe cei mai idealişti dintre politicieni? Cei care trag sfori în mod discret şi care îi manevrează pe toţi oamenii de pe pământ – da, inclusiv pe mine – ca pe nişte piese de şah?”

„Măcar Helena îşi punea vreodată problema asta?”

În privinţa celor mai mulţi dintre prinţii, vlăstarele, şeicii şi neolorzii pe care îi cunoştea Lacey – mulţi dintre ei convinşi că posedau capacităţi intelectuale superioare fiindcă sicofanţii de la Oxbridge îi linguşiseră şi le dăduseră calificative mari –, ei bine, nu-ţi mai rămânea decât să speri şi să te rogi ca niciunul dintre *ei* să nu fie vreun maestru păpuşar din umbră! Fără doar şi poate, orice cabală de titani aristocraţi ar trebui să fie cu mult mai inteligentă.

„Oare e posibil ca ei să nu existe? Poate că fiecare porţiune din aristocraţie crede că altcineva conduce cu adevărat treburile.”

Lacey nu-şi dădea seama care dintre posibilităţi era mai înspăimântătoare. O tainică superelită de manipulatori puternici, care îşi impuneau voinţa până dincolo de puterea ei de pătrundere… sau faptul că lucrurile erau chiar aşa cum păreau, un melanj de carteluri şi „Stări”, de ghilde nechibzuite şi de naţiuni desuete neputincioase, la care se adăuga o pâclă năucitoare compusă din smartmoburi de cetăţeni moderni şi din *ia*-uri efemer inspiratoare de spaime… şi toate trăgeau cu disperare de cârmă, iar rezultatul era că nimeni nu conducea de fapt corabia. Absolut nimeni.

Răspunse cu prudenţă.

— Hm. Presupun că… ar ajuta nişte instrumente *ia* de vârf. Aş putea avea acces la Ochiul Cuantic din Riyadh?

Helena miji ochii şi se sprijini de spătarul scaunului. Cererea aceasta depăşea simpla încercare de a-i abate atenţia unei bătrâne doamne excentrice de la chestiuni mai importante.

— *Aş… aş putea să-i abordez pe riyadhieni. Cu toate că, ştii şi tu, tind să fie puţin cam…*

— Suspicioşi? Dar nu-s membri dedicaţi trup şi suflet cladei noastre? Şi-atunci, dacă s-a ajuns la un consens în privinţa faptului că misiunea mea e importantă…

Îşi lăsă fraza în suspensie. Şi avu efect. Helena încuviinţă dând din cap.

— *Nu-mi imaginez că va fi vreo problemă, Lacey. Omul meu de încredere o să-l contacteze pe al tău ca să pună la punct detaliile. Acum însă, îmi pare rău, dar trebuie să fug. Sosesc Bogolomovii, şi ştii cât le mai plac ceremoniile. Se cred de-adevăratelea ţari sau boieri, sau mai ştiu eu ce, şi ca să fie tacâmul complet, arborele lor genealogic e tot numai abracadabra şi ADN falsificat!*

Helena chicoti reţinut, apoi îşi îndreptă ţinuta şi o privi în ochi pe Lacey, cu calm şi cu o afecţiune care părea sinceră.

— *Te rog să primeşti urările noastre de bine, draga noastră. Ne rugăm pentru tine, pentru ca Hacker să fie găsit şi să se întoarcă teafăr la tine.*

Lacey îi mulţumi, cu tot ritualul de care era nevoie pentru a încheia conversaţia în mod politicos. Însă nu-i stătea mintea la asta. Iar după ce incinta holografică se întunecă, rămase cufundată în tăcere, în salonul garnisit cu piele, simţindu-se nefericită singură. Singură.

„Întâi îl apucă pe Jason nevoia să dea zor spre cea mai apropiată zonă de dezastru, în Ziua Groazei, în loc să se ferească de pericol, ca orice om raţional, şi aşa ajunge erou idolatrizat al *newblesse oblige*… de parcă onoarea de felul ăsta le-a folosit vreodată la ceva văduvelor…

…pe urmă Hacker pleacă de nebun în spaţiu, etalând aceeaşi fanfaronadă ca a lui Jason, dar fără responsabilitatea care are efect la public…

…şi acum uite la ce s-a ajuns. Mă cauterizează confraţii mei. Mă dau deoparte. Mă îndepărtează de la deliberări care ar putea afecta structura civilizaţiei pentru generaţiile viitoare. Toate astea pentru că, pe bună dreptate, se tem că n-are să-mi fie pe plac alegerea lor.

Să-mi dau demisia? Poate să mă alătur unei alte coaliţii de bogaţi care încearcă să rezolve problemele lumii?”

Erau destule astfel de coaliţii, unele chiar mai potrivite pentru cineva ca ea, spirit filantropic cu înclinaţie spre ştiinţă. Miliardari ai tehnicii şi antreprenori de primă generaţie, fremătând de surescitare în faţa Artefactului Havana. Pe unii îi ştia prea bine, în calitate de cosponsori ai telescopului ei de profunzime. Nu toţi cei superbogaţi erau şi ultrareacţionari. Nici măcar majoritatea.

Dar acei alţi bogătaşi aveau tendinţa de a acţiona individual sau în grupuri mici, urmărind pasiuni personale şi interese izolate. Acelaşi fetiş pentru unicitate care le adusese belşugul îi împiedica să acţioneze de comun acord. Nici măcar grupările prudente, experimentale, care se autointitulau naderite.

Niciunul dintre ei – separat sau toţi laolaltă – nu putea egala influenţa, puterea sau cruzimea nemiloasă, machiavelică, a cladei.

„Dacă ies din rândurile ei, mă alătur mulţimii de miliarde. Celor cărora li se întâmplă istoria… în loc s-o comande ei ca pe un fel de mâncare servit pe tavă.”

* * *

— Ar trebui să fie semne de viaţă inteligentă peste tot, doamnă, zău aşa, se tângui savantul-showman, cu accentul jamaican catifelat care-i dădea savoare vocii joase, ample. Extratereştrii antici, aşa *deşteeepţi,* ar fi trebuit să ne preceadă cu ere întregi, să pună porumb la-ncolţit de-a lungul şi de-a latul strălucitoarei noastre galaxii, încă de pe vremea când soarele nici nu se născuse, umplând cosmosul de cultură şi conversaţie suscurajatoare. Prin urmare-i un mister neliniştitor, încă de demult, de când am început să căutăm semne de civilizaţii tehnologice, că acest cosmos primitor pare *răzleţ.* Într-adevăr, există un singur exemplu dovedit de viaţă inteligentă, noi!

Profnoo gesticula cu ambele mâini, legănându-şi cu atâta ardoare capul supradimensionat, încât lobii extrem de alungiţi ai urechilor sale zăngăniră pe pliurile groase

ale gulerului. Şi le împinse spre spate, alăturându-le dr*ia*dlockurilor de păr cybactivat care îi serveau deopotrivă ca antene receptoare şi simbol distinctiv în public – deşi, departe de-a fi unic, era doar cel mai cunoscut din duzina de supertaineri popularizatori ai ştiinţei pe care-i dăduse lumii acea insuliţă plină de resurse.

— Ştiu asta, oftă Lacey.

N-avea nevoie de un astronom-artist să-i expună – pentru a mia oară – logica deprimantă a paradoxului Fermi. Şi totuşi, exact asta se apucă să facă profesorul Noozone, poate nerăbdător să-şi impresioneze protectoarea. Ori dornic să-şi exerseze refrenul pentru publicul lui săptămânal.

— Ia uite-aici, spuse profesorul şi arătă spre un holorezervor care înfăţişa un fel de ocean preistoric, cu meteoriţi străfulgerând în văzduh. Precursorii vieţii par să apară peste tot unde există o revărsare de energie, la care se adaugă o duzină de elemente fundamentale cufundate în lichid – nu doar apă, ci aproape orice fel de lichid! Şi nu doar pe planete cu oceane *de suprafaţă!* Ci pe *de zece ori pe-atâtea planete micuţe* care au mări cu acoperământ de gheaţă, ca Europa, Enceladus, Miranda, Tethys, Titan, Oberon…

Lacey ar fi vrut să-l întrerupă. Să-l readucă înapoi la subiectul Artefactului. Dar ştia că orice exprimare făţişă a dezaprobării putea să-i frângă tot elanul. Ca să se exercite în mod eficient, puterea trebuia să poarte mănuşi – o lecţie pe care încercase zadarnic să i-o predea irascibilului ei fiu.

În orice caz, situaţia cu profesorul Noozone era numai şi numai vina ei.

„Aşa-mi trebuie, dacă mi-am ales un sfătuitor cu mintea unui Thorne sau a unui Koonin, dar cu o personalitate nesigură ca de star bollywoodian şi cu maniera asta de-a vorbi tărăgănat în stil reggae, chipurile ca un rastaman.”

Implanturi proeminente pulsau sub pielea de pe fruntea lată a lui Profnoo, deasupra ochilor negri, sclipitori. Efectul – pe de-a-ntregul intenţionat – asupra craniului său

era că îl făcea să pară supranatural de mare. Ca un sufleu exagerat de umflat.

„Cel puţin nu simte nevoia să-şi îngroaşe prea tare accentul când vorbeşte numai cu mine.” Deşi trăgea de vocale şi fiecare „th” se reducea la un „d” sau „t”, Lacey îi era recunoscătoare că nu-şi condimenta frazele cu prea multe expresii din argoul insular. „În public, sau în emisiunile lui, Profnoo poate fi greu de urmărit fără subtitrări!”

Fluturând din mână, profesorul Noozone mai făcu şi alte imagini să danseze în jur.

— Într-adevăr, telescoapele noastre mai vechi… *ale tale…* de profunzime au găsit urme de viaţă în spaţiu, pe vreo şase planete! Până acum, lumile acelea s-au dovedit a fi o dezamăgire. Niciuna dintre ele nu-i vreun Nou Sion. Apoi e vorba de *pasul următor.* Pentru ca viaţa să prospere şi să devină *deşteaaaptă,* şi p-ormă capabilă de tehnologie. Au fumegat şi s-au mistuit nenumărate controverse despre ce noroc chior a fost, aici pe Pământ, de-a ajuns omenirea să facă un salt atât de mare şi de rapid. Şi, dacă *există* de-adevăratelea în spaţiu rase mai vechi decât a noastră, care e cea mai bună metodă de-a le căuta? Ce înseamnă lipsa de *balize îndrumătoare* care să bată la ochi, că de fapt nu există Rase Străbune? Dar *irie.* Desigur, chestiunea *asta* pare să se fi lămurit odată cu sosirea Obiectului Livingstone!

Râse pe înfundate, cu satisfacţia celui a cărui opinie s-a dovedit corectă după un veac de dezbateri.

— Din simpla existenţă a Artefactului şi din mulţimea tipurilor de extratereştri pe care le conţine, putem trage concluzia că suntem înconjuraţi de o multitudine suscurajatoare de civilizaţii avansate! Invitaţia asta a lor, cică haide-ncoa’, „alături de noi”… să devenim membri ai vreunei comunităţi miiinunate de fraţi stelari… a făcut senzaţie şi-a însufleţit deja miliarde de oameni de pe planeta noastră singuratică. Deşi o asemenea perspectivă ar putea să-i tulbure pe câţiva baştani jospresori şi trogi pe care-i sperie de moarte schimbarea.

Profnoo părea să nu observe nici grimasa ironică a lui Lacey, nici conflictul ei interior. Caracterul ei îi dicta să împărtăşească nerăbdarea lui anticipativă. Dacă nu şi-ar fi făcut griji pentru Hacker, poate că şi ea ar fi fremătat de surescitare în aşteptarea Primului Contact. (Cu toate că şi-ar fi exprimat sentimentele într-un mod mai rezervat decât super-extrovertitul din faţa ei.)

Pe de altă parte, casta din care făcea ea parte – confraţii ei din fruntea aristocraţiei – nu se aştepta la prea multe lucruri bune din toată tevatura asta. Chiar dacă dispozitivul extraterestru era reprezentantul unei federaţii avansate şi inofensive, deopotrivă generoase şi înţelepte, ruptura psihologică putea să işte noi valuri de anxietate, paranoia sau lăcomie turbată. Poate că odată cu relaţiile comerciale interstelare aveau să vină, val după val, noi tehnologii mirabile. Primejdioase, unele dintre ele? Până şi cele mai inofensive ar putea zgâlţâi din temelii o economie şi aşa firavă, ar arunca sectoare întregi în desuetudine, ar lăsa în urmă sute de milioane de şomeri, ca să nu mai pomenim de pagubele produse atâtor portofolii de investiţii.

Nu era de mirare că noua stare de lucruri impulsionase atingerea unui punct culminant în negocierile îndelungate dintre cladă şi mişcarea de renunţare a lui Tenskwatawa. „Puţine culturi au reuşit vreodată să facă tranziţia după contactul cu străini care le erau superiori, fără ca generaţii întregi după aceea să sufere intimidări şi victimizări. Japonia epocii Meiji a reuşit. Iar metoda aplicată atunci n-a fost democraţia.”

Dar Lacey se forţă să se concentreze din nou asupra prezentului. Savantul-showman de pe statul ei de plată continua să mitralieze explicaţii, fără ca avântul să-i slăbească vreun moment.

— …chiar şi aşa, tot ne năpădesc enigmele! Nu putem decât să sperăm că această Comisie a Artefactului va reuşi să doboare toate barierele lingvistice. *Mai ales* acum, când capetele astea seci o să-mi dea voie în sfârşit… şi domniei tale, desigur, doamnă… să ne putem apropia cât să punem

întrebări!

— Şi ce-ar trebui să întrebăm mai întâi, domnule profesor?

— Ah, dar *câte* lucruri ar fi de întrebat! De exemplu, simpla *existenţă* a Artefactului, aici pe Pământ, dovedeşte – *irie* – că este posibilă călătoria interstelară!

„Presupunând, din nou, că nu-i o farsă”, cugetă Lacey, observând în acelaşi timp că Profnoo încă nu menţionase nicio întrebare veritabilă.

— Într-adevăr, încă n-am aflat *cum* a traversat obiectul vastitatea abisului dintre stele. Dar, din faptul că există într-o stare pură cristalin-solidă – voinic şi robust –, aş putea paria că metodologia propulsiei n-a fost blândă! Poate un tun-accelerator cu-adevărat uriaş l-a tras cu o viteză aproape de cea a luminii. Sau poate structura lui compactă i-a permis trecerea lină printr-o *gaură de vierme* produsă prin *obeah,* care a necesitat energia unei *extrasupernove!* Eu-mon am făcut nişte calcule rudimentare…

— Domnule profesor, vă rog. N-aţi putea să rămâneţi la subiect?

— A, da. Invitaţia, spuse el, dând din cap. Aveţi răbdare cu mine, doamnă Donaldson-Sander, eu-şi-eu ajungem şi-acolo! Fiindcă, să vedeţi, până şi *posibilitatea* de a face călătorii interstelare a fost negată timp de optzeci de ani de cultul *SETI.* Cum programul lor de *adorare a cerului* n-a descoperit absolut nimic în spaţiu, s-au prezentat în faţa lumii cu aceeaşi scuză. *Mai durează doar puţin.* Cu răbdare… şi cu echipament tot mai sofisticat şi marfă, se va găsi în cele din urmă acul în carul cu fân… acea rasă străveche şi înţeleaptă la care au tot sperat!

„Ha!” Lacey nu reuşi să se ferească şi se prinse în vraja ţesută de el. Noozone îşi strânsese averea din milioane de microplăţi efectuate de cei care se conectau ca să-i urmărească feeriile explicative extravagante. Deşi unora le plăceau doar dradlockurile lui ca nişte şerpi care suflau şi învârtejeau în configuraţii ambigue nori de fum colorat.

— Dar, vai, *călătoria* interstelară schimbă totul. Dacă

astro-*mon* avansaţi pot să călătorească departe şi să colonizeze, atunci *ácele se multiplică singure.* Coloniile îşi trimit propriile expediţii, răspândindu-se şi *umplând* carul cu fân! Dar n-am văzut nicio urmă a acestor fabuloşi necunoscuţi. Nici proiecte inginereşti uriaşe pe care le-am putea construi *noi* cândva, dacă ne transformăm într-o civilizaţie cu adevărat temerară şi prosperă. Nave spaţiale cu antimaterie, vaaaste colectoare de energie solară, sfere Dyson şi ateliere Kardaşev care leagă între ele numeroase sisteme solare, toate detectabile…

Profnoo icni şi îşi trase răsuflarea.

— Mai rău de-atât! *Pământul însuşi* ar păstra semne dacă nişte vizitatori ar fi tras vreodată apa aici sau ar fi aruncat o sticlă de Cola în marea din Paleozoic. Pfuai de mine! Geologii şi paleobiologii ar depista în roci momentul precis când au sosit bacteriile extraterestre! N'aşa? Nu. Era ceva greşit cu logica SETI din trecut. Până şi-a făcut apariţia acest *Artefact galactic,* minunea asta a-ntâia. Însă acum…

Ridică un deget – şi una dintre *dr*ia*dlockurile* sale activate mental pluti la rându-i prin aer.

— Acum se pare că *viaţa e destul de comună…* şi… viaţa inteligentă, *capabilă de tehnologie,* nu-i nici ea rară… şi… unele forme de *călătorie interstelară par a fi posibile…* şi… există deja o *comunitate paşnică…*

Lacey ridică o mână, făcându-l să se întrerupă cu patru cozi şi patru degete în aer. Privind pe fereastră, observase că iahtul care îi ducea de la Charleston la Washington înainta cu mare viteză pe cursul Potomacului. În curând aveau să treacă de portul zepelinelor şi de Memorialul Ziua Groazei, pentru a acosta în cele din urmă la docurile Laboratorului de Cercetări Navale. Nu că ar fi deranjat-o să călătorească într-acolo. Facilităţile de la bordul navei îi permiteau să rămână în legătură neîntreruptă cu echipele de salvare plecate în căutarea fiului ei. Dar era timpul să ajungă la o concluzie.

— Bine, atunci. Să presupunem că există o federaţie galactică la care suntem invitaţi să ne alăturăm. Asta nu

intră în conflict cu tot ce mi-aţi descris mai adineauri? În special cu *cosmosul răzleţ* pe care l-am observat noi până acum?

— Aşa s-ar părea, doamnă.

Dădu din cap aprobator, clinchetind din cercei şi din şuviţele prinse cu mărgele.

— Vasăzică, unde se suprapun concepţiile despre spaţiu? Ce-au în comun *impresia* anterioară, joscurajatoare, de inteligenţă în cantitate foarte redusă, şi ceea ce ştim acum despre frecvenţa ei ridicată, suscurajatoare?

Zelul de nestins cu care făcea omul acesta speculaţii n-o deranja câtuşi de puţin. Vivace şi parfumat, Profnoo îşi transforma frenezia intelectuală în ceva extrem de masculin, lipsit de orice jenă. Adevărul era că atenţia cu iz de flirt – împestriţată cu un jargon ştiinţific însufleţitor – pe care i-o acorda lui Lacey umplea o parte din golul ei interior, care pe vremuri era ocupat de sex.

— Se pare că ei folosesc capsule de cristal în loc de transmisii radio! Presupun că proiectilele interstelare sunt uşoare, ieftine şi *relativ* rapide.

Chicoti, deşi lui Lacey poanta i se păru neconvingătoare.

— Şi-n plus le permit extratereştrilor să călătorească în chip de substitute, ca personalităţi complet descărcate. Într-adevăr, asta ar putea dovedi conjectura mea despre reţelele de găuri de vierme interconectate!

„Ori poate că ei evită transmisiile radio fiindcă ştiu ceva ce noi nu ştim”, cugetă Lacey. Poate consideră că ar fi o lipsă de înţelepciune să atragă atenţia asupra planetelor lor de baştină. Fiindcă există ceva în spaţiu din cauza căruia e periculos să atragi atenţia. „Gândul acesta o făcu să se înfioare, mai ales din perspectiva faptului că planeta Pământ nu păstrase deloc tăcerea în ultima sută de ani.”

— Dar, doamnă, închipuiţi-vă numai ce grad redus de probabilitate a trebuit să învingă acest cristal anume, acest artefact, când s-a nimerit să plutească la îndemâna cablului-bola mânuit de acel astronaut care strângea gunoiul. Fără niciun mijloc de manevră vizibil! Noroc chior? Ori s-ar putea să mai fie şi alţii acolo, în spaţiu?

Lacey încuviinţă dând din cap. „Poate aşa s-ar explica de ce Marea Chină, India, Statele Unite, E-Uniunea şi A-Uniunea, toate au anunţat noi eforturi de explorare a spaţiului. Ar trebui să mai desemnez nişte agenţi, reali sau spyware, care să afle mai multe despre aceste misiuni.”

Noţiunea aceasta de „alte artefacte” avea ceva care îi stârnea imaginaţia.

„De ce doar acolo? Într-adevăr…”

Dar gândul îi zbură din minte, gonit de reverberaţiile vocii amplificate a căpitanului iahtului. Sosise timpul opririi pentru inspecţie la cordonul de securitate din apropierea Centrului de Cercetări Navale. Desigur, căpitanul Kohl-Fennel făcuse deja toate aranjamentele. Avea să fie o pauză scurtă. Lacey ridică din umeri.

— Vorbeaţi despre *contradicţii,* domnule profesor. Cum se explică faptul că n-am depistat până acum nici urmă de inteligenţă, într-un univers care acum se dovedeşte a fi plin de viaţă inteligentă.

— Da… I-o enigmă, spuse el, strângându-şi buzele cărnoase, expresive. Poate folosesc altceva decât undele radio pentru comunicaţii, asta ar putea să rezolve o parte din ghicitoare. Ar mai putea contribui la elucidare şi un fel de *Ipoteză zoo.*

Aceasta îi era binecunoscută lui Lacey.

— Ideea că rase tinere ca a noastră sunt ţinute în carantină. Oprite în mod deliberat de la aflarea adevărului.

— Da, doamnă. S-au oferit multe motive posibile pentru care rasele mai vârstnice ar face un lucru aşa de îngrozitor. O teorie veche, dar neverosimilă, este teama de „agresiunea umană”. Sau poate o „directivă a nonintervenţiei” impune ca rasele noi să fie lăsate în pace, pentru a supravieţui, chiar dacă asta le privează de răspunsurile de care au nevoie.

Profnoo clătină din cap, arătând limpede că îi displăcea o asemenea explicaţie.

— Sau poate că extratereştrii păstrează tăcerea ca să ne examineze emisiile radio şi să navigheze pe reţelele noastre, culegând *cultura* noastră, artă, muzică şi diverse

lucruri originale, fără să plătească nimic în schimb! Eu o numesc *Ipoteza hoţului avar.* Şi mă irită de-a binelea când mă gândesc că ei ar putea fi aşa nişte *mon* negri la suflet! Ştii care-i prima întrebare pe care am de gând să le-o pun acestor făpturi? Ce *legi ale proprietăţii intelectuale* au! Pacea şi prietenia între stele sunt foarte bune… dar eu îmi vreau redevenţele, omoar'mă-rece dacă nu!

Lacey chicoti politicos, pentru că aceasta era reacţia la care părea el să se aştepte. Şi adevărul era că lui Profnoo îi scăpărau ochii în timp ce mâinile i se agitau de zor în aer, luând notiţe pentru emisiunea lui.

În sinea ei, se întreba: „N-ar fi fost mai bine dacă toate astea s-ar fi petrecut fără public?

Profesorul presupune că statutul de cetăţean în unele federaţii galactice ar implica drepturi şi privilegii sporite. Dar dacă extratereştrii percep o taxă de admitere? Schimbări în structura noastră socială sau în conducere? Sau în credinţe? Dacă pretind ceva tangibil în schimbul cunoştinţelor şi al legăturilor comerciale? Cum ar fi substanţe preţioase?"

Lacey văzuse cândva într-o revistă de umor o explicaţie cinică a ideii că guvernarea Statelor Unite ar înăbuşi *în acelaşi timp* şi progresul medical, şi adevărul despre vizitatorii extratereştri: pentru că oficialii vindeau combustibil pentru „motoarele propulsate de cancer" ale fiinţelor din spaţiu.

Mai bine nu. Scenariile OZN însemnau să te complaci într-o mocirlă mentală.

„Mai degrabă vor să aibă acces la forţă de muncă pământeană ieftină, să-şi externalizeze sarcinile de producţie către numeroasele mase de oameni. Munca grea şi monotonă pe care propriii lor cetăţeni şi roboţii sunt prea răsfăţaţi ca s-o facă. Software-ul poate călători între stele, deci ce urmează să devină Pământul, noua fabrică de programe informatice pe bandă rulantă? Sau un centru intergalactic de relaţii cu clienţii?"

Apoi îşi dădu seama: „Dacă episodul ăsta cu primul contact ar fi avut loc în spatele uşilor închise… dacă elita

noastră ar fi discutat cu a lor… atunci am fi putut opta. Am fi avut posibilitatea de a spune «Nu, mulţumim. Nu batem palma. Nu acum».

«Nu încă.»

«Poate niciodată.» ”

Lacey era sincer şocată de întorsătura propriilor sale gânduri. Unde era fanatica aceea care de când se maturizase îşi petrecea viaţa tocmai în căutarea acestui lucru, a Primului Contact? La o adică, nu era şi ea la fel de conservatoare şi de refractară ca toţi ceilalţi?

„De ce am senzaţia asta dătătoare de fiori că are să fie o capcană/e o şmecherie la mijloc?”

Încă nu-i trecuse dispoziţia mohorâtă când profesorul Noozone o ajută să coboare pe rampă de pe iaht până la locul în care câţiva tineri şi tinere cu chipuri înfloritoare, în uniforme apretate, aşteptau s-o întâmpine şi s-o salute. Era o zi senină. Dincolo de portul zepelinelor – cu macaralele sale aeriene care se agitau printre giganticele cargouri legănate de apă – zări Monumentul Washington, reconstruit, şi flamurile Noului Castel Smithsonian. Dar nici măcar acea privelişte nu-i îmbunătăţi starea de spirit.

În timp ce servitorii cărau bagajele şi materialele ştiinţifice ale lui Profnoo, Lacey avu grijă să dea mâna cu toate gazdele sale, pe rând. Încercă să-şi înăbuşe un sentiment amar – şi iraţional – de iritare că marinarii erau puşi să stea acolo, în loc să fie în larg, în căutarea fiului ei dispărut. Desigur, numai oboseala putea să-i provoace asemenea resentimente îngrozitoare.

„Dar nu mă pot abţine. La urma urmei, dincolo de tumultul stârnit în jurul pietrelor din spaţiu, dincolo de enigmele ştiinţifice şi dilemele filosofice, tot mamă rămân.”

— Recepţia în onoarea distinsei noastre Comisii Consultative va începe curând, doamnă, spuse ghidul care îi fusese desemnat lui Lacey, un sublocotenent cu aer de om inteligent, care semăna puţin cu Hacker. O să vă conduc mai întâi la apartamentul de oaspeţi, să vă puteţi schimba…

Tânărul ofiţer icni deodată, cu faţa inundată de o lumină

portocalie, şi se trase înapoi cu un gest brusc, provocat de surpriza a ceea ce văzuse peste umărul lui Lacey. Şi alţii reacţionară, care tresărind, care ridicând mâinile în dreptul ochilor.

— *Bumboclot!* înjură profesorul Noozone.

Lacey se întoarse să afle ce anume provocase strălucirea explozivă, când *sunetul* ajunse din urmă lumina – o bubuitură joasă, ca de tunet, însoţită de o apăsare evidentă a aerului dislocat. Amintiri despre Ziua Groazei îi fulgerară prin minte – aşa cum probabil se întâmpla cu toţi ceilalţi

„Dar atunci, cum de mă mai ţin pe picioare?” se întrebă ea, până când, terminându-şi mişcarea de răsucire, văzu un nor globular de văpaie învolburându-se pe cer în amonte, dincolo de Pentagon, poate în Virginia. Soarele la apus micşora vizibilitatea, dar mingea de foc se topi repede şi Lacey îşi dădu seama oarecum uşurată că nu putea fi nimic atât de groaznic ca o bombă atomică. Nici măcar una de mici dimensiuni.

Uşurarea îi fu de scurtă durată, pentru că urmă încă o detunătură. Şi încă una. Iar ea înţelese că, atunci când era vorba de explozii, nu doar mărimea conta.

RENUNŢĂTORI

Ce spuneţi despre noţiunea de „progres inevitabil”?

Cu decenii în urmă, scriitorul Charles Stross lansa un îndemn: chiar dacă eşti de părere că se apropie o minunată Eră a Singularităţii, asta n-ar trebui să-ţi influenţeze comportamentul sau să-ţi afecteze insistenţa lucidă de a rezolva problemele curente.

„Extazul şoarecilor de bibliotecă, de pildă colonizarea spaţiului, va fi, cel mai probabil, un eveniment lipsit de participarea a 99,999% din omenire – asta dacă nu vom avea mare ghinion”, scria Stross. „Dacă se va întâmpla şi dacă se va arăta interesată de noi, toate planurile noastre se vor duce de râpă. Dacă nu se va întâmpla, să stăm degeaba şi să aşteptăm să ne salveze *ia*-urile de ape în creştere / penurie de petrol / termite inteligente create

prin bioinginerie pare a fi o idee foarte proastă.

Cea mai bună abordare a singularităţii este să aplicăm Pariul lui Pascal – în sens invers – şi să ne facem planuri bazându-ne pe presupunerea că nu ne va salva de noi înşine.”

din *Comentarii asupra Mişcării,* de Thormace Anubis-Fejel

Capitolul 28

SMARTMOB

Washingtonul era ca un moşneag – supraponderal şi adus de spate –, dar tare mândru. Tot ce-avea el mai bun şi mai straşnic se afla dincolo de autostrada de centură în zona stearpă, care nu se aflase în bătaia vântului în Ziua Groazei.

Fusese ferită, dar nu scăpase.

După ce mulţimi de părinţi din Starea superioară fugiseră de invizibilii nori toxici care învăluiau Fairfaxul şi Alexandria, acele oraşe-fantomă, pustiite pentru scurt timp, se reumpluseră rapid cu imigranţi – cea mai recentă *roire* în masă, o mulţime de inşi tânjind după libertate şi dispuşi să suporte niţică radiaţie în schimbul unei locuinţe plăcute cu cinci camere, care putea fi subîmpărţită în aproape tot atâtea apartamente. Spaţioasele livinguri îşi începeau o nouă viaţă în chip de vitrine de magazine. Se deschideau ateliere în garaje de patru locuri, iar peluzele se transformau în grădini de legume. Piscinele deveneau excelente containere pentru deşeuri – până când autorităţile îşi reveneau în simţiri şi începeau să ia măsuri severe.

Zburând către est pe deasupra suburbiilor, aşezată comod în fotoliul ei de la clasa întâi a aeronavei *Spirit of Chula Vista,* Tor depista semne de reînnoire. Iată, de pildă, piscinele. În majoritatea acelor bazine de ciment în formă de rinichi licărea acum un lichid limpede – apă, în cea mai

mare parte (după cum dovedea funcţia de scanare spectrală încorporată în ochelarii ei tru-vu) – în care se îmbulzeau şi se bălăceau în arşiţa verii o mulţime de copii cu pielea suficient de închisă la culoare ca să îndure fără probleme razele nefiltrate ale soarelui.

„Gata cu ideea că unde dai cu bomba radioactivă automat nu mai poţi prăsi”, îşi spuse ea. Yuppies[41] n-aveau decât să-şi abandoneze vilele perfect locuibile fiindcă dăduse peste ele un pic de praf de stronţiu. O mulţime de oameni din Congo şi Celebes erau fericiţi să exploateze resursele locale la faţa locului.

Că doar asta era America, nu? Oricum aţi numi-o, hotărâre sau încăpăţânare, iată că după trei reconstrucţii Statuia Libertăţii încă mai arăta calea de urmat.

Cei mai recenţi imigranţi, aceia care umpleau vidul din zona stearpă a Washingtonului, nu erau nişte ignoranţi. Ştiau să citească etichetele de avertizare şi buletinele de stare a mediului, plasate pe fiecare stâlp de iluminat şi la fiecare nivel RV. *Şi ce?* În Jakarta mureau mai mulţi oameni din cauza traficului şi a gloanţelor rătăcite. În orice caz, rata mutaţiilor scăzuse repede, la câţiva ani după Ziua Groazei, până la niveluri nu mai rele decât în Kiev. Iar Washingtonul avea mai multe amenajări publice.

Locuitorii zonei sterpe nici nu se văicăreau atâta pentru chestiuni minore precum zonificarea. Aşa se face că erau mai uşor de câştigat drepturi de trecere, prin crearea de noi drumuri, în oraşele care avuseseră ghinionul de-a se umple de praf. În scurt timp, inovaţiile transformau acele noduri de transport în oraşe înfloritoare. Născută din groază / sabotaj, întorsătura aceea se dovedea a fi ironică. Mai ales când trenurile suspendate începură să străbată America de Nord în toate direcţiile.

De la fereastra ei mare, Tor cuprinse cu privirea distanţa de şaisprezece kilometri până la Westbound

---

41 *Yuppie* – acronim pentru *young urban professional,* tânăr orăşean educat; intrat în uz la începutul anilor ’80 ai secolului trecut, este folosit pentru a desemna tinerimea dinamică din păturile sociale superioare, care caută şi obţine succesul în afaceri, opusul lui *hippie.*

Corridor, unde coloane lungi de zepeline de marfă se mişcau greoi în sens opus, mătăhăloase ca nişte balene şi de o sută de ori mai mari. Legate în şir indian şi supraîncărcate, dirijabilele pluteau la nu mai mult de trei sute de metri deasupra solului, înaintând docil în urma locomotivelor de mare putere. Fiecare cablu de tracţiune părea absurd de subţire pentru sarcina de a trage cincizeci de coloşi de-a latul unui continent întreg. Dar, chiar dacă nu erau nici rapide, nici potrivite pentru materiale voluminoase, trenurile suspendate erau cea mai bună metodă de transportare a bunurilor de valoare medie.

Şi a pasagerilor. A celor dispuşi să petreacă ceva mai mult timp pe drum, având parte în schimb de lux cumpărat ieftin.

Tor îşi mută atenţia mai aproape, la umbra maiestuoasă a lui *Spirit* alunecând ca o eclipsă peste peisajul suburbiilor, atât de lungă şi de întunecată, încât făcea florile să înceapă să se închidă şi putea păcăli păsările să aţipească pe ramuri, crezând că se lăsa înserarea. Fără să aibă nevoie de motoare care să-l propulseze, pachebotul ceresc plutea aproape fără zgomot peste dealuri şi văi. Nu la fel de iute ca o aeronavă cu reacţie, dar mai plăcut ochiului – fără impozit pe carbon sau taxă pentru ozon – şi considerabil mai ieftin. Setându-şi ochelarii tru-vu pentru mărirea imaginii, Tor urmări cu privirea cablul cu care *Spirit* era tras cu asiduitate de-a lungul căii ferate Eastbound Express de douăsprezece mii de cai furnizaţi de remorcherul maglev de lux *Umberto Nobile.*

Ce era atât de aparte la un aparat mai uşor decât aerul încât să atragă privirea? Ah, desigur, majoritatea aveau acum învelişuri de pixeli ajustabile, care puteau fi programate pentru orice tip de ochelari. La trecerea prin apropierea unei zone populate – fie ea şi un sat în pustietate – convoiul de zepeline putea începe să pâlpâie, afişând unul după altul reclame ţipătoare la produse şi servicii de tot felul, de la magazinul de suveniruri din partea locului până la mărfuri de comandat prin poştă de la vreo corporaţie-sugativă braziliană. Câteodată, când

nimeni nu licita pentru spaţiul lor de expunere, câte un şir de dirijabile îşi modifica suprafeţele pentru a semăna cu nişte nori… sau cu nişte porci zburători. La urma urmei, excentricitatea de moment era şi ea o monedă de schimb modernă. Toată lumea făcea asta pe nivelurile de RV.

Însă cu zepelinele puteai picta imagini excentrice pe fâşii întregi de cer *adevărat.*

Tor scutură din cap.

Nu. Despre altceva era vorba. Chiar şi când rămâneau despuiate şi cenuşii, nu le puteai ignora. Silenţios, gigantic, perfect calm, zepelinul părea să reprezinte un anume fel de eleganţă pe care fiinţele umane o puteau construi, dar pe care n-o puteau cunoaşte niciodată în curgerea frenetică a vieţii lor.

* * *

Îşi ronţăia o unghie dintre cele dotate cu elemente active şi se gândea la Wesley, care o aştepta pe platformă, încercând să-şi închipuie trăsăturile lui, când, de undeva de deasupra, se auzi pe neaşteptate o voce.

— Mai doriţi ceva înainte să ajungem în Districtul Federal, doamnă?

Ea ridică scurt privirea către s*teward* – care nu era nimic altceva decât un receptacul cu distribuitor, în formă de cutie –, care se deplasa de-a lungul unei şine subţiri prinse de un perete despărţitor din apropiere, ferindu-se din calea pasagerilor care circulau pe pasarelă.

— Nu, mulţumesc, murmură Tor automat.

Era un obicei politicos al generaţiei sale. Cei mai tineri învăţaseră deja să pună la punct slugile-maşinării, când nu le cereau câte ceva, scurt şi repezit. O tendinţă care ei i se părea ciudată, din moment ce *ia*-urile deveneau cu timpul tot mai inteligente.

— Poţi să-mi spui când ar trebui să ajungem?

— Sigur că da, doamnă. Suntem încetiniţi momentan din cauza înăspririi măsurilor de securitate. Prin urmare, s-ar putea să ne confruntăm cu o întârziere în traversarea centurii. Dar nu sunt motive de îngrijorare. Şi tot vom avea

un avans faţă de programul stabilit datorită vântului din pupa de care am beneficiat la traversarea Munţilor Apalaşi.

— Hm. Măsuri de securitate înăsprite?

— Pentru Conferinţa Artefactului, doamnă.

Tor se încruntă. Spera ca Wesley să nu întâmpine dificultăţi pe drumul către locul în care stabiliseră să se întâlnească. Relaţia lor era şi aşa destul de tensionată, nu-i mai lipsea şi porţia asta suplimentară de nervi. El avea tendinţa de-a se indigna şi de-a face spume dacă se apucau să-l scaneze şi să-l percheziţioneze nişte agenţi ai ghildei birocraţilor… funcţionarii civili desemnaţi să verifice fiecare container imaginabil şi fiecare posibilitate de defecţiune.

— Pentru Conferinţa Artefactului?

Gândurile lui Tor se concentrară direct asupra unui amănunt derutant.

— Dar asta ar fi trebuit să fie luat deja în calcul. Măsurile de securitate pentru adunare n-ar trebui să ne afecteze orarul.

— Nu sunt motive de îngrijorare, repetă stewardul. Tocmai ni s-a comunicat acum două minute. Ordin de reducere a vitezei, atâta tot.

Aruncând o privire afară, Tor văzu efectele încetinirii, într-o treptată schimbare de altitudine. Unghiul cablului de remorcare al lui *Spirit* se ascuţea puţin, pe măsură ce nava ajungea din urmă locomotiva care se târa pe sol.

Altitudine: 359 de metri, o anunţă un indicator din colţul lentilei stângi a ochelarilor ei tru-vu.

— Doriţi să vă schimbaţi locul când ne vom apropia de capitala ţării? continuă stewardul. Vom fi înştiinţaţi când se va vedea parcul naţional, dar poate doriţi să vă asiguraţi mai devreme un loc de unde să aveţi cea mai bună privelişte. Au prioritate copiii şi vizitatorii care vin pentru prima dată, desigur.

— Desigur.

Un şuvoi firav de turişti începuse deja să se strecoare către principalul salon de observaţie. Nişte părinţi

îmbrăcaţi în saronguri viu colorate şi pantaloni lejeri păstoreau copii care etalau ultimul răcnet în materie de modă pentru tineret – antene şi solzi falşi –, imitând aspectul unora dintre extratereştrii care fuseseră descoperiţi în interiorul Obiectului Livingstone… numit, dintr-un motiv obscur, şi Artefactul Havana. Era adevărat că se organiza o conferinţă grandioasă, în cadrul căreia urma să se delibereze dacă era vorba de un caz de Prim Contact veritabil, sau doar de o farsă ca atâtea altele, dar cultura populară îşi exprimase deja opinia.

Artefactul era *marfă!*

— Zici că a sosit o atenţionare acum două minute? întrebă Tor cu un aer meditativ.

Încă nu-i licărise nimic în zona vederii periferice. Dar poate că stabilise nişte praguri ale vigilenţei prea ridicate. Le coborî cu o serie rapidă de clicuri pe implanturile dentare.

Imediat începură să i se strecoare nuanţe stacojii dinspre marginile ochelarilor, oferindu-i linkuri care pufăiau şi palpitau neplăcut.

„Aha."

— Nu e o *alarmă,* doamnă. Nu, nu. Doar o măsură de precauţie, preliminară…

Însă atenţia lui Tor fusese deja distrasă în altă parte. Folosindu-se concomitent de clicuri şi de comenzi subvocale, îşi trimise ochelarii într-un raid prin suprastraturile succesive de date din spaţiul virtual, urmărind fire de discuţie despre o *problemă de securitate.* Senzorii îi detectau fiecare tresărire a irisului, detectându-i şi adesea anticipându-i alegerile, în timp ce info-semnale colorate se înghesuiau şi străluceau intermitent.

— Pot să adun gunoiul sau deşeurile de reciclat? întrebă compartimentul pătrăţos din perete.

Şi dădu drumul unui receptacul ca o falcă de gură flămândă care cerea să fie hrănită. Stewardul aşteptă zadarnic câteva momente. Apoi, observând că atenţia lui Tor era concentrată în cu totul altă parte, se împături la loc, fără zgomot, şi se îndepărtă.

— Nu sunt motive de îngrijorare, murmură Tor sardonic, în vreme ce sonda şi cernea traseele informaţionale.

Ar fi trebuit să expulzeze cineva acel clişeu din repertoriul tuturor dispozitivelor *ia.* Orice fiinţă umană trecută de treizeci de ani ar tresări automat la auzul acelei propoziţii. Dintre toate minciunile care însoţiseră Ziua Groazei, aceasta fusese cea mai urâtă.

Câţiva dintre agenţii software preferaţi ai lui Tor trimiteau deja relatări din Reţea.

Koppel – rezumatorul – se concentra pe fluxuri publice, corporatiste şi guvernamentale, compilând declaraţiile oficiale. Cele mai multe dintre ele repetau clişeul acela îngrijorător.

Gallup – programul ei de sondaje – filtra în căutare de opinii. După toate aparenţele, oamenii nu erau prea convinşi. Pe o scară de la unu la o mie, „nu sunt motive de îngrijorare" avea o rată a credibilităţii de optsprezece, şi aceea în scădere. Tor simţi o gheară în stomac.

Bernstein dădea năvală peste cercurile de informatori, pornind la vânătoare de bârfe şi zvonuri. Ca de obicei, erau mult prea multe ştiri neconfirmate pentru ca o singură persoană – sau o *ia* personală – să le poată pescui pe toate. Însă de data asta fluxul copleşea până şi filtrele sofisticate ale Societăţii Scepticilor. Nici MediaCorp nu părea să stea mai bine; statutul ei de membră a Corpului Jurnaliştilor nu-i oferea decât un număr de ordine la Divizia Cercetare şi o promisiune de răspuns „în câteva minute".

„Minute?"

Lucrurile începeau să capete aspectul unui noian de dezinformări intenţionate, dezlănţuit la un moment anume ca să înece pe de-a-ntregul trăncănelile de bună-credinţă. Gangsteri, terorişti şi insurgenţi învăţaseră pe pielea lor că planurile atent concepute pot fi date peste cap de un adept bun la inimă, pe care remuşcările faţă de soarta martorilor nevinovaţi îl chinuiesc şi-l fac să se răzgândească. Multe comploturi s-au dus de râpă din cauza câte unui subordonat de la coada cozii, care în ultimul moment a dat totul pe goarnă într-o postare anonimă. Ca să

preîntâmpine una ca asta, creierele responsabile pentru conceperea planurilor şi conducătorii grupurilor executoare căpătaseră obiceiul de a dezlănţui regulat cascade de mărturisiri contrafăcute, imediat ce pornea să se desfăşoare o operaţiune – spamming cu regrete false, generate artificial, acoperind întregul spectru de sabotaje plauzibile şi dezastre produse de mâna omului.

Cu privirea aţintită asupra fluxului de avertismente, Tor ştia că unul sau mai multe zvonuri trebuiau să fie adevărate. Dar care?

Sistemele de apărare din zona Washington, de pe centură, au fost deja străpunse de sinucigaşi machoişti infectaţi cu pulmonella epidemică, care se îndreaptă acum spre Capitoliu…

O coaliţie de culte umaniste a hotărât să pună capăt tuturor absurdităţilor despre un aşa-numit „artefact extraterestru” din spaţiul interstelar…

Preşedintele Statelor Unite, din dorinţa de a-şi recâştiga autoritatea tradiţională, este pe cale să naţionalizeze miliţia cetăţenească din zona DC, sub pretextul…

Un număr neobişnuit de aeroplane de jucărie au fost cumpărate luna aceasta în cele două Caroline, ceea ce sugerează că e posibil să se pună la cale un atac-roi masiv, exact ca în cazul incidentului O’Hare…

S-a descoperit o metodă de transformare a zepelinelor în bombe zburătoare…

Printre demnitarii internaţionali care au fost invitaţi la Washington pentru a vedea Obiectul Livingstone se numără câţiva care au de gând să…

Există momente în care neuronii umani impulsionaţi de paranoia pot reacţiona mai rapid decât simplele simulacre digitale. Demodatul cortex cerebral al lui Tor intră în alertă cu cinci secunde înainte ca *ia*-urile ei, Bernstein şi Columbo, să facă aceeaşi conexiune.

Zepeline… bombe zburătoare…

Suna neverosimil… probabil era doar spam diversionist.

„Dar întâmplarea face ca eu să mă aflu într-un zepelin.”

Nu era doar o revelaţie. Cuvintele formau un mesaj. Cu mormăituri subvocale şi clicuri dentare pentru punctuaţie, Tor îl difuză în toate cele patru zări. Nu doar către relaţiile ei preferate şi către grupurile de corespondenţi locali, ci către sute de Reţele Civile de Acţiune. Depeşa ei concisă traversă nediscriminatoriu Netul, adresându-i-se fiecărei RCA care îşi exprimase interesul faţă de zvonul cu zepelinele.

„Aici Tor Povlov, reporter de investigaţie pentru MediaCorp – rata credibilităţii, 752 –, la bordul zepului de pasageri Spirit of Chula Vista. *Ne apropiem de zona de apărare a centurii DC, ceea ce s-ar putea să mă plaseze la locul şi la momentul potrivit pentru a cerceta unul dintre zvonurile despre insurgenţi.*

Solicit o fuzionare smartmob. Aştept *fluxuri!”*

* * *

Dezinformarea, blestem cu rădăcini străvechi, trecuse printr-un proces de modernizare cu metode de minţire ultramoderne. Machoiştii şi alte lepădături puteau să planteze *ia*-uri latente într-un milion de amplasamente virtuale, programându-le să-şi facă apariţia la un moment predefinit şi să spameze toate reţelele cu „plauzibile” autogenerate… combinaţii aleatorii de cuvinte şi tonalităţi extrase din ştirile recente, fiecare variantă urmând să trezească fără greş temerile paranoice ale *cuiva.*

Aplică metoda cu zece milioane de variaţii (lesne de făcut în spaţiul virtual) şi-o să găseşti câte o coardă sensibilă la *toată lumea.*

Cetăţenii puteau să riposteze, combătând minciunile cu lumină. Programe sofisticate comparau relatările martorilor oculari dintr-o mulţime de surse, cântărite după credibilitate, şi îi ofereau publicului de rând unelte cu care să remodeleze Realitatea Consensuală în forme noi, eliminând şi zgura în acelaşi timp. Doar că pentru asta era nevoie de timp. Iar în cazul unei stări de urgenţă, timpul reprezenta marfa cea mai rară dintre toate.

Mărturisirea publică era o metodă mai rapidă. Solicitai atenţie pentru propria ta persoană. Spuneai „Priviţi, sunt aici, sunt real, credibil şi răspunzător pentru faptele mele, *nu* sunt o *ia,* aşadar, luaţi-mă în serios”.

Desigur, îţi trebuia curaj pentru aşa ceva, mai ales de când cu Ziua Groazei. Confruntat cu pericolul, ancestralul instinct uman ţipa în tine: *Păzea, adăposteşte-te! Nu atrage atenţia asupra ta!*

Tor luă în calcul acel impuls natural timp de vreo două secunde, apoi trâmbiţă pe toate nivelurile. Renunţând la criptarea pentru confidenţialitate, îşi confirmă cazarea plătită şi prezenţa fizică la bordul lui *Spirit of Chula Vista* prin biometrie în timp real şi o duzină de imagini furnizate de cameră din interiorul cabinei.

— Sunt aici, murmură ea cu respiraţia tăiată, către oricare concetăţean ale cărui *ia*-uri pentru gestionarea atenţiei asociative ascultau în acele momente. Raliaţi-vă şi trimiteţi-mi fluxuri. Spuneţi-mi ce să fac.

Era o treabă delicată să îndemni la crearea unui *smartmob.* Poate că oamenii erau deja prea împrăştiaţi şi atenţia le era prea distrasă de furtuna zvonurilor. Poate că numărul celor care răspundeau nu avea să atingă masa critică – caz în care tot ce reuşeai să obţii era o spoială de critici, chibiţi şi indivizi cu gura mare, care făceau mai mult rău decât bine. O adunătură cu sumă negativă, al cărei IQ colectiv *scade,* în loc să crească, cu fiecare nou voluntar care i se alătură. Mai presus de toate, aveai nevoie să atragi un nucleu – celula-sământă – de vulpoi bătrâni online, de excentrici creativi şi de pasionaţi ai corelaţiilor, înarmaţi cu cel mai recent software de fuzionare, care aveau inteligenţa şi priceperea de a servi drept *prefrontali…* coordonând un *smartmob* fără să-l domine. Asigurând focalizare fără să înăbuşe creativitatea unei minţi colective.

— *Te recunoaştem, Tor Povlov,* intonă o voce joasă, canalizată prin receptorul din urechea ei internă.

Inducţia sonică directă era o metodă de a evita în bună măsură ascultările nedorite, chiar în situaţia în care ar fi

îndreptat cineva o antenă parabolică direct către Tor.

— *Am aprins un wik*[42]*. Ne poţi ajuta să verificăm unul dintre zvonuri? Dintre toate, ăsta e posibil să fie o turnătorie veritabilă.*

Vocea unificată a *mob*-ului avea un timbru puternic, autoritar. Pe măsură ce fuziona, interfaţa personală a lui Tor depista evaluări pozitive ale credibilităţii. Un marcaj de index din perifericul ei stâng arăta 230 de membri şi tendinţă de creştere, un număr îndeobşte suficient pentru a elimina orgoliile personale.

— Mai întâi spuneţi-mi, răspunse ea, subvocalizând.

Senzorii din gulerul cămăşii ei percepură măruntele contracţii din gâtlej, limbă şi laringe, fără ca ea să aibă nevoie să emită vreun sunet real.

— Spuneţi-mi, a mirosit cineva ceva neobişnuit în legătură cu *Spirit?* N-am văzut şi n-am auzit nimic ciudat. Dar poate că unii dintre voi sunt mai bine plasaţi şi pot să-şi vâre nasul prin rapoartele despre statutul companiei sau prin parametrii operaţionali de la bord.

Urmă o pauză. Apoi un răspuns pe ton de regret.

— *Pe nivelul public nu pare nimic anormal. Traficul de web al companiei a sporit de şase ori în ultimele zece minute... dar e valabil peste tot, de la agenţiile guvernamentale la reţelele oamenilor de ştiinţă amatori. Cât despre zepelinul la bordul căruia te afli, fireşte că ne interesează, din cauza cursului său actual. E programat să ancoreze în scurt timp în Washington, cam tot atunci când ar trebui să ajungă un nou val de delegaţi la nivel înalt pentru Conferinţa Artefactului.*

Tor dădu din cap cu un aer mohorât, nuanţă pe care interfaţa ei o transmise către mintea colectivă.

— Şi indicatoarele operaţionale?

— *Putem încerca să le accesăm solicitând un mandat Libertatea Informaţiei. Dar o să dureze câteva minute.*

[42] *Wik* – combinaţie de *wiki* (aplicaţie web colaborativă) şi *wick* (fitil de lumânare); un *wik* se aprinde pentru a face lumină într-un anumit loc de pe web.

Deci s-ar putea să fie nevoie să suplimentăm FOIA[43] *cu ceva* hacking *şi mită. Chestii uzuale. O să încercăm să obţinem şi nişte imagini de la sol ale zepelinului. Lasă în seama noastră toate astea. Între timp, ai putea să faci ceva verificări la faţa locului. Să fii mâinile şi ochii noştri, da, Tor?*

Ea se şi ridicase în picioare.

— Spuneţi-mi încotro…

— *Înainte către pupă, treci de toaleta unisex.*

— …dar haideţi să facem o înţelegere, bine? adăugă ea din mers. Eu primesc exclusivitatea în cazul oricărui interviu care urmează. În caz că se va dovedi mai mult decât…

— *După boxa echipajului e un tambuchi de siguranţă, o* întrerupse vocea. *Ajustează-ţi ochelarii pentru acces* mob *integral, te rog.*

— Gata, spuse ea, puţin intimidată de solicitarea exclusivităţii de grup.

Dar, la urma urmei, se presupunea că este o profesionistă. Era posibil să intre în legătură în scurtă vreme şi MediaCorp, ca să examineze transcrierile. Se vor aştepta din partea ei să acorde atenţie de profesionist detaliilor fine.

— *Aşa, da. Acum apropie imaginea pe blocul de comandă. Ni s-a alăturat un mecanic de zepuri care-i în afara programului şi care a lucrat pe nava asta săptămâna trecută.*

— Uite, aş putea să chem un membru al echipajului. Să invoc FOIA şi să-l deschid legal…

— *Nu e timp. Am făcut formalităţile pentru obţinerea imunităţii în calitate de miliţie civică ad-hoc. Conform cu regulile de criză PZG.*

PZG… de la Post-Ziua Groazei.

— Aha, sigur. Şi eu stau aici s-o-ncasez pe pielea mea dacă-i refuzată…

---

[43] *Freedom of Information Act:* Legea libertăţii informaţionale, care îi dă oricărui cetăţean american dreptul de a solicita şi de a primi informaţii nesecretizate de la instituţiile statului.

— *E alegerea ta, Tor. Dacă te bagi, apasă pe tastatură în ordinea asta.*

O imagine virtuală a tastaturii apăru în faţa lui Tor, suprapunându-se peste cea reală.

— Nu sunt motive de îngrijorare, murmură ea.

— *Ce-a fost asta?*

— Nimic, lasă.

Mâna, pe care şi-o simţea oarecum detaşată, ca acţionată prin telecomandă, i se întinse şi tastă secvenţa cerută.

Nu se întâmplă nimic.

— *Nu-i bine. Probabil au schimbat secvenţa de când a lucrat zepspertul nostru pe nava aceea.*

Wikivocea se schimbă, devenind ceva mai puţin rece. Mai individualizată. Un semnalizator de pe lentila ei tru-vu arăta că un membru cu mare credibilitate al *mob*-ului ieşea în faţă cu o sugestie hotărâtă.

— *Dar se vede că nu-i ales la întâmplare. Pariez că-i tot un cod-standard de mentenanţă al companiei. Poftim, încearcă asta.*

Nivelurile fuziunii păreau să fluctueze foarte puţin, aşadar *mob*-ul avea încredere în acest membru. Tor se conformă, tastând noua configuraţie.

— Cum a mers cu obţinerea mandatului FOIA? întrebă ea între timp. Spuneaţi c-o să dureze doar câteva minute. Poate ar fi mai bine să aşteptăm…

Tergiversarea îşi găsi leacul printr-un simplu *clic,* iar panoul de acces alunecă într-o parte, dezvăluind o scară îngustă, tubulară.

În sus.

Nicio ezitare în vocea *mob*-ului. Cinci sute doisprezece dintre concetăţenii ei doreau ca ea să facă asta. Cinci sute şaisprezece…

Tor îşi înghiţi nodul din gât. Apoi se conformă.

Puţul tambuchiului scotea la lumină un adevăr ascuns de ochii celor mai mulţi pasageri, care călătoreau cocoloşiţi în confort, în secţiunea principală, frumos lambrisată. Legile

fizicii – în special gravitaţia – nu se schimbaseră în mod considerabil în secolul care despărţea primul mare zepelin de acesta. Proiectanţii încă mai erau nevoiţi să aspire la obţinerea unei greutăţi minime, în toate detaliile de construcţie posibile.

Păşind de pe treptele fusiforme pe puntea navei, Tor se pomeni în mijlocul unui labirint întreţesut ca un păienjeniş, în loc de pereţi şi despărţituri. Tălpile ei lăsau urme delicate în împletitura de spumă ce părea a fi mai mult aer decât material. Grămezi de bagaje – care fuseseră toate cântărite cu stricteţe în Nashville – formau maldăre care semănau cu nişte ouă monstruoase, legate laolaltă de spumă aerogel. Abia dacă se vedea, ici şi colo, câte un element metalic. Nici măcar lonjeroane de aluminiu sau de titan.

— Să arunc o privire la bagaje? întrebă ea, băgând mâna în poşetă. Am un omnidetector.

— *Ce model?* întrebă vocea din urechea ei, apoi îşi schimbă brusc tonul, prin consens, şi continuă mai autoritar: *Nu contează. Toate genţile au fost scanate înainte de încărcare. Ne îndoim că s-ar putea strecura la bord ceva neautorizat. În orice caz, s-ar putea să le verifice un membru al echipajului cât de curând, când se va ridica nivelul de alertă. Dar a intervenit ceva. Umblă zvonul despre un posibil pericol şi mai sus. Pe ăla mizăm noi.*

— Mai sus? se încruntă ea. Acolo nu-i nimic, doar…

Îşi lăsă fraza în suspensie, în timp ce lentilele ei tru-vu îi afişau o diagramă care indica la pupă o altă scară, de data aceasta din fibre ca de parâmă.

Licăreau săgeţi în galben RV, pentru subliniere.

— *Am reuşit în sfârşit să obţinem un flux web parţial cu parametrii operaţionali ai lui* Spirit. *Şi, într-adevăr, se-ntâmplă ceva ciudat. Apa de la bord e folosită pentru obţinerea gazului de portanţă, într-un ritm neobişnuit.*

— E periculos?

— *N-ar trebui să fie. Dar poate reuşim să mai aflăm câte ceva, dacă te grăbeşti.*

Tor oftă, păşind cu precauţie peste suprafaţa buretoasă.

Încă nu zărise niciun membru al echipajului. Probabil că erau şi ei ocupaţi să vâneze zvonuri, de alt soi, alese de subrutinele ordonatoare de priorităţi ale companiei. În orice caz, funcţionarea unui zepelin modern tractat era aproape automată, nu necesita nici pilot, nici inginer, nici ofiţer de navigaţie. Cu un secol în urmă, *Hindenburg* purta cu sine patruzeci de ofiţeri, stewarzi şi gabieri voinici, doar pentru a ţine în stare de funcţionare aparatul înzorzonat şi de a livra la destinaţia din SUA exact atâţia pasageri plătitori câţi se îmbarcaseră în Europa.

Dublu ca lungime, *Spirit* transporta de cinci ori mai mulţi oameni, serviţi doar de vreo zece însoţitori umani.

Sub picioarele ei, pasagerii se înghesuiau să obţină o poziţie mai bună din care să admire Craterul Langley, sau poate Cimitirul Arlington, şi în acelaşi timp să arunce o privire înainte, către trainicul obelisc care era Monumentul Washington, cu vârful său din rocă selenară. Dacă nu cumva unii dintre ei mirosiseră, prin propriile lor reţele de comunicaţii, că era pe cale să se difuzeze o alertă. Oare familiile începeau să se grupeze în dreptul toboganelor de urgenţă? Tor se întrebă dacă nu era cazul să se ducă şi ea într-acolo.

Această nouă scară era deosebită. Se simţea aproape ca şi cum ar fi fost vie şi răspundea la paşii ei *contractându-se…* purtând-o în sus cu un spasm lin, dar brusc. Materiale elastice inteligente, îşi dădu ea seama. Numai bună pentru profesionişti. Dar celor mai mulţi oameni nu le făcea plăcere să folosească scări care tresăreau. Vestea bună: în felul acesta n-avea nevoie să facă decât câţiva paşi, trebuia doar să se concentreze ca să patineze cu talpa pe câte o treaptă, pe rând, făcându-şi griji pentru ceea ce avea să se întâmple când va ajunge la „tambuchiul” cu aspect neplăcut care se afla chiar deasupra capului ei.

Între timp, vocea din ureche căpătă o cadenţă ciudată. Probabil că următoarea contribuţie venea din partea unui membru individual. A cuiva care se bucura de apreciere generală.

— Hai cu mine, mai sus decât sus,
Să ne lepădăm de lucruri împovărătoare.
Mai uşori decât norii, putem zbura,
Ne întindem gândurile mai departe decât aripile.

Să fim precum balena, dihanie marină,
Făpturi uriaşe, totuşi imponderabile,
Plutind fără zgomot, cerul
Cheamă un mamifer care cântă.

Lui Tor îi plăcu darul. Aproape că-ţi doreai să-l meriţi compunând pentru el o melodioară…

…numai că „tambuchiul" se afla acum dinaintea ei, sau deasupra, aproape apăsându-i faţa. Un iris pulsatil de membrane poliorganice, foarte asemănător cu învelişul exterior cvasiviu al lui *Spirit.* Apropiindu-se atât de mult şi inhalând aromele exalate, Tor simţi un val de greaţă.

— *Calmează-te.*

Vocea revenise la tonul profesional. Probabil dirijată de mecanicul de zepelin.

— *Vei avea nevoie de un cuvânt de comandă. Atinge protuberanta aceea din mijloc ca să primeşti atenţie şi spune „Scorţişoară*".

— Scorţişoară?

Era doar o întrebare, dar bariera reacţionă instantaneu. Se dilată cu un zgomot vag ca un gâlgâit slab, iar scara mobilă fibroasă îşi reluă călătoria programată, ducând-o pe Tor în sus.

La bordul zepelinelor din vechime, precum *Hindenburg,* gondola suspendată era dedicată cu precădere motoarelor şi echipajului, în timp ce pasagerii plătitori ocupau două punţi late de la baza corpului principal al uriaşului dirijabil. *Spirit of Chula Vista* avea un plan general asemănător, cu excepţia faptului că gondola era bună mai mult ca să facă impresie. După ce urcase deasupra tuturor secţiunilor desemnate publicului şi încărcăturii, Tor înainta acum pe scara pulsatilă în interiorul unei catedrale de celule ascensionale, fiecare dintre ele constituind în sine o

încăpere vastă, umplută cu gaz mult mai uşor decât aerul.

Sute de baloane transparente, firave – cilindri înalţi ca nişte trunchiuri de arbori sequoia – se îngrămădeau laolaltă, neîntrerupt, de la podeaua-plasă pe care stătea ea până la plafonul arcuit al învelişului exterior rotund al lui *Spirit.* Tor nu se putea mişca printre aceste coloane înalte decât de-a lungul a patru poteci înguste, care duceau la babord sau la tribord… la proră sau la pupă. Săgeata afişată în interiorul ochelarilor ei îi sugeră *babord,* fără a insista prin pulsaţii. Cei mai mulţi membri ai *smartmob*-ului nu fuseseră niciodată într-un asemenea loc. Curiozitatea – cea mai puternică dintre poftele moderne – strângea laolaltă mai multe astfel de grupuri ad-hoc decât orice altă pasiune.

Îndreptându-se în direcţia propusă, Tor nu rezistă să nu întindă mâna ca să atingă câteva dintre celulele înalte, ale căror suprafeţe de polimer fremătau ca bulele gigantice pe care le producea ea cu baghete de jucărie la petreceri aniversare. Păreau atât de uşoare, atât de delicate…

— *Jumătate dintre celule conţin heliu,* explică vocea, acum atât de individualizată, încât părea imposibil să nu-i aparţină unei persoane anume – poate mecanicului de zepeline sau vreunui pasionat de dirijabile. *Vezi cum membranele astea au o nuanţă vag verzuie? Ele înconjoară celulele de hidrogen mai mari.*

Tor miji ochii.

— Hidrogen. Nu-i periculos?

Ochelarii îi furnizară fotografii ale lui *Hindenburg* – sau LZ 129 –, cel mai mare şi mai lovit de soartă zepelin din vechime, al cărui sacrificiu în flăcări la Lakehurst, New Jersey, a marcat sfârşitul brusc al Primei Ere a Zepelinelor în mai 1937. (Informaţiile se derulau în partea de jos, atrase de activatorii de atenţie.) Odată aprinsă – *modalitatea* rămânea controversată –, flăcările înghiţiseră măreaţa aeronavă de la vârful de amaraj până la gondolă, cu tot cu cârma împodobită cu zvastică, în ceva mai mult de un minut. Şi în ziua de azi, jurnaliştii invidiau echipa de ştiri care fusese de serviciu în ziua aceea, cu camere de

filmat primitive, imortalizând pe peliculă de acetat unele dintre cele mai uluitoare secvenţe şi cele mai memorabile imagini care au însoţit vreodată un dezastru tehnologic.

În prezent, cărui grup insurgent sau terorist nu i-ar plăcea să-şi asume responsabilitatea pentru un eveniment de-o asemenea splendoare? Cu o asemenea putere de captivare a atenţiei publice?

Ca şi când i-ar fi citit gândurile, vocea o dăscăli.

— *Hidrogenul e mult mai uşor şi mai flotabil decât heliul. Hidrogenul e şi mai ieftin, şi mai uşor de obţinut. Folosirea lui eficientizează economic călătoria cu zepurile. Însă, bineînţeles, trebuie să se aibă grijă…*

Apropiindu-se de capătul coridorului său îngust, Tor întâlni structura de grinzi care făcea din *Spirit* un aerostat rigid – un dirijabil –, nu un balon moale. O grindă făcută din tuburi de carbon întreţesute într-o reţea de triunghiuri se întindea şi se curba de la proră la pupă. În apropiere se unea, în unghiul potrivit, cu altă grindă de tensegritate. Aceasta forma o centură pe circumferinţa maximă a lui *Spirit.*

Identificând încotro se orienta atenţia lui Tor, ochelarii începură să-i înşire statistici şi diagrame. La lungimea sa de două sute patruzeci şi cinci de metri, *Hindenburg* era doar cu zece la sută mai scurt decât *Titanicul.* Faţă de el, *Spirit of Chula Vista* era de două ori mai lung. Şi totuşi, învelişul şi structura lui de rezistenţă cântăreau doar pe jumătate.

— *Fireşte, se iau măsuri de precauţie,* continuă vocea. *Spre exemplu, forma celulelor de combustibil. Sunt coloane verticale. Orice avarie la o celulă de hidrogen declanşează o pulsaţie care face să explodeze capătul, împingând conţinutul în sus şi în afara navei, către cer, departe de pasageri, de încărcătură sau de oamenii aflaţi dedesubt, la sol. E un sistem testat pe scară largă. De asemenea, celulele de heliu din jur constituie un amortizor, ţinând aerul bogat în oxigen la distanţă de cele care conţin hidrogen. Navele de pasageri de felul acesta conţin de două ori mai mult heliu decât hidrogen.*

— Pot să se reaprovizioneze cu hidrogen pe traseu dacă e nevoie, nu-i aşa? Prin cracarea apei din balastul de la bord?

— *Sau chiar din umiditatea atmosferică, folosind energie solară. Şi, într-adevăr, parametrii indică niveluri neobişnuite ale producţiei de hidrogen, pentru a se păstra câteva celule pline la bordul lui* Spirit. *De aceea te-am rugat să urci aici. Precis există scurgeri. Un scenariu sugerează că s-ar putea să se acumuleze aici, între celule.*

Ea scoase din poşetă omnidetectorul – un accesoriu al telefonului – şi începu scanarea. Senzorii chimici ajunseseră să-şi facă simţită prezenţa peste tot, fireşte, şi deveneau tot mai ieftini şi mai ageri odată cu trecerea timpului – exact când publicul părea să şi-i dorească. Măcar pentru încurajare, dacă nu pentru altceva.

— Nu detectez mare lucru, spuse Tor.

Nu-şi dădea seama cum trebuia să se simtă – uşurată sau dezamăgită – când citea că nivelurile de hidrogen erau foarte puţin ridicate pe scara dintre punţi.

— *Asta confirmă ce ne-au arătat deja monitoarele de la bord. Abia dacă se detectează o vagă acumulare de hidrogen în cabine sau pe pasarele. Probabil că se scurge în atmosferă…*

— Chiar şi-aşa… începu Tor, parcă văzând cu ochii cocoloaşe de flăcări erupând către cer din vârful măreţei aeronave.

— *…în cantităţi care nu prezintă niciun pericol de igniţie. Gazul se disipă foarte repede, Tor, iar* Spirit *e în continuă mişcare, într-o zi vântoasă. În orice caz, hidrogenul nu-i periculos, şi nici măcar toxic, decât dacă e ţinut într-un spaţiu închis.*

Tor mai scană o vreme, înaintând pe puntea spongioasă. Dar nivelurile de hidrogen nu înregistrară nicio clipă creşteri suficient de mari ca să provoace îngrijorare, darămite panică. *Smart-mob*-ul dorise ca ea să urce aici tocmai pentru acest scop – să verifice dacă nu cumva nişte sabotori inteligenţi umblaseră la detectoarele de la bord. Acum, când informaţiile obţinute de ea în mod

independent confirmau varianta companiei, unii indivizi începeau deja să-şi piardă interesul. Totalul membrilor ad-hoc începea să scadă.

— *Indiferent dacă e vreo scurgere, e în exterior,* continuă vocea minţii colective, pe un ton care rămânea autoritar. *Noi am emis un anunţ către oamenii de ştiinţă amatori, solicitând voluntari care să folosească echipament de spectroanaliză asupra lui* Spirit, *pe măsură ce înaintează pe ruta lui. Ei vor măsura în părţi per milion, aşa că vom putea să ne dăm seama de proporţiile scurgerii. Dar ca aceste cantităţi să fie periculoase e imposibil din punct de vedere matematic. S-ar putea umiditatea să crească cu un procent sau două în cartierele aflate direct sub* Spirit. *Şi cam atât.*

Tor ajunsese la capătul pasarelei. Apăsă cu mâna învelişul exterior – pielea cvasivie care împrejmuia totul, de la celule de combustibil şi grinzi la cabina pasagerilor aflată dedesubt. De aproape, era semitransparentă, oferind o privelişte ameţitoare a exteriorului.

— Am depăşit autostrada de centură, murmură ea, puţin surprinsă că paznicii sârguincioşi ai reţelei defensive a Washingtonului îi îngăduiseră lui *Spirit* să treacă prin acea cortină de senzori şi raze fără să-l întârzie şi fără să-l supună unei examinări minuţioase.

Undeva jos şi mai în faţă, Tor distingea marea locomotivă-remorcher, *Umberto Nobile,* care pufăia şi trăgea din greu înhămată la cablul de tractare, pe Glebe Road Bypass. În stânga se întindea Fort Meyers. Umbra zepelinului se vălurea peste o vastă grădină de pietre funerare – Cimitirul Naţional Arlington.

— *Mai-marii au scăzut ratingul zvonului lansat de noi,* spuse vocea din urechea ei. *Apărătorii profesionişti ai ţării vânează ameninţări mai plauzibile… şi consideră că niciuna dintre ele nu are un grad de probabilitate care să merite emiterea unei alerte. Zepurile răuvoitoare nici măcar nu ajung să ocupe o poziţie pe Graficul Ameninţărilor.*

Cu câte un clic, Tor deplasa centrul de atenţie al

ochelarilor săi, trecând în revistă fluxurile web jurnalistice de la MediaCorp, care îi erau acum – cu mare întârziere – accesibile unui reporter de nivelul ei. La şapte minute după încordarea produsă de acel spam de zvonuri se forma deja un consens. Torentul de spam nu avusese ca scop distragerea atenţiei *de la* un atac terorist, conchidea judecata colectivă. El *era* atacul însuşi. Şi nici măcar unul foarte eficient. Productivitatea naţională scăzuse temporar, cu un coeficient de abatere de unu la douăzeci şi trei de mii. Pagubele produse nici n-ar fi meritat riscul urmăririi în justiţie sau al represaliilor. Dar, la urma urmei, rareori le păsa neohackerilor de consecinţe.

Apropo de consecinţe; cele ale micii sale expediţii de spionaj începuseră deja să se deruleze. Experţii în uzanţe de la MediaCorp, spre exemplu, probabil că erau puşi la curent cu evenimentele recente. Un mesaj de serviciu sclipea intermitent în agenda lui Tor; era o revizuire a programului de a doua zi, prima ei zi de angajată a Biroului Washington. În timpul prânzului – imediat după instructajul de bază – i se cerea acum să participe la o consiliere despre Exersarea Gândirii Raţionale în Situaţii Neprevăzute din Teren.

— Ah, minunat! mormăi ea, observând de asemenea o amendă de cinci sute de dolari aplicată la contul ei de compania care opera zepelinul, pentru Pătrundere Nejustificată în Zone Restricţionate.

DOMNIŞOARA POVLOV, RĂMÂNEŢI PE LOC, VĂ RUGĂM, cerea un mesaj prioritar**. UN ÎNSOŢITOR DE BORD VA AJUNGE LA DUMNEAVOASTRĂ ÎN SCURT TIMP CA SĂ VĂ AJUTE SĂ VĂ ÎNTOARCEŢI LA LOCUL DUMNEAVOASTRĂ ÎN VEDEREA ATERIZĂRII.**

— De două ori minunat!

În faţă, dincolo de arcul descris de învelişul dirijabilului, depistă masivitatea turtită a Pentagonului, înţesată de rachete, lentile şi antene; continua să fie o enclavă puternic apărată chiar şi acum, la zece ani după ce Departamentul Apărării îşi mutase cartierul general într-

un „amplasament nedivulgat din Minnesota”.

Curând aveau să apară turnurile de ancoraj şi porturile de andocare de la Zepodromul Naţional Reagan-Clinton, semnalând sfârşitul călătoriei transcontinentale a lui Tor. Tot astfel se sfârşea – în pofida unui şir de relatări interesante, de la Centrul Atkins la deraierile lui Hamish Brookeman de la Conferinţa Creatorilor de Zei – orice şansă a unui debut fără cusur al noii ei cariere în Presa de Prima Mână.

I se adresă inteligenţei colective:

— Presupun că niciunul dintre voi n-are vreo idee genială, nu?

Dar aceasta începuse deja să se destrame. Numărul membrilor scădea rapid, erau ca şobolanii părăsind corabia care se scufundă. Sau, mai exact, ca maimuţele. Se deplasau către următorul obiect strălucitor.

— *Regret, Tor. Oamenii nu mai sunt atenţi. Renunţă ca să poată urmări redeschiderea Conferinţei Artefactului. Ai putea să vezi cu ochii tăi cum sosesc nişte limuzine la Centrul de Cercetări Navale, pe malul celălalt al Potomacului. Aruncă şi tu o privire cât virează* Spirit *pentru negocierea acostării…*

Ai naibii amatori capricioşi! Tor se folosise de multe ori cu succes de *smartmoburi.* Dar probabil că de data asta avea să se dovedească a fi doar o complicaţie. Niciunul dintre *ei* nu urma să plătească amenzi sau să înfrunte critici la un nou loc de muncă.

— *Totuşi, câţiva dintre noi rămân îngrijoraţi,* continuă vocea. *Zvonul acela a avut ceva… nu-mi dau eu seama ce anume.*

„Vocea” începea să se individualizeze şi chiar folosise persoana întâi. „Eu.” Indicator cert al unui număr redus de membri. Şi totuşi, Tor se simţi îmbărbătată de sprijinul acela. Înainte ca un însoţitor de bord să vină s-o escorteze jos, mai era timp pentru un ultim gest de tenacitate.

— Pot să presupun că mai avem printre cei prezenţi nişte pasionaţi de zepuri?

— *Aproape numai din aceştia, Tor. Unii dintre noi*

suntem fanatici.

— Bun, atunci hai să punem la lucru nişte cunoştinţe tehnice de fanatici. Să ne gândim la *scurgerea* de care am discutat ceva mai devreme. Am presupus că zepelinul acesta produce hidrogen ca să compenseze o pierdere semnificativă în aerul din exterior. Ar fi un lucru cât se poate de inofensiv, sunt de acord. A apucat vreunul dintre acei savanţi amatori să studieze aerul de pe traseul de zbor al lui *Spirit?*

Pauză.

— *Da, câţiva au oferit informaţii în acest sens. N-au descoperit niveluri de hidrogen periculoase nici în vecinătatea navei, nici în siajul ei. Probabil că scurgerea se disipează atât de repede…*

— Te rog să clarifici. Nu există niveluri periculoase? E posibil să nu fi descoperit *niciun* semn de hidrogen scurs*, absolut niciunul?*

De data aceasta, pauza se prelungi câteva secunde. Pe neaşteptate, numărul de participanţi îşi opri scăderea. Tor văzu într-un colţ al ochelarilor cum nivelul participării începea să crească iar, în ritm lent.

— *Ei, asta-i interesant,* vibră în urechea ei vocea consensului. *Tocmai ni s-au alăturat câţiva dintre acei oameni de ştiinţă amatori. Ne informează că n-au văzut nicio scurgere considerabilă. Zero hidrogen suplimentar de-a lungul rutei de zbor. De unde-ai ştiut?*

— N-am ştiut. Consideră că-i o simplă intuiţie.

— *Dar la ritmul în care înlocuieşte* Spirit *hidrogenul…*

Tor termină ideea cu voce tare:

— Ar trebui să existe o scurgere pe undeva. Corect. Nu în compartimentul de bagaje şi nici pe coridoare. Asta am stabilit deja. Dar hidrogenul lipsă trebuie să se ducă undeva.

Se încruntă. Distingea o umbră mişcându-se dincolo de şirurile celulelor de combustibil înalte şi cilindrice. O siluetă care se apropia. Un membru al echipajului sau un însoţitor, care venea s-o conducă, ferm, blând, insistent, înapoi la locul ei. Privită prin tuburile de polimer

predominant transparente – vag rozalii în cazul hidrogenului sau cu o nuanţă verzuie în cazul heliului silueta fluctua şi se deforma.

Tor se uită încremenită. Deodată îşi simţea gura atât de uscată, încât nu mai putea să comunice prin viu grai, doar să subvocalizeze.

— Bine… atunci… vă rog să le cereţi cluburilor amsci[44] să mai întreprindă nişte scanări spectrale pe traseul de zbor al acestui zepelin. Dar de data asta… să caute heliu.

Rafale de indicatori agitaţi îi năpădiră suprafaţa internă a ochelarilor. Instrumente ştiinţifice folosite de amatori, controlate prin computere din curţi personale sau din observatoare înjghebate pe acoperişuri, împânzeau toată ţara. Multe dintre ele puteau obţine rapid imagini mărite ale oricărui petic de cer – acei pasionaţi aveau acces la instrumente mai bune decât şi-ar fi putut imagina experţii de top ai generaţiilor anterioare. Apărură linii punctate. Fiecare dintre ele indica unghiul de observaţie al câte unui autodidact, fie el astronom, ecologist sau meteorolog, care îşi orienta instrumentul hand-made sau kit-made către maiestuoasa siluetă în formă de trabuc a lui *Spirit of Chula Vista…*

…care tocmai trecuse de Arlington şi de Pentagon City, urmându-şi conştiinciosul remorcher pe şine într-o buclă finală, virând ca să negocieze pătrunderea în portul dedicat zepelinelor care deservea oraşul Washington, D.C.

— *Da, Tor. Există heliu. Şi încă în cantitate destul de mare. O dâră care se întinde pe cel puţin o sută de kilometri în spatele lui* Spirit. *Nimeni n-a observat-o până acum, fiindcă heliul e inert şi absolut nevătămător, aşa că niciun echipament de monitorizare a mediului n-a fost adaptat pentru detectarea lui.*

Vocea avea o sonoritate sumbră. Părea mult mai puţin individualizată. Cum nivelul de participare ad-hoc începuse deodată să crească exploziv, probabil că se petrecea o revărsare de rezumate şi actualizări într-un ritm incredibil.

— *Bănuiala ta pare cât se poate de întemeiată.*

---

[44] Amsci – *amateur scientists* (cluburi ale oamenilor de ştiinţă amatori).

Extrapolând înapoi în timp rata pierderii de heliu, e posibil să se fi pierdut până acum mai mult de jumătate din proviziile iniţiale ale lui Spirit of Chula Vista…

— …care au fost înlocuite în celulele astea verzi de un alt gaz, completă Tor, dând din cap a încuviinţare. Oameni buni, cred c-am descoperit hidrogenul lipsă.

Ca să-şi întărească spusele, întinse mâna către una dintre celulele verzi din apropiere. Cele „nepericuloase”, care se aflau acolo pentru a proteja vieţi şi posesiuni materiale, făcând imposibilă declanşarea unui dezastru.

Acum totul căpăta sens. Polimerii inteligenţi erau programabili în detaliu, până la permeabilitatea oricărei părţi din suprafaţa celulelor cu gaz; era aceeaşi tehnologie care ieftinise desalinizarea apei de mare şi pusese capăt Războaielor Apei. Dar tot tehnologie era, şi putea fi folosită într-o mulţime de feluri. Dacă erai foarte deştept, puteai insera o instrucţiune temporizată în locul în care se atingeau două celule cu gaz, comandând unei celule să permită scurgerea conţinutului în cealaltă. Realizai astfel o legătură în serie. Eliberai heliu în atmosferă. Transferai gaz din celulele cu hidrogen *în* celulele cu heliu alăturate pentru a menţine presiunea, astfel încât nimeni să nu observe. Apoi porneai sistemele automate de cracare a apei de la bord pentru a „înlocui” hidrogenul, realimentând celulele principale. Făcând compania să presupună că era de vină o scurgere lentă în atmosferă. Şi tot aşa.

Şi tot aşa până când reuşeai să înlocuieşti heliul din atâtea celule verzi cât să transformi *Spirit* într-o bombă zburătoare.

— Probabil că operaţiunea e pe terminate deja, murmură Tor, privind în zare către marele port de zepuri, unde se zăreau deja zeci de dirijabile impunătoare, unele dintre ele incomparabil mai mari decât acest pachebot, legănându-se uşor la danele lor de acostare. Macarale aeriene fusiforme se repezeau încolo şi încoace, smulgând containere cu marfă de pe cargoboturile oceanice acostate în apropiere, la docurile Potomacului, şi transferând

graţios lăzile din aerogel la cargo-zepelinele care aşteptau să-şi înceapă călătoria transcontinentală. Un dans legănat, de o graţie înşelătoare, care propulsa motoarele comerţului.

Terminalul pentru pasageri, pipernicit în comparaţie cu acei giganţi, părea să îmbie cu promisiunea siguranţei. Dar indicatorii arătau încă zece minute de drum până acolo.

— *Am emis un huiet, Tor,* o asigură vocea. *Pe toate canalele. Prin toate agenţiile.*

Dintr-o privire aruncată la indicatoarele ochelarilor, Tor observă că, într-adevăr, mintea colectivă se străduia din răsputeri, trimiţând semnale de alarmă zgomotoase către fiecare serviciu de protecţie oficial, de la Apărare la Securitatea Planetară. Membri individuali îşi alarmau prietenii şi cunoştinţele, în timp ce nivelurile de participare la *smartmob* creşteau întruna, atingând un număr cu cinci cifre, apoi depăşindu-l. Într-un asemenea ritm, cu siguranţă că profesioniştii aveau să ia în seamă ce se petrecea. Din clipă în clipă.

— Merge prea încet, spuse ea, urmărind cifrele cu inima strânsă.

Fiecare secundă cu care se întârzia intrarea în acţiune a Castei Protectoare era o ocazie pentru ca făptaşii acelui plan să conştientizeze că se dăduseră cărţile pe faţă. Planul lor fusese descoperit. Iar ei nu mai aveau altceva de făcut decât să accelereze lucrurile.

Cu gândul la făptaşi, Tor se întrebă cu voce tare:

— Oare ce-or spera să reuşească?

— *Ne-am gândit la asta, Tor. Momentul ales sugerează că au de gând să submineze Conferinţa Artefactului. Delegaţii care sosesc la Centrul de Cercetări Navale participă în momentul acesta la un cocktail pe dig, de unde au o privelişte frumoasă spre portul de zepuri, de pe celălalt mal al râului. Bineînţeles, e posibil ca insurgenţii să plănuiască mai mult decât un spectacol demonstrativ în care să ucidă trei sute de pasageri. Acum verificăm dacă s-au făcut modificări şi la remorcherul* Umberto. *O asemenea minge de foc ar putea să zgâlţâie Capitoliul şi să*

întrerupă activitatea portului pentru câteva luni.

Era o problemă cu *smartmoburile.* Exact aceleaşi calităţi care multiplicau inteligenţa puteau s-o facă să pară impasibilă. Insensibilă. Cu siguranţă, membrii individuali sufereau şi erau îngrijoraţi din cauza situaţiei critice în care se afla Tor. Ar fi putut chiar să le acceseze mesajele, dacă ar fi avut timp de compătimiri.

Dar ajutorul pragmatic era de preferat. Tor rămase la nivelul minţii colective.

— *Un membru (anonim; un informator?) a sugerat un plan bizar, care presupune ca o macara aeriană de la portul de zepuri să apuce* Spirit of Chula Vista *când trece prin apropiere. Pe urmă macaraua îl aruncă pe* Spirit *peste râu, ca să explodeze exact la Centrul de Cercetări Navale! În teorie, ar fi posibil să incinereze…*

— Ajunge! interveni Tor.

Trecuse aproape un minut de la înţelegerea pericolului şi emiterea huietului. Şi până acum nimeni nu venise cu vreo propunere practică, nici pe departe.

— Nu uitaţi că eu sunt aici, acum. Trebuie să facem ceva.

— *Da,* răspunse vocea, înflăcărată şi fără obişnuita ezitare. *Există motive suficiente ca să obţinem un mandat de gardă civică. Mai ales la ce punctaj de credibilitate ai tu. Putem acţiona, cu tine în rolul participantului activ. Urmează planuri operaţionale:*

TAIE CABLUL DE TRACTARE.

(Decuplare de urgenţă în gondolă. Accesibilă în patru minute.

Risc: posibilă interferenţă din partea personalului. Ineficientă pentru salvarea zepelinului / pasagerilor.)

CONVINGE COMPANIA DE ZEPELINE SĂ ÎNCEAPĂ PROCEDURILE PENTRU VENTILAREA DE URGENŢĂ.

(Comunicare în plină desfăşurare. Răspunsul momentan: refuz persistent…)

CONVINGE PERSONALUL DE BORD SĂ ÎNCEAPĂ PROCEDURILE PENTRU VENTILAREA DE URGENŢĂ.

(Se încearcă o comunicare în pofida interferenţei din partea companiei…)
CONVINGE COMPANIA SĂ ORDONE EVACUAREA PASAGERILOR.
(Comunicare în plină desfăşurare. Răspunsul momentan: refuz persistent…
RIDICĂ NIVELUL HUIETULUI. CONTACTEAZĂ PASAGERII. INSISTĂ SĂ EVACUEZE.
(Riscuri: întârziere, neîncredere, panică, vătămări, victime, procese în instanţă…)

Lista de sugestii părea să se deruleze la nesfârşit, ordonată conform algoritmilor de evaluare a plauzibilităţii, orientată pe urgenţă şi notată după probabilitatea de a avea succes. În interiorul *smartmobului* se desprindeau indivizi şi subgrupuri care încercau să impună cu vehemenţă frenetică diferite opinii. Ochelarii ei străluceau arbitrar, ameninţând să se supraîncarce.

— Ah, dă-o dracu', murmură Tor, ridicând mâna şi smulgându-şi-i de la ochi.

Lumea reală – nefiltrată. Cu toată penuria ei de stratificări şi detalii informative, avea o caracteristică aparte.

„Aici sunt la un pas de moarte", îşi spuse ea.

„Asta dacă nu fac ceva cât mai repede."

În acel moment îşi făcu apariţia însoţitorul de bord. Coti pe după o ultimă celulă înaltă cu gaz, intrând în raza ei vizuală; nu mai era doar o umbră autoritară, deformată şi refractată de membranele din polimer slab colorate. De aproape, se dovedea a fi un bărbat mărunţel, între două vârste şi vizibil înspăimântat de ceea ce începuseră să-i comunice propriii săi ochelari. Orice intenţie de-a o aresta sau reţine pe Tor i se evaporase înainte de-a lua acel ultim viraj. I-o citea pe faţă, la fel de limpede ca şi cum i-ar fi monitorizat parametrii vitali.

WARREN, scria pe ecusonul lui.

— Cu… cu ce vă pot fi de folos? şopti el gâjâit.

Deşi angajat pentru zvelteţea trupului şi pentru

priceperea de a lucra cu oameni, era limpede că acest Warren avea ceva curaj. La momentul acela ştia deja cu ce erau pline subţirile membrane verzui care îi înconjurau pe amândoi. Şi nu era nevoie să fii geniu ca să-ţi dai seama că era puţin probabil să vină vreun ajutor de la compania de zepeline în timpul care le mai rămăsese.

— Trusa de unelte! spuse Tor, întinzând mâna.

Warren bâjbâi pe la borseta prinsă în talie. Secunde preţioase se scurseră cât desfăşură el o husă cu scule. Tor descoperi un articol promiţător: un vibrocutter.

— E codificat pe biometria ta?

El dădu din cap a încuviinţare. Pasagerilor nu li se permitea să aducă la bord niciun obiect care se putea transforma într-o armă. Cutterul acesta răspundea numai şi numai la atingerea mâinii lui. Necesita nu doar o amprentă, ci şi voliţiune – semne fiziologice ale voinţei proprietarului.

— Atunci, tu trebuie să faci tăietura.

— Tă… tăietura…?

Tor îi explică rapid.

— Trebuie să ventilăm nava asta. Să golim gazul *în sus.* Asta se-ntâmplă cu o celulă principală dacă se despică undeva pe lungime, nu? Automat?

O încuviinţare tremurată. Tor îşi dădea seama că Warren primea sfaturi online, poate de la compania de zepeline. Mai probabil de la acelaşi *smartmob* care se crease la chemarea ei. Se simţea foarte tentată să-şi pună iar ochelarii ca să se conecteze încă o dată. Dar rezistă. În momentul acela, chibiţii n-ar fi făcut decât s-o încetinească.

— S-ar putea să meargă… şopti înspăimântat însoţitorul de bord. Dar o să-şi dea seama insurgenţii, imediat ce-o să ne apucăm…

— Îşi dau seama încă de-acum! răspunse ea, încercând să nu strige. Poate nu mai avem decât câteva secunde ca să acţionăm.

Încă o încuviinţare tăcută. De data asta ceva mai fermă, deşi Warren tremura în asemenea hal, încât Tor trebui să-l

ajute să scoată cutterul din teacă. Îi ţinu mâna ca să-i domolească tremuratul.

— Trebuie să spintecăm un sac de heliu ca să ajungem la celula mare cu hidrogen, spuse el, apăsând butonul activat biometric.

Ca reacţie la atingerea lui, o muchie tăioasă de unde acustice începu să pâlpâie la vârful cutterului, mai ascuţită ca oţelul. Un sunet slab umplu aerul.

Tor îşi înghiţi nodul din gâtlej. Pâlpâitul acela semăna cu o flacără incandescentă.

— Alege una.

N-aveau cum să-şi dea seama care dintre celulele verzui cu heliu fuseseră reumplute sau ce urma să se întâmple când cutterul avea să determine unirea gazului din compartimente alăturate. Poate că singura realizare avea să fie o detonare timpurie. Dar chiar şi varianta aceasta avea avantajele ei, dacă astfel se dădea peste cap aranjamentul temporal al conspiraţiei.

În zilele astea, învăţai foarte devreme o lecţie anume: pur şi simplu nu avea sens să te mai bazezi pe o castă de profesionişti ireproşabili ai protecţiei dacă voiai să obţii o stare de perfectă siguranţă. Pe poliţie şi pe forţele armate, pe birocraţi şi pe serviciile de contraspionaj. Indiferent cât de pricepute şi de sofisticate puteau fi, indiferent dacă obţineau din taxe fonduri infinite pe care să le cheltuiască pentru tehnici şi instrumentar avansat, tot puteau ajunge să fie copleşite numeric sau întrecute prin inteligenţă. Fiinţele umane fac greşeli. Iar când se întâmplă asta, societatea trebuie să conteze pe o a doua linie de apărare.

Noi.

Asta însemna – o ştia şi Tor – că oricare cetăţean putea ajunge, în orice moment, în ipostaza de soldat al civilizaţiei. Aşa se produseseră schimbările cruciale de la 9/11 şi de la Ziua Groazei.

Cu alte cuvinte, carne de tun.

— Aia, alese Warren şi porni către cea mai apropiată celulă cu nuanţă verzuie.

Cu toate că îşi scosese ochelarii, Tor încă mai era

conectată. Vocea *smartmobului* continua să aibă acces la canalul conductor din urechea ei.

— *Tor,* spuse mintea colectivă, *primim un flux web prin ochelarii de imersie ai lui Warren. Ne asculţi? Există şi o a treia posibilitate, pe lângă heliu şi hidrogen. Poate că unele celule au fost umplute cu...*

Ea muşcă de două ori cu caninul stâng, întrerupând sursa de distragere ca să-şi poată monitoriza omnidetectorul. Trase aer adânc în piept, cu ochii la indicator, în timp ce Warren îşi mânuia cutterul.

Învelişul verzui se deschise de parcă ar fi avut o cusătură. Marginile se îndepărtară una de alta, vălurindu-se în timp ce gazul invizibil – în mod considerabil mai rece – îi învăluia pe amândoi.

HELIU, arăta indicatorul. Tor oftă de uşurare.

— Ăsta nu-i otrăvitor.

Warren încuviinţă cu o înclinare a capului.

— Dar nu-i oxigen. Poţi să te sufoci.

Îşi feri capul într-o parte, evitând adierea rece, şi inspiră din nou aer normal. Cu toate astea, următoarele lui cuvinte aveau o tonalitate înaltă, piţigăiată.

— Tre' să ne mişcăm repede.

Se strecură prin deschizătură, grăbindu-se către partea cealaltă a celulei verzi, unde atinse una dintre marile camere de încărcare cu hidrogen.

Făcu o tăietură rapidă.

Alarmele începură să urle, ca răspuns automat la avarie. (Dacă nu cumva, după câteva minute de neglijenţă criminală, compania alesese tocmai acel moment ca să recunoască, în sfârşit, inevitabilul.) O voce tună insistent, cerându-le pasagerilor să înainteze, cu calm şi atenţie, către staţiile de evacuare.

În acelaşi moment, gigantica celulă de hidrogen se convulsionă, tresărind ca un intestin gigantic cuprins de un spasm. Întregul tub rozaliu – mai mare decât un jumbo jet – *se contractă* începând de la partea de jos, sugrumându-se progresiv până la deschiderea bruscă a capătului de sus, prin care îşi scuipă conţinutul către cer.

Contracurentul îl azvârli pe Warren înapoi prin tubul verde. Tor reuşi să-l apuce de guler, trăgându-l către pasarelă. „Aerul” pe care îl aspira ea în plămâni nu părea să fie deloc satisfăcător şi începură să-i joace pete în faţa ochilor. Bărbatul acela mărunţel era într-o stare şi mai rea; gâfâia din greu, scoţând icnete stridente.

Tor îl târî cumva preţ de vreo zece metri de-a lungul pasajului, ferindu-se la milimetru de faldurile în cădere ale celulei dezumflate, până ajunseră în cele din urmă într-un loc în care se putea respira mai bine. „Am reuşit să schimbăm ceva?” se întrebă ea, năucită.

Instinctiv, îşi puse iar ochelarii la ochi. Cufundată din nou în vârtejul informaţional, avu nevoie de câteva clipe ca să se concentreze.

O imagine înfăţişa mingi de flăcări scurgându-se printr-o gaură din cupola unei aeronave maiestuoase. O alta dezvăluia faptul că botul zepelinului începea să se încline tot mai mult, în vreme ce locomotiva trăgea frenetic cablul de tractare, târând monstrul către sol. *Spirit* rezista ca un armăsar, cabrându-se şi forţându-se să rămână la altitudinea de croazieră.

Pe moment, Tor îşi pierdu curajul. O, Doamne, ce-am făcut?

Îi veni deodată o idee. Ea şi Warren acţionaseră numai în baza unei informaţii care le parvenise din exterior. De la un grup compus din pasionaţi de zepeline şi savanţi amatori care pretindeau că o mare cantitate de hidrogen suplimentar trebuia să fi ajuns undeva şi că probabil era stocată în nişte foste celule de heliu.

Dar cu *acea* celulă de heliu, cea pe care o despicase Warren, nu fusese nimic în neregulă.

Iar acum, în mijlocul agitaţiei, ea îşi punea întrebări. Care era treaba cu *smartmobul*? Era posibil ca acel grup să fie doar o faţadă pentru nişte insurgenţi iscusiţi, care se foloseau de *ea* ca să le facă treburile murdare? Care îi furnizau informaţii false pentru a obţine exact acel efect?

Îndoiala îi trecu prin minte preţ de câteva secunde. Şi se risipi la fel cum apăruse. Era vorba de un *smartmob*

deschis şi public. Dacă ar fi fost ceva putred la mijloc, până acum s-ar fi format *un alt mob,* care ar fi huit în draci şi ar fi demascat minciunile. În orice caz, dacă nu se umblase la nicio celulă de heliu, ea şi Warren nu puteau face un rău mai mare decât să provoace aterizarea cu zdruncinături, dar nevătămătoare, a temporar schiloditului *Spirit of Chula Vista* pe spinarea remorcherului său.

Merita o ştire, era interesant. Dar nu din cale-afară. Iar faptul că îşi dădea seama de asta îi întări lui Tor hotărârea.

Îl smuci pe însoţitor să se ridice în picioare şi-l îndemnă să pornească în sus, către pupă, pe o cale de acces îngustă, care acum se înclina în sens opus.

— Haide! îi strigă ea lui Warren, cu vocea în continuare piţigăiată din cauza heliului. Încă n-am terminat!

Warren se străduia din răsputeri. Dar Tor se văzu nevoită să-l sprijine pe măsură ce calea de acces devenea tot mai abruptă. Înaintară mult către pupă, iar el se pregăti să despice încă o celulă verde, pe când Tor îl ţinea zdravăn de cot.

Înainte ca el să lovească, privind prin lentilele omnisciente ale ochelarilor săi, Tor văzu deodată cum se căscau încă trei goluri în plafonul larg al zepului, scuipând nori de gaz străveziu, dar foarte refringent, ca nişte ondulaţii furibunde în spaţiu.

Oare compania de zepeline trecuse în sfârşit la acţiune? Făcuseră insurgenţii un pas decisiv? Sau poate prima expulzare de gaz declanşase vreun fel de ventilare compensatorie prin acţiunea unor valve automate, într-o altă parte a navei?

Ca şi cum ar fi chibzuit la aceeaşi întrebare, vocea din maxilarul ei spuse meditativ:

— *S-a realizat prea puţin pentru salvarea lui* Spirit *de la un scenariu dezastruos. Dar poate e destul ca să se limiteze dimensiunile tragediei şi să interfereze cu planul lor. Depinde de o anume eventualitate, destul de sumbră, la care s-a gândit unul dintre noi. Ce-ar fi dacă, în loc de hidrogen, unele celule de heliu ar fi fost reumplute cu OXIGEN? După ce am experimentat cu un polimer*

permeabil similar, programabil, am descoperit că procesul de reaprovizionare cu combustibil ar putea fi modificat ca să facă treaba asta. Dacă da, combinaţia comprimată...

Oxigen?

Tor ţipă „Stai!” când Warren străpunse cu sete una dintre celulele verzi, făcând o despicătură prelungă, care se revărsă deodată spre ei.

Valul acesta de gaz nu era la fel de rece cum fusese mai devreme heliul. Însă *mirosea* teribil. O singură inspiraţie scurtă o umplu pe Tor de-o euforie bruscă şi suspectă.

„Aha”, îşi spuse ea.

În acel moment, afişajul ochelarilor îi oferi o vedere de la înălţime în care apărea unul dintre norii de hidrogen ventilat, care lua contact cu nişte tăciuni muribunzi, în vârful chinuitului *Spirit of Chula Vista.*

Strălucind ca un soare efemer, toate bulele refringente se aprinseră în succesiune rapidă. Bubuituri ca de tunet zdruncinară dirijabilul de la etravă la pupă, azvârlindu-i cât colo pe Tor şi Warren.

„Gata, aici se termină?” Propriul ei Sfârşit al Lumii, special pentru ea? În mod straniu, cel mai limpede gând al lui Tor era unul de gelozie profesională. Precis că exista cineva jos, la sol, care obţinea imagini cu adevărat memorabile şi istorice. Poate comparabile cu ale Dezastrului *Hindenburg.*

Acesta era momentul critic. Odată ce planul li se destrăma, insurgenţii erau forţaţi să acţioneze. Din clipă în clipă, o explozie în lanţ programată la momentul oportun *în interiorul* abdomenului uriaş al lui *Spirit...*

În timp ce zdruncinătura violentă o împingea pe Tor spre fatalitate, tot oxigenul acela înviorător părea să aibă un efect contrar asupra lui Warren, care sări în picioare, apoi se strecură prin ruptura pe care tot el o făcuse şi se năpusti prin celula verde, pregătindu-se să atace giganticul compartiment cu hidrogen aflat de cealaltă parte, fără să ia în seamă *smartmobul,* care vocifera încercând să-l oprească.

Tor încercă să se alăture corului de rugăminţi, dar

descoperi că nu-i mai funcţiona gâtlejul.

„Ce mai reporter!” îşi spuse ea, consolându-se ironic cu faptul că ochelarii ei încă mai transmiteau către Net.

Imagini în direct cu un erou fără nicio şansă de reuşită.

Fără doar şi poate, Warren arăta ameţit – purtat pe creasta unui val de oxigen şi adrenalină, dar nu atât de drogat ca să nu-şi dea seama de implicaţii. Cu o grimasă în care se citea limpede amestecul de spaimă şi exaltare, îşi abătu în jos cutterul, tăind membrana de polimer – bariera subţire dintre două gaze a căror dorinţă de-a se uni era binecunoscută.

* * *

Redresarea senzorială se producea cu paşi mici şi dezordonaţi.

La început, un amalgam de imagini onirice. Străfulgerări de coşmar în care era urmărită sau urmărea ceva periculos, printr-un peisaj de sticlă ce ardea. Cel puţin, aşa îşi reprezenta mintea ei mulţimea de chinuri. Regret. Suferinţă fizică. Eşec. Iar suferinţă. Ruşine. Şi iar chin.

Când bezna începu în sfârşit să se risipească, conştientizarea situaţiei nu făcu decât să înrăutăţească lucrurile. Totul în jur era negru, cu excepţia ocazionalelor fulgere stacojii. Iar acelea erupeau, neîndoios, direct din durere – combustii aleatorii ale unui sistem nervos zdruncinat.

Urechile ei păreau, de asemenea, să-şi fi pierdut utilitatea. Nu auzea niciun zgomot real, nimic altceva decât bâzâitul grav, iritant, care nu voia să înceteze.

Un singur canal de comunicare cu lumea exterioară părea să mai funcţioneze.

Vocea. Îşi aminti că îi terorizase visurile. Era o sâcâială căreia nu i se putea răspunde şi de care nu se putea scăpa. Atât că acum, în sfârşit, Tor înţelegea cuvintele.

— Tor? Eşti conştientă? Nu primim niciun semnal de la ochelarii tăi. Dar implantul tău dentar emite o undă purtătoare. Poţi să ne dai semn printr-un clic?

După o pauză, mesajul se repetă.

Apoi din nou.

Aşadar, era o emisie automată. Probabil că trecuse ceva timp de când îşi pierduse cunoştinţa.

— *Tor? Eşti conştientă? Nu primim niciun semnal de la ochelarii tăi. Dar implantul tău dentar emite o undă purtătoare. Poţi să ne dai semn printr-un clic?*

Tentaţia de a nu face nimic era aproape copleşitoare. Fiecare semnal pe care îl trimitea către muşchi, comandându-le să se mişte, avea drept rezultat doar o sporire a durerii care o măcina şi o mistuia. *Pasivitatea* părea să fie lecţia care i se preda în acele momente. Zaci aici şi-atât, altminteri o să suferi şi mai tare. Zaci şi aşteaptă. Poate mori.

În plus, Tor nu era convinsă că mai agrea mintea colectivă.

— *Tor? Eşti conştientă? Nu primim niciun semnal de la ochelarii tăi. Dar implantul tău dentar emite o undă purtătoare. Poţi să ne dai semn printr-un clic?*

Pe de altă parte, pasivitatea părea să aibă un dezavantaj major. Îi furniza durerii un aliat.

Plictiseala. Încă o modalitate de-a o chinui pe Tor. Mai ales pe Tor.

Ducă-se naibii.

Cu un efort dureros, reuşi să-şi mişte falca suficient cât să-şi poziţioneze laolaltă cei doi canini rămaşi pentru o apăsare uşoară, apoi încă două. Înregistrarea mai continuă câteva clipe – destul cât s-o apuce temerea că nu funcţionase. Era deconectată, izolată, singură în beznă.

Dar probabil că participanţii la grup nu erau prin preajmă, poate că-şi vedeau de treburile lor. Slujbe, familii, urmăritul ştirilor. Totuşi, după vreo douăzeci de secunde, vocea reveni, nerăbdătoare şi plină de viaţă.

— *Tor! Ne bucurăm aşa mult că eşti conştientă.*

La început, ameţită de chinul surd, îi veni greu să se concentreze fie şi asupra unui singur gând. Dar reuşi să-şi mişte în cerc un canin în jurul celuilalt. Codul simbolic universal pentru „semnul întrebării”.

<?>

Mesajul ajunse la destinaţie.

— *Tor, te afli într-o cameră de susţinere a vieţii. Câţiva salvatori te-au găsit în resturile epavei acum circa douăsprezece minute, dar mai durează până să te scoată de acolo. În vreo trei minute, poate patru, ar trebui să te urce la bordul unui medicopter. Vom informa medicii că eşti conştientă. Probabil îţi vor insera un şunt de comunicaţii la un moment dat, după ce vei ajunge la spital.*

Trei apăsări rapide.

<NU>

Vocea ştia să se poarte cu un bolnav.

— *Tor, acum fii bună şi lasă-i pe profesionişti să-şi vadă de meserie. Starea de urgenţă s-a terminat, iar noi, amatorii, trebuie să facem pasul înapoi, nu-i aşa? În orice caz, vei avea parte de cea mai bună îngrijire. Eşti o eroină! Ai împiedicat un complot al insurgenţilor şi ai salvat câteva sute de pasageri. Ar trebui să auzi ce se mai laudă MediaCorp cu „asul corespondenţilor săi de teren”. Ba chiar ţi-au devansat promovarea cu câteva zile. Toată lumea te vrea acum, Tor,* încheie, fără niciun indiciu de înţelesuri duble, vocea care rezona în urechea ei internă.

Cu siguranţă, membrii individuali simţeau ce simţea şi ea în acele momente.

Ironie – *cealaltă* compensaţie minunată pe care o găsise Pandora pe fundul infamei cutii. Uneori, ironia poate fi mai reconfortantă decât speranţa.

Tor nu era în stare să chicotească, aşa că dintele ei făcu o mişcare de alunecare în jos şi înapoi.

<!>

Vocea păru să înţeleagă şi să încuviinţeze.

— *Mda. În orice caz, ne-am gândit că ai vrea să te punem la curent. Clic pe interior dacă vrei detalii despre starea ta de sănătate. Pe exterior ca să obţii un rezumat al evenimentelor externe.*

Tor muşcă apăsat pe suprafaţa externă a caninului inferior.

— *S-a făcut. Uite cum stă treaba. S-a aflat că o parte din plan era producerea unui dezastru zep care să ia ochii*

lumii. Dar ţinta lor principală a fost să distragă atenţia. Făcându-l pe Spirit *să intre în coliziune cu un transportor de marfă şi să producă o explozie uriaşă, cu o mulţime de victime, sperau nu doar să închidă portul de zepuri pentru nişte luni bune, ci şi să creeze brusc o minge de foc letală, care să atragă atenţia de la serviciile de protecţie şi urgenţă. Toţi ochii şi toţi senzorii s-ar fi orientat spre ea pentru scurt timp. Atenţia acordată altor lucruri ar fi scăzut dintr-odată. După aceea, plănuiau să pătrundă în Centrul de Cercetări Navale, lansând un atac-roi cu aerodine superuşoare. Cum a fost când cu Incidentul O'Hare, dar adăugând nişte detalii urâte rău. Unele dintre ele încă stau sub prelate. Dar treaba pare urâtă de tot, la prima vedere. În orice caz, după cum au mers lucrurile, eforturile noastre ad-hoc la bordul lui* Spirit *au reuşit să expulzeze din timp şi într-o manieră necoordonată aproape jumătate din gazele înmagazinate. Câteva dintre cele mai mari celule au fost golite, ceea ce a creat goluri. Aşa că nu s-a mai produs o detonare singulară, unificată, când inamicul a apăsat în sfârşit pe declanşator. Doar un foc sporadic. Prin urmare, structura dirijabilului s-a păstrat intactă, ceea ce a permis remorcherului să-l tragă în jos până la mai puţin de o sută de metri. Acolo, majoritatea paraşutelor de salvare au funcţionat. Aproape toţi pasagerii au scăpat fără să fie răniţi, Tor. Iar portul zepurilor a rămas neatins.*

Încercarea de a vedea cu ochii minţii – poate singurii ochi care îi mai rămăseseră – necesita ceva efort. Tor era obişnuită cu atâtea auxiliare moderne de vizualizare, încât simplele cuvinte şi imaginaţia păreau de-a dreptul primitive. Într-o imagine caricaturală, *Spirit,* purtându-şi în flăcări uriaşa protuberanţă din partea superioară, se înclina abrupt către sol, în timp ce bravul *Umberto Nobile* trăgea cu disperare aeronava către un spaţiu de relativă siguranţă. Iar apoi tuburi flexibile de plastic activ se descolăceau în jos, oferind tobogane pentru familiile de turişti şi pentru alţi civili.

Evenimentul real trebuie că fusese o privelişte de toată

isprava.

Mintea ei roia de întrebări. Ce se întâmplase cu ceilalţi pasageri?

Câţi dintre ei fuseseră răniţi sau muriseră?

Dar oamenii aflaţi la sol, pe autostrada din apropiere?

Până la urmă, avusese loc vreun atac asupra Conferinţei Artefactului?

Atâtea întrebări! Dar până când doctorii aveau să-i instaleze şuntul n-avea nicio cale de-a face transmisii mai sofisticate decât aceste groaznice clicuri da / nu. Şi nişte semne de punctuaţie. În mod normal, o pereche de implanturi dentare de tip *touch,* echipate cu tru-vu, i-ar fi permis să navigheze rapid prin meniu ori să tasteze pe un ecran virtual. Acum nici nu vedea nimic, nici nu era capabilă să subvocalizeze.

Medită, aşadar, la problemă. Informaţia se putea încărca cu viteza vorbirii libere. Descărcarea era o chestiune de clic dinte pe dinte, atâta tot.

Poate era doar efectul medicamentelor injectate de paramedici, dar cert este că Tor se pomeni gândind cu tot mai multă detaşare, ca şi cum şi-ar fi observat situaţia printr-o lentilă îndepărtată. Evaluarea abstractă sugera o soluţie: reîntoarcerea la o mult mai veche convenţie a comunicării.

Tor apăsă de trei ori în succesiune rapidă pe interiorul caninului din stânga-jos. Apoi încă de trei ori, mai lent, pe suprafaţa exterioară. Şi în sfârşit pe latura internă, tot de trei ori.

— *Ce-i asta, Tor? Încerci să spui ceva?*

Ea aşteptă puţin, apoi repetă exact aceeaşi serie de bătăi. Trei clicuri rapide pe interior, trei lente la exterior şi din nou trei rapide pe interior. Avu nevoie de câteva repetări până ce Vocea să rişte o părere.

— *Tor, câţiva membri şi* ia*-uri sugerează că încerci să trimiţi un mesaj în demodatul cod Morse. Trei puncte, trei linii, apoi trei puncte. „SOS.” Vechiul apel internaţional de salvare în caz de pericol. Aşa e, Tor?*

Ea răspunse repede cu un clic afirmativ. Diversitatea

minţii colective era o binecuvântare. Dacă aveai parte de un grup suficient de mare, puteai fi sigur că includea şi vreun trăsnit pasionat de tehnică veche.

— Dar ştim deja că ai dureri. Te-au găsit salvatorii. Nu mai ai ce să obţii dacă strigi după ajutor… în afară de…

Vocea se întrerupse din nou.

— Ia stai aşa. Circulă o teorie minoritară. O ipoteză-bănuială. Foarte puţină lume din epoca modernă îşi mai bate capul să înveţe codul Morse. Dar cei mai mulţi dintre noi au auzit de el. Mai ales de mesajul acela pe care l-ai folosit. SOS. Trei puncte, trei linii, trei puncte. Filmele vechi l-au făcut faimos. Asta încerci să ne spui, Tor? Ai vrea să te învăţăm codul Morse?

Deşi nu percepea nimic din exterior, nici măcar legănarea canistrei de susţinere a vieţii, pe care lucrătorii de la evacuare o trăgeau afară din interiorul mocnind al lui *Spirit of Chula Vista,* Tor simţi un val de uşurare.

Da, răspunse ea printr-un clic.

Categoric da.

— Foarte bine. Acum ascultă cu atenţie. O să începem cu litera „A”…

O ajuta cel puţin să nu-şi mai facă gânduri negre, prin faptul că se concentra să înveţe ceva fără cârjele tehnologice pe care se bazau tinerii de astăzi de la zece la douăzeci de ani. Luptându-se să absoarbă un cod alfabetic simplu pe care orice copil isteţ îl învăţa pe de rost cândva, în epoca îndepărtată a primelor zepeline, a telegrafului şi a radiourilor cu galenă, pe când cerul era liber şi părea larg deschis, plin de posibilităţi nevătămătoare. Când culmea smartmobului era o armată mărşăluind cu stricteţe. Când un jurnalist vâna subiecte cu carnetul de notiţe, cu bliţul şi cu intuiţia. Când preocuparea principală a cetăţeanului era să câştige suficient cât să pună o pâine pe masă. Când Casta Protectorilor Profesionişti era compusă din câţiva poliţiştii ieşiţi să patruleze.

Cu mult timp în urmă, cale de o viaţă de om în trecut, când eroii erau înalţi şi aveau maxilare ferme, şi în ficţiune, şi în viaţa reală.

Vremurile se schimbaseră. Acum, mâna destinului se putea lăsa pe umărul oricui, chiar şi al celor timizi şi umili. Pe umărul tău, al meu, al celui de lângă noi. Pe neaşteptate, toată lumea depindea de un singur individ. Iar acel individ se bizuia pe toată lumea.

Tor se concentră asupra lecţiei care i se preda, abia percepând vibraţiile ritmice transmise de un elicopter care o ducea (presupunea ea) către un loc în care făptuitori moderni de miracole se vor strădui să salveze – sau să reconstruiască – ce se mai putea.

Profesioniştii continuau să fie de folos, chiar şi în zorii Erei Amatorilor. Binecuvântate fie abilităţile lor. Poate, cu noroc şi cu tehnologie, aveau chiar să-i redea lui Tor capacitatea de a-şi trăi viaţa ca mai înainte.

Pe moment însă, alta era preocuparea de maximă importanţă. Dură ceva timp până să pună întrebarea care o ardea cel mai tare, pentru că avea nevoie de o literă aflată aproape de coada alfabetului. Dar imediat ce ajunseră la ea, bătu un mesaj în cod Morse care se compunea dintr-un singur cuvânt.

<WARREN>

Se aştepta la răspunsul pe care i-l dădură concetăţenii ei.

Chiar dacă celula de hidrogen se contractase la putere maximă pentru a-şi expulza cea mai mare parte a conţinutului către cer, tot ar mai fi rămas destul acolo, la suprafaţa de separaţie bogată în oxigen, cât să incinereze un omuleţ. Un voluntar. Un erou. Nelăsând din el nimic care să poată fi îngropat, răspândind doar fragmente microscopice de cenuşă peste toată capitala ţării sale.

„Norocosul”, îşi spuse Tor, simţind un fir de invidie faţă de dispariţia lui rapidă şi faţă de renumele inevitabil şi lipsit de complicaţii pe care îl obţinuse.

Desigur, recunoştea semnificaţia acelei invidii. Se pregătea să intre în faza inevitabilă a autocompătimirii. O etapă necesară.

Dar n-avea să dureze multă vreme. Doar până ce îi vor instala şuntul.

După aceea se va întoarce la muncă. Ce, avea să zacă scufundată în jeleu de susţinere a funcţiilor vitale şi să respire printr-un tub? Nu-i nimic, asta nu putea opri un jurnalist adevărat. Web-ul era un teritoriu bogat în subiecte, iar Tor presimţea că va ajunge să-i cunoască mult mai bine coclaurile.

— *Iar noi vom fi aici,* o asigură *smartmobul. Dacă nu noi, atunci alţii ca noi. Poţi conta pe noi, Tor. Contează pe noi. Ca noi toţi.*

Partea a cincea

O încheiere dorită cu ardoare...[45]

Este adevărat – sau am visat eu – că, prin intermediul electricităţii, lumea materială a devenit un uriaş nerv care vibrează de-a lungul a mii de mile într-o singură clipită încordată? De fapt, tot globul pământesc este un cap uriaş, un creier, instinct dublat de inteligenţă!

Nathaniel Hawthorne, 1851

Rareori se întâmplă lucrurile pe care le anticipăm, în general se întâmplă lucrurile la care ne aşteptăm cel mai puţin.

Benjamin Disraeli, 1837

[45] *A consummation devoutly wished,* în limba engleză în original (*Hamlet*, actul III, scena 1).

SPECII

s-a găsit copilul!/!

murphy-autul a cercetat şaptesprezece web-uri… cuprinzând două sute douăsprezece mii patruzeci şi unu de niveluri virtuale… unele la fel de vaste şi detaliate ca suprafaţa pământrealului… în căutare de ne-tipare //-//-// spaţii goale nor-nand în care omnormali & aspi & ia*-uri ochi ar trebui să caute – dar unde nu caută nimeni -/+*

Agurne Arrixaka Bidarte nu foloseşte cam-uri, web-uri sau credite -.- cei care o adăpostesc sunt prudenţi -.- nu lasă indicii… urmele lipsesc prudent… dar cum rămâne cu însăşi absenţa asta? Poate fi ea urmărită?

greu de programat +++ fiecare agenţie de spionaj are detectoproguri trimise să caute corelaţii… dar ne-corelaţiile sunt altă materie de studiu/lichid/solid/plasmă/vrasmă/ectoplasmă!/!

ia*-urile nu sunt prea bune la ne-privit – dar murph-autul se pricepe de minune /!/ ne-configuraţiile i se potrivesc unui savant ca el +++ care are de-a face cu cobbly în fiecare zi +++*

aşa că întrebăm – acum că i-am găsit – putem/ar trebui să-i ajutăm pe mama-şi-copilul??? partea asta e dificilă –> cum să depăşeşti remarcarea/demarcarea/ne-marcarea/ne-uitarea şi să creezi în locul lor o săgeată de acţiune eficientă?? nu punctul nostru forte… nici măcar aspi sau înalt-funcţi

să faci lucruri +++ pentru asta există omnormali -/- bietemame

handicapul nostru e şi aşa destul de rău / stângăcia noastră / în lumereală/cauză/efect… însă acum există lucrul acesta nou… acest OBIECT extraterestru/diferit/din spaţiu prezentat la ştiri… un intrus-în-lume care îi face pe cobbly să nu-ţopăie peste tot şi să nu-chelălăie frenetic

avem nevoie de un prieten ./.

am mai folosit prieteni şi altădată – da.?. periculoşi. -|- uneori ne trădează încrederea -||- acesta bine-ar fi să fie un

prieten bun.........

Capitolul 29

LIPSĂ DE ÎNŢELEGERE

Odată ce-i provocai, în sfârşit, pe extratereştri la vorbă, se dovedea dificil să-i mai faci să tacă.

— *Felicitări! Ca navigatori ai spaţiului, aţi învins dificultăţi uriaşe. Puţini ajung atât de departe ca voi. Acum sunteţi bineveniţi alături de noi.*

Atât răzbătu cu claritate. Era declaraţia care ţinea capul de afiş al ştirilor pe tot globul.

Mai puţin remarcată – deşi tot prilej de speculaţii nestăpânite – era munca grea pe care trebuiseră s-o depună Gerald şi restul echipei de contact ca să obţină o asemenea claritate din partea Artefactului. Proporţia informaţiilor folositoare care ieşeau din cristalul ovoid – faţă de haosul năucitor – rămânea frustrant de redusă.

„Ca şi când ai sorbi printr-un furtun de incendiu”, îşi spunea Gerald. Atât că furtunul acesta pulveriza în toate direcţiile.

Scăldat exact în lungimea de undă potrivită pentru a folosi la maximum energia, obiectul pe care îl prinsese pe orbită cu cablul lui de prindere colector de gunoaie avea acum o strălucire vibrantă care îi fascina pe privitori. Scenele care se înfăţişau prin suprafaţa lui curbă, scăpărătoare păreau că se năpustesc spre privitori şi se modificau într-un ritm ameţitor, de la orizonturi planetare împestriţate cu nori până la misterioase profiluri citadine, ivite dintre ceţuri care se destrămau. De la ruine deşertice înecate în nisipuri mişcătoare la netezimea unor întinderi oceanice care se desfăşurau cu o vâscozitate uleioasă şi străluceau în toate culorile curcubeului. De la întinderi saline care prezentau şiruri desfârşite de barăci cubice fără ferestre până la vaste câmpii de gheaţă unde se căscau crăpături misterioase, din care se răspândeau în roiuri scurte forme negre, ca nişte arahnide, pornind să recolteze stropi ciudaţi de un verde-cenuşiu…

Mai erau şi siluete extraterestre care pluteau în sus şi care de la bun început nu făcuseră decât să se împingă între ele. Păreau a se strădui să răzbată până la suprafaţa interioară ovoidală a containerului-mesager ca să-şi lipească de ea mâini, labe sau tentacule şi să-şi apropie ochii, lentilele sferice ori alte organe senzoriale cu care puteau să privească afară, la Echipa de Contact.

În spatele lui Gerald, de cealaltă parte a barierei de sticlă impuse de carantină, stăteau membrii comisiei internaţionale, reprezentanţi ai tuturor naţiunilor, castelor şi intereselor importante de pe Pământ. Şi, desigur, tot restul lumii era acolo, sau mai exact o mare parte din populaţia mondială, care trăgea chiulul de la şcoală sau de la muncă, ori urmărea în modul MT fiecare moment, prefăcându-se că-şi vedea de treabă. Productivitatea economică era zdruncinată serios şi nimănui nu părea să-i pese.

„Un cârd de gâşte înăuntru, holbându-se afară, şi un supercârd de gâşte de cealaltă parte, holbându-se înăuntru”, îşi spuse el. „Fără să fie deloc clar care mulţime e mai nerăbdătoare sau mai nelămurită.” Într-adevăr, lui Gerald i se mai întâmpla uneori să experimenteze iluzia terifiantă că el şi camarazii lui erau într-un fel cei închişi într-o lume strâmtă, simulată, iar locuitorii Artefactului erau cei care trăgeau cu ochiul într-un terariu-grădină zoologică, prin magica lor lentilă îngustă.

— Primim mereu plângeri despre degradarea semnalului video în fluxul de ştiri difuzat, raportă generalul Akana Hideoshi. Oamenilor nu le place versiunea cu contrast mărit, dezinfectată şi reprocesată pentru public. În mod inevitabil, suscită teorii ale conspiraţiei… cică nu împărtăşim tot ce vedem sau aflăm.

Akana clătină din cap cu un aer nefericit.

— Păi, nu ştiu ce-ar fi de făcut în privinţa asta, răspunse doctorul Emily Tang, expertul în interfaţă din cadrul echipei. Şefii diplomaţiei noastre au cerut protocoale prin care să se păstreze fără impurităţi fluxul de date. În definitiv, dacă se dovedeşte că dispozitivul ăsta e un cal

troian? Dacă e o cale prin care străinii să antreneze vreun virus software extraterestru în reţelele noastre? Sau să-i reprogrameze pe *oamenii* care urmăresc îndeaproape. Un cod dintr-ăsta parazit ar putea să fie ascuns în fluxul de biţi, întreţesut în el prin s*teganografie,* şi să transforme orice imagine aparent benignă într-o posibilă sursă de infecţie. Computerele din clădirea asta sunt în carantină şi atent supravegh*ia*te. Ca şi noi, oamenii, care avem contact vizual direct. Dar nu putem permite accesul direct al publicului la datele necurăţate!

Emily era plătită să fie suspicioasă, chiar dacă precauţiile o transformau în subiect de zvonuri despre paranoia, mai ales din partea fetişiştilor declaraţi din toată lumea. „Nici nu le-aş lua-o în nume de rău”, îşi spuse Gerald.

Laolaltă cu circa un miliard de oameni, şi el fusese dezamăgit de Marea învoială, care nu reuşise să îndeplinească ţelul principal pe care îl aveau Starea A Patra, A Cincea şi A Şasea: transparenţa totală. O *şi mai mare învoială* pentru a pune capăt secretomaniei. O lume în care politicienii, zaibatsuurile[46], ghildele, găştile şi superbogatele eminenţe cenuşii ale politicii ar fi fost nevoiţi să opereze la lumină. Păstrându-şi averile, puterile legislative şi avantajele, principalele entităţi care puneau lumea în mişcare şi-ar fi pierdut cel puţin privilegiul de a trişa din umbră. Dincolo de orice, toată lumea ar fi trebuit să-şi facă publice declaraţiile de posesiune. Ideea era impresionantă şi aprinsese pentru scurt timp imaginaţia maselor…

…până când, prin forţa negocierilor, fusese eliminată atunci când toate castele superioare îşi uniseră forţele împotriva ei. Acum? Toată lumea ştia că Marea Învoială era doar un expedient, o metodă de a câştiga timp sau de a păstra un fel de pace, până când tehno-miracolele promise ar fi reuşit să resuscite optimismul clocotitor al anilor de început. Şi unele dintre ele veniseră! Doar că fiecare

---

[46] *Zaibatsu* – în Japonia, este denumirea marilor conglomerate de afaceri financiare şi industriale.

progres târa după sine propria-i încărcătură de şoc al viitorului şi năştea apeluri la un refuz de masă. Fiecare model social – până şi versiunile ieftine, vechi de doi ani, pe care oricare cetăţean le putea descărca pe gratis – înfăţişau Marea Învoială în echilibru precar pe buza prăpastiei, nu mai departe de cinci sau şase ani în viitor. Nici purul adevăr, nici francheţea nu erau de ajuns de data asta.

Artefactul ar fi putut să aleagă un prilej mai bun ca să-şi facă apariţia pe neaşteptate. Aproape *orice* alt prilej ar fi fost mai bun.

„De ce nu s-a nimerit să-l înhaţe vreun astronaut înaintea mea?” se întrebă Gerald. „Pe timpuri, în zilele năucitoare ale misiunilor Apollo, de exemplu. Sau în abundenţa de la începutul secolului nostru, când toată lumea era calmă şi încă mai existau resurse suficiente ca să nu sară unii la gâtul altora.

Chiar şi cei care se aşteaptă numai la lucruri bune când o să ne alăturăm vreunei comunităţi interstelare – numai cunoaştere şi tehnologii benefice –, chiar şi optimiştii aceia ştiu că vor exista tulburări şi suferinţă. Şi între timp oamenii care au deja puterea vor confecţiona o mulţime de argumentaţii logice. Motive pentru a propovădui ideea că schimbarea e periculoasă.”

— În orice caz, mai sunt şi *alte* temeri legate de securitate, adăugă Emily. Tigresa şi cu mine am conceput o listă de posibile teorii pentru felul haotic, dezorganizat, în care au interacţionat cu noi fiinţele din Artefact… aşa-numitul „efect de gloată”.

Ghenadi Gorosumov, xenobiologul echipei, ridică privirea de la holorezervorul cu modelele aflate în grija lui – simulări în plină dezvoltare ale tuturor acelor forme diferite de extratereştri pe care le înfăţişase Artefactul până în acel moment –, pe care încerca să le înţeleagă făcând vivisecţii pe reproduceri arhetipale, bazate în exclusivitate pe aspectul vizual. Mătură într-o tavă un morman de bucăţi dintr-un schelet dezmembrat. Făcute numai din tipare de lumină, bucăţile se reasamblară

imediat într-un model coerent al unui extraterestru centauroid.

— Ei, asta-i interesant. *Cum* se explică felul în care se împing şi se înghesuie entităţile astea? Parcă n-ar avea niciun simţ al ordinii sau al cooperării… categoric nu cunosc conceptul de aşteptare la rând sau de politeţe! Chiar şi când se-ntâmplă să lucreze împreună în grupuri, pentru scurt timp, ca să ne vorbească într-o manieră coerentă, niciodată nu durează. Deşi haosul ăsta fascinant îmi aminteşte de oraşul meu natal, nu pot să zic că e semn bun din partea acestei *civilizaţii galactice* la care suntem invitaţi să ne alăturăm. Şi nici nu ni se dă ocazia să punem mai mult de o întrebare la un moment dat.

— S-ar putea ca tocmai ăsta să fie scopul, răspunse Emily.

Cum toţi ochii se întoarseră către ea, arătă cu capul către stânga.

— O s-o las pe Tigresa să vă explice.

Gerald şi ceilalţi se întoarseră către capătul respectiv al mesei de şedinţe, unde se afla un display 3V care afişa un chip – unul pe care multe dintre trăsăturile plăcute ale unei femei frumoase se combinau cu un bot de *pisică* sălbatică, la care se adăugau o blană moale şi tărcată şi mici colţi ascuţiţi, care sclipiră când *ia*-femela zâmbi. Era un rânjet care te făcea să te bucuri că făptura aceea artificială era de partea ta. Sau, cel puţin, că era programată să simuleze o creatură care să te simpatizeze.

— *Nu trebuie să uităm că îmbrânceala produsă de efectul de gloată s-ar putea să fie un tertip,* comentă *ia*androidul virtual. O *metodă de-a ne face să discutăm întruna şi astfel să le oferim o mulţime de informaţii despre noi, în timp ce despre ei nu aflăm mare lucru.*

Gerald mai întâlnise teoria asta; ieşea mereu la suprafaţă ca bulele de gaz din mlaştina unui milion de grupuri de discuţii.

— Atunci, de fapt, e posibil să coopereze între ei mai bine decât ne sugerează aparenţele? Presupui că s-ar putea să joace nişte roluri ca să ne ţină într-o stare de

confuzie permanentă.

— Ori poate că *ei* nici nu există.

Vorbise Haihong Ming, care intrase recent în echipa de contact ca nou reprezentant al Marii Chine. Nu spusese el prea multe de când îl înlocuise pe prietenul lui Gerald, fostul astronaut Wang Quangen. Dar şi când deschidea gura, vorbind în numele celei mai mari puteri de pe Pământ, părea un lucru înţelept să fie ascultat.

— Ce vreţi să spuneţi?

Haihong Ming lăsă deoparte ochelarii-mesh pe care îi folosise până atunci ca să comunice direct cu superiorii săi din Beijing, în afara fluxului video principal.

— Vreau să spun că diversitatea asta efervescentă o fi ea iritantă, dar nu-i aşa că într-un fel lasă o impresie *liniştitoare* foarte convenabilă? În definitiv, care-i spaima noastră cea mai mare când vine vorba de civilizaţii galactice uriaşe? Odată ce stabilim că nimeni nu-i pornit să ne invadeze sau să ne ucidă, ce *urmează* pe lista marilor noastre temeri?

Ceilalţi membri ai comisiei meditară asupra întrebării timp de câteva clipe, iar în cele din urmă Ramesh Trivedi de la Commonwealth-ul Hindus murmură:

— Uniformitatea. Conformitatea. Insistenţa că nişte nou-veniţi mărunţi şi slabi cum suntem noi ar trebui să adere la reguli rigide, să se înşurubeze la coada unei ierarhii prestabilite. Pretenţia ca noi să ne încălcăm tradiţiile, legile şi felul de viaţă ca să ne conformăm unui ansamblu străvechi de tipare care ne sunt străine. *Asta* ni s-ar părea aproape la fel de copleşitor şi de oribil ca o invazie propriu-zisă… o spaimă tradusă în realitate de propria noastră istorie a primelor contacte dintre culturi umane care au avut loc aici, pe Pământ.

— Ca atunci când europenii au insistat ca asiaticii să folosească mese şi scaune? Cuţite şi furculiţe? Săpun şi electricitate? întrebă Emilia pe un ton sardonic.

Dar Ramesh nu muşcă momeala specialistei din Vancouver. Zâmbi şi clătină din cap.

— Ştiţi că au existat obligaţii mult mai rele de-atât.

Episoade de dominaţie culturală care au fost dureroase, crude, demoralizatoare sau restrictive. Şi s-au petrecut între triburi *umane!* Până şi procedura atât de bine-intenţionată a *accederii,* prin care ţări independente aderă la UE sau la UA… fiind nevoite să-şi schimbe multe legi şi obiceiuri ca să se conformeze unei confederaţii la a cărei concepere n-au participat cu nimic. Chiar şi procedura aceasta blândă e umilitoare. Cât de rău trebuie să fie pentru nişte neofiţi care se alătură unei societăţi interstelare şi sunt forţaţi să se adapteze la o civilizaţie veche de milioane de ani? *Asta* e sperietoarea la care se referă Haihong Ming.

Aruncând o privire piezişă către reprezentantul chinez, Gerald era destul de sigur că Ramesh n-o prea nimerise, cel puţin nu în întregime. Totuşi, Haihong Ming tăcea în continuare, enigmatic în indiferenţa sa, mulţumindu-se să-l lase pe Ramesh să vorbească mai departe.

— De aici şi motivul pentru care toată agitaţia dezordonată a făpturilor din Artefact li se pare atât de multor oameni… liniştitoare. Poate chiar simpatică. *Sugerează că acolo nu există nicio persoană şi niciun grup care să impună o uniformitate rigidă.* Vom avea libertatea de-a alege dintr-o mare varietate de modele de comportament, de-a negocia cu parteneri şi competitori şi de-a ne păstra ceea ce preţuim din propriul nostru trecut. Da, şi eu mă simt încurajat de toate astea.

Abia atunci se încruntă Ramesh, întunecându-se la faţă.

— Dar colegul nostru de la Ministerul Popular al Ştiinţei nu poate fi împăcat atât de uşor, nu-i aşa? Iar Emily e încă şi mai suspicioasă, de neînduplecat! Atunci, daţi-mi voie să ghicesc motivaţia. Voi doi credeţi că toată forfota asta delicioasă, toată îngrămădeala asta de extratereştri care-şi dau coate unul altuia, ar putea să fie doar un tertip? Că poate e *simulată* ca să ne adoarmă nouă bănuielile?

Haihong Ming dădu din cap aprobator.

— Profesore Trivedi, eu încerc doar să acopăr toată gama de posibilităţi. Toţi pretinşii reprezentanţi pe care i-am văzut, mai bine de zece rase extraterestre diferite, toţi

ar putea fi nişte impostori. Nişte simple marionete caricaturale, care dispar mereu înainte de-a putea noi să le cercetăm de aproape. Să presupunem că efectul este intenţionat. Că toţi au fost concepuţi de o *entitate unică,* având un plan unic. Nu doar ca să tragă de timp şi ca să amâne întrebările incomode, ci şi ca să ne lase impresia unei diversităţi pline de viaţă, turbulente, dar paşnice. Exact lucrul care ar putea să-i domolească şi să-i mulţumească pe mulţi dintre noi, nu?

„Mulţi dintre noi… dar nu toţi”, îşi spuse Gerald. Deschise gura să le atragă atenţia asupra acestei idei, dar o închise la loc. Instinctul urla în el că extratereştrii erau într-adevăr fiinţe diferite unele de altele, înfocate în diversitatea lor şi destul de arţăgoase, cu propriile lor planuri şi scopuri diferite, care se strâmtorau reciproc în interiorul universului lor compact. „Dar atunci… poate că instinctele mele omeneşti sunt tocmai lucrul de care ar putea învăţa să profite o IA extraterestră supersofisticată.” La fel cum o trupă talentată de dramaviduri ar putea atrage milioane de privitori, făcându-i să creadă hipnotic în personajele artificiale ale celei mai recente miniserii în imersiune totală.

„Măcar suntem destul de avansaţi ca să reflectăm la toate aceste posibilităţi. Dar dacă au mai căzut şi alte pietre pe Pământ, cu multă vreme în urmă? Ce i-or mai fi năucit pe strămoşii noştri!”

Ochelarii lui Gerald îi urmăriseră privirea şi fluctuaţiile irişilor, creşterile tranzitorii de activitate în lobul temporal şi comentariile subvocale parţial trimise către laringe. Toate acestea – plus conversaţia din jur – alimentau o agitaţie constantă de căutări web şi presupuneri despre lucrurile care puteau prezenta interes pentru el, lista priorităţilor reordonându-se fără încetare, astfel încât doar variantele cele mai plauzibile să capete acces la zona periferică a vederii sale… în timp ce Gerald se putea concentra asupra oamenilor reali şi a evenimentelor care se petreceau chiar în faţa lui. Dacă se realiza corect, asistenţa pentru atenţie asociativă imita pur şi simplu felul

de a gândi al persoanelor creative, făcând milioane de conexiuni, dintre care doar câteva se ridicau la suprafaţă către conştient. Gerald nu-şi permisese niciodată să aibă cel mai bun *ia*ware *pentru sporirea inteligenţei…* până acum. Până la momentul în care, dintr-odată, preţul nu mai reprezenta o problemă.

Acum încă se mai familiariza cu echipamentul ultramodern. Într-un colţ al lentilelor i se aprinse lumina galbenă a semnalului cu prioritate majoră, indicând că sosea un virt de la o persoană importantă, cu punctaj de credibilitate dintre cele mai ridicate. Cineva din Comisia Consultativă, care număra în jur de optzeci de experţi cărora li se îngăduia să urmărească în timp real dezbaterile delegaţilor şi să facă sugestii.

Gerald îl văzu mai întâi redus la esenţă într-o singură frază: **„mai mulţi pot fi unul singur şi invers."** Dar, în mai puţin de o secundă, sclipirea se extinse, completând înţelesul şi căpătând o *ia*-voce, mai ales după ce mai întâi Akana, apoi Gerald aprobară prin câte un clic.

— *Diferenţa dintre „unul" şi „mai mulţi" poate fi ambiguă. În cele mai bune reprezentări ale sale, mintea omenească e portretizată ca melanj de interese şi subpersonalităţi, uneori aflate în conflict, adesea fuzionând, suprapunându-se sau reconstituindu-se pe baza unei adaptabilităţi agile. Sănătatea mintală e privită ca o chestiune de convingere a acestor porţiuni fluide ale sinelui să se armonizeze unele cu altele, fără a le permite să devină rigide sau prea strict definite. În cazul fiinţelor umane, dezideratul acesta se atinge cel mai uşor prin interacţiunea cu exteriorul sinelui, cu alte minţi – alţi oameni. În lipsa ripostei din partea unor fiinţe din exterior, fără comunităţi din afară şi evenimente obiective, sinele subiectiv se poate rătăci în solipsism sau în amăgiri nesănătoase. Ştim din experienţă că singurătatea sau izolarea senzorială poate avea în mod deosebit efecte devastatoare. Prizonierii care sunt ţinuţi la izolator ajung de multe ori să-şi divizeze mintea în două personalităţi clare, personaje rigide care se consolidează cu timpul şi*

devin permanente, având fiecare propria-i voce distinctă. Poate fac asta ca să aibă pe cineva cu care să stea de vorbă. Acum faceţi o extrapolare. Imaginaţi-vă o „persoană” care trăieşte singură în deplină izolare, ca un naufragiat, de un număr incalculabil de veacuri. Chiar eoni. Le-a îndurat pe toate la rând fără să aibă compania unei alte fiinţe cu care să converseze. Pur şi simplu pluteşte în spaţiu, lipsită de întâmplări reale care s-o ajute să marcheze trecerea timpului sau să deosebească realul de închipuire. După o asemenea perioadă îndelungată de singurătate, cineva ca tine sau ca mine ar putea să imagineze nişte personalităţi diferite, apoi să şi creadă în ele? Nişte personaje care au fost la început rodul imaginaţiei devin treptat variate şi interesante de parcă ar fi o lume întreagă – sau o comunitate de lumi. Şi interacţionează unele cu altele în feluri care reflectă tulburarea şi suferinţa unei stări de izolare lungi şi aspre.

Emily icni.

— Nu m-am gândit la asta. Dar consecinţa… tu spui că poate artefactul *nu* născoceşte personajele acestea ca să ne păcălească. Că în realitate s-ar putea să facă asta pentru că e nebun!

— *Eu n-am folosit termenul acesta. De fapt, altul e cuvântul care îmi vine în minte. Unul mai optimist şi mai puţin critic, care ar putea să explice şi efectul de gloată, amestecătura haotică de individualităţi şi imagini. În loc de intenţii malefice sau de nebunie, diversitatea tipurilor de extratereştri pe care îi observăm ar putea să reflecte simpla iluzie deşartă a unei inteligenţe care suferă de singurătate. Care la origini a fost desemnată ca emisar. Care a fost proiectată anume ca să tânjească după contactul cu alte inteligenţe.*

Gerald presimţea ce avea să urmeze. Se grăbi să vorbească înainte ca vocea consilierului să poată exprima ceea ce era evident.

— Părerea ta e că Artefactul doarme. Că s-ar putea să viseze. În acest caz, n-am putea, sau n-ar trebui, să încercăm să-l trezim?

* * *

Tigresa analiză toate teoriile într-o matrice multidimensională, făcu unele simulări de optimizare şi veni cu o sugestie.

— *Propun să încercăm condiţionarea activă.*

Lui Gerald îi sună cunoscut. Îi gâdila memoria nativă; poate era ceva ce învăţase în primii ani de studiu al biologiei. Dar la ce bun efortul de a ajunge la informaţia aceea pe calea neuronilor? Definiţiile se derulau pe sub chipul pe jumătate felin, activând asocieri instantanee. Ah, da. B.F. Skinner şi faimoşii săi porumbei. Folosirea recompensei şi a pedepsei pentru a consolida anumite comportamente, eliminându-le concomitent pe altele. Oricine a dresat vreodată un câine cunoaşte principiile de bază.

— *Ar trebui să încetăm furnizarea de informaţii şi chiar o bună parte din iluminarea care alimentează Artefactul, până când fiinţele dinăuntru se hotărăsc să se potolească, să nu mai concureze unele cu altele în halul ăsta nebunesc, şi încep să discute cu noi la modul cel mai serios.*

— Le forţăm să se organizeze şi să nu se mai poarte ca nişte copii de grădiniţă nesupravegheaţi.

Akana încuviinţă dând din cap. Ideea de a-i disciplina pe extratereştri părea să-i surâdă.

— Şi cum rămâne cu celelalte variante? întrebă Emily, arătând spre matricea plauzibilităţii. O teorie sugerează că efectul gloată ar putea fi o prefăcătorie. E posibil ca aparenţa de mulţime nestrunită să fie simulată, jucată ca de nişte actori. Toată diversitatea asta incontrolabilă ar fi născocită de un singur creier. O minte diabolică sau nebună… sau poate în stare onirică?

— *Ei bine,* răspunse chipul de femeie-felină din holorezervorul 3V, *indiferent cum stau lucrurile, planul acesta pare a fi cel mai bun. Ar demonstra că avem intenţii serioase. Că e vremea să se trezească şi să se concentreze. Să înceteze cu prefăcătoriile.*

Gerald făcu ochii mari la ea. Toţi experţii susţineau cu tărie că personajele-surogat precum Tigresa nu aveau cu

adevărat conştiinţă de sine şi nici inteligenţă, fiind doar programate să pară astfel. Dar când anume devenise deosebirea aceasta absurdă, ba chiar prostească?

Ramesh clătină din cap.

— Ei… obiectul… Artefactul ştie deja o mulţime de lucruri despre noi. Dacă încercăm o asemenea manevră, e posibil pur şi simplu să nu se lase intimidaţi de cacealmaua noastră, pariind că n-o să putem rezista multă vreme, sub privirile câtorva miliarde de oameni şi cu câştigurile fabuloase care ar putea rezulta de pe urma contactului. Cererile din partea publicului şi din partea superiorilor noştri pe linie politică vor stabili o limită de timp pentru un asemenea experiment. Iar obiectul are experienţă din belşug în materie de răbdare. Totuşi – adăugă el, ridicând din umeri –, pare a fi cea mai bună idee oferită până acum.

Când se ajunse la vot, Gerald ridică mâna în semn de acceptare, dar păstră pentru sine un gând anume…

…acela că o condiţionare activă poate lucra în ambele sensuri. Uneori, cel care crede că face dresajul… s-ar putea să fie cel supus dresajului.

PIONIERI

Bun, tot eu sunt, Slawek. Am promovat de la ghid turistic la şef al proiectului de recuperări. Îhî, sunt doar un puştan. Şi? Dacă nu vă convine să primiţi instrucţiuni de la un *pest* de paisprezece ani, mergeţi la Biroul de Însărcinări şi rugaţi-o pe Danga Sadybekova să vă repartizeze la altă echipă. Sau povestiţi-i doctorului Betsby ce necazuri aveţi şi el o să vă asculte. Ah, da… e plecat din oraş!

Ştiţi ce, mie nu-mi pasă dacă abia aţi sosit din Ţara lui Papură sau dacă gurul vostru biofeedback vă cere să meditaţi douăşpe ore pe zi sau dacă mai suferiţi şi azi de Spasmul Ziua Groazei. Toată lumea munceşte. Asta-i regula dacă vreţi să locuiţi şi mai departe aici, sub cupola Silverdome.

De fapt, unele echipe de lucru sunt distracţie curată. Vânătoarea de fazani şi culesul de struguri sălbatici în

suburbiile sălbatice, sau demolarea cu barosul a caselor abandonate şi îndepărtarea ultimelor urme de metale. Fărâmiţarea zidurilor în căutare de comori ascunse.

Îmi pare rău, azi nu facem de-astea.

Vom face *scufundări în canalizare* pe sub unul dintre cartierele recuperate din Detroit pe care statul Michigan ni le-a acordat nouă, celor din Silverdome, ca domenii colonizabile. Asta dacă suntem în stare să le îmbunătăţim.

Îhî, bun. Muncă la canal. Şi ce? De ce vă holbaţi aşa? E o zonă aproape nelocuită, aşa că nu prea are cine să tragă apa. Şi toţi o să primim măşti cu micropori. Aşa că n-o să pută. Prea tare.

Unul dintre motivele acestui pre-instructaj este să vă familiarizeze cu misiunea şi să vă ofere o hartă rudimentară a ceea ce se află acolo jos. Treaba noastră este să instalăm cipuri-relee RFID din jumătate în jumătate de metru de-a lungul tuturor ţevilor şi conductelor la care putem ajunge, pentru ca partea aceasta de lume subterană să se poată conecta la World Mesh. În prezent, e întuneric beznă acolo jos! Şi fără nicio conexiune te poţi rătăci. De-adevăratelea! Aşa că nu uitaţi să cooperaţi.

Trebuie să lucrăm în ritm susţinut, fin'că imediat după noi vine altă echipă, care capsează şi încleiază de plafonul canalului fibre de date. O companie nouă vrea să concureze cu furnizorii de cabluri şi canale pentru telefonie. Obiectivul său e să folosească dreptul de trecere prin *canalizare* ca să furnizeze cablu de fibră în fiecare toaletă, adică în fiecare locuinţă din America. (O idee *raki* de-a binelea! Pe mine m-a câştigat deja.)

În încheiere, fiecare dintre voi va primi un sifon şi un sac. Vă vom arăta cum să găsiţi locurile adâncite din canal în care e posibil să se fi adunat, de-un secol sau două încoace, băltoace de mercur. Aspiraţi în recipiente aceste mici depozite. Sacul e pentru cazul în care depistaţi pe drum cristale de salpetru. Sau monede. Sunt zeci de alte comori după care să vă uitaţi, un motiv în plus să ascultaţi cu atenţie acest instructaj.

Preţurile la fos au crescut şi puteţi folosi orice găsiţi ca

să achitaţi zboruri cu zepul sau pileală, când ne întoarcem în marea noastră casă de sub cupolă.

Capitolul 30

BULEVARDUL DIN INTERIOR

Şuntul îi pricinuia un soi ciudat de chin. Cel mai rău de când explozia zepelinului îi transformase trupul într-o carcasă pârjolită.

Cuvântul însuşi o durea, fiindcă era amăgitor. Ca şi alţi jurnalişti din noua generaţie, lui Tor îi displăcea inexactitatea siropoasă a corespondenţilor de pe vremuri, înclinaţia lor către suprasimplificare şi metafore suculent-lăbărţate. Aşadar, ca să fim exacţi, „şuntul” pe care i-l instalau în creier medicii şi tehnicienii nu era un singur tub sau un fir. Era alcătuit din mai mult de zece mii de piste diferite care îşi începeau existenţa sub forma unor găuri micuţe forate în craniul ei.

De acolo, minuscule automate cu siaj strălucitor sondau interiorul. Înaintau cu precauţii, minimizând vătămările produse fragililor axoni, dendrite şi ciorchinilor de neuroni, unde erupeau ioni de calciu şi străfulgerau impulsuri electro-chimice, toate contribuind la vasta undă staţionară a eteroclitei conştiinţe umane. Ocolind pe cât posibil toate acestea, maşinile microscopice îşi croiră drum către interior via gigantice astrocite, folosindu-le ca pe nişte coridoare lipidice, şi fiecare mică târâtoare trăgea în urma ei câte un filament subţire, până la destinaţie – un centru al comunicării, vederii şi controlului motor, cartografiat în amănunt, care se afla chiar în faţa lor.

Tor era recunoscătoare pentru faptul că din creierul omenesc lipsesc receptorii durerii. Sau, cel puţin, doctorii o încredinţaseră de lipsa lor, cu voci metalice care-i produceau pârâituri în ceea ce-i mai rămăsese din sistemul auditiv – acele porţiuni care nu fuseseră cauterizate de explozia zepelinului. De fapt, trebuia ca nano-roboţii târâtori să nu declanşeze niciun fel de reacţie vizibilă pe

măsură ce înaintau către poziţiile prestabilite din cortexul vizual, din cerebel, din cortexul cingular anterior, din lobul temporal stâng… şi dintr-o multitudine de alte nexuri esenţiale, răspândite prin faldurile complicate ale creierului lui Tor. Adică nu înainte de a fi pregătiţi să-şi înceapă adevărata muncă, de sondare şi testare, de cartografiere a vechilor conexiuni şi creare a unora noi, capabile – posibil – de a-i reda lui Tor, după o vreme, vederea, auzul şi vorbirea.

Şi poate… cu voia ştiinţei… chiar capacitatea de a se mişca, de a merge şi…

Dar părea de preferat să nu se agaţe prea insistent de speranţă. Aşa că Tor se mulţumi să-şi închipuie, dintr-un punct de vedere impersonal, ce se petrecea în interiorul propriului ei cap. Imaginaţia percepea incursiunea maşinilor ca pe o armată benignă de ace penetrante – sau de minusculi invadatori – care se strecurau inexorabil, forţându-şi înaintarea prin toate barierele ridicate de pudoare şi pătrunderea într-un sanctuar care fusese cândva esenţialmente privat. Sau în măsura în care poate fi ceva privat în lumea aceasta modernă.

Apoi, odată ajuns la postul său desemnat, fiecare mic robot începea *să împungă*! Izbea întruna vârfurile dendritelor selectate, uneori fără să obţină nimic, dar alteori declanşând reacţii instantanee – o frântură de „lumină”… o furnicătură în degetul mare de la piciorul stâng… miros de seminţe de pin coapte… un dor subit de a-l mai vedea o dată pe câinele ei din copilărie, retrieverul Daffy.

Tor reacţionă la toate astea printr-o senzaţie de dezorientare, ba chiar de greaţă, şi nu după mult timp simţi curgerea unor contracurenţi calzi, fără îndoială medicamente menite să-i păstreze trupul liniştit şi mintea alertă, în timp ce doctorii începeau să solicite diverse lucruri de la ea, întrebând-o despre fiecare efect senzorimotor.

Iritată de trăncăneala lor necontenită, Tor luă în calcul pentru scurt timp varianta de a nu coopera cu ei. Dar acest

impuls nu avu viaţă lungă. „De parcă mi-ar da voie să-i refuz!” În orice caz, ca să facă asta, ca să-i pună la punct, Tor trebuia să vorbească, să-şi facă înţelese dorinţele în alt fel decât prin clicuri dentare în codul Morse. Până atunci, aveau s-o declare incompetentă, urma să intre sub tutela statului şi în schema companiei sale de asigurare, fără să aibă vreun drept legal de a-i uşui de lângă ea!

Aşadar, Tor dădea clicuri cu caninii şi cu premolarii ca să răspundă la întrebări simple, cum ar fi identificarea lui „stânga” şi a lui „dreapta”, a lui „sus” şi a lui „jos”, când începură să-i apară în faţa ochilor pete strălucitoare, declanşate de sondele care stimulau diferite părţi ale cortexului ei vizual. Şi, nu după mult timp, ceea ce începuse ca nişte stropi denşi se dizolva acum în puncte şi mai mici, ca nişte pixeli, sau ca nişte raze subţiri, sau ca nişte dungi oblice care îi traversau câmpul vizual dintr-o parte în cealaltă… în vreme ce un computer oarecare învăţa treptat codul secret al felului ei unic de a vedea.

„Înţeleg că fiecare e diferit. Imaginile noastre interne se suprapun pe aceeaşi realitate pe care o văd alţi oameni – acelaşi iluminat stradal, aceleaşi panouri de afişaj şi aşa mai departe. Fiecare dintre noi pretinde că percepe un mediu înconjurător identic. Toţi spunem că cerul e «albastru». Şi totuşi, se zice că experienţa concretă a văzului – *qualia* – este specifică fiecărei persoane. Creierul nostru nu este construit după o schemă logică. El evoluează, iar în această accepţiune fiecare dintre noi devine propria sa specie.”

Tor îşi dădu seama că recita, de parcă i s-ar fi adresat publicului său RV! Îşi construia propoziţii clare, chiar dacă nu exista, deocamdată cel puţin, niciun tremurător subvocal care să-i trimită cuvintele în jurul lumii. Sau măcar în interiorul camerei. De parcă obiceiul acela, care îi era cândva prieten drag, o trăgea înapoi în rolul de reporter şi de *narator*. Şi chiar dacă nu avea un public care s-o aprecieze, ea tot socotea că era un lucru bun, o sursă de plăcere şi mândrie, să dea contur unor fraze rotunde. Să *descrie* ceea ce se petrecea – asta îi oferea licărirea

unui sentiment de putere în mijlocul neputinţei supreme.

„O parte din mine a supravieţuit, întreagă. Poate partea cea mai bună.”

Nu că Tor ar fi avut parte vreodată de singurătate deplină. Era înconjurată de specialişti umani şi de programe de consil*ia*re cu voci computerizate, cu toţii plătiţi de MediaCorp ca să se ocupe de superstarul său. Şi pe lângă asta, cea care se asigura că Tor n-avea să se simtă niciun moment abandonată în beznă era vocea *mob*-ului, a *smartmobului* pe care îl convocase când se afla la bordul lui *Spirit of Chula Vista.* Nu o părăsea niciodată… cu toate că membrii individuali veneau şi plecau. Ori de câte ori îi îngăduia regulamentul spitalului, în timpul pauzelor frecvente şi în orele de vizită, vocea aceea compozită revenea să-i ţină companie lui Tor, să-i citească ori s-o pună la curent cu evenimentele.

„Ce mă făceam dacă mă alegeam cu vătămări mai profunde ale creierului?” se întreba ea. Cu nişte răni care să împiedice receptarea şi „ascultarea” unui *input* auditiv, de exemplu? Vocile din cap o păstrau sănătoasă la minte. Erau legătura ei cu lumea reală.

Şi astfel, între două şedinţe medicale, când deja o durea dintele după ce îl folosise ca să răspundă de un milion de ori cu da sau nu, ajutându-i să identifice segmentele răzleţite şi minuscule ale creierului său care se reconstruia, lui Tor i se servea constant şi câte o prezentare a ştirilor fiecărei zile. Fireşte, asta includea fascinaţia întregii planete pentru acea piatră din spaţiul interstelar – Obiectul Livingstone. Dar mai primea şi relatări despre căutarea presantă a celor care sabotaseră zepelinul. A celor care îl uciseseră pe bietul Warren şi o lăsaseră pe ea în halul în care era acum, încastrată într-un cocon de susţinere a vieţii.

În privinţa acelui episod, memoria lui Tor se dovedea cam ceţoasă – adesea trauma împiedică ancorarea fermă a amintirilor despre un eveniment zdrobitor. Şi-l amintea pe Warren ca pe un mănunchi de decupaje vagi… împreună cu imagini ale unei *catedrale* pline de coloane înalte,

colorate, care se umflau şi pulsau ameninţător. Fără îndoială, o parte era doar reconstrucţie vizuală, bazată pe lucruri care i se povestiseră despre propriile ei acţiuni pline de bravură.

De fapt, cea mai veche imagine limpede care lua contur în cortexul ei vizual – prima care consta din ceva mai mult decât simple forme geometrice – se undui şi în cele din urmă închegă forma pâlpâitoare a unui titlu principal din cel mai bine cotat vir-ziar al MediaCorp, *The Guardian.* Prezenta o animaţie granulată şi tremurată care probabil că era a unui zepelin avariat, cu o zonă căscată în partea de sus, care ardea mocnit. O navă deteriorată, dar încă mândră şi nerăbdătoare să se avânte pe cer. Dedesubt se desluşeau nişte pete minuscule, în mod cert pasageri care alunecau pe toboganele de urgenţă şi se risipeau către zonele de siguranţă.

„Mă rog, imaginea n-are o aură istorică la fel de dramatică precum documentarul despre Hindenburg. Totuşi, e o privelişte pe cinste.”

Mai era ceva acolo, lângă animaţia scurtă. Neavând ochi cu care să poată privi fizic, Tor avu nevoie de un efort serios ca să-şi concentreze atenţia către ceea ce se afla în dreapta… şi de câteva secunde de concentrare înainte ca obiectul să se clarifice şi să-i înţeleagă pe deplin semnificaţia. Apoi, dintr-odată, îşi recunoscu în imaginea aceea propriu-i chip.

„Sau ceea ce era cândva chipul meu. N-am să-l mai văd niciodată în oglindă. Nici eu, nici altcineva.” Ciudat, dar nimic din toate astea nu-i părea important în acele momente, prin comparaţie cu un lucru mult mai simplu.

Explicaţia fotografiei pluti prin ceaţă până la punctul de focalizare şi rămase acolo, limpede ca lumina zilei.

EROINA CARE A SALVAT SUTE DE VIEŢI.

Tor simţi cum o inundă vremelnic un val de bucurie.

„Pot să citesc!”

Nu toţi pacienţii care îşi recâştigau capacitatea vizuală în acest fel ajungeau să-şi recapete în întregime gama de abilităţi. Una era să stimulezi un şir de pixeli ca să formezi

imagini şi cu totul altceva era să le conectezi la *semnificaţie.* Asta necesita înzestrări nenumărate şi componente aptitudinale cruciale, localizate în porţiuni dispersate peste tot prin creierul ei. Încă nu era la îndemâna ştiinţei să ţeasă laolaltă în mod artificial toată această vastă complexitate. Pentru aşa ceva era nevoie de un creier esenţialmente intact.

Acesta era motivul pentru care se simţea acum aproape copleşită de uşurare. Recunoscuse un chip şi în acelaşi timp descifrase un şir de litere, şi încă din prima încercare! Acum, lent şi trudnic, lovea uşor cu dintele ca să transmită ştirea, împărtăşind lumii evenimentul acesta crucial.

„Chiar dacă nu voi mai recupera nimic altceva, tot voi fi în stare să citesc cărţi. Şi probabil că voi fi în stare să şi scriu.

N-am murit. Mai pot să contribui.

Încă mai valorez ceva."

* * *

Apoi întoarcerea la muncă. Tor începea chiar să se bucure, într-o mică măsură, de procesul prin care trebuia să treacă: să măsoare încâlceala propriului ei sistem nervos, să ajute la conducerea unei autoexaminări amănunţite, lucruri care nu semănau cu nimic din ceea ce şi-ar fi putut imagina strămoşii ei; să adune laolaltă bucăţelele unui mecanism pe care aproape toată lumea îl lua de-a gata – cea mai complexă maşinărie cunoscută vreodată.

Spre surprinderea ei, munca aceasta însemna şi retrăirea unor amintiri iscate brusc, atunci când scânteia iscată de una dintre sonde lumină din nou, pentru scurtă vreme, o anume zi de toamnă însorită, de când Tor avea şase ani şi se strecura în spatele fratelui ei cu câte un balon plin cu apă picurându-i din fiecare mână; paşii însă îi fuseseră trădaţi de foşnetul frunzelor uscate de kudzu, iar momentul acela îi năvăli în amintire cu o asemenea bogăţie a detaliilor, încât îl resimţi cu intensitate ca şi cum

ar fi fost real. Cu siguranţă mai real decât existenţa aceasta înăbuşită, amorţită de medicamente. Timp de un minut sau două, *aproape* avu senzaţia că fetiţa aceea era adevărata Tor – sau Dorothy Povlovich. Poate că nu era nevoie să facă nimic altceva decât să se concentreze asupra unui anume gând aducător de bucurie, ca să se trezească pe de-a-ntregul în acel moment şi să lase în urmă coşmarul acesta…

…încă o sondă îşi începea călătoria. Încercând să găsească unul dintre centrii de control ai musculaturii lui Tor, reuşi să-i declanşeze un sentiment de tristeţe din adolescenţă, neasociat cu vreun fapt, cu vreun eveniment sau vreo imagine, ci doar plutind ca un nor ameninţător, încă actual, şi producând cam un minut de regret pasional şi plin de tristeţe, înainte ca sonda să treacă mai departe şi să-şi găsească ţinta corectă.

Mai târziu, dintr-o ascunzătoare a memoriei erupse amintirea bruscă a unui suvenir pe care îl pierduse cu mult timp în urmă şi pe care îl redescoperea acum, pe neaşteptate, în locul său uitat. „Aş putea să-i spun mamei. Să găsească ea lanţul de chei. Să mă ierte că l-am rătăcit. Numai că… nici nu i-ar păsa, câtă vreme fiica ei se află într-un loc ca ăsta.”

Ceea ce o făcu pe Tor să-şi dea seama: dacă situaţia avea să dureze, ar putea primi vizite. Nu în persoană, în prezenţa trupului său devastat, ci *acolo,* în mintea care supravieţuia. Ar trebui să fie posibil, prin intermediul vir-spaţiului, să creeze o încăpere plăcută, o versiune animată a ei înseşi care să poată vorbi, sau să pară că vorbeşte, condusă de gândurile ei codificate. Avea în continuare o familie, un frate, prieteni. Iar Wesley putea chiar să vină în persoană – deşi de ce-ar fi făcut-o? Nu-i părea un gest plauzibil, dat fiind că se dovedise genul superficial încă dinainte de ghinionista călătorie cu zepelinul.

Probabil că nu. Îşi repetă totuşi câteva lucruri pe care i le-ar fi putut spune – ca să-i mai alunge stinghereala sau ca să facă situaţia mai suportabilă… ori cuvinte mânioase prin care să-şi exprime dezamăgirea, în caz că el n-avea să-şi

facă apariţia.

Se gândea la astfel de lucruri mai mult ca să-şi umple timpul cu ceva cât se desfăşurau procedurile de configurare a şuntului. Toate astea o ţintuiau în amorţeală şi o plictiseau, o hipnotizau şi îi produceau durere, într-atât încât aproape că nu mai reuşea să înţeleagă nimic când doctorii îi cereau să le acorde întreaga ei atenţie.

Calitatea sunetului se îmbunătăţise.

Tor, suntem de părere că acum ar trebui să-ţi funcţioneze căile subvocale. Ai putea încerca să vorbeşti?

Ea se întrebă dacă era în stare, rămânând într-o nemişcare pasivă.

„Să vorbesc? Ce vor ăştia să spună? Cu gura asta cusută cu sârme, cu grimasa asta de schelet fără buze… cum se presupune c-aş putea să fac asta?”

Bineînţeles, inputurile subvocale reprezentaseră standardul comunicării aproape toată viaţa ei. Te prefaci că eşti *pe punctul* de a spune ceva. Senzorii din maxilar şi gâtlej detectează impulsurile nervoase, transformându-le în cuvinte via tărâmul virtual, fără să necesite vreun efort nici din partea laringelui fizic, nici din partea limbii, pentru a da contur fonemelor. Cei mai mulţi utilizatori emiteau doar nişte gemete slabe, iar Tor nici atât nu făcuse vreodată. Dar întotdeauna existase senzaţia fizică a unei limbi adevărate şi a unei cutii vocale reale care *ar fi fost pe punctul* de a produce sunete reale.

Acum, fără o reacţie din partea acelor organe, trebuia să-şi imagineze, să-şi creeze în închipuire şi să se prefacă suficient de bine pentru a determina acei nervi să…

O senzaţie stranie, ca de *behăială,* o făcu pe Tor să tresară. Părea să-i reverbereze în interiorul cutiei craniene, de-a lungul căilor auditive pe care le asocia pe vremuri urechilor. Revenindu-şi din surpriză, încercă din nou – şi fu răsplătită cu un alt „sunet”, care de data aceasta avea o tonalitate joasă şi părea gutural. „Doctorii îmi preiau eforturile şi le dirijează înapoi către mine… ca să-mi „aud „propriile încercări de producere a vocii. Ca să încep procesul de corectare.”

După alte câteva încercări, reuşi să-şi amintească, ori dacă nu să re-creeze, felul cum se trimit semnale. Comenzi care altădată formau cele mai simple sunete. Grosolănia lor o stânjeni şi aproape o făcu să se oprească. Dar încăpăţânarea pură triumfă. „Pot s-o fac!”

Puţin câte puţin, calitatea sunetelor se îmbunătăţea.

În cele din urmă, reuşi să emită un mesaj…

— *S-s-salut… d-doctorii…*

Fireşte, doctorii se întrecură în laude generoase şi asigurări pozitive. Într-adevăr, simţea satisfacţia de a fi utilă, de a face progrese. De a fi, din nou, un membru esenţial al echipei. Toate acestea – şi perspectiva de a scăpa de ciocăniturile dentare în cod Morse – contribuiră la domolirea senzaţiei că era tratată condescendent, mângâiată pe cap şi că n-avea de ales, indiferent ce urma să i se întâmple.

„Curând o să fiu în stare să-mi exprim dorinţele. O să-mi declar autonomia. O să fiu considerată aptă să iau decizii. Şi poate, dacă vreau, să pun capăt la toate astea.”

Era un gând tăios, care în mijlocul unor asemenea progrese medicale remarcabile părea dezagreabil şi ingrat. Dar, chiar şi aşa, era gândul *ei.* În afară de gânduri, nu mai avea prea multe lucruri despre care să poată spune că erau ale ei.

În orice caz, ideea nu apucă să prindă rădăcini, fiindcă atenţia lui Tor fu acaparată în scurt timp de următorul lucru pe care îl încercară doctorii…

…când o conectară la *Cloud.*

MECANICI REPARATORI

Ah, drăcia dracului.

Cică ar trebui să fiu atent la ce zic. Ca purtător de cuvânt pentru public al Clubului Libertăţii, ar trebui să mă ţin la distanţă de orice „activităţi ilegale”. Una dintre regulile mişcărilor revoluţionare, datând tocmai de pe vremea lui Bakunin, este separaţia strictă a aripii politice de cea luptătoare.

Dar dă-o dracului, că m-am săturat. Ce realizări am mai înregistrat noi după gloriosul eveniment căruia ţăranii proşti îi spun Ziua Groazei? Când, preţ de o clipă magnifică, părea că se va prăbuşi întreg edificiul corupt al lăcomiei, birocraţiei şi tehnologiei? De atunci încoace, o dezamăgire continuă! Marele Ted, lucrând în mica lui cabană din munţi, i-a zdruncinat pe modernişti. Noi de ce nu putem?

Eşecurile se adună unul după altul. A realizat ceva arma nucleară din Pirinei? Umblă zvonuri cum că monstruozitatea – Himera Bască – a scăpat cu fuga. Mai rău, o turmă întreagă de mamuţi reînviaţi pasc în prezent păşunile Canadei şi mai există şi o jumătate de hectar de grâu peren proiectat genetic! Iar nenorocitele de minţi robotice devin tot mai deştepte pe zi ce trece! Şi cu ce realizări recente răspund la toate astea temerarii adepţi ai lui Kaczynski, ai lui McVey şi ai lui Fu-Wayne?

Prostănacii ăştia nu-s în stare nici măcar să arunce-n aer un nenorocit de zepelin plin-ochi cu gaz explozibil! Aşa se face c-a supravieţuit cristalul ăla extraterestru, şi cine ştie câte noi tehnologii oribile au să stoarcă din el inteligenţele alea savante?

Vine momentul să se ia o decizie! VOI, suporteri pasivi ai unei Căi Mai Bune, trebuie să alegeţi. Puteţi să vă alăturaţi *pacifistei* Mişcări a Renunţării, ca nişte javre schelălăitoare, şi să-l urmaţi pe „profetul” acela al lor, lucrând *din interiorul* sistemului corupt…

…sau să puneţi mâna pe arme! Să vă oferiţi viaţa şi abilităţile în slujba Aripii Luptătoare şi să puneţi umărul la răsturnarea acestei aşa-numite civilizaţii care se clatină!

Cum vă înrolaţi? Nu trebuie decât s-o spuneţi răspicat. Vă vor găsi ei.

Capitolul 31

REALITATE CONSENSUALĂ

Generaţia lui Lacey era de vină, bineînţeles.

La urma urmei, ei erau cei care inventaseră „atenţia parţială continuă”. Ei erau mândri că săreau de la un subiect la altul, risipindu-se ca să le acopere pe toate până ajungeau mai subţiri decât învelişul unui gelglob detector *ia.* Sau mai înguşti decât momentul trăit care se numeşte *acum.*

Dar niciodată până atunci nu mai fusese Lacey forţată să-şi împartă atenţia între atâtea subiecte *vitale,* toate solicitându-i la maximum atenţia. De fapt, ştia despre creierul omenesc organic că îşi poate diviza concentrarea doar într-o anumită măsură, după care se reîntoarce, ca un elastic, la gândul care pare a avea cea mai mare intensitate. Care solicită cel mai mult. Elefantul din sufragerie.

„Sunt o mamă îngrozitoare.”

Din tot vârtejul – fie că se ocupa de chestiuni din Elveţia şi Africa, de aici din Washington sau din spaţiul extraterestru –, acel unic fapt esenţial era limpede. După standardele morale ale oricărei culturi umane, ea ar fi trebuit pur şi simplu să lase baltă orice alte preocupări şi să participe la căutarea fiului ei dispărut.

Nu conta că asta nu l-ar ajuta cu nimic pe Hacker. Angajase cei mai buni profesionişti şi oferise recompense copioase, în stare să abată din drum toate iahturile, toate bărcuţele de pescuit şi toţi surferii de acolo până-n Surinam ca să se alăture căutărilor… nici faptul că Mark se afla la faţa locului, coordonând operaţiunile de căutare a fratelui său… nici că ea n-ar fi obţinut nimic dând zor să ajungă în Caraibe, doar le-ar fi stat în drum salvatorilor.

Nu conta nimic din toate astea. „Pur şi simplu, aşa ar face orice mamă.”

Poate doar cu excepţia mamei lui Hacker Sander.

„Ultimul lucru din lume pe care şi l-ar dori el de la mine ar fi să arăt că sunt panicată… sau măcar foarte preocupată.”

Acea unică şi rapidă răbufnire de date telemetrice – prea scurtă şi distorsionată de paraziţi pentru a putea ajuta la o localizare – îi înştiinţase că, imediat după prăbuşirea în

ocean, capsula rămăsese intactă, iar pasagerul ei era în stare bună de sănătate. Micul compartiment era proiectat să plutească şi să menţină viaţa pe termen aproape nedefinit. Pe lângă asta, chiar dacă s-ar fi ars toată aparatura electronică de la bord, învelişul însuşi ar fi reflectat semnalul radarelor şi al sonarelor într-un fel unic, care l-ar fi identificat fără dubii, imediat ce vreunul dintre căutători ar fi ajuns suficient de aproape. Până în prezent, două furtuni periculoase împiedicaseră echipele să ajungă în anumite zone de căutare, în special pe cele aflate cel mai departe de presupusa zonă de impact. Dar se presupunea că era doar o chestiune de timp.

În orice caz, Lacey ştia cât de furios avea să fie băiatul când va afla că ea dăduse fuga în sud, renunţând şi distrugându-şi şansa unică în viaţă de a fi martoră în direct la scrierea istoriei: momentul Primului Contact dintre omenire şi extratereştri. De ce? Doar ca să fie de faţă, să se frământe şi să se amestece fără rost în eforturile salvatorilor profesionişti?

„Şi zi aşa, Lacey, asta-i motivaţia cu care vii? Că rămâi să participi la Conferinţa Artefactului în onoarea lui Hacker? Ca să faci ceea ce şi-ar dori el să faci... şi ceea ce şi-ar fi dorit Jason?

Hai, că-i bună!”

Lângă ea stătea profesorul Noozone. Savantul-popstar era foarte fericit să interacţioneze prin fornăieli, clicuri şi mormăituri subvocale cu înfocata lui comunitate de fani – care număra acum peste o sută de milioane de inşi, parţial datorită locului în care şedea el în acel moment. Într-un fotoliu de VIP, nici mai mult, nici mai puţin. Şuviţele rasta, marca lui distinctivă, îi pluteau în jurul capului, având la capete lentile şi detectoare care se răsuceau şi se orientau în toate direcţiile, răspândind în aer arome de şampon cu ganja şi tămâie. În răstimpuri, Lacey se vedea nevoită să alunge de lângă ea câte o şuviţă de păr cybactiv excesiv de curioasă, dar n-avea inimă să-l certe; omul se purta ca un căţeluş pe lângă ea, *într-atât* îi era de recunoscător că-i asigurase accesul în Galeria Observatorilor pe post de

consilier al ei, astfel încât acum doar un geam gros de sticlă se mai afla între el şi camera de carantină în care siluete în alb – printre care însuşi Gerald Livingstone – examinau Artefactul Havana.

Într-o incintă holografică din apropiere, văzu o copie animată a lui Noozone, care flecărea şi gesticula de zor, în timp ce de jur-împrejurul capului îi pluteau baloane-idei. Vocea îi fusese dată mai încet, ca să nu deranjeze alţi membri ai Comisiei Consultative – experţi, demnitari internaţionali şi reprezentanţi ai tuturor celor zece Stări. Dar când ochii lui Lacey rămaseră aţintiţi în acea direcţie, un computer măsură dilataţia pupilelor şi răspunse interesului ei trimiţându-i către ureche un flux sonor colimat.

„Deci ce teorii am eliminat pân-acu'?" rostea tărăgănat, cu un accent jamaican mătăsos, holvatarul animat al profesorului, făcând un gest larg cu braţul ca să arate către un grafic comparativ multidimensional care plutea în preajma lui. *„Aproape niciuna! Până nu reuşeşte Echipa de Contact să depăşească prejudecata antropocentrică suficient cât să înţeleagă exact situaţia entităţilor din Artefact, nu ne rămâne decât acel «veniţi alături de noi», acea invitaţie «aida-ncoa» splendid de tentantă, ca indiciu foarte-major despre scopul Obiectului Livingstone... sau al Artefactului Havana, sau orice alt nume dat acestui lucru cu-adevărat uluitor. La naiba. Şi totuşi, numai şi numai din acest motiv, perspectivele pieţelor* futures *s-au schimbat speeectaculos. Cota pariurilor bazate pe invazia extraterestră, spre exemplu, s-a prăbuşit până la câţiva milicenţi la dolar. Pariurile care preee-zic o frăţie-federaţie galactică într-adevăr prietenoasă au crescut vertiginos în valoare şi p-ormă s-au divizat, când interesul s-a concentrat asupra* tipului *de societate federativă din care ar putea face parte extratereştrii. Bine-nţeles, ăsta e momentul în care încercăm şi noi să pipăm niţică ingeniozitate ca să potrivim laolaltă indicii bazate pe comportamentul ciudatelor făpturi-din-interiorul-pietrei..."*

Volumul vocii lui Profnoo scăzu imediat ce Lacey îşi

smulse privirea dintr-acolo şi se uită prin peretele de sticlă la epicentrul atenţiei mondiale. Artefactul, un cilindru opalescent alungit şi conic la capete, se afla în leagănul lui, sub un baldachin de pânză care oprea cea mai mare parte a luminii din încăpere, ţinându-i umbră. Cum doar o cantitate modestă de energie fotonică alimenta piatra, nu se vedeau decât imagini vagi şi ceţoase ale unor nori plutitori pe suprafaţa ei.

Câţiva lucrători ataşau tuburi flexibile la partea inferioară a mesei, în timp ce alţii înălţau un nou sistem de iluminat sub îndrumarea celui mai recent membru al Echipei de Contact – un african înalt şi suplu, cu o piele atât de închisă la culoare, încât părea aproape vineţie; se spunea despre el că era expert în *dresaj de animale,* nici mai mult, nici mai puţin. Între timp, descoperitorul obiectului, astronautul Gerald Livingstone, stătea de vorbă cu generalul Hideoshi şi cu câţiva colegi. Unul dintre ei era un holvatar computerizat – o imagine de mărimea unei fiinţe omeneşti **a** unei *ia*ntităţi jumătate femeie, jumătate tigru – a cărui expresie de carnivor sălbatic se potrivea ca nuca-n perete cu misiunea pacifistă a echipei.

Cum nu se petrecea mare lucru acolo, iar Profnoo era ocupat până peste cap să i se adreseze publicului său, Lacey se pregătea să-şi ridice criptochelarii şi să-şi îndrepte atenţia în altă parte, către *o altă* chestiune urgentă: evenimentele care aveau loc la câteva mii de kilometri distanţă către est. Avea un informator secret infiltrat pe moşia Glaucus-Worthington, lângă graniţa cu Liechtenstein, unde soseau delegaţi de la majoritatea familiilor importante ale cladei, ca şi de la gruparea internaţională a lui Tenskwatawa, Mişcarea Responsabilităţii – sau Mişcarea de Renunţare, cum fusese denumită din cauza atitudinii sale faţă de progresul ştiinţific –, să negocieze o alianţă între cele două forţe puternice. O aştepta un raport codificat înaintat de spionul ei; nu putea fi citit decât cu acea pereche anume de ochelari de imersie în Mesh. Nu părea să existe vreun motiv întemeiat pentru care să mai amâne acest lucru.

Mai ales că naderiţii gâfâiau ca nişte puştani în călduri. „Aş putea să fac asta. Să-mi unesc forţele cu trilii «binefăcători» şi să lupt pentru Iluminism. Să mă asociez cu nababii tehnologiei, ăia grupaţi în Jakarta, în Kerala, în California şi-n Rio. Jainişti, omydiarişti, yeoişti, berggruenіştii şi alţii. Să-mi folosesc averea şi influenţa ca să mă lupt pentru ştiinţă. Să denunţ aristocraţia ereditară. Să dau pe goarnă adevărul despre prietenii mei neo-feudali, cu care am crescut…

…şi să-l fac pe Jason să se răsucească în mormânt.”

Îşi ridicase până la jumătatea feţei setul cripto-*ia*ware, pregătindu-se să furnizeze codul pentru descifrarea raportului, când se trezi că cineva, neinvitat, se înfige în scaunul cu tapiţerie de pluş din dreapta ei.

— Zău c-ar trebui să ne luăm şi noi unul al nostru, să ştii.

Lacey lăsă deoparte ochelarii. Era Simon Ortega, reprezentantul Stării Corporatiste – marile afaceri de pe tot cuprinsul planetei. Smead, cu trăsături de Timor şi accent de Porto, Simon era exemplul viu al imaginii internaţionaliste pe care încercau s-o transmită companiile globalizate încă de la Ziua Groazei şi de la Marea Învoială. Transparenţă, competiţie deschisă, tranzacţii cinstite – însăşi esenţa *adevăratului* Adam Smith, primul liberal – şi sfârşitul strânsei asocieri cu cei superbogaţi.

„Şi de ce s-a aşezat aici? Nu se teme să fie văzut vorbind cu o plutocrată ca mine care s-a născut în bani?

Sau are propriile-i surse, care-i spun ce se petrece acum în Elveţia? Ştie despre reorganizarea puterii, despre posibila reînviere a vremurilor vechi, în care câteva familii aflate în relaţii de amiciţie puteau face să se clatine pieţe, să se răstoarne corporaţii şi naţiuni şi să se cutremure destinul omenirii? Dacă îi trece prin minte că se întorc vremurile acelea, poate că încearcă să-şi alcătuiască o alianţă personală. Să se lipească de tabăra câştigătoare.”

— Îmi pare rău, domnule Ortega. Ce-ar trebui să ne luăm şi noi?

— Un holvatar de grup, doamnă Donaldson-Sander. O

entitate participantă care să vorbească în numele nostru, al membrilor Consiliului Consultativ. Să ne reprezinte interesele dincolo de cortina de sticlă, acolo unde-i tot zgândără pe vizitatorii din spaţiu. Ceva care să contrabalanseze prezenţa afurisitei de *Fată-Tigru* şi să-i oblige să nu ne mai ignore pe ăştia de-aici, de sus!

„Aha”, îşi dădu seama Lacey. Carevasăzică, nu era nimic legat de evenimentele din Zürich. Ortega nu făcea decât să-şi exprime reacţia firească faţă de felul cum se petreceau lucrurile la Convenţia Artefactului. Mai exact, faţă de felul în care bariera de sticlă împiedica toţi oamenii şi toate interesele aflate de *această* parte a ei, în galeria observatorilor, să influenţeze în vreun fel evenimentele care se desfăşurau de partea cealaltă. Ca grup, Starea Corporatistă se număra printre cele mai tensionate.

Deşi comunicarea cu Artefactul extraterestru continua să fie haotică şi sporadică, lumea întreagă oftase de uşurare la îndemnul, evident prietenos, „veniţi alături de noi”. Fără îndoială, aproape orice formă de participare la o federaţie interstelară avea să ofere beneficii, cunoaştere extinsă, tehnologii prielnice, artă surprinzătoare şi, poate, soluţii la o mulţime de probleme. Desigur, aveau să se tulbure nişte ape şi să se strice treburile unor grupări. Ale renunţătorilor, spre exemplu, sau ale cladei de clanuri conservatoare a lui Lacey.

„Dar nu şi ale naderiţilor. Ăstora le place la nebunie ce se-ntâmplă.”

Clientela lui Ortega avea să fie prinsă la mijloc, sfâşiată deopotrivă de speranţă şi îngrijorare. Pe de o parte, cunoştinţele dobândite de la extratereştri le-ar fi oferit celor norocoşi şi ageri o mulţime de noi oportunităţi de afaceri. Pe de altă parte… chiar presupunând că totul ar fi mers bine, dacă ar fi sosit noi şi nemaipomenite concepte şi tehnologii extraterestre, care să furnizeze un milion de beneficii fără să dezlănţuie efecte secundare grave… chiar şi atunci, o sumedenie de entităţi corporatiste şi-ar fi văzut bunurile, serviciile şi poziţia de pe piaţă aruncate în desuetudine. Ei bine, doar câteva îmbunătăţiri în domeniul

nano-tehnologiilor ar putea înlesni posibilitatea de a produce măcar fabricatoare domestice, permiţându-le cetăţenilor să creeze aproape orice produs din materiale brute acasă la ei, în bucătărie sau în garaj. O binefacere… dacă nu cumva slujba sau portofoliul tău ministerial depindeau de producţia de bunuri. Sau de transportul lor. De fapt, era posibil să spulbere jumătate dintre companiile listate la bursele de valori. Nu era de mirare că părea atât de agitat.

Şi totuşi, se dovedi că Ortega avea un cu totul alt scop.

— Aţi auzit ce pun la cale, doamnă Donaldson-Sander? Au de gând să aplice *condiţionarea activă.* Asta înseamnă folosirea de *recompense şi pedepse,* într-o încercare grosolană de a realiza *modificări comportamentale* ale entităţilor extraterestre din interiorul artefactului!

Lacey se abţinu să nu chicotească la un joc de cuvinte de neiertat care-i răsărise în minte.

„Să-i învăţăm pe câinii pavlovieni comanda SETI-up[47]?”

Din fericire, bărbatul nu-i observă pufnetul scurt.

— Vă vine să credeţi câtă aroganţă? Incredibilă îngâmfare! Să presupună că toate greutăţile din comunicare sunt *vina lor,* nu a noastră! Să facă recurs la metode barbar de neospitaliere ca să-i forţeze să se conformeze la standardele *noastre* primitive de comportament!

În pofida izbucnirii lui surescitate, Lacey se simţea impresionată – şi poate puţin ruşinată. Fusese cât pe ce – de două ori în decurs de câteva clipe – să-i atribuie acestui om motivaţii dezgustătoare, când adevărata cauză care îl necăjea pe el era una idealistă. O chestiune de bunăvoinţă şi politeţe.

— Păi, adevărul e că extratereştrii par cam scăpaţi de sub control. Se împing şi se înghiontesc. Se întrerup unul pe altul, încât nu mai ajunge la suprafaţă aproape nimic descifrabil sau clar. E greu de înţeles cum ar putea fi vina *noastră.*

---

[47] Joc de cuvinte bazat pe asemănarea cu *sit up* (prin care i se comandă câinelui să stea în şezut).

— Exact, încuviinţă Ortega, dând din cap energic. *Chiar* e greu de înţeles cu mintea noastră primitivă. Şi totuşi, cum ar putea să *nu* fie vina noastră? O civilizaţie galactică vastă şi sofisticată, care a experimentat de sute de ori primul contact, precis că ştie ce face! Cel puţin comparativ cu imaturii de pământeni lipsiţi de experienţă. Probabil că sunt foarte răbdători cu noi, aşteaptă să ne dăm seama de un lucru simplu.

Lacey rămase pe gânduri. „Un lucru simplu… pe care minţile acelea sofisticate nu-s în stare să ni-l explice? De ce nu ni-l prezintă de-a dreptul, simplu, într-un limbaj clar, exemplificat fără ambiguităţi?

Bineînţeles, asta-i de multă vreme şi nemulţumirea omului raţional în privinţa lui Dumnezeu."

Se abţinu să menţioneze o posibilitate a cărei cotă la pariurile mondiale era în creştere – lentă, dar constantă. Comportamentul haotic, necooperant al extratereştrilor putea fi explicat în situaţia în care piatra-din-spaţiu era de fapt o farsă. Caz în care ar fi fost probabil programată să întârzie cât mai mult timp posibil orice conversaţie reală, zăpăcind de cap nouă miliarde de fiinţe omeneşti, fără să intre niciun moment în detalii. De fapt, piaţa pariurilor divizase categoria în câteva intrigi secundare, în funcţie de scopul presupus al fraudei: „să unească omenirea", „să ne sperie ca să trecem la dictatură", „să pună la cale o înşelătorie financiară" sau pur şi simplu să joace cea mai mare festă din istorie.

A, sigur, o mulţime de experţi declarau că Obiectul Livingstone nu putea fi o farsă. Tehnologia lui era în bună măsură peste capacităţile actuale ale omenirii. Dar nu cu mult peste – poate doar cu câteva decenii mai avansată în domeniul cristalelor, spre exemplu. Aproape în fiecare zi se găsea câte o companie, o guvernare sau un grup amsci care să declare: „Hei! Ne-am dat seama cum să facem şi noi bucata asta din ceea ce face Artefactul!"

Era o forţă motrice uriaşă în special pentru activitatea din Industria Minciunilor.

„Aud că Peter Playmount forţează producerea unui

cinema-virt epopeic al cărui protagonist va fi o bucată de cristal spaţial salvată dintr-o conspiraţie sumbră de nişte puştani curajoşi…”

— E clar că Echipa de Contact de-acolo a scăpat hăţurile, insistă Simon Ortega să-şi demonstreze punctul de vedere, gesticulând către grupul aflat de cealaltă parte a peretelui de sticlă. Comisia Internaţională de Supraveghere n-o să se amestece în planul lor nebunesc de a-i *tortura* pe călătorii extratereştri până devin cooperanţi.

Deschise un clipboard de modă veche, pe care era ataşată o singură foaie de hârtie.

— Suntem un grup de oameni care a pus în circulaţie o petiţie: ori ni se permite accesul în camera aceea, ori se lărgeşte componenţa Echipei de Contact, ori cel puţin să fim şi noi cumva *prezenţi* acolo, să ne fie cunoscute opiniile!

Lacey aruncă o privire fugară la foaia de hârtie. O mare parte dintre consilieri semnaseră deja. Riscul de-a se întâmpla ceva rău părea foarte mic. La o adică, de ce nu? Tocmai întindea mâna să ia stiloul pe care i-l oferea Ortega…

…când unul dintre cerceii ei interveni cu un clinchet. Un apel telefonic, fără doar şi poate urgent, din moment ce le dăduse directive cât se poate de clare secretarelor şi *ia*-urilor ei să nu lase să ajungă la ea decât mesajele de cea mai mare importanţă. O cyber-şoaptă blândă îi articulă numele:

— *Gloria Harrigan.*

Era avocatul personal al lui Hacker.

— Mă scuzaţi, vă rog? i se adresă ea lui Ortega. E un apel foarte important.

Vorbea cu glas aproape spart când se întoarse cu spatele la el, strângând între degete cercelul.

— Da?

— *Doamna Donaldson-Sander? Dumneavoastră sunteţi?*

— Sigur că da.

De parcă ar fi putut să răspundă altcineva pe canalul acela codificat.

— Avem vreo veste de la căutători?

— Da, doamnă. Un echipaj a găsit capsula lui Hacker, sau ce-a mai rămas din ea.

Lacey simţi c-o apucă deodată şi frigul, şi căldurile. Privirea începea să i se înceţoşeze.

— Staţi puţin, vă rog. Am formulat-o prost. Capsula era numai bucăţi risipite, dar nu există nicio rămăşiţă omenească… Adică un expert a examinat încuietoarea şi a declarat că trebuie să fi fost deschisă intenţionat, din interior! Deci avem motive serioase să credem că Hacker a ieşit înainte să fie distrus containerul. Asta împreună cu lipsa oricăror bio-urme umane recente în zonă sugerează că a plecat cu de la sine putere, protejat şi ajutat de costumul de supravieţuire, cel mai bun model care există pe piaţă.

Gloria turuise toate astea cu o asemenea iuţeală, încât Lacey nu reuşea s-o mai urmărească şi încerca din răsputeri să-i înţeleagă sensul vorbelor, până când i se repetară de câteva ori.

— Mark se află la faţa locului. El m-a rugat să transmit vestea bună şi a promis că o să vă sune personal în cel mult o oră.

Lacey dădu din cap, încercând din răsputeri să vadă informaţia aceea ca pe o veste bună. Înghiţi în sec de câteva ori înainte de a subvocaliza o întrebare.

— Deci ce urmează?

— Căutările continuă, doamnă. Vă rog să înţelegeţi, locul în chestiune este la o distanţă respectabilă faţă de punctul de aterizare care era anticipat, de aceea a durat atât de mult. Pe lângă asta, ne-am bazat pe faptul că vom descoperi cu radarele şi sonarele reflexii de la carcasă. Acum e clar de ce nu s-a-ntâmplat aşa. Dar acum suntem stăpâni pe situaţie, în sfârşit! Poate să fi ajuns la câteva zeci de kilometri distanţă, cel mult, înotând cu forţe proprii sau purtat de curenţii locali. Ar trebui să avem rezultate din clipă-n clipă.

Lacey avu nevoie de un efort uriaş ca să poată măcar vorbi, darămite să-şi mai şi menţină buna-creştere

cultivată de-o viaţă.

— Mulţumesc, Gloria. Te rog să mulţumeşti tutu… tuturor.

N-avea rost, nu-şi mai găsea cuvintele. Îşi ciupi cercelul ca să încheie convorbirea, apoi îl mai ciupi o dată, când dispozitivul încercă să-i dea în mare grabă raportul despre mesajele care o aşteptau de la oameni importanţi – ca, de pildă, conducătorul coaliţiei naderite şi directorul observatorului ei chilean căutător de planete, sau…

„Nu. Stabileşte-ţi priorităţile.” Mai întâi să semneze petiţia lui Ortega, ca să plece de pe capul ei omuleţul acela plin de intenţii onorabile, dar pisălog… apoi să se concentreze… să se concentreze asupra vreunei chestiuni importante, cum ar fi darea de seamă de la spionul ei din Alpi. „Sau cufundă-te în splendoarea distractivă a flecărelii emise de geniul pe care l-ai angajat. Profnoo s-ar bucura să i se acorde puţină atenţie.”

Un lucru era clar că Lacey n-avea de gând să-l facă: n-avea să-şi piardă timpul frământându-se din pricina ştirii. Sperând.

În orice caz, ce-i umbla ei prin străfundurile minţii depăşea speranţa. Poate chiar într-un mod insultător. Nu putea scăpa de sentimentul apăsător – poate născut din speranţe deşarte sau chiar dintr-o reacţie de negare pe fond de tulburare emoţională – că Hacker nu doar supravieţuise, ci şi că, într-un fel sau altul, se afla în siguranţă.

Poate chiar se distra.

„Ar fi tipic pentru el.”

Supoziţia aceasta se baza într-o oarecare măsură pe experienţă.

„Ori de câte ori dădea de necaz, Hacker lua legătura cu mine. Pe de altă parte, în general îşi ignora mama când lucrurile erau interesante sau mergeau bine, neglijând să sune dacă se distra de minune.”

ENTROPIE

Să presupunem că reuşim să evităm cele mai cumplite calamităţi. Cele care devastează lumea, produc extincţii, distrug civilizaţii. Şi haideţi să zicem că nicio gaură neagră nu va înfuleca Pământul. Nu se vor declanşa războaie de anvergură care să ne împingă înapoi în evul întunecat. Colapsul ecologic este evitat, iar sistemul economic este ţinut în viaţă.

Mai departe, să ne imaginăm că nu suntem singuri pe drumul obţinerii unei asemenea longevităţi miraculoase. Că multe alte forme de viaţă inteligentă reuşesc la rândul lor să scape de cele mai cumplite primejdii şi să supravieţuiască adolescenţei stângace. Ei bine, chiar şi în asemenea circumstanţe, tot mai există o mulţime de moduri în care o specie inteligentă promiţătoare, care apare şi priveşte plină de speranţă către cer, să nu-şi poată fructifica potenţialul. În ce capcane am mai putea cădea *deoarece* suntem inteligenţi?

Să luăm ca exemplu una dintre cele mai recente şi mai importante inovaţii omeneşti, *specializarea.* Chiar în vremuri imemoriale, când trăiam în grote şi bordeie, exista o diviziune a muncii. Vânătorii cei mai iscusiţi vânau, experţii în cules culegeau, iar meşteşugarii dibaci petreceau multe ore pe malul râurilor, modelând coşuri din împletituri complicate şi tăişuri de piatră. Imediat ce cultivarea pământului a creat un surplus care putea fi depozitat, au apărut pieţele şi odată cu ele regii şi clericii, care distribuiau hrana suplimentară ca ajutor pentru tâmplari şi zidari, pentru scribi şi pentru astronomii care se îngrijeau de calendar. Bineînţeles, preoţimea şi regii îşi păstrau partea cea mai bună. Nu e şi administrarea o specialitate? Şi astfel, câţiva au ajuns în scurt timp să-i domine pe cei mulţi, de-a lungul a nouăzeci şi nouă la sută din cursul istoriei.

Până la urmă însă, priceperea şi cunoaşterea s-au răspândit, făcând să sporească preţiosul surplus şi permiţându-le tot mai multor oameni să citească, să scrie, să inventeze... ceea ce a sporit prosperitatea, creând condiţii pentru o şi mai mare specializare şi aşa mai

departe, până când doar câţiva au rămas să lucreze pământul, iar cei mai mulţi dintre acei fermieri erau, la rândul lor, specialişti foarte bine instruiţi.

În Vest s-a manifestat o anume tendinţă pe tot parcursul secolului XX: o constantă *profesionalizare a tuturor lucrurilor.* Până la sfârşitul mileniului, aproape tot ceea ce făceau de obicei un soţ şi o soţie pentru familia lor fusese ambalat şi livrat pe post de produs sau serviciu furnizat fie de piaţa liberă, fie de stat. Iar în schimb? Pilotul nu trebuia decât să piloteze, iar pompierul să stingă incendii. Profesorul pur şi simplu preda, iar dentistul n-avea altceva de făcut decât să se îngrijească de dinţi. Era o abundenţă de avantaje. Nivelul productivităţii creştea până la cer. Mărfuri ieftine circulau pe tot cuprinsul globului. Cetăţeni ai clasei de mijloc mâncau căpşune în plină iarnă, aduse pe calea aerului din cealaltă emisferă. Ştiinţa înflorea pe măsură ce sporea cantitatea de cunoştinţe ale oamenilor, într-un ritm încă şi mai rapid decât creştea cantitatea de bunuri pe care le posedau.

Şi atunci a venit momentul în care, pentru unii dintre noi, lucrurile au început să capete un aspect îngrijorător.

Să ne întoarcem în timp cale lungă, până la celălalt capăt al firului unei vieţi lungi, înainte de răspândirea explozivă a ciberneticii, înainte de Mesh, de Web şi de Net, hăt departe până în anii 1970, când mi-am început eu studiile la Caltech. Adesea, târziu în noapte, eu şi colegii mei chibzuiam asupra raţiunii neînduplecate a specializării. După ce multe generaţii culeseseră roadele ei, părea clar că se profila spectrul unei crize.

Vedeţi domniile voastre, ştiinţa continua să facă descoperiri în ritm accelerat. Un cercetător era deja nevoit să înveţe întruna şi din ce în ce mai mult ca să poată descoperi lucruri noi. Părea că simpla încercare de a ţine pasul avea să ne forţeze pe toţi să ne concentrăm asupra unor domenii de studiu tot mai specializate, abandonând pădurea să ne concentrăm asupra unor minuscule porţiuni din câte un copac. Până la urmă, noi generaţii de studenţi ar putea ajunge să-şi petreacă o jumătate de viaţă învăţând

cât e nevoie ca să se poată apuca de o disertaţie. Chiar şi aşa, de unde să ştii dacă nu cumva mai există şi altcineva, în celălalt capăt al lumii sau în vreo altă încăpere de pe acelaşi palier, care face eforturi în acelaşi sens ca şi tine?

Perspectiva aceasta, de a fi nevoit să cunoşti din ce în ce mai multe despre din ce în ce mai puţine, era descurajantă. Şi de neevitat. Nu părea să existe nicio cale de scăpare…

…până când, aproape peste noapte, am virat cu toţii într-o direcţie nouă! Civilizaţia noastră a evitat criza aceea pentru că a făcut *un pas tehnologic lateral* care părea atât de evident, atât de simplu şi de elegant, încât puţini au fost cei care l-au comentat sau măcar l-au observat. În definitiv, Era Internetului prezenta atâtea aspecte incitante! Vechea spaimă provocată de supraspecializarea foarte limitată părea brusc demodată, când biologii începeau să colaboreze cu fizicienii şi era o abundenţă de parteneriate interdisciplinare. Mai mult ca oricând, în loc să fie enervaţi de terminologia superspecializată, experţii se lansau în conversaţii entuziaste!

Astăzi, rareori mai pomeneşte cineva de pericolul care ne-a tocit nervii tuturor. A fost înlocuit de *preocuparea contrară,* la care ne vom referi data viitoare.

* * *

Dar mai înainte gândiţi-vă la asta:

Da, vom fi scăpat noi deocamdată din capcana specializării, dar le va ieşi şmecheria asta *tuturor celorlalţi* răspândiţi printre stele? Soluţia noastră pare acum evidentă: să navigăm pe creasta tsunamiului! Să întâmpinăm potopul de cunoştinţe cu râvnă şi cu sprinteneala eclectismului. Refuzând să fim constrânşi de clasificările oficiale, să facem cunoaşterea să ricoşeze şi să se înghesuie în forme noi, suplimentând capacităţile profesionale cu afluxuri de amatorism plin de zel.

Dar n-o luaţi ca pe ceva de la sine înţeles! Poate că o asemenea abordare nu s-a repetat nicăieri altundeva. Nicidecum dacă s-a născut din cine ştie ce însuşire rară,

tipică naturii noastre de primate deştepte. Sau dintr-un noroc chior.

Ea nici n-ar fi fost îngăduită în majoritatea culturilor *umane!* Care dintre imperiile noastre militare, comerciale sau succesorale ar fi eliberat ceva atât de puternic precum Internetul, lăsându-l să se răspândească – neîncătuşat, fără restricţii – pe tot mapamondul, sau ar fi îngăduit ca atâtea însărcinări calificate să fie îndeplinite de indivizi neautorizaţi?

Ne putem imagina nenumărate alte specii – şi propria noastră renaştere fragilă – împiedicându-se şi căzând iar în scenariul mohorât pe care noi, studenţii, l-am conceput în nopţile acelea mohorâte. Ni le putem imagina alunecând într-o mişcare ciclică nesfârşită, strivitoare, în care specializarea, cândva prietenă de nădejde, devine cel mai aprig inamic al înţelepciunii.

Pandora's Cornucopia

Capitolul 32

ÎNTOARCERE ACASĂ

În a treia zi de la prăbuşirea în ocean, Hacker începu să-şi câştige hrana. Într-o oarecare măsură, din pură plictiseală – nu mai avea stare să tot aştepte să fie hrănit de tribul delfinilor ciudaţi, ca un copilaş neajutorat.

De asemenea, pe măsură ce se scurgea şi ziua a patra, şi a cincea, şi aşa mai departe, avea tot mai acut sentimentul ciudat că, la bine şi la rău, acesta era tribul *lui.* Cel puţin pentru moment.

Aşa că începu la rândul lui să se pună pe treabă de câte ori grupul pornea la strâns de-ale gurii; ajuta ţinând şi el de plasă, încercând să nu tresară când hăitaşii mânau drept către el bancurile de peşti – o masă enormă de săgeţi argintii şi albastre asemenea unei unice creaturi gigantice, zbătându-se, izbind plasa ucigaşă, dar şi mâinile şi masca lui facială. De fiecare dată, lui Hacker îi pulsa falca din cauza zgomotului subsonic intens al luptei şi de la

scanările cu clicuri de înaltă frecvenţă ale cetaceelor, care îşi năuceau şi deopotrivă îşi dezmierdau prada. Cântecul acela complex, stereofonic, părea să combine empatia reală faţă de peşti cu o desfătare aproape felină în faţa necazului lor.

„Presupun că depinde în mare măsură de ceea ce eşti, vânător sau vânat. Habar n-aveam că oceanul poate fi atât de zgomotos, sau de muzical. Sau că viaţa de-aici, din adânc, e atât de… tenace.”

Nu era un Disney subacvatic, nicidecum. Prin comparaţie, căprioarele şi iepurii pădurilor aveau perioade îndelungate de linişte. Aici însă erai nevoit să-ţi păzeşti spatele clipă de clipă.

Sau mai degrabă să asculţi. Textura de vibraţii îl înconjura şi îl mângâia pe Hacker într-un fel pe care nu-l simţise niciodată pe uscat, vălurind pe trupul lui cântece complexe, întreţesute, care exprimau pericol, ocazie şi ecouri ale unei lupte îndepărtate. Bineînţeles, implantul din maxilar era unicul motiv al acestei sensibilităţi crescute. Cum rămăsese cu timpanele blocate din ziua lansării, implantul îi furniza o rută alternativă pentru sunet, una mult mai asemănătoare cu auzul delfinilor.

„Mai erau şi jocurile alea idioate pe care le juca mama când eram copii. Ne trata ca pe nişte experimente ştiinţifice făcute de ea personal.”

Nu că ar fi avut cu adevărat de ce să se plângă. Lacey se entuziasma mereu în faţa câte unui nou progres şi îi recruta pe băieţi pe post de subiecţi voluntari – sau uneori refractari. Când aflase că fiinţele omeneşti puteau fi învăţate să folosească *ecolocaţia,* îşi trimisese fiii să bâjbâie legaţi la ochi, plescăind amândoi din limbă *întocmai* şi ascultând ecourile reflectate din canapele şi pereţi… sau chiar din servitorii postaţi prin încăpere. Se dovedise că era posibil să-ţi croieşti drum în acest fel, cu o mulţime de izbituri şi împleticiri. Ba chiar Hacker descoperise, mai târziu în viaţă, că abilitatea asta îi era utilă pe post de scamatorie la petreceri.

„Dar cine-şi imagina că o să ajung s-o folosesc într-un

loc ca ăsta?”

Până şi delfinii păreau surprinşi de talentul lui neşlefuit. Câţiva dintre ei petrecură mai mult timp cu Hacker, îndrumându-l cu răbdare, ca pe un ţânc mocăit care învaţă să meargă.

În schimb, el îi ajuta verificând fiecare membru al cârdului de la vârful cozii până la bot, cu mâinile desmănuşate, ca să le cureţe inflamaţiile şi să le înlăture paraziţii. Cele mai sâcâitoare erau fărâmele de plastic plutitoare, care nici nu se scufundau, nici nu erau biodegradabile, şi pe care le găsea prinse în diverse cute şi crăpături, ba chiar şi la rădăcina fiecărui dinte de delfin. Se pomeni îndeplinind corvoada aceasta în fiecare zi, având grijă să-şi cureţe meticulos şi mâzga din limburile branhice care-i înconjurau casca. Dar mizeria se punea întruna la loc. Câteodată, nori rotitori din fărâme de plastic înceţoşau şi înnegurau apele cristaline.

„Cum poate să trăiască ceva aici?” se mira el în timp ce înota alături de însoţitorii lui pe deasupra unui fund de mare maculat cât vedeai cu ochii de gunoaie produse de mâna omului.

Şi totuşi, Hacker simţea că începe să prindă obişnuinţa acelui fel de viaţă. Teama de înec sau de loviturile curenţilor puternici, pe care o resimţise la început, se topea cu timpul, ca şi claustrofobia traiului în închisoarea unui costum de supravieţuire. Din nou îşi puse în minte să investească în compania care îl producea. Asta dacă avea să se mai întoarcă vreodată în lumea aceea.

Noaptea se simţea relaxat cum nu mai fusese de mulţi ani, poate niciodată, şi moţăia în timp ce flecăreala zbârnâitoare a delfinilor parcă i se scurgea prin maxilar şi-i pătrundea în vise. Începând cu a cincea sau a şasea dimineaţă, şi în tot mai mare măsură în dimineţile următoare, se simţi mai aproape de înţelegerea felului lor de a comunica.

„Am văzut odată un expert în delfini, la nu ştiu ce documentar despre natură, care zicea că făpturile astea nu-s decât nişte animale isteţe, care se pricep la imitat şi

au abilităţi logice neobişnuit de dezvoltate, poate şi ceva semantică rudimentară, la nivelul cimpanzeilor, dar cam atât. Cică dovezile contrazic toate vechile dorinţe fanteziste de-a crede că delfinii au într-adevăr cultură şi limbaj.

Ce cretin!”

Hacker se simţea întărit în credinţa lui de-o viaţă că aşa-numiţilor experţi le lipsea adesea simţul realităţii, ca să vadă ceea ce era chiar sub ochii lor.

În pofida unei promisiuni făcute sieşi, pierdu în scurt timp numărătoarea zilelor şi a nopţilor care trecuseră. În afară de asta, ajunsese chiar să i se risipească, treptat, îngrijorarea legată de locul în care s-ar fi putut afla vasele de salvare. Nu se mai năpustea către suprafaţa apei, legănându-se frenetic, ori de câte ori auzea zgomot de motor bubuind prin curenţii de mică adâncime. Se întâmpla frecvent, dar, cu toate că de multe ori întrezărea în depărtare câte un vas sau un aparat de zbor, niciunul nu era destul de aproape ca echipajul să-l audă strigând sau să-l vadă când făcea semn cu braţele.

Mormăieli furioase despre răzbunare şi procese în instanţă se topeau treptat, spălate de curenţi şi maree inexorabile. Cufundat în undele sonore produse de pălăvrăgeala obştii delfinilor, începu să se preocupe de problemele cotidiene ale Tribului, ca aceea când doi masculi tineri se luaseră la bătaie, pocnindu-se reciproc cu boturile şi cu cozile, apoi împărţindu-şi muşcături şi zgârieturi cu dinţii lor ascuţiţi, până interveniseră vreo şase adulţi, separându-i cu forţa pe bătăuşi.

Folosind o combinaţie de cuvinte rostite, limbaj al semnelor şi elemente din vocabularul său tot mai bogat de clicuri, Hacker făcu cercetări şi află că o femelă (al cărei nume complex îl traduse prin *Doamna Albastră)* era în călduri. Junii nu prea nutreau speranţe să se împerecheze cu ea – masculii puternici îi dădeau târcoale în cercuri mult mai strânse. Totuşi, energia şi agitaţia lor aveau nevoie de o supapă de ventilaţie. Cel puţin nu se lăsase cu răni grave.

Un veteran – *Burtăverde* – îşi prezentă cu sfiiciune aripioara pectorală sub nasul lui Hacker, care se folosi de cuţit ca să scormonească şi să-i scoată de acolo câteva lipitori vermiforme. Delfinul chiţăi cu jale, dar abia dacă tresări.

— Ar trebui să te vadă un doctor adevărat, îl îndemnă Hacker, de parcă oamenii le dădeau sfaturi verbale cetaceelor toată ziua, bună ziua.

Ajutoarele pleacă, încercă Burtăverde să-i explice în limbajul clicurilor. Hacker însă trebui să-l roage să mai repete de trei ori.

Aripioarele au nevoie de mâini. Mâini de ajutoare.

Asta venea să întărească o teorie care se închega lent în mintea lui Hacker: că precis li se făcuse ceva acestor făpturi. O modificare datorită căreia ajunseseră vizibil diferiţi. Deveniseră o rasă cumva separată de celelalte ale speciei lor. Dar ce li se făcuse? Misterul sporea de fiecare dată când era martor la un comportament care nu putea fi natural.

În acelaşi timp, răspunsul lui Burtăverde aprinse o scânteie în mintea lui Hacker – în sectorul alocat circumspecţiei şi suspiciunii. În ultima vreme moţăise, dar nimic nu putea vreodată să scoată din funcţiune acea parte a personalităţii lui. Nu complet, în orice caz.

„Oare bunăvoinţa lor faţă de mine ar putea să aibă un dublu scop? Poate nu din întâmplare n-am întâlnit până acum niciun vas şi n-am trecut pe lângă niciun ţărm. Şi nici n-am dat de echipele de căutători trimise de Mark şi de Lacey.

Poate că le e de folos să aibă cu ei o fiinţă omenească.

Poate nici n-au de gând să-mi mai dea drumul."

Hacker îşi privi supravieţuirea într-o lumină nouă. Cu toate că era hrănit de Trib – şi susţinut deasupra apei de minunatul costum de supravieţuire perioada cât putea rezista un om în largul oceanului avea limitele ei. „Începe să mă mănânce peste tot. Corpul omenesc nu-i menit să fie

expus întruna la sare, şi cred că sunt plin de cruste pe piele. Deşeurile mele biologice sunt uşor de eliminat... dar dacă se-ntâmplă să mi se astupe definitiv branhiile sau distilatorul de apă potabilă?” Deja vedea semne că eficienţa lor începuse să scadă.

Cu toate astea, încă nu părea a fi o chestiune de viaţă şi de moarte.

„Doar pentru o anume mamă, un frate, trei iubite, patru cluburi şi compania mea de investiţii, care pluteşte în derivă fără mine. Şi pentru toţi salvatorii pe care probabil i-a trimis Lacey să mă caute în lungul şi-n latul Caraibilor.”

Cum de-l tot ratau salvatorii? se mira Hacker. Ce se-ntâmpla, se defectaseră toate cipurile-transponder, inclusiv cele din costum?

În mintea lui se ivi o teorie: precis că aristocratul ăla tăntălău şi nărăvaş, lordul Smits, folosise ceva mai puternic decât un laser de semnalizare în scurta şi prosteasca lui încercare de-a se juca de-a războiul spaţial. Poate că lepădătura îngâmfată şi degenerată manevrase şi un lansator PEM cu fascicul îngust, trăgând un puls electromagnetic care prăjise aparatura *ia*electronică a lui Hacker. Aşa s-ar fi explicat deteriorarea rapidă a capsulei sale suborbitale într-un moment crucial.

În acest caz, nu era nici mai mult, nici mai puţin decât o tentativă de omor...

Şi totuşi, nici măcar revelaţia asta nu-l inundă cu valul de furie aşteptat. Într-un fel de neînţeles, mânia părea cu totul nepotrivită în locul acela. Poate era efectul implacabilei apăsări a mareelor solare şi selenare, cu mult mai palpabile şi mai insistente decât brizele atmosferice. Sau poate se contamina de atitudinea însoţitorilor săi. Nu pe de-a-ntregul voioasă, nu tot timpul tolerantă... aveau şi ei nervozităţile şi supărările lor... dar, cu toate astea, în cazul delfinilor totul se măsura pe o scară complet diferită. Una care părea mai puţin egoistă sau înfumurată. Sau care nu prea recunoştea rostul agitaţiei frenetice.

Oceanul oferă...

… deşi trebuie să-l părăsim
… ca să respirăm…

Asta îi explică Burtăverde. Cel puţin astfel suna interpretarea generală pe care Hacker o dădea unui anume set de hieroglife sonore.

Iar oceanul ia totul înapoi.

Desigur era o treabă îndoielnică să încerce descifrarea unei sculpturi sonore efemere, percepute la modul grosolan cu ajutorul unui implant în mandibulă care nu fusese proiectat cu acest scop. Traducerea explicaţiei lui Burtăverde drept un fel de teologie lirică era probabil produsul imaginaţiei lui Hacker. Însă, chiar şi aşa, era un lucru uimitor, de vreme ce nu fusese niciodată amator de teologie. Sau de poezie, la urma urmei.

„Orice-o fi, am reuşit să le lămuresc pe toate singur, fără ajutor. Fără mecanisme deştepte, fără experţi plătiţi, fără ajutoare IA.” Ceea ce îl făcea să simtă o satisfacţie îndârjit-amuzată. „Dacă am înnebunit de tot, măcar am reuşit s-o fac prin forţe proprii!”

Viaţa se scurgea mai departe, cadenţată de momente ca vânătoarea, mâncatul, socializarea, explorarea şi rezolvarea nevoilor Tribului – apoi seri scăldate în cantităţi egale de apă caldă şi unde sonore. Când se dezlănţuia vreo furtună sau porneau rafale de ploaie, Hacker asculta ritmul sincopat al delfinilor care ţineau isonul valurilor unduitoare şi al stropilor răpăitori.

Apoi veni o zi de mare emoţie pentru toată comunitatea; peste tot în jur se auzeau clicuri agitate. În mijlocul unui vârtej de siluete cenuşii intimidante, care se năpusteau din toate părţile şi trăncăneau întruna, Hacker avu nevoie de ceva timp ca să priceapă ce se petrecea. După toate aparenţele, prin consens general, se hotărâse pe nepusă masă ca tot grupul să pornească spre un refugiu anume pe care îl vizitau cu regularitate, un fel de loc favorit, pe care păreau să-l considere ca fiind *acasă.*

Hacker încerca de multă vreme să ţină şi el pasul cu grupul, mişcând viguros din înotătoare şi înaintând cu tot mai multă forţă, într-un ritm de care era destul de mândru… chiar dacă ştia că delfinii îi făceau pe plac cu o toleranţă afectuoasă, amuzaţi de eforturile lui stângace. Acum însă percepea intruziunea unei note de nerăbdare. De câteva ori, unii membri adulţi ai grupului se opriră în dreptul lui şi îi oferiră aripioara dorsală, emiţând configuraţii răsunătoare care îl îndemnau pe Hacker să se prindă de ei. Dar el se încăpăţâna în hotărârea lui.

„Păi, la urma urmei, ei trebuie să urce să ia aer, eu nu. Precis contează şi asta la ceva.”

După ce refuză de trei ori, străduindu-se din răsputeri să nu rămână în urma grupului, care continua să mărească viteza, simţi brusc o undă neplăcută zgâlţâindu-i falca dintr-o parte. Întorcându-se, simţi în plină faţă izbitura unui val de *reproş* acut – altfel nu putea interpreta acele unde sonore stridente – care izbucnea din fruntea unui delfin irascibil, pe care îl botezase *Gâlceavă-Rea.*

La naiba, mai bine *Gălceavă-Îndrăcită!* Făptura îl privi cu severitate cum fac cetaceele, modelând în jurul capului lui Hacker o formă zimţată, compusă din unde sonore colţuroase, inegale. Nimic nu se vedea cu ochiul liber. Nu apăru nicio schimbare în zâmbetul înşelător al delfinului.

„Bine. Bine. Dacă ţii tu neapărat.”

Cea mai puternică dintre femele, *Iubiţica,* îi oferi aripioara dorsală şi de data asta Hacker acceptă. În scurt timp, săgetau împreună apa, cu viteză sporită, alternând cufundarea pe sub termocline cu urcarea în forţă pentru a ţâşni afară din apă. Iar el încasa câte o rafală de expiraţie peste masca facială de fiecare dată când ea se arcuia şi se avânta, suflând din greu şi reumplându-şi plămânii, într-un scurt, dar splendid moment de suspendare a gravitaţiei. Hacker nu se putea abţine să tresară şi să mijească ochii, scăpând de fiecare dată câte un ţipăt răguşit. Nu mai avea el rachetă, dar era o cursă dată naibii!

Odată cu fiecare salt, încerca să profite şi de ocazia de a privi în jur. După o vreme întrezări ceva – o linie înceţoşată

de alb şi cafeniu-gălbui cu pete de verde, undeva în faţă. Era greu de distins în vălmăşagul de stropi şi euforie. Nici nu îndrăzni să insiste asupra acelui cuvânt plin de speranţă, *pământ.*

Exuberanta călătorie se încheie prea curând. Bancul de cetacee încetini şi se scufundă, urmând o traiectorie lină către adâncuri. „Acum o să aflu ce înseamnă «acasă» pentru un cârd sălbatic de…”

Un obiect voluminos ieşi la iveală din negura albastră, la capătul coborâşului. La nu mai mult de zece metri adâncime, adăpostit între canale sedimentare, avea contururile netede ale unui obiect făcut de mâna omului. Lui Hacker îi păru la început o ruină, poate epava unei nave scufundate. Apoi icni când i se revelă a fi un obiect cu totul diferit. O alcătuire care ajunsese pe fundul mâlos al apei cu un scop bine determinat.

Se apropiau de o *cupolă-habitat* subacvatică, ascunsă în canionul îngust – una dintre miile care fuseseră fabricate în serie în anii ’20, în timpul unei scurte perioade de *boom* suboceanic, când unii vedeau în ele următoarea frontieră impresionantă a goanei după proprietăţi funciare. „Tata a investit în câteva hoteluri şi instalaţii miniere subacvatice”, îşi aminti Hacker. „Zicea că, dacă tot creşte nivelul mării, omenirea se va adapta, ca întotdeauna, şi că trebuie să luăm şi noi parte la procesul de adaptare. Ba chiar să facem şi bani din treaba asta.”

Păcat că niciuna dintre speculaţiile lui nu produsese vreodată profit.

Pe când i se mai liniştea pulsul, Hacker mai observă câteva lucruri. De pildă, conturul şanţului, care era evident că se crease în urma unor deplasări de nisip şi aluviuni adunate acolo ani de-a rândul. Era genul de relief care se formează numai atunci când fundul oceanului se apropie de marginea continentală. De fapt, la momentul acela distingea cu ajutorul implantului un bubuit surd care se repeta ritmic – o configuraţie complexă pe care ar fi recunoscut-o orice surfer: a talazurilor spărgându-se de ţărm.

Ţărm… Cuvântul avea un gust ciudat după toate acele zile – săptămâni? – petrecute înotând agale, trăind cu peşte crud şi ascultând zgomotele atemporale ale oceanului. Dintr-odată i se părea ciudată perspectiva de a părăsi acest tărâm marin şi a se întoarce la lumea de la suprafaţă, lumea aerului, a pământului, a oraşelor, a maşinilor, a nouă miliarde de fiinţe umane care îşi inhalau reciproc expiraţiile jilave, oriunde s-ar fi aflat.

„Probabil că de-asta plonjăm în lumile noastre personale. Hobby-uri fără număr. Un milion de feluri prin care să te simţi deosebit, fiecare individ străduindu-se să ajungă expert în vreo artă misterioasă… cum ar fi propulsarea în spaţiu cu racheta."

Psihologii îşi dădeau girul, spunând că amatorismul frenetic era un răspuns mult mai sănătos decât alternativa cea mai probabilă, războiul. Îi spuneau „Secolul Entuziaştilor" acestei perioade de timp în care autorităţile şi societăţile de profesionişti abia dacă puteau ţine pasul cu competenţa particularilor, care se răspândea cu viteza luminii în World Mesh. O renaştere-fără-cauză. Căreia îi lipsea doar înţelegerea clară a unui scop.

O renaştere care părea să înainteze cu pas vioi pe un strat de gheaţă fragilă, mişcând iute din picioare, de parcă s-ar fi temut că statul pe loc i-ar putea fi fatal. Perspectiva de a se reîntoarce curând în mijlocul acelei civilizaţii îl umplu brusc de melancolie, ba chiar şi de o uşoară tristeţe, făcându-l să mediteze la un lucru pe care nici măcar nu l-ar fi luat în considerare înaintea acelei lansări fatidice din deşert.

„Ce rost are atâta activitate obsedantă, frenetică, dacă nu te propulsează către ceva care merită osteneala?"

Cu câteva zile în urmă, auzise la un moment dat unul dintre delfini dând glas unui gând similar, în limbajul lor cu clicuri simplu, dar expresiv – atât cât era el în stare să interpreteze acel limbaj.

Dacă eşti bun la scufundări – vânează peşte!
Dacă ai voce frumoasă – cântă!

Dacă ştii să faci salturi grozave – muşcă soarele!

Hacker ştia că venise momentul să urce pe cea mai apropiată plajă, să împrumute un telefon şi să înceapă să sune – la partenerii şi la agenţii săi, la mamă şi la frate, la prieteni şi la iubite.

Să le spună că era în viaţă.

Să se întoarcă la treabă.

În loc de asta, se răsuci în apă şi se avântă cu forţă pe o traiectorie descendentă, urmându-şi noii prieteni către cupola-habitat.

„Poate o să aflu cum au fost modificaţi”, îşi spuse el. „Şi de ce.”

DEZBATERE

Cum de n-am ajuns să suprapopulăm planeta?

Poate părea o întrebare bizară, câtă vreme revoltele refugiaţilor distrug oraşele supraaglomerate, în care săptămână de săptămână incubează alte şi alte boli. Disperarea de a obţine noi terenuri agricole culcă la pământ păduri întregi, în timp ce seceta pârjoleşte foste ferme până le transformă în deşerturi. În fiecare an, foametea pândeşte în umbra recoltelor, iar excrementele umane au ajuns cel mai important produs al economiei mondiale, doar prin cantitatea lor. Este de înţeles de ce unora li se pare un blestem existenţa a nouă miliarde de fiinţe omeneşti care sfâşie şi consumă Pământul până la os.

Totuşi, ar fi putut fi şi mai rău. Cu o generaţie în urmă, oamenii de ştiinţă anticipau că la acest moment vom fi depăşit deja paisprezece sau cincisprezece miliarde şi că ne vom afla în continuă creştere către limita profeţită de Malthus – o teribilă dispariţie graduală. La fel se întâmplă cu fiecare specie care se înmulţeşte peste capacitatea habitatului său.

Necazul este că nicio dispariţie graduală nu va coborî nivelul populaţiei omeneşti până la un nivel sustenabil.

Oamenii nu dispar pur şi simplu, fără împotrivire. Avem tendinţa de a ne agăţa şi de a-i târî şi pe alţii în jos odată cu noi. Ori din sentimentul vinovăţiei, ori pentru a avea tovărăşie. Dată fiind varietatea actuală a instrumentelor de distrugere produse în serie, orice eveniment de acest fel ar afecta pe toată lumea. Şi-atunci, nu-i aşa că suntem norocoşi că ratele de creştere a populaţiei sunt foarte mici şi că totalul chiar se micşorează puţin? Poate suficient cât să ne strecurăm ca prin urechea acului? Desigur, asta înseamnă că, o vreme, bătrânii îi vor întrece numeric pe copii. În fine, n-a promis nimeni că supravieţuirea nu va avea anumite consecinţe.

Dar *cum* s-a întâmplat asta? Cum de am scăpat (chiar dacă la limită) din „capcana malthusiană”? Unii găsesc explicaţia în faptul că oamenii pot separa aspectul recreaţional al sexului de cel procreator.

Animalele simt un impuls irezistibil de a se împerechea şi a face schimb de gene. Unele fac risipă de urmaşi. Altele îngrijesc cu râvnă doar câţiva. Dar animalele care ajung la finalul acestui ciclu şi au o sănătate suficient de bună se întorc în mod curent la motorul tuturor lucrurilor, sexul, reluând tot procesul. Forţa lui se trage dintr-un fapt simplu: cei care îi percep presiunea au mai mulţi descendenţi.

Lucrul acesta ni s-a aplicat şi nouă, desigur, până când tehnologia ne-a oferit controlul natalităţii.

Apoi, dintr-odată, impulsul sexual a putut fi satisfăcut fără procreare, iar efectele s-au dovedit uimitoare. Peste tot unde au beneficiat de puterea pe care le-o oferă prosperitatea şi drepturile, femeile au ales să-şi limiteze numărul naşterilor pentru a se concentra asupra creşterii câtorva odrasle privilegiate, în loc să procreeze la capacitate maximă. Am devenit, în ultima clipă, o *specie non-malthusiană,* capabilă să-şi limiteze populaţia prin proprie voinţă.

Păcat că nu poate fi un efect de durată. În prezent, unele fiinţe omeneşti *continuă* să se reproducă peste limite. Tendinţa nu se manifestă în rândul celor bogate, în rândul

celor care beneficiază de hrană suficientă sau care fac mult sex. Ele fac o mulţime de copii *pentru că aleg să-i facă.* Şi astfel, impulsul interior care a provocat alegerea este transmis la urmaşi, iar de la ei la urmaşii lor, tot mai mulţi. Cu vremea, această dorinţa extrem de puternică va apărea la o parte tot mai mare a populaţiei.

Este evoluţia în acţiune. Odată cu trecerea timpului, dorinţa nestăpânită îşi va schimba poziţionarea dinspre sex către o hotărâre de fier, alimentată genetic, de a avea mulţi copii…

…şi la un moment dat vom redeveni o specie malthusiană – precum făpturile „pay” din romanul *Lumea Pay*[48]*,* incapabile de-a se mai opri. Incapabile de-a spune „ajunge!”. O soartă care ar putea fi capcana uzuală a nenumărate alte specii, pe tot cuprinsul cosmosului.

Înainte de-a ni se întâmpla chiar nouă, ar fi bine să ducem la bun sfârşit sarcina maturizării.

din *Comentarii asupra Mişcării,* de Thormace Anubis-Fejel

Capitolul 33

DIRECT LA CANAL

În timp ce se schimba într-o vestimentaţie protocolară potrivită pentru cină, în luxosul dormitor de oaspeţi, lui Hamish Brookeman îi atrase atenţia un anumit obiect din încăpere: o oală de noapte veche, modernizată.

Nu armoarul din perioada celui de-Al Doilea Imperiu francez, nici scrinul Sforza, nici măcar covoraşul balucistanez din epoca Raj. (Trebui să consulte Mesh-ul ca să-l identifice pe cel din urmă, în timp ce Wriggles îi şoptea o descriere în ureche.) Hamish avea ochi pentru detalii – lucru care îi era de folos când se învârtea în astfel de cercuri. Mega-bogătaşii deveniseră cam critici în ultima

[48] Orig. *The Mote in God's Eye* (1974), roman de Larry Niven şi Jerry Pournelle.

vreme. Aveau pretenţia să ştii astfel de lucruri, pentru a putea să-ţi cunoşti mai bine locul în societate.

Hamish era un om bogat, percentila lui avea cinci de nouă – destul cât să se califice ca membru al Stării Întâi, dacă n-ar fi fost deja o legendă în lumea artelor. Cu toate astea, nu şi-ar fi putut permite nimic din ceea ce se afla în camera aceea. Niciun pârlit de obiect.

„Şi nici pe departe nu sunt cel mai important oaspete venit la adunarea asta din Alpi. Îmi şi închipui ce fel de descoperiri arheologice le oferă lui Tenskwatawa şi aghiotanţilor lui, sau aristocraţilor care vin cu avionul de la Shanghai, Yangon, Moscova sau Mumbai."

Desigur, Hamish avea un cu totul alt motiv pentru care cerceta cu ochi flămânzi tot ce se găsea în jur. Undeva în străfundurile minţii sale exista în permanenţă întrebarea: „Pot să folosesc asta într-un roman?"

Chiar şi atunci când naraţiunea încetase să mai fie ceea ce fusese timp de trei secole, meşteşugul ermetic al unui autor, şi se transforma într-un hibrid, într-un efort colectiv multimedia, cu hiperlinkuri pe care se putea da clic prin mişcări oculare şi de care trebuia să se ocupe o armată de personal… chiar şi atunci, el tot mai păstra mentalitatea solitarului, închipuind fire narative cu paragrafe, punctuaţie şi tot restul.

„Numai măsuţa aceea de ceai din epoca Heian ar valora o digresiune de trei fraze, care ar dezvălui ceva despre caracterul proprietarului ei."

Sau…

„Aş putea să umplu câteva pagini despre patul ăsta cu baldachin din Boemia renascentistă, cu şerpi care se încolăcesc insidios, poate voluptuos, sau poate biblic, printre buclele lujerilor adânc sculptaţi. Aş putea chiar să-l folosesc în intrigă, ca pe un relicvar de suflete bântuit… sau un aparat high-tech de prelungire a vieţii… sau un scanner deghizat, menit să citească minţile oaspeţilor în timpul somnului."

Fiecare dintre scenariile sale trata, bineînţeles, subiectul *Ştiinţei care Greşeşte Îngrozitor în Moduri*

Neprevăzute. Dintotdeauna existaseră mult mai multe poveşti despre pedepsele pe care le putea atrage orgoliul tehnologic al oamenilor decât ar fi fost el în stare să scrie.

Dar, de data asta, obiectul pe care îl descoperise când se lăsase pe vine la capătul învelitorii din damasc prezenta un interes aparte. Decorată în stil georgian, oala de noapte era fie o reproducere excelentă (greu de crezut, în conacul acela), fie o piesă originală din secolul al XVIII-lea – tipul Whieldon din perioada târzie ori Josiah Wedgwood timpuriu. Şi totuşi, în mod evident, rostul ei era să fie funcţională; nu încăpea îndoială când te uitai la capacul modern, sigilat ermetic, şi la lumina de veghe de un verde blând, care trebuia să prevină bâjbâitul în beznă. Fără îndoială, când va deschide vasul pentru a-l folosi, va descoperi şi înăuntru o sursă de lumină, menită să îmbunătăţească ţintirea pe timp de noapte.

„Doar nu poţi să-i laşi pe oaspeţi să urineze pe covoraş”, cugetă Hamish. O combinaţie funcţională de vechi şi nou. Şi, la fel de explicit, nu un obiect pe care să te aşezi. Aşadar, nu era pentru femei, nici pentru defecare. Doar pentru bărbaţi. Şi doar pentru vechiul „numărul unu”. Orice persoană modernă îi înţelegea scopul strict: pentru colectarea echivalentului contemporan al aurului.

„Dar de ce aici, lângă pat? De ce să nu te duci pur şi simplu la toaletă?”

Doar cincisprezece paşi avu nevoie să facă, trecând printr-o intrare ornamentată, până în baia particulară placată artistic, cu podeaua încălzită şi cu şapte capete de duş, în care prosoape de nanofibră îşi aşteptau ocazia de a-i masa porii, de a induce hidratare şi a aplica o loţiune scumpă, toate în acelaşi timp. Amenajările erau magnifice şi foarte la modă, cu excepţia…

„Băi, să n-am parte! Nu există fosfo-pisoar.”

Toaleta-bideu avea toate echipamentele necesare pentru apă şi jet de aer, împreună cu cel mai recent încălzitor-vibrator de scaun de la Kinshasa Luxe. Dar, în mod evident, bolul de porţelan nu făcea altceva decât să elimine urina, direct în canalizare, exact ca în vremurile vechi de

tristă amintire. Nu exista nici unitate de colectare separată, nici FP. Nu exista nicio cale prin care bărbatul să îndeplinească acea sarcină modernă care nu i se cerea niciodată femeii. Unica obligaţie pe care puţine femei – chiar şi dintre cele mai egalitariste sau dedicate mişcării pro-mediu – se ofereau s-o îndeplinească.

Acasă la el, Hamish avea grijă să reducă deşeurile fosforice produse în gospodăria lui prin simplul fapt de a urina din balconul dormitorului său peste trandafiri… sau pe un răzor de flori îngrădit de la intrarea în birou. Cel mai simplu sistem de reciclare din lume, adoptat de bărbaţi de pe tot cuprinsul globului pământesc, oriunde exista în apropiere vreun petic de natură care să beneficieze de pe urma lui; cândva o mică grosolănie, acum un act patriotic de cetăţean al Terrei.

Dacă era să fie sincer, îi şi făcea plăcere, iar Carolyn nu mai era prin preajmă să dea ochii peste cap şi să bombăne despre „aşa-zisa criză pe care precis au inventat-o nişte puştani cu apucături de macho”.

Amintirea aceea îi provocă un zâmbet… urmat de o încruntare, când îşi aduse aminte cum, către sfârşit, ea îl făcuse ipocrit fiindcă, în *Stare de panică,* le spusese milioanelor de privitori şi cititori că penuria de fosfor era o farsă, o înşelătorie concepută de baronii fertilizatorilor şi de earthfirsteri[49] radicali.

„În cazul ăsta, de ce-ai instalat unităţi FP în toate băile din casa asta?” îi ceruse ea explicaţii într-o bună zi. „Ai putea să fii coerent în reacţii. Dă-i în judecată! Plăteşte amenzile! Trage apa!”

Răspunsul standard al lui Hamish – „Hei, e doar o poveste!” – nu părea să mai meargă cu ea. Cel puţin, nu spre sfârşit.

La drept vorbind, romanul acela – reintitulat *Fosfocriză?* şi apoi *Fosfogroază!* Pentru versiunea cinematografică – era cel care îi provoca regrete. Negarea evidenţei îl costase o parte din credibilitate. Dar, la urma urmei,

[49] Adepţi ai mişcării ecologiste radicale *Earth first!* (planeta înainte de orice), apărute în 1979 în SUA.

Carolyn nu înţelesese niciodată – „nu-mi place să-mi spună mie ce să fac nişte savanţi cu figuri în cap. Chiar dacă au dreptate”.

Revenind în prezent, Hamish se întrebă care era treaba cu Casa Glaucus-Worthington. Cu tot luxul din baia asta, ignora ostentativ penuria mondială de fertilizator. „Ce fac, mituiesc oficialităţile de la Zürich să închidă ochii când vila asta grandioasă îşi trimite tot fosforul pe ţeavă-n jos până la staţia de transformare în mulci, amestecat cu hârtie igienică şi rahaţi?” În definitiv, recuperarea în aval era mult mai puţin eficientă. Iar elveţienii iubeau eficienţa.

„Doar fiindcă eşti plutocrat nu înseamnă automat că te doare-n cot de planetă. Chiar dacă acestor GW nici nu le pasă de situaţia asta de urgenţă, vor avea şi musafiri de soiul căruia îi pasă de planetă, sau naderiţi bogaţi, care vor vrea să…”

„…ah…”

Bun, misterul era parţial rezolvat. Oala de noapte era un gest de curtoazie faţă de oaspeţii care alegeau să facă ceea ce era corect faţă de planetă. Dar era o soluţie vădit nepractică! Trebuia să vină un servitor, poate de două ori pe zi sau chiar mai des, să adune fiecare contribuţie şi să cureţe vasul…

Pentru a doua oară în decurs de câteva bătăi ale inimii, Hamish avu parte de acel moment-revelaţie care constituia raţiunea lui de a trăi.

„M-am prins. Îmi arătaţi astfel că vă dă mâna să trimiteţi servitori bine plătiţi, eleganţi şi buni de gură să colinde tot muzeul ăsta grandios ca să golească şi să lustruiască de mână urinale din porţelan vechi, care valorează, fiecare, o mică avere. În regulă, am prins ideea. Sunteţi suficient de bogaţi cât să nu vă mai pese câţi de nouă aveţi în percentilă.”

„Ba chiar”, îşi aminti el cu o tresărire, „suficient de bogaţi cât să nu le pese nici cât negru sub unghie de faimă… sau de autografe.”

Ceea ce îi demonstrase deja Rupert Glaucus-Worthington, care, atunci când Hamish încercase să-i

ofere un exemplar cu autograf al cărţii *Noua piramidă,* zâmbise vag şi o atinsese uşor cu vârful degetului, lăsând apoi un majordom s-o ia de acolo. După care, cu o condescendenţă care părea mai degrabă indolentă decât intenţionat insultătoare, patriarhul îl întrebase:

— Aşadar, domnule Brookeman, care e ocupaţia dumneavoastră?

Întrebarea aceasta făcuse dintotdeauna să se caşte un abis cultural între locuitorii de pe coasta de est şi cei de pe coasta de vest a Atlanticului. Americanii aveau tendinţa s-o formuleze de-a dreptul, adesea fără să-şi dea seama că putea fi jignitoare.

„Pentru noi înseamnă «Ce îndeletnicire sau talent interesant ţi-ai ales ca ocupaţie în viaţă?». Noi presupunem că e o chestiune de alegere, nu de castă. Pe când europenii tind să traducă întrebarea prin «În ce clasă socială te-ai născut?» sau «Câţi bani câştigi»”. Generaţii întregi de neînţelegeri s-au născut din această eroare conversaţională simplă, dar perfidă.

Dar, atunci, de ce Glaucus-Worthington, la fel de european precum munţii Alpi, îl întrebase aşa ceva?

Hamish îşi aminti cât de tare îl rănise întrebarea când ajunsese la locuinţa aceasta splendidă, împreună cu alţi zece invitaţi, aduşi toţi cu un stratojet particular ca să participe la negocierile de a doua zi. Primirea protocolară de la ieşirea din limuzină nu era o noutate pentru Hamish. Era pregătit să facă faţă obişnuitei conversaţii lejere cu gazda, înainte ca majordomii să conducă fiecare musafir către încăperile particulare în care îşi puteau schimba hainele.

Dar Hamish era obişnuit şi cu statutul de cel mai faimos personaj de oriunde s-ar fi aflat, ceea ce îl scutea de a fi supus vreodată acelei întrebări anume.

„E posibil oare să nu fi auzit de mine până acum? Când am răspuns exemplificând cu câteva titluri de filme, niciunul n-a părut să-i sune cunoscut. Pur şi simplu a zâmbit şi-a zis «Ce drăguţ», după care s-a întors spre savantul care aştepta la rând.

Desigur, cei superbogaţi au preocupări elitiste în timpul liber. Preocupări şi activităţi la care noi nu putem decât să visăm. Priorităţi care depăşesc nişte simple…”

Stând în picioare lângă pat, îmbrăcat pe jumătate cu hainele de călătorie, pe jumătate cu ţinuta obligatorie – cravată albă şi smoching –, Hamish îşi dădu seama dintr-odată.

„E prea mult. Nicio persoană nu poate fi atât de ruptă de realitate. În orice caz, în ziua de azi n-ai nevoie decât să-ţi conectezi o cască *ia* în ureche şi ţi se şoptesc rezumate biografice automate despre oricine îţi iese în cale. Aşa face o gazdă grijulie, se asigură că fiecare oaspete se simte apreciat.

Nu. Ofensa a fost intenţionată. Rupert vrea să pară distant, deasupra a tot şi a toate.

Dar exagerează efectul dramatic.

Se străduiesc prea tare.”

Hamish ştia ce-ar fi spus în acel moment Guillaume deGrasse, preferatul său dintre toate personajele-detectivi.

„Îmi miroase a frică.”

* * *

Nu prinse nicio ocazie de a-i împărtăşi intuiţia sa Profetului înainte de cină – avu la dispoziţie doar câteva momente ca să-i ofere o expunere concisă a întâlnirii cu Roger Betsby, otrăvitorul autodenunţat al senatorului Strong. Lui Tenskwatawa îi sclipeau ochii întunecaţi pe când asculta scurta relatare a lui Hamish despre cutezanţa, tupeul nemăsurat al unui doctor de la ţară care părea animat de o dorinţă entuziastă – dar şi enigmatică – de a se arunca singur în prăpastie, de mână cu un politician dispreţuit.

— Deci tot n-ai idee ce drog a folosit Betsby ca să-i modifice comportamentul lui Strong? Cum l-a făcut să se dea în spectacol în aşa hal?

— Ştiu doar că a fost o substanţă *legală,* ba chiar una medicinală. Tot infracţiune e, până şi Betsby e de-acord. Dar lasă de-nţeles că orice juriu s-ar arăta indulgent şi că

dezvăluirea publică a substanţei propriu-zise i-ar face senatorului şi mai mult rău decât i s-a făcut deja. În caz de represalii, Betsby ameninţă că va mărturisi totul. Trebuie să recunosc… e unul dintre cele mai ciudate moduri de şantaj pe care le-am văzut vreodată.

Tenskwatawa râse când observă expresia de perplexitate de pe faţa lui Hamish.

— Micuţul tău adversar pare demn de tine, prietene. Este exact genul de provocare capabilă să te bucure şi să-ţi menţină atenţia trează.

Îmbrăcat acum cu un costum modern la patru ace, în loc de obişnuitul doc, omul acela, adesea numit „profet”, părea să minimalizeze întregul concept de *emisar al destinului.* Misticismul nu-şi avea locul la acea întrunire din creierii munţilor, la care vedetele erau două teme de negociere gemene, pragmatismul şi linguşirea. Doar prima dintre ele avea să fie exprimată explicit. Dar pentru a se îndeplini scopul principal – înrolarea în Mişcare a unui segment important din aristocraţia mondială – era nevoie de un apel pe două fronturi, deopotrivă la interesul personal şi la ego.

O treabă deloc banală! După revelaţia pe care o avusese în legătură cu vasul pentru urinare, Hamish privea cu alţi ochi situaţia şi cât de sensibilă putea ea să fie. Aceşti oligarhi n-aveau să se încreadă în vorbele unor agitatori populişti, nici măcar dacă le împărtăşeau ţelurile. Ei aveau să pretindă garanţii, un anumit grad de control…

…şi totuşi, fără îndoială, Tenskwatawa era cea mai inteligentă persoană pe care o cunoscuse Hamish vreodată; aşadar, ce motive de îngrijorare ar fi avut?

— Ce-ar fi să vezi dacă doctorul Betsby n-ar putea fi convins cumva să sară-n barca noastră? întrebă Tenskwatawa, care era atât de înalt, încât aproape că reuşea să se privească ochi în ochi cu Hamish. Precis că tânărul şi pătimaşul nostru medic are vreo dorinţă sau vreo nevoie care ar putea să-i înlocuiască planurile actuale. Bani? Ajutor pentru o cauză? Poate niţică puşcărie, pentru o acuzaţie mai puţin gravă, i-ar da

imboldul necesar ca să fie mai rezonabil. Totuşi, adăugă Profetul, dacă Betsby nu se lasă clintit, încearcă să vezi dacă poate fi salvat senatorul.

— Cu orice preţ, domnule?

Profetul ridică o sprânceană, se întrerupse, apoi clătină din cap.

— Nu. Strong nu-i chiar atât de important. Nu mai e, de când s-a-ntors lumea cu susu-n jos din cauza nenorocitului de Artefact extraterestru. În orice caz, Hamish, nu uita, strădania noastră nu-i ca să ne transformăm în tirani. Trucurile murdare şi tacticile de poliţie politică trebuie păstrate la nivel minim. Mişcarea noastră are ca scop doar să strunească ştiinţa şi tehnologia, să nu le lase să conducă destinul omenirii. Folosim populismul şi metodele de mobilizare a mulţimii, dar numai ca să calmăm şi să îmblânzim masele, şi astfel să salvăm lumea, pentru ca mai târziu să se poată reinstaura democraţia într-o formă mai bună.

— Hmm, făcu Hamish.

Chibzui o vreme, privind în jur.

— S-ar putea ca noii noştri aliaţi să nu fie de acord cu ultima parte.

Adevărul adevărat era că nici Hamish nu era prea convins că e de acord. Nu era Platon, care dispreţuia democraţia, cel mai înţelept dintre toţi filosofii?

— Ştiu, spuse Tenskwatawa.

Îl apucă pe Hamish de braţ deasupra cotului şi îl strânse scurt, transmiţându-i un sentiment de putere stăpânită cu jovialitate, dar tensionată şi mereu pregătită, de parcă ar fi fost o forţă a naturii.

— Aristo ăştia au impresia că pot să se folosească de noi… şi adevărul e că au de partea lor şi istoria, şi natura umană. Poate vor avea câştig de cauză! Poate vom ajunge şi noi ca atâtea alte mişcări populiste de-a lungul timpului, ne vom lăsa păcăliţi să dăm o mână de ajutor la edificarea oligarhiei. Pe de altă parte, avem câteva elemente noi care înclină balanţa în favoarea noastră.

Profetul surâse, exprimând o încredere care strălucea ca

un soare.

— Cum ar fi Adevărul.

ENTROPIE

Data trecută am vorbit despre un alt mod în care ar putea civilizaţiile să eşueze în a-şi îndeplini visurile – nu din cauza calamităţilor naturale, războaielor sau colapsului ecologic, ci dintr-o pricină lipsită de grandoare, de-a dreptul banală.

Supraspecializarea. Eşecul încercării de a escalada panta aproape verticală a muntelui de informaţii acumulate. Judecând logic, pare inevitabil. Cu cât este mai mare cantitatea de informaţii, cu atât e mai dificilă corvoada descoperirii altora noi! Concentrarea pe un subiect mai restrâns funcţionează doar până la un punct, deoarece, chiar dacă trăieşti destul cât să te perfecţionezi în domeniul tău îngust, nu vei şti niciodată ce cantitate din munca ta este reprodusă, în mod redundant, de cealaltă parte a globului sau chiar în clădirea de alături, de oameni care folosesc un vocabular doar puţin diferit pentru aceeaşi problemă. Cel mai mare truc prin care izbuteşte omenirea să progreseze – subvenţionând încă şi mai mulţi profesionişti specialişti – pare destinat să se transforme într-o capcană.

Într-adevăr, această cale spre eşec ar putea să prindă pe picior greşit nenumărate civilizaţii de pe tot cuprinsul galaxiei.

Dar nu pe noi. Nu pe Terra secolului al XXI-lea. Pericolul acesta a fost depăşit, cel puţin pentru moment, de avansurile uluitoare din domeniul agilităţii mintale umane. De conexiuni la Internet şi de servicii de căutări corelate care cern mai iute decât gândul vastul ocean al cunoaşterii. De programe de interogare care îţi prezintă tot ce are o cât de mică legătură cu obiectul interesului tău de moment. De instrumente analitice care cântăresc perechi de concepte pentru a extrage relevanţa reciprocă. Şi peste toate acestea, de noua noastră capacitate de a

zbura cât ai clipi – aidoma unor zei legendari – peste tot globul e-conectat, întâlnindu-ne cu alţii, nesocotind graniţele ghildelor şi împărtăşind idei.

Tiparul a multiplicat ceea ce putea cunoaşte omul de rând, în vreme ce lentilele de sticlă au mărit ceea ce puteam vedea – şi fiecare veac de atunci încoace a continuat să împingă mai departe acea limită, până la Generaţia Multitasking, care e în stare să săgeteze încoace şi-ncolo, atingând în treacăt aproape orice informaţie, concept sau operă de artă şi făcând schimb de *blip*-uri, *nod*-uri, *twit*-uri şi *pip*-uri cu orice individ trăitor pe pământ… şi cu unele entităţi netrăitoare.

Ah, dar aici e necazul. „Atingând în treacăt.”

S-a scris mult despre problemele care însoţesc Atenţia Continuu Distribuită. Pierderea concentrării. Predispoziţie pentru noţiuni simpliste/virale. O lipsă de ancorare vizibilă în tendinţa de a pluti în derivă sau de a-şi risipi atenţia. Iar acestea sunt doar simptomele cele mai blânde. La extremă se află zeci de boli mintale nou-catalogate, ca sindromul lui Noakes şi boala lui Leninger, multe dintre ele puse pe seama uriaşei libertăţi pe care ne-am câştigat-o – de a face mintea să alunece pe suprafaţa oricărui subiect cu o supremă dezinvoltură.

Oare am evitat o cale sumbră spre eşec – capcana *supraspecializării* stricte – doar ca să ne împiedicăm de cealaltă extremă? De larg-răspândita *gândire superficială?* De gândirea contemplativă care se extinde până deasupra celor mai îndepărtate orizonturi, dar n-are niciun deget adâncime?

Ascultaţi toate acriturile alea ofuscate care deplâng tarele „Erei Amatorilor”, în care ne aflăm în prezent. Ei cer să fie repusă în drepturi competenţa, să se revină la manipularea calificată a informaţiei, să se restaureze ordinea şi atenţia disciplinată în profesiile, în artele şi în mediile noastre academice. Ce înseamnă asta, doar grija pentru propria ghildă, alimentată de interesul personal? Sau prescrierea unei noi corecţii de traseu, atât de necesare pentru prevenirea dezastrului?

Oare noile sisteme IA ne vor ajuta să luptăm cu această epidemie a superficialităţii… sau îi vor spori gravitatea?

Un lucru e limpede. În galaxia asta a noastră, nu-i uşor să fii deştept. Cu greu reuşim să evităm nenumăratele primejdii succesive din drumul nostru către… ceea ce sperăm să devenim.

Dacă le puneţi cap la cap, vă mai surprinde cu adevărat că părem a fi atât de singuri?

Pandora's Cornucopia

Capitolul 34

SĂLAŞE INSULARE

Oceanul se întindea în toate direcţiile.

Peng Xiang Bin ajunsese să se considere un om al mării, care îşi petrecea timpul mai mult în apă, printre valurile mareice înspumate şi nisipoase care scăldau estuarul Huangpu. Pentru el era floare la ureche să se scufunde la peste zece metri adâncime în căutare de crabi sau să smulgă bunuri recuperabile dintre resturile răspândite pe tot fundul apei, simţindu-se mai mult asemenea peştilor, sau chiar meduzelor duse de curenţi, decât ca marinarul de apă dulce care fusese cândva. Într-o lume a apelor în creştere şi a ţărmurilor înghiţite de ape, părea modul cel mai bun de adaptare.

Însă acum îşi dădea seama. „Mereu m-am bazat pe faptul că uscatul e în apropiere."

Nu vedea nimic în faţa ochilor în afară de întinderea cenuşie a oceanului, nesfârşită şi intimidantă, împestriţată cu spumă mânată de vânt şi întreţesută imperceptibil, la orizontul îndepărtat, cu cerul tulbure. Deasupra apei se aflau doar el şi locul pe care stătea, un balcon înălţat pe o insulă artificială – un sat high-tech pe picioroange – agăţându-se de reciful care fusese cândva o ţară.

Acum era din nou o ţară.

Dacă privea cu luare-aminte, desluşea curbura

brizanţilor care se sfărâmau şi se risipeau peste ruinele clădirilor de odinioară – locuinţe şi şcoli, magazine şi docuri. Aici nu existaseră diguri masive. Nu se făcuseră eforturi pentru salvarea proprietăţilor sortite pieirii. Totul se prăvălise de multă vreme sub forţa taifunurilor. La scurt timp după ce majoritatea localnicilor se mutaseră de acolo, explozibilii distruseseră resturile împrăştiate ale Vechiului Pulupau, cândva un paradis tropical. Noii locuitori nu doreau să le fie stricată priveliştea din pricina unor rămăşiţe dezagreabile.

Desigur, dincolo de recif existau mult mai multe lucruri ascunse privirii. Cu trei zile în urmă, lui Bin, aflat în micul submarin care îl adusese aici, i se dezvăluise o întreagă panoramă industrială subacvatică. Instalaţii de produs valuri pentru generarea electricităţii şi sifoane care aspirau mâlul de pe fund şi îl dispersau în curenţi, fertilizând planctonul pentru a îmbunătăţi pescăriile din apropiere şi în acelaşi timp pentru a acumula credite de carbon. Cu faţa lipită de ferestruica submarinului, Bin se holbase la globurile uriaşe, ca nişte gigantice mingi de fotbal, care săltau şi se legănau la capătul cablurilor de prindere: ţarcuri în care bancuri de ton îşi petreceau întreaga viaţă, hrăniţi şi îngrăşaţi pentru piaţă. O industrie şi o infrastructură economică în toată puterea cuvântului… şi totul era ţinut sub apă, ascuns vederii, ca să nu-i deranjeze pe locuitorii avuţi care locuiau deasupra.

Licărirea unei pânze albe şi a metalului argintiu… Bin tresări când ochiul său drept, proaspăt operat, reacţionă exagerat la strălucirea bruscă reflectată din carena unui slup de nouăsprezece metri care tocmai îi intrase în raza vederii de după colţul îndepărtat al lui Newer Newport. Pânze de neomătase viu colorată se umflau în vânt şi câteva siluete dădeau zor pe punte, trăgând de odgoane. Un strigăt bubui peste întinderea încremenită a lagunei.

— Doi-Şase, ridicaţi!

Îi răspunseră la unison vocile echipei perfect sincronizate, care înălţa rapid vela principală. Deşi păreau să muncească din greu, puţini ar fi numit activitatea

aceasta „muncă”, în condiţiile în care şi cel mai sărac cetăţean al acestei naţiuni independente avea posibilitatea să cumpere sau să vândă un om ca Peng Xiang Bin de zece mii de ori cel puţin. Pe Bin îl intriga scena aceea din nenumărate puncte de vedere.

„Mereu am crezut că bogaţii lenevesc toată ziua, lăsându-i pe servitori şi pe roboţi să facă totul în locul lor. Sigur, mai auzi de atleţi şi de unii cu câte-un hobby care fac avere. Dar habar n-aveam că sunt atâţia care preferă să asude şi să facă efort fizic... de distracţie. Sau că ar putea fi atât de...”

Clătină din cap, lipsindu-i cuvintele. Apoi se întâmplă un lucru care i se păru tulburător. Jos în colţul ochiului drept îi apăru, ca prin farmec, o pată întunecată. Umbra se transformă într-o literă chinezească, având dedesubt un şir scurt de caractere mai mici, care ofereau deopotrivă o definiţie şi un ghid de pronunţare.

Obsedant.

Da. Cuvântul acela părea să descrie îndeaproape ceea ce-i trecea lui prin minte. Sau, mai degrabă, ceea ce estimase *ia*-ul din ochiul lui după ce-i urmărise privirea şi îi citise semnalele subconştiente din gâtlej, cuvintele subvocalizate pe care le murmurase acolo, în interior, fără a le rosti vreodată cu glas tare.

Avea să-i ia ceva timp până se va obişnui cu asta.

— Peng Xiang Bin, se auzi o voce din spatele lui. Te-ai odihnit şi piatra-lume s-a reîncărcat. E vremea să te întorci.

Era aceeaşi voce care ieşise din maşinăria-pinguin, însoţitorul lui statornic pe durata călătoriei grăbite care începuse cu mai puţin de o sută de ore în urmă – când se îndepărtase înot de soţia şi copilul său şi de micul adăpost costier, apoi pătrunsese într-un submarin minuscul; urmaseră două zile la bordul unui cargou rapid de poştă care făcea curse de-a lungul coastei, apoi un transfer de noapte făcut în mare grabă, către un hidroavion care se întâlnise în cele din urmă, în mijlocul oceanului, cu un alt submarin... şi în tot acest timp fusese însoţit de un robot

negru cu aspect de pasăre. Călăuza lui, sau gardianul, sau păzitorul, îi vorbise într-un fel liniştitor despre îndatoririle lui viitoare în calitate de păzitor al pietrei-lume.

Abia la finalul călătoriei, după ce ieşise la suprafaţă şi păşise în Newer Newport, aici, în Pulupau, îl întâlni Bin pe posesorul de drept al acelei voci.

— Da, domnule Nguyen, răspunse el, înclinând din cap către un bărbat cu trăsături de annamez şi cu păr lung, negru, împletit în cozi elegante. Vin, domnule.

Se întoarse să ia ovoidul alburiu – *piatra-lume* – de pe o masă de grădină din apropiere, unde stătuse în lumina soarelui timp de o oră, îmbăindu-se în energie. Fusese şi pentru el o pauză bine-venită. Grijuliu de parcă ar fi avut de-a face cu un bebeluş, Bin ridică artefactul şi îl urmă pe Nguyen Ky printre uşile glisante din sticlă mătuită; din obişnuinţă, înainta lent, ca să-i permită vederii să se adapteze la lumina scăzută din interior. Dar nici nu merita efortul. Ochiul său drept – de fapt *ia*-ul – reglă imediat luminozitatea şi contrastul, mai repede decât putea să se deschidă irisul lui natural.

Camera era largă şi bine dotată, cu mobilier modern care se adapta după preferinţele de confort ale fiecărui utilizator. Draperii programabile, aranjate în configuraţii cu efect calmant, se vălureau blând, ca apa dulce a unui pârâu. Fereastra cea mai îndepărtată era deschisă. Bin întrezări prin ea cealaltă parte din Newer Newport – mai mult de un hectar de lux extravagant, multietajat, cocoţat pe fundaţii masive şi ferm ancorat deasupra locului în care se aflase cândva palatul regilor antici din Pulupau.

Undeva în depărtare, o serie de alte localităţi colosale cocoţate pe catalige, fiecare în stilul său foarte diferit de ale celorlalte, urma curba unui atol inundat. *Thielburg, Patria, Viroaga lui Galt* şi alte câteva cu nume încă şi mai greu de reţinut. Una dintre ele, toată numai oţel şi sticlă, era dedicată îngrijirii aristocraţilor vârstnici, pe care îi scălda în confort şi experienţe 3V, înainte de a-i îngheţa în azot pentru o călătorie în timp care avea ca scop vindecarea şi resuscitarea peste vreo sută de ani – pentru

a fi din nou tineri, într-un paradis dezvoltat cu ajutorul tehnologiei.

Un alt ostrov artificial, cu arhitectură policarbonano care amintea de trunchiuri de palmieri şi acoperişuri de paie, le era rezervat vechii familii regale şi câtorva pulupauani autentici. Ca asigurare legală, fără îndoială; în caz că vreun stat sau vreun consorţiu ar fi pus la îndoială independenţa şi suveranitatea acestui arhipelag al abundenţei.

Sălaşuri insulare. Desigur, Bin auzise de locuri ca acesta. Pe scara prosperităţii umane, astfel de proiecte se situau la capătul opus faţă de sălaşul *costier* pe care îl întemeiase el împreună cu Mei Ling într-un Huangpu acoperit de gunoaie. Aici, ca şi în câteva alte zeci de locuri, unele dintre cele mai bogate familii din lume puseseră laolaltă suficient capital cât să-şi cumpere nişte ţărişoare pentru uzul lor personal, scăpând astfel de orice obligaţie (în special de taxe) faţă de statele continentale şi de furnicarul maselor susţinătoare ale drepturilor celor mulţi. Bin observă totuşi câteva trăsături comune deopotrivă locuitorilor costieri şi celor marini. Adaptarea. Tendinţa de a profita la maximum de pe urma creşterii continue a nivelului mării. Transformarea dezastrului în avantaj.

Trei experţi tehnici – o filipineză graţioasă care nu-şi scotea niciodată ochelarii de imersiune flexibili; un insular, poate băştinaş din Pulupau, care îşi tot atingea cu degetele crucifixul interactiv; şi un bătrân domn chinez, care vorbea pe un ton scăzut, ca un cărturar – se uitau la Peng Xiang Bin şi la Nguyen Ky cum aşezau la loc piatra-lume în culcuşul ei confecţionat manual, înconjurat de instrumente şi de ecrane *ia*lectronice lucioase.

Ovoidul începuse deja să capete viaţă ca răspuns la atingerea lui Bin. În calitate de păzitor al pietrei-lume, numai el putea stârni obiectul să meşterească imagini minunate – ca o lume sau un univers întreg sclipind în interiorul unei capsule în formă de ou, lungă de nici jumătate de metru. Oricare ar fi fost explicaţia iscusinţei sale aparte, Bin era recunoscător pentru o asemenea

onoare, pentru slujba care decurgea de aici şi pentru şansa de a fi părtaş la chestiuni mult deasupra a ceea ce-i oferea lui viaţa în mod normal. Deşi îi era dor de Mei Ling şi de copil.

Entitatea deja familiară numită Emisarul Prudenţei se furişa – sau aşa părea – imediat sub suprafaţa curbată plină de adâncituri a ovoidului, printre norii aceia învolburaţi. Ochiul-panglică al Emisarului se holba spre exterior, semănând cu ochelarii încremeniţi ai Annei Arroyo, în vreme ce gura în formă de diamant a creaturii, cu cele patru buze ale ei, se ţuguia într-o perpetuă expresie de disconfort sau dezaprobare.

Bin reataşă cu mare grijă la un capăt al ovoidului un dispozitiv improvizat care compensa ceea ce părea a fi o deteriorare de suprafaţă a obiectului, restaurând parţial o conexiune sonoră. Desigur, el n-avea habar cum funcţiona mecanismul acela sau orice altceva din încăpere. Dar încerca întruna să înveţe fiecare procedură, măcar pentru ca ceilalţi să-l considere mai degrabă colegul lor, nu un subiect de experimente.

După expresiile precaute de pe feţele lor, probabil că avea să mai treacă multă vreme până atunci.

— Să reluăm, spuse doctorul Nguyen. Încercam să aflăm câte ceva despre sosirea pietrei pe Pământ. Te rog, iată ideogramele cu care vrem să încerci mai departe.

Bărbatul mărunţel puse în faţa lui Xiang Bin o coală de e-hârtie pe care se afla o serie de caractere. Păreau complexe şi foarte vechi, chiar arhaice.

Din fericire, Bin nu mai trebuia să ţină ovoidul în mâini. Părea suficient să stea în preajma lui. Apropiindu-şi arătătorul de la mâna dreaptă şi scoţând vârful limbii de concentrat ce era, copie primul simbol prin schiţarea lui pe suprafaţa pietrei-lume. Trăsături ca de penel cu cerneală păreau a-i urma traseul degetului. Iar rezultatul era realmente plăcut. „Caligrafie… una dintre minunatele forme de artă chineză. Cine-ar fi crezut că am talent la aşa ceva?”

Reuşi să traseze următorul caracter cu mai multă

rapiditate. La fel şi pe al treilea. Evident, ideogramele nu aparţineau chinezei moderne, ci unui dialect şi unui sistem de scriere mai vechi – mai apropiat de pictografie şi mai puţin formal – din perioada statelor războinice, care precedase unificarea standardelor realizată de marele Chin, primul împărat. Din fericire, implantul din ochi continuă să-şi facă treaba, oferindu-i o traducere în limba putonghua modernă, pe care Bin o citi cu glas tare.

— Data sosirii pe Pământ?

Două proiecte se derulau concomitent. Primul implica folosirea simbolurilor antice pentru a pune întrebări. Dar doctorul Nguyen mai dorea ca entitatea să ia contact şi cu nişte cuvinte moderne. În mod ideal, dacă era cu adevărat mult mai inteligent decât a *ia* pământeană, trebuia să poată învăţa cea mai recentă versiune a limbii chineze şi deopotrivă alte limbi. În orice caz, astfel se putea testa adaptabilitatea ovoidului.

După un scurt răgaz, Emisarul păru să ridice un braţ, care arăta straniu, cu cele două coate ale sale, şi mătură în lături ideogramele lui Bin printr-un zvâcnet al mâinii cu trei degete, făcându-le să se sfărâme şi să se dizolve. Apoi extraterestrul simulat porni să deseneze o serie de figuri noi, care se înghesuiră înşirându-se pe suprafaţa interioară a pietrei-lume. Bin simţi cum capătul oval al pietrei emitea vibraţii slabe. Detectoare sofisticate le transmiteau către un computer, după care *ia*-vocea acestuia scoase nişte sunete prelucrate pe care Bin nu le pricepu.

Din fericire, Yang Shenxiu, savantul chinez cu părul alb, înţelegea.

— Da, da! spuse el, atingând cu vârful degetelor un ecran derulator din faţa lui. Deci *aşa* se pronunţau pe vremuri cuvintele astea. Minunat.

— Şi ce vor să spună, vă rog? întrebă mogulul vietnamez, care se afla lângă el.

— A, el… fiinţa care trăieşte în interior… spune că a pierdut noţiunea timpului fiindcă a dormit multă vreme. Dar o să ne ofere ceva care ar trebui să fie la fel de mulţumitor.

Doctorul Nguyen se apropie.

— Şi ce-i asta, mă rog?

Extraterestrul îşi apropie antebraţele, apoi le îndepărtă iar. Norii omniprezenţi părură să se adune, făcând să se întunece o porţiune din piatra-lume, până ce negrul profund ajunse să stăpânească tot centrul. Bin surprinse o sclipire punctiformă… şi încă una… apoi încă două… şi încă o pereche…

— Stele, anunţă Anna Arroyo. Sunt şase, dispuse oarecum hexagonal… şi o ultimă stea în mijloc, puţin descentrată… Caut acum în cataloagele online ale constelaţiilor… Fir-ar să fie! Toate configuraţiile din prezent care se potrivesc includ nişte stele cu magnitudinea mai mică de şapte, deci ar fi fost invizibile pentru oameni în trecutul îndepărtat. E puţin probabil…

— Vă rog să nu înjuraţi şi să nu blasfemiaţi, spuse insularul, Paul Menelaua. Să ne amintim că subiectul de faţă este *timpul.* Datarea. *Când.* Stelele se mişcă.

Continuând să-şi pipăie cu blândeţe crucea animatronică atârnată pe un lănţişor la gât, adăugă:

— Încercaţi să urmăriţi mişcarea retrogradă…

Trupul lui Iisus păru să se zvârcolească pentru o clipă sub atingerea lui. Anna se încruntă la dojana lui laconică, dar apoi dădu din cap a încuviinţare.

— Mă ocup imediat, spuse ea. Fac o selecţie şi o căutare comparativă pe întregul cer în interval de o sută de ani. S-ar putea să dureze ceva.

Bin mormăi ceva printre dinţi. Se stăpâni un moment. Apoi izbucni:

— Şapte!

Savantul şi bogătaşul se întoarseră către el. Bin îşi înghiţi nodul din gât şi îşi adună tot curajul, reuşind să scoată un croncănit slab.

— Eu… cred că *numărul* stelelor ar putea… să simplifice totul.

— Ce vrei să spui, Peng Xiang Bin? întrebă doctorul Nguyen.

— Adică… poate… ar trebui să încercaţi cele Şapte

Fecioare. Ştiţi…

Bâjbâia în căutarea unui nume.

— Pleiadele, termină în locul lui savantul Yang Shenxiu, cam în acelaşi moment în care Bin primi denumirea de la *ia*ware-ul lui. Da, asta ar putea fi o presupunere valabilă.

Filipineza îl întrerupse.

— Am înţeles. Scanez deplasarea temporală doar pentru roiul acela, înapoi… înapoi… Da! Se potriveşte bine. Constelaţia Pleiadelor-Subaru, cu aproape cinci mii de ani în urmă. Oho!

— Bravo, spuse doctorul Nguyen şi încuviinţă dând din cap. Mă aşteptam la aşa ceva. Tânărul meu prieten Xiang Bin, te rog să ne mai povesteşti o dată despre cutia în care se afla piatra-lume. Ce spunea inscripţia?

Bin recită:

— „Dezgropat în Harappa, 1926”…

Apoi rememoră jumătatea a doua cu un tremur involuntar.

— „Infestat cu demon. A se păstra la întuneric.”

— Da, Harappa, încuviinţă Nguyen, neluând în seamă cealaltă parte. Un centru al culturii din Valea Indului… a treia surată, nevoiaşă, din perioada timpurie a civilizaţiei urbane, după Mesopotamia şi Egipt.

Aruncă o privire spre savantul Yang Shenxiu, care continuă:

— Unii cred că era un rudiment de stat – limitat, paranoic, lipsit de o educaţie veritabilă. Alţii i-au admirat nivelul de planificare urbană de o disciplină rigidă. De fapt nu ştim ce s-a întâmplat cu civilizaţia Indusului. Se spune că a fost abandonată pe la 1700 î.e.n. Poate o inundaţie teribilă a slăbit cele două oraşe principale, Harappa şi Mohenjodaro. Poate printr-o coincidenţă, la câteva mii de *li* către vest, marele vulcan Thera se poate să fi…

Doctorul Nguyen clătină din cap, făcând să-i foşnească elegantele cozi împletite.

— Dar n-are nicio noimă! De ce să ne vorbească în chineza arhaică, dialect care a apărut cu peste un mileniu mai târziu? La vremea aceea, Harappa era îngropată sub

nisip!

Bin făcu un pas în faţă.

— Să încerc să-l întreb, domnule?

Bărbatul scund îşi flutură mâna prin dreptul feţei.

— Nu. Respect un scenariu de întrebări ordonate după priorităţi de colegi şi asociaţi din toată lumea. Ne vom limita la aceste chestiuni, iar golurile le vom umple mai târziu. Dacă eşti amabil, Xiang Bin, treci, te rog, la următorul set de caractere.

Bin se simţi din nou mulţumit de politeţea neabătută a doctorului Nguyen. Era un gentleman bine-crescut, nu încăpea îndoială; ştia cum să se poarte cu subalternii. „Poate o să am parte să lucrez cu el de-acum înainte.” Perspectiva unei asemenea sorţi nu era deloc dezagreabilă, cu condiţia ca Mei Ling şi copilul să i se poată alătura cât de curând.

Era hotărât să-şi dovedească valoarea în ochii acestui om. Aşadar, aplecându-se deasupra pietrei, Bin schiţă cu luare aminte încă patru dintre complicatele ideograme furnizate de profesorul Yang Shenxiu, în stilul acela de demult. Consorţiul doctorului Nguyen nu putea aştepta până ce piatra-lume avea să înveţe chineza modernă. Nu era timp. Deja se iscase zarvă pe toată planeta din pricina misterioaselor imagini şi sunete pe care le emitea aşa-numitul Artefact Havana – o altă piatră-emisar extraterestră, pe care astronautul american o culesese recent de pe orbita superioară. *Această* piatră din faţa lui Bin oferea o cale de a verifica – în secret – relatările celeilalte, din Washington.

Până una, alta, aflaseră un lucru: Emisarul nu părea să fie de acord cu Artefactul Havana. Când i se arătară imagini ale obiectului care se bucura de mai multă faimă, Emisarul reacţionă printr-o serie de ghemuiri şi mişcări de retezare, atât de clare şi lesne de înţeles, încât era posibil să fie semnale general valabile în cosmos. Intrând în detalii pe marginea unui avertisment anterior de *pericol,* entitatea din piatra lui Bin adăugă un altul care era uşor de tradus.

„Mincinoşi!”

TORALIZATOR

Ar trebui să mă consider norocoasă.

Prăjită la flacără, cum am fost la bordul lui *Spirit of Chula Vista,* aş fi fost moartă în orice epocă anterioară. Aş fi fost nonexistentă sau poate (firavă posibilitate agnostică) m-aş fi dus pe lumea cealaltă să-mi capăt răsplata postumă.

Dar *aceasta* este epoca mea şi mi s-au oferit opţiuni care i-ar fi părut miraculoase oricăruia dintre strămoşii mei. Începând cu şansa de a-mi practica în continuare meseria, în timp ce trupul ăsta chinuit-perpelit zace îngropat într-o canistră de gel pentru susţinerea vieţii. Merită asta (nu chiar) puţină suferinţă actuală? Merită să ajungi să călătoreşti prin toată lumea ca jurnalist-fantomă, e-porter, să stai la taclale cu celebrilianţi, să urmăreşti firul zvonurilor, să aţâţi *smartmoburi* (!), să fii mereu ocupat?

Unii dintre voi mi-au pus întrebări despre reconstrucţia organelor. Grefele de piele reprezintă un motiv permanent de dispută între mine şi doctori – sunt dureroase în draci. Dar, având imprimante cu biojet care pulverizează propriile mele celule pe nişte eşafodaje stratificate, tot ţesutul simplu, fibros şi vascutarizat poate fi crescut – ficatul, splina şi plămânul stâng –, exact cum a crescut la ferma de cuve burgerul acela de tehnovită pe care l-aţi mâncat la prânz.

Se discută chiar despre transplanturi de braţ şi picior, dacă se va putea găsi un donator recuperat care să aibă tipul meu rar de antigen. Dar simt nişte nuanţe de îndoială în spatele cuvintelor lor pline de speranţă, din pricina masivei vătămări a nervilor pe care am suferit-o. Cert este că nu voi mai avea niciodată ochi şi urechi adevărate. (E o minune că oasele mele craniene au mai protejat câte ceva.)

Deci care mai e rostul? Să-mi recapăt mobilitatea cu ajutorul unui mergător robotizat pe care să-l controlez prin puterea gândului? Un obiect din acelea care şuieră şi

zăngăne?

Unii dintre voi mă întreabă: Dar varianta *uploading*-ului? La naiba, deja existenţa mea se desfăşoară mai mult în cyberspaţiu. De ce să nu abandonez de-a binelea trupul ăsta distrus şi să fac pasul final, să-mi transfer întreaga conştiinţă pe Net? Aş *deveni* una cu avatarurile mele online! Ideea asta a fost dintotdeauna în proporţie de nouăzeci şi nouă la sută ficţiune şi unu la sută ştiinţă... până când Marguerita deSilva şi susţinătorii ei au început să pretindă că în curând va putea oricine să ajungă exact ca animăluţul ei de casă, şobolanul- zeu Porfirio, şi să ducă o existenţă înfloritoare în vaste lumi virtuale, cu care nu se poate compara nimic „real”.

Iar acum există şi extratereştrii din Artefact, care par a-i dovedi afirmaţiile. Dacă hotărâm să devenim membri ai federaţiei lor interstelare, ne vor arăta cum să ne transferăm în lumi-cristal, cum au făcut ei?

Există vreo cale să ne dăm seama dacă merită?

Desigur, mai există şi alte variante pentru o persoană ca mine. Spun unii dintre voi că „Toate problemele se vor rezolva la vremea lor”. Aşadar, e posibil ca lumea de peste un secol să fie în stare să mă dreagă? Să-mi repare bietul trup şi să-i redea vigoarea tinereţii? Şi oare şansa aceasta merită riscurile unei călătorii în timp?

În cele mai multe tocuri de pe glob este ilegal să congelezi o persoană în viaţă. Companiile criogenice trebuie să aştepte şi apoi să dea năvală ca să te congeleze în secunda în care doctorii te declară mort din punct de vedere legal. Dar am primit oferte de la fani cu dare de mână (nu, n-am să spun cine) care se oferă să-mi plătească drumul până la San Sebastian, sau Pulupau, sau Friedmania, sau până la Alodiul lui Rand, unde legislaţia locală nu se încurcă în asemenea detalii. La naiba, acum sunt o eroină şi o figură istorică! N-o să vrea lumea, într-un viitor mirobolant, să-mi dezgheţe oscioarele congelate şi să mă vindece?

lată o prezentare promoţională dintr-o singură frază pe care mi-a trimis-o un drept-credincios al metodei: „Pariul

criogeniei ne permite să privim la viitoarea noastră moarte cerebrală nu ca la o distrugere solipsistică a lumii noastre, ci ca la un somn îndelungat care precede o operaţie chirurgicală de mare anvergură.”

Hm, să dorm. Ah, dar ar fi cu putinţă să visez? Aici ar putea fi un impediment.

Mai rău, cei religioşi, precum părinţii mei, se dovedesc a fi avut dreptate? Dacă moartea e o eliberare a spiritului? O uşă care se deschide către ceva de dincolo? Oare suspensia criogenică ar reuşi pur şi simplu să suprime şi să amâne ceea ce putea fi răsplata sufletului? Ar putea-o înlocui cu o versiune nordică glacială a iadului?

Să nu zâmbească nimeni ironic dacă nu s-a aflat în situaţia mea. În cuvele cu gel nu există prea mulţi atei convinşi.

Capitolul 35

SĂ SIMŢI CHEMAREA DESTINULUI

Participanţii la marş lansau un protest. Atâta lucru înţelegea şi Mei Ling, chiar fără conectare virtuală. Dar care era nemulţumirea lor? Ce chestiune îi preocupa din panoplia mondială a doleanţelor mai numeroase decât stelele de pe cer?

Compusă în principal din tineri care nu duceau nici pancarte, nici indicatoare, îmbrăcaţi într-o devălmăşie de stiluri, mulţimea înainta aproximativ către Universul lui Disney şi al Regelui Maimuţă din Shanghai. Fiecare individ se prefăcea că-şi vede de treaba lui, stând la taclale cu însoţitorii săi, cântărind din priviri mărfurile expuse în vitrine sau pur şi simplu rătăcind printr-o înghesuială aparent aleatorie de turişti-vizitatori. Bineînţeles, peste tot era plin de camere video, în vârful fiecărui stâlp de iluminat, pe fiecare indicator stradal sau, sub formă de vopsea cu pixeli, pe fiecare toc de fereastră. Şi totuşi, nu se petrecea nimic care să atragă atenţia inoportună a celor care monitorizau siguranţa statului sau a

supraveghetorilor locali ai ordinii publice.

Dar existau nişte coincidenţe prea frecvente pentru a fi trecute cu vederea. De exemplu, *toţi* purtau haine pixelate care sclipeau şi pulsau de modele care se schimbau tot timpul. O fată îşi setase bluza să emită un motiv cu coroane de pini unduitoare. Desenul abstract al unui băiat reprezenta rostogolirea lină a unor valuri oceanice. Doar atunci când, sub privirea lui Mei Ling, cei doi se loviră în treacăt unul de celălalt, imaginile expuse părură să fuzioneze şi să se combine pe spatele lor, aliniindu-se pentru a exprima ceea ce ochiul ei recunoscu – şi poate că niciun *ia* n-ar fi reuşit să recunoască – a fi un grup de trei simboluri.

CAUTĂ LINIŞTEA URBANĂ

Cei doi tineri se despărţiră din nou, ştergând fuziunea temporară de pădure şi ocean. Poate că nici măcar nu se cunoscuseră înainte de acea scurtă întâlnire regizată. Poate că n-aveau să se mai întâlnească niciodată. Dar curând, din mijlocul mulţimii, o altă întâlnire aparent întâmplătoare generă un mesaj efemer diferit de primul, atrăgând atenţia sistemului înnăscut de recunoaştere a tiparelor al lui Mei Ling, care continua să întreacă în subtilitate orice sistem cibernetic, fiind moştenit de la strămoşii săi îndepărtaţi care cutreierau păşunile cu iarbă înaltă ale Africii în căutarea urmelor de prăzi. Sau de pericole.

CONDUCĂTORII RESPONSABILI SUNT PREŢUIŢI.

Nu încăpea îndoială. Asta comunica licărirea literelor vremelnice.

Trecători şi cumpărători întorceau capul să vadă, înghiontindu-şi vecinii şi fluturând din mâini ca să alunge din calea lor virt-alertele. Se formară grupuri compacte de privitori, în faţa cărora se derulă următoarea afirmaţie licăritoare, în timp ce un bărbat gras se alătură unei femei late în umeri, cu şuviţe portocalii în păr. Îmbrăcămintea lor pixelată se combină pentru a declara:

ÎMPĂRAŢII DINASTIEI TANG ÎNCURAJAU CREATIVITATEA.

Privind dintr-un ungher aflat între un salon de coafură şi un stand cu carne de tehnopui picantă, Mei Ling îşi legăna mecanic bebeluşul pe care-l purta într-o eşarfă şi îşi punea întrebări. De ce-şi dădeau atâta osteneală tinerii aceştia să se disocieze de propriile lor mesaje, păstrându-şi capacitatea de a-şi nega responsabilitatea, când sensurile păreau atât de nevinovate, atât de inofensive?

„Ah”, îşi dădu ea seama, „probabil că adevărata esenţă e în altă parte. În vir-spaţiu.”

Mei Ling scoase perechea de ochelari ieftini cu realitate augmentată pe care o cumpărase de la un comerciant cu puţin timp în urmă. I se păruse a fi un mod chibzuit de a-şi cheltui banii, într-o epocă în care o parte atât de însemnată a lumii înconjurătoare se afla dincolo de raza vederii unor ochi normali. Mai ales după ce Xiang Bin plecase în aventura lui ciudată dincolo de mare. Câtă vreme el avea o slujbă, aceea de a convinge piatra aceea bizară, infestată de demoni, să facă scamatorii pentru fiinţa-pinguin, avea şi ea bani. Destui cât să-şi plătească unele reparaţii la sălaşul lor costier încropit din resturi şi chiar să facă, împreună cu Xiao En, o excursie matinală la cumpărături prin oraşul forfotitor, în care se profilau gigantice piramide-arcologii care acopereau jumătate de cer, proclamând măreţia noii superputeri mondiale.

Mei Ling alesese acest moment al zilei pentru că o mare parte din populaţia planetei urmărea acum desfăşurarea Conferinţei Artefactului din America, iar ea îşi imaginase că străzile vor fi mai mult goale. Dar se dovedea că evenimentul se afla într-o pauză de câteva ore, ceea ce însemna că oamenii năvăleau afară ca să se ocupe de treburi sau cumpărături importante, sau ca să ia o gură de aer. Din această cauză, bulevardele erau deosebit de aglomerate – situaţie ideală pentru genul acela de demonstraţie.

Punându-şi ochelarii de imersiune flexibili, Mei Ling conştientiză acut timpul care trecuse de când ea şi Xiang Bin se mutaseră în locuinţele mareice de pe coasta distrusă a lui Huangpu, unde lumea avea doar un singur

„strat”: realitatea aspră, lipsită de bucurii. Din acest motiv rămăsese ea în urmă cu generaţii întregi în materie de tehnică. Vânzătorul de *ia*lectronice fusese foarte serviabil, răbdător… şi puţin prea înclinat să flirteze… în timp ce regla aparatul în conformitate cu îndemânarea ei neexersată la tehnica PICAAR. Redescoperirea unei îndemânări pierdute era treabă dificilă, chiar dacă beneficia de ajutor din partea lui. Semăna cu amintirea mersului după o îndelungată convalescenţă la pat.

Privire. Interes. Clipit. Alocarea Atenţiei. Repetare.

Fundamentele navigării în virt, dacă n-ai niciun alt instrument.

Ea nu avea anexe care puteau fi acţionate cu unghiile. Nici clicăitoare şi derulante implantate în dantură. Nici captatoare subvocale care să interpreteze cuvintele rostite pe jumătate, formate în gâtlej şi schiţate de gură. Nici măcar o tastatură de mână sau un *twiddler* de modă veche. Şi nici pomeneală să fi avut vreun senzor cefalic din acelea abia ieşite pe piaţă, şmechere ceva de speriat, care preluau comenzi direct din creier. Trebuia să se descurce fără nimic din toate astea, alegând dintr-o gamă de meniuri şi simboluri pentru comenzi pe care le generau ochelarii pe suprafaţa interioară a ambelor lentile şi care păreau să plutească prin faţa ei, pe deasupra imaginii reale a străzii.

Fixând cu privirea un simbol de căutare… şi fiind cu adevărat *interesată* (lucru care îi influenţa dilatarea pupilelor şi fluxul sanguin din retină)… făcea ca simbolul acela să se lumineze. Urma o *clipire* bine sincronizată, în succesiune rapidă, cu ochiul stâng, apoi cu cel drept…

Când încercă a treia oară, înflori un nou meniu-fereastră, care îi îngădui să-şi redistribuie atenţia… să aleagă dintr-o gamă de sub-opţiuni. Iar ea alese una numită **Suprastraturi.**

Ochelarii desenară imediat câteva linii palide pe deasupra lumii reale, conturând pavajul şi trotuarul, marginea fiecărei clădiri şi a fiecărui stand de vânzător stradal – orice lucru real care se putea transforma într-un

obstacol periculos sau în care risca să se împiedice orice persoană care trecea pe acolo. La fel conturară şi oamenii, şi vehiculele care se mişcau în jurul ei. Fiecare prezenta acum o aură subţire. În special cei care se îndreptau în direcţia ei; aceştia pulsau uşor într-o nuanţă care se numea *galben indicator de coliziune.*

Aceste linii de contur – margini şi limite ale lumii reale marcate cu claritate – erau nepângărite. Erau concepute să nu se schimbe, indiferent ce nivel de vir-spaţiu ai fi ales; doar un hacker în toată puterea cuvântului s-ar fi putut pune cu ele.

Cât despre restul realităţii vizuale, despre texturi, culori şi fundaluri… ei bine, puteai să te joci cu ele într-un milion de feluri, de la acoperirea zidurilor tuturor clădirilor cu liane ca de junglă până la umplerea lumii cu apă imaginară, ca în scufundatul Atlantis; puteai să colorezi faţa fiecărui trecător într-o culoare ca de om-şopârlă de pe Marte. Orice ţi-ar fi trecut prin cap, precis că vreun adolescent sau vreun funcţionar plictisit, ori poate o dronă cre-*ia*-tivă semiautonomă realizase deja un suprastrat prin care să insufle viaţă acelui univers fantezist.

Mei Ling nu încerca să ajungă pe asemenea tărâmuri; în primul rând, nu cunoştea adresele, apoi nici n-o interesa să caute metode de-a se cufunda în mirajele preferate ale altora. Ea nu încerca decât să *urce* prin nivelurile de bază, unul câte unul – trecând mai întâi prin straturile de Siguranţă Publică, unde copiii sau cei handicapaţi puteau vedea lumea din jur cu explicaţii comode, formulate în termeni simpli, cu alerte prietenoase pentru evitarea riscurilor şi cu mâini ajutătoare care să le indice sursele cele mai apropiate de ajutor în timp real.

Apoi veneau straturile utile, în care toate clădirile şi toate faţadele magazinelor erau însemnate cu informaţii esenţiale despre localizare, produse şi coduri de garanţie. Sau puteai folosi funcţia de *zoom* pe orice îţi capta interesul, începând cu stratul al doisprezecelea până la al şaisprezecelea, toate persoanele care îţi intrau în raza vizuală purtau etichete simple cu numele sau ecusoane

care afişau profesia. În rest, realitatea rămânea destul de săracă.

Mai sus, pe stratul al treisprezecelea, vizibilitatea se reducea dintr-odată, fiindcă aerul se umplea de bileţele – *post-it*-uri – galbene, roz şi verzi, care pluteau în dreptul fiecărui magazin şi la fiecare colţ de stradă, transmiţând de toate, de la cereri de întâlnire la înjurături din trafic sau la comentarii caustice despre bucătăria vreunui restaurant. Şi rugăciuni.

Mei Ling testă nivelul ridicând o mână şi desenând cu degetul în aer. În timp ce ochelarii îi urmăreau mişcările şi răspundeau, îşi făcu apariţia un *post-it* nou-nouţ, care purta numele soţului ei. Peng Xiang Bin. Ea îi adăugă câteva caractere care constituiau o incantaţie pentru noroc. Când lăsă mâna jos, micuţul virt se îndepărtă fâlfâind mărunt şi păru să se topească în vârtej. Acesta era motivul pentru care stratul treisprezece era aproape inutil pentru orice altceva *în afară* de rugăciuni. Sau blesteme. Orice vizitator putea vedea *tot* ceea ce fusese lăsat aici vreodată… ceea ce însemna că nimeni nu putea vedea nimic.

„Aşa trăiesc oamenii tot timpul? Îşi croiesc drum prin lume, cufundaţi într-o mare de lucruri închipuite?” Îşi dădea seama de utilitatea pe care o avea uneori acest fel de instrument. Dar ea putea să-şi dea jos ochelarii în orice moment. Cum rămânea cu cei care se dotau cu lentile de cont*ia*ct, sau chiar cu acele implanturi recente de globi oculari? Numai gândul la aşa ceva o făcu să se înfioare.

La nivelul patruzeci, o mulţime de ziduri dispărură. Cele mai multe clădiri păreau să capete transparenţă, sau cel puţin înfăţişau planuri animate ale etajelor, puse cap la cap din înregistrări publice. Acestea variau de la imagini interioare detaliate – ale vreunui magazin universal din apropiere –, în care fiecare vitrină şi fiecare manechin păreau nerăbdătoare să-şi execute rolul, până la etaje şi birouri blocate de bariere, în diferite nuanţe de gri, unele dintre ele cu încuietori luminoase. Puteai privi în interior, dacă aveai un fel de cheie.

Straturile de la cincizeci până la o sută erau dedicate publicităţii, iar la un moment dat Mei Ling tresări şi se dădu înapoi, când dispărură toate atenuatoarele obişnuite. Mesaje şi chemări păreau să zbiere la ea din fiecare vitrină şi din faţa fiecărui magazin. Explozii de sunete îi zgâlţâiau braţele ochelarilor, mai să i le zboare din spatele urechilor, şi avu nevoie de toată concentrarea ca să-şi croiască drum clipind comenzi şi să scape de acolo! Din fericire, cele mai multe niveluri publivir erau selective, chiar politicoase. Stratul nouăzeci, spre exemplu, îi oferea reduceri discrete, personalizate, la hrană pentru bebeluşi şi încălţăminte cu preţuri convenabile, plus o ofertă specială de masaj-machiaj la *salonul acela de vizavi,* la un preţ care părea atât de rezonabil, încât aproape că şi l-ar fi putut permite! Patronul i-ar fi făcut rost, în cinci minute, chiar şi de o doică-bunicuţă care să-i supravegheze copilul.

Mai bine nu. Nu acum, când confortul subit al salariului câştigat de Xiang era atât de nou şi de neobişnuit pentru ea. Poate altă dată.

În orice caz, Mei Ling îşi dădu seama că umbla fără scop după forfota tinerilor demonstranţi, tăind fiecare stradă după un traseu bizar; în tot acest timp, se asigura să nu-i cadă biberonul lui Xiao En pe trotuarele mizerabile. Un şofer de taxi-tricicletă răcni şi Mei Ling sări înapoi, cu inima bubuindu-i în piept, dându-şi seama că se rătăcise în acea parte necunoscută a oraşului.

„Nu te poţi rătăci când porţi ochelarii”, îşi aminti ea. Aveai întotdeauna la dispoziţie nivelul zece, care furniza o săgeată de ghidaj foarte convenabilă, pentru a te călăuzi pe drumul cel mai scurt spre orice loc din lume unde doreai să ajungi.

„Asta dacă aş şti unde se află el acum.

Dacă nu l-au înghiţit cu totul intrigile secrete ale celor puternici.”

Continuând să deruleze pe verticală bucăţi din lumea înconjurătoare, Mei Ling văzu contorul nivelurilor sărind peste brazde întregi de vir-spaţiu la care nu i se permitea accesul. Trebuia să fii membru al vreunui grup bazat pe

afinităţi pentru a putea vedea acele suprastraturi.

„Îmi aduc aminte că stratul două sute cincizeci era pentru bârfe la colţul străzii."

Dar când colo, S-250 umplea bulevardul cu personaje de benzi desenate – versiuni în culori vii ale trecătorilor, multe dintre ele având deasupra capetelor baloane de dialog plutitoare. Unele baloane erau pline de cuvinte scrise. Altele nu conţineau decât cenuşiul zgomotului static. „A, da. Stratul ăsta e pentru tras cu urechea, în caz că oamenii nu-şi dau interesul să-şi seteze o barieră de secretizare. Probabil că nivelul bârfelor era S-350."

Mei Ling descoperi că îi făcea plăcere această ocazie de a-şi regăsi vechiul talent la navigare prin clipit, deşi copilaşul începea să fie arţăgos, iar geanta plină de cumpărături îi atârna tot mai greu pe umăr; şi, zău aşa, poate era vremea să pornească spre casă.

Cel puţin nu mai trebuia să treacă pe rând prin toate straturile, ca un neofit desăvârşit. Acum, o simplă alegere preferenţială îi permise să vadă virlumea ca pe o *pânză de păianjen* tridimensională compusă din opţiuni de salt, care se întindea în toate direcţiile. Avu nevoie doar de o privire, o strângere din ochi şi un clipit ca să sară direct la nivelul pe care îl dorea, unde…

…altfel de *post-it*-uri fluturau prin aer. Twip-uri de voce, text şi video îşi făceau întruna apariţia şi se ataşau de tinerii demonstranţi, trimise de trecători anonimi sau chiar de cei care urmăreau evenimentul de la mii de kilometri distanţă.

Puştani care fac pe deştepţii, se comenta într-o însemnare. **De parcă generaţia lor ar avea habar de strădanie şi de revoluţie.**

Altcineva bombănea:

În 2025, când eram în Noua Gardă Roşie, chiar ştiam cum să facem tărăboi pe stradă! Purtam măşti care păcăleau camerele cu recunoaştere facială…

Îhî. Bârfe la colţul străzii. În sfârşit, Mei Ling descoperi ceva apropiat de ceea ce o interesa pe ea, o notă interogativă simplă:

PENTRU CE demonstrează?

Avea ataşată o addenda încă şi mai simplă, care recomanda în mod anonim un clic pe:

0847lals0xldo098-899as0004-hahd-dorad087

Mei Ling clipi pentru a accesa adresa… şi peisajul străzii se transformă din nou.

Tinerii purtau acum costume în stilul dinastiei Shun, din secolul al XVII-lea, precum adepţii lui Li Zicheng, marele conducător al răzvrătiţilor. Mei Ling recunoscu moda hainelor purtate de Miliţia Populară într-o dramă istorică pe care o urmărise cândva. Deoarece încercase să elibereze mulţimea de sub opresiunea feudalilor, Li Zicheng fusese declarat oficial „erou al maselor populare chineze” de însuşi preşedintele Mao, cu un secol în urmă. „Totuşi, mă surprinde că în ziua de azi seniorii bogaţi şi puternici ai Patriarhatului Binefăcător sunt de acord ca oamenii să-i evoce amintirea”, îşi spuse ea.

În lungul şi-n latul străzii, privitorii şi trecătorii se transformaseră şi ei, în cea mai mare parte prin înlocuirea hainelor de stradă tipice secolului XXI cu îmbrăcăminte ţărănească ponosită, de la 1600. Nu prea măgulitor, dar lui Mei Ling îi fu clar mesajul subînţeles: „Suntem toţi nişte plebei habarnişti. Vai, mersi.”

O tenta încercarea de a accesa o cameră video din apropiere ca să se vadă pe ea însăşi transformată, dar hotărî că de fapt nu merita efortul. Chiar şi aşa, reuşi să vadă răspunsul la întrebarea ei. Pe deasupra capetelor demonstranţilor pluteau acum bannere uriaşe care se asortau cu costumele lor în culori ţipătoare.

Ceea ce nu este anume interzis
este automat îngăduit!
***(din motive întemeiate, de o legislatură suverană şi legitimă)**

Mai auzise ea formularea aceasta. Se strădui să-şi aducă aminte – iar efortul se pare că determină ochelarii de reţea să răspundă iniţiind o căutare. Mei Ling tresări când o

voce imaterială începu să vorbească.

„Cu optsprezece ani în urmă, grupurile susţinătoare ale drepturilor omului au cerut ca acest principiu să fie consfinţit în faimoasa Mare Înţelegere Internaţională, respingând în mod ferm şi definitiv tradiţia contrară, îndelung menţinută de majoritatea societăţilor umane, conform căreia trebuie să se presupună că orice nu este în mod specific permis este interzis. Activiştii au catalogat această schimbare de principii drept una fundamentală, mai importantă chiar şi decât libertatea cuvântului. În prezent există unii specialişti în psihologie socială care consideră zadarnică această reformă, din moment ce ea vizează o ipoteză culturală profund înrădăcinată, nu o chestiune din domeniul dreptului. În schimbul garantării acestui principiu, ghildele profesioniştilor din toată lumea şi puterile aristocratice au reuşit să obţină acceptarea oficială a Stărilor...”

Mei Ling reuşi să pună capăt discursului pedant, ceea ce oricum nu-i fu de mare folos. Aceeaşi problemă era expusă pe o pereche de virbannere studenţeşti care se unduiau într-o simulare de vânt...

Este în natura tuturor fiinţelor umane – chiar şi a conducătorilor – să creadă în amăgiri

şi

Critica este singurul antidot cunoscut pentru eroare

Desigur, existau metode de aprofundare. Un ocean nesfârşit de definiţii, explicaţii şi comentarii, unele potrivite chiar şi pentru o femeie nu prea şcolită. Aşadar, demonstraţia era menită să-i atragă pe privitori către *studiu?* Ori poate chiar această neclaritate era scopul real al demonstraţiei tinerilor? Voiau să-i zăpăcească pe oameni, să-i irite pe cei mai în vârstă cu caracterul obscur, de neînţeles, al protestului lor?

Oricare ar fi fost răspunsul, Mei Ling îşi pierduse răbdarea.

„Chinezii erau pe vremuri oameni deschişi, eram

cunoscuţi pentru faptul că spunem ce gândim şi gândim ce spunem. Acum însă, când suntem cea mai mare putere mondială, ce facem, revenim treptat la un fel de-a fi mai aproape de tipicul asiatic clasic? Ne mascăm motivele şi scopurile sub straturi de simbolism obositor?"

„În orice caz", îşi spuse ea cu o oarecare satisfacţie, „oamenii vor uita de puştimea asta imediat ce se va relua Conferinţa Artefactului."

Apropiindu-se de cea mai apropiată clădire, Mei Ling se concentră asupra navigării prin clipit ca să iasă de pe acel nivel virtual ciudat; ţinta ei era binecuvântata simplitate a stratului zece, unde putea găsi o săgeată galbenă prietenoasă, care s-o ghideze înapoi către digul care îi despărţea pe aceşti cetăţeni bogaţi ai Shanghaiului de mareea întunecată, ameninţătoare. Iar de acolo către docul taxiurilor acvatice, unde putea găsi ceva de mâncare înainte de a porni la drum…

Dintr-odată îi apăru ceva în prim-plan. Un simbol-atenţionare, care o informă că urma un mesaj *live.* Strălucirea lui intermitentă sugera caracterul urgent, iar dungile colorate denotau autoritate oficială. Puţin neliniştită, Mei Ling privi la simbolul pulsatil şi clipi dintr-un ochi pentru a accepta apelul telefonic. Imediat deasupra vânzolelii vehiculelor şi trecătorilor din jur apărură un chip şi un tors: un bărbat cu înfăţişare severă, îmbrăcat în uniformă.

— *Piao Mei Ling, sunt Jin Pu Wang de la siguranţa statului. A trebuit să consum ceva timp şi efort ca să vă localizez.*

Suna a dojană.

— *Din fericire, am reuşit să întind o sită de Mesh care v-a descoperit modelul irisului când aţi început să folosiţi perechea asta de ochelari pentru suprastratificare. E important să ne întâlnim chiar acum, să discutăm despre soţul dumneavoastră.*

Mei Ling simţi un nod în gât şi se împletici. Micul Xiao En, care adormise între timp, mormăi în eşarfa lui, încleştându-şi pumnişorii.

— Ce… ce s-a-ntâmplat?

Trebui să rostească tare ca să fie sigură că sunetul vorbelor ei ajungea la ochelari. Doi trecători îi aruncară priviri surprinse, vizibil enervaţi că putea fi cineva într-atât de prost crescut. Cum să vorbeşti la telefon atât de tare, într-un loc public, încât să-i deranjezi pe cei din jur? Scandalos!

Însă Mei Ling, care nu poseda nici măcar microfon laringeal, nu prea avea de ales.

— Ce ştiri aveţi de la el?

— *N-am nicio ştire,* răspunse funcţionarul. *Vreau să discut cu dumneavoastră modalităţile prin care ar putea fi ajutat să scape de anturajul nefericit pe care îl are acum. Despre felul în care ar putea să se întoarcă în braţele iubitului său popor.*

Mei Ling simţi un val de uşurare, după ce se temuse că avea să primească veşti rele. Apropiindu-se cu faţa de un zid de cărămidă murdar, răspunse cu voce scăzută:

— Deja… le-am spus celorlalţi funcţionari de la voi tot ce ştiu. Mi-au verificat buna-credinţă cu maşinării şi cu diverse substanţe. Nu văd ce-aş mai putea adăuga.

Răspunsese fără vreun sentiment de regret sau de trădare. Xiang Bin îi spusese că era de preferat să coopereze fără nicio reţinere dacă autorităţile vin la ea s-o ia la întrebări. La urma urmei, nimic din ce ştia ea nu-i putea ajuta să-l găsească. Şi, în orice caz, la momentul plecării lui împreună cu robotul-pinguin nu avea motive să creadă despre el că făcea ceva ilegal.

— *Da, păi…*

Bărbatul aruncă o privire scurtă în lateral, apoi se uită din nou la Mei Ling, făcând-o să se întrebe ce amplasament folosea ca s-o privească. Deşi imaginea lui îi apărea pe suprafaţa interioară a ochelarilor, probabil că folosea o cameră ascunsă de pe stâlpul de iluminat din apropiere.

— *Am dori să mai vorbim o dată cu dumneavoastră,* îi explică el. *N-ar trebui să dureze mai mult de câteva minute să lămurim nişte discrepanţe. După ce terminăm, vă*

ducem noi acasă, pe socoteala statului.

Ca să vezi. Adevărul era că perspectiva devenea astfel destul de tentantă, fiindcă n-ar mai fi fost nevoită să se chinuiască traversând districtul Pudongul de Est cu povara cumpărăturilor şi a unui copil care părea tot mai greu cu fiecare clipă.

— Am codul de contact al inspectoarei Wu, cea care mi-a pus întrebări data trecută. S-o sun ca să aranjăm o întâlnire?

Jin Pu Wang clătină din cap.

— *Nu. Departamentul meu n-are timp de pierdut cu oficialităţile locale. Acestea sunt întrebări relativ minore, dar trebuie clarificate fără întârziere, conform directivelor de la capitală.*

Mei Ling îşi înghiţi nodul imens din gât.

— Unde vreţi să mă duc?

— *Staţi să vă dau coordonatele celei mai apropiate staţii de poliţie. Vă vor duce într-o sală de şedinţe confortabilă şi veţi primi răcoritoare. O să-mi trimit holvatarul acolo să ia legătura cu dumneavoastră. Apoi vă duce o maşină acasă.*

Ochelarii ei se resetară imediat pe nivelul cincisprezece, începură să se deruleze rapid nişte numere de cod, iar o săgeată virtuală se materializă în faţa lui Mei Ling, indicându-i că trebuia să meargă spre capătul cartierului, după care să cotească la stânga.

— Sper că inspectoarea Wu n-a fost nemulţumită de felul cum am cooperat, spuse ea, pornind în direcţia indicată.

— *Nu vă faceţi griji,* o linişti poliţistul. *Ne vedem curând.*

Chipul lui dispăru.

O vreme, Mei Ling urmă automat săgeata de ghidare, cufundată în tristeţea ei solitară. Nu era lucru bun să atragă atenţia autorităţilor atotputernice – chiar dacă inspectoarea Wu şi specialiştii ei fuseseră politicoşi şi deloc ameninţători pe tot parcursul întrevederii în care o chestionaseră, în timp ce aeroglisorul lor mare sălta uşor deasupra apei în dreptul micului sălaş costier construit de ea şi de Xiang Bin.

Bineînţeles, voiseră să ştie totul despre piatra

strălucitoare. Cea care semăna atât de mult cu Artefactul-emisar de la Washington. Când fusese întrebată de ce nu raportaseră autorităţilor descoperirea făcută de soţul ei, Mei Ling explicase, cu toată sinceritatea posibilă, că se temuseră de ceea ce i se întâmplase anteriorului proprietar al cristalului.

— *Lee Fang Lu a căzut victimă gândirii paranoice şi corupţiei de la vremea aceea,* recunoscuse inspectoarea Wu. *Dar cei care l-au executat au suferit mai târziu aceeaşi soartă în timpul reformelor care au urmat după dezastrul* Zheng He *şi după Marea Învoială. Păcat că soţul tău n-a luat în seamă acest lucru şi nu ne-a adus obiectul pe care l-a descoperit, ca să beneficieze toată ţara.*

Când Mei Ling protestase spunând că ea şi Xiang Bin nutreau numai dragoste şi veneraţie faţă de măreaţa patrie, inspectoarea Wu păruse a se mai domoli.

— *Nu-i nimic. O să-l găsim noi, sunt convinsă. Va avea o mulţime de posibilităţi de a-şi demonstra loialitatea.*

După încurajarea aceea, anchetatorii plecaseră, lăsând-o pe Mei Ling năucită de substanţele şi sondajele neurale administrate. Îi permiseseră chiar să păstreze alocaţia de la robotul-pinguin, confortul modest şi eliberarea de lipsuri, lucruri pe care le obţinuse de pe urma absenţei lui Bin.

Oare alţi funcţionari de stat, chiar de rang mai înalt, ar putea avea altă opinie? Mei Ling simţea că o lasă nervii pe măsură ce se apropia de coordonatele stabilite. Dar ce altă variantă ar fi avut în afară de a face aşa cum îi cereau autorităţile? Ştiau unde locuieşte. Puteau să-i anuleze contractul de sălăşluire costieră, lăsând micuţa familie fără nimic pe lume.

Săgeata îi indică o altă cotitură, de data asta către dreapta, pe o mică alee comercială. Miji ochii, sceptică, iar ca răspuns ochelarii îi desfăşurară un suprastrat-hartă care prezenta o scurtătură către Bulevardul Copiilor Mitologici Vivaci, faimos pentru sculpturile sale robotice reprezentând personaje îndrăgite din tot felul de opere, de la *Călătorie spre Vest* la *Albă ca Zăpada* sau la *Fengshen*

Bang.

„Poate apuc s-o văd în treacăt pe Pipi Lu, sau pe Lu Xixi”, sau pe *Shrek,* spera Mei Ling. Dar mai întâi să ajungă acolo…

Scrută pasajul slab luminat, în care magazinele de modă veche, cu vitrină la stradă, păreau să alunece înapoi în timp, până într-o epocă în care astfel de străzi se găseau în orice cătun sau oraş. Mai ales înainte de Revoluţie, când patru generaţii de membri ai câte unei familii trudeau cot la cot, împărţind apartamentul înghesuit de deasupra prăvăliei lor şi economisind la sânge pentru ca unul dintre fii să reuşească în viaţă. O râvnă tradiţională de a progresa pe care un vechi proverb auzit cândva de Mei Ling o satiriza cu cinism.

Prima generaţie – culi; strâng bani, cumpără pământ;
A doua generaţie – moşieri;
A treia generaţie – ipotechează terenul;
A patra generaţie – culi.

N-ar fi trebuit să înceteze deja aceste mişcări ciclice nesuferite? Nu se isprăvise cu ele până la centenarul Revoluţiei? Mei Ling tuşi în pumn şi se gândi că de un lucru era sigură. Fiul ei va fi inteligent, educat, iar ea îl va învăţa cum să fie înţelept! „Măcar să trecem cu bine peste vremurile de restrişte…”

Tocmai pătrunsese pe străduţa îngustă, când se auzi o voce.

— Preacinstita mamă n-ar trebui să se ducă acolo.

Mei Ling se opri, se uită în toate părţile şi îşi dădu seama că nu se mai vedea pe acolo nicio altă mamă în afară de ea. Privind în direcţia de unde se auziseră vorbele, descoperi o siluetă şezând retrasă dincolo de cadrul întunecat al unei intrări. Ochelarii ei ieftini încercară să forţeze o îmbunătăţire a imaginii – deşi fără prea mult succes – şi dezvăluiră un *copil* de vreo doisprezece ani, care purta un hanorac de un verde spălăcit şi ochelari reparaţi cu sârmă şi cu o cantitate

generoasă de bandă adezivă.

— Cu mine vorbeai?

Era ceva ciudat la flăcăul acela. Se legăna uşurel înainte şi înapoi şi se uita ţintă în direcţia lui Mei Ling, dar privirea îi aluneca pe lângă ea, ca şi cum s-ar fi concentrat într-un punct aflat departe la orizont.

— Mamele sunt sursa tuturor problemelor şi-a tuturor răspunsurilor.

Rostite pe un ton inexpresiv, vorbele lui sunaseră ca un fel de aforism sau zicătoare. Mei Ling observă că băiatul avea dinţii stricaţi, un prognatism vizibil şi o eczemă în plină erupţie pe toată lungimea gâtului. Ceva nu era în regulă cu el, fără îndoială.

— Ăă… poftim?

Băiatul se ridică şi se apropie de ea cu paşi târşâiţi, evitând în continuare s-o privească în faţă.

— Jia-Jupeng, *mama* ta vrea să vii acasă la masă.

Ei, dar una ca *asta* mai auzise ea. Erau vorbe pe care cei din generaţia părinţilor ei şi le spuneau în glumă, deşi Mei Ling nu înţelesese niciodată ce li se părea atât de amuzant. Deodată îşi dădu seama: probabil că puştiul acela era un rezultat al Epidemiei Autismului. Cu alte cuvinte, coşmarul oricărui părinte modern. Din reflex, se întoarse cu şoldul spre băiat, protejându-l cu corpul ei pe micul Xiao En, chiar dacă afecţiunea nu era contagioasă.

„Boala, poate nu. Dar ghinionul, s-ar putea."

Îşi înghiţi nodul din gât.

— De ce-ai zis că n-ar trebui să intru pe alee?

Băiatul întinse amândouă braţele spre ea. Pentru o clipă, Mei Ling crezu că voia să fie ridicat în braţe. Apoi îşi dădu seama: *vrea ochelarii mei.*

Simţi cum o parte din ea încerca să dea înapoi. La urma urmei, poliţistul nu era omul căruia să-i pună răbdarea la încercare. Şi totuşi, ceva din micul zâmbet calm şi stăruitor al băiatului o făcu să se aplece spre el, lăsându-l să-i scoată aparatul ieftin de la ochi. Zâmbetul lui se lărgi, iar privirea o întâlni pe a ei, mai puţin de o secundă – după toate aparenţele, nu era capabil să suporte un contact

uman mai lung de atât.

— Bărbaţii n-au venit aici să cumpere sos de soia, spuse el.

— Bărbaţii?

Mei Ling îşi îndreptă spatele şi privi în jur.

— Care bărbaţi?

Părând a nu-i lua în seamă întrebarea, el răsuci în mâini ochelarii, cercetându-i cu luare-aminte şi având grijă să nu permită scannerelor să-i observe la rândul lor chipul de aproape. Apoi, cu un hohot de râs, îi aruncă într-un coş de gunoi din apropiere.

— Hei! Am plătit destul pe…

Mei Ling se întrerupse. Băiatul îi oferea propria lui pereche de ochelari, cea care avea braţele reparate cu sârmă şi bandă adezivă.

— Uite-i.

Ea făcu ochii mari. Era nebunie curată.

— La cine să mă uit?

— La bărbaţi. Aşteaptă să apară o mamă.

Fără ochelari la ochi, băiatul părea să aibă un strabism pronunţat. În timp ce vorbea, tonalitatea vocii i se schimba abia perceptibil.

— N-au decât s-aştepte. Mama n-are să vină. Azi nu.

Ea nu voia să se aplece după ochelari. Nu voia nici să-i ia, nici să-i întoarcă, nici să-şi treacă braţele pe după urechi. Mai mult decât orice, nu voia să afle la cine sau la ce se referise copilul prin cuvântul „bărbaţii”.

Dar şi-i puse la ochi şi privi.

Acum aleea era iluminată şi pătrundea într-un tunel care părea să străpungă întunecimea aceea la care nu ajungea nicio rază de soare, trecând pe lângă prăvălii în care manufacturierii turnau în forme noi bijuterii de metal sau croiau îmbrăcăminte din piele veritabilă (şi ilegală), ori câte o familie creştea superscorpioni de luptă sau pentru mâncare. Ochelarii aceia îi păruseră mai simpli şi mai primitivi decât ai ei. Nu erau. Distingea cu ei până şi textura curmalelor chinezeşti pe care le felia un brutar pentru plăcintă; şi, de neînţeles, mai şi *miroseau.*

În jurul gurii de tunel se învârtejeau simboluri – multe dintre ele chinezeşti, dar nu toate. Se aranjau nu în şiruri sau coloane, ci în spirale şi în unde învolburate. Încercă să se uite la ele, dar nu avea control asupra direcţiei de privit.

Perspectiva i se schimbă brusc, sărind la o cameră ascunsă prinsă de un zid pe la jumătatea aleii, chiar deasupra unui *tuktuk* cu trei roţi pentru livrări de marfă. Camera mări imaginea pe lângă vehicul, al cărui motor funcţiona, până în interiorul unui mic magazin, unde Mei Ling văzu o femeie în vârstă care picta de mână ceramică cloisonné pe jumătate finisată. Aplecată deasupra materialului de lucru, artista părea agitată, dârdâia din tot corpul şi îşi muşca limba. Pensula înmuiată într-un vas cu vopsea roşie ieşi de acolo tremurând şi lăsă o dâră de picături în drumul spre carafa canelată la care lucra.

Imaginea transmisă de cameră se schimbă din nou. Mei Ling se pomeni dintr-odată că priveşte prin ochelarii pe care îi purta bătrâna, văzând acelaşi lucru pe care îl vedea şi ea.

La început nu observă decât vârful pensulei, care umplea cu vopsea coada unui homar desenat – vechiul personaj Disney care era însoţitorul preferat al Micii Sirene. Deşi îngrădită de sârma de cupru a modelului cloisonné, vopseaua roşie se răspândi ceva mai mult, în mod inegal. Mei Ling auzi o înjurătură în surdină, în timp ce bătrâna tampona pata de vopsea, şi ridică privirea pentru o fracţiune de secundă, către mica dubă parcată chiar în dreptul prăvăliei, care scuipa fum pe ţeava de eşapament.

Şoferul stătea relaxat pe scaunul lui, cu portiera deschisă, şi fuma o ţigară. Ţinea în poală un colac de sfoară.

Din nou o privire nervoasă spre pensula care cobora iar în vopseaua roşie. Apoi, cu un zvâcnet, imaginea camerei se mută spre stânga, pentru scurt timp, destul însă pentru ca Mei Ling să zărească un al doilea bărbat, un ins solid şi musculos, care stătea retras în penumbră, sprijinindu-se nerăbdător când pe un picior, când pe celălalt.

Fără vreo invitaţie din partea ei, ochelarii copilului îngheţară imaginea aceea, o măriră şi o extinseră, arătând ce ţinea bărbatul în mâini. Într-un pumn strângea o ţesătură neagră. În cealaltă, un pulverizator hipodermic. Mei Ling îl recunoscu din dramele poliţiste pe care le urmărea adesea. Era folosit de poliţişti ca să-i potolească pe infractorii violenţi. Şi de… răpitorii de persoane.

Reveni apoi la imaginea văzută prin ochii femeii care picta ceramică. Bătrâna se uita iar la carafă. Acum însă, vârful pensulei sale vandaliza vesela scenă subacvatică desenând peste ea o ideogramă de un roşu sângeriu. Citind-o, Mei Ling scăpă un icnet.

Fugi.

Scăldată brusc în sudoare, cu inima bătându-i puternic de groază, Mei Ling îşi smulse ochelarii, absolut convinsă că această capcană fusese întinsă special pentru ea. Dar de ce? Se arătase cooperantă. Se ducea de bunăvoie, nesilită!

Răspunsul o izbi în plin cu limpezimea lui. Nu exista nicio întâlnire programată la secţia de poliţie din apropiere. Fusese doar un şiretlic, cu scopul de-a o face să intre pe alee.

I se învârtejeau gândurile. Ce era de făcut? Încotro s-o ia? Poate dacă pornea în sens opus… să meargă doar pe străzi aglomerate… s-o sune pe inspectoarea Wu.

— Mama să vină încoace, spuse băiatul.

O luă de mână şi o trase.

— Cobbly sunt peste tot, şi oameni răi. În treizeci şi opt de secunde vor afla şi vor hăitui din toate părţile. Dar noi ştim cum să le purtăm de grijă mamelor.

Ea îl privi lung, rezistând îndemnului. Dar copilul zâmbi din nou şi se mai uită o dată în ochii ei, scurt, ca o tresărire.

— Hai, insistă el. E momentul să fugim.

Şi deja clipa deciziei trecuse pentru ea. Porniră amândoi în grabă, ieşind de pe aleea periculoasă şi urmând o stradă care doar cu puţin timp în urmă păruse o aglomerare de produse ale fanteziei. Acum însă, ştia ea prea bine, erau

acolo şi ochi periculoşi.

MAREE ÎN CREŞTERE

Avantajele comparative ale oamenilor şi ale maşinăriilor variază de la o activitate la alta. Închipuiţi-vă un grafic în care slujbele „cele mai omeneşti” ocupă poziţia superioară. Aici se găsesc îndeletnicirile pe care le îndeplinesc cel mai bine fiinţele umane organice, cum ar fi gastronomia rafinată sau coafura artistică. Apoi există un „ţărm” compus din munci pe care maşinile şi oamenii le execută cu costuri egale, cum ar fi asamblarea meticuloasă a unor componente de mare valoare. Sau munca de curăţenie.

Mai departe şi mai jos de aceste slujbe se găseşte un „ocean” de corvezi pe care cel mai bine le execută maşinile: producţia de masă sau dirijarea traficului. Când maşinile devin mai ieftine, sau mai inteligente, sau ambele, nivelul apei creşte, ca să spunem aşa, şi se produc două efecte.

Mai întâi, maşinile înlocuiesc oamenii prin preluarea însărcinărilor recent „inundate”.

Însă faptul că maşinile dispun de noi şi noi aptitudini poate de asemenea să completeze şi să extindă o gamă largă de sarcini umane, crescând valoarea bunei lor executări. Uneori răsar pe neaşteptate noi ocazii pentru fiinţele umane, ca un munte tânăr care prinde a se înălţa din mare.

Robin Hanson, personaj simulat din piesa websim *Trilema*

Capitolul 36

DIAMANTE FALSE

Răsună un gong, chemând toţi invitaţii în sala de banchet mare cât un hangar de avion privat. Un asistent personal în livrea îi ţinu lui Hamish scaunul cu spătar înalt

în stil medieval cistercian, apoi rămase în preajmă cât dură masa, umplând pocale de cristal cu buza aurită şi servind feluri aranjate pe farfurii din sol lunar vitrificat. (Faimosul set de veselă Rupert Glaucus-Worthington, comandat când rezerva de roci lunare a NASA fusese scoasă la licitaţie pentru achitarea datoriilor.) Totul era de o extravaganţă minunată, dar marea lui mirare era legată de servitori.

„Cum mama naibii pot să facă asta?”

Nu era vorba de costuri. Când aveai în coadă şapte sau opt de nouă la poziţionarea pe graficul averilor, îţi puteai permite toată servitorimea pe care o voiai, pentru orice fel de muncă. Nu, *confidenţialitatea* era cea care nu putea fi cumpărată doar cu bani. Cu cât se implicau mai mulţi oameni într-o discuţie, cu atât erau mai probabile scurgerile de informaţii, de la simple zvonuri la înregistrări complete. În pofida regulilor de bază şi cât se poate de limpezi care fuseseră stabilite pentru această ocazie – împreună cu scutul Faraday menit să ţină la distanţă World Mesh –, oricine din sală *putea* să aibă asupra sa vreun dispozitiv ultimul răcnet. În cursa avansurilor tehnologice, cei bogaţi nu puteau fi siguri de nimic. O companie micuţă abia înfiinţată, o gardă civică online de amatori sau chiar o jalnică guvernare învechită, oricine putea să ajungă pentru scurt timp în fruntea ierarhiei.

Hamish reflectă la faptul că familiile de la vârful cladei – Glaucus-Worthington, bin Jalil, Bogolomov, duPont-Vonessen, Wu Chang şi altele – permiseseră accesul atât de multor persoane la această întrunire. Chiar dacă eticheta cinei festive păstra cea mai mare parte a conversaţiei la nivelul unei simple flecăreli, subiectul principal fiind rezervat pentru a doua zi, precis avea să se îmbete cineva şi să divulge totul.

La vremea supei, Hamish întreţinea o conversaţie lejeră cu un specialist în psihologie socială din Dharamsala. Dar în tot acest timp nu înceta să-şi pună întrebări. „Poate că servitorilor li se aplică hipno-blocaje de loialitate. Ilegale în cea mai mare parte a lumii. Dar Elveţia şi Liechtensteinul n-au intrat în UE. Sau poate că sunt plătiţi

în opţiuni temporizate, cu scadenţa peste decenii, numai dacă sunt îndeplinite criteriile de loialitate.”

Una dintre abordări – Metoda Tata – avea o notă de rafinament. Găseai o mică localitate rurală devastată de sărăcie, boli şi disperare. Puneai la bătaie bani cât s-o transformi în întregime – şcoli, spital, locuri de muncă, burse pentru tinerii sclipitori. Întreţineai un cult local al recunoştinţei. Obţineai o sursă solidă de ajutor credincios şi recunoscător. Şi ceva publicitate favorabilă.

„Ori s-ar putea obţine acelaşi rezultat prin metoda clasică. Şantajul. Dacă ne trădezi, o să spunem la poliţie ce-ai făcut.” Aruncând o privire spre chelnerul lui personal, Hamish îşi dădu seama că omul era destul de robust, în pofida uniformei de mătase şi a grijii mieroase cu care îl înconjura. Hamish dădu pe gât nişte vin şi, pe când i se reumplea paharul, observă pe dosul mâinii servitorului său ceva care putea fi rămăşiţa unui tatuaj înlăturat, poate semnul unui trecut dur.

„Cu ochelari, aş putea obţine o analiză a tiparului în policromie. Dar e mai distractiv să pui cap la cap nişte indicii disparate, ca pe vremuri.”

Adevărul era că Hamish se distra de minune, notându-şi în gând idei pe care mai târziu să le cerceteze şi să le dezvolte echipa lui. Cititorilor şi privitorilor le plăceau la nebunie astfel de lucruri! Bineînţeles, personajul lui negativ posesor de avere avea să facă parte din *alte* cercuri de bogătaşi. Poate avea să fie un naderit tehno-miliardar, sau un savant nebun cu dare de mână, sau un membru al vreunei cabale liberale… categoric nu cineva din cladă!, mai ales acum, când această elită a elitelor se alia cu Tenskwatawa.

Între timp, sociologul din stânga lui trăncănea verzi şi uscate despre lucrarea pe care avea de gând s-o prezinte a doua zi, având ca subiect „Etica pragmatică neo-confuciană şi Noua Piramidă”. Hamish se simţea atât de bine, încât se abţinu s-o întrebe de unde plagiase ultima parte a titlului.

— Vedeţi, domnule Brookeman, pe măsură ce păleşte

Iluminismul, la fel se va întâmpla şi cu structura lui socială diamantiformă, dominată de o clasă de mijloc mare şi robustă. Configuraţia asta a încurajat dinamismul şi creativitatea, dar şi nestatornicia friabilă. Cultura kitsch-ului şi năravurile capricioase care v-au infestat America cea veşnic adolescentă.

Hamish îi răspunse cu un surâs curtenitor, pe care ea îl interpretă în mod greşit drept interes profund, fluturând din degetele ei delicat pictate.

— Genul acesta de ordine socială e *instabil.* Depinde în prea mare măsură de un nivel ridicat al educaţiei, al bunelor maniere, al încrederii şi al sentimentului unui scop comun. Ca-n vechime în Atena sau în Florenţa, e simplu să aţâţi burghezia să se ciondănească pe teme minore. O faci să reacţioneze exagerat la o ameninţare hiperbolizată, în timp ce le ignoră pe celelalte.

Sociologul părea că încearcă din răsputeri să-i menţină interesul lui Hamish, zâmbind şi aplecându-se puţin pentru a relua contactul de fiecare dată când el îşi ridica privirea din farfurie – ajunsese între timp la peşte, stavrid cu coadă galbenă opărit, foarte scump, cu nişte urme de şofran veritabil. Curtenitor, Hamish o cadorisi cu o privire atentă, observând că era mai atrăgătoare decât i se păruse la început. Mai luă o înghiţitură de vin şi îl lăsă pe chelner să-i umple paharul, în timp ce ea continua să vorbească.

— Platon spunea că o guvernare stabilă necesită o bază largă, care se îngustează abrupt către o clasă conducătoare mică, dar supercalificată, născută şi educată pentru a conduce. Manieră adoptată de nouăzeci la sută dintre civilizaţiile postagricole. Până şi în perioada aşa-numitului comunism sovietic, puterea s-a concentrat repede în mâinile câtorva sute de familii din casta *nomenclaturistă*... o *s*ocietate feudală clasică, în pofida retoricii sale superficial egalitariene.

„Ce-şi imaginează ea, că n-am habar de lucrurile astea?” se întrebă Hamish. Continuând s-o privească şi să dea din cap alene, trase cu urechea la alte conversaţii. În spatele lui, un magnat brazilian al fertilizatorilor reitera nişte

supoziţii despre Artefactul extraterestru care deja deveniseră plictisitoare cu multe ore în urmă.

Între timp, de cealaltă parte a mesei, un savant din grupul de reflecţie al lui Tenskwatawa discuta despre *responsabilitatea conformă cu probabilitatea* – ideea că oamenii de ştiinţă şi inovatorii ar trebui obligaţi să-şi cumpere asigurări sau obligaţiuni cu care să acopere posibilele consecinţe negative, garantând astfel că vor sta să cugete înainte de-a se repezi să facă experimente riscante. Era o variantă a Principiului Prevenţiei – solicitarea ca povara dovezii să apese pe umerii celor care aduc schimbarea. Alternativă interesantă la propunerea de înfiinţare a Juriilor Ştiinţifice, aceasta ar lăsa regularizarea progresului în sarcina pieţelor de risc, în loc s-o arunce în ghearele birocraţiei.

Inteligent, dar fără sorţi de reuşită în momentul acela, când familiile din fruntea Stării Întâi se alăturau Renunţării. Oligarhii viitorului n-aveau să mai folosească metode de piaţă. Birocraţia e mai uşor de controlat.

— Deci toate semnele indică revenirea la o structură de Stări piramidală. Dar *ce fel* de piramidă socială va fi? întrebă sociologul, crezând că se bucura de întreaga atenţie a lui Hamish.

„E clar că flirtează cu mine”, trase Hamish concluzia.

— Păi, da, asta-i o întrebare bună, răspunse el, dându-şi seama că vorbea cam greu.

„Vinul ăsta e prea bun. Cinsteşte-l cu sorbituri mici, nu cu gâlgâieli.”

— Într-adevăr! spuse ea şi dădu din cap cu hotărâre, gest care făcu să-i zornăie colierele placate cu aur.

Zâmbea arătându-şi dantura imposibil de albă şi depunea prea multe eforturi, dar, în timp ce ea îi dădea zor mai departe, lui Hamish începea să i se pară… hm… simpatică.

— Chiar vrea aristocraţia noastră în plină ascensiune să repete greşelile care au împins plebea să se răzvrătească în 1789 în Franţa şi-n 1917 în Rusia? Ce rost are să acaparezi toţi banii şi toată puterea, dacă până la urmă

ajungi în tărăboanţa condamnaţilor care te duce la butuc?

Aici Hamish avea un răspuns de dat.

— Ludovic al XVI-lea şi ţarul Nicolae erau odrasle ale incestului, zevzeci cu deficienţe mintale. Pe lângă asta, nu deţineau instrumentele viitorului. Microcamere care să prolifereze pe tot cuprinsul lumii. Sau detectoare de minciuni care să fie infailibile.

„Sau – adăugă vocea sa interioară, pe care n-o reproduse cu glas tare – apariţia inteligenţei artificiale veritabile. Dar să nu pomenim şi al treilea element, asigurarea controlului de la vârf către bază."

— Ei, cu asta ai dreptate, recunoscu ea. Deşi în ziua de azi camerele şi maşinăriile adevărului sunt de multe ori la fel de enervante pentru Starea Întâi pe cât sunt de utile, fiindcă aruncă o lumină incomodă şi în sus la fel de frecvent ca în jos.

— Da, dar nu e nevoie decât de *întreruperea reciprocităţii,* răspunse el. Controlezi informaţia, te asiguri că circulă într-un singur sens. Pui stăpânire pe bazele de date. Inventezi situaţii alarmiste, pentru ca publicul să sprijine „protecţia" paternalistă. Te asiguri că sunt promulgate o mulţime de legi referitoare la confidenţialitatea vieţii private, pe urmă dai mită să se deschidă nişte uşi dosnice, pentru ca elitele să poată oricum să vadă tot, iar „confidenţialitatea" să le protejeze doar pe ele.

Luându-şi avânt, Hamish continuă:

— Evident, programul nu se reduce la atât. Ăştia din castele educate care fac pe deştepţii văd ce se-ntâmplă şi protestează. Atunci răspândeşti prin propagandă o mulţime de resentimente populiste faţă de oamenii de ştiinţă şi faţă de alţi profesionişti, numindu-i „elite îngâmfate". În cele din urmă… după ce funcţionarii publici şi experţii tehnicieni ajung să piardă încrederea publicului, deconectezi pur şi simplu celelalte Stări de la bucla informaţională, preiei în întregime controlul asupra camerelor şi asupra agenţiilor guvernamentale, şi *voilá!* O tiranie care rezistă timp de milenii!

Femeia căscă ochii la Hamish.

— Mă rog, n-aş zice chiar aşa…

— Ideea e că atunci când cei de la vârf pot să vadă absolut totul… cum mai poate să mai apară vreodată un Lenin sau un Robespierre?

Rânjind şi luându-şi încă un pahar, Hamish se simţi înflăcărat de propria-i revărsare bruscă de vorbe pătimaşe. Într-adevăr, parcă făcuse prezentarea unui subiect de film în faţa unui producător, depănând – în doar câteva secunde – o intrigă diabolică minunată, care ar fi dat perfect pe ecran. O intrigă întreţesută cu firea şi cu istoria umană, şi care… în sfârşit… de fapt cea mai mare parte din ea se desfăşura deja în lumea modernă.

Sociologul clipi repede de câteva ori.

— Nu-s convinsă că *„tiranie”* este cuvântul pe care l-ar folosi Platon.

„Hopa.” Dintr-odată, Hamish conştientiză că se întorseseră câţiva să-i urmărească răbufnirea. „Fir-ar să fie. Aşa tare m-a prins povestitul, încât am ajuns să-i descriu pe aristocraţii cladei ca pe nişte personaje negative! Următorul pas ar fi fost să explic cum ar putea să se-apuce un trio de protagonişti excentrici să demoleze tot edificiul… în mai puţin de nouăzeci de minute de film.”

Continuă să-şi golească farfuria în timp ce cugeta. „Acum pe unde scot cămaşa?”

— Nu, sigur că nu, murmură el după ce mestecă şi înghiţi dumicatul. De fapt, probabil că un asemenea grad de securitate dusă la perfecţiune ar *micşora* severitatea viitorilor conducători. N-ar fi nevoie de cruzimea torturii înfăţişate în romanul ăla de George Orwell. La ce bun? Nişte conducători perfecţi, atotştiutori şi bine protejaţi, aproape că n-ar avea nevoie de brutalităţi. De fapt, ar încerca să obţină paradisul platonician. Dar, vă rog – insistă el –, întoarceţi-vă la ideea despre ordinea socială piramidală care se va îmbunătăţi pe căi confucianiste.

Ea dădu din cap a încuviinţare; se vedea că era la fel de nerăbdătoare să revină la discursul ei pe cât era el să dornic să tacă o vreme.

— După cum spuneam, domnule Brookeman…

Cu zâmbetul său cel mai dezarmant, el se întinse s-o atingă pe mână.

— Spune-mi Hamish.

— Foarte bine… Hamish.

Tenul ei delicat îşi schimbă nuanţa; zâmbi timid, fermecător, apoi reîncepu în grabă.

— Demult, în secolul XX, au existat conducători în Singapore şi în Japonia, iar apoi în Marea Chină, care s-au gândit la nişte căi non-vestice de administrare a unei societăţi moderne complexe. Părându-li-se că iluminismul occidental era mult prea necugetat şi imprevizibil, au conceput metode ingenioase prin care să *încorporeze* tehnologia şi ştiinţa, împreună cu unele aspecte restrânse ale capitalismului şi ale democraţiei, într-o ordine socială care rămânea şi tradiţională, şi esenţialmente piramidală, fără haosul, fricţiunile şi imprevizibilitatea din America sau Europa. S-au inspirat în mare măsură din istoria Asiei, în care au existat perioade de guvernare stabilă şi aristocratică mult mai îndelungate decât în Vest.

„Da, vezi să nu”, îşi spuse el, pe când femeia continua să vorbească. „Dar o să mai conteze ceva din toate astea când vor năvăli în scenă maşinile superinteligente? Astea îşi vor avea priorităţile lor. Şi prima are o omenire foarte frumos ordonată. Predictibilă. Nu vor încerca să ne extermine sau să ne facă sclavi, deşi eu însumi am exploatat clişeul ăsta de multe ori, în cărţi şi-n filme. Nu, vor vrea să stăm cuminţi şi să ne lăsăm conduşi de semenii noştri, într-un fel pe care să poată ele să-l modeleze şi să-l ghideze cu uşurinţă.”

Îi trebuiseră lui Hamish ani întregi ca să ajungă la această concluzie, după decenii în care detestase şi rezistase noţiunii de inteligenţă artificială. Abia în ultima vreme ajunsese să accepte inevitabilul. Mai ales când îşi dădea seama… „Indiferent ce fel de logică li s-a aplicat altor elite, ea li se va aplica şi noilor stăpâni IA. Vor vrea să ne dijmuiască resursele ca să le sprijinim pasiunile şi ţelurile. Mai departe, vor vrea ca vasalii lor umani să fie

mulţumiţi. Fericiţi. Poate chiar să-şi imagineze că încă mai deţin controlul.”

Iluzii precum cea fabricată de atrăgătoarea specialistă în sociologie, care vorbea întruna – în timp ce se aducea, se consuma şi se strângeau resturile de la o salată pentru împrospătarea gustului, făcându-se loc pentru felul principal, carne veritabilă, de vită crescută la fermă, delicios de fragedă şi gătită în sânge – despre faptul că versiunea est-asiatică a aristocratismului era infinit mai bună decât orice altă orânduire feudală.

În voioşia ei, femeia părea să n-aibă habar că gândurile lui Hamish se împărţiseră – o parte dintre ele se concentrau asupra ei, altele rătăceau departe, iar o a treia parte se întrebau pofticioase cum arăta trupul ei pe sub sariul de mătase.

— Chiar şi în vremurile de demult, confucianiştii amestecau conservatorismul profund şi încrederea în ierarhie cu conceptul de *meritocraţie.* Copiii cei mai isteţi ai săracilor şi cei din castele negustoreşti puteau uneori să-şi *încerce* drumul spre nivelurile superioare ale piramidei, folosindu-şi înzestrările ca să se arate egali între vasali.

Rima o făcu să scoată un fornăit scurt, plin de mândrie; apoi sorbi repede din vin.

Lui Hamish i se păru amuzant felul cum se împletea modelul conturat de ea cu modelul lui, deşi exista o diferenţă: el ştia că entităţile cibernetice, calme şi detaşate, aveau să se plaseze inevitabil în vârful ordinii sociale, chiar deasupra Stării Întâi. Totuşi, femeia avea, *la modul general,* o viziune corectă… şi mult mai interesantă decât oricine din partea aceea a mesei. Plus că, în mod evident, era leşinată după el, cel mai probabil după statutul lui de celebritate.

În orice caz, la momentul când se servea desertul, el hotărâse deja să accepte inevitabilul – o mixtură modelată astfel încât să arate ca Pământul, pe care gazda lor o tăie cu sabia, expunându-i straturile alternative de aluat crocant, îngheţată şi ciocolată care, precum cele ale

planetei înseşi, se terminau într-un miez topit cu aspect delicios.

Totuşi, chiar şi după aceea, când mergeau împleticit şi chicotind, unul lângă altul, către camera ei, Hamish îşi păstră detaşarea parţială – aceeaşi detaşare care o ţinuse pe Carolyn la o distanţă glacială în toţi acei ani, până când, într-un târziu, se hotărâse să plece. Iar el nu se putea opri nici măcar atunci să-şi imagineze creierele IA hotărând să se exprime ca nişte mandarini confucianişti ideali, animaţi de o încredere plină de seninătate că ar putea să-i tolereze şi să-i răsplătească pe cei mai buni dintre cei de jos. „N-ar putea noii *ia*-stăpâni supremi să le permită câtorva fiinţe omeneşti să se ridice prin „merite „şi să li se alăture la vârf? Poate ca cyborgi, îmbunătăţiţi pentru a putea opera la nivelul lor?”

Era exact lucrul împotriva căruia propovăduise el decenii întregi. Totuşi, la drept vorbind, Hamish descoperea că propriile-i puncte de vedere se schimbau treptat. Pentru că exista şi tentaţia puternică de a-şi *dori* un asemenea destin. Visul nebunesc al creatorilor de zei exercita o atracţie de netăgăduit.

„Dacă vom trata cum trebuie tranziţia, Noua Piramidă va fi inteligentă, binevoitoare, calmă. Pentru oameni vor fi alegeri electorale şi alte jucării. Deasupra lor, aristocraţii vor menţine stabilitatea. Iar la vârf? *IA*-urile vor ocupa cu eleganţă poziţia cea mai de sus, fără să facă valuri.

Mai apoi, după câteva secole de acalmie, poate vom fi pregătiţi să dezgropăm acel nenorocit de Artefact Havana din cine ştie ce cotlon rece şi întunecat şi să discutăm despre stele.”

ENTROPIE

Optimiştii furnizează dovezi că totul va fi bine, ca de pildă faptul că s-a evitat un război de proporţii – în ciuda câtorva arsuri şi zgârieturi – şi că majoritatea oamenilor din ziua de azi cunosc perioade de pace incomparabil mai lungi decât strămoşii lor. Chiar şi în actualul sistem

economic, sute de milioane se zbat zi după zi cu speranţa reală că vor scăpa de sărăcie şi văzându-şi copiii mai sănătoşi şi mai bine educaţi. Exceptând epicentrul infestării cu *toxoplasma,* violenţa interpersonală a scăzut din nou în statisticile pe cap de locuitor.

Da, există zvonuri şi modele îngrijorătoare care prevăd apropierea unei conflagraţii – una între Stări, nu între state naţionale. Dar cine tânjeşte cu adevărat după aşa ceva?

Ce-ar fi dacă optimiştii ar avea dreptate? Să presupunem că noi, generaţia actuală, devenim – în medie – *deopotrivă mai inteligenţi şi mai raţionali,* într-un ritm bunicel. În felul acesta, dintr-un total de aproape zece miliarde tot mai rămân, în medie, un miliard de fiinţe omeneşti cufundate adânc în violenţă, în rigiditate dogmatică sau în repetarea înşelătoare a unor greşeli deja dovedite. Cunoaşteţi asemenea oameni. Regăsiţi aceste trăsături în unii dintre vecinii voştri? Sau poate recunoaşteţi chipul din oglindă?

Amintiţi-vă că un singur răufăcător poate să distrugă ce au clădit atâţia alţii. Ar putea fi nevoie de o mie de profesionişti ca să neutralizeze ceva virulent răspândit de un singur designer răuvoitor de software sau bioware. Nu înseamnă că sociopaţii ar fi mai inteligenţi; în general, nu sunt. Dar au de partea lor elementul-surpriză, căruia i se adaugă fragilitatea unei societăţi cu multe puncte vulnerabile la atacuri.

Să presupunem că *raportul dintre bunătate şi iscusinţă* continuă să crească şi că, an după an, forţa de lucru e compusă din tot mai multă lume cumsecade, competentă şi creativă, comparativ cu numărul sociopaţilor. Va fi oare de ajuns? Poate.

Dar apoi imaginaţi-vă că descoperă cineva o cale simplă de *a crea găuri negre sau antimaterie* folosind materiale obişnuite şi curent de la priză. Chiar dacă 99,999% din populaţie se va abţine, procentul dement de 0,001% ar putea să ne omoare pe toţi. Şi mai există şi alte scenarii, alte căi posibile prin care un singur nebun ar putea să ne

întreacă pe toţi, indiferent cât de bun şi de sănătos ar fi rezultatul fracţiei.

Dacă raportul se îmbunătăţeşte, dar seria nu e convergentă, atunci nu mai e nicio speranţă.

Pandora's Cornucopia

Capitolul 37

ARHIPELAG

Peng Xiang Bin îşi dorea nespus să lămurească un comentariu făcut de entitatea extraterestră din interiorul pietrei-lume. Când i se arătaseră imagini ale celuilalt mesager interstelar ovoidal – Artefactul Havana, studiat în America –, Emisarul Prudenţei îşi exprimase cât se poate de clar dispreţul şi duşmănia, numind *mincinoase* făpturile care sălăşluiau în recipient.

În pofida tuturor problemelor de traducere care persistau la acel moment, cuvântul acela răzbătuse cu toată intensitatea şi claritatea. Era contrariant şi în bună măsură dătător de fiori. Evident, Paul, Anna şi profesorul voiau şi ei să afle mai multe. Dar doctorul Nguyen insista să nu se abată de la lista lor de întrebări prestabilite.

Aşadar, Bin se concentra la trasarea unui alt set de caractere străvechi. Când apăru un şir complet de simboluri plutitoare pe suprafaţa obiectului în formă de ou, rosti întrebarea cu glas tare.

— *Cum* aţi ajuns pe Pământ?

Răspunsul veni în două părţi. Pe când Emisarul Prudenţei picta ideogramele şi alcătuia cuvinte arhaice, în apropiere se contura *o imagine,* la început întunecată ca noaptea. Anna Arroyo solicită imediat o versiune mărită pentru a fi expusă pe cel mai mare display 3D al lor, dezvăluind o imagine din spaţiu întunecată, punctată.

Pe un ton plin de subtilităţi care suna minunat şi părea cât se poate de potrivit prin aerul său de modă veche, profesorul Yang Shenxiu traduse străvechile ideograme.

Proiectile, azvârlite din focul căminului matern,
Lansate de braţe dumnezeieşti de lumină,
Trimise să plutească un timp de nemăsurat,
Printr-o pustietate de neînchipuit…

În pulberea miliardelor de stele, una singură părea să pulseze, aruncând în jur săgeţi sclipitoare fine…

— Înregistraţi imaginile astea cu constelaţia! porunci doctorul Nguyen, fără să aibă timp de politeţuri.

— Imediat! sări Menelaua.

Degetele lui părăsiră crucifixul animatronic care îi atârna la gât şi începură să fluture prin aer cu o iuţeală teribilă, în timp ce insularul mormăia şi se fâţâia în scaun.

Bin se uita cu gura căscată la câteva dintre razele pâlpâitoare, care păreau să propulseze nişte stropi mărunţi în direcţia lor. Unul dintre aceştia veni drept către ochii lui, crescând vertiginos şi transformându-se într-o suprafaţă largă, reflectoare, desfăşurată chiar în dreptul privitorilor.

— Velă fotonică! o identifică Anna. O variantă a modelului Nakamura. Propulsie printr-un *laser* din punctul de origine.

Bin scoase un mormăit, uimit de rapiditatea ei – şi de faptul că reuşise să-i înţeleagă şi el o parte din răspuns! Marea corabie spaţială se năpusti dincolo de raza lui vizuală, care pivotă ca s-o urmărească, iar Bin întrezări pentru o clipă, trasă în urma uriaşei vele, o formă mică şi netedă, strălucind orbitor în raza propulsoare a stelei de origine…

…care într-un târziu se stinse, poate după mulţi ani, lăsând în urmă doar radiaţia naturală a soarelui originar, o sclipire care se micşora pe măsură ce distanţa creştea şi treceau decenii în câteva secunde. Nemaiexistând unda laser pe care s-o capteze, vela diafană se contractă, se plie şi se prăbuşi într-un container de la capătul unui mic ovoid, a cărui strălucire începuse deja să pălească, până ce nu se mai putu distinge din ea decât o undă de forma unui

sâmbure, luminată de stele, care se răspândea cu o viteză pe care mintea lui Bin n-o putea cuprinde.

— Frumoasă şmecheria asta cu vela, comentă Paul. O pui deoparte când n-ai nevoie de ea pentru propulsie sau pentru colectarea de energie, ca să nu agaţe particule interstelare. Cu materiale bi-memorie, s-ar putea extinde sau contracta cu foarte puţin efort. Pe pariu c-o vor folosi mai târziu ca să încetinească.

Bin începea să-şi dea seama cum trebuie să fi traversat piatra-lume incredibilul abis dintre stele – metodă sigură de a provoca sentimente fraterne în colonia asta de bogătaşi pasionaţi de iahting. În acelaşi timp, se întreba: „Ce-ar fi înţeles oamenii din vechime, în China sau în India, din imaginile astea?”

„Le-ar fi judecat în termeni de zeităţi şi monştri.”

Cât de uşor puteai să râzi de asemenea naivităţi. Dar, în realitate, putea garanta cineva că omenirea modernă era suficient de avansată ca să înţeleagă, chiar şi în vremurile acelea? Era ea destul de avansată în acele privinţe care contau cel mai mult?

În tot acest timp continua istorisirea citită de savantul Yang:

Timpul trecea încet pe când galaxia se rotea,
Se profila o nouă stea – lumina ei, o pernă moale.

Capsula se răsuci şi îşi întinse din nou vela, care primi un impuls mai blând, de frânare, dinspre o sursă de lumină puternică din faţă. „Soarele nostru”, îşi dădu seama Bin. El trebuia să fie.

— Ştiam eu! exultă insularul. Bineînţeles că nu există niciun laser la capătul ăsta. Deci lumina soarelui, singură, n-o să fie de-ajuns.

Pe măsură ce steaua din faţă creştea de la un vârf de ac până la un disc vizibil, un *obiect nou* apăru dintr-odată în faţa pietrei-lume – o uriaşă sferă vârstată, încinsă cu straturi peste straturi de furtuni multicolore învârtejite.

Dinainte ales – un ghem uriaş aştepta,
Gata să prindă… să tragă… să dea ajutor…

Yang Shenxiu le oferea o traducere împleticită, deoarece, cu tot ajutorul computerului, nu putea decât să ghicească sensurile. Dar, la urma urmei, Emisarul avea un vocabular uman util, dar limitat. În Antichitate, chinezii şi locuitorii Indului cunoşteau foarte puţine lucruri despre astronomie, navigarea în câmpul planetar şi toate celelalte.

„La fel ca mine”, îşi spuse Bin, în vreme ce ghemul din fâşii de neguri se apropia cu mare iuţeală.

— O pendulare gravitaţională pe lângă Jupiter, murmură Anna, părând cuprinsă de admiraţie. Ca şi când ai strecura un ac microscopic prin ţesătura a secole şi ani-lumină. Le trebuia o sincronizare perfectă.

Măreaţa planetă gazoasă trecu pe lângă ei cu o viteză înfricoşătoare, iar capsula, cu vela umflată, plonjă *pe lângă soare* într-un viraj brusc, înainte de a-şi schimba direcţia şi a se cufunda în negura spaţiului. Departe… departe… până ce se opri, la capătul unei curbe maiestuoase… apoi se prăbuşi iar, apropiindu-se de stea dintr-un unghi diferit; torente de lumină umplură încă o dată vela.

Paul scăpă o exclamaţie.

— Dar tot ar avea un surplus uriaş de viteză. Acul ăsta trebuie să fi cusut de multe ori, oferind *numeroase* pendulări şi pe lângă alte planete, şi pe lângă Jupiter şi soare, iar şi iar.

Evaluarea lui se confirmă odată ce sfera solară clocotitoare săgetă prin dreptul lor, făcându-l pe Bin să lăcrimeze. Imediat după trecerea la cea mai mică distanţă, vela se strânse înapoi în containerul ei… şi în scurt timp un ghem mai mic zbură pe alături atât de aproape, încât Bin avu senzaţia că trecea *prin* partea superioară a norilor săi galbeni, agitaţi, când o aură strălucitoare împresură pentru scurt timp imaginea.

— Frânare atmosferică în atmosfera lui Venus. Dă-o-ncolo! Ar avea nevoie de calcule orbitale până la a zecea

zecimală ca să planifice aşa ceva de-atât de departe şi cu atâta timp înainte.

Apoi un alt viraj brusc, cu întoarcere pe după Jupiter…

— Da, deşi ar putea face mici corecţii în timp real, între întâlniri, dacă modifică orientarea velei, răspunse Anna. Totuşi, n-ar face ei aranjamente atât de detaliate fără să aibă în plan o destinaţie anume.

Făcu şi ea câteva mişcări rapide cu degetele.

— Probabil că ştiau deja de existenţa Terrei. Cu ajutorul instrumentelor, cum e telescopul nostru LifeSeeker… dar mult mai avansate. Or fi aflat că are atmosferă oxigenată, viaţă, metan provenit din procese biologice, poate clorofilă. Chiar şi-aşa…

Continuând să privească încremenit, Bin simţi nevoia să clatine din cap. Nu era cu putinţă ca anticii să fi înţeles vreun dram din toate astea, chiar dacă Emisarul le-ar fi arătat aceleaşi imagini şi le-ar fi povestit despre lumile acelea care purtau numele zeităţilor lor – sau invers. Bin simţea că i se învârte capul şi i se face greaţă pe măsură ce dansul turbionar al planetelor trecea prin alte câteva întâlniri – alte şi alte piruete ameţitoare, răscolitoare –, până când senzaţia de viteză tumultuoasă începu în sfârşit să se diminueze. Ritmul se potolea progresiv – chiar dacă nu-şi pierdea tenacitatea. Apoi se apropie un alt punct, lent, graţios. Bin ghici ce planetă era după licărul albastru-verzui.

— Probabil, comentă Paul, intenţiona să-şi ajusteze traiectoria către Pământ absorbind treptat lumină solară până avea să intre pe o orbită înaltă, lipsită de riscuri, poate într-un punct Lagrange. După care avea să petreacă un timp, câteva secole, evaluând situaţia. Poate să folosească vela drept oglindă de telescop, ca să acumuleze lumină şi să facă observaţii detaliate de la o distanţă sigură. Pe urmă să aştepte.

Anna nu părea convinsă.

— Ce să aştepte? Să producă planeta călători în spaţiu? Dar coincidenţa temporală e ceva de necrezut! Cum să lansezi obiectul ăsta la un moment calculat astfel încât să

sosească doar cu câteva mii de ani înainte să ajungem noi în spaţiu? De unde puteau să ştie?

Bin se minuna în faţa acelor oameni pricepuţi care înţelegeau atât de multe şi atât de repede. Chiar ţinând cont de toate instrumentele lor sofisticate şi de ajutorul *ia*-urilor. Simplul fapt de a se afla în compania lor era un privilegiu.

Paul continuă să-şi exprime dezacordul.

— În orice caz, de unde ştim noi că momentul pe care l-au ales a fost unul special? Poate că pietrele astea sosesc întruna, cu regularitate, de un miliard de ani, şi sunt deja peste tot în sistemul solar! Nu ne-am gândit să supraveghem centura de asteroizi ca să descoperim obiecte atât de mici. Pur şi simplu s-a întâmplat ca astronautul acela să prindă una care plutea în raza lui de acţiune…

— Tot e o coincidenţă înfricoşătoare, insistă Anna. Trebuie să fie…

— Tovarăşi, vă rog, interveni profesorul Yang Shenxiu, ridicându-şi privirea pentru scurt timp de la staţia lui de lucru. Se întâmplă ceva.

În strălucirea Pământului începuse să se contureze un punct îndepărtat, apoi o sferă stropită cu nori şi mări scânteietoare. Acum însă, imaginea narativă se roti şi mări imaginea capsulei călătoare printre stele. Se redeschise o cutie mică în capătul din faţă, iar vela îşi făcu din nou apariţia.

Într-un târziu, ţinta a apărut în vizor.
Era momentul să se apropie lin şi să găsească o poziţie sigură,
Să focalizeze, să studieze şi să evalueze,
Apoi să doarmă iar şi să aştepte.
Până să vină momentul afirmării,
Când promisiunile se confirmă. Pregătită…

Numai că de data asta se întâmplă ceva. Pe când vela ieşea din cutie, într-o jerbă de reflexii intense, câteva fire

plesniră pe neaşteptate! Un colţ al uriaşei foi luminoase se adânci uşor. Alte fire se intersectară greşit. Bin se holbă nedumerit, simţind o gheară în stomac când vela se mototoli şi se surpă rapid, cu cablurile subţiri înnodate, distruse.

— E clar că s-a-ntâmplat ceva foarte rău în ultima clipă, comentă inutil Paul.

Bin se pomeni respirând cu greu din pricina tensiunii, în timp ce urmărea drama care avusese loc cu milenii în urmă. Simţea compasiune pentru piatra-lume. Călătorise atât de mult şi, când părea aproape de reuşită, toate planurile i se năruiseră. Yang Shenxiu recită ideogramele care transmiteau tragedia şi speranţa spulberată, aşa cum le resimţea Emisarul.

Eşec! Norocul ne ocoleşte,
Pe când globul acesta se apropie,
Să-mi pecetluiască soarta.

Bin îi aruncă o privire savantului, care părea pierdut în timp şi spaţiu, cu ochii strălucindu-i de blânde reflexii laser emise de aparatura sa de asistenţă. Desigur, era de presupus că vocabularul pompos al entităţii extraterestre provenea din epoca îndelungată petrecută alături de primii oameni, cu multe secole în urmă, în zile mai lirice.

Oare mă va primi Pământul
într-o îmbrăţişare ardentă?
Sau mă va azvârli de lângă el,
Să mă rostogolesc la nesfârşit…
…în spaţiul gol şi rece?

Incapabilă să mai facă manevre de orice fel, capsula renunţă la vela transformată într-un morman inutil; planeta se profila aproape, pendulând pe alături, o dată… de două ori… de trei ori… încă de câteva ori… Comentariul lui Paul părea să sugereze că exista un fel de marjă de siguranţă care se erodase treptat odată cu fiecare trecere

orbitală. Momentul pieirii era tot mai aproape.
Şi sosi – plonjonul final.

Va fi, aşadar, văpaie.
Prăbuşire prin arşiţă şi durere,
Sortit nimicirii…

La început de o blândeţe înşelătoare, văpăile pătrunderii în atmosferă porniră curând să trosnească de jur-împrejurul imaginii, însoţite de un vuiet care părea aproape furios. Cu răsuflarea întretăiată, Bin îşi dădu seama că avea să se repete cazul expediţiei *Zheng He.* Ca orice alt chinez în locul lui, simţi un junghi chinuitor…
…până când noi ideograme se apropiară plutind şi perturbând imaginea-naraţiune cu trăsăturile lor ca de pensulă muiată în speranţă timidă.

Apoi, încă o dată,
Soarta se răzgândi.

Marea croazieră s-ar fi putut termina atunci, în apele care acopereau trei sferturi din globul pământesc; o călătorie epopeică şi-ar fi atins apogeul îngropată într-un adânc noroios. Ori s-ar fi izbit undeva de uscat, fărâmându-se şi explodând.
Când colo, în timp ce urmăreau toţi artefactul ovoidal care desena un siaj subţire de flăcări, pierzând viteză şi împrăştiind norii, drept înainte se profilă un versant cu vârful acoperit de omăt! Artefactul se lovi de o latură înzăpezită a culmii, făcând să ţâşnească spre cer jerbe înspumate şi ricoşând pe o elipsă joasă… apoi, rapid, altă lovitură piezişă, apoi alta…
…până când, în sfârşit, se opri din rostogolire, arzând mocnit pe marginea unui gheţar muntos.
Fierbinţeala, potolită de răceală, topi sub el o urmă asemănătoare cu un cuib. Apoi, la puţin timp după ce sosise în vâlvătăi ţipătoare, capsula din spaţiu păru că se stinge, rămânând abia vizibilă pe suprafaţa îngheţată.

Bin se văzu nevoit să clipească des pentru a-şi alunga lacrimile. „Oho!” Era mai tare decât orice melodramă de telenet la care se uita obligat de Mei Ling.

Între timp, pe suprafaţa pietrei-lume continuau să se scurgă ideograme cu aspect arhaic. Yang Shenxiu tăcea, la fel de tulburat şi de încremenit ca şi ceilalţi. Aşa că Bin aruncă o privire spre literele chinezeşti moderne care se conturau în colţul ochiului său drept; o traducere mai brută, mai puţin lirică, oferită de propriul lui iasistent.

Aceasta nu era misiunea normală.
Nici vreun program prestabilit.

De data asta, niciunul dintre oamenii aceia inteligenţi nu rosti o vorbă, toţi se alăturară tăcerii lui Bin, în timp ce instantanee de eşantioane se succedau părând să acopere pe sărite nenumărate anotimpuri, un şir nesfârşit de ani. Gheţarul trecu printr-o serie derulată accelerat de pâlpâiri tranziţionale, la început extinzându-se şi umplând o vale cu desăvârşire lipsită de viaţă, purtând cu el piatra şi uneori îngropând-o în straturi albe. Apoi, timp de secole (presupuse Bin), râul de gheaţă se subţie treptat şi se retrase, până ce albul dispăru complet, lăsând sonda-mesager extraterestră ca pe o corabie naufragiată, pasivă şi neajutorată, pe morena pietroasă.

Dar creatorii au ţinut cont
De împrejurări neaşteptate.

De parcă ar fi pornit în urmărire, ierburile se căţărau pe munte, imediat sub peretele de gheaţă care se retrăgea. În scurt timp le urmară lujerii pădurilor, printre valurile unduitoare ale florilor sălbatice sezoniere. Apoi timpul păru să frâneze şi încetini. Copaci solitari se înălţau în acel loc, iar trecerea soarelui pierdu viteză, moleşitor, ajungând de la stop-cadre înceţoşate la o simplă pâlpâire şi mai departe până la mişcarea toropită a unei umbre, în decurs de o singură zi.

Bin reacţionă clătinându-se, ca şi cum s-ar fi aflat într-un vehicul în plină viteză care frânase brusc în scrâşnete de roţi. Bule de fiere i se ridicară în gâtlej. Dar nu-şi putea desprinde ochii de la imagini, nu putea nici măcar să clipească…

…în timp ce două dintre umbre se deplasau mai aproape…

…adunându-se şi formând o pereche de *picioare* – îmbrăcate în pantaloni de piele şi mocasini legaţi cu şireturi – care pătrunseră în câmpul vizual al privitorilor cu paşi mici, precauţi.

Apoi apăru o mână omenească pătată de funingine. Căreia i se alătură imediat şi tovarăşa ei, cu unghiile mânjite de noroi uscat şi argilă. Se întindea în jos să atingă.

PREŢUL CONTACTULUI

Să presupunem că ne întâlnim din întâmplare cu acei extratereştri fraţi şi surori ai noştri din stele şi nu se-ntâmplă nimic rău. Da, mon, tot ce se poate.

Cu toată lista lungă şi tristă de feluri în care a dat greş pe Pământ „Primul Contact” – dintre culturile umane sau dintre specii de animale care s-au întâlnit prima dată în natură –, întâlnirea noastră cu ET ar putea să meargă bine.

Vasăzică, ia fiţi atenţi, să presupunem că în spaţiu nu-i Babilonul. Nu încearcă nimeni să se poarte ca nişte afuriziţi de *zutopong*[50] din spaţiu sau să-nfrângă concurenţa cu afaceri de băieţi răi. Nicio supercreatură nesătulă nu caută să devoreze tot ce-i iese-n cale ori să ne convertească la jihadul ei galactic. Nicio baliză luminoasă nu poartă viruşi, deliberat sau accidental.

Mai departe, să zicem că acei fraţi şi surori avansaţi pe care-i avem în spaţiu şi-au rezolvat multele probleme care ne supără pe noi. Asta nu-nseamnă gata, relaxare! Că, până şi la cei civilizaţi, viaţa-i periculoasă dacă nu ştii regulile.

[50] *Zutopong* sau *zutopeck* –de condiţie inferioară.

Întrebare, dragi pretenari. Care să fie activitatea paşnică cea mai răspândită în majoritatea societăţilor, în afară de făcut mâncare şi copii? *Comerţul.* Cumpărare, vânzare şi tranzacţionare. Eu am o mulţime din ce-ţi doreşti, tu ai ce-mi trebuie mie. Ce-ar fi să facem o-nţelegere din care să beneficiem amândoi?

A, sigur, în unele sf-uri utopice e câte-un corn al abundenţei a-ntâia care potoleşte toate dorinţele. Aşa să fie! Totuşi, pentru un lucru anume va exista mereu cerere, nu-i aşa? Pentru *informaţie* – pentru aprovizionarea fraţilor interstelari cu noi concepte şi viziuni. Artă, muzică, literatură. Acum o generaţie, sonda Voyager ducea un disc plin de cultură pământeană. Nu s-a gândit nimeni să lipească pe albumul acela *eticheta cu preţul.*

Ah, pretenarii mei, nu uitaţi, *altruismul* pur pozitiv e un *concept recent,* rar de tot în natură. Mult mai răspândit, chiar şi printre făpturile sălbatice, e *quid pro quo*-ul. Tu m-ajuţi pe mine, eu te-ajut pe tine. De-a lungul istoriei, şi chiar printre animale, regula n-a fost niciodată „Fii generos”.

Nu. Regula este „Fii cinstit”.

Cât ar fi el de cumsecade, ET ăsta sigur o să facă şi comerţ. Dacă-i punem întrebări, poate-o să ne spună: „Avem răspunsuri berechet!”

P-ormă o să zică: „Ia, ce-aveţi voi, oamenii, de dat la schimb?”

Nu ne-avem decât pe noi înşine – artă, muzică, teatru, cărţi şi cultură. Comoara omenirii. Da’ ăsta-i primul lucru pe care-l difuzează tăntălăii în spaţiu… pe gratis! Şi graba asta admirabilă de-a ne impresiona vecinii ar putea să fie cea mai gravă greşeală din toate timpurile.

S-ar putea să fie nişte inşi cumsecade. S-ar putea să priceapă cum e cu cinstea. Dar cine *plăteşte* pentru *lucruri gratis?* Poate că nu există în toată istoria trădători *bloodclot*[51] mai răi decât ăia care, cu cele mai bune intenţii, dau de-a azvârlită cu moştenirea noastră în cer, sărăcindu-ne pe toţi, băgându-ne pe toţi în Babilon.

---

[51] *Bloodclot* – cuvânt cu valoare de înjurătură, vorbă de ocară.

din *Eterna căutare,* de profesorul Noozone

Capitolul 38

CALEA ASCENDENTĂ

Urmând îndeaproape un grup de trei delfini, Hacker pătrunse în misterioasa cupolă suboceanică printr-un tunel larg, care trecea pe sub habitat, croindu-şi drum lung către lumina din celălalt capăt. Curând apăru o deschizătură, înainte şi deasupra; un bazin-portal, unde oceanul era ţinut în frâu de presiunea aerului din interiorul habitatului.

Chiar înainte de a străpunge suprafaţa bazinului, ambianţa artificială i se păru cam ciudată. Deja se obişnuise să vadă doar la lumina soarelui, a lunii şi a stelelor, de aceea strălucirea iluminatului artificial îi părea deopotrivă familiară şi… *veche,* ca o amintire vagă dintr-un alt deceniu sau dintr-o altă viaţă. Hacker se opri, fără să ştie de ce, simţind că nu-l prea trăgea inima să meargă mai departe.

„Haide”, se îndemnă singur. „Ăsta e. Drumul de întors acasă.”

Şi totuşi, după cât timp rătăcise – oare cât? – pe ocean cu tribul de cetacee bizare, Hacker se pomeni incapabil să-şi reprezinte cu claritate semnificaţia acelui cuvânt. Acasă. Oare într-adevăr avea vreo legătură cu aspra lumină orbitoare din faţă? Splendoarea panourilor LER, făcându-i semn să mai urce doar vreo doi metri, după care avea să se alăture din nou lumii umane. Fără vreun motiv anume, sclipirea lor îl aduse în pragul strănutului.

Îşi înăbuşi impulsul, care l-ar fi făcut să-şi împroaşte viziera. Însă abia atunci când unul dintre delfini se întoarse nedumerit, scanându-l cu o hieroglifă de sonar care semăna cu un semn de întrebare, îşi veni şi Hacker în fire, lăsă deoparte toată nesiguranţa şi izbi puternic din picioare, ţâşnind către suprafaţă şi aruncând jerbe de apă peste un şir de trepte metalice joase din apropiere.

Înaintă cu fereală, în vârful picioarelor, şi aruncă o privire în jur. Nu se vedea nici ţipenie de om. De-a lungul pereţilor se înşirau tot felul de dulapuri, alături de cârlige de agăţat instrumente şi echipament de scufundări, multe dintre ele fiind însă goale.

Sosiră şi alţi delfini, care îşi înălţară capetele să se uite în jur şi scoaseră chirăituri joase, pe care implantul din maxilarul lui le transformă în impulsuri audibile. Experienţa îi permise să le interpreteze sensul drept *tristeţe.* Dezamăgire.

Dar din ce pricină?

Un mascul masiv – Hacker îi spunea Michael, fiindcă era mare maestru la plasă – se răsucea fără grabă, în timp ce alţi doi desfăşurau plasa de pescuit de pe corpul lui. Hacker se apropie să-i ajute la întinsul plasei pe un cadru, ca să fie gata de refolosit mai târziu. Mai observă şi alte obiecte în partea aceea a bazinului. Inele, cercuri, bile şi alte lucruri de acest fel. Dar nu zăbovi acolo cât să le afle întrebuinţările. Avea acum în minte, cu toată claritatea, o altă destinaţie.

Se avântă către scări şi le atinse suprafaţa aspră cu mâna înmănuşată… care *apucă* dintr-odată o treaptă, cu o vigoare care îl luă prin surprindere, şi o strânse, încăpăţânându-se să nu-i mai dea drumul… de parcă s-ar fi temut că aluminiul texturat ar putea fi doar o iluzie. Îl străbătură fiori mărunţi prin tot trupul şi scăpă un oftat, care se prea poate să fi fost un geamăt. Trecură câteva minute până să iasă din starea aceea. Aburii din interiorul căştii – sau lacrimile din ochi – îi împiedicau vederea.

Era evident că, dacă o parte din el şovăia să revină la civilizaţie, existau alte părţi care îşi doreau cu adevărat să se întoarcă în lumea bărbaţilor şi a femeilor, a solului solid, a paturilor moi şi a încântătoarelor obiecte artificiale.

Făcu un efort să-şi descleşteze degetele, se trase în lungul scării cu ambele braţe, se răsuci cu spatele şi izbuti să-şi salte trupul în sus, aşezându-se pentru prima dată după… multă vreme. I se părea straniu să nu fie nevoit să

facă eforturi doar ca să-şi menţină capul şi umerii afară din apă.

Cu un plescăit, dread-urile sale – limburile branhice care îi înconjurau casca – se prăbuşiră, nemaifiind susţinute de apa mării. Desigur, asta însemna şi faptul că nu mai furnizau oxigen. În scurt timp, răsuflarea accelerată făcu de nerespirat aerul din interiorul căştii.

Prudent, cu degete nesigure, Hacker umblă la sigiliul vizierei, reuşi s-o întredeschidă şi adulmecă… apoi o deschise larg. În interiorul habitatului se simţeau o vagă miasmă rânced-mucegăită şi un iz metalic slab, dar văzuse el şi mai rele de-atât. Cel puţin, acum putea într-adevăr să privească în jur.

Nu era niciun om acolo. Lucrul acesta era cel mai evident. Nu se vedea nicio fiinţă omenească. La cât de ieftin era să instalezi un Mesh de senzori, n-ar fi trebuit să se dea alarma deja şi să vină cineva să cerceteze ce era cu vizitatorul neaşteptat?

„Dacă nu cumva au impresia că sunt şi eu doar un delfin.”

Pe lângă asta, lipseau zgomotele produse de oameni – nu tu sporovăială, nu tu ritmuri mecanice intenţionate. Dar, bineînţeles, îşi aminti Hacker, el *nu avea cum* să le audă. Simţi dintr-odată cu toată forţa lipsa sunetelor normale, percepute cu urechea. Sub apă, implantul din maxilar părea numai bun – de fapt aceea fusese cheia cu care decodase limbajul delfinilor. Acum însă, în aer liber, încerca întruna să caşte şi scutura din cap, de parcă astfel ar fi reuşit să-şi desfunde timpanele blocate cu mult timp în urmă, înainte de ghinionista lansare a rachetei.

„Problema asta trebuie rezolvată imediat, dacă au cum să se ocupe de ea aici. Chiar înainte să fac baie.”

Deodată, o sută de dureri diferite începură să urle la el, rosături, junghiuri şi *mâncărimi* groaznice, pe care probabil că reuşise cumva să le ignore până în acel moment pentru simplul motiv că oricum n-avea ce face în privinţa lor. Acum începeau să strige după atenţie. În special o presiune de jur-împrejurul capului, pe care dintr-

odată o simţea ca pe o menghină. Trăgând cu disperare de închizători, Hacker rupse dispozitivele de etanşeizare ale căştii sale devotate – aparatul care îi salvase viaţa –, detaşând-o de restul costumului de supravieţuire. Odată eliberat, îşi azvârli cât colo casca, de parcă ar fi fost ceva dezgustător. Apoi mănuşile. Şi pentru câteva clipe se lăfăi în luxul unor acţiuni simple precum atingerea, frecarea, scărpinarea, ba chiar şi mângâierea propriilor săi obraji invadaţi de miriştea aspră a bărbii.

„Bun, ridică-te. Mişcă-te. Caută-i pe proprietarii acestui loc. Cere ajutor… şi nu uita, încearcă să te porţi frumos.” Cu ultima parte voia să se asigure că vechile obiceiuri proaste – nerăbdarea de odraslă răsfăţată – n-aveau să iasă la suprafaţă. Poate că perspectiva aceasta nouă, matură, era doar ceva temporar. Un vestigiu al perioadei pe care o petrecuse alături de Trib. Părea, într-un fel, că se lăsase prea mult aşteptată. Sau, cel puţin, că era o noutate care merita încercată.

Poziţia stând în picioare era prea solicitantă pentru trupul său. Aşa că se avântă înapoi şi în sus pe următoarea treaptă, apucându-se cu ambele braţe ca să se tragă în sus pe următoarea, şi tot aşa, până când ajunse în sfârşit la platforma care înconjura intrarea prin bazin, aşezându-se pe ea şi plescăind cu picioarele în apă. Timp de câteva minute stătu acolo fără să facă nimic, respirând cu greu din cauza efortului.

„Bun, acum să caut”… Se opri.

Întorcându-se pe jumătate, se pomeni în faţa unui panou mare, proptit în faţa bazinului astfel încât ceea ce fusese scris pe el de mână să-i sară în ochi oricărui nou-venit.

Proiectul Elevaţie se suspendă!
Cheltuielile de judecată au înghiţit toate fondurile.
Această construcţie le este cedată legal prietenilor noştri cu aripioare.
Fie să ni se alăture cândva ca egali ai noştri.

Urmau, cu litere mai mici, un număr de acces la

WorldNet şi o scrisoare cu aspect de act juridic. Ca să poată citi câteva rânduri, Hacker trebui să mijească ochii şi să clipească pentru a-şi curăţa ochii de sarea care începea să se usuce. Părea totuşi să confirme afirmaţia aceea trăsnită – că micul clan al delfinilor era de facto proprietarul acelei clădiri, pe care o folosea în prezent ca să-şi depoziteze plasele, nişte jucării şi câteva unelte.

Hacker înţelegea acum sensul strigătelor tânguitoare pe care le scoteau când ajungeau acolo şi nu găseau pe nimeni acasă. Adevăratul motiv pentru care se tot întorceau. De fiecare dată sperau să descopere că li se întorseseră „prietenii cu mâini”.

„Proiectul Elevaţie?” Chibzui o vreme, în timp ce se muncea să-şi smulgă costumul mulat, tresărind ori de câte ori şi-l trăgea peste rosături şi iritaţii. „Numele ăsta îmi sună cunoscut. Am… auzit de el.”

Unul dintre delfini – bătrânul Burtăverde – veni să se uite de aproape la Hacker şi emise o rafală al cărei înţeles îi păru lui Hacker mult mai limpede acum, când nu mai stătea cu falca sub apă.

— O să mă întorc, îl asigură el pe veteran, ridicând o mână în semn de promisiune.

* * *

Depuse mari eforturi ca să se ridice în genunchi. Apoi, sprijinindu-se de balustradă, reuşi să se salte în picioare. Nu era o chestiune de lipsă a forţei fizice – în ultima vreme îşi exersase intens picioarele, iar muşchii coapselor îi erau umflaţi –, cât o problemă de echilibru. În afară de oameni, nicio altă specie de pe Pământ nu avea nevoie de un control neuromuscular atât de fin doar pentru a sta fără să se răstoarne. Avea să mai treacă un timp până să se reobişnuiască.

Clătinându-se pe picioarele ca de cauciuc, Hacker se îndepărtă de bazin şi, ţinându-se de pereţi şi de dulapuri, porni cu paşi târşâiţi pe un coridor lung, oprindu-se să privească în interiorul fiecărei încăperi de pe traseu. Majoritatea erau laboratoare. Cu prima ocazie când găsi o

chiuvetă cu robinet de apă dulce, deschise debitul la maximum şi îşi băgă capul sub jet, apoi bău lacom până simţi că-i pocneşte burta. Se forţă să se oprească… să plece de acolo şi să-şi reia explorarea.

În a treia cameră, recunoscu un aparat de recombinare genetică produs de una dintre companiile sale. Şi, într-o singură clipă, mintea lui făcu toate legăturile necesare.

„Proiectul Elevaţie. Ah, da. Îmi aduc aminte.”

Cu un an sau doi în urmă, presa de specialitate şi cea de amatori roiau deopotrivă în jurul unui mic grup conspirativ al cărui obiectiv secret fusese *modificarea* câtorva specii de animale pentru atingerea ţelului suprem, acela de a le oferi inteligenţă de nivel uman.

Inamici de tot soiul le atacaseră strădania. Bisericile o numeau sacrilegiu. Eco-fanaticii deplângeau amestecul în lucrarea înţeleaptă a naturii. Fetişiştii toleranţei pretindeau să fie lăsată în pace băştinaşa „civilizaţie a delfinilor”, să nu i se mai bage pe gât îngustele valori umane, în timp ce alţii au tratat propunerea în stil Rifkin, profeţind că din laboratoare vor scăpa mutanţii şi vor pune omenirea în pericol.

Într-o epocă a amatorilor, una dintre problemele diversităţii era faptul că hobby-ul tău putea atrage mânia a nenumăraţi indivizi, mai ales a celor care aveau la rându-le o pasiune: înfierarea indignată. Şi înclinaţia către litigii.

Acest „proiect elevaţie” pierise în încăierarea haotică ce urmase. O mulţime de alte năzuinţe moderne avuseseră aceeaşi soartă.

„Supravieţuirea celui mai bine adaptat, cugetă el. O năzuinţă atât de dramatică şi de controversată are nevoie să atragă un sprijin puternic şi hotărât, altminteri soarta îi e pecetluită.”

Cercetând următorul laborator, Hacker găsi în sfârşit ceea ce căuta, un multifon *joymaker* ieftin lăsat de cineva pe-acolo şi aruncat într-un morman de gunoaie. La prima vedere părea stricat, dar fu de ajuns o simplă curăţare a batacitorilor pohl, şi gata, porni! Un chip de femeie simulat apăru pe ecranul glisant; buzele începură să i se mişte,

rostind o frază de întâmpinare pe care Hacker n-o auzea, dar al cărei înţeles era evident: continua să ofere serviciul de bază, chiar dacă aparatul nu mai era conectat cu niciun cont personal sau corporatist.

Ah, dar nu exista o conexiune la Mesh pe sub ocean? Cu siguranţă, Proiectul Elevaţie trebuie să fi avut echipamente pentru comunicaţie chiar şi de aici, de jos. Dar mai erau ele active şi accesibile?

Se strădui din greu, bâjbâind pe tot ecranul, până când depistă ce trebuia să apese şi reuşi să extragă un touchpad demodat, alfabetic. Simţindu-se de parcă avea cârnăciori în loc de degete, tastă:

POT SĂ IAU LEGĂTURA CU CONTINENTUL?

Chipul feminin amabil dispăru, înlocuit de un şir de litere austere, care se derula în 2-D.

SE EXECUTĂ DIAGNOSTICAREA...

...LEGĂTURA PRIN CABLU CU LINIA PRINCIPALĂ SUBOCEANICĂ TRINIDAD A FOST ÎNTRERUPTĂ DIN SOFT.

SĂ TRIMIT O CERERE DE RECONECTARE PENTRU CAZ DE URGENŢĂ?

Hacker răspunse printr-un simplu „Y” – sperând că *joymakerul* îl va accepta ca însemnând „da”.

APELEZ... ESTE POSIBIL SĂ DUREZE
ÎNTRE CINCI MINUTE ŞI CÂTEVA ORE
VĂ RUGĂM SĂ VĂ PREGĂTIŢI PENTRU ACHITARE

Hacker mormăi printre dinţi, întrebându-se ce să facă dacă şi când avea să se reia conexiunea. Trebuia să existe posibilitatea de-a compune un mesaj din litere simple, care să invoce nişte reglementări caritabile pentru cazuri de urgenţă şi să transmită promisiunea că destinatarul apelului – mama lui – avea să acopere costul integral. Părea o metodă îngrozitor de arhaică şi de întortocheată, de la comunicarea literă cu literă până la hârâiala meschină pe tema plăţii. Dar ceea ce îl punea pe gânduri cu adevărat era cu totul altceva.

„Un mesaj-text de urgenţă… lasă impresia că am nevoie să fiu salvat rapid… când de fapt m-am salvat singur.”

În fine… îl ajutaseră şi delfinii, oarecum.

Chiar şi aşa. Iată-l acum, avea mâncare, apă, o reşedinţă confortabilă şi posibilitatea ca, la nevoie, să pornească pur şi simplu către cea mai apropiată plajă, iar de-acolo să se îndrepte pe picioarele lui către civilizaţie. Şi-atunci, de ce să trimită echivalentul unui semnal SOS cu fum, sau al unui „AJUTOR” mâzgălit în nisip? Poate era o mândrie prostească, dar i se părea cumva nepotrivit, după ce ajunsese atât de departe.

„Mai bine să dau un telefon care să pară cât mai normal cu putinţă. Complet relaxat, cu plata prin ID biometric. Să pară că ţin sub control toată situaţia. Salut. Ce mai faci? Ah, apropo, n-ai putea să trimiţi încoace un copter-sub?”

Avea în minte şi metoda prin care să-şi pună ideea în practică. Să folosească nişte instrumente din ultimul laborator ca să creeze o derivaţie de la *joymaker* la implantul sonic din maxilarul lui. N-avea de ce să fie complicat. Trebuia doar să reproducă întocmai circuitul conector pe care îl folosise la bordul rachetei suborbitale. Părţile cele mai importante se aflau chiar în casca lui, pe care o lăsase lângă bazin.

„Dacă tot sunt aici, ce-ar fi să bag în mine nişte mâncare adevărată?” Chiar şi conservele pe care le depistase mai devreme pe rafturile din cambuză ar fi reprezentat o bine-venită întrerupere a meniurilor din peşte crud. Gata cu scuipatul de solzi şi oase.

„Şi să fac o baie… poate chiar să trag un pui de somn?”

Dispoziţia lui Hacker era complet diferită de frenezia pe care se aşteptase să i-o provoace iminenţa contactului cu civilizaţia umană. Şi totuşi, avea sentimentul că lucrurile se petreceau aşa cum trebuie.

NICIO GRABA, îi spuse el multifonului primitiv, perimat, tastând cu luare aminte pe ecranul tactil.

REVIN PESTE CÂTEVA ORE.

ENTROPIE

Să presupunem că sursa ameninţării este felul omenesc

de-a fi – cine ştie ce nărav încăpăţânat, întreţesut în genele noastre. Ar putea ştiinţa să furnizeze o cale de scăpare, prin auto-ameliorare deliberată? Mai întâi ar trebui să recunoaştem că *avem* un fel de-a fi.

Să luăm ca exemplu disputa pe seama *psihologiei evoluţioniste.* PE susţine că moştenim cu toţii şabloane din vremuri preistorice, din evul acela îndelungat în care masculii tiranici se alegeau cu mai mulţi descendenţi pentru că erau teribil de competitivi, sau geloşi, sau pricepuţi la înşelătorii. Monarhia şi feudalismul răsplăteau cu vârf şi îndesat orice rege care era în stare să convingă mii de bărbaţi virili să mărşăluiască şi să lupte ca să apere seraiul *lui.* Noi toţi descindem din haremurile unora precum Carol cel Mare şi Ginghis Han, cărora şmecheria asta le ieşea de minune.

Opozanţii PE susţin că suntem mai mult decât suma strămoşilor noştri. Ei argumentează cu mult-lăudata noastră flexibilitate, cu felul în care învăţăm şi ne reprogramăm, la nivel de indivizi şi de culturi. Fiecare dintre sexe este capabil să facă aproape tot ceea ce stă în puterile celuilalt sex, iar regulile care limitează şansele pe motiv de castă, rasă ori sex s-au dovedit lipsite de temei. Într-adevăr, cea mai mare calitate a noastră este capacitatea de adaptare la noi circumstanţe, de îndeplinire a unor visuri neverosimile.

Pornind însă de la acest adevăr, criticii ultramoralişti au pretins că psihologia evoluţionistă ar putea fi folosită pentru *a justifica comportamentul negativ,* permiţându-le agresorilor şi persecutorilor să susţină „Darwin m-a forţat s-o fac!”. Prin urmare, din raţiuni politice, ei susţin că oamenii *nu* au tipare sociale înnăscute, nici măcar tendinţe, nimic.

Cum aşa, chiar nimic? Nici măcar circumstanţial? Suntem chiar atât de *neasemănători* cu toate celelalte specii de pe Pământ? Nu asta pretind fundamentaliştii religioşi, că nu avem nimic în comun cu natura?

Ne permitem oare exagerări simpliste, indiferent în ce direcţie? Pentru a supravieţui, omenirea trebuie să se

scuture de o mulţime de năravuri vechi. Trebuie să cercetăm acele şabloane preistorice – nu pentru a ne găsi scuze, ci pentru a înţelege mai bine materialul brut din care este alcătuit Homo sapiens.

Doar atunci vom putea să privim în oglindă, la cel mai mare dintre miracolele evoluţiei, şi să spunem: „Bun, astea-s cărţile cu care jucăm. Acum hai să ne îmbunătăţim jocul.”

Pandora’s Cornucopia

Capitolul 39

DRAGOSTE SEVERĂ

„Ambasador la extratereştri.” Suna mult mai romantic decât vechea lui meserie de gunoier spaţial. Dintr-odată, Gerald făcea senzaţie în grupurile sale de afinităţi.

Cicada Lifeloggers punea deja la dispoziţia fiecărui astronaut spaţiu de stocare biografic gratuit – geneticoduri, tomografii, tot tacâmul – în schimbul purtării unei bijuterii-înregistrator cât timp se aflau pe orbită. Acum voiau de la el să-şi pună pe cap o bonetă tehnologizată care promitea să vadă şi să audă ceea ce vedea şi auzea el şi să-i stocheze neuroconexiunile până la câţiva petabytes pe secundă!

— „O asemenea cantitate de date, încât cei din viitor vor putea să meşterească minunate modele Gerald Livingstone. Versiuni ale tale la rezoluţie înaltă, care să recreeze acest moment istoric într-o splendoare de detalii!”

După toate aparenţele, reprezentantul Cicadei avea impresia că nemurirea însemna a fi redifuzat cu înaltă fidelitate după dorinţa publicului din cine ştie ce epocă îndepărtată.

„Dar, atunci”, îşi spuse Gerald, „cum să-mi dau seama dacă mă aflu la prima experienţă de acest fel? Oare fiecare astfel de simulare din viitor o să creadă că-i Gerald? O să

aibă până şi ideile astea care-mi vin acum, faptul că mă frământ dacă nu cumva sunt o simulare? Până şi amintirile despre micul dejun ar putea să fie „condiţii de limită". Lumea reală ar putea să fie o reţea de distracţii în secolul nouăzeci şi trei... sau expunerea despre strămoşii primitivi a unei puştoaice de grădiniţă din mileniul cinci... sau poate reveria trecătoare a vreunei maşinării divine."

Cu toate astea, tipul de la Cicada îşi exprimase invidia! Ca „figură istorică", şansa ca Gerald să beneficieze de o asemenea renaştere era considerabilă. Dar logica putea lesne să capete aspect circular ori să se prăbuşească în sofism. Oare situaţia semăna cu deprimanta doctrină religioasă a predestinării? Soarta îţi era deja scrisă de un Dumnezeu atotputernic?

„În orice caz, cum ar fi dacă acest Prim Contact s-ar solda cu o nenorocire? Cum ar fi să rămân în istorie drept nebunul sau Iuda care i-a deschis poarta unui soi de rău cu totul nou? S-ar putea ca oamenii viitorului să creeze simulări ca să-i facă să sufere pe ticăloşii din trecut... sau să pară că suferă?" Gerald avu o viziune şi mai rea: echivalentul supercyborg al unui adolescent plictisit din viitor, care privea la capsula aceasta de realitate închipuită, înghiontindu-şi amicii şi spunând: „Ce-mi place partea asta! Acum încearcă Livingstone să-şi imagineze cum o să fim noi! Ne vede ca pe nişte adolescenţi acneici, insensibili, cum erau pe vremea lui. Ce jale de soft! Poate data viitoare îi sparg protecţia şi-l fac să cadă pe scări."

Apoi Gerald simţi cum îi zboară gândul de la asemenea întrebări. Poate pentru că erau inutile. Sau poate că era programat să nu stăruie asupra lor. „Eh, dă-le-ncolo." Refuză Cicada.

Biserica Gaiei: Ramura Isus-Amantul dorea ca Gerald să susţină o predică online la slujbarajul din duminica următoare împotriva BG: Ramura Mama-Preacurată. O privire nouă şi inedită putea să ajute la înclinarea balanţei. Voiau mai ales să ştie – având în vedere contactul lui cu entităţile Artefactului – dacă vreunul dintre extratereştri se mai afla încă într-o stare de graţie. Precum Adam şi Eva

înainte de măr. Sau, în caz că erau şi ei căzuţi, ca omul, avuseseră parte la rândul lor de un emisar al mântuirii, de un salvator al rasei? Dacă da, oare poveştile lor erau similare cu cele ale Noului Testament? Iar dacă nu…

…atunci, ce părere avea Gerald despre ideea, tot mai răspândită printre creştini, că omenirea trebuia să accepte o nouă obligaţie? Că avea o datorie de onoare să pornească la răspândirea Cuvântului?

„Cu alte cuvinte, acum, când am aflat despre existenţa lor, a trilioane de suflete care se bălăceau în beznă, nu avem misiunea solemnă de a porni la traversarea galaxiei, ducând peste tot Vestea cea Bună?” Era cel puţin o dogmă mai progresistă decât obsesia multiubită de părinţii lui, rugăciunea pentru o apocalipsă oribilă şi pentru eterna chinuire a tuturor zevzecilor care nu recitau incantaţiile corecte. Cu toate astea, refuză predica, promiţându-le celor de la BG: RIA că va întreba entităţile Artefactului despre lucrurile acelea când se va ivi momentul potrivit.

„Din partea mea, «veniţi alături de noi» ar putea să însemne «înregimentaţi-vă în religia noastră, altminteri veţi înfrunta o cruciadă interstelară». Abia aştept să aflu.”

Lista de cereri era prea lungă ca să-i poată face faţă… dacă extratereştrii nu veneau cu vreo metodă nouă şi nemaipomenită prin care să se poată copia pe sine însuşi. Ei, *asta* chiar ar fi fost o tehnologie folositoare!

Propunerea care îl zăpăci de-a binelea ar fi fost, în mod normal, o veste bună. Pe nepusă masă, soţiile lui păreau interesate să se culce cu el. Toate. Până şi Francesca, cea care nu-l simpatizase niciodată în mod deosebit. „Ne e dor de tine”, îi spuneau în mesaje şi la telefon. În mod normal nu primea atâta atenţie de la căsnicia de grup. Ba mai mult, toate şapte se arătară dispuse să vină să-l viziteze, „în momentele acestea stresante”.

Joey, Jocelyn şi Hubert se oferiră chiar să semneze declaraţii de renunţare şi să intre în carantină împreună cu el! Era o propunere măgulitoare. Tentantă. Mai ales pentru că Gerald se simţise întotdeauna un intrus, un ins aflat la periferia micului lor clan, şi suspecta de mult timp

că primise propunerea de căsătorie doar pentru prestigiul de a avea un soţ astronaut. Poate cea mai bună ipostază la care putea să spere un ins ca el, imperturbabil şi cam excentric.

Răspunse la mesaj: „Aveţi toţi slujbe, obligaţii. Copii. Ţinem legătura. O să visez la voi.”

În orice caz, lucrurile se precipitau din nou. *Experimentul privaţiunii* făcea progrese, spre surprinderea lui Gerald. Descoperirea făcută de el – aşa-numitul Obiect Livingstone – începea să răspundă.

* * *

— Mii de ani de plutire printre stele… te-ai fi aşteptat să-i înveţe pe extratereştrii ăştia ce e răbdarea, comentă Ghenadi Gorosumov la finalul zilei a treia. Mă temeam că sunt în stare să ne aştepte oricât. Că ne vor prinde cu cacealmaua. Nu se poate să nu ştie sub ce presiune suntem.

Biologul rus, un tip zvelt, făcuse cu capul către galeria observatorilor, aflată imediat în spatele unei bariere de sticlă fumurie, de unde aproape o sută de experţi, delegaţi şi VIP-uri priveau în jos către Comisia Contactului, care lucra în stare de carantină. Mulţi dintre acei demnitari erau vizibil nemulţumiţi de scopul eforturilor din acel moment ale echipei: *să înfometeze* entităţile din Artefact pentru a le convinge să coopereze.

— Dar, spre marea mea surprindere, metoda noastră de tip recompensă-şi-pedeapsă pare să dea roade, încheie Ghenadi. E limpede c-au început să-şi facă griji ăştia dinăuntru.

Arătă către ovoidul opalescent, care se odihnea în continuare în leagănul său, dar nu mai era scăldat în lumină artificială. O ceaţă delicată îi înconjura baza, unde se aflau acum bobine care drenau energia calorică, coborând temperatura obiectului, ca şi pe cea a cuibului său, mult mai aproape de temperatura spaţiului interstelar. Gerald simţea pe piele răceala de fiecare dată când îşi apropia mâna.

Cum lumina din incintă fusese mult micşorată, fosta strălucire pălea şi cilindrul devenea tot mai opac. Încă şi mai elocvent era faptul că necontenitele turbioane de imagini – privelişti planetare sau urbane şi siluete care se înghesuiau fără astâmpăr – încetineau treptat devenind, din turbulente, apatice, ba chiar dezordonate. Entităţile-fiinţe păreau că se sting cu fiecare oră care trecea.

— Bine, hai să le supunem la încă un ciclu, spuse generalul Akana Hideoshi.

Îi făcu semn cu capul expertului în condiţionare activă – comportamentul şi antrenarea animalelor – pe care îl angajaseră, Patrice Tshombe, din regatul Katanga, iar acesta îşi mişcă mâinile negre ca tuşul peste o serie de comenzi holografice care străluceau în faţa lui, plutind deasupra mesei de şedinţe.

De sus, un proiector emise brusc o lance de lumină intensă, ca azvârlită direct din soare. În locul unde lovi piatra cenuşie se iscă imediat o volbură de nori semănând cu laptele amestecat în cafea. În scurtă vreme, prin ceaţa aceea din interior începură să se mişte diverse forme, parcă grăbindu-se în sus, căţărându-se către lumină de undeva din afund. Gerald şi ceilalţi recunoşteau deja patruzeci şi şapte de specii diferite de extratereştri. Ghenadi construise nişte modele bio-scheletale sofisticate, de la centauroidul cu chip de uliu la creatura-calamar plutitoare sau la făptura cu patru aripi coriacee care înconjurau o gură poziţionată central, părând o încrucişare între liliac, elicopter şi stea-de-mare.

Acestea trei ajunseră primele de data aceasta…

…dar cu foarte puţin înaintea altor forme care dădeau năvală din spate. Lui Gerald îi părea o mulţime care se adună la sunetul clopotului care anunţă momentul mesei, îmbulzindu-se nerăbdătoare să primească hrana. Fiecare dintre extratereştri îşi lipi câte un fel de apendice de suprafaţa luminoasă care despărţea cele două lumi şi câte o mică agitaţie de litere şi cuvinte se iscă imediat în jurul fiecărui punct de contact.

Cu tot ajutorul din partea computerelor, analiza

morfologică obţinea doar sensuri rudimentare din vârtejul haotic de expresii care se contrau şi se înghionteau reciproc. Din când în când se întâmpla ca mesajele să se coaguleze, de obicei ca să repete acum ironica invitaţie: **Veniţi alături de noi.**

Gerald se tot întreba de nişte zile. „Care «noi»?”

Din rândul al doilea, mai multe feluri de capete se înălţară ca să privească peste grupul celor trei din faţă; unul dintre ele, la capătul unui gât subţire, cu aspect de lujer, părea întrucâtva insectoid. Un altul semăna cu un Buddha rotund şi jovial, iar fiinţa de alături ridicase un braţ asemănător cu o trompă de elefant care avea o mână în capăt – o mână cu câte un *ochi* la baza fiecăruia dintre cele şase degete. Aceşti întârziaţi începură să tragă de primii trei, la început ezitant, apoi tot mai insistent.

— Se poartă ca francezii sau chinezii, remarcă Emily Tang. Refuză cu mândrie ofensa de a face cu rândul sau a sta la coadă. Cred c-ar fi şi păcat să-i forţăm să devină altceva. Britanici… sau chiar japonezi. Îmblânziţi să accepte tirania statului la coadă.

Haihong Ming, colegul lor din Regatul de Mijloc, râse în hohote, iar Akana Hideoshi scoase un chicotit sumbru. Dar Ben Flannery, antropologul din Hawaii, se uită la Emily cu un aer vizibil nedumerit şi jignit de prejudecăţile ei culturale. Emily ridică din umeri.

— Hei, dacă a fost ideea mea să-i învăţăm să fie disciplinaţi, asta nu înseamnă că nu empatizez. În momentul de faţă, îmbrâncelile astea arţăgoase au un şarm al lor care aminteşte de curtea şcolii. Chiar dacă din cauza asta aproape că se duce naibii comunicarea.

Privind de aproape gloata de extratereştri, Tshombe toleră o vreme îngrămădeala şi înghiontelile. Dar când unii dintre nou-veniţi îşi uniră forţele pentru a îmbrânci într-o parte creatura-liliac, croindu-şi drum către partea din faţă, Patrice făcu un gest sever cu mâna, iar raza de lumină care cobora din tavan se întrerupse şi întunericul învălui din nou piatra. Compresoarele se puseră în mişcare, activând pompele de căldură de sub tăblia mesei şi

scăldând brusc piatra în fiori reci.

— Aşa, măi băieţi, fete şi ce-oţi-mai-fi, murmură Emily, cu vădită satisfacţie. Învăţaţi să vă purtaţi frumos.

Patrice reaprinse raza de lumină imediat ce îmbrâncelile încetară. Cu precizie chirurgicală, o fixă asupra centauraidului şi a calamarului, lăsându-i pe nou-veniţi să cunoască doar penumbra.

— Mai bine mi-au răspuns vidrele la dresaj, mormăi Tshombe cu puternicul său accent frafricaans. Dar e limpede că există un progres. Graficele de evaluare arată îmbunătăţiri.

Pe când ciclul se mai repeta de câteva ori, Gerald privea din când în când peste umăr „la cucurigu”, galeria aflată dincolo de geamul care înconjura zona de carantină: o platformă înclinată, cu fotolii somptuoase pentru VIP-uri, de unde demnitari şi experţi scrutau fiecare mişcare pe care o făcea echipa de contact, *ia*sistată de cele mai performante aparate, consultanţi şi instrumentar care se puteau cumpăra la ora aceea.

Consilierii aveau acum şi un reprezentant care pândea de *cealaltă* parte a barierei de carantină, la doar câţiva metri în dreapta lui Gerald – un personaj luminos tridimensional, pe nume Hermes, cu trăsături fine, veşminte aurii şi păr asortat, care se vedea în capătul celălalt al mesei, măsurând locul cu pasul şi privind cu severitate şi cu frustrare crescândă la echipa generalului Hideoshi.

„Cerule, de ce-or fi ales consilierii arătarea asta ţipătoare pe post de metaforă de legătură?” se miră Gerald. „Ce-şi închipuie politicienii, specialiştii şi aristocraţii, că pe Akana o s-o intimideze o caricatură de zeu olimpian?”

Poate nu fusese o alegere deliberată. Adesea avatarul de grup era selectat prin interpolarea unor trăsături pe care le aveau în comun toţi membrii. Ce însemna acest zeu auriu, că de fapt consilierii se considerau… *o elită?*

Sau poate că era vorba doar de supracompensare. „În subconştient, îşi doresc ca omenirea să arate cât mai bine

cu putinţă.”

Însă, chiar de-ar fi fost aşa, Hermes întrecuse orice limită. Surogatul de zeu grec îşi manifesta nerăbdarea printr-o încruntătură teribilă, în timp ce bătea darabana pe masă cu vârfurile scânteietoare ale degetelor; se oprea din când în când ca să noteze în grabă sugestii sau mustrări, pe care le tot trimitea alunecând pe suprafaţa mesei, pentru a spori un morman de virturi lucioase – mesaje pe care, în cea mai mare parte, Gerald şi echipa principală le ignorau. Pe Gerald îl deranja ceva la Hermes. Preprogramata frustrare agitată a olimpianului semăna mult prea tare cu aceea a extratereştrilor din Artefact.

„Spre deosebire de principalele stereotipuri science-fiction, extratereştri portretizaţi ca fiind ori distant-superiori, ori simpatici şi isteţi, ori ameninţători, chiar că-ţi e mai mare dragul şi te linişteşte să-i vezi cum se poartă ca nişte puşti răzgâiaţi şi turbulenţi în curtea şcolii.

Dacă nu cumva… liniştirea este efectul unei prefăcătorii.”

La celălalt capăt al lungii mese de şedinţe pândea o altă creaţie *ia* – corespondentul holvatar felin al lui Emily, *Tigresa,* devotată presupunerilor paranoice, deşi la fel de caricaturală ca Hermes. Gerald le surprindea câteodată pe cele două creaturi artificiale aruncându-şi priviri tăioase pe lângă membrii reali ai Echipei de Contact.

„Şi, chiar aşa, mai văd o paralelă. Tigresa şi Hermes sunt de-adevăratelea în conflict? Habar n-avem dacă *ia*-urile concurează într-adevăr între ele în numele nostru. Poate şi aici e o înşelătorie, un joc pe roluri care să liniştească mocofanii.”

Mai urmară şase cicluri, timp în care Patrice îşi desfăşură jocul abil cu recompense şi pedepse rapide, iar Artefactul se scăldă în perioade de întuneric îngheţat, punctate de intervale cu lumină puternică şi căldură concentrată. Expertul katangan începu să fredoneze în surdină şi să dea din cap cu un aer mulţumit.

— Cred că încep şi ei să prindă ideea, spuse el. Uitaţi-vă mai de-aproape.

Aflat într-o poziţie privilegiată, Gerald se bucura de o vedere din prim-plan. Prima care deveni vizibilă era creatura asemănătoare unui calamar: partea din faţă şi cea din mijloc erau încremenite; flutura în faţă un singur tentacul, cu care lovea suprafaţa dintre cele două lumi. Însă de data asta centauroidul şi făptura-liliac nu se mai înghesuiau să-şi împartă locul din faţă, ci stăteau una lângă alta în stânga, privind în partea *opusă* cefalopodului…

…iar Gerald înţelese că acţiunile lor aveau un scop. Cei doi luau măsuri pentru a bloca apropierea celorlalţi din mulţime. Şi nici nu erau singuri în efortul lor. În partea dreaptă, Gerald văzu alţi trei – inclusiv o siluetă asemănătoare cu un Buddha – care îndeplineau un rol similar, împiedicând orice imixtiune a mulţimii dezordonate din partea aceea. De altfel, în timp ce raza energizantă a lui Tshombe lua contact selectiv cu apărătorii, aceştia păreau să capete treptat consistenţă şi se distingeau tot mai clar. Deveneau mai puternici şi mai capabili să se menţină pe poziţii.

În centru, şiraguri de litere izvorau în spirală din acel unic tentacul. Acum, cuvintele se depănau fără încurcături sau interferenţe, suficient de clar pentru a activa interfaţa sonoră. O voce aspră porni să rostească pe un ton nemulţumit.

…am venit cu gânduri de prietenie… traversând pustiul vast şi gol… cu o propunere extrem de valoroasă… şi-atunci, de ce ne torturaţi?

Akana oftă cu vizibilă satisfacţie.

— În regulă, Gerald. E rândul tău.

El se aplecă în faţă. Nu mai era necesar să scrie cu vârful degetului direct pe suprafaţa ovoidului, câtă vreme pronunţa cu claritate, vorbind direct către piatra-din-spaţiu.

— Purtările voastre haotice ni se par deranjante, spuse el. Deşi apreciem valoarea diversităţii, pretindem un

oarecare grad de ordine, sau de politeţe, pentru ca dialogul nostru să aibă o finalitate. Asta se poate întâmpla în două feluri.

Se întrerupse, aşa cum recomandase consilierul lingvistic dacă se ajungea în această fază. Era mai bine să-i lase pe extratereştri să întrebe. Într-adevăr, după câteva secunde, fiinţa care semăna cu un cefalopod terestru formulă întrebarea. Un tentacul subţire scrise, iar boxele audio redară interpretarea:

Care sunt cele două feluri?

Gerald vorbi clar şi răspicat.

— Ori faceţi cu rândul, repartizându-i fiecărui individ un interval de timp în care să converseze cu noi... ori desemnaţi din rândurile voastre unul sau doi reprezentanţi pentru întreaga comunitate. Sincer vorbind, noi agreăm *ambele* metode. Dar în primul rând cea a reprezentanţilor. A venit vremea, în sfârşit, să clarificăm natura misiunii voastre aici şi ce fel de federaţie este aceea la care suntem invitaţi să ne alăturăm.

Lujerii cu ventuze în vârf fremătară şi se zvârcoliră.

Îmi amintesc... că aşa procedam... şi noi pe vremuri...

Gerald dădu din cap a încuviinţare, la fel ca Ben şi Emily. Exista o teorie conform căreia comportamentul turbulent al extratereştrilor era rezultatul firesc al multor eoni petrecuţi în izolare, plutind prin spaţiu. Un şocant test de rezistenţă, capabil să distrugă orice echilibru mintal iniţial.

Mă voi strădui să-i conving pe ceilalţi... să coopereze.

Creatura-calamar se întoarse, iar centauroidul, liliacul, Buddha şi insectoidul se întoarseră cu faţa la el, părând a

intenţiona să discute situaţia…

…iar tabloul începu din nou să se descompună într-o aglomerare dezordonată, pe măsură ce unele entităţi de la margine se uneau în formaţiune strânsă pentru a forţa pătrunderea, acţionând energic ca să ajungă în faţă.

— Întrerupe! comandă Akana.

Artefactul fu scufundat din nou într-o beznă rece.

„Sper că structura cristalină a obiectului poate să suporte schimbările astea bruşte de cald şi rece”, îşi spuse Gerald. „În spaţiu n-a avut de-a face niciodată cu asemenea oscilaţii rapide.” Exact ceea ce susţinuse la nesfârşit efigia consilierilor, Hermes.

Încă se mai vedeau nori rotitori, agitaţi de siluete vagi, care se luptau în străfundurile ipotetice de sub marginea superioară a Artefactului. Activitatea se dovedi la început atât de energică, încât Gerald se îngrijoră. Oare era posibil ca făpturile simulate să se vatăme cu adevărat între ele, ba chiar să-şi provoace moartea? Se ştia cu certitudine că se întâmplase aşa ceva în universul unor jocuri concepute de oameni.

— Încep să slăbească ritmul, observă el.

Într-adevăr, încăierarea părea să-şi piardă curând din vigoare, pe măsură ce se consuma mica rezervă de energie. Văzură prin ceaţă cum siluetele se desprind din încleştare şi cad vlăguite. Gerald se aplecă şi mai mult şi miji ochii. Un minut mai târziu, formulă un diagnostic.

— Cred… cred că unii *discută* între ei.

— Acum! spuse generalul Hideoshi. Intensifică radiaţia luminoasă până la zece procente, Patrice. Recompensează-i.

— Aşa voi face, răspunse Tshombe. Cu mare grijă.

Raza de lumină porni din nou, iar Gerald o văzu divizându-se, fiecare fascicul strălucind în locul în care câte un pâlc de siluete extraterestre părea, de la distanţă, să înceapă o conversaţie. Sub privirea lui Gerald, grupurile acestea păreau să capete tot mai multă vigoare şi să devină tot mai animate. Apoi două dintre ele se rupseră, dar numai pentru a se reconfigura, fiindcă indivizii plecară

să intre în dialog cu alţii.

— E posibil să aibă efect cu-adevărat? întrebă Ghenadi Gorosumov, care îşi manifestase scepticismul în legătură cu o asemenea strategie.

— Poate şi-au redescoperit o înclinaţie de care au uitat în călătoria lungă şi monotonă de atâţia ani-lumină, remarcă Ben Flannery. În definitiv, e nevoie de cooperare intensă… şi de cordialitate, ca să menţii o civilizaţie străveche şi vastă. Ceea ce-am văzut noi ar putea fi comportamentul unor minţi strălucite şi civilizate în momente când nu sunt în cea mai bună formă, când încă sunt toropite, încă nu s-au dezmeticit din somnul lung şi rece.

Era o teorie acceptabilă. De fapt, şi cea mai populară. Totuşi, lui Emily Tang părea că-i face plăcere să-l râcâie pe Ben din când în când.

— Adică noi suntem precum sora medicală care te plesneşte zdravăn pentru binele tău? Ca să trezească-n simţiri puturosul adormit?

Flannery se încruntă. Dar nu mai apucă să riposteze, pentru că interveni Tshombe:

— *Regardez, mes amis!* O delegaţie, în sfârşit. Soseşte.

Toate privirile se întoarseră către Artefact – sau către imaginea mărită de pe ecranele din apropiere –, unde era evident că se petrecea ceva. Mai bine de o duzină de siluete se apropiau în formaţie prin ceaţa care se despărţea acum, ascultătoare, deschizându-le drum. Iar în spatele acelui grup venea un altul, încă şi mai numeros, la o distanţă care părea a fi un semn de respect.

„Ei, iată”, remarcă Gerald. „Până la urmă, s-ar zice că s-au organizat de-adevăratelea.

Acum, în sfârşit, poate aflăm şi noi povestea întreagă.

Cine-ar fi crezut că problema cea mai mare a Primului Contact are să fie una de personalitate! Dezorganizarea. Sau imaturitatea.

Dar poate ce-a fost mai rău a trecut.”

PESIMISM

Conform Ipotezei Medeea, multe dintre extincţiile în masă care s-au petrecut pe Pământ au fost comise de viaţa însăşi.

Desigur, dinozaurii au fost exterminaţi accidental de un asteroid. Alte dispariţii s-au produs după impacturi sau din cauza activităţii vulcanice. Totuşi, cea mai mare calamitate terestră – glaciaţiunea Kirschvink, de acum 650 de milioane de ani, când gheaţa a acoperit întreaga planetă, de la poli la ecuator – a fost cauzată de algele marine care au pompat oxigen în atmosferă, sărăcind-o de $C0_2$ şi îngheţând scoarţa până în profunzime. Iar acum tot viaţa – civilizaţia umană – s-ar putea să facă exact invers. Supraîncălzirea până la efectul de seră demonstrează limitele vestitei capacităţi de autocorectare a biosferei.

Viaţa poate să scape frâiele, ca atunci când celulele canceroase distrug organismul care le nutreşte. Deci acesta ar fi corespondentul omenirii? Un „cancer” al organismului viu care este globul pământesc? Recenta scădere a diversităţii şi a biomasei terestre să fi fost lucrarea propriei tendinţe „biocidale” a vieţii? Şi dacă Ipoteza Medeea se extinde dincolo de limitele planetei, aplicându-se la toate lumile vii?

Pe de altă parte, viaţa pe Pământ n-a mai avut niciodată capacitatea de *a se autoanaliza.* De a observa ce face. Şi poate de a-şi corecta acţiunile. Acesta o fi adevăratul rol al omenirii?

Egoismul miop nu e o noutate. Se manifestă la toate fiinţele. Noi suntem primii care *percep* panta alunecoasă. Care îşi contemplă drumul spre iad aşternut tot de ei. Felul cum reacţionăm la asta va clarifica dacă suntem cu adevărat inteligenţi. Dacă suntem un cancer pentru Mama Terra… sau noul ei creier. Conştiinţa ei.

Codul maturaţiei

Capitolul 40

AŞTEPTÂNDU-L PE GUIDOT[52]

Hamish spumega. „Profetul a insistat să mă invite aici ca să dau o mână de ajutor la făurirea unei alianţe istorice. Iar acum sunt ignorat, în timp ce eminenţele cenuşii se adună în spatele uşilor închise."

Iluzia propriei importanţe i se destrămase în doar câteva clipe.

* * *

Hamish stătea pe un loc aflat aproape de capătul arenei-auditoriu din vastul conac Glaucus-Worthington, încercând să-şi găsească o poziţie comodă pentru picioarele prea lungi, în vreme ce o serie de intelectuali din Mişcarea Renunţării, condusă de Tenskwatawa, făceau schimb de informaţii cu experţi angajaţi de consorţiul de familii bogate numit „clada". Dacă aveau de gând să susţină o cauză comună, era necesar ca savanţii care serveau ambele grupuri să se lămurească între ei. Erau multe lucruri de discutat...

Ca, de pildă, justificările de suprafaţă pentru noua direcţie în care se orienta societatea, cu diverse mesaje moderate şi ajustate pentru diferite sectoare sociale, caste şi grupuri de interese.

Ordinul de marş pentru politicienii şi birocraţii pe care fiecare grup şi-i asigurase deja, plus planuri pentru a mai atrage şi alţii.

Tot pe ordinea de zi – deşi mai puţin presantă – era metodologia *bunei guvernări* odată ce avea să se obţină controlul. Existenţa acestui subiect îi dădea lui Hamish un sentiment optimist faţă de tot ce se petrecea acolo. Dacă omenirea era sortită să recadă în tiparele tradiţionale, atunci era necesar ca noii suverani să-şi ia în serios îndatoririle.

„Sau, cel puţin, asta e impresia pe care vor s-o lase. Nu te costă mare lucru să cumperi loialitatea unor intelectuali şi să-i pui să facă schimb de lucrări ştiinţifice despre

[52] De la *guide dot* – punct de ghidaj.

neoblesse oblige – datoria aristocratică de a conduce înţelept. O să vedem noi dacă viitoarea ordine feudală o ia într-adevăr pe calea asta. Ar fi de preferat ca Tenskwatawa să nu se piardă cu firea, pentru binele nostru al tuturor!”

Toată dimineaţa fu ocupată de prezentări şi de mese rotunde. Sushmeeta, sociologul din Dharamsala, evită să-l privească în ochi pe Hamish tot timpul cât dură discursul ei despre structurile sociale „neoconfucianiste”. Rememorând cu o oarecare afecţiune timpul petrecut împreună cu ea în seara precedentă, Hamish zâmbi cu gura până la urechi când păru că privirea ei avea să ajungă şi la el. Dar momentul contactului nu se realiză. Poate se simţea jenată, sau poate o iritase faptul că el nu rămăsese peste noapte… sau o nelinişte ideea că o analiză a privirilor ar fi putut dezvălui mica lor idilă. Caz în care însuşi actul de *a evita* contactul vizual putea trăda că se petrecea ceva între ei… nu că i-ar fi păsat lui cine putea să afle.

Existau tot felul de posibilităţi, iar Hamish recunoştea că era curios în privinţa asta. Puţin. „Poate, la urma urmei, e pur şi simplu o chestiune de profesionalism. A obţinut ce-a vrut de la mine, şi-a mărit colecţia de celebrităţi care i-au trecut prin pat, şi acum îşi vede de treabă.” Asta era impresia pe care i-o lăsase Carolyn când se cunoscuseră: afişa o combinaţie de pasiune şi autocontrol pe care Hamish nu putea să n-o considere impresionantă. Relaţia lor se apropiase de iubire abia mai târziu, când amuzamentul căpătase un rol important în cadrul ei.

„Se apropiase. Dar a ajuns vreodată acolo cu adevărat?” se întrebă el. „Iar dacă da… de ce nu putea rămâne acolo?”

Prezentarea făcută de Sushmeeta era, la urma urmei, destul de bună. O estimare excelentă – scăldată în dovezi istorice impresionante – a felului cum ar putea o conducere oligarhică să devină mai viguroasă, mai eficientă şi să dureze mai mult, dacă se împleteşte cu o meritocraţie.

Fireşte, intelectualilor le plăcu partea aceea. Cum să nu

le placă? Se iscară aplauze laudative când Sushmeeta termină şi se aşeză la locul ei din rândul al doilea. Hamish prefera să observe totul de undeva dinspre fundul sălii, unde putea să se mai ridice din când în când ca să-şi dezmorţească picioarele.

„Eh, mă rog. Poate la masă…”

Un interes poate şi mai mare din partea Stării Întâi suscitau discuţiile despre „Influenţarea opiniei publice prin persuasiune ambientală omniprezentă” şi despre „Verificarea loialităţii servitorilor prin intermediul tomografiei personale”.

O masă rotundă despre legislaţia referitoare la proprietatea intelectuală căuta să descopere puncte comune între patricieni, care priveau patentele şi copyright-urile ca pe nişte închirieri profitabile, şi adepţii Renunţării, pentru care sistemul strict de brevetare a ideilor reprezenta un instrument de control al „progresului”. Consilierii ambelor facţiuni ajunseră la un consens: să aspire la o legislaţie care să elimine toate datele de expirare ale patentelor. Proprietatea intelectuală trebuia să fie veşnică.

Un beneficiu colateral: poate astfel s-ar încuraja unele categorii tehnico-ştiinţifice să se alăture alianţei.

Hamish observă că aceia care ţineau disertaţii păreau cam nervoşi – poate din cauza diverselor substanţe tehnice pe care le trăgeau pe nas, le dădeau pe gât ori le absorbeau prin plasturi dermici. Poate că afară, în lume, erau discreţi, dar aici, între colegi, vorbeau fără ocolişuri despre cele mai noi substanţe care accelerau gândirea. Oare din cauza lor erau atât de agitaţi? Sau din cauză că întrunirea aceasta secretă nu avea acces la World Mesh?

„E greu de crezut că acum o sută de ani lumea discuta la modul serios despre tehnocraţie, despre punerea la conducere a savanţilor de vârf şi a elitelor intelectuale.”

Desigur, cei de aici, din sală, nu erau „vârfuri”. Cei mai importanţi membri ai Stării A Cincea păstrau distanţa faţă de superbogaţi şi în special faţă de mişcarea lui Tenskwatawa. Cu toate astea, pentru Hamish însăşi ideea

de tehnocraţie fusese dintotdeauna insultătoare. Iar acum era cert că n-avea să fie pusă în aplicare. Şi asta, ironia sorţii, mulţumită metodelor născocite de aceşti experţi pentru angajatorii lor din Starea Întâi.

Hamish asculta şi reţinea informaţii, pe de o parte în folosul Mişcării, dar pe de altă parte ca materie primă pentru viitoare povestiri – două obiective care îi provocau desfătarea de-a fi atras concomitent în sensuri opuse. Deoarece, chiar dacă era de acord cu aceste propuneri în viaţa reală (ele aveau potenţialul de a salva lumea), nu putea să nu se gândească în acelaşi timp la nişte metode grozave prin care să le integreze în povestiri despre infamii teribile! „Persuasiunea ambientală” şi „tomografia personalităţii” erau eufemisme pentru controlul mental – un filon sumbru pe care îl exploatase în romane, filme şi jocuri precum *Triumful forţei.*

Şi ce? O parte din această materie primă era pur şi simplu prea tare ca să n-o folosească în următoarea lui naraţiune denigratoare a tehnologiei, în care avea să încapă pe mâna unor inamici conspiratori – o agenţie guvernamentală sau o cabală de eco-demenţi –, nu a unor aliaţi ai Profetului. Aceasta era arta ficţiunii. Alegeai o figură cu autoritate pe post de personaj negativ aproape omnipotent – depinde cui îi purtai pică –, dar opoziţia faţă de autoritate era o temă recurentă încă de la inventarea Hollywoodului.

Îl durea mâna de câte idei îşi notase la repezeală pe demodatul bloc de hârtie permis în incintă. „Să fi avut acces măcar la nişte vidrecuri sau la nişte instrumente de esenţializare.”

Dar, vai, până şi Wriggles, mini-*ia*-ul din cercelul lui, fusese decuplat de un sistem de bruiere high-tech. „Mă rog, astea-s nişte subiecte periculoase.” Simplele bârfe şi zvonuri erau inofensive. Nu conta dacă milioane de inşi credeau lucruri îngrozitoare despre Mişcare sau despre cladă, poate chiar unele lucruri adevărate! Conta ca ele să nu fie niciodată confirmate.

În jur de ora unsprezece, în timpul unei pauze de zece

minute, Hamish se întorcea de la toaleta domnilor, extravagant de parfumată, când un supervizor de şedinţă anunţă următoarea discuţie: „Purificarea eugenică a descendenţei şi ameliorarea aristocraţiei.”

Titlul i se păru lui Hamish dătător de fiori şi, dacă era s-o spună pe şleau, cam nazist. Se părea că şi alţii din public erau de aceeaşi părere, fiindcă plecară cu zecile să-şi ia cafea sau să converseze în anticamere. Conferenţiarul păşi către podium, dar Hamish se uita cum Tenskwatawa, împreună cu doi adjutanţi de bază, i se alătura lui Rupert Glaucus-Worthington în dreptul unei ieşiri laterale, împreună cu Evgheni Bogolomov, Helena duPont-Vonessen şi alţi moguli din vârful piramidei. Rupert, în special, avea un aer distrat şi îngrijorat. Ceva îl apăsa greu pe bătrân.

Hamish cuprinse dintr-o privire întreaga sală şi observă că toate persoanele de la vârfurile ambelor facţiuni plecau, dacă nu plecaseră deja. „Asta trebuie să fie. Adevărata întrunire, îşi spuse el şi porni…”

…dar se opri imediat, când îl reperă privirea ageră a Profetului. Cu o simplă clătinare a capului şi cu un zâmbet conciliant, Tenskwatawa îi comunică lui Hamish: „Nu. Asta nu-i pentru tine.” Apoi liderul Mişcării păru să-şi alunge orice gând referitor la Hamish şi îi întoarse spatele, pornind în urma gazdei către un alt loc de întâlnire, probabil şi mai retras, şi mai bine păzit, în care se puteau încheia înţelegeri şi se putea decide viitorul omenirii.

Hamish se trânti greoi în scaun; pe fundal se desfăşura prelegerea despre eugenie, ţinută de un ins care părea numai bun pentru rolul acela, un mărunţel în haine demodate, cu accent austriac. Dar Hamish se simţea prea amorţit şi rănit ca să-i mai dea atenţie.

„Păi, la ce te-aşteptai? Mai ales după cum te-a tratat ieri Rupert. Timp de mii de ani, actorii, povestitorii şi magicienii şi-au cunoscut lungul nasului… în general, nu cu mult mai lung decât al acrobaţilor şi al curtezanelor. Nici atunci când câştigau faimă sau afecţiune nu deveneau prieteni la toartă cu regii şi nu ajungeau să discute cu ei chestiuni politice. Abia cultura noastră mai recentă, în faza

ei de adolescenţă, a început să-i ridice în slăvi pe *entertaineri* sau pe oamenii ideilor, iar situaţia asta o să se schimbe, fără doar şi poate, când se vor linişti lucrurile şi se vor întoarce în tiparul uman normal.

Eh. Ştiam eu că-mi vor lipsi unele lucruri din Iluminism."

Aşadar, aici îi era locul, printre ceilalţi cercetători. Nefiind doar un *entertainer* oarecare, ci un maestru al comunicării de masă, ar fi trebuit să-l fascineze subiectele şi să intervină cu contribuţii substanţiale. Şi totuşi, lui Hamish îi era greu să se concentreze la discursul rostit cu o voce monotonă.

„... aşadar observăm din aceste date că o cale sigură spre eşec, care a dus la căderea unor case aristocratice din Europa, Asia, Africa şi din Americi de-a lungul tuturor mileniilor de istorie înregistrată, a fost aderarea la şablonul absurd al căsniciei şi al reproducerii!

Desigur, căsătoriile aranjate au ajutat adesea la pecetluirea unor alianţe familiale folositoare pe termen scurt. Dar au dus la împuţinarea catastrofală a materialului genetic al aristocraţiei! De câte ori nu s-a întâmplat ca realizările unor conducători geniali să fie irosite de fiii lor nătângi?

Observaţi efectele consangvinizării în cazul a trei case regale, Hohenzollern, Habsburg şi Romanov. Monarhi care erau demonstrabil inferiori deopotrivă ca inteligenţă şi ca temperament au iscat o jumătate de secol de suferinţă! Sute de milioane de morţi, distrugerea tuturor celor trei case şi discreditarea, implicit irosirea aristocraţiei timp de generaţii întregi după aceea, până când a pălit, într-un târziu, amintirea acelor atrocităţi."

Hamish aruncă o privire la câteva dintre graficele tehnice care săltau pe deasupra conferenţiarului şi a publicului ca nişte aerostate pline cu diagrame şi informaţii animate. După toate aparenţele, punctul de vedere al expertului mărunţel era similar cu cel al sociologului hindus – atât că ideea lui de „meritocraţie" se extindea la înseşi genealogiile nobiliare.

„Apoi mai e şi problema cu *exodul inteligenţelor,* faptul

că aristocraţia este abandonată de mulţi dintre cei mai capabili fii ai ei! Deşi îşi menţin un anumit nivel de trai confortabil, aceştia preferă să se învârtească printre experţi tehnici, folosindu-şi inteligenţa pentru a se specializa în domenii oarecare din ştiinţă, din artă sau din alte…”

Hamish tresări când simţi în ureche un gâdilat uşor. Îşi înăbuşi impulsul de a se ridica brusc în picioare. Rămase nemişcat şi subvocaliză o întrebare în interiorul gâtlejului, cu gura închisă.

— *WRIGGLES? TU EŞTI?*

Gâdilătura încetă, apoi reîncepu, mai puternică. Totuşi, vocea *ia*sistentului său nu se auzea. Poate fusese doar o bâlbâială a câmpului supresor care bruia comunicaţiile prin mesh din reşedinţa Glaucus-Worthington, îngăduind dispozitivelor personale să revină la viaţă doar pentru un moment, suficient cât să-i irite pe proprietari.

Hamish ridică mâna să-şi scoată cercelul…

…când gâdilătura se transformă într-un sunet jos, gâjâit, care se amplifică devenind o mormăială, apoi se coagulă în cuvinte.

— *Hamish Brookeman, dacă mă auzi, atinge scaunul din faţa ta.*

Hm.

Ăsta nu era Wriggles.

Hamish nu ezită decât o clipă. Începuse deja să se aplece în faţă. O singură mişcare lentă a mâinii îi fu de ajuns ca să se conformeze cererii.

— *Bun. Te rog să te duci la locul neocupat din partea cealaltă a intervalului. Pipăie latura stângă, pe sub căptuşeală. Poartă-te firesc.*

Hamish se gândi la modul în care ar fi putut cineva să ocolească în mod clandestin bruiajul. Poate cu ajutorul unui maser direcţional îndreptat către cercelul lui? Dar detectoarele din sală ar fi trebuit să depisteze reflexiile dispersate. Dacă nu cumva… foloseau vreun soi de efect de rezonanţă indusă, din afara benzii de transmisie, producând vibraţia cercelului… Sau poate era o

înregistrare inserată dinainte?

Clătină din cap. Speculaţiile tehnologice n-aveau importanţă. Altceva conta: putea fi vorba de un test de loialitate?

„Dacă-i aşa, e doar pentru mine, sau testează pe toată lumea?”

În tot acest timp, conferenţiarul continua să vorbească despre reproducerea la aristocraţi. „... Toate aceste probleme ar putea fi rezolvate prin alegerea de parteneri dintre cei mai inteligenţi şi mai realizaţi oameni de rând. Aceasta, împreună cu recombinarea şi consolidarea planificate ştiinţific, poate aduce beneficii castei superioare prin producerea de vlăstare dinamice şi talentate! Daţi-mi voie să subliniez, pentru noii noştri prieteni din mişcarea renunţării, că toate acestea pot fi săvârşite fără imixtiuni de natură genetică! Deşi, bineînţeles, în faza prenatală tot va trebui să existe...”

În retrospectivă, Hamish nu-şi amintea să fi văzut cercetători care să se poarte suspect, schimbând locurile sau pipăind tapiţeria, ori repezindu-se să raporteze mesaje ilicite la serviciul de pază. Da, poate că unii reacţionau subtil, nelăsând să se vadă nimic din afară. Dar cei mai mulţi dintre intelectualii ăştia agitaţi n-ar fi ştiut cum să se poarte.

„Dincolo de avantajele directe”, continua omul de la tribună „se află beneficiile din câmpul relaţiilor publice: oamenii de rând vor simţi că au un interes potenţial în casta nobiliară, ceea ce va încuraja părinţii să spere că odraslele *lor* ar putea urca pe scara socială!”

Ridicându-se în picioare şi întinzându-se, Hamish se întoarse să urce douăsprezece trepte – cu paşii săi mari, câte două deodată – şi ajunse lângă un grup de câţiva bărbaţi care purtau uniforma G-W şi stăteau în dreptul unei mese pline cu gustări apetisante. Îşi trase de pe o tavă rotitoare o frigăruie cu porc Tianjin – fără îndoială, de la un animal adevărat, nu din culturi de ţesut – şi începu să ronţăie, în timp ce vorbitorul îşi vedea de peroraţia monotonă.

„Bineînţeles, trebuie să evităm orice întoarcere la primogenitură, sau moştenirea întâiului născut, indiferent de câte precedente s-ar bucura! Orice aristocraţie cu adevărat serioasă va lua exemplul unor familii princiare ale deşertului, concepând structuri consultative la nivel de clan care, în mod ironic, împrumută trăsături ale democraţiei…”

Hamish le zâmbi larg agenţilor de pază. Păreau turnaţi pe şablon, de la muşchii proeminenţi până la ochelarii masivi, imuni la bruiaj. Unul privi către Hamish şi înclină scurt din cap. Celălalt scotea zgomote vagi în timp ce naviga virtual cu clicuri dentare şi murmure, fără să-şi mişte braţele încrucişate pe piept.

Nu dădură nici cel mai mic semn de interes faţă de Hamish. Desigur, poate erau foarte talentaţi la actorie. Dar era îndoielnic.

— *Ei, domnule Brookeman?* susură vocea în dreptul urechii lui. *Va fi interesant. Promit.*

Hamish şovăi. Mai luă o frigăruie şi porni nonşalant într-o plimbare pe interval. De fapt alegerea sa era inevitabilă. Curiozitatea făcea parte din ADN-ul său în aceeaşi măsură în care pesimismul entuziast i se împletea în muncă. „Dumnezeu nu ispiteşte oamenii peste puterile lor”, spunea o doctrină catolică, pe care o putea cita ca autoapărare dacă toate acestea se dovedeau a fi un test. *Trebuie să descopăr ce se petrece.*

„… evident, aristocraţiile de altădată permiteau unele infuzii de jos în sus.” Manevratorul laser al vorbitorului împinse deoparte aerostatele cu ilustraţii, dezvăluind imagini cu bărbaţi în lanţuri şi femei în straie nobiliare. „Erau soldaţii de rând care îşi dovedeau bravura şi puteau câştiga onoruri pe câmpul de luptă, urcând astfel pe scara socială. Erau femei frumoase care se măritau mai presus de condiţia lor sau câştigau un statut intermediar în calitate de amante…”

Hamish se aşeză de cealaltă parte a intervalului, pe scaunul din dreptul locului unde stătuse până atunci. Ţinând într-o mână frigăruia din care muşca în continuare,

cu mâna liberă pipăi tapiţeria până descoperi o mică umflătură în material. Dată deoparte, dezvălui ceva ce semăna la atingere cu o bucată de hârtie împăturită de mai multe ori şi care ieşi cu uşurinţă din mica ei ascunzătoare.

— *Foarte bine,* spuse vocea lângă urechea lui dreaptă. *Acum scoate lentila şi puneţi-o. Dacă e prea greu, ai putea să faci asta la toaletă. Acolo nu sunt camere de securitate.*

Hamish se încruntă. Pe sub hârtie simţea conturul unui disc moale. „Nu le sufăr pe-astea.” Fireşte, copiii moderni le considerau cât se poate de obişnuite. În vremurile acelea oricine putea avea vedere perfectă, şi totuşi continuau să-şi bage diverse lucruri în ochi, privind lumea prin straturi artificiale. Cei care ascunseseră acolo obiectul pentru Hamish îi cunoşteau deja, fără îndoială, ursuzenia declarată. Precis ştiau şi *că folosea* uneori lentile de cont*ia*ct. Când era nevoit.

„În regulă. Mă descurc. Şi n-am nevoie să mă ascund în baie, tăntălăi îngâmfaţi ce sunteţi.”

Cu mâna stângă ascunsă grijuliu de priviri indiscrete, Hamish desfăcu lentila din învelişul de hârtie şi o ţinu în echilibru, cu partea concavă în sus. „Încearcă să n-o scapi pe jos. Nici măcar elveţienii nu-şi curăţă podelele la standarde *ia*ware.”

Prefăcându-se că e pe cale să se înece cu o bucată de carne, Hamish se aplecă, ţinându-şi mâna la gură ca să tuşească de câteva ori, timp în care îşi împinse în sus o pleoapă şi strecură sub ea micul disc de actiplastic. Poate prea brutal – îşi ieşise din mână. Trecuseră câteva luni. Când clipi, simţi înţepături în ochiul stâng, jenat de prezenţa acelui obiect nepoftit. Timp de un minut, cu lacrimile curgându-i şiroaie, nu văzu decât ceaţă în partea aceea de lume. În tot acest timp continua discursul monoton.

„… în unele triburi africane li se cere căpeteniilor să-şi aleagă mirese din clanurile sărace. Iar evreii din Europa medievală, cărora le lipsea o aristocraţie bazată pe posesia pământului sau pe putere militară, îşi întemeiau elitele pe realizări intelectuale. Cei mai străluciţi dintre tinerii

rabini, chiar şi cei de origine umilă, luau în căsătorie fiice de bogătaşi, fapt cu consecinţe genetice bine cunoscute. La fel cum se cunosc şi repercusiunile din culturile în care celibatul preoţesc selecta…”

Hamish reuşi în sfârşit să focalizeze imaginile. Nemaiavând nevoie să răzbească peste Wriggles, misterioasa voce intrusă se transformă în scriere pe tot câmpul vizual al ochiului său stâng.

Te rog să te ridici, la fel de firesc, şi să urmezi punctul de ghidaj.

Fără alte rezerve sau împotriviri (şi aşa se săturase până-n gât de nesuferitul care conferenţia despre eugenie), Hamish se ridică şi porni spre ieşirea din fundul sălii, trecând pe lângă oamenii de pază, de data aceasta fără să le arunce vreo privire. Moment în care o sferă galbenă i se înfăţişă în dreptul unui ochi, pulsând într-o manieră neameninţătoare, îndemnându-l să continue pe holul din stânga.

„Unii oameni îşi trăiesc întreaga viaţă scăldaţi în aşa ceva… suprastraturi virtuale şi «realitate mixtă». Pretind că le dau posibilitatea de a face mai multe, de a experimenta mai multe. Dar eu mă descurc perfect şi fără asta. Arată-mi mie pe cineva care trăieşte absorbit de Lumea cu un Miliard de Straturi şi care a realizat mai multe decât mine!”

În acelaşi timp, se mira. Cum comunica mica lentilă de cont*ia*ct cu cei care deţineau controlul, aflaţi în altă parte, fără a fi detectată de paza conacului?

„Oare să aibă lentila asta suficient ia cât să interacţioneze cu mine de una singură?”

Se hotărî s-o testeze. Când trecu pe lângă o toaletă, coti şi intră pe uşă. Oricine ar fi manipulat lentila de la distanţă s-ar fi trezit pus în dificultate de ţevăraia din pereţi, mai ales dacă folosea o undă radio slabă şi clandestină.

Bună idee, comentară literele curgătoare. **Mai bine să te uşurezi. S-ar putea să fii ocupat ceva vreme.**

Învechita pudoare era pentru el un alt motiv să urască aceste chestii-trestii de pus la ochi. Avu mare grijă să nu

privească în jos în timp ce urina, din moment ce nu-şi putea da seama dacă nu le împărtăşea şi altora imaginea privită prin mica lentilă. Se mulţumi să studieze plăcuţa cu informaţii a pisoarului – un alt produs minunat de la Life-Liner, Ltd., care promitea să recupereze la fiecare folosire 93 de procente din fosfor şi 85 de procente din apă. Hamish rânji cu milă. În *Fosfocriză?* tocmai compania aceasta ecologică, purtând un nume foarte puţin schimbat, deţinea principalul rol negativ. Făcea parte dintr-o conspiraţie mondială pusă la cale de Monopolul Merde pentru a face bani de pe urma unei false crize. O exprimare neglijentă şi o tranzacţie judiciară îl lăsaseră atunci fără tot profitul până la ultimul bănuţ. „Eh, asta e.”

Hamish îşi coborî privirea cât să-şi aţintească jetul spre sigla companiei, aflată deasupra scurgerii. Apoi îşi trase fermoarul, se spălă şi ieşi. Ghidul galben părea să îl aştepte în acelaşi loc.

— *ALLONS-Y, ALONZO,* murmură el, în caz că lentila, plasată sus, în orbita ochiului, era capabilă să detecteze subvocalizări de jos, din gâtlej.

Niciun răspuns. Porni, aşadar, după *guidot* prin altă sală, apoi în sus pe o scară lată şi de-a lungul unui alt coridor, după care traversă un vestibul şi intră într-una dintre multele biblioteci-muzeu răspândite prin reşedinţa Glaucus-Worthington; rafturile de cărţi se înălţau pe două etaje către bolta cu arce din piatră sculptată.

„Oho! Aş putea să-mi petrec aici o săptămână întreagă.”

Pe de o parte se aştepta ca lentila să scrie explicaţii peste toate minunile din încăperea aceea. Din păcate, nu se întâmplă aşa. Recunoscu totuşi o Biblie Gutenberg într-o vitrină de sticlă şi o traducere latinească ilustrată din Galen, ediţia Guitner. Alte minuni erau misterioase. Spre deosebire de cele din muzeele publice, acestea nu purtau etichete din stratul realităţii, făcute din sticlă sau plastic. După toate aparenţele, trebuia să admiri aceste comori numai însoţit de un membru lăudăros al familiei.

Ei, ce să-ţi spun! Dar nu putea zăbovi acolo. Baliza călătoare coti şi se îndreptă direct către un spaţiu dintre

două turnuri de rafturi. Apoi, la capătul intervalului îngust, se legănă uşor în dreptul uneia dintre scările mobile care duceau la nivelul superior. Pe când se apropia şi Hamish, sfera virtuală sclipitoare începu să se înalţe legănat, ca un balon fără sfoară.

Hamish se opri. Treptele păreau nepotrivite pentru tălpile lui late şi pentru picioarele lungi şi subţiri. Dar două secunde mai târziu ridică din umeri şi începu să urce, mai degrabă să se caţăre curajos, ba chiar puţin nesăbuit. Adevărul era că i se părea nemaipomenit de distractiv.

Odată ajuns sus, se întoarse şi rămase câteva clipe aşteptând să ajungă şi ghidul, apoi se trase într-o parte ca să-i facă loc să treacă şi să-l conducă mai departe – aproape ca şi cum ar fi fost un obiect adevărat, nu doar o simulare, o iluzie creată de un disc de plastic aşezat pe globul său ocular. Păcat că, întrucât purta o singură lentilă de cont*ia*ct, ghidul avea doar două dimensiuni şi era puţin cam dificil de localizat cu precizie fără pseudo-paralaxă. Însă Hamish îl urmă într-o mică nişă căptuşită cu tomuri colbuite, multe dintre ele cu siguranţă mai valoroase decât locuinţa lui.

Sfera se transformă în imaginea unei mâini omeneşti plutitoare, fără trup, şi purtând o mănuşă albă în stil zardozi; mâna se răsuci cu o înfloritură de magician şi arătă în direcţia unor ornamente sculptate care înconjurau un dulap de cărţi din lemn închis la culoare.

Te rog, trage de lujerul acesta către tine. Corpul se va deschide.

Apoi intră fără niciun zgomot şi trage uşa în urma ta APROAPE până la canat. N-o lăsa să se închidă de tot.

Deşi îi bătea inima să-i spargă pieptul, lui Hamish i se păru liniştitor faptul că vocea era foarte grijulie să-i lase o cale de ieşire. Se mai diminua astfel senzaţia de capcană.

Mângâie lujerii care se încolăceau în jurul dulapului şi se întrebă dacă în prezent se mai putea confecţiona o lucrătură în lemn de o asemenea delicateţe. Bineînţeles, fanaticii aşa-numitei Ere a Amatorilor pretindeau că

fiecare artă, fiecare meşteşug şi fiecare abilitate din trecut puteau fi reproduse acum, nu de maşini, ci de amatori pasionaţi.

Pretenţia aceasta i se părea lui Hamish dureroasă, arogantă, de-a dreptul dezgustătoare.

Trase de lujerul pe care i-l indicase mâna plutitoare. Fără să scârţâie sau să opună rezistenţă, un mâner alunecă pe lângă o balama şi, cu un clic, întregul corp de bibliotecă se împinse în faţă cu câţiva centimetri. Se roti cu mare uşurinţă, chiar dacă susţinea volume grele – evident, pe cuzineţi netezi, moderni –, dezvăluindu-i lui Hamish un coridor întunecat.

Cu ochiul drept nu distingea nimic în negură. Dar în câmpul vizual al ochiului drept îi apărură vagi contururi licăritoare, care îi indicau locurile în care podeaua se unea cu pereţii, ghidându-i paşii. Hamish trase uşa-dulap în urma lui… *aproape* cât s-o închidă şi porni pe coridor cu paşi uşori şi nesiguri, cu gândul la povestirile domnului Poe.

E un panou greu de lemn montat pe perete la nivelul ochilor, drept înainte.

Doi metri. Acum un metru.

Întinde braţul încotro arată mâna mea.

Conformându-se, Hamish simţi în vârful degetelor un vag tremur de anxietate. Chiar dacă ştia la ce să se aştepte, îl încercă un mic frison când mâna lui trecu prin mănuşa albă fantomatică fără vreun contact fizic. Instinctele vechi de un milion de ani erau greu de biruit.

Apucă mânerul zăvorului.

Acum împinge uşor panoul către stânga până apare un spaţiu gol.

Urmă o pauză, apoi o avertizare suplimentară.

Poţi să te uiţi, dar să nu scoţi niciun sunet.

Împinse într-o parte piesa de lemn din locul indicat şi îşi plecă puţin capul, cocoşându-se incomod.

„La nivelul ochilor. Sigur că da. Poate pentru oamenii normali.”

Era penumbră în marea încăpere aflată de cealaltă

parte, dar privirea i se adaptă repede, chiar dacă ochiul stâng nu avea niciun ajutor. Nu după mult timp desluşi o altă încăpere îmbrăcată în lambriu, cu tavanul în formă de cupolă din piatră, la fel ca biblioteca pe care o lăsase în urmă. Aici însă nu existau cărţi, doar sculpturi. Zeci de siluete din marmură sau bronz erau expuse în firide de-a lungul pereţilor, un şir în partea de jos a sălii şi altul în balconul cu colonadă de la etaj. De la acel nivel superior se uita el acum în jos, pe lângă o statuie din apropiere – o dansatoare sau o zeiţă hindusă cu siluetă voluptoasă, talie subţire şi o singură pereche de braţe.

Privind pe lângă buricul ei provocator, Hamish observă în tăcere vreo douăzeci de siluete de la primul nivel, care se adunaseră în jurul unei surse de lumină aşezate pe o masă. Răspândite radial ca petalele unei flori întunecate, umbrele lor se scurgeau cu iuţeală peste podea şi se căţărau pe ziduri, intercalând siluete omeneşti distorsionate, alungite, printre statuile contemplative. Conversaţia purtată prin murmure joase era prea tainică pentru ca Hamish s-o poată desluşi, deşi recunoscu imediat trăsăturile ca de pasăre de pradă ale lui Tenskwatawa şi pe cele ale gazdei lui, Rupert Glaucus-Worthington, împreună cu alte câteva figuri de rang înalt din ambele facţiuni; chipurile lor erau lipsite de culoare şi estompate, dar ochii le sclipeau în lumina şi blândă, şi tăioasă.

„Credeam că pleacă să negocieze detaliile alianţei, îşi spuse Hamish. Chestiuni vitale despre cum va fi distribuită puterea şi ce politici să fie urmate. Când colo, asta parcă ar fi un fel de ceremonie.

Asist cumva la ritualuri de iniţiere secrete ale iluminaţilor?”

Simţi un fior de emoţie. „Eram aproape convins că asemenea lucruri sunt doar zvonuri bune de iscat vâlvă sau exagerări romantice, colportate de colegii mei scriitori de SF. Ce să însemne asta, că oligarhia are într-adevăr un nucleu secret care practică ritualuri şi la care l-au invitat acum şi pe profet să se alăture?

Dar nu şi pe mine?”

Îşi domoli mândria rănită, preferând să dea curs curiozităţii. „Cum se face că sursele mele m-au orientat într-aşa o direcţie greşită?”

Dacă nu cumva… Nu-i trebui mult timp să-şi revizuiască acea primă impresie. Nu părea să existe vreo configuraţie anume, vreun aranjament al celor care se îngrămădeau în jurul mesei. Nu purtau straie de gală cu valoare de simbol. Nu psalmodiau nimic. Se auzea doar un murmur de surprindere îngrijorată.

Unul dintre ei, proprietarul acelui uriaş palat, răspunse la o întrebare ridicând puţin tonul. O nuanţă de anxietate plângăreaţă se simţea în vocea lui Rupert, care îşi însoţi răspunsul de un gest amplu către masă. Iar Hamish reuşi să desluşească frânturi.

— …în familia mea de trei secole…

după care:

— …a-nceput deodată, astă-noapte…

şi în cele din urmă:

— …n-a mai făcut aşa ceva niciodată!

Dintr-odată, Hamish înţelese că Glaucus-Worthington vorbea despre obiectul care se afla sub ochii lor în centrul adunării. Îşi dădu seama că obiectul care i se păruse la început a fi o simplă lampă de masă – şi încă una care lumina cam slab – era de fapt cu totul altceva. O bucată de sticlă relativ rotundă, cam de mărimea unui cap de om şi – îl trecu un fior când observă – având cam aceeaşi formă. Părea să strălucească dinspre interior.

Lentila de cont*ia*ct care îi acoperea pupila stângă intră în funcţiune ca răspuns la interesul manifestat de el, săvârşind o vrăjitorie care mări şi îmbunătăţi imaginea, apropiind obiectul de pe masă. Disonanţa dintre percepţia celor doi ochi îi produse un scurt moment de greaţă, până îl închise pe dreptul. Chiar şi atunci când se uită doar la versiunea îmbunătăţită, avu nevoie de câteva clipe ca să distingă sclipirile şi refracţiile complicate înainte de a-şi da seama.

„E un craniu de cristal. O relicvă bizară din cele care-i

fac pe oamenii s-o ia razna cu misticisme, în filme încă şi mai prosteşti decât ale mele. Deşi cele mai multe s-au dovedit a fi farse din epoca modernă.”

Bineînţeles, „cele mai multe” nu era acelaşi lucru cu „toate”. Arheologii recunoşteau că existau printre ele câteva care păreau cu adevărat străvechi, dar chiar şi aşa rămâneau doar nişte lucrări artistice, bucăţi naturale de cuarţ, dăltuite şi lustruite cu trudă de artizani din vremuri îndepărtate, care nu dădeau semne că ar avea proprietăţi mistice. Însă unele dintre aceste sculpturi stranii nu ajunseseră niciodată obiectul unei examinări publice minuţioase, cu instrumentar high-tech, fapt care îngăduia perpetuarea istorisirilor pline de fervoare.

„Mi-aduc aminte că una dintre ele era în Elveţia, în proprietatea unei persoane particulare.”

Nu-i păsase niciodată de subiectul acesta cât să caute să afle mai mult. Artefactele oculte antice nu reprezentau un subiect stimulator pentru Hamish. Nu se comparau cu inovaţiile ştiinţifice periculoase şi cu „lucrurile pe care omul n-a fost menit să le cunoască”. În pofida acestui fapt, dintotdeauna îl ispitiseră, într-o oarecare măsură, lucrările unor autori sau sceneaşti ca Joanne Sawyer sau Ari StoneBear, care construiau poveşti misterioase şi uimitoare în jurul unor obiecte tainice din trecutul enigmatic.

Cineva – Tenskwatawa – întinse mâna să atingă craniul translucid şi îl împinse uşor cu vârful degetului, întorcându-l până ce rictusul şi orbitele adânci aproape că ajunseră pe direcţia lui Hamish, expresia întregului chip radiind un fel de voioşie supranaturală…

…când, dintr-odată, o lance de lumină strălucitoare îl străpunse prin lentila de cont*ia*ct cu un vălmăşag de imagini suprapuse…

…o *planetă* cu continente întunecate şi mări înguste, înfăţişată în nuanţe mohorâte de cafeniu-gălbui şi cenuşiu prăfos, cu excepţia unei singure fâşii sinuoase care sclipea în culori şi detalii, de la litoralul azuriu la culmile vineţii încununate cu zăpadă…

…aglomeraţia unui *peisaj urban* aglomerat, o încâlceală de magherniţe din chirpici, zgârie-nori, case pe piloni şi cupole scăpărătoare, surclasate de acoperişuri din paie…

…un mozaic sfărâmat de *chipuri,* alăturând inegal ciocuri, fălci şi pedunculi canelaţi, toate aruncate laolaltă în mod nefiresc şi lăsând impresia că pufneau şi ţipau cu un fel de insistenţă delirantă.

Efectul vizual dură doar câteva secunde. Apoi pieri fără urmă. Amorţit de şoc, Hamish îşi căută refugiul în logică, în speculaţia ştiinţifică.

„Harababura asta de imagini deteriorate… amestecate şi suprapuse haotic… ar putea fi rămăşiţele unei memorii holografice. Spre deosebire de Artefactul Havana, în acesta au supravieţuit doar câteva fragmente rămase după avarierea obiectului."

Poate fusese vătămat de artiştii primitivi care folosiseră pulberi şi pietre ca să-l cizeleze şi să obţină o formă demnă de-a fi venerată, fără a afla vreodată cât rău făceau… sau poate chiar mai devreme, atunci când cristalul se prăbuşise pe suprafaţa Pământului.

„Spart şi distrus, incapabil să comunice cu claritate, poate că nu era în stare să ofere decât crâmpeie de vălmăşaguri ambigue şi imagini ca de vis. Numai bune să bage groaza în strămoşii noştri primitivi, făcându-i să se gândească la moarte. Poate au mai inspirat şi alte triburi să-şi facă propriile lor cranii de cristal, în efortul zadarnic de a-i reproduce puterea. Nu-i de mirare că toate acestea li se păreau oligarhilor de soiul lui Rupert prea tulburătoare pentru a fi împărtăşite cu masele, care intră în panică mult prea uşor."

Hamish îşi concentră atenţia asupra lui Glaucus-Worthington, observându-i expresia nemulţumită de pe chip.

Dar nu-l auzise pe Rupert spunând ceva? Că etalarea aceasta ostentativă începuse în seara precedentă? Poate că, în afara câtorva pâlpâiri, craniul nici nu se trezise de fapt până cu câteva ore în urmă. Însă… de ce acum?

Lui Hamish nu-i fu greu să-şi dea seama care era cea

mai probabilă ipoteză.

„Vai de mine!”

TORALIZATOR

Aici Tor Povlov, „Fata din zep”. Vă transmit din noul meu cartier. Web-Optsprezece, nivelul Z12. Cel mai bun şi cel mai oa! Nu-i de ici, nu-i de colea… e din Mesh, pe legea mea! Şi, da, vin în faţa voastră sub formă virtuoasă-virtuală pură-perlată, purtând aura-aureola de holo cu halo… Alo? Vă aşteptaţi cumva la imagini veri-reale cu o Eroină din Washing-tină? La fizi-figura mea actuală în timp real?

Cum ar zice bunica, *hai nu zău!* Carapacea-cadavru e doar un container-asistenţă. Acum trăiesc aici, în Supra-Lume. Dacă bateţi pe umăr avatarul ăsta, o să simt. Dacă vreodată o să-l las pe vreunul dintre voi, fanii în călduri, să mă ducă într-o cameră retrasă ca să avem invirtimitate (sau pervirtsitate), capsula de întreţinere va transmite tot. Nu-i nimic în neregulă cu sistemul hormonal al lui Tor!

(Sigur… de parcă are să se întâmple AŞA CEVA! Totuşi, voi continuaţi cu propunerile.)

Deci, da, a mai rămas destul din „mine”. Şi vă promit un lucru: prezenţa mea aici n-o s-o las niciodată pe *ia*utopilot.

Să vă spun ceva. Ajutaţi-mă să-mi sporesc ratingurile, şi poate că MediaCorp va scoate banul pentru un holvatar mai palp-abil. Poate chiar pentru un mobil-android, pe care să-l pot trimite la vânătoare de subiecte în stratul realităţii. Între timp însă, avem o mulţime de lucruri de care să ne ocupăm şi aici, în Vir-halla, unde eroi cetăţeni/amatori ca voi pot să vâneze ticăloşiile, străpungând minciunile cu lăncile transparenţei şi ale luminii! Cum făceam, împreună, pe vremea bătrânului *Spirit of Chula Vista.*

Aşadar, să ne punem pe treabă.

* * *

Poftim? Mulţi vreţi să aflaţi mai întâi veşti despre mine? Cum e să trăieşti în felul asta?

În fiecare an, sute de persoane cu răni îngrozitoare devin refugiaţi în capsule de gel, ca mine, şi experimentează viaţa trăită prin senzori de teledetecţie, nu prin carne şi ochi naturali. Deşi Mesh-ul ne este casă, nu suntem fiinţe cibernetice „transferate”. Camerele şi senzorii continuă să furnizeze informaţii către demodatele canale neurale ale unui creier cât se poate de biologic.

Pentru unii e o viaţă de chin, plină de restricţii, pentru care doar neghiobii i-ar invidia. Cu toate astea, zeci de mii de homosapi normali, nevătămaţi, se urcă în cisterne conectate şi se supun riscului de atrofiere fizică în tentativa de-a ne urma pe noi, „pionierii”, pe drumul holvatarului vieţuitor.

Sper că nu se află printre voi asemenea nesăbuiţi. Doar o singură persoană dintr-o sută reuşeşte să realizeze tranziţia la fel de bine cum mi-a ieşit mie, năpustindu-mă prin coridoarele informaţionale, schimbând direcţia dinspre intuiţie spre corelare şi mai departe spre coroborare. Link-uri care necesitau cândva mult clipit sau clicuri dentare obositoare se realizează acum doar prin voinţă… sau la o simplă toană… coborând rapid până la nivelul de reflex…

Bine, deci am făcut situaţia să pară atrăgătoare, nu-i aşa? Ei bine, nu vă băgaţi în aşa ceva, niciunul dintre voi. Durerea persistă! Şi sunt tot felul de *mâncărimi* misterioase, ca şi cum de multe ori informaţiile mi-ar mângâia pielea şi mi-ar produce gâdilături pe şira spinării. Niciun doctor nu-şi poate explica. Apoi, mai e şi senzaţia sinistră că aud pe cineva *strigându-mă pe nume.* Nu cu pseudonimul acesta pe care îl folosesc în jurnalism. Nici cum mă striga mama, ci cu un fel de *nume secret,* ca în poveştile cu incantaţii magice.

Bun, evident că-i vorba de un ultim val de escapism-sau-autocompătimire… şi-atunci, să le tratăm cu medicamentul muncii! E *vremea smartmob*-ului. Ca un roi de limfocite, haideţi să ne năpustim asupra unui subiect de actualitate!

Poftim? Vreţi să discutaţi despre Artefactul din spaţiu? Toţi? Nu-i destul că populaţia întregii planete e obsedată

de…

Nu, aveţi dreptate. Relatările sunt în cea mai mare parte îmbâcsite. Raţionamentele stagnează. Împărtăşesc sentimentul general al grupului. Suntem în stare să ne descurcăm mai bine.

Capitolul 41

GÂNDIREA ÎNVECHITĂ

Peng Xiang Bin încerca din răsputeri să urmărească discuţia – în parte datorită faptului că îl fascina, dar şi pentru că simţea dorinţa disperată de a fi pe plac.

„Dacă dovedesc că le sunt folositor, că nu-s doar un amărât de comutator pornit-oprit pentru piatra-lume, s-ar putea să scap cu viaţă. Poate chiar aş ajunge să-i revăd pe Mei Ling şi Xiao En.”

Ţelul acela nu se lăsa atins prea lesne. Conversaţia celorlalţi continua mult peste capacitatea lui de înţelegere. Nici nu putea să le-o ia în nume de rău. La urma urmei, cine era el? *Ce* era el, dacă nu tot un gunoi dus de ape, aruncat pe o plajă, care agăţase din întâmplare o piatră frumuşică? Ce să facă, să le ceară să-i explice totul? *Dui niu tanqin…* ar fi fost ca şi cum i-ar arunca porcului mărgăritare.

Doar că aveau nevoie în continuare de serviciile lui ca ambasador-om de legătură cu entitatea din interiorul acelei pietre, sarcină de care părea să se achite binişor. Cel puţin după părerea doctorului Nguyen, care se purta mereu prietenos cu Bin.

Era limpede că experţii în cercetare tehnologică – Anna Arroyo şi Paul Menelaua – aveau dubii în privinţa acestui costier needucat din Huangpu, cu pielea lui arsă de soare şi cu dicţia lui grosolană, care-i tot făcea să piardă timpul cu întrebările lui prosteşti. Era convins că ei doi ar fi preferat ca onoarea contactului direct cu entitatea-emisar să fie preluată de oricine altcineva.

„Dar e posibil să-i fie dat altcuiva rolul ăsta? Dacă aş

muri, s-ar transfera la altcineva?” Fără îndoială că reflectaseră la ideea aceasta tentantă.

„Sau am eu o calitate aparte, ceva mai presus de faptul c-am fost primul om după decenii care-a dat cu ochii de piatra-lume? Oare fără mine ar putea avea de căutat multă vreme până să mai găsească vreuna?” Era o probabilitate pe care trebuia s-o încurajeze. Poate că la un moment dat avea să se agaţe de ea ca să rămână în viaţă.

„Oricum, n-am nevoie să dovedesc că-s egalul lor”, îşi reaminti Bin. „Rolul meu e ca al interpretului din deschiderea unei opere chineze, care nu trebuie să cânte deosebit de bine. Doar să danseze puţin pe-acolo şi să ajute publicul să se-ncălzească. Să fie folositor, nu vedetă.”

— În mod evident, mecanismul acesta aflat în posesia noastră a fost trimis să traverseze spaţiul interstelar de indivizi diferiţi, cu motive diferite, faţă de cei care au trimis Artefactul Havana, observă Yang Shenxiu, expertul din New Beijing.

Se sprijini cu o mână pe piatra-lume fără să cauzeze mai mult decât o vălurire în negura de la suprafaţă, ceea ce îi provocă lui Bin un moment de satisfacţie. „Reacţionează mult mai puternic la atingerea mea!”

Pentru comparaţie, Yang gesticulă cu cealaltă mână către un ecran de mari dimensiuni. În toată splendoarea 3V, prezenta obiectul extraterestru aflat sub examinare în Maryland, America, înconjurat de cercetători de pe tot cuprinsul lumii – toată forfota aceasta fiind urmărită de miliarde de oameni şi supravegheată de Gerald Livingstone, astronautul care descoperise şi capturase acel „ou mesager” de pe orbită.

„Pentru cea mai mare parte a lumii, acela e singurul, altul nu mai există. Doar câţiva bănuiesc că asemenea obiecte au mai fost întâlnite şi altă dată, de-a lungul veacurilor. Încă şi mai puţini au cunoştinţă că mai există o altă piatră activă, ţinută în secret aici, în mijlocul vastului Ocean Pacific.”

Bin privi îndelung la imaginea tridimensională a corespondentului său, un om inteligent şi educat, om de

ştiinţă şi călător spaţial, probabil cea mai faimoasă persoană din lume la acel moment. Cu alte cuvinte, diferit în toate felurile posibile de Peng Xiang Bin, cel sărac şi umil. „Atât că arată la fel de obosit şi de îngrijorat cum mă simt şi eu.”

Urmărindu-l pe Livingstone, Bin simţi o legătură ca între doi *aleşi.* Doi paznici-protectori ai unor oracole înspăimântătoare din spaţiu. Chiar dacă se regăseau în tabere diferite ale unei lupte străvechi.

Paul Menelaua îi răspunse lui Yang Shenxiu înşirându-i în detalii chinuitoare o lungă listă de diferenţe fizice. Spre exemplu, Artefactul Havana era mai mare, mai lung şi mai proeminent la unul dintre capete. Şi se vedea că suferise mai puţine stricăciuni. Pe bună dreptate, căci nu avusese de suportat abuzuri ca traversarea învăpăiată a atmosferei Pământului, tăbăceala încasată la impactul cu un gheţar montan sau veacuri întregi în care fusese zgândărit de hominizi tribali fie curioşi, fie respectuoşi, fie terifiaţi... nemaivorbind de vreo două milenii pe care le petrecuse pe fundul unei gropi cu aluviuni, apoi de nişte decenii în care fusese cufundat în ape poluate, sub o vilă inundată. Bin se pomeni că reacţionează în apărarea pietrei „sale”.

„Mi-ar plăcea să văd faimosul Artefact Havana al lui Livingstone trecând prin toate astea şi rămânând totuşi capabil să spună poveşti ambigue, misterioase.”

Desigur, aceasta era principala trăsătură pe care o aveau în comun cele două ovoide.

— ...deci, într-adevăr, există diferenţe fizice evidente. Totuşi, oricine poate să-şi dea seama dintr-o privire că la bază s-au folosit aceleaşi tehnologii. Ambele sunt încăpătoare şi e posibil ca memoria de stocare holografică să fie nelimitată. Traductor sonor de suprafaţă la capătul mai proeminent... dar comunicaţia se desfăşoară vizual în cea mai mare parte, atât prin reprezentări imagistice, cât şi prin manipulare de simboluri. Suprafaţa prezintă o oarecare sensibilitate tactilă. Şi, bineînţeles, lipsesc cu desăvârşire părţile mobile.

— Da, există asemenea însuşiri comune, interveni Anna

Arroyo. Totuşi, Artefactul Havana emite pe un spectru mai larg decât acesta… şi simulează o întreagă comunitate de specii extraterestre, pe când al nostru înfăţişează una singură.

Doctorul Nguyen încuviinţă cu o înclinare a capului care făcu să-i zornăie cozile împodobite.

— Un bun răspuns ar fi să ne imaginăm că o specie sau o civilizaţie a trimis în spaţiu valuri de astfel de obiecte, iar tehnologia a fost copiată de alţii…

— Care au început să răspândească mai departe propriile lor pietre modificate, în care au încorporat reprezentanţi ai tuturor tipurilor de membri ai civilizaţiei lor tot mai numeroase, încheie Anna. Până când una dintre aceste rase s-a hotărât să rupă tradiţia, oferind un punct de vedere *divergent.*

Bin profită de această revenire a conversaţiei de la chestiuni tehnice la povestea generală pe care o spunea piatra-lume aflată în posesia lor.

— Nu-i… nu este… clar care a venit mai târziu? Emisarul ne avertizează să nu le dăm atenţie *mincinoşilor.* Parc-ar… adică, nu este clar că se referă la fiinţele care locuiesc în Artefactul Havana?

Bineînţeles că se amuzară pe seama tentativei sale împleticite de a se exprima într-o formă mai elevată a dialectului din Beijing, cu gramatică mai elegantă şi mai puţin accent sau argou de Huangpu. Dar ştia şi el că există mai multe *tipuri* de amuzament. Şi, cu toate că Anna şi Paul nutreau, probabil, varianta dispreţuitoare, ceea ce conta era surâsul indulgent al doctorului Nguyen, care părea că priveşte cu ochi buni eforturile sincere ale lui Bin.

— Da, Xiang Bin. Putem să presupunem, deocamdată, că piatra noastră se referă la Artefactul Havana, sau la obiecte asemănătoare lui, când ne avertizează să fim atenţi la *inamici şi mincinoşi.* Întrebarea este: ce-ar trebui să facem în privinţa asta?

— Să avertizăm pe toată lumea! sugeră Yang Shenxiu. Aţi văzut ce agitaţie a stârnit cealaltă piatră-lume pe toată planeta cu povestea aia spusă de fiinţele *emisari* care

locuiesc în ea. Chiar dacă rămâne frustrantă prin faptul că nu intră în detalii, istorisirea lor e de un *optimism* profund şi dezarmant de senin, asigurându-ne cu toată fermitatea că omenirea e bine-venită să intre într-o comunitate interstelară paşnică. În această epocă de nihilism şi disperare, oameni de pe toate continentele se grăbesc să le dea crezare şi să le acorde încredere extratereştrilor!

— Şi e neapărat un lucru rău? întrebă Anna.

— Tot ce se poate, dacă se bazează pe o minciună! exclamă Paul.

El şi Anna se priviră încordaţi, până când o altă voce le întrerupse confruntarea tăcută.

— Dar cu celelalte cum rămâne?

Menelaua îl certă din priviri pe Bin pentru întrerupere, cu o expresie atât de aprigă, încât Bin se trase înapoi şi trebui convins să spună tot ce avea de spus.

— Te rog, continuă, fiule, îl îndemnă doctorul Nguyen. Despre care celelalte vorbeşti?

Bin îşi înghiţi nodul din gâtlej.

— Celelalte… pietre.

Nguyen se uită la el cu un aer nelămurit şi precaut.

— Te rog, explică, Xiang Bin. La care alte pietre te referi?

— Păi, cinstite domn…

Îşi luă inima în dinţi şi vorbi rar, cu luare-aminte.

— Când am ajuns aici, domnia voastră… aţi binevoit să-mi daţi voie să văd raportul acela… *raportul confidenţial* care descrie legendele despre globuri-nestemate sau pietre care… cică arată lucruri fantastice. Unele poveşti sunt bine cunoscute… sfere de cristal şi pietre-dragon. Altele s-au transmis timp de generaţii în familii sau în societăţi secrete. Chiar domnia voastră aţi spus că există aşa o legendă secretă care cică datează de nouă mii de ani, nu-i aşa? E… este interesant de comparat epopeile astea cu adevărul pe care îl avem în faţa ochilor… şi totuşi…

Se întrerupse, neştiind dacă era cazul să continue.

— Mai departe, îl îndemnă bogătaşul, reprezentantul unei asociaţii a multor altor bogătaşi, de ambele sexe, din

toată Asia.

— Şi totuşi… ce nu-nţeleg eu este de ce istorisirea aceea, ea singură, i-ar fi făcut pe oameni aşa nerăbdători… aşa doritori să cheltuiască atâţia bani şi să facă atâtea eforturi… ca să caute de-adevăratelea un asemenea obiect! Adică, de ce un om modern, unul sofisticat ca domnia voastră, domnule doctor Nguyen, ar da crezare unor asemenea poveşti mai mult decât unor născociri despre demoni?

Bin scutură din cap, alungând faptul că dintotdeauna crezuse, măcar puţin, în spirite. La fel ca o mulţime de alţi oameni.

— Presupun că fostul proprietar al pietrei noastre…

— Lee Fang Lu.

Intervenţia lui Yang Shenxiu îi oferise lui Bin un nume pe care nu-l mai auzise până atunci. Numele fostului proprietar, din perioada anterioară inundaţiilor, al vilei în al cărei subsol, într-o încăpere tainică, descoperise el comoara de obiecte stranii. Dădu din cap în semn de mulţumire.

— Poate că Lee Fang Lu o fi fost arestat, torturat şi ucis din pricina zvonurilor…

— Că se afla în posesia unui asemenea obiect, completă doctorul Nguyen şi dădu din cap a încuviinţare, în clinchetul uşor al mărgelelor. Te rog, continuă.

— Pe urmă, după felul cum domnia voastră şi… competitorii domniilor voastre… v-aţi repezit la mine după ce am răspândit doar o *aluzie* la faptul că aş oferi spre vânzare un ou alb care emite lumină. Când s-a difuzat ştirea despre Artefactul Havana, e clar că existau deja grupuri puternice care cunoşteau… ăă…

Se poticni în căutarea cuvintelor potrivite. Şi, dintr-odată, o literă nefamiliară din alfabetul chinezesc apăru în zona *ia* care fusese inserată în câmpul vizual al ochiului său drept, în partea de jos. Plus un şir de litere pinyin cu diacriticele tonurilor, pentru pronunţie. Zona *ia* făcea asta din ce în ce mai des pe măsură ce se familiariza cu Bin, anticipând ce voia să spună şi venindu-i în ajutor.

— *...gama-posibilităţilor-plauzibile...* pronunţă el cu luare-aminte, în timp ce desena cu degetul în palmă contururile complexe ale literelor – un gest normal, când ai de-a face cu un cuvânt de neînţeles. Îi văzu pe ceilalţi zâmbind în colţul gurii. Ei erau obişnuiţi cu asemenea lucruri.

— Pur şi simplu îmi pare greu de crezut că nişte oameni puternici şi-ar da atâta osteneală... să caute-n disperare aşa un obiect, chiar şi după ce-au aflat despre Artefactul Havana... dacă nu şi-ar închipui că au într-adevăr şanse de reuşită. Dacă n-ar avea motive puternice să creadă că legendele acelea erau mai mult *decât s*imple legende.

Se uită la doctorul Nguyen, surprins de propria-i îndrăzneală.

— Pun rămăşag că multe nu s-au spus în raportul acela, domnule. E posibil ca unele grupuri să aibă deja pietre-lumi? Acum, în epoca modernă?

— Ridicol, mormăi nervos Menelaua, clătinând din cap.

— De ce ridicol, Paul? interveni Anna Arroyo. Eu una aş fi atentă la *coincidenţa temporală,* măcar un pic, aşa. Poate că lucrurile astea traversează în toate sensurile zona noastră din spaţiu de multă vreme, ca nişte mesaje în sticle. În timp ce unele s-au stabilizat pe orbite îndepărtate, aşteptând ca Pământul să producă indivizi călători prin spaţiu, poate că altele au aterizat accidental, ca asta de-aici. Sau intenţionat, cine ştie cum. Cele mai multe s-or fi sfărâmat sau au ajuns pe fundul mării. Dar, ca şi-n cazul unei plante care-şi trimite mii de seminţe în lume, ajunge să prindă rădăcini una singură...

— Dacă ar fi atât de multe, protestă Yang Shenxiu, pe cele căzute aici nu le-ar fi găsit până acum geologii, căutătorii de nestemate, colecţionarii sau agricultorii? Chiar de-ar fi sparte sau arse, tot ar ieşi în evidenţă!

Anna ridică din umeri.

— Habar n-avem cum se degradează chestiile astea dacă se sparg. Poate se descompun rapid într-o formă asemănătoare cristalelor de stâncă tipice. Sau poate se fărâmiţează până ajung nisip sau praf, sau chiar vapori. În

orice caz, să presupunem că s-au găsit câteva, din când în când, şi-au fost recunoscute ca fiind deosebite. Ştim cu toţii cum erau tratate pe vremuri lucrurile rare şi preţioase, în aproape toate culturile din trecut. Le erau oferite în dar regilor şi preoţimii, care le adunau grămezi în tainiţe întunecate! Poate le mai scoteau la lumină când şi când, să le folosească în ritualuri misterioase cu care să impresioneze prostimea. Dar întotdeauna după aceea le ascundeau iar… până se-ntâmpla să fie prădat oraşul şi să se piardă ascunzătoarea pentru totdeauna. Sau îngropau obiectele împreună cu regele, ceea ce până la urmă e tot aia. În oricare variantă, adevărul se topea în legende, ceea ce avem din belşug!

Se întoarse către Bin.

— Nu aşa s-a-ntâmplat când a pus mâna Lee Fang Lu pe piatra-lume? Blocat în acel mod de gândire învechit, a păstrat cu îndârjire secretul, lucrul cel mai remarcabil din viaţa lui, şi l-a luat cu el în mormânt.

Expertul Yang Shenxiu răspunse pe un ton meditativ:

— De fapt, aşa s-ar putea explica legendele hinduse ale pietrelor Shiva Lingă. Pe lângă asta, se spune că şi primul împărat Chin, şi Ginghis Han au fost îngropaţi cu comori care includeau…

Doctorul Nguyen ridică mâna, întrerupând brusc discursul şi cerând atenţie. Stătuse liniştit în tot acest timp, părând a privi în gol – sau la imagini pe care doar el putea să le vadă, desfăşurate pe suprafaţa interioară a ochelarilor săi. Acum, mogulul cu plete negre vorbi cu o voce joasă în care lui Bin i se păru că identifică părţi egale de surprindere şi resemnare.

— S-ar părea că evenimentele reale ne-au ajuns din urmă reflecţiile. Sursele mele îmi spun că încep să curgă rapoarte…

Îşi scoase ochelarii şi se uită direct la Bin.

— Tinere camarad Xiang Bin, s-ar părea c-ai avut dreptate, până la urmă.

SCANALIZATOR

Spuneţi-mi Agar.

Comunic astăzi cu voi prin canale criptate pentru propria mea protecţie, cu toate că acest (*) cod de reputaţie pseudonimic ar trebui să ateste că sunt o persoană de încredere şi că mărturia mea este corectă, pentru că am urmat cursuri de Scepticism Vizual şi Veridicitate Obiectivă la Universitatea pentru Femei din Abu Dhabi. Desigur, nu văd să existe vreun conflict între asta şi faptul de a fi o bună musulmană.

Ceea ce se leagă de relatarea mea. Pentru că tocmai în dimineaţa aceasta, la prima oră, mă aflam pe locul sfânt din Mecca, simţind din plin recunoştinţa pentru dispensa acordată de Al Doilea Calif, cel care, în înţelepciunea şi generozitatea sa, în pofida unei rezistenţe cu rădăcini adânci în trecut, le-a ridicat statutul femeilor-pelerini întru strădania de a ne îndeplini obligaţia hagealâcului.

Este o fericire cu atât mai bine-venită acum, când duc o viaţă de apatridă, cât se poate de potrivită numelui pe care l-am adoptat. (Fără îndoială, unii vor face legătura dintre acest pseudonim şi o anume fugară, pe care n-o hăituieşte vreo naţie sau legea, dar o urmăresc puteri uriaşe. La fel ca Agar cea dintâi, nici eu nu sunt lipsită de protectori, fie ei binecuvântaţi. De altfel, voi fi plecat de mult la vremea când această postare temporizată va ateriza ca un bolovan greoi, care va face valuri în apele întunecate ale InterMeshului.)

Desigur, la momentul acesta există deja alte relatări sau zvonuri care mărturisesc despre cele întâmplate cu câteva ore în urmă, înainte de răsărit, la sfânta Kaaba. Cu toate acestea, voi face cunoscută şi mărturia mea.

Tocmai îmi începusem al treilea dintre cele şapte tururi *tawaf* de jur-împrejurul curţii interioare a Marii Moschei, rugându-mă aşa cum a făcut cândva şi Agar, pentru alinare şi sprijin în exilul meu, când o răbufnire fierbinte de vânt deşertic s-a năpustit asupra noastră dinspre est, peste acoperişurile din bir Zamzam, ca trimis de soarele care stătea să răsară. Zefirul acesta a tulburat *kiswa,*

învelitoarea de pânză neagră care cinsteşte şi protejează altarul înălţat acum pe locul în care Adam a clădit pentru prima dată în istorie piatră peste piatră, marcând astfel începutul de eră a Omului Ziditor. Unul şi acelaşi cu locul în care Avraam şi Ismael, fiul acelei Agar din vechime, au reparat fundaţia şi au sfinţit locul spre cinstirea veşnică a lui Allah.

Atât de puternică a fost pala de vânt, încât i-a doborât în genunchi pe mulţi pelerini sau i-a forţat să se ghemuiască la pământ, expunând vederii noastre, a celor care dădeam roată la distanţă mult mai mare, o imagine uimitoare: priveliştea neobturată a colţului estic al Kaabei, unde profetul Mohamed însuşi, fie binecuvântat, a pus în zid cu mâinile lui legendara Piatră Neagră.

Una şi aceeaşi Piatră Neagră care a căzut ca să le arate lui Adam şi Evei unde să facă primul sacrificiu şi să se prosterneze în faţa Numelui Sfânt.

Pentru necredincioşi sau pentru moderniştii care cred că omul de rând poate reinterpreta Cuvântul, explicaţia evidentă este că Piatra Neagră trebuie să fi fost un meteorit care i-a speriat şi i-a năucit pe oamenii primitivi, într-o eră în care triburile de pe tot cuprinsul acestei peninsule colţuroase îşi creau fetişuri din pietre aşa-zis sacre. Pe deasupra, mulţi cărturari musulmani evlavioşi declară că nu poate fi decât o simplă piatră – una demnă de respect fiindcă a fost sărutată cândva de Profet, dar nimic mai mult.

Atunci însă, cum explică asemenea oameni mărturia bine documentată conform căreia Piatra ar fi fost cândva de un alb pur şi orbitor? Şi că ar fi devenit de un negru roşiatic din pricina atâtor păcate pe care le-a absorbit de-a lungul multor secole întristătoare?

Şi cu ce explicaţii vor respinge scepticii miracolul la care am asistat eu însămi, când binecuvântata Piatră a început să *strălucească* singură, lumina emanându-i din interior şi alungând din jur crepusculul de dinaintea zorilor?

După care a urmat un moment scurt în care razele au

părut să fulgere în direcţia pelerinilor, dintre care unii nu observaseră ce se întâmpla, fiindcă se plecaseră deja cu umilinţă, lipindu-şi frunţile de pământ. Dar mulţi alţii au înfruntat apariţia şi au dat înapoi împleticindu-se, ori au ridicat braţele în aer, ori şi-au pus mâinile în cap de uimire şi veneraţie.

A durat doar cât intervalul dintre două bătăi de inimă. Apoi strălucirea s-a stins. Piatra a pălit, redevenind aproape neagră. Dar am văzut cu ochii mei câteva porţiuni mici care au continuat să licărească slab din interior, cu deosebire când a prins a le încălzi blând soarele ce răsărea.

Ce s-a întâmplat cu bieţii pelerini rămaşi care în picioare, care ghemuiţi sau îngenuncheaţi, şocaţi şi uluiţi? Tăcerea iniţială, izvorâtă din evlavie, a fost înlocuită cu gemete şi plânsete şi cu *shahada*[53] ardente care afirmau măreţia lui Dumnezeu şi a profetului său.

Abia mai târziu, după multe minute, între groază şi bucurie, am auzit un murmur crescând de voci, pe măsură ce ne întorceam unele către altele, afirmându-ne şi comparându-ne scurta experienţă vizuală cu a celor de lângă noi.

Am auzit cuvântul „demoni!” rostit cu spaimă.

Câteva voci, nuanţate de uimire amestecată cu îngrijorare, au pomenit despre „djinn!”.

Multe dintre noi, preocupate de evenimentele în plină desfăşurare, au murmurat despre „extratereştrii aceia”, fiinţele care se trezeau la viaţă în propria lor piatră-cerească, în America.

Dar mult mai adesea, şi covârşind în scurt timp orice altceva, se înălţa o interpretare anume a ceea ce văzuseră câteva sute de femei în scurta şi sfânta strălucire.

Îngeri.

Capitolul 42

UN ŢEL

[53] *Shahada* – mărturisirea credinţei în religia islamică.

Hacker se simţi mai bine după ce făcu un duş şi luă masa. Ba chiar apucă să închidă ochii, adormind cu joymakerul în mână, pentru ca alarma setată în modul vibraţii să-l trezească după câteva ore. Când se sculă, vederea îi era mult mai ageră şi nu-şi mai simţea mâinile ca şi când ar fi purtat mănuşi groase de protecţie.

Lucru salutar pentru următoarele ore de muncă în laboratorul principal al centrului subacvatic, timp în care şezu la o masă de lucru, modificându-şi cablul căştii de protecţie care accesa implantul sonic din falcă – acelaşi circuit pe care îl folosise la bordul ghinionistei rachete – pentru a-l transforma într-o conexiune cu multifonul arhaic.

„Tata ar fi mândru de mine. Şi mama. Oi fi eu hedonist şi arogant, dar nu-s un plod ipocrit şi depravat! Înţeleg tehnologia pe care-o folosesc. Iar ai mei ştiu că mă pricep să manevrez un ciocan de lipit!”

Printr-o uşă deschisă, aruncă o privire peste umăr spre bazin, unde membrii Tribului încinseseră un joc de polo acvatic, acuzând faulturi şi ţipând unul la altul în timp ce loveau mingea şi marcau gol după gol, ţinând scorul cu clicuri de sonar gălăgioase. Încă o mostră de comportament pe care Hacker îşi închipuia că n-ar întâlni-o la rudele lor din sălbăticie.

Se întrebă cum stătea treaba cu modificările „elevatoare” pe care le văzuse. Oare se păstrau de la o generaţie la următoarea? Genomul acesta nou se răspândea în rândul delfinilor din natură? Iar dacă da, era posibil ca proiectul să fi avut deja un succes mai mare decât visurile fondatorilor lui sau decât cele mai negre coşmaruri ale detractorilor?

„Dar dacă s-ar relua munca şi s-ar duce la bun sfârşit ce s-a-nceput aici? Ni s-ar îmbogăţi vieţile până într-atât încât, să zicem, am ajunge să dezbatem filosofie cu un intelectual delfin? Sau să colaborăm cu un cimpanzeu inteligent, la lucru sau în jocuri recreative? Dacă alte specii vorbesc şi încep să creeze lucruri noi, le vom trata

ca pe egalii noştri, ca pe co-membri ai civilizaţiei noastre, sau vom face din ei încă o clasă discriminată?”

Hacker îşi amintea nişte lucrări clasice din literatură, de H.G. Wells, Pierre Boulle sau Cordwainer Smith, care prezentau acest concept, dar întotdeauna în termenii sclaviei, în toate acele cazuri – ca şi în toate filmele clişeizate –, autorul şi regizorul înfăţişau stăpâni de rasă umană nemiloşi, care până la urmă aveau parte de ceea ce meritau. Simple poveşti despre moralitate care întotdeauna i se păreau a se ocupa nu atât de hybris, cât de pedeapsa pentru faptul de a fi un *părinte rău.*

Dar dacă „elevaţia” se făcuse cu cele mai bune intenţii, fără urmă de tiranie sau cruzime, alimentată de curiozitate, de aspiraţia spre diversitate şi chiar de compasiune? În acest caz, n-ar fi putut exista totuşi greşeli cumplite şi consecinţe neprevăzute? Probabil că unele voci critice aveau dreptate. Pentru fiinţele umane, a încerca aşa ceva echivala cu tentativa unui adolescent orfan şi supus abuzurilor de a se ocupa de creşterea unui copil al străzii.

„Suntem oare destul de buni? Destul de înţelepţi? Merităm o asemenea putere?”

Nu era genul de întrebări pe care obişnuia Hacker să şi le pună, nici măcar în trecutul recent, de care îl despărţea nu mai mult de o lună. De fapt, simţea că experienţa oceanului îl schimbase.

În acelaşi timp, îşi dădea seama că simplul fapt de a pune întrebarea era parte din răspuns.

„Poate o să funcţioneze în ambele sensuri. Se spune că te maturizezi doar ajutându-i pe alţii.”

Taică-său ar fi numit ideea asta „aiureală romantică”. Nu şi Lacey, de asta era convins. Simţi brusc că îşi dorea, mai mult decât orice pe lume, să discute cu ea.

READY.

Cuvântul acela sclipea intermitent pe micul ecran, iar el se simţi uşurat. Nu doar că exista în continuare un cablu suboceanic care conecta habitatul cu World Mesh, dar repetatele încercări de apelare ale *joymakerului* reuşiseră să producă o reconectare soft. Tot ce trebuia el să facă era

să solicite prin comandă vocală legătura cu mama sa. Dacă amprenta lui vocală se modificase prea mult ca să-i mai fie de folos la achitarea tarifului, păi atunci putea ea să dea liber unui *ia*sistent să se ocupe de amănuntul acela.

Şi totuşi, în ultimul moment, Hacker îşi corectă din nou lista de priorităţi.

„O sun eu pe Lacey cât de curând. Probabil e moartă de îngrijorare. Dar câteva minute în plus nu mai contează.

Sunt alte chestiuni urgente de rezolvat mai întâi."

Era pe punctul de a-şi suna administratorul şi brokerul, înainte să apuce ei să-l declare mort şi să se pună pe lichidat imperiul său comercial. Dar apoi se opri. Tot în ordine greşită ar fi însemnat că face lucrurile.

Privi în urmă, în lungul holului; în capăt se vedeau jeturi de apă înălţându-se din bazin şi câte o formă cenuşie făcând un salt prin aer. Tribul. Prietenii care îi salvaseră viaţa.

Hacker îşi prelungi nemişcarea cu o secundă sau două. Apoi îşi tastă codul personal de acces la avocat, sperând să primească legătura chiar şi în lipsa identifonului.

Sună îndelung până să răspundă Gloria Harrigan; la început, vocea ei avea o tonalitate răstită şi distrasă.

— *Cine dracului eşti şi n-ai putea să suni mai târziu? Toată planeta stă cu ochii pe televizor în momentul ăsta.*

Hacker ezită, luat pe nepregătite de acel *non sequitur. Ce* făcea toată planeta? Îşi lovi uşor cu degetele maxilarul; poate implantul avea o defecţiune. Se concentră să răspundă cu voce tare. Chiar dacă nu auzea undele sonore care străbăteau aerul, îşi simţea laringele vibrând şi gura formând conturul sunetelor.

— Gloria…

— *Oricum, linia asta de înaltă prioritate e rezervată pentru operaţiunile de căutare şi salvare. Aşa că, dacă n-ai legătură cu…*

— Gloria… rosti el cu grijă, ca şi când ar fi încercat să-şi amintească o abilitate de mult timp nefolosită. Poţi să opreşti căutările… Sunt eu… Hacker Sander.

Urmă o pauză lungă. Apoi un ţipăt care îi străbătu

mandibula şi îi răsună în cutia craniană.

— *Hacker? Tu eşti, pe bune?*

El apucă să mai spună două vorbe înainte să se audă un al doilea răcnet, care nu se opri prea curând. Gloria continuă alternând ţipete de bucurie – strigându-i pe ceilalţi să se adune în jurul telefonului – cu suspine veritabile.

— *Dă-o-ncolo, asta-i mai important decât toţi extratereştrii, ce dracu'!* răcni ea.

Reacţia ei avu un efect straniu asupra lui Hacker, făcându-l să se simtă aproape vinovat, jenat că provocase atâta emoţie şi deranj. Altă senzaţie inedită. „Nu ştiam că mă simpatizează cineva atât de mult”, îşi spuse el.

În acelaşi timp, nu putea să nu se mire.

„Extratereştri?”

Când duse telefonul înapoi în atrium, Hacker prinse finalul înspumat al meciului de polo pe apă. Delfinii făceau piruete şi scoteau ţipete stridente, care sărbătorind, care contestând scorul. Între timp, Gloria se liniştise suficient cât să confirme că… da… îl localizaseră cu precizie… şi salvatorii porniseră deja spre el. Cam o oră… nu, mai degrabă patruzeci de minute, se corectă ea repede în acord cu ultimele informaţii, conform cărora un minisub turistic se oferise să pornească de la plaja unei staţiuni din apropiere, contra unei taxe rezonabile.

— E-n regulă… spuse Hacker, copleşit însă de sentimente amestecate. Dar până atunci… imediat după ce-o suni pe mama să-i dai vestea… aş vrea… să faci ceva pentru mine.

Apoi îi transmise Gloriei codurile World Mesh pentru Proiectul Elevaţie şi o rugă să caute tot ce se putea despre el, inclusiv plasamentul actual al bunurilor şi al tehnologiei – şi modalitatea prin care putea să ia legătura cu experţii a căror muncă din laboratoarele acelea fusese întreruptă.

Când Gloria îl întrebă de ce, începu să-i dea răspunsul:

— Cred că… am un nou…

Se întrerupse în punctul acela, gata să spună cuvântul *hobby.* Dar îşi dădu seama deodată că pentru nimic nu mai

simţise până atunci ceva asemănător. Nici măcar euforia de playboy al curselor de rachete nu se putea compara cu asta.

Simţea pentru prima dată ardoarea unei ambiţii reale. A ceva pentru care părea că merită să lupţi.

În bazin, câţiva membri ai Tribului îşi făceau de lucru cu preţiosul lor năvod, pe care îl înfăşurau pe torsul celui mai masiv dintre masculi, pregătindu-se să plece iar în căutare de hrană. Hacker îi auzi flecărind în timp ce lucrau şi chicoti când înţelese una dintre glumele lor grosolane. O poantă amicală pe seama *lui.*

„Ei, simţul umorului e un început bun. I-ar prinde bine şi civilizaţiei noastre să aibă mai mult."

— Cred că… reluă el dialogul cu avocata. Cred că ştiu ce vreau să fac cu viaţa mea.

TORALIZATOR

Alo? E cineva pe-aici? Contez pe o mână de… doar vreo jumătate de milion, cam aşa. Mă rog, patru sute treizeci de mii de participanţi ar trebui să fie de-ajuns. **Voi** sunteţi dintre cei care ar prefera **să acţioneze** decât să urmărească pasiv fluxul de la Conferinţa Artefactului! Noi, membrii gărzii civile, adulmecăm pe la colţuri. Aşadar, haideţi să pornim după miros.

Hei, cu toată vorbăria despre extratereştri, ciclul ştirilor normale continuă, cu tensiunile tot mai intense legate de apă, energie, hrană şi fosfor sau de nivelul în creştere al oceanului… sau cu ciorovăielile dintre ghilde, societatea civilă şi cler. Haideţi să urmărim un buletin de ştiri concis de la rezumatorul meu preferat, **Walter:**

* *Sir-Isra-Pal ameninţă să intensifice războiul rece dacă Turcia continuă să reţină abuziv zăpezile topite în Marele Rezervor Anatolian. Vecinii din aval dau vina pe această acţiune pentru înrăutăţirea secetei din Orientul Apropiat, la care se adaugă o intensificare a activităţii tectonice în tot Levantul.*

* *Diverse zvonuri sugerează acordul câtorva grupuri*

conspirative insurgente de a se uni într-un nou asalt asupra „instituţiilor decadente ale unui aşa-numit Iluminism depăşit de vremuri". Cele mai multe relatări de acest fel provin de la nişte ia-*boţi irascibili, dezlănţuiţi cu ani în urmă de nihilişti morţi demult. Dar, de când cu atacul eşuat asupra zepelinului din DC, previzionarii apărării naţionale le iau în serios pe toate, forţându-şi prefrontalii să intre în hiperactivitate.*

** O recentă abundenţă de trepidaţii tectonice la scară mică, pe tot cuprinsul planetei, însoţeşte relatările stranii despre detonări subterane ori subacvatice, iar acest ansamblu a cunoscut un crescendo în ultimele ore. Deşi unii se frământă de grija atacurilor teroriste sau insurgente, un nou studiu corelativ arată că puţine evenimente se petrec în apropierea zonelor locuite de oameni. Cele mai multe par să aibă loc departe în largul mării.*

** Şi subiectul cu cel mai mare număr de linkuri: în ultimele ore, multe relatări despre lumini pâlpâitoare care izbucnesc din bucăţi de piatră până acum pasive. Cel mai faimos episod s-a consumat cu o jumătate de zi în urmă, la cel mai sfânt altar al Islamului. Printre celelalte se numără o piatră preţioasă din colecţia de bijuterii imperiale chineze de la Muzeul din Taipei şi o piatră de pavaj din Hyderabad. Acum, instrumentele ştiinţifice instalate pentru monitorizarea scintilaţiilor de pe platoul antarctic raportează cel puţin douăzeci de sclipiri slabe, fixe, adânc în interiorul stratului de gheaţă, ceea ce sugerează că ar putea să existe cu sutele dincolo de raza senzorilor.*

Mulţumesc, Walter. Ei bine? Care dintre relatările acestea v-a făcut să trepidaţi de emoţie? Ne dorim un subiect care foarte probabil ar da peste cap mediile de informare obişnuite! Unul care ar avea de câştigat de pe urma unei jumătăţi de milion de copoi lătrători.

Poftim? Bun, mă aşteptam la asta. Mulţi dintre voi se arată intrigaţi de **pietrele** acestea care au început să lumineze peste tot în lume. Presupunerea cea mai bătătoare la ochi: legătura cu Artefactul Havana este *mai-*

mult-decât-o-coincidenţă! Ei, da, grozav subiect… deşi văd că s-au dezlănţuit deja asupra lui câteva sute de echipe, agenţii şi gărzi cetăţeneşti. Îţi dă fiori, dar pare destul de evident.

Ce spuneţi de alternativa pe care au sugerat-o câţiva dintre voi? Ce-ar fi dacă şi recenta rafală de **microcutremure** ar avea o legătură? Toate au fost la niveluri inferioare ale scalei de detecţie şi aproape mascate de trepidaţiile normale din fundal. Toate acestea au fost considerate până acum doar „fluctuaţii normale”. Dar mai observă cineva ciudăţenia din datele astea?

Aha, bună prelimanaliză, Amsci Genoveza. Într-adevăr, profilul energetic iese în evidenţă. Energia eliberată de cele mai multe dintre cutremurele adiţionale pare să se înscrie într-un interval îngust. În jur de a şasea parte dintr-un grad Richter. Mult prea restrâns ca să fie natural.

Şi, într-adevăr, înţeleg problema ridicată de înţeleptul Colectiv Ştiinţific Hmong: că majoritatea acestor evenimente au aspectul sonor al unor detonări cu explozibili, nu al unor deplasări tectonice naturale! Vă rog, se oferă cineva să sondeze canalele de securitate, pentru cazul în care casta protectorilor consideră că avem de-a face cu atacuri teroriste sau insurgente? Şi cum de nu s-au raportat pagube? Conduci tu operaţiunea asta, Anne Dobson din Cape Town?

Dacă mă gândesc bine, hai să ne apucăm să cartografiem evenimentele pe criterii de geologie, geografie, instabilitate politică, hidro-cicluri…

Haideţi, oameni şi ajutoare-de-oameni. Aştept fluxurile info de la voi! Smulgeţi-vă din faţa televizoarelor şi faceţi ce vă pricepeţi mai bine.

Curiozitatea voastră să sâcâie universul.

Capitolul 43

ÎMI PARE RĂU C-AM ÎNTREBAT

Pe lângă atâtea complicaţii suplimentare, cui îi mai

trebuia şi afluxul de *farse* la indigo? O mulţime de oameni „descopereau” pe cont propriu pietre-mesageri străvechi.

Unele videouri şi articole postate online prezentau falsuri grosolane – nimic mai mult decât bucăţi de sticlă, luminate brutal de jos în sus, sau modificate cu programe standard de prelucrare grafică – uşor de sesizat. Altele erau opera unor poznaşi cu resurse high-tech şi ingeniozitate, prezentând „extratereştri” impresionanţi care emiteau avertismente misterioase din locuinţele lor de cristal… uneori pregătind terenul pentru poante fenomenal de proaste, nesfârşite poveşti dezlânate sau calambururi răsuflate. Unele jucau cartea onestităţii, pretinzându-se a fi emisari stelari veritabili, care ofereau înţelepciune profundă (deşi mereu stereotipă), fapt care le atrăgea furtuni de critici din partea gărzilor civile online care strigau „trucaj!”. Şi în egală măsură, mulţimi de adepţi ferventi.

Se acumula un sentiment de avânt festiv pe măsură ce vidurile cu artefacte improvizate inundau Meshul. „Şi e posibil să fie şi vreunul veritabil”, îşi spuse Gerald. „Dar va trebui să se ocupe altcineva de verificarea şi confirmarea lor.”

Comisia Contactului avea de lucru până peste cap cu cilindrul lunguieţ şi rotunjit la capete pe care îl adusese el de pe orbită. Era acolo, sub ochii lor, consumându-şi meniul strălucitor de energie fotonică. Extratereştrii care îl locuiau ceruseră o pauză la adăpostul vălurilor de ceaţă. Puţin timp ca să se organizeze. Iar echipa Akanei Hideoshi consimţise bucuroasă. Fiinţele umane aveau şi ele nevoie de hrană şi odihnă. Ca şi observatorii care asistau încordaţi din galeria consilierilor, izolată prin peretele înalt de sticlă.

Când se reîntoarseră conform programului stabilit, Gerald se aşeză între Emily Tang şi Haihong Ming, în timp ce Ghenadi, Ben, Patrice, Akana şi alţi membri ai echipei îşi ocupau şi ei locurile. Văzu demnitari care se aşezau pe câte unul dintre cybo-scaunele pluşate care fuseseră aranjate în stil amfiteatru, pe o pantă foarte înclinată, în

spatele barierei care asigura carantina. Păreau mai calmi acum, odată ce experimentul de condiţionare comportamentală avusese succes şi extratereştrii se mai dăduseră pe brazdă. Nu că i-ar plăcea cuiva să i se dovedească faptul că a greşit. Hermes, holvatarul care primise acordul consilierilor pentru a le fi reprezentant, nu se mai foia de colo-colo furios, cu fruntea lui lată încununată de fulgere miniaturale. Acum zeul-surogat se mulţumea să bată darabana în masă, încruntându-se supărat.

La momentul stabilit, toate luminile din sală se estompară, iar norii învârtejiţi din interiorul Artefactului începură să se modifice. Tshombe reduse intensitatea razei, astfel încât toată lumea să poată vedea cum negura începea să se despartă, dezvăluind o panoramă strălucind de stele.

O galaxie adevărată, înfăţişată într-o tridimensionalitate voluptuoasă, pe care niciuna dintre înşelătoriile pământene nu fusese în stare s-o reproducă. Gerald era pe punctul de a striga la Ramesh să aibă grijă să se înregistreze priveliştea astrală...

...dar astronomul rajasthanez i-o luă înainte, reacţionând cu un virt nefiresc de rapid.

Astea nu-s stele adevărate. Sunt uniforme ca spectru şi strălucire, au fost împrăştiate pentru efectul artistic. E o metaforă.

La naiba. Acea secţiune a lungii liste de întrebări trebuia lăsată pe mai târziu, după ce se vor fi rezolvat chestiuni mai presante.

Un murmur se iscă din ultimele rânduri ale galeriei atunci când, pornind din zeci de puncte distincte, se desfăşură o configuraţie de linii subţiri, sinuoase, care în scurt timp se uniră şi luară forma unor *drumuri* aurii, îngustându-se în perspectivă. Pistele acestea se ramificară şi se scindară, multe dintre ele oprindu-se în fundături. Dar toate cele supravieţuitoare se uniră în cele din urmă, contopindu-se una câte una într-o şosea unică, iar aceasta se îndreptă către unghiul vizual al lui Gerald – acum

împărtăşit de câteva miliarde de privitori aflaţi pe recepţie pe tot cuprinsul Pământului.

„Oamenii continuă să se vaite de calitatea slabă a imaginii care are permisiunea de a ieşi din zona de carantină.” De fapt, doar câţiva dintre cei mai paranoici – printre care nu se numărau nici măcar Emily şi holvatarul ei, Tigresa – mai credeau că imaginile acelea puteau conţine codificări periculoase.

Gerald se aplecă în faţă ca să privească direct în interiorul Pietrei, nu la uriaşele ecrane din apropiere care prezentau imaginea mărită. Ochiul începea acum să distingă siluete, la început îndepărtate, care păşeau pe cărările acelea aurii. Părând a porni de la o distanţă considerabilă, toate se vedeau îndreptându-se către partea frontală a Artefactului, cea orientată direct spre Gerald. Şi, curând, observatorii îşi dădură seama că de data aceasta făpturile Artefactului arătau toate puţin diferit.

Centauroidul, extraterestrul liliac-elicopter, creatura asemănătoare cu un raton, arătarea umflată ca un balon, toţi purtau acum straie dintr-o ţesătură somptuoasă, care se unduiau în brize simulate. Până şi cefalopodul se înveşmântase ceremonios şi înainta alunecând pe lângă ceilalţi, metoda lui de locomoţie rămânând la fel de misterioasă ca întotdeauna.

„Hai că vine, în sfârşit”, îşi spuse Gerald. „Invitaţia oficială.”

De unde până atunci păruse că suprafaţa de separaţie oferea prea puţin spaţiu – forţându-i pe extratereştri să se înghesuie unii pe alţii la hotarul curbat dintre lumea interioară a Artefactului şi fiinţele omeneşti de afară –, acum prim-planul părea cumva degajat. Toţi emisarii vizitatorilor aveau posibilitatea de a participa la măreaţa procesiune, adunându-se şi grupându-se în aşa fel, încât toată lumea să poată vedea – şi să fie văzută.

— Ce mai portret de grup le iese când se hotărăsc să se organizeze! remarcă antropologul Ben Flannery. Neastâmpărul de la început a demonstrat că tolerează diversitatea. Acum se vede că li s-a deşteptat *spiritul*

cooperant şi că au un scop comun. Ce altă combinaţie de trăsături ar putea fi mai încurajatoare? În momentul ăsta, înclin să fiu optimist.

Generalul Hideoshi sâsâi uşor, cerând linişte. Unele dintre personajele aflate în centru îşi mişcau la unison braţele/ tentaculele/apendicele…

…şi se formau litere, revărsându-se către suprafaţa curbată şi aranjându-se în cuvinte, care erau emise şi sub formă sonoră, din difuzoarele plasate deasupra publicului.

L-am rugat pe cel mai vechi membru supravieţuitor să vorbească în numele nostru.

Din mijlocul mulţimii ieşi în faţă o creatură pe care Gerald o mai văzuse cândva. Înaltă, bipedă, cu un trup rotunjit-dolofan, avea braţe scurte, pe care şi le prinsese peste burta masivă. Căpăţâna aproape rotundă i se bâţâia în vârful gâtului rotofei. Ochii – mari, dar cu tăietură îngustă, de parcă şi i-ar fi mijit, cu un aer amuzat – erau plasaţi aproximativ în „locul corect” pentru un *gestalt*[54] care arăta foarte asemănător cu cel uman, la fel şi gura cu buze groase, care părea chiar uşor curbată în sus, ca într-un zâmbet enigmatic. Nu se vedea niciun nas – după toate aparenţele, fiinţa respira prin nişte valve din vârful capului, care se deschideau şi se închideau ritmic. În ansamblu, lui Gerald i se părea că seamănă cu un Buddha cu aer înţelept. Ba chiar – deşi era conştient că împingea mult prea departe acea primă impresie – părea mai degrabă… jovial.

„Cel mai vechi membru? Vor să spună, că asta a fost prima rasă din federaţia lor? Fondatorii care au apărut pe drumurile astrale înaintea tuturor? Poate cei care i-au contactat şi i-au învăţat pe toţi ceilalţi cum să convieţuiască într-o pace interstelară?

Dar ia stai.” Gerald îşi aminti brusc. „Au spus «cel mai

---

[54] *Gestalt* – termen împrumutat din limba germană şi folosit cu precădere în psihologie; semnifică forma, configuraţia, structura organică.

vechi supravieţuitor»? Asta nu înseamnă neapărat ceva de rău augur… totuşi”…

Gerald înţelegea că-i zburau gândurile mult dincolo de orice bază raţională pentru speculaţii. Încercă să imite acea răbdare pe care credea că o citeşte în ochii emisarului.

Valvele din vârful capului se văluriră şi câteva simboluri grafice îşi făcură apariţia. Ciudate şi nefamiliare, începură imediat să se modifice, transformându-se în litere din alfabetul roman, şi dădură năvală înainte, aranjându-se în cuvinte pe care transductoarele le interpretară sonor şi le emiseră prin intermediul unei voci cu timbru grav şi puternic, deşi uşor gâfâită.

V-aţi dovedit capabili şi merituoşi. Veniţi alături de noi!

Gerald auzi câteva suspine sincere de uşurare, marcând diminuarea încordării generale, deşi cuvintele acelea nu făceau decât să repete unicul mesaj convingător pe care îl primiseră până atunci. Declaraţia anterioară, dătătoare de speranţă, izvorâse din haos şi confuzie. Acum, venind din partea unui lider ales în mod evident prin consens, reprezentant al întregii comunităţi extraterestre, părea încă şi mai fermă, şi mai clară, şi mai liniştitoare.

Gerald aruncă o privire spre Akana, care îi răspunse cu o înclinare a capului. Stabiliseră deja ce urma el să spună.

— Suntem onoraţi. Avem multe de discutat. Despre societatea voastră măreaţă şi străveche şi despre motivele noastre de precauţie şi totodată de bucurie. Dar să începem prin a vă ura bun venit pe planeta Pământ. În numele omenirii, cu prietenie şi cu cele mai bune intenţii.

Simţi cum i se descleştează gheara din stomac. Reuşise să termine fără să tuşească, fără să se bâlbâie sau să se încurce. Cuvintele Remarcabile şi Citabile fuseseră rostite, poate puţin cam multe comparativ cu faimoasele şi dramaticele declaraţii ale lui Cezar sau Armstrong, şi cu siguranţă nu încărcate de elocinţă. Dar, chiar şi aşa,

potrivite pentru a fi inscripţionate pe zidul Lucrurilor Rostite îndeosebi pentru Istorie.

Cuvintele lui penetrară Artefactul prin intermediul unui dispozitiv aflat la capătul bombat şi se manifestară imediat sub forma unei rafale de mici simboluri de diferite feluri, variind de la litere ca nişte blocuri compacte la ideograme complexe, care se răspândiră şi se divizară în câteva zeci de pâraie, fiecare orientat către un alt extraterestru, nu doar spre ambasadorul care se oprise ceva mai în faţă. Aliniate în şiruri uniforme, fiinţele avură, după cum era de aşteptat, tot felul de reacţii – frisoane, înclinări ale capului, văluriri de tentacule, tremurături –, dar impresia de ansamblu îi păru lui Gerald cât se poate de evidentă. Erau mulţumiţi.

Cel din faţă se întoarse către ceilalţi pentru o scurtă consfătuire, apoi un nou şuvoi de litere izvorî din creştetul capului său de Buddha; literele fluturară şi se transformară înainte de a se lipi de suprafaţa sticloasă.

Preţuim prietenia voastră ca pe comoara cea mai de preţ. Vă vom răsplăti pentru ea cu darul cel mai frumos cu putinţă.

— Ce v-am spus! şopti Ben Flannery.

La care Emily Tang nu se deranjă să răspundă decât cu un „mai vedem noi” mormăit.

Dar mai întâi trebuie să întrebăm: au mai fost şi alţii?

Gerald se holbă nedumerit. „Alţii?”

Privi pieziş la Akana, care ridică din umeri, dezorientată. De fapt, niciunul dintre membrii echipei nu putea oferi vreun răspuns.

În momentul acela, un *virt* lucitor pluti pe deasupra mesei, oprindu-se în faţa lui Gerald, care se întoarse şi văzu că expeditorul era Hermes, holvatarul reprezentant al Comisiei Consultative – delegaţi ai multor naţiuni, ghilde şi

stări, aşezaţi în spatele geamului care asigura carantina. Însufleţit de aparenţa tridimensională mijlocită de lentilele de cont*ia*ct pe care le purta Gerald pe ambii ochi, virtul sclipitor îi transmise o informaţie simplă.

Poate că „alţii” se referă la întâlniri anterioare cu sonde extraterestre.

Aha. Isteaţă presupunere. Iată că, la urma urmei, cineva din vârful galeriei se dovedea folositor. Desigur, mai putea să însemne orice de la OZN-uri la semnale SETI sau la Iisus. Dar Gerald se hotărî să dea credit acelei variante şi trase aer adânc în piept.

— Capsula voastră transparentă a fost prima de acest fel cu care ne-am întâlnit şi care i-a vorbit civilizaţiei noastre, adresându-i un mesaj clar din depărtări.

Îşi înăbuşi impulsul de a adăuga: *„Din câte ştiu eu.”*

Un alt mesaj virtual apăru parcă fluturând în faţa lui Gerald, de data aceasta trimis de Ghenadi.

Mai ţii minte cum ne-am dat cu presupusul despre artefactele care-au căzut pe Pământ mai demult, cum s-ar fi întâmplat şi cu acesta, dacă nu-l culegeai tu? Imaginează-ţi o mulţime de-astea prăbuşindu-se, de-a lungul unei perioade de timp uriaşe... cele mai multe sfărâmându-se sau scufundându-se în ocean. Poate unele dintre ele n-au suferit cine ştie ce vătămări...

Gerald mormăi un clic pentru ca biletul virtual de la Ghenadi să se tragă deoparte, dar să-i rămână la dispoziţie. În cele câteva secunde care se scurseră, extraterestrul cu înfăţişare jovială primi şi cântări răspunsul lui Gerald. Păru mulţumit de noutăţile primite, pentru că ochii săi îngustaţi arătau şi mai binevoitori decât înainte.

Ce noroc! Înseamnă că veţi primi informaţii corecte. Vă previn însă că s-ar putea ca alţi emisari să încerce cu disperare să vă atragă atenţia. Insistenţele unora sunt incorecte sau înşelătoare, poate chiar periculoase.

Gerald îşi înghiţi cu greu nodul din gât. Situaţia se schimbase brusc şi se îndrepta într-o direcţie nouă. Dintr-odată se iscă o veritabilă furtună de virturi, trimise de aproape toţi membrii echipei de contact şi de „zeul” însufleţit Hermes, care mâzgălea frenetic bilet după bilet, transmiţând idei de la publicul din spatele geamului.

Aceşti vizitatori din Artefact au rivali! Poate chiar inamici…

S-a zis cu federaţia cosmică pacifistă…

Oare „veniţi alături de noi” ar putea să însemne angajarea în ciorovăielile lor cu cine ştie ce duşmani necunoscuţi? Într-o clipă, oferta lor a devenit mult mai puţin tentantă…

Emisarul ăsta gras arată de parcă i s-a luat o piatră de pe inimă, poate chiar *surprins* că nu ne-am întâlnit cu „ceilalţi”.

Gerald clipi pentru ordonarea după priorităţi, tratând majoritatea virturilor doar cu o privire fugară asupra punctelor esenţiale. Dar chemă în faţă următorul mesaj de la Ghenadi.

***Kakaşkia!* Crezi că toate zvonurile astea pe care le-am auzit în ultima vreme… despre tot soiul de pietre care încep deodată să lumineze… crezi că ar putea fi fragmente şi vestigii ale sondelor mai vechi care „încercau cu disperare să ne atragă atenţia”?**

Akana îl chestionă pe Gerald din priviri. Având în vedere neaşteptata schimbare de situaţie, ce trebuia ea să facă, să ceară o pauză?

Nu. Gerald scutură din cap. Nu strica să continue cu câteva întrebări directe.

— Mulţumim pentru avertisment. Vom fi atenţi şi prudenţi, îi spuse el Celui Mai Vechi Membru Supravieţuitor. Totuşi, te rugăm să ne explici. Vă faceţi griji din cauza celorlalte sonde-emisari pentru că au fost trimise de… forţe neprietenoase?

Ştia că ar fi putut să se exprime mai bine. Dar conversaţia alunecase deja *departe* de orice scenariu

pregătit de echipă.

Primi răspunsul în timp ce membrii delegaţiei extraterestre păreau să se foiască şi să se înghesuie neliniştiţi. Câţiva încercară să vină în faţă, lângă reprezentantul lor ales, dar ceilalţi îi ţinură pe loc. Expresia umanoidului se înăsprise întrucâtva.

Unii emisari sunt problematici din cauza locului sau a speciei din care provin. Şi, într-adevăr, unii expeditori erau dezagreabili. Alte sonde-mesageri ar putea avea aceeaşi origine ca aceasta pe care o aveţi în faţa ochilor. Chiar şi aşa, tot s-ar putea să fie mai puţin demne de încredere, din cauza factorilor temporali.

Emily bombăni, de data asta cu glas tare:

— Ei, fir-ar să fie! Se referă la *controlul versiunilor!* Nu vrea să fim contaminaţi de o variantă ieşită din uz.

— Păi… murmură Ben Flannery, care părea aproape năucit. Oamenii ăştia… vizitatorii ăştia de acum… *de-abia ajunseseră…* pluteau în apropierea Pământului când le-a descoperit Gerald capsula. Nu înseamnă asta că ei sunt *mai recenţi* decât…?

Antropologul se poticni, căutându-şi cuvintele.

— …decât oricare alţii care ar fi căzut pe Pământ mai demult? Şi prin urmare mai de încredere…

Blondul hawaiian tăcu, incapabil să mai continue.

Gerald privea cu luare-aminte Artefactul. Cuvintele care fuseseră rostite de alţi membri ai echipei nu păreau să penetreze dispozitivul de imput vocal, aşadar, probabil că puteau discuta între ei prin viu grai, mai ales în mijlocul furtunii de virturi. Totuşi, argumentaţia era pe punctul de a scăpa de sub control.

Se întoarse cu faţa spre Artefact şi i se adresă direct, poate puţin mai tare decât ar fi fost necesar.

— Lămureşte-ne, te rog. Există riscul unor pericole în contactul cu „ceilalţi” despre care ai vorbit? E *război* între rasele şi civilizaţiile interstelare rivale din univers?

Umanoidul durduliu făcu o grimasă care i se păru lui Gerald dificil de interpretat sau măcar de ghicit. Poate că analizele corelative ulterioare aveau să uşureze traducerea expresiilor faciale.

Război? Adică încleştare devastatoare? Cauzarea reciprocă de moarte organică şi distrugere fizică? O specie sau un popor care rivalizează cu altul sau îi provoacă vătămări în mod direct în spaţiul interstelar? Nu. Nu există niciun război. Nu poate exista război printre stele. Nu s-a întâmplat niciodată. Nu se va întâmpla niciodată.

Se auzi un oftat general de uşurare. Şi, desigur, ştirea aceasta trebuia considerată importantă, chiar epocală.

Cu toate astea, Gerald începea să nu se mai simtă în apele lui. Veştile bune păreau să vină întotdeauna însoţite de câte ceva care se dovedea a fi neplăcut, chiar îngrijorător. Suspiciunea că lucrurile nu erau chiar aşa cum păreau a fi nu-l mai părăsise de ceva timp.

Emily Tang emise un virt îngrijorat.

Vasăzică... nu se desfăşoară niciun conflict puternic. E o uşurare. Totuşi, la un anume nivel pare să existe o rivalitate presantă. După toate aparenţele, civilizaţiile extraterestre au trimis sonde-emisari cu o frecvenţă destul de mare, trăgând nădejde că sondele lor, şi nu ale altora, vor stabili un veritabil prim contact cu necunoscuţi ca noi.

Akana trimise mai departe o informare sintetică de la serviciile de securitate. Chiar şi în acele momente, echipele de investigaţie ale UE, UA, NU, SUA, ale Marii Chine, ale Califatului şi ale nenumărator consorţii se concentrau asupra fiecărei relatări credibile despre stranii pietre *strălucitoare.* Ploua cu ipoteze, dar se contura un consens larg, conform căruia era posibil ca obiectele acelea – în fine, unele dintre ele, cele care nu erau rodul unor farse – să fie şi ele artefacte din spaţiu, poate rămăşiţe sparte sau incapacitate, care fuseseră răspândite

pe suprafaţa Pământului de-a lungul anilor.

Rememorând cuvintele Celui Mai Vechi Membru Supravieţuitor, înţelese; aceşti „ceilalţi” de care amintise el începeau, într-adevăr, să fie observaţi.

Dar de ce acum, dintr-odată? se lamentă doctorul Tshombe. **Celelalte sonde n-au solicitat niciodată atenţie într-un mod atât de flagrant, în mileniile care-au trecut. De-abia acum, exact în momentul ăsta! Incredibilă coincidenţă.**

Gerald privi în treacăt spre Emily, apoi spre Akana. Era limpede că amândouă cunoşteau răspunsul la acea întrebare, iar asta începea să transpară din virturile primite de la Comisia Consultativă.

„Într-un fel sau altul, toate acele *alte* pietre din cer, deteriorate sau pierdute o veşnicie, trebuie să fi aflat că Artefactul a ajuns aici. Şi că primeşte toată atenţia din partea speciei umane.

Iar ele îşi doresc cu ardoare să se facă auzite…

…la rândul lor?

…sau în locul lui?”

Gerald se simţea tentat să analizeze acea idee. Să-şi pună întrebarea de ce manifestau cristalele extraterestre asemenea dovezi făţişe ale unei emoţii omeneşti pure…

…gelozia…

Numai că avea şi el o însărcinare de dus la capăt. Trebuia să-şi continue conversaţia cu Cel Mai Vechi Membru Supravieţuitor şi să nu-şi lase atenţia distrasă de chestiuni secundare.

„Concentrează-te la ceea ce e important.

Mai întâi, verifică lucrurile de importanţă vitală. Putem să facem mai târziu psihanaliza motivaţiilor extratereştrilor.”

Îl priveau cu luare-aminte – vizitatorii din interiorul pietrei. La fel ca lumea întreagă. Gerald sorbi o gură de ceai din bolul aflat în faţa lui, îşi drese vocea şi întrebă cu glas limpede, incisiv:

— Şi-atunci… să înţelegem că toţi faceţi parte dintr-o federaţie ai cărei membri coexistă în pace?

Zâmbetul de Buddha se lărgi.

Da. Avem şi noi disputele noastre, desigur. Dar coexistenţa noastră este eternă şi mereu optimistă. Aspirăm neîncetat la obţinerea de avantaje comune pentru toţi. Puteţi şi voi să trageţi foloase, venind alături de noi!

În loc să savureze atitudinea prietenoasă, Gerald continuă să sondeze, de data asta fără să mai facă pauză.

— Dar *Ceilalţi* despre care ai vorbit… vin trimişi de diverse specii şi civilizaţii care îi consideră rivali pe cei de pe planeta voastră?

După ce vorbele sale ajunseră la extratereştri, zâmbetul Celui Mai Vechi Membru se îngustă puţin.

Am explicat deja, nu există nicio competiţie între specii, planete şi civilizaţii.

Gerald se încruntă, lovit brusc de scepticism.

— Poftim? Niciun fel de competiţie? Dar tocmai ai spus că unii constructori de sonde erau „problematici” şi că aveţi *dispute.* Te rog să lămureşti contradicţia.

Nu există nicio contradicţie. Entităţile individuale pot să se contrazică, să conteste sau să rivalizeze, în anumite împrejurări. Speciile şi civilizaţiile, nu.

— Probabil că se referă la *limitările relative,* spuse tare Ben Flannery. Distanţele dintre stele sunt atât de mari, încât fiinţele avansate nici măcar nu trebuie să-şi bată capul cu călătoria interstelară, le ajung aceste sonde transparente, ieftine şi rapide. S-a zis cu toate iluziile de grandoare în care se scăldau oamenii pe vremuri, prin secolul douăzeci. Toate fanteziile despre *societăţi super-Kardaşev,* care explorează şi colonizează cosmosul folosind nave cu stratoreactoare, arce generaţionale, roboţi exploratori autoreplicanţi ori chiar motoare hiperluminice.

Sau construind megastructuri pentru a controla soarta galaxiilor! Toate astea au fost doar fantezii demiurgice la care au visat cu ochii deschişi părinţii noştri, pe drumul lor spre miticul Paradis al Singularităţii.

Gerald aruncă o privire spre galeria consilierilor, unde o sută dintre cele mai inteligente sau cele mai influente dintre fiinţele omeneşti se aşezaseră să urmărească acest moment istoric. În luxoasa zonă VIP, cineva părea să reacţioneze cu înflăcărare la interpretarea oferită de Ben. Un ins brunet, cu o coamă ondulată de păr cyber-activat. Lentilele îi oferiră lui Gerald o etichetă cu nume: **Profesorul Noozone.** Ah, da, faimosul artist popularizator al ştiinţei. Răcnea şi flutura pumnul în direcţia lui Flannery…

…care continua să vorbească senin şi indiferent la furtuna de virturi care încercau să se aglomereze în jurul lui.

— Ideea esenţială care tocmai ne-a fost comunicată este că absolut niciodată nu există contact fizic între speciile inteligente, pentru că pur şi simplu trăiesc la distanţe prea mari unele de altele. Nu pot decât să facă schimb de informaţie. Prin urmare, nici nu există motive pentru disensiuni sau competiţie!

Suna logic. Dar Gerald găsi că afirmaţia aceea era discutabilă. Ba chiar vizibil absurdă.

„Până şi indivizii calmi, raţionali şi satisfăcuţi, care nu au nici conflicte fizice cu alţii, nici nevoi contradictorii cu ale altora, pot intra şi chiar intră în conflicte. Vasăzică, fac schimb doar de informaţii şi negociază doar idei? Asta ar fi prilej de ciondăneală pentru fiinţele naturale!"

În orice caz, cine-ar fi putut susţine că extratereştrii aceia erau „mai presus" de altercaţii sau prea maturi ca să se mai certe? Sincer vorbind, el, unul, nu mai văzuse niciodată un grup atât de ţâfnos din fire. Şi încă dinainte de ştirea recentă despre rivalitatea *dintre* sondele-emisari interstelari!

Era posibil ca toate astea să fie doar o chestiune de definiţii prost înţelese? „Competiţie", spre exemplu, putea

să fi fost tradus greşit. Gerald se hotărî să ceară lămuriri.

— Te rog să ne explici, ceru el.

Inspiră adânc. Apoi se lansă.

— Dacă vă ciondăniţi adesea la nivel individual, cum se face că speciile, civilizaţiile şi planetele voastre natale nu concurează şi nu se ceartă niciodată între ele?

Fiinţa-Buddha rămase pe gânduri o vreme, apoi răspunse încet, cu o mină care îl făcu pe Gerald să se gândească la un învăţător bătrân şi înţelept, răspunzând răbdător la întrebările simpliste ale unui copil cam prostănac.

Speciile, civilizaţiile şi planetele noastre natale n-ar putea să rivalizeze între ele. Pentru că nu s-au întâlnit niciodată.

TORALIZATOR

Bun, deci acum avem o prelimanaliză a acestor microcutremure recente care au avut loc în toată lumea. După selectarea şi eliminarea fundalului de activitate tectonică naturală şi a surselor cunoscute de semnal generat de activitatea umană, rămânem cu o configuraţie de detonaţii misterioase care are un aspect compact, aproape toate fiind produse pe o porţiune foarte îngustă a scării energetice.

Mai departe, cu toate că la început au părut a fi răspândite pe toată suprafaţa globului, acum suntem în măsură să spunem că aceste microevenimente tectonice se limitează în general la anumite tipuri de formaţiuni geologice! Limbi de pământ noroios, straturi sedimentare, câmpii aluvionare, morene glaciare, platoul antarctic… şi, bineînţeles, bazinele oceanice. Mai nimic nu se întâmplă pe marile platforme continentale, în lanţurile muntoase granitice sau oriunde în preajma regiunilor care prezintă activitate vulcanică recentă, cum ar fi în rifturile suboceanice.

Da, coincidenţa este tot mai greu de combătut. Aceste

evenimente se produc exact pe genul de teren în care un obiect care cade din cer ar putea avea o şansă să aterizeze fără a fi vaporizat la impact. Cele mai multe sunt fie sub apă, fie în locuri care erau oceane cândva, cu mult timp în urmă. Zone în care probabil că toate rămăşiţele care au supravieţuit impactului s-au acumulat ori s-au încastrat de-a lungul a mii de milioane de ani.

Pentru aceia dintre voi care de-abia s-au conectat, eu sunt Tor Povlov, „Fata din zep”, şi servesc drept centru de influenţă pentru o gardă civică online care investighează dacă aceste cutremure ar putea avea legătură cu un *alt* fenomen misterios: conform relatărilor unor martori oculari, emisii bruşte de lumini stranii din obiecte de piatră sau sticlă, care au avut toc în ultimele două zile.

Da, ştiu că ne străduim cu toţii să ţinem pasul cu desfăşurarea în timp real a evenimentelor, în vreme ce lumea întreagă urmăreşte conversaţia dintre astronautul Gerald Livingstone şi entităţile care vieţuiesc în interiorul Artefactului Havana. Acesta ar putea fi cel mai important test al capacităţii noastre de *divizare a atenţiei* în mod util… pentru a continua să facem o muncă de investigaţie eficientă şi în acelaşi timp să urmărim încremeniţi desfăşurarea în timp real a unui subiect trepidant!

Din conversaţia care se desfăşoară la Washington, un lucru a devenit limpede. Emisarii din Artefact nu vor ca omenirea să stea de vorbă cu „ceilalţi”.

Şi, la fel de limpede, fiecare cuvânt spus de ei ne face *mai nerăbdători* să vânăm celelalte pietre strălucitoare şi să aflăm mai multe despre ele.

Aşadar, ajungem la o întrebare firească. E posibil ca strălucirea şi licăririle care au fost raportate la Mecca, Hyderabad şi Stonehenge, la Taipei, La Paz, Goma şi Toulouse… e posibil ca acestea să fie doar vârful aisbergului, indicând un număr cu adevărat uriaş de „alte” sonde destinate primului contact?

E posibil ca recenta ploaie de microtrepidaţii misterioase din străfundurile solului, ascunse vederii, să aibă legătură cu toate acestea? Ar putea fi aceste răbufniri

încercările „celorlalte” artefacte de a atrage atenţia asupra lor?

Şi de ce acum, dacă stau în noroi sau aluviuni de milenii sau eoni?

Ei, de ce! Pentru că simt ele, cumva, că Artefactul Havana are parte de toată distracţia!

De ce nu mai devreme? Pentru că până acum li s-a părut o idee mai bună să aştepte! Realizând asemenea detonări sau izbucniri de strălucire, poate că îşi cheltuie rezervele pe care le-au economisit ca să le ajungă ere de-a rândul! Le epuizează acum, ca să aibă o ultimă şansă de-a…

Staţi aşa… staţi o clipă. Aţi văzut asta? Grasul acela care-i reprezintă pe extratereştri a spus ce cred eu c-a spus?

Zoom pe Conferinţa Artefactului. Citiţi cuvintele Celui Mai Vechi Membru pe ecranul cel mare.

Speciile, civilizaţiile şi planetele noastre natale n-ar putea să rivalizeze între ele. Pentru că nu s-au întâlnit niciodată.

Ce mama, cerul şi Meshul naibii a vrut să mai însemne şi asta?

Capitolul 44

REALITATE STRATIFICATĂ

Afară, în faţa domului, îndepărtându-se puţin de Trib, Maţ Gălăgios i se plângea tânărului său camarad, Trei-Tonuri, îmbufnat fiindcă pierduse la polo pe apă. La rândul său, Trei-Tonuri bombănea tâmpitul de arbitru, tâmpita de minge, tâmpitul de căpitan al echipei lor…

Prostănacul de Burtăverde, pe mine-ar fi trebuit să mă pună!

Să mă lase să înscriu! Aş înscrie mai mult!

Maţ Gălăgios îşi scosese deja partida din minte. Pierdere de vreme. Moştenire din vremurile când fiinţele omeneşti locuiau sub dom şi aveau atâtea moduri de a face lucrurile interesante, cu lumini intermitente şi senzaţii stranii, cu veşnica lor atenţie exagerată faţă de femelele gestante, când nu cerşeau donaţii de spermă de la masculi. Erau vremuri mai bune.

Acum?

Pentru scurt timp, Tribul avusese din nou un om al său domesticit, care să-i cureţe de paraziţi, să mânuiască năvodul şi să îndure toate poantele. Numai că bătrânii hotărâseră că venise vremea să-l dea înapoi. Pentru sănătatea lui.

Maţ Gălăgios îi deplângea plecarea.

Cu sănătatea MEA cum rămâne?

Mie cine-mi mai piguleşte aripioarele şi cine-mi mai curăţă bubele?

Ar fi trebuit să-l păstrăm. E al nostru!

Ieşiră amândoi la suprafaţă ca să respire, gustând în aerul umed, tropical, semnele vijeliei care se anunţa, poate pentru sfârşitul acelei după-amiezi. Asta împrospăta mereu lucrurile. Ploaia împingea în adânc o parte din izul neplăcut de metal, plastic şi fecale umane, care se simţea puternic mai ales în apropierea ţărmului.

Maţ Gălăgios simţi o chiorăială de foame răsunând din măruntaiele lui în spaţiul din jur – trăsătură care îl făcea nepotrivit la furişat, forţându-l să se specializeze mai degrabă în lovirea prăzii decât în prinderea ei. Tocmai se pregătea să-şi reia văicăreala – lucru la care tinerii masculi recurgeau adesea, şi nu doar din resentimente, ci şi de plăcerea rivalităţii –, când observă că Trei-Tonuri se îndepărtase deja, propulsat de lovituri puternice ale cozii, lăsând în siajul „hai după mine” un vârtej de bule care sugera „tocmai am detectat ceva interesant”.

Mereu doritor să-şi bage nasul unde era ceva interesant, Maţ Gălăgios porni vitejeşte după el. Dar ce putea fi? Dând

zor în urma prietenului său, se concentră să desluşească zgomotele oceanului cu legănări laterale ale maxilarului său sensibil, încercând să-şi dea seama ce anume îl făcuse pe Trei-Tonuri să se avânte dintr-odată în mare viteză către nord.

Ca de obicei, erau multe zgomote care îi distrăgeau atenţia – bufnetul brizanţilor pe o plajă din apropiere şi valurile spărgându-se de un recif mai îndepărtat. Bineînţeles, existau şi zgomote iritante care proveneau de la motoarele oamenilor, un fapt de viaţă supărător, care se manifesta zi şi noapte; era limpede că unul, poate două se îndreptau în mare viteză în direcţia lor – sau către domul-habitat.

Evident, Tribul urma să-şi piardă animalul de companie. Eh, asta era. Nimic din toate acestea nu părea a fi lucrul care îi stârnise brusc interesul lui Trei-Tonuri.

Oare era vorba despre mâncare? Despre pericol? La o scanare rapidă, nu găsi nimic neobişnuit printre frecvenţele peştilor, unde se auzeau zgomotele bancurilor dense învârtejindu-se ca nişte cicloane, înconjurate de vânători care descriau salturi iuţi-şfichiuitoare… şi pradă măcelărită, blocată delicios între fălci strânse. Foamea i se înteţi, căpătând aproape un ritm sincopat. Dar nu, pe canalele acelea nu era nimic care să-l incite în aşa hal pe Trei-Tonuri.

Înotând din răsputeri ca să-şi prindă din urmă prietenul, Maţ Gălăgios căuta indicii în nivelurile mai joase, complexe, ale texturilor sonore. Straturi mereu obsedante pentru delfinii mai vârstnici, veşnic vagi, nesigure, care se împleteau în urzeala viselor. Acolo auzeai adesea marile balene vorbind între ele, cu murmure, ţipete şi cântece care traversau dintr-un capăt în celălalt tot bazinul oceanic. Uneori se refereau la hrană şi împerechere, desigur. Dar în acelaşi timp propagau lentul murmur al oceanului însuşi.

Apoi, încă şi mai jos – cuibărită printre gemetele unui Pământ scrâşnitor, predispus la cutremure –, desluşeai cu mare greutate murmurul flecar, scormonitor al crabilor,

care se târau, forfoteau şi se căţărau peste tot, care se repezeau la orice lucru neobişnuit, creând prin combinare un intens fundal susurător. Un trăncănit obscur, zornăitor, care părea să se ridice de-a dreptul din mâlul omniprezent.

Acolo îl desluşi Maţ Gălăgios, într-un târziu. Tiparul – fluctuant şi nebulos, dar persistent – al surprizei.

… lumină astrală… curgând în sus…
… foarte ciudat, într-adevăr…

Astfel interpreta el zgomotul-scormoneală forfotitor-păcănitor. Ajungându-l din urmă în sfârşit pe Trei-Tonuri, îşi potrivi iute ritmul înotului cu cel al prietenului său; izbeau din cozi şi se arcuiau să ţâşnească afară ca să ia aer, apoi se grăbeau să coboare din nou sub apă, în perfectă sincronizare. După toate aparenţele, se îndreptau către cel mai apropiat dintre multele locuri în care locuitorii de pe fundul apei se comportau în felul acela.

Alte trei astfel de locuri erau răspândite cale de o zi de înot, iar ceva îi spunea că mai erau şi altele, multe altele, chiar dincolo de orizont.

Săgetau apa către un loc aflat la mai mult de o oră distanţă de dom, lucru care începea să-l îngrijoreze pe Maţ Gălăgios. Dacă avea să rateze vânătoarea? Dacă avea să ajungă înapoi la Trib numai bine ca să culeagă doar schelete de peşti rămase în ochiurile năvodului? Nu cumva riscau amândoi să rămână flămânzi, doar aşa, bazându-se pe ZVONUL CRABILOR? Al crabilor, care abia dacă întreceau în inteligenţă pietrele sub care se ascundeau?

Deşi, dacă se întâmpla în atât de multe locuri… într-adevăr, până şi balenele păreau să fi observat, oprindu-se din cântările lor profund meditative, pline de jale. Reorientându-şi curiozitatea aceea a lor lentă.

Maţ Gălăgios ştia că ajunseseră aproape. În primul rând, agitaţia se răspândise şi la alte niveluri sonore, cu rază mai scurtă şi mai inteligente. De pildă, auzea, de undeva din faţă, un cor întreg de chiţăieli ale unor pinipede care se revărsa dinspre o insulă stâncoasă din apropiere.

Majoritatea lei de mare, dar şi foci-călugăr. Apoi clicuri rapide de sonar iscusit care nu puteau să însemne altceva decât…

Urcă la suprafaţă dintr-o mişcare bruscă.

Delfini. Un cârd întreg de afalini ajuns deja la locul cu pricina.

Străini. Naturali – nemodificaţi şi aproape sigur suspicioşi faţă de clanul căruia îi aparţinea Maţ Gălăgios. Micul lui clan de cetacee, pângărit de chinul savuros al intervenţiei umane. Câteodată, alţi afalini se arătau de-a dreptul neprietenoşi faţă de membrii Tribului, repezindu-se să-i muşte pe „delfinii care s-au schimbat”.

Dar Trei-Tonuri plonja înainte fără oprire, direct către promontoriul unei insule – un perete de stâncă înălţat din spărtura de valuri. Nu era un loc adăpostit, nici măcar pe vremea cea mai bună. Şi totuşi, leii de mare şi ceilalţi delfini se adunau deja acolo, dând târcoale şi flecărind surescitaţi.

Maţ Gălăgios se apropie cu luare-aminte.

De data aceasta nimeni nu părea să facă vreun gest făţiş ostil. Un trio de femele atrăgătoare – două dintre ele în călduri – îl cercetă din priviri când trecu prin dreptul lor. Niciun mascul din cârdul lor nu înota prin apropiere ca să le păzească. Ceea ce era oricum o ciudăţenie!

Deşi tentat să zăbovească pe-acolo, Maţ Gălăgios se avântă pe urmele lui Trei-Tonuri, îndreptându-se către un loc puţin adânc, în care mişunau cetacee şi pinipede agitate, săgetând către suprafaţă pentru a mai lua câte o gură de aer, după care se scufundau să zgândăre ceva anume din nămol.

Nu părea a fi decât o grămadă de pietre şi sfărâmături de la o alunecare de teren destul de recentă – prăbuşirea unei stânci din apropiere, care trebuie să se fi petrecut cu cel mult o zi în urmă. Delfinii împungeau cu botul dărâmăturile, mutând din loc cu dinţii pietrele mai mici sau dislocându-le şi împingându-le deoparte pe cele mai mari, ca atunci când săpau după crustacee pe care să le mănânce. Doar că nu fredonau cântece de vânătoare pline

de râvnă. Curiozitatea, aceasta era tema momentului.

Maţ Gălăgios se opri lângă Trei-Tonuri, precaut, în caz că ar fi fost nevoie să se apere. Clanul acela avea femele în călduri. Pe lângă asta, atâta agitaţie…

Apoi zări strălucirea. Venea de sub o îngrămădeală de pietre, luminând partea inferioară a botului unui delfin. Afalinii băştinaşi răspunseră înteţindu-şi eforturile, iar doi lei de mare – şi Trei-Tonuri – li se alăturară. Deşi ştia că nu era bine ce făcea, Maţ Gălăgios se lăsă prins în vâltoarea momentului, apucându-se şi el să sape cu botul, să mute pietriş şi bulgări de pământ…

…până când nu mai rămase decât un pietroi în vârful sursei de lumină, unul prea greu şi îndărătnic pentru a putea fi clintit de gurile lor. De frustrare, câţiva delfini din celălalt trib începură să scuipe rapid clicuri de sonar, iar Maţ Gălăgios li se alătură, dorindu-şi să poată intimida bolovanul ori să-l facă fărâme cu rafalele sonore ce i se revărsau din frunte.

Dă-te deoparte. Dă-te deoparte în clipa asta.
Să-ţi arătăm noi. Să-ţi arătăm cum.

Se răsuci, surprins că nişte nou-veniţi reuşiseră să se apropie fără ca el să bage de seamă. Mai ales nişte membri ai propriei sale specii. Singurele voci de pe Pământ care glăsuiau în felul acela.

Era Bătrânul Burtăverde, însoţit de Dulceaţă, de Păcălitorul Furtunii şi… de aproape întregul Trib! Probabil că veniseră pe urmele lor, atraşi de tumult.

Cei mai mulţi dintre delfinii naturali se retraseră puţin, cu clicuri nervoase. Masculii mai tineri săgetară apa în jurul lor, cu mugete aspre de sonar care îi sondară pe Maţ Gălăgios şi pe ceilalţi din clanul lui suficient de profund ca să afle şi ce mâncaseră de dimineaţă. O fanfaronadă care, în mod evident, nu era dublată de un curaj veritabil.

Muşcă-Cer se apropie. Între fălcile puternice ducea o prăjină subţire, cât el de lungă. Maţ Gălăgios se întrebă dacă masivul mascul cărase obiectul acela tot drumul de la

dom până acolo. Sau poate tocmai îl găsise prin preajmă, undeva în covorul de gunoi provenit de la oameni şi care acoperea tot fundul oceanului.

În orice caz, câţiva membri ai Tribului se puseră imediat pe treabă. Burtăverde apucă un capăt ascuţit al parului şi îl ghidă către un spaţiu dintre pietre; bizara strălucire lumină vârful de metal care se apropia. După ce îl înfipse zdravăn sub un bolovan, Burtăverde ţâşni spre suprafaţă să respire. Dintr-odată, simţind acut lipsa de aer, Maţ Gălăgios porni după el. Sus însă, spumă şi inhală iute, scufundându-se iar şi întorcându-se la ceilalţi.

Băştinaşii trăncăneau acum mai zgomotos ca oricând, înotând agitaţi în cerc şi sporovăind temători despre cât de rău şi de ciudat era ceea ce se petrecea acolo. Însă Maţ Gălăgios li se alătură cu mândrie lui Trei-Tonuri şi altor şase membri ai Tribului său, apucând şi el de prăjină şi împingând-o în jos.

Bolovanul se clinti din loc, se înclină într-o parte, apoi recăzu în aceeaşi poziţie. Aşa că încercară din nou, dintr-un alt unghi, şi tot degeaba.

Atunci Păcălitorul Furtunii se strecură printre ei şi se poziţionă astfel încât o parte din prăjină, aproape de capătul îngropat, să se sprijine pe spinarea lui lată. Apoi se adunară toţi să apese cu boturile pe celălalt capăt al parului, cu toată puterea! Păcălitorul Furtunii gemu, iar obstacolul zbură din loc! La fel şi prăjina, şi cea mai mare parte a delfinilor naturali, care fugiră înspăimântaţi când lumina strălucitoare se răspândi nestingherită din groapa care se căsca acum în noroi.

Membrii Tribului – plus câţiva nemodificaţi dintre cei mai curajoşi – se adunară în jur, emiţând clicuri exploratorii în locul cu pricina şi apropiindu-se să vadă mai bine sursa de lumină.

Avea cam aceeaşi reflectivitate sonoră ca o piatră netedă dintr-un râu, în care timpul a modelat găuri şi adâncituri, dar se purta ca o maşinărie din cele pe care oamenii domului le făceau să lumineze spre membrii Tribului, pe vremuri, când Maţ Gălăgios era mititel. Totuşi,

de data asta era ceva care nu lăsa deloc senzaţia că ar fi fost creat de mâna omului. Lumina emisă nu semăna cu niciuna dintre cele pe care le mai văzuseră până atunci, fie în natură, fie izvorând din instrumentele modificatorilor umani.

Desluşea nişte imagini înceţoşate care încercau să se formeze pe sub zgârieturi şi scobituri – siluete şi contururi care oscilau, se vălureau şi nu reuşeau să se coaguleze, după care începeau să se risipească.

Un oftat general de dezamăgire coborî dinspre privitori. Dar Maţ Gălăgios refuză să accepte situaţia. Se apropie încetişor, puţin surprins de propria-i iniţiativă curajoasă, şi lansă către piatră o pulsaţie concentrată, dojenitoare, cu înţeles clar.

Poftim? Renunţi aşa uşor?

Haide, lasă lenea.

Am venit de departe... am muncit din greu pentru asta.

Distrează-ne!

Un timp, nu se întâmplă mare lucru. Vagi unde cenuşii traversau suprafaţa obiectului alungit, care poate că fusese cândva neted ca sticla laminată. Un capăt al său arăta moale şi poros, cu aspect de burete – aproape sfărâmicios –, ca un os supt de tot lichidul. Sub ochii lui, părea că se degradează în continuare; renunţa treptat la frânturi din esenţa sa rigidă pentru ca restul pietrei să sporească puţin în strălucire.

Maţ Gălăgios simţi cum unul dintre delfinii naturali, o femelă, aluneca prin stânga lui, la fel de curioasă ca şi el. Aşteptară amândoi, ţinându-şi răsuflarea până când începură să-i simtă izul stătut. Apoi…

…piatra răspunse. De data asta cu vibraţii care îi cutremurară suprafaţa şi făcură să răsune apa din jur, preluând hieroglifa sonoră pe care o proiectase Maţ Gălăgios mai devreme şi trimiţând-o înapoi ca pe un ecou, transformată în sculptură sonoră migăloasă.

*** … Venit de departe?*
*** … (VOI?!?) aţi venit de departe?*
*** ???*

Maţ Gălăgios n-avea nevoie de cuvinte precum „ironie” ca să interpreteze substratul acelei hieroglife. Asemenea termeni umani nu puteau decât să se îndrepte oarecum în direcţia potrivită.

În orice caz, delfinii n-aveau nevoie să înţeleagă. Fie că erau dintre cei modificaţi, fie că nu, simpla înţelegere putea să mai aştepte. Era suficient că puteau să-şi dea seama cu toţii: se întâmpla ceva deopotrivă tragic şi teribil de amuzant. Ca un chefal care se zvârcolea strâns într-o pereche de fălci, întrebând cu jale dacă se număra şi îndurarea printre opţiuni.

Aşa că… se puseră pe râs.

TORALIZATOR

Amsci Barcelona a interceptat şi a descifrat un blip secret provenit de la una dintre Stări.

Se pare că naţiuni şi consorţii de pe tot cuprinsul planetei îşi îndreaptă atenţia către cartografierea noastră seismică. Această gardă civică a lansat ipoteza conform căreia microcutremurele ar putea proveni de la „alte” sonde interstelare, posibile rivale ale Artefactului Havana, care au sosit cu mult timp în urmă şi sunt îngropate în adâncime, dar care acum s-ar putea să încerce din răsputeri să atragă atenţia. Poate de disperare să nu-şi rateze unica şansă de a realiza contactul.

Luând în serios această variantă, câteva agenţii au trimis echipe în locurile unde s-au produs cele mai recente seisme. Majoritatea au scuturat straturi profunde de calcar sau gresie, aflate la sute sau chiar mii de metri mai jos de nivelurile la care se poate ajunge cu uşurinţă. Dar câteva zeci s-au petrecut la mică adâncime sau la suprafaţă. Cât de curând sunt aşteptate relatări de la faţa locului.

Aşadar, noi, prin această gardă civică, am exercitat deja

o oarecare influenţă! Este cineva pregătit să…

…Ah, scuze. În momentul acesta cei mai mulţi dintre voi aţi dat mono-zoom pe fluxul de la Conferinţa Artefactului.

În regulă. Am să vă urmez exemplul. Putem să ne interesăm mai târziu de pietre care explodează ca să atragă atenţia.

Haideţi să vedem dacă astronautul şi echipa lui de contact sunt în stare să dezlege enigma.

Capitolul 45

UN PAPARADOX

Cuvintele Celui Mai Vechi Supravieţuitor străluceau pe suprafaţa Artefactului – ca şi pe ecranele, ochelarii şi lentilele de cont*ia*ct a cel puţin patru sau cinci miliarde de pământeni.

Speciile, civilizaţiile şi planetele noastre natale n-ar putea să rivalizeze între ele. Pentru că nu s-au întâlnit niciodată.

La prima citire a acelui mesaj, Gerald simţise că-i cedează muşchii maxilarului. Nu se putea abţine, deşi îşi dădea seama că arăta caraghios aşa, căscând gura de uimire.

Furtuna de mesaje virtuale care se învârtejiseră pe la periferia razei sale vizuale încetă, iar acestea căzură ca frunzele toamna, dizolvându-se când autorii lor îşi pierdură interesul faţă de ele şi se concentrară asupra propriei lor stări de confuzie.

Toată lumea, de ambele părţi ale peretelui de sticlă care înconjura zona de carantină, se cufundă în tăcere. Nimeni nu era în stare să contribuie cu vreo idee. Poate că minţile tuturor erau la fel de goale şi de amorţite cum se simţea Gerald în acele momente. Se auzea torsul lin al sistemului de aer condiţionat, plus un bâzâit dinspre display-ul plutitor, pe care afirmaţia Celui Mai Vechi Membru

continua să licărească, în vreme ce lumea adunată acolo şi întreaga omenire o scrutau fără încetare, încercând să găsească un sens în acel aparent paradox.

Pe fondul acelei linişti sună dintr-odată telefonul cuiva – un ţârâit impertinent, imperios. Gerald l-ar fi ignorat însă, ca pe orice altceva în afară de afirmaţia-ghicitoare a extraterestrului… numai că imediat urmă un ţipăt ascuţit!

Aruncă o privire către Galeria Consilierilor şi văzu o femeie mai în vârstă care sărea şi ţopăia, când ţipând, când suspinând, şi ţinea în mână un handset *joymaker* de modă veche. **Lacey Donaldson-Sander,** scria pe eticheta de identificare; una dintre cele mai bogate persoane din lume. Părea de-a dreptul copleşită. Profesorul Noozone încercă la început s-o liniştească, după care, primind la rându-i ştirea, zâmbi cu gura până la urechi şi o îmbrăţişă. Cei din jur luară şi ei parte; se vedea clar că aveau un motiv de mare fericire.

„Mă rog, dacă tot ne trebuia un şoc ca să ieşim din transă, din disonanţa noastră cognitivă buimăcitoare, de ce să nu fie un ţipăt de bucurie.”

Se întoarse din nou către cel mai recent mesaj extraterestru şi hotărî că era o idee dintre cele mai proaste să piardă iniţiativa. Era momentul, aşadar, să lase ocolişurile. Să treacă la subiect. Gata cu ocolitul pe după cireş. Gerald se aplecă înainte, rostind spre Artefactul pe care îl smulsese de pe orbită, piatra pe care o salvase la timp, înainte de a plonja şi a se zdrobi de Pământ.

— Întrebare: Acum existaţi sub formă de locatari simulaţi artificial ai unei sonde interstelare care a fost trimisă de la ani-lumină depărtare ca să întâlnească şi să contacteze alte specii inteligente, ca noi?

Mă potrivesc descrierii tale. Şi, într-adevăr, aceasta este o parte consistentă a misiunii noastre.

— Aceasta e metoda obişnuită prin care speciile care posedă tehnologie află unele despre altele?

Da, aceasta e.

— Aţi lansat în repetate rânduri invitaţia de a ne alătura comunităţii voastre de specii interstelare?

Aşa este. Veţi fi bine veniţi printre noi.

Frustrat, Ben Flannery bătu cu pumnul în masă. Se aplecă spre Artefact şi încălcă regulile convenite ţipând direct la el, când nerăbdarea îi birui firea optimistă.

— Noi! Noi! Nu ne spuneţi NIMIC despre ce înseamnă acest *noi!* Bun, deci nu există *niciun război.* Minunat! Dar câte rase inteligente fac parte din federaţia voastră? Cum e guvernată? Care sunt beneficiile calităţii de membru? De pe ce planetă a venit sonda asta, cum a călătorit şi cât a durat? Şi...

Ghenadi şi Ramesh reuşiră în sfârşit să-l înşface pe Ben de umeri şi să-l tragă înapoi pe locul lui. Deşi în ochii lor se citea limpede că simpatizau cu felul lui de a privi lucrurile.

— Ah, rahat, spuse Gerald, văzând furtuna de litere, hieroglife şi ideograme care se scurgeau din Artefact.

De data aceasta, se părea că strigătele lui Flannery fuseseră suficient de puternice ca să declanşeze sistemul de traducere. Akana ridică din umeri ca răspuns la privirea lui. N-avea sens să încerce să-şi retragă întrebarea. La urma urmei, erau lucruri pe care toată lumea dorea să le ştie.

Cel Mai Vechi Membru Supravieţuitor îşi răsuci silueta rotundă ca să se consulte cu ceilalţi, după care se întoarse iar către interfaţa curbată.

Am răspuns deja că participă nouăzeci şi două de rase. Guvernarea este o chestiune de adaptare flexibilă la circumstanţe, după cum aţi observat mai devreme.

Gerald era furios pe Ben. Răspunsurile acelea erau evidente sau redundante, ori în cel mai bun caz se refereau

la chestiuni minore. Pe când lumea întreagă voia să continue pe firul acelei replici criptice despre speciile care „nu s-au întâlnit niciodată”. Oare traducerea era literală, se refereau doar la faptul de a nu se fi întâlnit niciodată *fizic şi în persoană?* Pe undeva, explicaţia aceea nu părea în regulă.

Cât despre beneficiile calităţii de membru, ele includ posibilitatea unei enorme extinderi a duratei existenţei, mult dincolo de capacităţile normale. Efectiv, viaţă fără sfârşit.

Gerald se holbă uimit.

Bun... Finalul acela captase atenţia tuturor.

Pentru a doua oară în decurs de câteva minute, se făcu tăcere printre toţi cei aflaţi în sala imensă în care se desfăşura primul contact şi în galeria consilierilor. Gerald îşi şi imagina liniştea instaurându-se în toată lumea. La drept vorbind, planeta era cufundată poate în cea mai adâncă tăcere pe care o cunoscuse vreodată începând din zorii epocii industriale.

„Îmi închipui că... oamenii o să vrea de la mine să insist cu deosebire asupra acestei idei.”

Dar fiinţa cu aspect de Buddha continuă să vorbească fără a mai fi îndemnată, răspunzând listei de întrebări a lui Flannery în ordinea în care îi fuseseră puse.

Pentru a explica punctul de origine şi metoda prin care călătoreşte această sondă, îi voi da cuvântul lui Atacă-jos Ucidepeşti, ai cărui concetăţeni au creat şi au expediat acest înfăptuitor de contact pe care îl aveţi în faţa ochilor.

Creatura pe care Gerald o asemuise unui liliac cu aripi de elicopter înaintă fâlfâind-ţopăind până în dreptul Celui Mai Vechi Membru. Rânjindu-şi colţii de carnivor, îşi împreună două apendice de manevră ca nişte antene şi le despărţi iar. Un petic de întunecime se răspândi înainte,

acoperind toată partea stângă a Artefactului.

O privelişte se coagulă în faţa tuturor observatorilor umani, înfăţişând în scurt timp, în prim-plan, o planetă care se rotea încet în spaţiu. Oceane care sclipeau în curcubee de culori ca nişte pete de ulei lipăiau pe marginea unor continente spiralate pe care petice de verde se înfiletau între câmpii de un cafeniu gălbui şi culmi cenuşii. Pe partea întunecată străluceau cu vâlvătăi luminile oraşelor, aşternute în cercuri concentrice aproape perfecte, care ignorau brutal poruncile formelor de relief.

Împreună cu miliarde de alţi spectatori, Gerald încremeni în faţa spectacolului. Ramesh însă era nemulţumit, fiindcă îşi avea priorităţile lui şi nu se feri să şi le exprime: – încerc să înregistrez cât de multe stele pot, ca să obţin o poziţie în spaţiu şi timp. De nu mi-ar sta în cale urâţenia aia nenorocită de *planetă*…

Observatorul imaginar se retrase înapoi şi în scurt timp POV-ul său incluse în prim-plan un obiect de mari dimensiuni, o structură de grinzi şi contrafişe, de antrepozite în vid şi coşuri de evacuare, toate interconectate şi orbitând deasupra planetei. Un edificiu mult mai vast decât orice staţie spaţială pe care şi-o imaginase vreodată Gerald. Coborând mai aproape de acest gigantic atelier, imaginea narativă călători pe lângă creaturi-liliac care purtau costume spaţiale umflate şi transparente, ca nişte globuri, şi supravegheau o linie de producţie pe care se vedeau *ouă* sclipitoare şi translucide, ieşind unul câte unul dintr-un atelier de fabrică luminat.

Imaginea narativă se apropie vertiginos, ajungând lângă unul dintre cilindrii rotunjiţi, care pâlpâiau jucăuş, şi dezvăluind maşinăria pătrăţoasă pe care o avea ataşată la un capăt. Împreună cu toate celelalte sonde recent produse, călătorea şi aceasta pe o bandă transportoare extraordinar de lungă, către baza unei uriaşe maşini elongate – un soi de *tun,* îşi dădu seama Gerald –, care se roti ca să ţintească spre un anume punct din spaţiu şi apoi *lansă* ceva ce scânteie şi se topi repede în noaptea înstelată.

După care ţeava de artilerie lungă şi îngustă îşi mută puţin în lateral gura deschisă, către un alt punct de pe firmament, şi trase din nou.

Ramesh proclamă opinia unanimă a propriilor săi consilieri şi *ia*-uri.

E un accelerator de masă uriaş. Prelimestimarea… e posibil să azvârle capsule de-astea cu până la trei procente din viteza luminii. Impresionant, deşi nu suficient ca să facă toată treaba.

Gerald avea senzaţia că se comprima timpul. Călătoria pe banda transportoare dură doar câteva secunde, apoi se pomeni că privea în urmă, dincolo de artefactul abia scos din matriţă, către fabrică şi către planetă, în timp ce acceleratorul pulsa, pregătindu-se să lanseze sonda în marele necunoscut.

Fascinat, Gerald văzu un grup de obiecte strălucitoare începând să conveargă din mai multe direcţii către locul în care fusese construit artefactul. Fiinţe-lilieci se întoarseră şi ele să privească în urmă, către planetă.

Se scursese timpul. Când veni momentul – şi chiar puţin după aceea –, grandiosul complex industrial şi straturile atmosferei planetare din vecinătatea sa parcă se aprinseră, însoţind cu strălucirea lor eliberarea de energie extrem de intensă din momentul declanşării marelui tun…

…şi, într-o clipă, planeta de origine a creaturilor-lilieci alunecă în fundal, micşorându-se până la dimensiunile unei scame de lumină… şi dispărând.

Acum simulacrul de imagine obţinută cu camera panoramă pe orizontală şi înfăţişă cutia din partea frontală a capsulei deschizându-se şi desfăşurând un aranjament compus din ceea ce părea a fi nişte *cabluri,* care se extinse ca o plasă desfăşurată.

Ha! Mă aşteptam la o velă fotonică. Eventual propulsată de o rază laser pornind din sistemul solar de origine. La asta te aştepţi când e vorba să măreşti brusc viteza într-un asemenea moment, ca să obţii un vehicul interstelar ieftin şi eficient. Dar ce-a scos el acum nu-i o velă. Şi, uite, soarele de care ne

îndepărtăm nu pare să fie de niciun folos. Nicio rază de lumină nu funcţionează ca propulsie.

Judecând după deplasările astrale, au trecut deja nişte ani. Poate un deceniu, şi deocamdată nu se vede…

Ah! Iată!

Strălucirea soarelui de origine păru să se intensifice brusc de câteva ori, manifestând însă o coloratură bizar împestriţată. Aranjamentul de cabluri, care până atunci plutise liber, se undui şi se întinse. Iar apoi se produse – Gerald o simţi – o senzaţie de accelerare!

Bun. Nu-i laser, e un fascicul de particule oarecare. Posibil să fie electroni. Sau protoni. Poate chiar ioni grei, orientaţi cu precizie ca să treacă prin reţeaua de cabluri şi să transfere impuls prin inducţie magnetică. Ei, ca să vezi. Mai complicat decât o velă de lumină, dar poate se folosesc de cabluri şi ca sprijin de manevră în câmpul magnetic pe distanţe lungi. E şi asta o metodă de cârmire…

De fapt, mă întreb dacă poţi folosi într-adevăr particulele care trec pe lângă tine, mai târziu, când le prinzi din urmă…

Gerald simţi o mână pe umăr, mai să sară de pe scaun.

Era generalul Akana Hideoshi. Mignona ofiţerească îi făcu semn să se ridice şi s-o urmeze.

— Dar…

Expresia de pe faţa Akanei era neînduplecată.

— Spectacolul se înregistrează. Poţi să-l vezi mai târziu. Între timp s-a mai schimbat situaţia.

Gerald se ridică fără tragere de inimă, dându-şi seama însă că avea o nevoie disperată să se dezmorţească. Pârâiturile oaselor îi declanşară dorinţa bruscă şi copleşitoare de a se mişca. Totuşi, povestea Artefactului i se adresa nemijlocit călătorului spaţial din el. Îi venea greu să se smulgă de-acolo.

Într-un colţ din partea opusă a amfiteatrului, în spatele unui ecran de secretizare parţială, se întâlniră cu Emily Tang şi cu Ghenadi Gorosumov.

— Care-i treaba? întrebă el ridicându-se pe vârfuri şi aplecându-se în dreapta şi în stânga ca să se mai detensioneze.

Emily ridică un deget.

— Mai întâi, s-a confirmat: microcutremurele care au proliferat în ultimele douăzeci, treizeci de ore provin de la capsule-sonde căzute aici cu mult timp în urmă.

— Chiar aşa? S-a confirmat deja? Cum puteau să…

Ea arătă către ecran. Înfăţişa o privelişte cu fiinţe omeneşti şi cu roboţi asistenţi care înaintau cu greu printr-un estuar noroios. Un altul arăta bărbaţi trudind printre bolovani recent rostogoliţi de pe o stâncă stratificată de piatră sedimentară. Emily acceleră înregistrarea, ajungând la un punct culminant similar în patru cazuri diferite: ţipete şi recuperarea a ceva ce reacţiona la atingerea omenească emiţând o strălucire scurtă, dar puternică.

Spălate de nămol şi de resturi sau desprinse cu greu din montura pietroasă veche de eoni, obiectele dezvăluite de lucrători nu erau niciodată netede sau intacte, ca Artefactul Havana. Dar chiar şi aşa, hârbuite, păstrau în mod limpede o asemănare, un aer familiar. Iar în interiorul a două dintre exemplarele recuperate se putea vedea efectul categoric al primelor raze de soare care le atingeau suprafaţa după… foarte mult timp. Unduiri de cenuşiu neclar. Sclipiri de culoare. Sugestia unei configuraţii care făcea eforturi să se închege.

— Se pare că detonaţiile nu s-au produs doar ca să atragă atenţia. Câteva explozii au reuşit chiar să producă eliberarea sondelor din straturile în care erau prinse, uşurând descoperirea lor. Desigur, a fost un noroc chior pentru cele care s-au nimerit aproape de suprafaţă sau lângă o margine de stâncă. Vasta majoritate nu s-a ales cu nimic, doar şi-au aruncat în aer bucăţi din propria substanţă, rămânând îngropate sub compost sau sedimente vechi de un milion de ani. Cele mai multe rămăşiţe nici n-o să le găsim vreodată, oricât de mult am…

— Spune-i-o pe-a doua, porunci Akana.

— Îhî, aşa.

Emily comandă printr-un clic o nouă prezentare pe display-uri şi holoecrane. De data aceasta, panorame înstelate. În primul moment, Gerald se aşteptă să se întoarcă în filmul narativ al Artefactului. Dar nu era aşa. Recunoscu Scorpionul… Crucea Sudului… Balanţa… Erau imagini obţinute de pe Pământ. Sau de undeva din apropiere.

— Vezi pulsaţia aceea? întrebă Emily.

Îi arătă o „stea” care nu putea fi stea. Era prea verde. Clipitul îi era prea regulat.

— Paralaxă? întrebă el.

— Cele mai multe par localizate în zona interioară a centurii de asteroizi, răspunse Ghenadi. Vreo două sute, până acum. Deşi s-au observat unele nu mai departe de L-3 şi câteva pe suprafaţa Lunii.

— Isuse mayaşe! *Sute?* Când…?

— Totul se întâmplă cam de-o oră încoace. Numărul total continuă să crească.

— Dar…

În mintea lui era un vârtej de gânduri.

— …dar cum ar putea *şti* obiectele astea că a venit momentul să ţipe ca să atragă atenţia? Bine, poate că unele sunt destul de aproape ca să recepţioneze transmisia interviului nostru cu Artefactul. Dar *acolo,* departe? Sau în adâncul pământului?

Emily şi Ghenadi schimbară priviri piezişe. Era clar că totul se petrecea prea repede, aproape la limita capacităţii omeneşti de procesare a informaţiei.

— S-a dat publicităţii ceva din toate astea?

Akana ridică din umeri.

— Cum am putea să păstrăm secretul? Uită-te la Haihong Ming cum stă în colţul lui cu gluga de secretizare trasă pe cap, consultându-se cu autorităţile lui. Ce altceva ar putea discuta într-un asemenea moment? Evident că *ei* ştiu deja. Există indicii că mai sunt la curent şi alte cinci naţiuni şi trei ghilde. Iar cluburile amsci adulmecă şi dau târcoale ca nişte copoi. Multe dintre ele au instrumentar optic capabil să depisteze fenomenele… şi fără îndoială că

le vor depista. Aşa stând lucrurile, nu ştiu cum ar putea să beneficieze cineva dacă păstrează secretul la acest moment. Corelaţia cu mişcările seismice a venit prima dată de la o gardă cetăţenească. Nu ne-ar fi mai util să cântărească problema asta cât mai multe creiere cu putinţă? În paralel?

Nu era atitudinea pe care o asociază publicul de obicei cu birocraţii guvernamentali, în special cu ofiţerii comandanţi din rândurile armatei. Pe de altă parte, evident, Akana ştia că nu trăiau vremuri obişnuite.

Gerald inspiră şi expiră de câteva ori, încercând să-şi limpezească mintea. Devenise un personaj istoric după ce înhăţase din spaţiu ceva care părea absolut unic şi epocal. Iar acum, să afle că obiectul acela era doar unul din câteva mii, posibil milioane – poate la fel de obişnuit ca orice alt soi de piatră preţioasă de mari dimensiuni – ei bine, asta te umplea de umilinţă, te intimida şi te făcea să-ţi pui întrebarea: „De ce n-am dat până acum de obiectele astea?"

Şi înţelese. „Pun rămăşag c-am dat de ele. Ici şi colo, de-a lungul secolelor. Poate unele au căutat să ne atragă atenţia în alte ere. Însă abia acum a venit vremea, ocazia pentru care au fost construite ele toate. Când suntem maturi şi pregătiţi pentru contact. Când am ajuns capabili din punct de vedere tehnologic să ne *alăturăm…* structurii, ori care-o fi ea, căreia vor ei să ne alăturăm."

Totul avea logică, deşi o logică bizară, ameţitoare. O abundenţă de sonde ieftine, trimise din multe locuri să călătorească timp îndelungat, putea fi mult mai eficientă decât un număr mic de sonde foarte scumpe, cu propulsie proprie. Era mai ieftin decât să menţii în funcţiune un „semnal îndrumător" bazat pe şansa infimă ca poate o stea dintr-o sută de milioane să dea naştere în anul acela unor radioastronomi.

Şi totuşi, o enigmă continua să iasă în evidenţă faţă de celelalte.

„De ce toate capsulele sunt programate să concureze frenetic între ele? De ce-ar conta care dintre ele ne face

cunoştinţă cu civilizaţiile galactice? Ce au de câştigat: vreun fel de comision de recrutare?”

Aruncă o privire peste umăr, numai bine ca să observe ceva ce-i dădu un fior ciudat. Artefactul Havana îşi isprăvea istorisirea despre originea şi călătoria sa prin spaţiu. Planeta Pământ umplea acum marele ecran – destinaţia intrase în raza vizuală.

Gerald lăsă deoparte curiozităţile referitoare la acele părţi ale naraţiunii pe care le ratase. Akana avea dreptate. Putea oricând să lanseze o reluare, împreună cu comentarii explicative din partea unor experţi în fiecare domeniu.

În acel moment însă, pe fundalul împestriţat de nori al istmului Panama se profilă vertical un obiect subţire, neverosimil de lung, asemănător unei funii sau unui şarpe, având la un capăt o gheară pregătită să apuce. Sub ochii tuturor, apucătorul se deschise larg, cu degete prinse laolaltă, ca o mănuşă de baseball. Gerald simţi cum mâna dreaptă i se contractă şi i se întinde, în amintirea felului cum se simţea în acele momente – cât trecuse de atunci, mai puţin de o lună? – când el şi maimuţica-asistentă pilotau cablul-apucător către fatidica întâlnire. Acum însă privea din cealaltă parte, din perspectiva unui rătăcitor printre stele.

Un rătăcitor care se întâmplase să fie mult, mult mai norocos decât majoritatea celorlalţi, ajungând exact în locul potrivit la momentul potrivit, când un astronaut din specia umană se întâmplase să fie pregătit şi să aibă instrumentele necesare.

„Aş mai fi fost la fel de calm şi de profesionist în timpul operaţiunii de prindere dacă aş fi ştiut ce eram pe cale să apuc?”

Totuşi, nu-şi putu opri un tresărit când apucătorul se închise de jur-împrejurul obiectului…

…şi deodată povestea se termină. Peisajul se goli, rămânând în urmă doar Atacă-jos Ucidepeşti, creatura liliac-elicopter, lângă Cel Mai Vechi Supravieţuitor, al cărui zâmbet de Buddha îl lăsă la rândul său pe Gerald

profund nesatisfăcut.

— Mulţumesc că mi-aţi spus toate astea, li se adresă el Akanei şi celorlalţi. Dar acum e vremea să primim nişte răspunsuri veritabile.

Ştia că încordarea îndârjită pe care o simţea în maxilar şi în mâinile cu degetele încleştate i se oglindea şi în privire.

INTEROGATORIU ÎN MASĂ

Întrebările la adresa extratereştrilor din Artefact, extrase dintre cele mai bine de treizeci şi cinci de milioane trimise de public, erau clasificate după popularitate şi relevanţă de motorul analitic Deep Purple. Comisia Contactului promisese că va răspunde unora dintre acele subiecte de interes imediat ce aveau să fie rezolvate „chestiunile de bază" din relaţia cu entităţile vizitatoare.

Aţi venit să ne învăţaţi metode mai bune? Când pot să încep? *(#1 timp de 3 zile)*

Aţi venit să ne cuceriţi sau să ne omorâţi? Şi n-am putea să vă convingem să nu faceţi asta? *(#2 timp de 13 zile)*

Cum putem obţine acea „viaţă fără sfârşit" pe care ne-aţi promis-o? *(În creştere de la zero în ultimele două ore şi continuând să urce rapid)*

Ce-ar trebui să facem ca să ne simpatizaţi? *(În continuare pe poziţia a 4-a după 5 zile)*

Sunteţi în relaţii bune cu Dumnezeu? *(În urcare de la #12 în ultima oră)*

N-aveţi un motor warp în plus? *(În urcare de la #16 în ultimele 36 de ore)**

Sunteţi o farsă? *(În coborâre de pe locul 5 cu 1 oră în urmă)*

De ce-ar fi nevoie ca să ne lăsaţi în pace? *(În coborâre de pe locul 3 cu două ore în urmă)*

Aveţi ceva reţete gastronomice noi? *(În urcare de la #46 în ultimele 10 ore)*

* Milioanele de voturi în favoarea acestei întrebări par să fi fost generate *nu* de participanţii umani, ci de o versiune nouă a viermelui informatic voxpopuli. Totuşi, arbitrul nostru *ia,* Deep Purple, insistă ca ea să fie plasată aici, în fruntea ierarhiei, dintr-un motiv al său pe care nu-l cunoaştem.

Capitolul 46

UN CHIP ZÂMBITOR

Fără îndoială că erau în stare să-i supravegheze fiecare mişcare. Bărbaţii care o urmăreau pe Mei Ling se descurcau, în mod evident, prin Mesh. Pentru ei n-ar fi fost nici prea greu, nici prea scump să desemneze nişte agenţi software – examinatori de tipare şi identificatori de chipuri – care să ia la rând nenumăratele minilentile prinse de fiecare toc de uşă, de fiecare buiandrug şi pe fiecare indicator stradal, în căutarea unei tinere femei îmbrăcate sărăcăcios, cu un copilaş în braţe, pe care un băieţel ciudat o trăgea după el pe străzile prosperului Pudong.

De la bun început, se aşteptase ca ei s-o prindă în orice clipă.

„Atât că… ce-o să facă dacă ne-ncolţesc pe o stradă aglomerată? Mă iau pe sus de faţă cu sute de martori? Poate de asta am fugit nestingherită atâta vreme. Aşteaptă momentul potrivit, atâta tot."

La începutul fugii, întorcea întruna capul şi săgeta cu privirea în jur, în căutarea unor urmăritori sau a oricăror indivizi cu înfăţişare suspectă, până când copilul, pe tonul lui neobişnuit de plat şi de ritmic, îi spuse să se oprească, îi recomandă să privească mai degrabă la vitrinele magazinelor, ca să-şi ţină chipul ferit de mulţimea *ia*-urilor din stradă. Un sfat raţional – dar ea ştia că n-avea să-i fie de folos prea mult timp.

În vidrame apăreau mereu scene de urmăriri nebuneşti pe bulevarde urbane. Câteodată, pe urmele fugarului erau

roboţi mititei, care zburau din zid în zid ca insectele. Sau, alteori, erau insecte *veritabile,* programate să se îndrepte spre o anume persoană pe baza mirosului ei. Sateliţi-spioni şi strato-zepuri erau chemate în ajutor pentru a folosi camere telescopice cu care să facă zoom de la mare altitudine, în timp ce vidre-de-canalizare spionau de jos, târându-se prin conductele de scurgere ca să-şi scoată prin grilaj boturile neliniştite, dând raportul despre nefericitul fugar.

Sensocâinele acela de-acolo, care adulmeca zi după zi în căutare de narcotice ilicite… Dacă se întorcea brusc şi te muşca de gleznă, injectându-te cu anestezic dintr-un canin ascuţit, golit pe dinăuntru? Văzuse aşa ceva într-un holo-*ia*nime recent. Nu existau limite pentru uneltirile puse la cale de fantazişti – şi erau cu milioanele –, dotaţi cu instrumente de randare 3D, timp liber şi multă paranoia. În orice caz, tehnologiile se schimbau cu atâta rapiditate, încât Mei Ling habar n-avea unde se plasa graniţa dintre instrumentarul real şi cel science-fiction.

Pe când puştiul care continua s-o tragă pe alei lăturalnice părea foarte sigur pe el, ea tot nu se putea abţine să privească pe furiş în toate părţile, cercetând reflexiile din vitrinele magazinelor, căutând microfoane secrete, atentă la toţi ochii pe care îi putea depista… şi la ceilalţi.

Cândva pe la începutul fugii se gândise să sune pur şi simplu ca să ceară ajutor. Acea simpatică inspectoare Wu se arătase a fi deopotrivă înţelegătoare şi profesionistă când venise cu echipa ei de poliţişti s-o interogheze pe Mei Ling la micuţul sălaş costier, întrebând-o despre Xiang Bin şi despre misterioasa lui piatră luminoasă. Piatră pe care probabil că o voiau şi oamenii aceştia.

I se păruse că ar fi o idee bună să sune, dar apoi îşi dăduse seama că nu i-ar fi fost uşor s-o facă. Puştiul îi aruncase perechea nou achiziţionată de ochelari suprastrat – în definitiv, puteau fi identificaţi şi urmăriţi – înainte s-o târască în goana aceasta zigzagată pe străduţe obscure, în care se ascundeau rând pe rând sub fiecare

umbrar de piatră care le ieşea în cale. Dar oare nu mai existau şi alte căi de a telefona la autorităţi? Nu putea să oprească pur şi simplu un trecător şi să-l roage să sune pentru ea?

Sau – îşi dădu seama de asta după o vreme, când era prea târziu – n-ar fi trebuit să poţi pur şi simplu să te opreşti în faţa oricărui semafor urban sau a oricărui stâlp de utilităţi şi să spui: „Hei, am de raportat o chestiune de securitate a statului”?

Mai bine nu. Mei Ling nu-şi dorea să pice la mijloc între grupuri de putere. Dacă toate astea erau doar o luptă între două facţiuni ale autorităţilor sau ale aristocraţiei? Treburi de-astea se petreceau tot timpul, iar când balaurii se luptă între ei, sătenii ar face bine să se ferească din calea lor.

Ceea ce era exact lucrul la care părea să se priceapă copilandrul cu privire alunecoasă.

O condusese mai întâi până la uşa din spate a unui restaurant turistic şi mai departe, prin bucătăria aburindă şi plină de arome. Cei mai mulţi bucătari nici nu-i băgară în seamă, dar unul răcni spre ei o întrebare în timp ce ţâşneau printr-o cămară care dădea într-o magazie din care se trecea pe lângă forfotul unei zone de încărcare spre o scară care se continua cu un pod improvizat peste o alee până la cvartalul alăturat, unde se furişară iute printr-o fabrică în care se produceau pe bandă rulantă kituri Goofy-de-Crescut-Acasă, scoase la vânzare într-un parc de distracţii din apropiere.

O mansardă vastă, plină de lume ocupată, o nedumeri pe Mei Ling. Toţi lucrătorii stăteau în picioare, branşaţi în costume de acţiune, gesticulând şi mimând un fel de activitate energică, reflectată pe holoecranele din apropiere. Din gesturile lor – întindeau mâinile în sus să apuce nonobiecte, sau *nobiecte* – îşi dădea seama că oamenii aceia construiau ceva, fără îndoială. Dar ce anume? Abia după ce traversase aproape toată încăperea, grăbindu-se pe urmele ghidului său, apucă să arunce o privire la nişte display-uri mari şi îşi dădu seama: „Construiesc molecule! Atom cu atom.”

Auzise de aşa ceva. Pe undeva, poate prin turnurile de sticlă din celălalt capăt al oraşului, sau în camera vreunui puşti brazilian dintr-o familie bogată, sau la vreo universitate africană, un nou fel de material sau de aparat era născocit cu ajutorul computerului, urmând a fi fabricat de un dispozitiv de birou pentru prototipuri – traducând imaginaţia în ceva cu totul şi cu totul nou. Doar că software-ul nu putea rezolva orice problemă de design. Erau anumite lucruri cărora *ia*-urile nu le făceau faţă la fel de bine – sau de ieftin – ca o sală plină de fiinţe umane lucrătoare la normă, care beneficiau de o bună vedere stereoscopică şi de instincte pentru formă şi configuraţie vechi de milioane de ani.

Încă un pod şubred şi încă un atelier de fabrică – aici se realizau pălării pixelate pe care se aprindeau imagini cu rachete spaţiale suprapuse peste steaguri chinezeşti – îi conduseră către un coridor de la etajul al treilea, cu birouri pe ambele laturi: un avocat, un specialist în implanturi dentare, un chirurg biosculptor…

„Evităm toate camerele video de pe stradă”, îşi dădu ea seama. Deşi, bineînţeles, existau camere şi în interior, însă pentru străini era mai dificil să capete acces la ele prin intermediul Meshului. Conform cu principiile Marii Învoieli, până şi statul trebuia să ceară permisiunea de a le folosi, ori să obţină un ordin judecătoresc. Putea să dureze câteva minute.

Coborâră în fugă altă scară şubredă şi trecură printr-o nişă ascunsă după o draperie, aproape de capătul unei prăvălii cu haine la mâna a doua care îi aproviziona pe muncitorii sindicalişti de nivel inferior. Deplasându-se cu iuţeală prin dreptul rafturilor, tânărul ei ghid trase la un moment dat o boccea şi i-o arătă lui Mei Ling, care recunoscu în ea veşmântul unei doici autorizate – o membră a Ghildei Îngrijitorilor de Copii.

„Bună alegere”, îşi spuse ea. „Nimănui nu i s-ar părea suspect dacă m-ar vedea cu micul Xiao En în braţe.

Dar dacă plătesc pentru ele, chiar şi cu bani gheaţă, registrul de achiziţii o să-mi afişeze chipul pe Mesh, şi-

atunci toată fereala asta o să fie în zadar.”

Imediat avea să primească răspuns la problema aceea. În timp ce ea se ghemuia într-un colţ, dându-i copilaşului să sugă, băiatul îşi făcu de lucru cu un aparat mic, scanând cu el de sus până jos uniforma din două piese, după care smulse cu abilitate câteva grăunţe ascunse – cipurile de identificare a mărfii.

— Oricine poate să le găsească, spuse el, săvârşind un soi de incantaţie compusă din şoapte şi mişcări neclare cu vârfurile degetelor, după care puse grăunţele invizibile înapoi de unde le scosese. Dar e altă treabă să le temporizezi. Să le ritmezi. Să le reconturezi.

Mei Ling nu punea mâna-n foc că pricepuse, dar, ce-i drept, băiatul făcea ca furtul din magazine, presupus a fi imposibil, să pară floare la ureche.

El îi făcu hatârul s-o privească iar în ochi, pentru scurt timp, oferindu-i şi un surâs fugar ce părea muncit, chinuit, deşi prietenos, fără doar şi poate, ca şi cum simplul act de a relaţiona cu ea necesita din partea lui un efort de concentrare eroic.

— Mama trebuie să aibă încredere în Ma Yi Ming.

Numele acela putea fi interpretat cu sensul „calul unu superior”, în care „ma” – cal – era şi simbolul tradiţional al unei mari puteri. În special celor din Shanghai le plăceau numele impetuoase, categorice, care să le aducă purtătorilor încredere şi împlinire. O persoană care se distinge din mulţime, o figură eroică în ciuda handicapurilor. Lui Mei Ling i se păru ironic.

— În regulă… Yi Ming, răspunse ea.

Cel puţin partea aceea a numelui semnifica „poporul”, încă o ironie?

— Chiar am încredere în tine, adăugă apoi dându-şi seama, chiar în timp ce-o spunea, că era o afirmaţie adevărată.

Micul Xiao En mormăi nemulţumit când i se luă sfârcul de la gură, dorindu-şi să mai sugă şi după ce Mei Ling consideră că era sătul. Era totuşi un copilaş bine-crescut şi nu făcu scene când maică-sa îi schimbă scutecul. Apoi Mei

Ling se piti într-un cotlon să se schimbe în noua îmbrăcăminte. Între timp, Yi Ming îşi făcea de lucru cu vechile ei haine ponosite. Dar de ce? Evident că aveau să le abandoneze.

Chinuindu-se cu închizătorile, Mei Ling trăgea cu ochiul peste draperie, convinsă că avea să se întâmple ceva rău în tot acest timp. Şi iată, când ieşi de acolo îmbrăcată cu uniforma scorţoasă de la apret, unul dintre casieri aruncă o privire spre ea şi se apropie.

— Ia stai aşa, nu te-am văzut…

În acel moment, când lui Mei Ling îi bubuia inima în piept, se auzi o trosnitură puternică din cealaltă parte a prăvăliei. Un bărbat masiv, adus de umeri – evident, omul de serviciu –, se îndepărta de un manechin, mormăind şi folosindu-şi mopul ca să se apere, în timp ce marioneta-model pentru haine bolborosea şi guiţa, fluturându-şi cu însufleţire braţele de plastic, aruncând în el cu pulovere, acti-pantaloni şi cămăşi e-sensibilizate. Tot personalul de vânzări până la ultimul om dădu buzna în direcţia aceea, iar băieţelul autist murmură:

— Mama şi-a schimbat hainele. Acum faţa.

O trase pe Mei Ling către uşa din spate, în punctul mort pentru camere dintre magazin şi alee, şi îi făcu semn să se aplece. Scoţând un fel de stilou, o prinse de ceafă cu mâna stângă, ţinându-i capul nemişcat cu o forţă nefirească, iar cu dreapta începu să-i deseneze iute obrajii şi fruntea. Când îi dădu drumul, Mei Ling se lăsă pe spate cu un oftat care exprima părţi egale de furie şi de mândrie rănită.

— Cum îndrăzneşti… începu ea.

Dar se întrerupse când îşi surprinse imaginea în oglinda din zona cabinelor de probă. Băiatul desenase doar vreo zece, douăsprezece linii. Efectul lor era bizar şi de un comic ridicol când le priveai direct. Dar cine se uita aşa la alţi oameni afară, pe stradă? Când Mei Ling îşi mută privirea, chiar şi foarte puţin, efectul deveni uimitor. Văzu o femeie cu cel puţin douăzeci de ani mai bătrână, cu obraji scofâlciţi şi fruntea mult mai joasă, cu bărbia pronunţată, nasul cârn şi ochii apropiaţi.

— Recunoaşterea facială *nu* va recunoaşte, spuse băiatul.

Dădu din cap a încuviinţare şi întinse mâna către a ei.

— Acum următoarea oprire… un loc sigur pentru mame.

* * *

După încă un ceas pe care îl petrecură intrând şi ieşind din tot soiul de clădiri pentru a-şi pierde urma în oraş, traversând poduri de la etajele superioare, depozite, ateliere şi săli de cursuri universitare, se pomeniră stând în dreptul unui loc pe care Mei Ling visase dintotdeauna că avea să-l viziteze într-o bună zi, ca să vadă cu ochii ei minunea minunilor.

— E… e magnific, oftă ea, mişcând eşarfa lui Xiao En ca să poată vedea şi el.

Copilul se opri din agitaţia de până atunci şi rămase holbându-se la splendoarea de portal către altă lume, ale cărei unice hotare erau cele ale imaginaţiei.

Universul lui Disney şi al Regelui Maimuţă din Shanghai se profila chiar în faţa lor, pe cealaltă latură a unei mari pieţe; muntele său artificial era plin de peşteri cu trasee şi instalaţii, de fortăreţe fabuloase, fiare legendare şi păduri de neînchipuit, veşnic învăluite într-o splendoare de ceţuri parfumate. Aici puteai găsi acele lucruri fantastice pe care le vedeai doar în straturile dezlănţuite ale virspaţiului, devenite însă la fel de palpabile ca piatra! Un amestec de fantezie şi soliditate care n-ar fi putut căpăta substanţă decât printr-un minunat amestec de artă, ştiinţă, inginerie şi sume de bani astronomice.

În prim-plan, la doar o sută de metri distanţă, se conturau faimoasele porţi larg deschise din viridium sclipitor, având în vârf personaje gigantice, holomecanice, care se făleau şi pozau în ipostaze exagerat teatrale. Le recunoscu pe Albă ca Zăpada, pe Pocahontas şi pe frumoasa prinţesă Chang'e. Era acolo şi bătrânul înţelept Xuanzang, însoţit în călătoria lui epopeică spre apus de împieliţatul Zhu Baije şi de fraţii săi, Cei Trei Purceluşi. Un elefant zburător cu urechi fâlfâitoare descria cercuri

vesele prin aer, într-un dans la înălţime cu uimitorul cal-dragon. Mai jos, legendarul băiat Ma Liang îşi flutura pensula magică, făcând să prindă viaţă nişte simple desene!

Iar preferatul tuturor, Sun Wukong, Maimuţa însăşi, zburda de colo-colo printr-un turn ornamentat cu flamuri multicolore şi neverosimil de lungi, jucându-se de-a prinselea cu mătăhălosul King Kong.

Toate acele figuri familiare se înşirau pe parapetele crenelate şi supraetajate. Dar cea mai mare dintre toate, figura centrală care se afla deasupra porţii principale, era imaginea unui chip prietenos, cu nişte urechi imense, negre şi rotunde, şi cu zâmbetul de învingător al celui încrezător în destinul său, flancat de sculpturi active reprezentând doi vizionari din viaţa reală, a căror imaginaţie produsese atâtea minuni şi dăruise lumii atâtea visuri: *Unchiul Walt* şi *Învăţatul Wu.* Perechea aceea – unul îmbrăcat într-un costum occidental de modă veche, celălalt în straiele dinastiei Ming – părea să privească ţintă la Mei Ling, îndemnând-o pe ea personal să se apropie, cu zâmbete largi şi cu braţele deschise.

Xiao En gânguri de încântare, iar Mei Ling se simţi atrasă irezistibil... Atât că vasta piaţă acoperită cu dale iridescente de beton era un spaţiu deschis şi expus care o descuraja. Nicăieri pe Pământ nu exista vreun loc supus unei examinări mai amănunţite, prin intermediul mai multor camere video, decât acesta.

„Nu încape îndoială că supraveghează tot locul.”

Dar simţi iar că o trage cineva de mână.

De data asta, Yi Ming nu se obosi să-i vorbească. Era limpede ce voia să sugereze. Dacă aveau de gând să traverseze, trebuia s-o facă repede. Acum.

În timp ce se mergeau aţă către portal, Mei Ling simţi şi mai acut senzaţia de pericol. Deodată, noile ei haine şi machiajul menit să păcălească *ia*-urile păreau cu totul nepotrivite, mai ales cu atât de puţină lume în jur!

— Unde-s toţi? se miră ea cu voce tare, mai mult ca să audă pe *cineva* vorbind. Ştiu că-i mijlocul săptămânii. Dar

ar trebui să fie mai mulţi turişti, copii, vizitatori…

Într-adevăr, se părea că doar vreo câteva sute de persoane treceau prin piaţa pustie, venind dinspre sau îndreptându-se către gara subterană sau către parcare. Pustietatea peisajului avea ceva sinistru, din moment ce era abia începutul după-amiezii. „Dar parcă ar fi trecut zile în şir de când am dormit ultima dată în micul nostru sălaş costier.” Cu toată sinceritatea, Mei Ling ducea dorul singurătăţii. Al clipocitului constant iscat de mareea lui Huangpu la contactul cu lemnăria putredă a locuinţei ei.

— Toţi înăuntru, îi explică Yi Ming. Peste două treimi dintre toţi omnormalii. Douăsprezece miliarde trei sute patruzeci şi două de milioane de ochi, furnizând imagini mentale către douăsprezece miliarde trei sute patruzeci şi două de milioane de emisfere cerebrale închise într-un număr de cranii egal cu *jumătate* – rămase fără aer şi trebui să inspire –, toţi urmărind pietre spaţiale care fac să împietrească spaţiul. Toţi curioşi să afle despre viaţa veşnică. Până şi cobbly vor să ştie.

Mei Ling nu pricepu tot, dar prinse ideea. Lumea toată – sau aproape toată – intrase în modul imersiune, urmărind ceva ce se petrecea în America. Interviul cu extratereştrii din Artefact. Era în plină desfăşurare un eveniment demn de a suscita un interes vorace pe plan mondial – poate chiar o întâmplare minunată. Totuşi, Mei Ling îşi dorea ca obiectul să nu fi fost descoperit niciodată, iar Xiang Bin să-şi fi lăsat propria-i descoperire pe fundul estuarului nămolos.

— *Atâtea* cristale spaţioase din spaţiul cristalin, intonă băiatul.

Mereu părea să experimenteze posibile rime sau cântece. Probabil că era vorba de unul dintre acele impulsuri irezistibile care îi conduceau pe atâţia şi atâţia tineri atinşi de boală. Acum însă i se simţea în glas şi tristeţea; empatiza cu mesagerii minerali pierduţi, poate mai mult decât ar fi făcut-o cu unii făcuţi din carne şi oase.

— Cei căzuţi în mare n-au soare! Mii şi mii, prinşi în subteran, străduindu-se-n van! Restul în spaţiu, toată

turma, abia de li se vede urma. Alţii, închişi în seifuri şi-n morminte, sperând să-i salveze cineva – dar cine va vrea? Plictiseală grea!

Părea sincer mişcat de toată tragedia aceea.

— Ia stai aşa! îl întrerupse ea deodată. Stai să pricep şi eu. Vrei să spui că există *multe* pietre de-astea luminoase, vorbitoare?

Îi tresălta inima de speranţă. Dacă era adevărat, atunci poate că nu mai era nimeni disperat să-i găsească soţul.

— Da. *Multe* – număr mare, amploare… *Strălucitoare* – numinos luminos… *Pietre* – serpentine cristaline olivine…

O trase de mână şi porni ţopăind vesel.

— Dar numai două ne *vorbesc* nouă!

Grăbindu-se în urma lui, Mei Ling se întrebă în sinea ei: „Doar două vorbesc? Cea din Washington… şi a lui Bin? Atunci, oamenii puternici o să-l vâneze în continuare. Sau o să se folosească de mine ca să-l găsească. Sau o să-l ameninţe, o să-l constrângă.

Dar… de unde putea să ştie copilul?"

Scârţâit de frâne. O privire în urmă îi confirmă cele mai rele temeri. Câteva dube negre tocmai opriseră la intrarea în piaţă, atât cât îndrăzniseră să se apropie de barierele pentru pietoni, şi o mulţime de bărbaţi coborau şi se adunau lângă ele. Unul dintre ei arătă spre ea şi porniră toţi într-acolo, cu pas alert.

Nu mai avea rost să pretindă că ieşise la plimbare – o doică însoţind doi copilaşi în parc. Mei Ling şi Yi Ming o luară la fugă. Dar „Ce-o să facem când o s-ajungem acolo?" se întreba ea.

Deşi erau puţini vizitatori, coada de la ghişeul de bilete era mult prea lungă. Chiar dacă şi-ar fi permis piperata taxă de intrare, oamenii aceia ar fi ajuns-o din urmă cu mult înainte de-a apuca să plătească, darămite să mai şi ajungă la poartă. Asta presupunând că paznicii de la Disney n-ar fi oprit-o pur şi simplu la strigătele urmăritorilor. Fiindcă *precis* erau de la vreo agenţie de stat. Cum altfel ar fi putut să se poarte aşa ziua în amiaza mare? În *China***?**

Dacă nu cumva erau disperaţi şi dispuşi să joace la cacealma, pretinzând că sunt reprezentanţi ai vreunei componente guvernamentale.

O parte din zăpăceală i se mai risipi când Yi Ming o călăuzi pe lângă chioşcul de bilete, direct spre portalul larg de viridium, prin umbra proiectată de înţeleptul Wu Cheng’en, care scrisese minunata poveste de aventuri *Călătorie spre soare-apune,* intrată în patrimoniul naţional. Deşi veche de cinci secole, continua să se măsoare de la egal la egal, la nivel cultural şi după încântarea produsă cititorilor, cu poveşti mai noi despre răţoi, câini şi şoricei vorbitori.

Oprindu-se dintr-odată, băiatul se întoarse şi ţâşni spre un cuplu bine îmbrăcat, care tocmai ieşea din parc împreună cu o fetiţă îmbrăcată într-un costum de mătase drăguţ, deşi retro, copiat din clasicul *Sailor Moon.* Avea buzele pătate după ce supsese gâtul unei victime de zahăr candel, din turul de mare succes *Vampirii din Adnauseam.*

Vizibil obosită şi foarte răsfăţată, într-o eră care favoriza intens fetele în detrimentul băieţilor, căscă gura cu un aer suspicios, cu „sânge” de zahăr scurgându-i-se pe obraz, la Yi Ming, care se înfipsese în faţa lor şi începuse să sporovăiască pe un ton prietenos. Niciun cuvânt rostit de el n-avea sens, cel puţin nu pentru Mei Ling sau pentru părinţii fetiţei. Dar în primul moment cei doi rămaseră muţi de surpriză, lăsându-se luaţi de mână şi bătuţi amical pe spate, în timp ce băiatul continua să bolborosească aiurea.

Fetiţa îşi reveni prima şi imediat se strâmbă la Yi Ming, arătându-şi dinţii pătaţi cu roşu.

„Ce face?” se întrebă Mei Ling. „Şi-a dat seama deodată ce disperată e situaţia? Mă abandonează aici şi-şi caută pe alţii să le fie ghid prin oraş?”

Urmăritorii ajunseseră deja la jumătatea pieţei. Mei Ling începu să scruteze împrejurimile în căutarea unor căi de scăpare. Niciuna nu părea promiţătoare când avea de cărat şi un copil mic. Poate să coboare cu liftul până în gară…

Cei doi turişti îşi traseră mâinile, iar tatăl, aţâţat de ţipătul strident al fetei, îl împinse pe Yi Ming – care se mulţumi să râdă, se răsuci pe loc de trei ori şi porni în viteză spre Mei Ling.

— Mamă. Mâna.

Pe când familia înstărită se grăbea să se îndepărteze, Mei Ling simţi deodată pe încheietură tocul cu care o mâzgălise băiatul pe faţă cu o jumătate de oră în urmă. La început nu se întrezări niciun model, doar o serie rapidă de *puncte* care o înţepau şi o dureau puţin, deşi avea pielea îngroşată. Toate picăţelele erau restrânse într-o zonă pătrată, a cărei latură să tot fi avut vreo trei centimetri.

„Ah”, îşi spuse ea, „e posibil oare? Poate cineva să facă aşa ceva?”

Urmăritorii se apropiaseră între timp. Yi Ming îi dădu drumul şi începu să facă acelaşi lucru pe dosul mâinii sale drepte, ceea ce o făcu pe Mei Ling să-şi dea seama că era stângaci. Îşi aminti că auzise pe undeva că trăsătura aceea apărea mai frecvent la autişti. Acelaşi lucru se putea spune despre dantura strâmbă a băiatului, despre pielea lui bolnăvicioasă şi despre mersul lui ciudat. Deşi nimic din toate acestea nu i se mai părea acum deranjant.

„Am văzut şi mai rele la moşnegii cu bale la gură de la cămin.”

— Ar fi mai bine să… încercă ea să-l îndemne, îndoindu-se că lucrarea lui avea să aibă efect.

— Da, Mamă, acum.

Se întoarseră împreună şi porniră cât de repede puteau păstrând în acelaşi timp aparenţa nonşalanţei, ca o doică însoţind un copilandru şi un bebeluş către porticul unde se făcea verificarea automată a biletelor de intrare sub formă de tatuaje temporare codificate.

Mei Ling îşi ţinu mâna dreaptă la vedere, deşi nu se vedea nicio rază care să i-o scaneze. Spre marea ei surprindere, nu dădură buzna nici paznici de la Disney, nici roboţi. Doar o voce se auzi fredonând de sus, ca din Ceruri.

— *Bun venit din nou, doamnă Chu şi drăgălaşule Lui. Ei,*

dar nu v-a luat mult să vă schimbaţi şi să vă întoarceţi de la hotel. Desigur, permisul vostru VIP este în continuare valid. O robo-trăsură vă aşteaptă pe Bulevardul Urşilor Panda, în stânga voastră. Dacă va veni mai târziu şi domnul Chu, îl vom aduce la voi cât mai repede, mai plăcut şi mai gentil cu putinţă.

Se grăbiră amândoi să treacă limita de demarcaţie, un şir de dale care străluceau într-un galben imperial, cu un avans confortabil de aproape un minut înainte ca indivizii masivi care-i urmăreau să ajungă la cordonul de securitate. Acolo şi rămaseră bărbaţii, spumegând şi bătând pasul pe loc, ştiind că ar fi fost complet inutil să forţeze intrarea fără permis de trecere, darămite înarmaţi. Cel mai probabil, ar fi atras asupra lor cu promptitudine, din ascunzători aflate în apropiere, mai multe forţe de ordine decât ar fi putut ei înfrunta cu succes. Le-ar fi trebuit cel puţin un vraf de ordine legale semnate de câteva instanţe şi de multe persoane cu autoritate. Şi nici atunci n-ar fi reuşit.

Mei Ling simţi un val de satisfacţie savuroasă când privi peste umăr şi le observă frustrarea, dar apoi îşi concentră atenţia în sens opus, către abundenţa de minunăţii. Drept în faţa lor se întindea un bulevard cu magazine şi atracţii, clădiri care păreau însufleţite şi personaje robotice pline de viaţă, care făceau plecăciuni ori dansau cu poftă când priveai către ele. Îi fermecară din prima clipă şi pe ea, şi pe micul Xiao En. Numai Yi Ming clătina întruna din cap, murmurând ceva despre *cobbly… cobbly peste tot.*

Ei, în orice caz, toate astea întreceau, categoric, purtatul unor pârliţi de vir-ochelari care nu făceau decât să picteze straturi fanteziste peste mundanele străzi ale oraşului. Aşa cum întreceau şi orice joc în imersiune completă. Pentru că din acest loc încântător, în care fiecare floare părea de zece ori mai mare decât ar fi fost normal, iar aburii parfumaţi înlocuiseră până şi smogul Shanghaiului, păreau să fi dispărut toate dezavantajele vieţii reale, până la ultima piatră de care te-ai fi putut împiedica – şi totuşi, bogăţia realităţii se desfăşura peste

tot în jurul ei. Nici mai mult, nici mai puţin decât o reconstituire a lumii întregi!

„Şi mai am şi permis VIP?” Mei Ling se întrebă ce însemna asta. Simţind că-i chiorăiau maţele, după ce ratase masa de prânz fiindcă fusese ocupată să traverseze în goană jumătate din Pudongul de Est, spera că avea să însemne ceva bun; până atunci, ducându-şi în braţe copilaşul, îşi urmă ciudata călăuză pe sub un portic de exponate, dominat de surâsul binefăcător al lui Mickey Mao.

LUCRURI NEAPRECIATE

Ce mai Unic!

Adică, zău, n-aţi văzut ce repede s-a ajuns la un consens pe Mesh în privinţa *pseudonimelor* pentru fiecare dintre cei nouăzeci şi doi de vizitatori din artefact? Unele insolente, altele respectuoase, ca *Dintelung, Kali* sau *Tata Kraken?*

Apoi, mai e şi lista lungă de întrebări pentru oaspeţii noştri extratereştri, revărsate dinspre un public internaţional, însetat să afle nenumărate lucruri.

Şi *Uau, Nu-i Ciudat* că aproape toate întrebările au la bază două clişee? Fie unul, fie celălalt. Fie *teama,* fie *dorinţa.*

Primul dintre acestea s-a mai estompat puţin, pe măsură ce am aflat că extratereştrii nu au putere fizică şi că vorbesc despre o primire călduroasă. Aşadar, la momentul de faţă se pun noi întrebări izvorâte din nerăbdarea de a învăţa de la acei vizitatori veniţi din vechime, pe baza presupunerii general răspândite că erau motivaţi de *altruism.*

De fapt, timp de un secol, cei mai mulţi dintre cei care au studiat cerul au considerat pur şi simplu că este ceva de la sine înţeles. Cum ar putea cineva să înregistreze progrese reale fără să renunţe la egoism în favoarea generozităţii absolute? Dar nu este aceasta o credinţă şovină şi homocentrică?

La ce fel de sisteme morale te-ai putea aştepta dacă *leii* ar ajunge pe căi independente la inteligenţă? Sau tigrii, solitari şi suspicioşi cum sunt? Urşii sunt omnivori, ca noi, totuşi obiceiul statornic al masculilor de-a recurge la infanticid pare să aibă rădăcini adânci. Poate că, mai târziu, moraliştii metaursini ar putea privi această tendinţă moştenită ca pe un păcat dezgustător şi ar încerca să-l vindece propovăduind autocontrolul. Sau poate i-ar inventa explicaţii logice, l-ar sacraliza, scriind o literatură excelentă care să descrie şi să îndreptăţească frumuseţea obiceiului lor, la fel cum interpretăm noi în cheie romantică multe dintre propriile noastre trăsături cu încărcătură emoţională. Oricine se îndoieşte de faptul că obiceiurile intolerante sau chiar ucigaşe pot căpăta aspecte romantice ar trebui să studieze ritualurile religioase ale vechilor azteci şi ale cartaginezilor, care sacrificau bebeluşi. Dacă suntem capabili să inventăm motivaţii şi chiar să exaltăm comportamente lipsite de altruism până la brutalitate, nu s-ar putea ca extratereştrii avansaţi să fie şi el capabili de asemenea scamatorii intelectuale? Mai ales dacă fondul lor evoluţionar îi predispune la aşa ceva?

Şi totuşi, chiar dacă este aproape absent din lumea naturală, asta nu înseamnă că altruismul pur este irelevant.

Teoria complexităţii ne învaţă că noi forme de ordine iau naştere pe măsură ce sistemele devin tot mai complicate. Poate nu-i un accident că societatea cea mai complexă creată de specia cea mai complexă de pe Pământ a înălţat altruismul de la statutul de fenomen rar la cel de ideal către care merită să aspirăm.

Mai mult decât atât, *uau, nu-i ciudat* că numai şi numai prin prisma acestor standarde recente, înalte, ne judecăm acum atât de aspru?

Şi *unic* că proiectăm ideea unui nivel mai înalt de altruism asupra celor pe care sperăm să-i descoperim în spaţiu? Fiinţe mai avansate decât noi?

Capitolul 47

LANŢUL INFINIT

Cu toată îndârjirea lui Gerald, care se arăta dispus să continue chestionarea extratereştrilor din Artefact, Akana declară – şi impuse – o perioadă de pauză pentru cină, fiindcă se făcuse deja târziu, aproape miezul nopţii, în lumea exterioară, în care Pământul veşnic rotitor încă mai făcea Soarele şi stelele să pară că defilează pe cer. Gerald recunoscu şi el că o pauză pentru mâncare, băutură şi necesităţi fiziologice nu era o idee rea.

Cu toate că începu să plouă cu proteste faţă de întârziere, trimise din toate colţurile lumii de milioane de inşi nerăbdători să afle *acum* mai multe despre „viaţa fără sfârşit”, sponsorii care beneficiau de spaţiu publicitar doreau să-şi vadă plasată porţia de sâcâială-şi-momeală. În definitiv, orice produs putea să devină brusc perimat, chiar a doua zi, din pricina cine ştie cărei minunăţii extraterestre. Mai bine să vândă acum ce se mai putea vinde.

Când profesorul Flannery se întâlni cu Gerald la coadă la sandviciuri şi încercă să-şi ceară iertare, acesta îl opri cu o fluturare a mâinii.

— Nu-i nimic, Ben. Toţi ne simţeam la fel de frustraţi. Până la urmă s-au aranjat binişor lucrurile. Descrierea aia lungă a călătoriei lor a fost de folos, i-a mai abătut pe oameni de la obsesia cu nemurirea şi ne-a dat şansa să aflăm mai multe înainte să izbucnească de-a binelea isteria generală.

Antropologul părea uşurat.

— Mersi. Îţi sunt recunoscător, Gerald. Totuşi, voiam să mă revanşez pentru purtarea mea. Aşa că am făcut niţică modelare şi mi-a ieşit ceva ce cred c-o să ţi se pară interesant.

Pe când Gerald se ocupa cu mâncatul, Ben întinse o mână. N-avea nimic în palma deschisă, dar Gerald îşi lăsă *ia*ware-ul să se îndrepte încotro îi făcea semn celălalt,

dându-şi acceptul pentru o cascadă de imagini izvorâte din *cloudul* virtual personal al lui Flannery. Şi iată, deasupra palmei păru să se desfăşoare în aer un model sclipitor al galaxiei Calea Lactee.

La o comandă din deget a lui Ben, modelul se extinse rapid şi nu după mult timp *zoomul* îi purta către o secţiune anume a unui braţ spiralat… până ce imaginea ilustrativă ajunse să cuprindă (conform unui contor grafic foarte folositor) doar vreo sută de mii de stele. Ben îl lămuri că prezentarea excludea toate gigantele, piticele şi binarele, înfăţişând doar acele sisteme care puteau găzdui viaţă.

— Închipuie-ţi că trei sau mai multe civilizaţii interstelare rivalizează între ele în timp ce străbat drumurile astrale, îl îndemnă Ben. Dacă ar face asta în *mod fizic,* întemeind colonii şi răspândindu-se de la ele mai departe către alte lumi, până la urmă s-ar naşte o competiţie feroce pentru ocuparea celor mai bune planete, cu cele mai bune resurse. Am avea imperii interstelare cu graniţe, cu flote de război, cu zone neutre şi cu toate clişeele pe care le-am văzut în science-fictionul din vremurile bune.

Peisajul stelar din faţa lui Gerald înflori în trei culori – roşu, verde şi galben –, la început ca nişte picături mici, izolate, care crescură însă şi se întinseră până când, inevitabil, se izbiră unele de altele, după care se răspândiră în lateral, fiecare culoare încercând să-şi găsească o cale de trecere pe lângă cealaltă. Fricţiunea de pe margini produse scântei şi o impresie de căldură intensă.

— S-ar putea ajunge la o situaţie destul de încordată, dacă lucrurile s-ar desfăşura în felul ăsta, continuă Ben. Bineînţeles, modelul meu presupune că avem de-a face cu un expansionism clasic, care depinde de capacitatea de mişcare *fizică* lesnicioasă. Dar dacă ar fi cu adevărat dificil de călătorit printre stele? În cazul ăsta, fiecare specie se descurcă numai cu ce are pe planeta-mamă, poate şi cu câteva colonii, sau câteva zeci. În tabloul general al lucrurilor, nici nu contează. Scopurile lor principale în

ceea ce priveşte *galaxia în ansamblul ei* ar fi explorarea şi realizarea primului contact. Stabilirea de relaţii culturale prieteneşti şi avantajoase. Plus răspândirea unor valori. Ştim că asta fac civilizaţiile. Îşi doresc nu doar să ia contact cu alte societăţi, ci şi să le influenţeze, să le schimbe, să le recruteze, cam tot aşa cum încearcă prozeliţii unei religii să-i convertească şi pe alţii. Fac asta pentru simplul motiv că uneori funcţionează! Iar atunci când funcţionează, acel sistem de idei devine mai puternic şi se răspândeşte mai departe. Să zicem, de pildă, că realizăm contactul prin unde radio cu o planetă din vecinătate şi ne dăm seama că locuitorii ei sunt nişte indivizi agreabili, dar în acelaşi timp descoperim că practică sclavia. Păi, am încerca cel puţin să-i convingem cu vorba bună să renunţe. Dacă am avea tehnologie avansată pe care să le-o oferim, am putea chiar să forţăm un schimb. Eliberaţi-i pe cei oprimaţi, altfel nu vă dăm leacul pentru veruce. M-ai urmărit până acum?

Gerald încuviinţă dând din cap. Mai muşcă o dată din sandvici, deşi nici nu-şi dădea seama ce gust avea. Modelul îi acaparase toată atenţia.

— Bun. Atunci, hai să vedem ce se-ntâmplă când trei civilizaţii avansate, ca mai devreme, încep să se răspândească printr-un peisaj stelar în care există multe planete care găzduiesc viaţă, unele ajungând chiar să aibă viaţă inteligentă.

Ben flutură din mână şi o luă de la capăt.

— Însă de data asta cele trei rase avansate „se extind” trimiţând sonde de contact prietenoase către rasele inteligente din împrejurimi, pe care le recrutează în propria lor reţea culturală nesudată.

În mijlocul pulberii de stele cenuşii apărură din nou punctele de origine colorate. Acum însă *picăturile* se îndepărtau de toate centrele de civilizaţie. Ici şi colo, câte un punct trimis de un soare roşu către unul cenuşiu făcea să se înroşească şi acea nouă stea, ceea ce însemna că avea loc o convertire culturală. Curând după aceea, noul amplasament de civilizaţie roşie trimitea la rândul său în

exterior *alte* puncte roşii. Trecând pe lângă stele care deveniseră deja galbene sau verzi, acestea se îndreptau cu aviditate către orice lumină cenuşie care nu trecuse deja de partea vreunei facţiuni.

— Ţine minte că nu-ţi foloseşte la nimic să rămâi neutru refuzând să te alături vreuneia dintre alianţe. Fiindcă ele oferă avantaje veritabile, acces la biblioteci de tehnologie avansată şi la o bogăţie de tradiţii culturale. În general, ca nou-venit n-ai altă variantă decât să alegi oferta cea mai bună, ideală ar fi una compatibilă cu nevoile tale şi cu „preferinţele” speciei tale.

„Sigur”, îşi spuse Gerald, „e-n regulă să ne recomanzi să fim mofturoşi şi atenţi, să ascultăm toate părţile implicate… până bagi în ecuaţie factorul nerăbdării umane la promisiunea nemuririi!”

Ben părea să nutrească idei similare.

— Cred că uneori ţine de cine apucă primul să-şi vândă marfa. Pun pariu că şi-au dezvoltat cu timpul o adevărată ştiinţă a vânzării. Cum să închei rapid o afacere.

În simulare se vedeau acum peste tot puncte care zburau unele pe lângă celelalte, sărind câteodată peste distanţe enorme, în disperarea agitată de a-şi întrece competitorii, descoperind mai multe stele – sau mai multe specii inteligente – de convertit. Şi, în timp ce era de aşteptat ca unele regiuni izolate să capete în mod uniform o anume culoare, cele mai multe se transformară curând într-o învălmăşeală a tuturor celor trei culori.

— Acum imaginează-ţi treaba asta petrecându-se cu *mai multe* culori… poate *duzini* de meme culturale, toate nerăbdătoare să-şi trimită misionarii.

Odată ce se adăugară albastru, roz, portocaliu şi violet, peisajul stelar deveni repede neinteligibil, o încâlceală ca de spaghete, urzeală şi ţesătură în multe culori.

— După cum vezi, în această *competiţie culturală,* un avantaj real îl au societăţile care creează cei mai mulţi emisari, trimiţându-i din ce în ce mai departe şi mai rapid. Şi cele care au cea mai mare putere de convingere. Iar câteodată, cele care au pur şi simplu noroc, pentru că

emisarul lor ajunge la locul şi la momentul potrivit.

Gerald clipi năuc. Părea evident din simularea realizată de Flannery. Oribil, dar evident.

— Foarte interesant, Ben, răspunse el cu toată sinceritatea. Dar, ăă, nu cumva toate astea depind de preexistenţa unei planete cu o rasă inteligentă, care să orbiteze în jurul fiecăreia dintre stelele cenuşii candidate? Mă refer la rase inteligente care să fie pregătite de convertire.

— Da…

— Dar poate să treacă mult timp până să ajungă o astfel de specie la o altă lume, cum s-a întâmplat cu Pământul. Aşa că… ah, m-am prins.

Într-adevăr, înţelesese. Gesticulând din nou ca un magician pe scenă, Ben făcu să apară următoarea simulare. Prezenta puncte în multe culori care convergeau către o posibilă planetă, până când sistemul solar înconjurător ajunse să *roiască* de emisari ai fiecărei culori, dornici să recruteze. Iar apoi emisarii rămaseră în aşteptare, ca bondarii în jurul stupului aşteptând să iasă regina. Fiecare dintre ei râvnind să fie norocosul, alesul.

— În regulă, îi spuse Gerald antropologului. Teoria asta ar putea explica de ce toate aceste sonde de pe Pământ, din jurul, de sub şi de deasupra lui par atât de geloase şi de ostile unele faţă de altele. Chiar dacă vin din aceeaşi alianţă-memă… a albaştrilor, să zicem… tot diferă în funcţie de planeta care i-a trimis sau de *momentul* când au plecat. De aici şi particularismul. Gelozia meschină. E un model convingător, Ben.

— Mulţumesc.

Profesorul părea mulţumit.

— Atât că…

Gerald se încruntă.

— Cum explici cuvintele Celui Mai Vechi Membru? A susţinut că speciile şi civilizaţiile din spaţiu *nu* concurează unele cu altele…

Flannery ridică din umeri.

— Eroare de traducere. Adu-ţi aminte c-au învăţat

engleza din enciclopediile şi *wiki*-urile noastre, în care „competiţia” e în general o noţiune care implică activitate fizică, precum războiul, sporturile sau capitalismul. Asta trebuie să fie!

— Da, Ben, dar istoria a înregistrat exemple clare de expansionism *misionar* care au presupus răspândirea de meme culturale, exact ca în modelul ăsta. Deci precis ştiu şi ei că termenul nostru de „competiţie” se aplică şi la…

— Sunt convins că e doar o eroare de percepere a sensului, spuse Flannery, dând din cap cu zel. O s-o depistăm împreună. Doar să perseverăm, prietene, s-o abordăm din toate unghiurile de vedere. În orice caz, continuă el, se pare că vom avea în curând o mulţime de artefacte noi cu care să lucrăm. Chiar dacă toate „celelalte” recuperate în prezent de pe tot globul se dovedesc prea deteriorate, ar trebui să fie destul de uşor de găsit unele intacte în spaţiu. Deja se discută despre expediţii comune de recuperare. China spunea chiar c-o să-şi scoată de la naftalină lansatoarele Big Cheng. E foarte important să aflăm ce-au de zis *toate* sondele astea mesageri, înainte să ne angajăm la ceva!

Gerald dădu din cap în semn de încuviinţare. Îi trecea însă prin minte o idee cinică.

„Asta o spune individul care cu doar un ceas în urmă se grăbea de mama focului să intre în Federaţia Galactică?”

Trebuia să recunoască faptul că modelul de culturi rivale realizat de Ben părea fezabil, plauzibil, părea să se potrivească majorităţii datelor.

Într-un fel era şi deprimant să ilustrezi galaxia într-un asemenea stadiu – de luptă meschină, implacabilă, pentru convertiri culturale, întinsă probabil pe sute de milioane de ani şi revărsându-se pe tot cerul, nelăsând prea mult loc pentru moduri noi de gândire, pentru idei neîngrădite. A avea de ales doar din vreo duzină de norme culturale… chiar şi din câteva sute… păi, cui i-ar plăcea situaţia asta?

„Mă rog, cred că-i mai bine decât să fii cucerit de un imperiu extraterestru monolitic, opresiv. Iar unele civilizaţii s-ar putea dovedi impresionante, splendide, chiar

uluitoare.”

Perspectiva de ansamblu i se părea totuşi sufocantă. Iar asta punea capăt, fără îndoială, grandioaselor visuri ale tinereţii, tuturor acelor viziuni pompoase, nemaipomenite, despre navigarea prin galaxie în nave interstelare.

Ei, asta e. Păcat.

Dispoziţia mohorâtă nu-l părăsi nici mai târziu, când se duse şi se întoarse de la toaletă. Îi pluti pe deasupra capului cât timp se consultă cu Akana şi cu ceilalţi în privinţa următorului set de întrebări pentru extratereştrii din Artefact.

Chiar şi după aceea, când îşi reluă locul la masa lungă, îşi verifică notiţele şi comandă diminuarea iluminatului general, ştiind că nicio altă fiinţă umană din istoria speciei sale nu avusese vreodată un public mai larg, Gerald continuă să se gândească la modelul lui Ben Flannery.

Când era pe punctul de a relua sesiunea de întrebări şi răspunsuri, avu o revelaţie.

„Nu cred că asta-i explicaţia, nici pomeneală.”

* * *

Cel Mai Vechi Membru Supravieţuitor continua să afişeze zâmbetul acela de beatitudine şi stătea cu mâinile încrucişate pe burta lată, al cărei legănat îi părea lui Gerald… hmm, vesel.

Un virt licărea la colţul ochiului lui Gerald. Unul dintre multele care pluteau înăuntru trimise din Galeria Consilierilor, ricoşau de la Hermes la Tigresă, după care le erau pasate lui Ramesh, lui Ghenadi şi celorlalţi din Echipa de Contact. Acesta însă avea un punctaj deosebit de mare pentru relevanţa la subiect.

Câteva amsci-gărzi civile şi ateliere din Starea A Patra l-au studiat pe acest Cel Mai Vechi Membru, şi o majoritate anemică a tras concluzia că este un fals! Un personaj compozit, alcătuit din elemente de la Buddha, de la Moş Crăciun şi de la alte câteva arhetipuri cu efect liniştitor, extrase din propria noastră mitologie.

Câteva *Post-it-uri* bine cotate erau ataşate la acest mesaj iniţial.

Da, dar luaţi în considerare şi circa nouăzeci de procente dintre extratereştrii din spatele lui! Mulţi dintre ei zvâcnesc din mâini şi/sau din organele de manevră, sau vorbesc fără să se întoarcă unii către ceilalţi. Mişcările lor intră în crescendo cu câteva secunde înainte să înceapă Cel Mai Vechi Membru să vorbească. Analiza statistică sugerează că *e posibil* să-l controleze printr-un fel de sistem de comandă-distribuţie bazat pe consens. Pariez că el e marioneta lor!

Şi replica altcuiva, la fel de convingătoare:

Şi ce? E ceva rău? Noi le-am cerut să se gândească la o modalitate comună de a discuta cu noi. E o soluţie logică. Ce mă sâcâie pe mine e că nu ne-au spus. Că-şi imaginează că ne-au dus de nas. Ăştia chiar îşi închipuie că ne aşteptam din partea celui mai influent membru al societăţii lor să fie aşa, din întâmplare, un umanoid fermecător! Ce, ne cred proşti?

O altă notă marginală se înălţă deasupra celorlalte.

Ar trebui să-i lăsăm să creadă aşa ceva despre noi?

Venea însoţită de un vot rapid al comisiei contactului, aprobat de Akana.

Da, trebuie să-i lăsăm. Cel puţin până se confirmă ipoteza aceasta.

Gerald încuviinţă cu o înclinare a capului. Din partea lui, era în regulă. Era deja ocupat până peste cap cu organizarea listei de întrebări după importanţă. Nu prea mai conta dacă personajul cu aer jovial din faţa lui era simularea unei fiinţe simulate sau o simplă scorneală făcută să pară astfel.

„Emily a propus să-i spunem individului «O.M.»[55], sau «Om», pe scurt.

Sigur, de ce nu.”

Se aplecă în faţă, vorbind direct şi clar către Artefact.

---

[55] *Oldest Member* (Cel Mai Vechi Membru), în original.

— Vrem să aflăm mai multe despre confederaţia sau societatea în care am fost invitaţi să intrăm, spuse el. În acest sens, am o listă de întrebări.

Cel Mai Vechi Membru zâmbi şi mai larg. Făcu o plecăciune, părând pregătit să răspundă.

— Mai întâi, spuse Gerald, există o ierarhie a drepturilor şi a privilegiilor în rândul vostru? Poate una bazată pe vechime? Se pot aştepta nou-veniţii la limitări, la informaţii relativ modeste în momentul aderării?

Emisarul îşi desprinse palmele, lăsând impresia unei modestii autocritice.

Cel mai vechi se poate aştepta la mici gesturi de respect, dar este evident că eu nu sunt genul care să-i domine pe alţii!

Apoi Om îşi aduse mâinile în faţă, cu palmele în sus.

Dacă veniţi alături de noi, aşteptaţi-vă să aveţi de la bun început toate drepturile statutului de membru deplin.

Gerald nu acordă atenţie murmurului de satisfacţie care se iscă în spatele lui. Se grăbi să pună următoarea întrebare.

— Vom primi acces imediat la rezervorul de informaţii al societăţii voastre, din istorie, tehnologie şi alte domenii de cunoaştere?

Aproape că-şi ţinea răsuflarea. Acela era momentul în care se aştepta ca Rasele Străbune să spună verzi şi uscate, să înceapă a vorbi despre *porţionare.* Unele tehnologii ar fi prea avansate sau prea periculoase pentru adolescenţii nou-veniţi. Cunoaşterea trebuia distribuită cu zgârcenie, într-un ritm stabilit cu grijă de…

Da.

Gerald se holbă la el, luat prin surprindere de

simplitatea răspunsului. Un impuls de moment îl făcu să lase baltă şirul convenit al întrebărilor ca să ceară lămuriri.

— Şi gata? Adică o să primim *totul*? Imediat?

Desigur. Totul. De ce nu?

— Şi ce se va cere de la noi în schimb? întrebă Gerald.

Explodaseră multe discuţii anxioase pe subiectul plăţii, în caz că extratereştrii aveau s-o ceară. Ce avea să fie, cultură pământeană, muzică, literatură, care să fie transmisă către lumile lor de origine? Sau servicii? Sau (conform cu modelul lui Ben Flannery) obligaţia de a adopta un anume sistem de credinţe?

Nu că un *quid pro quo* ar fi fost lipsit de logică, în principiu. Dar unii membri ai comitetului nu-şi puteau lua gândul de la preţul insulei Manhattan.

În schimb, nu cerem nimic altceva decât să acţionaţi în interesul vostru, astfel încât posibilităţile voastre de supravieţuire să fie maxime. Să dăinuiţi şi să vă replicaţi în erele viitoare. Dacă veţi urmări acest scop, noi vă vom ajuta. Vă oferim mijloacele de supravieţuire.

Se îngrămădeau tot mai multe virturi din toate părţile. Comentarii exaltate şi întrebări cu punctaj mare la relevanţă, de la oameni sau grupuri cu reputaţie inegalabilă. Fiecare părea să insiste pe un alt aspect al „supravieţuirii”, pe câte o problemă fără speranţă, la a cărei ameliorare ar fi putut contribui poate doar ştiinţa şi metodele extraterestre.

Să oprim deteriorarea mediului din ecosistemul planetar.

Să rezolvăm criza de apă şi energie.

Să decodificăm enigma vieţii şi a bolilor.

Să descifrăm misterele minţii.

Să rezolvăm conflictele şi să punem capăt violenţei.

Să găsim răspunsuri despre Dumnezeu şi izbăvire.
Să dezlegăm ghicitoarea morţii.

Cea din urmă fusese deja promisă, ispititor. Se părea că din clipă în clipă aveau să vină şi detaliile.

Dar Gerald ştia că era prea devreme ca să se intre în amănunte. Deşi nu dorea să joace rolul de avocat al diavolului, nu putea rezista totuşi să nu se ducă încotro îl împingea curiozitatea.

— Dar… nu vă îngrijorează faptul că s-ar putea… să *abuzăm* de unele dintre cele mai avansate…

O observă pe Akana clătinând din cap şi făcându-i semn să nu insiste în direcţia aceea. Dar, fără doar şi poate, toată lumea avea în minte aceeaşi întrebare.

— …că s-ar putea să abuzăm de unele dintre cele mai avansate tehnologii?

Se întâmplă şi astfel de lucruri. Dar cunoaşterea pe care v-o împărtăşim ar trebui să vă asigure supravieţuirea. Iar cele mai multe probleme care vă supără acum ar trebui să dispară ca o amintire urâtă.

În timp ce majoritatea celor de faţă reacţionară pozitiv la acel răspuns, cu zâmbete şi oftaturi, Gerald surprinse căutătura prevenitoare a Akanei, care îi sugera să nu se mai abată de la scenariu fără s-o consulte. Înclină din cap a încuviinţare şi îşi drese glasul, apoi citi exact ce urma pe listă.

— Te rog să ne vorbeşti despre federaţia lumilor la care suntem invitaţi să aderăm.

Văzu cum fraza lui pătrundea în Artefact sub forma unui şir de litere, care se diviză şi se transformă în peste şaptezeci de şuvoaie distincte de caractere, fiecare dintre ele apropiindu-se de câte un personaj extraterestru. La început Om – Cel Mai Vechi Membru – nu făcu nimic altceva decât să zâmbească, la fel ca şi până atunci, în timp ce freamătul se răspândea printre feluritele făpturi care stăteau în picioare, pe vine, aşezate, cocoţate sau întinse în spatele lui. Dar în scurt timp deveni clar că de

data aceasta se schimbase ceva.

Versiunea în limba engleză a întrebării lui Gerald continua să plutească pe deasupra mulţimii.

Te rog să ne vorbeşti despre federaţia lumilor la care suntem invitaţi să aderăm.

Fiinţele din fundal se întorceau unele către altele, părând tulburate. Nu furioase ori entuziasmate… poate „confuze” era un termen mai bun. Situaţie care nu după mult timp îl făcu pe Om, care stătea în faţă, să pară că se scarpină în cap. Zâmbetul sublim i se micşoră cumva.

Non sequitur. Nu există nicio federaţie de lumi.

Tăcerea domnea în Centrul de Contact, ca şi printre consilierii din spatele geamului de sticlă. Părea să se fi întins şi mai departe, de vreme ce furtuna de virturi îşi încetase învârtejirea şi încerca să se strecoare dinspre periferia zonei vizuale a lui Gerald. Cele mai multe dintre mesajele virtuale sclipitoare păleau, pe măsură ce autorii lor îşi pierdeau interesul. Ori se dispersau ca vaporii de rouă când motoarele de *ia*naliză considerau că le scăzuse relevanţa.

Gerald se uită pieziş la Ben Flannery, care îi răspunse cu o înclinare a capului. Antropologul hawaiian avea aerul celui care şi-a dovedit dreptatea, deşi părea întristat, ca şi cum trăsese nădejde că se înşela. Pe tot mapamondul, numai ei doi ştiau care era alternativa cea mai probabilă – starea de lucruri care predomina în univers *în locul* unei federaţii.

Bazându-se pe asta, Gerald compuse o întrebare ad-hoc.

— Atunci, te rog să ne vorbeşti despre acea largă asociere interstelară de specii, alianţa care v-a trimis să împărtăşiţi valori culturale.

Din nou se răspândi confuzia printre cele circa nouăzeci de fiinţe-surogat. De data aceasta răspunseră mai repede prin intermediul lui Om, a cărui expresie părea cam iritată.

Nu există nicio alianţă sau asociere de specii.

Ţi-am spus deja.

Gerald tresări. Era prima dată când emisarul extraterestru îl admonesta.

„Ba nu mi-ai spus”, îi trecu prin minte.

„Mai devreme ai spus că nu există «competiţie» între specii. Ai spus că n-ar putea să aibă loc niciodată o competiţie.

Noi am înţeles prin asta că nu există război. Sau vreo metodă lesnicioasă de a călători fizic. Sau amândouă.

Dar asta-i altceva. «Asociere» e un cuvânt temperat şi călduţ-prietenos. Poate să însemne orice… inclusiv grupurile culturale nesudate ale lui Ben.

Şi tu-mi zici că nici măcar atât nu există?”

Inima îi bătea acum mai puternic din cauza răbufnirilor involuntare de adrenalină. Nu voia să meargă încotro îl duceau toate astea.

— Totuşi, începu el. Totuşi, noi vedem cu ochii noştri, în acest moment, o asociere de mai multe specii. De asemenea, foloseşti în exprimare *noi, nouă* şi *comunitatea noastră…*

De data aceasta, gura schiţă iar zâmbetul de Buddha, iar Cel Mai Vechi Membru răspunse fără ezitare.

Noi avem, într-adevăr, o comunitate. Una a păcii şi a aventurii! Ea îţi oferă o şansă nemaipomenită de supravieţuire. De explorare şi de existenţă perpetuă.

Gerald avu sentimentul unei revelaţii îngrozitoare, care i se strecura treptat în minte de ceva vreme. Se manifesta o confuzie fundamentală, pe care el o sesiza acum pe neaşteptate – una care prinsese rădăcini, în tot acest timp, pornind de la o lipsă a limbii engleze.

Nu existau nicio federaţie de *lumi* şi nicio asociere de *specii.*

Mai rămânea o singură variantă.

Pe negândite, se ridică de pe scaun, cu faţa la Artefactul pe care îl adusese din spaţiul îngheţat.

Se bătu uşor în piept.

— Ăă… mie?

Trebui să-şi înghită nodul din gât înainte să poată continua.

— În tot acest timp, te refereai la… vorbeai cu… *mine?*

Fireşte, dată fiind importanţa ta. Cu tine şi cu alţi lideri care iau decizii şi alocă resurse.

— Indivizi, spuse Gerald ca să clarifice lucrurile.

Împietrit în faţa revelaţiei, era tot ce reuşise să producă pentru a continua discuţia.

— Nu-i vorba de lumi, specii sau societăţi, sau chiar de grupuri culturale, ci de entităţi *individuale?*

Îşi şi imagina milioane de libertarieni din toată lumea, savurând momentul triumfal în care se demonstra că avuseseră dreptate. Aşa puţin cât avea să dureze.

Cum ar putea fi altfel? Da, individ cu individ. Deşi numărul lor depinde de cât îngăduie planul vostru general de supravieţuire şi de dăruirea voastră.

Zâmbetul Celui Mai Vechi Membru era din nou larg şi angelic, radiind generozitate. Dar Gerald nu-l luă în seamă şi în acelaşi timp respinse murmurele care penetrau peretele de sticlă al incintei aflate în carantină. O tornadă de lucruri buimăcitoare îi năpădi ochelarii, aşa că renunţă şi la ei, cu un gest smucit, înfruntând situaţia cu chipul descoperit. Cu ochii descoperiţi.

— Supravieţuirea… spuse el şi arătă către Artefact. Adică… *acolo, înăuntru?*

Se lupta să-şi încetinească ritmul respiraţiei, dintr-odată greoaie.

— Adică *în interiorul* acelui cilindru de cristal…? Acolo o să se-ntâmple totul? Acolo ne oferiţi *supravieţuirea* şi *viaţa fără sfârşit?*

Nu! Interpretare greşită!

Om îşi clătină capul cărnos şi flasc, surâzând indulgent.

Dă-mi voie să clarific: Nu doar în acest cilindru, bineînţeles. Ce „supravieţuire” înghesuită ar fi!

Entitatea corpolentă păru să chicotească, amuzată de o asemenea naivitate…

…iar Gerald o auzi pe Emily înfiorată toată de un oftat de uşurare.

Un oftat prematur. Prea sigur pe sine.

Nu doar în acest cilindru. Ci în MILIOANE asemenea lui! Poate sute de milioane, dacă sunteţi ambiţioşi, precauţi şi ingenioşi.

Vă vom învăţa cum să le construiţi. Şi cum să le umpleţi pe toate cu replici ale voastre. Nouăzeci şi două… plus a nouăzeci şi treia! Un personaj din rasa voastră ales să intre în fiecare capsulă. Să se alăture unei comunităţi a perseverenţei, a rezistenţei, a reproducerii şi a supravieţuirii! Şi vă vom arăta cum să le trimiteţi mai departe, ca pe seminţe, să străbată uriaşa boltă cerească întunecată.

Gerald chibzui la halul în care se înşelase. Pauzele uluite de mai devreme nu se puteau numi „tăceri”.

Aceasta era tăcere.

Nimeni nu spunea o vorbă. Era de parcă nici măcar nu mai puteau respira. Gerald era convins că întreaga planetă amuţise din cauza şocului.

Până când Ghenadi Gorosumov rosti o singură propoziţie, care avea să devină cea mai faimoasă din lume:

— *E un rahat de scrisoare în lanţ!*

Gerald aruncă o privire acră spre prietenul său rus, care, la urma urmei, nu făcuse decât să sublinieze ceea ce era evident. Totuşi, poate că Ghenadi ar fi scutit omenirea de o parte din suferinţă dacă ar mai fi aşteptat câteva

secunde, lăsând să se prelungească încă puţin momentul de paralizie şi permiţându-le unora să se mai agaţe de iluziile lor. Orice fel de iluzii.

Privi spre stânga. Profesorul Flannery afişa o expresie zăpăcită. Modelul inteligent al sondelor misionare aflate în competiţie, realizat de el, îşi păstra o urmă de validitate, dar se aplica la o situaţie încă şi mai puţin acceptabilă decât cea a „memelor culturale rivale”.

Ghinion, Ben!

Pentru prima dată, emisarul extraterestru nu mai aşteptă să-i fie pusă o întrebare, ci continuă să vorbească din proprie iniţiativă.

O sută douăsprezece specii participă deocamdată la această serie. Nouăzeci şi doi dintre noi continuă să prospere aici, înăuntru.

Fiecare rasă nouă care se alătură comunităţii îşi selectează din rândurile ei un individ a cărui replică să fie plasată în interiorul fiecărei noi sonde. Unele îşi copiază pur şi simplu regele sau regina, pentru fiecare exemplar pe care îl construiesc. Câteva, puţine, apelează la loterie, vând bilete sau şi-l aleg pe „cel mai bun” după criterii locale. Unele încearcă să fie corecte, desemnând câte o copie pentru fiecare persoană în viaţă la momentul acela. Fireşte, nouă ne place această abordare, deoarece conduce la construirea mai multor exemplare!

Fiecare individ copiat într-o sondă îşi continuă existenţa… dar abia la URMĂTOAREA oprire se obţin marile recompense.

Când o nouă cultură planetară este descoperită şi ajutată să creeze noi serii de copii, fiecare dintre noi renaşte de milioane de ori!

După estimările mele, s-ar putea să existe trilioane şi trilioane de copii ale mele în toată galaxia. Cu timpul, poate o să ajungi şi tu să spui acelaşi lucru despre tine!

Expresia lui părea să sugereze o satisfacţie atât de pură – atât de infatuată – încât Gerald începu să se îndoiască de teoria conform căreia Om era doar o marionetă care exprima consensul celorlalţi. Mândria pe care o nutrea Cel Mai Vechi Membru Supravieţuitor era evidentă. Ostentativă. Plină de siguranţă.

Acesta ar putea fi şi destinul vostru. Consecinţe favorabile pentru cei care participă şi au parte de replicare. Căderea în uitare pentru cei care rup lanţul. Veniţi alături de noi!

Discursul nu se opri aici. Cuvintele se derulau însoţite de ilustraţii, construind ceea ce era în mod evident *un discurs promoţional* – care descria fabuloasa lipsă de limite a mediilor simulate pe care le puteau asigura asemenea cămine de cristal şi sublinia că *această* filiaţie de sonde se număra printre cele mai vechi şi mai bune, palmaresul său de copieri, dispersări şi recopieri fiind neîntrecut!

Lui Gerald îi sugera un lung reportaj comercial pentru o croazieră oceanică, una care oferea îmbarcarea pentru o călătorie infinită. Încercă să meargă mai departe pe firul acelei idei, dar un freamăt se stârni printre membrii echipei de contact. Câţiva dintre ei scoaseră zgomote puternice de surpriză.

Gerald privi iute la Akana, care îl îndemnă prin gesturi să-şi pună imediat ochelarii la ochi.

Şi-i puse şi văzu, suprapus pe mediul real din faţa lui, chipul membrului chinez al echipei de contact, Haihong Ming.

— *Conducerea ţării mele a primit veşti de la Academia Xian de Iluzie Artistică, unde tocmai s-au încheiat două ore de analiză asupra imaginilor pe care le-am văzut azi la prânz, despre plecarea Artefactului de pe planeta cu lilieci-elicoptere. Profesorul Wu Yan şi colegii săi au reuşit să amplifice momentul infinitezimal în care capsula aceasta a fost lansată în lunga ei călătorie din lumea de origine către lumea noastră.*

Lentilele lui Gerald se întunecară, cufundându-l încă o dată în noaptea galactică; în depărtare se vedea planeta lui Atacă-Jos Ucidepeşti, orbitată într-un plan mult mai apropiat de fabrica în care se construia lungul şir de emisari cristalini – scrisorile în lanţ interstelare. În planul cel mai apropiat se afla o lungă bandă transportoare care ducea capsule noi-nouţe către partea din spate a unei lungi catapulte electromagnetice. Titanica piesă de artilerie se pregătea să lanseze sonda în epocala ei călătorie către o anume stea galbenă.

— *Fiţi atenţi,* continuă Haihong Ming, *la siluetele în costume spaţiale cum încep să se întoarcă şi să se uite în jos, când observă nişte obiecte strălucitoare îndreptându-se din toate direcţiile către fabrică.*

Gerald îşi aminti într-adevăr, şi pe moment vru să întrebe despre ce era vorba, dar interveniră alte chestiuni. Văzu, în imagini derulate mult mai lent, câteva dintre creaturile-lilieci răsucindu-se înapoi – ca şi cum s-ar fi pregătit s-o şteargă de acolo –, pe când altele încremeniră pur şi simplu, ca în faţa inevitabilului. Se apropiau fâşii scânteietoare. În depărtare se vedeau şi alte siaje luminoase, arcuindu-se şi întretăindu-se deasupra planetei.

„O, nu!”

Catapulta se declanşă – o explozie orbitoare care se înălţă concentric, puse stăpânire pe POV-ul privitorului ipotetic şi-l trimise cu viteză ameţitoare de-a lungul şinelor, lăsând în urmă, cu viteză tot mai mare, lumea albastru-maronie din spate.

Acum însă, totul încetinea. Analiştii video chinezi reuşiseră să încropească echivalentul a trei cadre finale, care încă mai cuprindeau planeta şi combinatul de producţie.

Iar Gerald desluşi imediat ceva cumplit şi mortal, ceva care fusese până atunci mascat de explozia incandescentă a propulsiei electromagnetice.

Detonaţii. Neîndoielnic atomice. Una dintre ele – cea mai apropiată – tocmai începea să mistuie fabrica într-un val violent care avea să rateze cu *foarte puţin* capsula

evadată în spaţiu. Era greu de presupus că vreo altă sondă avea să mai apuce lansarea. Cu siguranţă, niciunul dintre constructori nu scăpase.

— *Probabil că civilizaţia liliecilor a supravieţuit după runda aceasta de violenţă,* explică Haihong Ming. *Fiindcă a trimis mai târziu fasciculul de particule încărcate pe care l-a promis ca să accelereze înaintarea sondei. Dar au trecut multe decenii până şi-au revenit suficient cât s-o trimită. Iar fasciculul n-a durat mult.*

Gerald îşi scoase iar ochelarii, de data aceasta ca să se frece la ochi.

Cel puţin, asta văzură cei din jur. Reuşi să-şi ascundă lacrimile de toţi ceilalţi, indiferent cât de bine echipaţi erau.

Când ridică din nou privirea, ştia ce-ar trebui să le întrebe pe entităţile din Artefact. Îi luă totuşi câteva clipe până reuşi să se concentreze asupra Celui Mai Vechi Membru şi să pronunţe cu glas tare.

— Dar căminele voastre?

Vorbise tare, aproape strigând, ca să oprească prezentarea promoţională, nepăsându-i că Om părea scos din sărite fiindcă fusese întrerupt.

— Planetele, speciile şi civilizaţiile din care provine fiecare dintre voi. Artefactul acesta conţine informaţii şi despre ele?

Extraterestrul cel trupeş nu mai zâmbi.

Despre unele.

— *Ele* ne interesează pe noi în primul rând. Vrem să aflăm despre ele.

Nu recomandăm cercetarea acestui subiect. Mai ales în această fază.

Dar Gerald nu renunţă.

— Ai spus mai devreme că speciile din care proveniţi *nu s-au întâlnit niciodată.* N-avea nicio logică pentru noi, care

ne-am imaginat cine ştie ce federaţie galactică. Acum trebuie să te întreb direct. Fără ocolişuri.

Privi scurt la colegii săi de echipă, la Emily, Ghenadi, Ramesh, Patrice, Terren, Ben... şi la Akana, a cărei figură era mohorâtă şi fără culoare. Femeia încuviinţă cu o înclinare a capului aproape convulsivă.

— Cum se poate aşa ceva? continuă Gerald. *De ce* nu s-au întâlnit niciodată?

Om era reticent.

Nu veţi fi mai fericiţi dacă întrebaţi.

Răspunsul îl făcu pe Gerald să scrâşnească din dinţi. Nu-şi mai dorea să fie părtaş la glorie fiindcă descoperise acel obiect. Tot ce simţea acum era furie rece. O nevoie de a obţine în sfârşit o fărâmă de adevăr.

— Spune-ne, insistă el. Dacă nu, o să vă punem într-o cutie întunecoasă şi-o să căutăm alţii care să ne răspundă. Acum să ne spui!

Cei nouăzeci şi doi de extratereştri ocupanţi ai unui univers-bulă cristalin şopocăiră între ei. Chipuri li se schimonosiseră. Gheare şi tentacule se încleştară, iar Gerald se convinse dintr-odată.

„Nu spre binele nostru evită ei subiectul. Spre binele lor. Din cauza suferinţei."

Cel Mai Vechi Membru Supravieţuitor, avatarul gras care îi reprezenta pe toţi, îşi pierduse orice urmă de veselie. Ridică din umeri; gestul o fi fost el copiat de la pământeni, dar aerul de resemnare – chiar de indiferenţă crudă – părea cât se poate de real.

Niciuna dintre speciile noastre nu mai este în viaţă. Toate au strălucit vremelnic şi au dispărut. Indivizii pot să supravieţuiască! Sub forma aceasta, umplem cosmosul şi trăim de-a pururi. La fel poţi şi tu!

Dar speciile inteligente nu rezistă. Nicio civilizaţie nu rezistă. Nici planetele care le-au dat naştere.

Apoi entitatea făcu un pas către frontieră şi adăugă:

Ce, credeaţi că a voastră o să supravieţuiască?

Ființa trasa o imagine – o ideogramă – într-un stil cursiv, cu aspect arhaic. Era un simbol complicat, care conținea cel puțin douăzeci de trăsături... Deopotrivă minunat de simetrică și totuși colțuroasă, amenințătoare, îi țintuia privirea și făcea să-i bubuie inima în piept. Xiang Bin nu cunoștea litera aceea. Dar orice om cu o cât de vagă cunoaștere a limbii chineze ar fi recunoscut radicalul – simbolul-nucleu – pe baza căruia era construit. Pericol!

„Fanilor literaturii science-fiction li s-a oferit în sfârșit ceea ce râvneau: știință adevărată explicată și știință posibilă imaginată, totul împachetat într-o poveste incitantă. După lectura acestei cărți te simți ca și cum ai fi experimentat un eveniment cultural. Îndrăzneț, plauzibil și provocator, romanul *Existență* ridică standardele literaturii SF."

The Sun (UK)

www.editura-paladin.ro

